

Hs. 842

Liber Capitulis Sancti Mauri in Butzbach.

Liber Bibliotecae [illegible] No. 93

In aduentu dñi ad
Sermo bti augst 1 aduentu
Vigila dilectissi 1

dñica prima aduentu mthi
Cū appropinquasset ihs ad
et venisset bethphage ad mt
bti ioh epi 2 folio Alia
om̃ vsq̃ bede ꝑ tot cuā
vsq̃ 128 folio

dñica 2ª d aduentu
Sermo bti augst de
Gram ac singulare collec
tatis ac gloriosa 7 desidera
bile utilitate ꝑ tot folio

dñica Erut signa 7 sole 7 luna
om̃ bti ꝑ tot

dñica tia in aduentu
Sermo beati augustini epi
Qui sit in illa nocte duo
in lecto uno 7 duo molentes
Sermo bti maxi Igit
Sermo bti augst legim̃
mus ꝑ folio

cuā Cū audisset ioh in vinc
mthi opa 7 om̃ bti ꝑ tot

Ista my cor tpm 7 ad
cuā dñm 7 angelq gabriel om̃
luce dñm bede 10 tot

Ista vi my tpm daduen
cū Exurgens maria abijt
luce montana om̃ bti bede
13 folio

dñica my d aduentu
Letania ꝗta sit ꝗtuꝑ ꝑ b maxi 15
dñs my exierunt undecim ab discipulis
ioh ꝑ 7 le ad ioh ō ꝑ 18
Vox dñi queri ꝑ augst 20
Si fedelis dilexi aut caput
me mtthei ꝗ ꝑ leo ꝑ 22
Cū esset depositus mr
mthi ihs in via mtthe 7 ō augst 25

In nrtitate dñi
Gultes ido ꝑ leo ꝑ 26
Cupietes apti ꝑ fulgen 27

dñs Exyt edictū ō ꝑ 29
luce Pasteres loq ad inuic bede 30
cuā Nymphio cat inuic bede ꝑ 31
ioh Gratias actiones e ꝑ b augst 32
Hodie te xp natus e nos dñati ꝑ maxi 33

de sco stephano
Heri celebrim̃ ꝑ fulgen 36
cuā Dixerat ihs turbis iudeoꝝ
mthi Ecce ego mitto ad vos prophetas ꝑ
om̃ ido 38

De sco io apto 7 euā
Gmo Videre
cuā Dixit dñs petro sequere me
ioh ō om̃ leo ro om̃ augst ꝑ 39
lucē D' Jmoleto
Gmo Seuerus epi Zelq ꝙ ꝑ
gloriosi epi dadurat ꝑ

cuā Angelq dñi apparuit in
mthi nis ioseph om̃ bed ꝑ

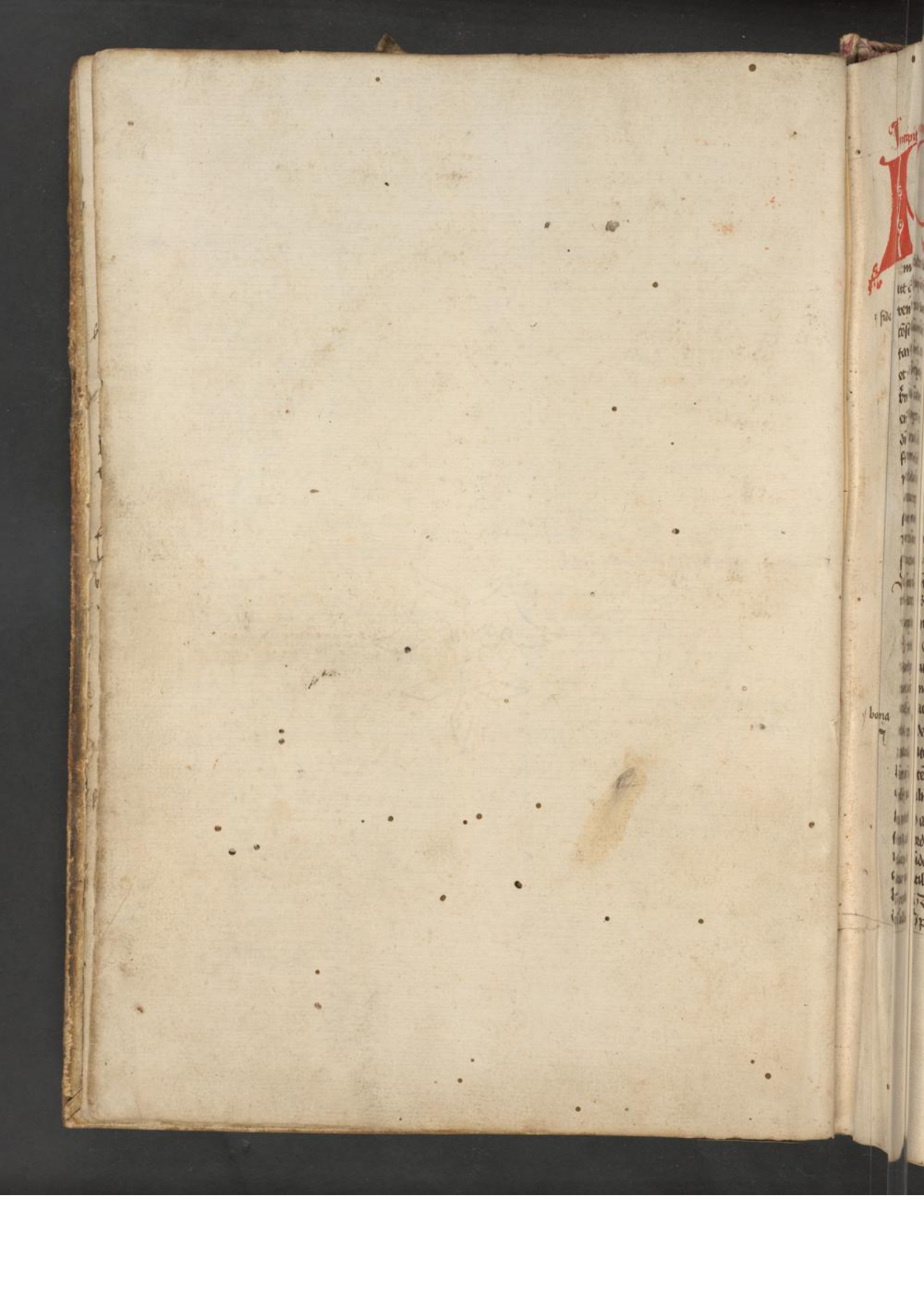
Lucas Erat puer mr ihu ammirabit
o bede magnus de ea trac 76
Ymo ihu augt ihu no dubito 76
Lucas Cu gsulan fint dies octo ut circu
bede Hanc vendam de ihu 76
Yo aug In orta ste stephi cms nr ihu
buck pcib mysset ihu 76
o augst In ora ioh. Ho pua qo 76
Yo e In or ua d noctu 76
mth Defuncto herode 76
o rabi Ayula dni apparuit 76
Yeodi d' epy 76 d' n'
mth Cu natu ihu 60
Yeodi d' epy 60
bede d' epy 62
matt d' epy mpl ora 62
Yeodi Jnfra ora epy 63
aug d' epy d' ora
bede Sinc ora epy 66
fulge Dnica infra ora epy 67
luc Cu fac ihu amoto 70
bede Apta e nob 70
magi In ora epy 72
Joh Nidit ioh ihm venire ad se
om vig bede 72
ioh Nupcie fte sut om thy glorie 76
mth Cu iudea ihu d' nocte o dni 79
mth Ascendete ihu i naicula pue
ti ne ad dnu om dni 82
Yo e In bede Dignas huic dni 84
mth Sale e ihu relcto equi q dni
po mdi qui qui o b ihu
Yo Joh Ecce sr ego mco qui 88
luc Ihu q scdat o b ihu 89
Yo Joh Ego abbe dni 90
luc Assist ihu rdo dni
Joh Cu iocudate uolute ihu o ioh 93
Salue Cu iocudate uolute ihu o ioh 93
magi In capite reimi
aug qu
mth Dnica 90
aug 91
bede 92
aug 100
aug 101

Dmo Leap do dnd 102
mth Ductu e ihu d dni o b qui 102
Yo Joh ep. S. iacob & ceteri discipuli 102
mth Egressu ihu pcessit dni nr
Sdom o ie 106
Smo Joh ep. do 3 ipsum mitte a ca Joh
Baptista cecidit deo ag tedet 110
luc Ego qui do ihu scribat mgi 112
Smo Joh qui do ihu scribat mgi 112
Smo aug i me plagis plagis pti 116
Joh Abijt ihu trans mare gal om bede 114
Smo Joh ep. qui do ag pal 118
Smo Lectio d' passione dni 119
Joh Quis qui sabb dignet me d' pace
om b dni 120
Smo lectio sce d' passione dni 122
Smo aug d' sabb expositio 123
Smo lectio d' passione 124
Smo bn magi 126
Smo lectio 121 cetera 131 et 132 et 134

Legendificq gente

De b nicolao 135
d' b angnete 139
Dmo de vgilia d' aug 183
d' b vincencio 122 b aug
d' dedicac ec pauli b aug 186
In pncipio bte dni 188 et 189
luc ihu d' ptcis ec duos discipulos om bede 189
Yo In cathedra ec petri 172 bde aug
Ecce ego mittam
Ecce Annunciacio bte dni bn magi
luc Exiens mane qui ite o bede 190
Dmo Cogit me Joh d' assumpc bte dni 192
Ad vigilia bn petri ap'i
Dmo d' my sinday i mcd aug 198
Sancti ec mrtres aug 198 et 189
Sci dni nri ihu 199 et 181
Dedicac ecclie Joh ep. 180
Dedicac 183
Joh Cadi nuca vde d rubi om b aug 186

II

Incipit sermo bti Augustini Episcopi

Propica diuinitate fratres dilectissimi ita ppe est dies iste quo nata lem dñi saluatoris tui omni gaudio debemus celebrare Et idcirco rogo et moneo ut qtu possumus cū dei adiutorio laboremus ut nullo die cū sinceritate pura cōscia/mundo corde et casto corpe ad altare dñi possimus accedere/et corpus ei et sanguinē et non aliud nisi sed ad remedium aie mee meam accipe In xpi em corpe vita mihi consistit/sic et ipe dns dixit Nisi manducaueritis carnē filii hominis et biberitis eius sanguinem/ no habebitis uitā in uobis Quis ergo uitam/qui vult accipe uitā Nam si non mutet vitā/ad iudicium accipiet pius/et magis pr ipsi confundit/quā sumetur/magis ofenditur qui uiuificat Sic em dixit apls/Qui manducat corpus dñi/et bibit sanguinē eius indigne/iudicium sibi manducat et bibit Et iuxta nos omni tpe debis optibus ornatis/at splendidis esse cōuenit/precipue tamē in die natal' dñi Sicut ipe in euangelio dixit Iuste debent hominibus opa vra/Considerate queso fres/quādo aliquis hō potes aut nobilis/natale suum aut filii sui celebrare desiderat/qto studio ante plures dies qsq in domo sua sordidū uiderit ordinat emūdari quidq ineptum et inconuenies pricat/qsq utile et necessariū precipit exhiberi Domus etiā si obscura fuit dealbā/pauimeta scopis mundata et diuersis vestibus floribus adornant Quidq etiā ad letitiā aīe et corporis delicias pertinet/omni sollicitudine procuratur Vt quid ista omnia fratres karissimi/nisi ut dies natalitius tui gaudio celebret hois moriturus Si ergo tanta ppas in natalitio tuo uel filii tui (qta et qlia ppare debes susceptures) natalem dñi tui Si talia ppanas moituro/qlia ppare debes eterno Quidq ergo pro nichil in domo tua/quātum pte laboris ut no inveniri/ut dns in aīa tua? Certe si te rex terrenus aut quicūq pr simulas ad suū natalicium inuitaret/qlibus uestimentis studeres ornatus incedere/qm nouis.quā nitidus/quam splendidus. ssz nec uetustas nec aliqua sordes oculos tuos minimis offenderet? Tali ergo studio iqtū pecuniales xpo auxiliante contendas ut diuersis uirtutū ornamētis/aīa tua composita.simplicitatis gēmis et sobrietatis floribus adornata/ad solempnitatē regis etīn/io.e ad natalem dñi saluatoris.tui festiua cōscia pudicitie mitida caritate splendida/clemosinis candida. Christus em dns.si te ita compositū natalitiis suis celebrare cognouit/ipe ad te inire/et mansionem tuā nō solum visitare/sed etiā ipse sic/et inpetuo in illa habitare dignabit. sicut scriptū est. Et inhabitabo in illis et inambulabo Et ipse. Ecce sto ad ostium et pulso/si quis surrexit et aperuerit michi/introibo ad illum/et cenabo cū illo/et ille mecū Quia felix illa aīa/que vitam suam in deo auxiliante studuerit ytibernare/ut xpo

hospitem et habitatorē meū ꝛ exaspe/
sicut euentū/quā misera ē illa con
scia/tota lacrimaꝝ fonte lugenda.
q̄ se tā mal' opibus tenebrauit/ut i
ea nō xp̄us rēgnare/sed diabolus
regnat dicāt. Talis em̄ aīa/si medi
camentum penitentie nō cito sub-u
rit/a luce relinquitur/ꝛ tenebris
occupatur/uacuat̄ dilectiōe/ꝛ iplet̄
amaritudine/a morte inuadit̄/a iuta
r̄ pudiatur. Non tamē de dīa pieta
te diffidat q̄ tal' est/nec mortifera
desperatiōe frangat̄/sed magis ad pe-
nitentiā cito recurrat/ꝛ dū adhuc no
stra sunt/ꝛ valet̄ p̄cor. suor. vulnā/
huc sibi medicinā adhibeat salutē
quia medicus nr̄ omnipotens ē. et
sic cōsueuit plagas mas curare/ut
nec deteriora faciat uestigia r̄ma
nere. Et ideo fres dilectissimi/sicut
oīm tempe ab adulteriis/ꝛ lugendis
ac miserrimis concubitibus/sic etiā
a pellis exercitibus ante multos dies
abstinere debetis/quatenus q̄q aut na
talem dīm aut r̄ liquas sollempnita
tes celebrare disponitis. Et ieiunia
ante omnia fugite. Fugite dr̄ q̄ crū
delissime bestie repugnate. Dīm uehe-
menti mortifera de corde uro re-
pellite/et tanta in uobis sit caritas.
q̄ nō solum usq̄ ad inimicos/sed et
usq̄ ad p̄os pueniat̄ inimicos. Ut si
curi possitis dicere. et cetera. Dimitte nobis debita nr̄a/sicut ꝛ nos
dimittimus debitoribus nr̄is. Nam
qui se scit uel ymo hominē odio
habere/ni festo festinet ad penitentiā/ut securus
possit accedere/p̄cipue tum beatus
Johānes euangelista terribiliter
clamat ꝛ dicit. Qui fratrem suum
odit/homicida ē. Iam uero ē inimi-
citia hominū inter̄ pnās agi
posse dicit̄ ecclā christianam. Addit etiā adhuc iohannes ꝛ clamat
dicens. Qui fratrem suum odit in tenebris
ē/ꝛ in tenebris ambulat ꝛ nescit quo
cat/q̄nia tenebre obcecauerūt oculos
eius. Et iterum. Omnis q̄ odit fratrem suum homicida est. Et scitis quia omnis homicida non habet vitam eternam in semetipso manentem. Si quis dixerit quia deum
diligo/ꝛ fratrem suum odit. mendax ē.
Qui enim non diligit fratrem suum
quē videt/dīm quē nō videt quomo
do potest diligere. Cruciatus ergo odium
ul' retardia generat in corde/ꝛ sub
tali tormento nec tegi potest nec ap
poni. non dormiens sed mortuus
tenendus est. Et ergo fres
tam assidue cogitantes/qui bonum
sunt. cum dei gr̄a concendat̄ pseue
rare moribus bonis/q̄a nō qui
cepit sed qui pseuerauerit in finem
hic salvus erit. Qui ueō se ad
elemosinā tardos ꝛ ad retardandum
promptos ꝛ ad exercitandā luxuriā
ptiores ee cognoscunt. auxiliante
dno festinent se a malis exuere.
ꝛ q̄ bona sunt mereant implere.
Ut cum dies iudicii aduenit/nō cū
impiis ꝛ p̄ruis obpumiant. sed cū
iustis ꝛ misericordibus ad eterna p̄mia
puenire mereant/p̄stante dno
nō ihū xp̄o qui cū p̄re ꝛ spū scō
uiuit ꝛ regnat in scla sclorū. Amē.

Lectio scī euangelii secundū Matthēum.

In illo tpe. Cum appropinquasset ih̄s
hierosolimis ꝛ uenissent bethfage.
ad montem oliueti tunc ih̄s misit
duos ex discipulis suis. Et reliqua.

Quel' Johannis Chrysostomi de Le

Putto nra res exigit/ut qra⁹ frequēter qđ de ihūs venit hierusalem sicut Johannes testat nullū timē sibi adhibuit mīm sēna iumēta/nec rationē iumēta ea se ornamēta constituūt/nec ad tribulem sue diuinitatis laudē animas ppli extituunt/nisi nō quādo ut pateretur assendit Ideo ergo cum tanta gla est ingressus/ut aplius illoz aduersus se extitaret iudia. quā ea passionis eius tps instabat. & nō mors eū urgebat/sī npē natus aduersū se compellebat morte Ne tiens enī sacerdotū elapsū euasit/tū eē visibilis fluctus Quādo itaq; xpī uoluerunt oculos/tangē eū nō potuerūt Quādo autē xpūs seruatus ē morte/parcē ei iudei nō potuerunt Ergo si x⁹ eos ignorauit/ne forte de morte sua ferit eos inscios Absit Erubuit eos ut eos ut furarent qđ ani nolue rant/sed ut possent sue qđ plus uolebant/facultatē eis data ē. non mutata uoluntate Tunc ihs misit duos discipulos dicens eis Ite in castellum qđ contra uos est/ & confestim inuenietis asinā alligatam & pullum cū ea/soluite & adu cite mihi asinā & pullus eius. iudei sunt & gentes/Iudea etenī scōm deum/mater ē gentiū. Sic ei dicit ad eam deus p ysaiā pphām Et cōstituā principes tuos sīc antea/ & consiliarios tuos sicut ab initio. et tunc uocabis ciuitas iustitie. et mater ciuitatum/nō. & ciuitas fi delis syon. Propter quasdā tales similitudines animalibus hic assi milati sunt homēs deum ul' dñi filiū non cognoscentes. Est enī hūanū īmudum/et precepta iumētis mīgis rationabile & stultū. & ītrem/et ignobile & ouerisimū magis Sic fu erunt homēs ante xpīm idolatrīs et passionibus diuersis īmūdi/rationabiles uerbi ratione carentes quā tum ad deum stulti Quid ei stulti. quā fictorem ortepnē/quasi fabricam & opus manuū suaz adorare cū fictore Erant ītrem secundum uanā/et ignobiles. nō ualentes ꝛ-sistē fluxime passionibus suis/& obliti ge nerationē suā celestem. facti fue runt seruī passionū suarz & demo nū/quibus relictē nō uolebat Et quicunq; demonū ul' philosophoz cuiuscunq; erroris ul' dogmatis alicuius fuerimā eis uoluisset ipsōm sufferebat/et omnā nō bō pacienia supportabant/nec resis tebant. Propter quē omnā et aplūs ad corinthios dicit Videte uocationē uram frēs/qa nō multi sapientes scōm carnem/nō multi fortes/nō multi nobiles/sed que stulta sunt mūdi elegit deus. ut confundat sapientes & infirma mūdi elegit deus/ut confundat fortia/& ignobilia & ocepti bilia mūdi elegit deus/& que nō sunt ut ea que sunt destrueret At ubi xpūs supra eos ascendit et īmouit in templum. lauari per baptismū. fīs fuit & īmundus

animalibus sancti homines. Vide
cepta enim uerbi racione sapiencia
dei facti sunt racionabiles & prude
tes et sucuta e irracionabilitas
eor eē simplicitas & stultitia eor
mansuetudo Nam simplicitas
si racē ubi hoīs irracionabilitas
est & mansuetudo si nō sit ppter
deū stultitia est Adhuc autem
accepta grā et uerecundia gnatōe
sua celesti facti sunt de infirmis
& ignobilibus fortes et nobiles. Et
q̄ uidebantur infimitas. morcia
sucuta e in eis. Ignobilitas aut
humilitas Nam mordacia sme
deo infimitas estimat & humi
tas nō ppter deum ignobilitas
uidicatur Item recedentes a se
onera demoniū & suscipientes sr
se iugū xpi suaue & onus eius
leue & rpm sequi uolentes facti sunt prudentes
Nam pena irracionabil. oneri ea
estimat. Ligati. id. e diaboli
cecois spedita vinculo uitus nō ha
bet libertate ire quo uelit et Nam
omis homies amissa pcepcione
liberū quidē habem⁹ arbitriū
si uolum⁹ sequi uoluntate dia
boli an nō Ds si semel pecca
tes obligauerimo nos cpibo eius
ia mā uirtute euadē nō possu
mus Sed sicut nauis fracto
gubernaculo ill ut dicit mst ubi
tempestas uoluerit. sic & homo
diuine gre auxilio perdito per
ptim nō q̄ uolt agit sī q̄ diab
uolt Et mīse deo ualida manu
mee sue soluerit eū usq ad
mortē in pcō & suoz vinculis
manebit Ergo mī quidē uoluntate
& negligencia alligamur sēs. p dei
miaz absoluim Haut si uidemus
r istus mūdialibo regnis quo mō
iprimis q̄dem nemo pt fuge sepiū
regem sī pplis tacit sibi rege que
eligit & cum rex ille fuit factus et
confirmatus i regno iam hz ptātē
i homibo & nō pt pplus mgnm
eius de regnare sua repellē Nam
p mū q̄dē i ptāte ppli e facē sibi
regem que uolt sicut aut de
regno repellē ia nō est in ptāte
eiq Et sicut uoluntas ppli poca
sm̄itate querit. sic & hō pus
quā peccat liberum hz arbitrium
utq uelit sub regno e diaboli
Cū aut se peccando tradiderit
sub regno ipius ia nō pt de po
testate eius exire & sic p ma vo
luntas eius i necessitate cōstit
Et hoc e quod homines sceleres
& pdores dicē solent Nung uo
luim⁹ ee sancti Et quis nō velit
ee iustus sī nō possim⁹ Dez
quidē e quod dicit sed nō hmt
fiducia ne/ quia p mū potuert
nō ee sub ptāte diaboli si uolu
sent postquā ueō posuerūt
thronū diaboli in cordibo suis ia
nemo pt eos de ptāte diab exire
ni solus deus Solutis mundo do
mō p doctrinā suam & p miracula
sua quia omis iudei & gentes p
aplos sunt liberati Adiuuite mi
ad ministeriū i. ad gliam coreli
gite illos Duos aut misit aplos
quia p duo gnalia mandata omne
genus hoīm de peccatis absoluit

Qualia ſ. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo ⁊ proximū tuū ſicut ſeipm̄. In hīs duobus omne pceptū expletur ⁊ omnis iuſtitia cōſummat. Aut certe alia duo quod tibi nō vis alii nō feceris ⁊ cet. Quod multis ut faciant uobis homines. facite et uos ſimiliter. Quidā aut duos iſtos. petrū et philippū aplōs. exponūt intelligi oportē quib hi pmū trāgredientes iudaicos fines. gentes adduxerūt ad xp̄m. Philippo quidē ſamariā quā nram ſimariā aſſūmā ee mēpretatur. Petrus autē gentes. ut pmitteret cornelium cū ḡtibus quaſi ſamarie pullū. Et ſi qs uobis dixit aliquid. Diuinū opus cor desiderat. Ne diuinū. ius tuus. neq; dns ur. neq; dns iumentor. ut intelligant omīa quia ego ſolus dns. non ſolū animalium. neq; ſolum eor qui mihi ſubditi ſunt. ſed omniū hoīm q̄ etiā in xp̄o ſunt. Nam ⁊ pcōres conditōne q̄dē mei ſunt. uoluntate ſua diaboli. Meus ē em orbis terre ⁊ plenitudo eius. Dns opus cor desiderat. Iuſtum ē ut aliqn creatura ſeruiat ſuo factori. Gētes em deus ī pīte diaboli p tpe reliquit. ut temptet. Non ſ. ut omnes ꝑficiat. Neceſſe autem ē ut fiat quod ſcriptum eſt. Horēs ⁊ iumenta ſaluabis dne. Cōfeſtim autē remittet eos. Vnāl quidem post ingreſſū ē ieruſalem iudee. ad dm ſuū remiſſurus ē. Malus autē ꝓpheta in iudea remanſit. Vnā de animali illo. nō hoc quod dicebatur. neceſſariū erat xp̄o. ſed illud quod intelligebatur. id eſt. nō talo. ſed tali. Soluite eum ⁊ adducite mihi ē. Ratio autē retenti. Aut ita non dixit. et iterū remittet eos ad te. ſed tantum remittet eos ut ne miniſteriū pderet rōne. Nam populo ī prms homēs nō ſermone nudo potuit aplōs. ſed per utute ſpūs ſancti ſoluit parit ⁊ adiunxit. Post autē adiunxit. uerū dimiſit eos in arbitrio ſuo ⁊ labore. ut communē gram iuſtificatōnis. Nam quod uolati ſumus. dei eſt. quod autē digne ſuccurrē uiuimus. nrm parit et dei ē. Hoc ē quod ait. iterū remittet eos. nō ad oram qui prius rebat eos. ſed in arbitrio ſuo. ad iuuāte ſpū ḡre dñe. Hoc autem totum fructū ē ut adimpleret q̄ dictū eſt p ꝓphām dicentē. Dicite filie ſyon. ecce rex tuus uenit tibi. māſuetus ſedens ſup aſinā ⁊ pullū filiū iumenti. Dominū nr aſcendens ad mortē ī ieroſolimā. magna gram patis ⁊ cōmendie. mūdo omnib; ſp in teſtamēto. reliquit. In miſteriū em ecclē gentiū futurā ſedens ſup aſinam ⁊ pullū eius. ſtrauit. ſtemplū. et ſic gentes iudaicis cōuertit. Gentes autē ꝓphā malitia eor iudicē. qū iudicaturi fuerāt x̄m aſcendentē ī templum. id ante pmonuit ut p hoc ſignū cognoſceret rege ſuū iudex. dices. Dicite filie ſyon. ecce rex tuus uenit ī māſuetus ſedens ſup aſinā ⁊ pullū eius. Dicite. oſtendetis ē uerbū. id. videte. nō tāgibile aſtrū. ſed ſpuāli intellū. Opa ututē eius aſpicite. nō ſtrema noſtra eius. Si ei ſtrema eius aſpexeritis. deripiendi eſtis. Nā

humana. Si autē opus eius cōsideraueritis/ saluandi estis/ sutrute diuina. Ante tempa autē multa cōstituit ppha videns eum spiritu aspcū/ qui non erat natus. cōdiuebat ecce/ ut ostenderet quia ille de quo loquebat. antequā nasceret. iam erat. Cū ergo videritis eum i templo ofitedi nolite supplex agere. sed eū diuentes. mō ptāte suas hostias. qa ecce rex tuus mansuetus uenit tibi sedens sup asinā. Nolite ofidere ipi ptāte fuat/ sed ofidēte tm/ si fuerit/ hoc credē. Illud autē timete. Ecce rex tuus uenit tibi mansuetus sedens sup asinam. Nolite dicere nos nō habemus regē/ nisi tm nō oportet. Ecce rex tuus uenit tibi mansuetus sedens sup asinam. Si intellexeris. uenit tibi/ si nō intellexeris. uenit ad te/ id est. Si intellexeris uenit ad te/ si autē nō intellexeris uenit ad te ut soluat te/ et subpedibus tuis subiuget gentes. Ut gaudens exultans dicas. Domine deus exelsus terribilis. rex magnus sup omnē terrā. subiecit populos nobis. et gentes sub pedibus nris. Elegit nos hereditate sibi/ speciem iacob quā dilexit. Si autē nō intellexeris uenit ut perdat te/ et de templo sanctitatis expellat/ et alia populum de gentibus castiorē/ id est. ad incrementū sanctitatis. ut tu proiecta et tenebris ostituta. dicatus per salomonē/ ne aspexeris me. quia ego sum dealbata/ quod dixit me sol. Dns agnoscite mansuetudinē meā. cōsiderate spem aduentus eius. et.

Ite Sermo beati Augustini Epi.

Sanctā ac singulare solepnitatē. gloriosam et desiderabilem natiuitatis dni saluatoris nri. fres dilectissimi deuotione fidelissima suscipite/ totis uisceribus amplectimur. tui pietas ad uitandos nos. ppere/ et omnes latebras anime nre diligenter aspice/ ne forte sit in nobis aliqd peccati abstonditū/ quod et ostiarius meus cōsumdat ac mordeat. Nam cū pius dns nr pro passionem resurrexit/ mundum ascendit/ cōsiderat tacite ut credimus. et diligenter attendit/ quid unusquisq; fidelium eius/ sine anxietate/ sine ira/ sine superbia/ sine luxuria. ad celebrandū eius natalitium studeat ppare atq; cōponere. et sicut quisq; ornatior. bonis operibus uiderit. ita illi gratiam suā mente diffundit. Si enim uiderit tuā tatis luce uestitū/ iustitiae uel mentis margaritis ornatū. castum/ humilem/ benignum/ misericordē/ et sobrium. si talē agnouit tota se/ et suum ei nō ad modicū. sed ad perpetuum cui p sacerdotum suorum ministeriū dispensabit. Si uero aliquē uiderit adulterū/ gulosum/ stupidū/ superbum/ et timeo ne. illi dicat. quod si erubuisset. alle prouocauit. Amice quō huc intrasti nō habens uestem nuptialem/ et quod quotidie fiat. illud quod sequitur. Ligate ei manus et pedes. et putate eum in tenebras exteriores/ ubi erit fletus et stridor dentium/ Ecce quidem spiritus immundi. cum uidet se expulsum de suis remediorum. ad festinandū dñm uitam sordibus iquinatā accessisse. Immo tali cum dñm fres dilectissimi/ quasi in nuptiis spiritualibus/ sponsi sui ecce

xpūs adūctus est. Tunc veritas de terra orta est/ tunc iustitia de celo prospexit. Tunc prepsit sponsus de thalamo suo/ hoc est uerbum dei/ de ūrgo uirginali. Assit enī ad sponsam suā i. humanā carnē susceptā. Ad istius ergo tā sanctas nuptias tuitati/ et ad cōuiuiū prīs et filij et spūs sancti mentes/ videte quibus indumētis debeamus ornari. Et nō mundemo quātū possumo tū dei adulterio tordi simul et torpa mā/ ut celestis ille sponsator/ mēbra mundū sordidum/ nichil fedum/ nichil obstaculum/ nichil oculus spūs deprehendat indignū. Hec ergo fides knīa nō transitorie/ sed cū ingenti timore debemus attēdē. Inuitati enī sumo ad mēsam nuptiarū ubi nō iuenit cibo homo/ sed panis ponit angelor. Et ideo videamo ne forte spūs nr̄ aliū ubi dēmus honor. opm margaritis ornatū/ ibi apparemus uitor. pānis uestib⁹ fuoluti/ et quādo eos q̄ bom sunt oculus dīnitatis reddit candidos. et eos q̄ mali sunt reddit luridos sordidatos.

Et nō quotiens aut dies natalis dīnī aut reliquę festiuitates ad uenīt/ sic excepter ammonui. an plures dies nō solū ab ebrietatibus cōsortio/ sed etiā a pris uoluptatibus abstinere. Ab omī rapacitate/ ut nos alienos effugiate/ ut pria preterita per elemosinā et pnīa ē domuant. Cont̄ nullū hominē odiū in corde teneat. Qđ solebat p gulam pcere uanitas/ incipiat iustitia p mag̃ pauperibus erogare. Quod luxuria uel gula dissipabat mūdo/ pietas pauat in celo. Et uat hoc expediat ut semp elemosinas facere debeamo/ propue tū i sanctis sollepnitatibus/ sed in uitas mas habūdātius erogare debem. Pauperes an omīa frequētare ad cōuiuiū quoce? Non est enī iustum/ ut i sanctis sollepnitate/ in pplo xpiano/ ad unū dnm pti nente/ alii mendicent/ alii fames pi tulo truncentur. Et nos et omnes pplūs xpianus/ unigenitū dnī sui sumo/ uno pcio redempti sumo/ pari odine i huius mundi mētium/ sili etiā exitu migraturi sumo/ si bn agimus/ ad unā beatitudinē p̄uenīemo. Nunc ergo panis tertiū nō arripiat tibi/ qui tertiū acceptarus es regnū. Nunc panis nō arripit ut rete tertiam/ q̄ tertiū receptura est in mortalitatis stolā. Nunc panis nō mēatur pane tuis/ q̄ tertium meruit arripe baptismi sacramēti. Quic mōdignus sit accipe ut relucas oculor. tuor/ q̄ tertiū uidere es ad p̄ cōuiuiū angelor. Audite fres. nō meū/ sed dīnī omnium pceptū/ sic em aut i euāgelio. Cū fueris pandū aut cenā noli sedere dum tes/ q̄ te i tertio tēpe mutet. Et uota pauperes/ et claudos/ et beatus eris/ qđ nō habent unde retribuat tibi/ retribuet autē tibi in rsurrectōne iustor. Sed dicat aliquis. Ego amici et parentes/ nō debent ad epulum uocari? Proximi sint. sed nō nimis sup tuosa et delicio sa/ sed tam parca et sobria uel

honesta debent ꝓparari ꝯmunia/ut
remaneat vnde possint pauperes
refici. vnde pauperib⁹ aliquid possit
erogari/Et ai des uenia aduenie/
nō tu eis qui nūt pauperes nō susci
pit audiamꝰ. Discedite a me
maledicti in ignē sed tu iustus &
misericordijs audire mēreamur
Venite benedicti pris mei/ꝓcipi
te regnū/quia esurii & dedistis
mihi manducare Sitii & dedis
tis mihi bibere Simul etiā & ad
nes illa uox desiderabilis dicat
Fuge ſtene bone & fidelis/qꝑ supra
pauca fuisti fidelis/supra multa te
constituā intra in gaudiū dñi
tui Et ut hec q̄ suggessimus
sensibus uēe caritatis tenacius
mihereant breuiter que dicta sit
uerauo Hoc em̄ admonemur
fres/ut quia natalis dñi im
minet/tāquā ad imꝑtuale & ce
leste conuiuiū/ab omi luxuria
mundi/& bonis opib⁹ adornati
p xpi adiutoriū nos ꝓparemus.
elemosinas pauperib⁹ erogem⁹
iracundiā ul odium ut uenenū
de cordib⁹ nris respuamus Caſti
tate data cū ꝓphis uerbis q̄ dia
te/ſtetis stantes nolite imultū
loqui Ad cōmunia ora/pauperes
frequentius cōmotate/Ad uigili
as matutinas quemc/ſtetis ſtā
tes orate/aut psallite/ſba oōſa
aut secularia nec xpi ex ore ꝓfe/
cet eos q̄ proferre uoluerit casti
gate/ꝑdicate tam omib⁹ habete
& quos distordes animositatis/ad
concordiam reuocate Det uobis
xp̄s/si uoluerit fideliter adimple
et in hoc seculo ad altare dñi cum
securitate consistā poteritis attendere/&
in futuro ad etnam beatitudinē
feliciter peruenire ꝓpitiante
q̄ uiuit & regnat ſſtia ſti/ꝛ amē

Sermo ſti euāgelij ſcdm Lucam

In illo tpe dixit ihs discipulis
suis Erunt signa in sole et luna
& stellis et in terris pressura gentium
p cōfusione sonitus maris & fluc
tuū/arescentib⁹ hoibus p timōre
et exspectatione q̄ supuenient uni
uerso orbi Et reliqua Omelia
Beati Gregorii pape p eadē

Dominus at redemptor nr.
precatos nos suadere desi
derius/senescente mundo q̄ mala
sequant⁹ demutat/ut nos ab eo
amore q̄ pessimo adꝑpinq̄te erga ter
minū/q̄nte pressiones pueniat.
molestia/ut si deum metuē ꝑ tm̄
afflictate nolumꝰ/uicinū eo iudi
cē ul pressionib⁹ attriti timeam⁹
Audiuit et em̄ lectōm sti euangelij
quia nō unū ſtemptus audiuit pau
lo superius dns premisit dicens
Exurget gens q̄ gentē & regnū
aduersus regnū/& erunt tremo
tus magni p loca/pestilentie/et
fames/Et quib⁹dā nr̄ positis
ait quod modo audistis aduenerit
Et erunt signa in sole & luna &
stellis/et in terris pressura gentiū
pre confusione sonitus maris et
fluctuum Ex quibus profecto ordo alia
nā facta timemꝰ/alia in proximo
uentura formidam⁹ Nam gentem
surgentem exurgere/caritq̄

pressuram terroris insistere/plus ia
mris tribulacōnibus cruciamo/quia ꝑ
talibus legimo ℣ Quod tremotus
urbes innumeris subruat/et alijs
mūdi ptibus (crebris) quia frequēt
audimus pestilencias sine cessa
cōe patimur Signa uēo in sole
et luna et stellis/adhuc apte nūme
re uidemus/ꝑ quia et lex nō lōge
sunt/ex ꝓpa iam aeris mutacōne
colligimo/q̄ huic pne quia italia
gentili feriendi tradet ignea
m celo acies uidemo/ꝑm q̄ poca
luam gnis fluus et sanguīe to
rrentē Confusio autē maris
et fluctuū/nec dum nona exorta
est Sed cum multa ia ꝑmutata
cōpleta sint Dubium nō e q̄ se
quatur etiam pauca q̄ restant.
qua sequentiū tex certitudo est
ptitam exhibuit Hec nos ferēs
lum/ad tēo dirrīo/ut ad tuitele
studiū nre mētes erigelet/ne se
curitate torpeat/ne ignorātia
languefiant/si semp eas timor
fallimet/et in bono ope solliciudo
cōfirmet/pensantes hoc q̄ rōpi
toris nri uoce subiungitur Ar este
tibus lumbis pre timōe et exspec
tacōe/que supueniet imminēsō
mūdo Nam uirtutes celoꝝ mo
uebūt Quid em ois nr̄ ut
tes celoꝝ/nisi angelos/archan
gelos/thronos/et dominationes
principatus/et potestates appellat.
q̄ aduentu districti iudicis nris
timt ceteris insibiliter apparent/
ut districte timt a nobis exi
gimt/hoc q̄d nos insensibiliter
conditor equanimit̄ pertrac
tat Vbi et subditur Et tuc videbt

filiū hoīs uemente et nubibus cū pte
te magna et maiestate At si apte
diceret In ptate et maiestate ui
sibilis sunt/que ī humilitate positi
audire noluerunt/ut iurtutem
eius tanto districtius sentiant/q̄to
nūc cultum cordis ad eius pacatī
nō mutauerant Sed quia hī ꝙtra
reprobos dicti sunt/mox ad electoꝝ
consolacionem ubi uertunt Nam
subditur Cum aut fieri incipi
entibus respicite/et leuate capita
uestra/q̄ppinquabit redemptio
uestra Ac si apte uerbis electos
suos admonēt dicens Cū plage
mūdi crebrescunt/et cū terror inq̄
tis uirtutibus cunctis ostendi/
leuate uos capita uestra et exhilarate
cordā/quia dum finitur mūdi
tui amici nō estis/prope sit
redemptō/q̄ ꝑfectus In spūali et
em sancta sepe capiuo ꝓ mente
ponit Sicut sanct membra capi
te regūtur/ita cogitatoēs mētis
disponit et leuare utaq̄ cōtra
pita/mentes nras ad gaudia
dū patrie celestis erigere
Quicunq̄ deū diligūt/ex mū
di fine gaudē/atq̄ hilarescē
iubentur Anima uidelicet cum
quē amat/mox inuenit/dū tūc
sit is quē nō amauerat Absit
em ut fidelis quisq̄ q̄ deū uidē
desiderat/de mūdi ptissimo lugeat q̄ nemo ascē
nō ignorat Scriptū nāq̄ est sanc
Quisq̄ uoluit ee amicus sancti
hūj/ī mansuus dei cōstituit Ac q̄
aduentu mundi fine nō gau
det/eum ī se illius esse testat
atq̄ p hoc ī micus dei ee quiat
Sed absit hī a fidelium cordibus Ab
sit ab his qui et esse alia uiti

ꝓfidem credunt/z eam ꝑ operibꝰ
diligunt ¶ Ve miſeꝛi enī deſtructōē
lugere eſt/qui radices cordis ſui eo
amoꝛe plantauerūt/qui ſolā te
vitam nō q̄rūt/qui illam neq;
ee ſuſpuant ¶ Nos aut̄ q̄ celeſte
patre gaudia etna cognouimꝰ.
feſtinare ad ea q̄ tutius debemꝰ/
Optandū nobis ē citius pergere/
atq; ad illam via breuiore ꝓuiꝛe
¶ Turbus enī malis nō iam
mūdus vrget/neq; nos tēptatiō.
q̄ adiſitus nō angustat ¶ Quid
ē uita mortalis/niſi uia z q̄ſus
ſit fideꝰ mei ꝑpendite/ſi laboꝛe uie
taſtidiere/z tamē eandē viā nol
le ſinire ¶ Quod aut̄ talem mū
dus/ac deſpici debeat/redemptoꝛ
nr̄ pluda ꝓpriaq; manu feſtauit/cū
ꝓtinus adiūgit ¶ Ecce ficulneā
z oēs arbores/cū pōt aut̄ ex ſe
iam fructū ſtatis q̄m ꝑpe ē eſtas.
Ita z uos/cū uideritis hec fieri/ſci
te q̄m ꝑpe eſt regnū dei Et ſi
apte dicat/¶ Quia ſit ex fructu
arboꝛū/ultima eſtas agnoſcitur/
ita ex ruina mūdi/ꝑpe ee cognoſ
citur regnū dei ¶ Quibus ꝓfecto
ſubis oſtendit/q̄a ferē mundi ru
ina ē/Ad hoc enī creatꝰ ut cadat/
ad hoc enī geniat/ut q̄ genuerit tladibus cōſumat/¶ Nil aut
regnū dei compat̄ eſtati/quia te
meroris mei nubila cōſumunt/
z vite dies etīm ſolis claritate
fulgeſcunt ¶ Que omīa ſub māꝰ
cētitudine cōſiderātur ¶ Cū ſub
iungitur ſimā cū dicat/z me dico
uobis/quia nō poſſibit generatio hec do
nec omīa fiant ¶ Celum et tra tranſ
ibunt/uerba aut̄ mea nō tranſibūt
Nichil enī in terre corpulū natū
rale z terrā habitans/z nichil i
terra nāta tā uelociter quā ſermo
cōſtat Verba enī quonſq; ꝓfecta
nō ſunt/uerba nō ſunt ¶ Cū nāq;
ꝓfecta fuerit/omo iam nō ſit/qā
nec ꝓfici niſi transeundo poſſit.
Aut ergo celum z tra tranſibit/vbi
aut̄ mea nō tranſierint Ac ſi apte
diceꝰ Omne q̄ apud uos durabile
ē/z ſine mutatōe durabile ad eter
nitatē nō ē Et omne quod apud me
tranſire dicitur/fixum z ſine tranſi
tu tenetur/qā ſine mutabilitate
tenetur manetes/ſine fine exprimit
meus ſmo qui tranſit Et ere fini
tes finei/ita timinq; q̄ audiebamꝰ.
Nouis cottidie/z ere breſentibꝰ
malis mūdus urgetur/¶ Ex illa
plebe ſmmera q̄ti remanſerunt
aſperius/z tamē adhuc flagella
urget/repentina tuſo opprimit/
nōne nos z ꝑpuſe clades affligit
Siut enī mulierē ſue urget tor
pore/forte/z ſi tolome manet pertus
thoroſa celūx plena ſit bīhi
z annis autē ſemby ſtatuta ge
nat/terrā ex ſitibꝰ deprimit.
frequētibus ſuſpiriis pectus
ungetur/virtus defiat/loquax
uerba ambelutus intuoit Nā z
ſi languor deſit/plerūq; ſeſibꝰ
ꝑā ſua ſalus egritudo eſt/Sic
mūdus i animis ꝓbis/velut
ſenectute uigrit/ad ꝓpagādi
hūm gnis prolem robuſto fiut.

salute corpora uiridis/opulenta
rent pinguis Ar mul rpa sua/se
nectute deprimit/z qi ad ultima
morte/molestus crebrescentibus
ingetur/Volute ergo fres mei
diligere que videtis/diu stare no pos
se p̄ceptaq̄ aplius inualo pon
te/qbus nos admonet dicens Vo
lite diligere mundu/neq; ea que
in mdo sunt Si qua si qs diligt
mdu/no est caritas patris i eo.
Duodus tertius fres agnouist
quod sibi turbine amosa ar
busta euulta/destructe domus
atq; eade a fundamentis euerse
sunt Sruati ad respm fami
atq; isolomes arturos se retinu
aliquid putabant/z tame nocte
eade repentina morte defuncti sc.
in laqueo crudelit deprehensi Sed
o fidenciam nob e/quod adhuc aye
du ruinibus index uenti tem
pestiuissim spm mouit/vnde procella
nubes excitauit/z tram subuer
z tabula tot edificior fundamenta
eruisit Quid ergo stupeo e index
ipse/cui p̄ semetipm uemes ultio
ne p̄cor ira eius exacerbet/si
portari no pt/cui nos p tenuis
sima nube fecit/mole eius pmu
ta raro subsistit si uentu mouit
z tram subruit/quatunt dea/et
edificia sternit Hanc dispositione
uentorum dicit paulo q̄ sideribus
ait Horrendu nobis est incide
re manus dei uiuentis Hanc
psalmista exprimit dicens Deus
manifestus ueniet/deus nr z no silebit

Ignis in conspectu eius ardebit/z
in circuitu eius tempestas valida Dis
tributionem quippe tante ultionis/te
pestas/ignisq; comitant/qua tem
pestas exanimat/quos ignis ex
urit Illum ergo diem fres timete
illu ante oculos ponite/z qui/no
ffugere credituri/si ei reparatione leni
atur De illo etem die p̄phet
dicitur Iuxta est dies dni magni.
iuxta et uelox nimis Vox diei dni a
mara tribulabit ibi fortis Dies ire
dies ille/dies tribulationis z angustie/
dies calamitatis z miserie/dies tene
brar z caliginis/dies nebule z tur
binis/dies tube z clangoris De
hac die dns iterum p̄phetam dicit.
Adhuc semel/z ego mouebo/no so
lu terra sed et celu/Cuius ut p̄phetia
aerem mouit/z tra no subsistit;
die go fecit cui celum mouebit
Quod autem timores quos timemo/
nisi sequetis ne p̄mere dixim
Vnde z considerate nre est/qua ab ea
tribulatione ultima/tanta sunt tribu
lationes iste dissimiles/quatu ad
potestatia iudicis pso p̄cepto dis
tant Illum go diem fres mei dum/
tota mente cogitate/Vita cor
rigite/mores mutate/mala tem
tamq; resistendo vincite/penitentia
autem fletibo premite Aduentum
nanq; etem iudicis tanto seueriores
quanto indebitis/quanto mul distri
tione illius timendo precipitis Dñi.

Sermo beati Augustini Epi

Qui sint in illa nocte duo
Dicerto/due molentes in unu/
z duo iugera. De qbus omnibus
dimis/singuli assumet/z singuli

relinquetur. Tria gña homi indicat hic significari. Unū ex q̄ otium et quietē eligimus/neq; negotiis secularibus/neq; negotiis ecclasticis occupati/que illoz quies. Tercium noīe significatur. Alterū eoz qui plebibus cōstituti regimur a doctoribus. agentes ea que hui⁹ fiunt seculi/quos p̄ feras nomine significauit/quia consilium ut duri pro rege eis expedit. Et molestes iurat/pter tpalium negotiorū orbe arctius ctinuū. Quias tamē unū molentes duxit/quatuor p̄ pueribus z negotiis suis plenius usibus ecclē. Tertium eoz qui operantur i ecclē mysterio/tāq; agri dei de qua agricultura aplus loq̄t. Dei agricultura estis. Dei edificatio estis. In hiis ergo tribus gnibus/bina sunt z singulis gña homi i singulis/et pro robore suarū virium differentiatur. Cum em oēs ad ecclē membra p̄time videantur. adueniente tamē tēptōne tribulationis/z ex illis qui sunt in otio z ex illis qui sunt in negotiis stili z ex illis qui deo ministrant i ecclā. aliqui p̄manet/aliqui tradunt. Q̄ p̄manet assumet/q̄ tradit relinquetur/Ergo unus assumet/et unus relinquetur/nō quasi duobus hominibus diuitis z de duobus gnibus assiduus/sed singuli gnibus tribus p̄fessionis. In illa ergo nocte duxit/in illa tribulacōes ad ipā tria gña q̄ assumit/exhibitor p̄time ecclā tria illa noīa uirtutū/q̄ sol⁹ liberādo. Ezechiel

p̄pha demonstrat. Noe. Danīel et Job. Videtur ei noe p̄time ad eos/p quos ecclā regitur. Sicut p pellū in aquis arcta gubernata ē/que figurā gestabat ecclē. Danīel autē q̄ elegit celebrem vitam. i. nuptias terrenas toto tempore sicut sicut diuat aplus/si sollicitudine uiuere/rogitans q̄ sit deus/fecimus eoz significat/q̄ sit totō z tamē fortissimi i tēptacōnibus ut possit assumi. Job autē quia z uxorē habuit z filios/z amplas terrenarū rerum copias/ad illud genus p̄timet/tanq; molendinū de putauit est. Sed tamē ut sit fortissimi i tēptacōnibus sicut ille fuit. Non ei aliter assumi poterit. Licet puto alia ee gña homi/quibus constat ecclā. q̄ ista tā humana bina differentias/ppt assumptōes z relictiones/q̄ nos in singulis multe studiorū vicissitudines diuersitates ad concordiā/p̄fectē q̄ tēptēs possint fieri. Dñi. Aduentu dñi Sermo beati maximi epi

Futur q̄m p̄ tpis spūalibus epulis nos refici debemus/videam⁹ quidem gelica lectio p̄sequat. Ut em dñs sicut audiuimus/de aduentus sui tpe/sicut fulgor choruscans de sub celo/ita cū ad aduentus filii hominis. Et addidit i consequentibus/In illa nocte erūt duo in lecto uno/unus assumet/z unus relinquet. Due molentes i pistrino/una assumet. z una relinquet. Monet forte ne nos fiebitur dñs aduentū suum moratus/noctis se tpe ostendet aduentum. Cū utiq; aduentus sui tā magna claritate dei/magestatis

tmoꝺ z mitoꝺ ſuſtipi deberet a tuꝫ
Frequẽter audiuimꝰ ſacris litt̃is
pdicatũ/ꝺonec quã dñs xp̃us aduc
mat/antexp̃i reſurrc̃o/q̃ ita tene
bras humano gñi ſue p̃ſumptõe ſtu
dut. ut lucẽ ueritatis nõ pene
ſpiritat/z caligine p̃ua opiens
mẽtes hom̃/ceritatem q̃ꝺã ſpiri
talibꝰ odis exhibebat. Ecce mꝛ
ſtoyas emittat ſiquitatis tẽbras/
cũ ip̃e ſit nox oim̃ p̃ꝺor. Ad aug
mentum tetram caligine expellen
dã/uelut uetꝛe fulgur q̃ꝺã xp̃s
aduenit/z ſicut luceſcẽte die
nox ſubuerſa/ita torꝰ ſcãte pa
ganoꝝ Antexp̃s effugat/met
ultꝰ potit diſſermiat ſiquatus
ſue tenebras/cũ lumẽ ueritatis
effulſerit Quod aute aut erut
illa nocte duo i lecto uno/ꝑmus
aſſumẽ/z vnus relinquet. Hoc
ta reſurrc̃oms meritũ demoſ
tratur/quoꝺ p qualitate vinꝺi ſit
ꝑrũ reſtingendi/aut tanta iſin
gulis quibꝰ reſurrc̃oms cẽ
diſtãtiam/ut duobꝰ eaꝺ paritez
dormientibꝰ/z vna ſede celeſtibꝰ
eq̃lis nõ poſſit cẽ aſſumpt Qui
nus em code loco/ſi talo tenaꝫ/
pro mitis tꝝ alter eoꝝ rapiet.
ſ celũ/alt reliquet. mitis/ꝺet
tus em quidam mẽ q̃muns eſt
tre huiꝰ ampliſſimũ ſolũ/ſ ſ
torpa nra diſpoſita/tutiſſima
ſede requieſcit/ ſ In lecto aute
iſto/ille mollius dormit q̃ dño
ſuuta ſe geſſerit. Poſſumꝰ em
ꝑa membra nra lectulos nros
ꝑprios nũcupare/ſ quibꝰ aute nõ
uelut in quoꝺã ſtrato ſuauiſſime
demorantur Ad quoꝺ ſanctũ
ꝑphã ſenſiſſe arbitroꝝ cũ dicit.
Omniũ ſtratũ eius uerſaſti in
ſ̃mitate eius Beatus em ille
tuus ſtratũ dns i ꝓpriis i ſ̃mitate
queritſut qui fuit paulo ante
nationis/adultꝝ/z petulas/et
timutoꝝ ſtelerim i ſ̃firmitate ple
nus/aſſuetinn corpus eius malo
uerſins dns fiat caſtus z modeſto
De q̃ ſtrato ſpitalit ad paraliti
tum dicit eſt a dño/Surge tolle gr
batũ tuũ z vade/Nõ em in eo tũ
aminuꝰms aliquoꝺ erat/ut con
fracti tabi ligneã trahẽ ꝓtaret
paralitꝰ/quã ut reſoluti corꝑis mẽbra z debilitati confracti/
uelut aue ſue natiuũ lectulum
ipe paralituꝰ ꝓtaret/z coram
poſtris Iudeis/ꝓphe abiret pe
dibus/q̃ malꝰ illatus fuat alieꝝ
In hoc plãe ut dixi opleta eſt
ꝓphetia illa ſma. Verſuſti i ſ̃mi
nitate eius ſtratũ eius ut uſq
uace ꝓtaret ltm In quo paulo
ante fuerat portatus/z ante illuꝰ
q̃ ꝑius uaſtulo corꝑis ferebat/
ꝑꝺea corpus ſuũ ꝓpa uilius
ctumferret ꝑoteſt eaꝺ ſit acti
pi quoꝺ aut Ferunt duo i lecto
vno/vnus aſſumẽ z ꝑmor/
plebs/z ꝓplis Iudeoꝝ qui uelut
mo leo hoc eſt vna mãdatoꝝ
lege teneẽtium/z uelut ſimili re
ſurrectõms ſpe gloriant. Tuc
g. gentiũ beatus ꝓplus aſſumẽ
in gliam Iudeoꝝ at execrabilis

romictus relinq̃tur in tra. Item.

Sermo beati Augustini Epi z c

Legimus ſtm̃ Moiſ/pplm̃ dei ꝓcepta dante/ubi dr audi trl dom̃s deus tuus/ eſt deꝰ vnus Vlo pt eſſe maior/nõ pt ee minor/nõ pt numerari dicente ꝓpha dauid Magnus dns̃ nr z maĝ uirtus eius/z ſapiẽ eiꝰ nõ ẽ numerꝰ Optime noſtis fres kmi iſtu/qui corde tenetis fortr catholicã ueritatẽ Audite tñ lñr qđ admonẽ dns̃ ꝓfm explanã dñi/ Deꝰ unꝰ ẽ pr̃/ds vnꝰ eſt filius/ds vnus eſt ſpũs ſanctus/ Non trees dñi ſed unꝰ ẽ deꝰ Tres ſuꝑabiles/vnus ẽ deitate ſubſtãie/ Sed dicit michi hereticus Ergo ſi vnũ ſũt/omes ſimt ẽ trinitate/ Ego ad ſolũ xpm̃ pertinet/ Nempe aliud ẽ aiã/aliud ẽ racõ/z tñ aiã ẽ racõ/z vna ẽ aiã Sed aliud aiã agit/aliud racõ aiã uiuit/ aliud ſapit/z ad aiam̃ ptinet vita/ z ad racõnẽ ptinet ſapiã Et cũ vnũ ſint/aiã ſola ſuſtinet vitã/ racõ ſola ſuſtinet ſapiam̃/z tñ nr aiã ſñ racõ/nr racõ ſine aiã/ Et z pr̃ z filius Licet vnũ ſint/et vnus deus ſit/Ad xpm̃ ſolum ptinet caro/ſicut ad ſolã racõnẽ ptinet ſapiã/licet ñ ꝓdeat ab aiã/Etre aliud in ſole Calor z ſplendor in uno radio/Et calor exſiccat/ſplendor illuminat Aliud ſuſtinet calor/aliud ſplendor/ z licet calor z ſplendor ab inuicẽ nõ ſint ſeparati/Suſtinet ſplendor illuminationem/nõ feruorem/ ſuſtinet calor feruorẽ/nõ illuminatiõne/ Aliud ſimul/aliud ſingulas/agunt/z tamẽ ab inuicem nõ ſeparantur Sic z filius ſuſtepit carnẽ/z nõ deſeruit patrem/nec ſe diuiſit a patre Suſtepit ꝑ/ mqđ filius carnẽ ꝓprietate/ z tamẽ ſpus ſtus z pr̃ nõ diſſiuit maieſtate In diuinitate eq̃litas/ Carne ſola filii ꝓprietas/Cui eꝰ vna ſit deitas/vna diuinitas/ſplendor quidẽ carnem xpi pr̃ z ſpus ſtus/Et maieſtate · nõ ſuſteproẽ/ Vos ſtare quia ei eo fuit/Et ewãgelica liſta refert/quia ds plenus ſpu ſto regreſſus ẽ ab iordane Etre quõ ds unus xpus̃ ſuſtepit carnẽ/z cum pr̃ z ſpus̃ ſtus nõ deſint maieſtate · Ait celũ z tra implet pater/ implet ſpus̃ ſtus/carnẽ xpi deſerẽ nõ potuerꝰ/qm̃ diuinitatis unitate una ſeruat Et ad hec tytharam reſpice Vt muſici melos tonis ſyllabis reddat/ tra quoq̃ adeẽ/ars/mano/z chorda/Cum ars dictat/manus tingit/ reſonat chorda Reſonat gaudet/ nec ars nr manus ſonũ reddit/ Et ea cũ corda pĩ optamẽ Sic nec pr̃/nec ſpus̃ ſanctꝰ ſuſtepe/unt carnẽ/z tamẽ cũ filio pit opat/ Domi ſola corda diſtruit/carnẽ ſolus xpus̃ aſſumpſit Opacũ itaq̃ oſtat Et quõ ptinet ad ſolã chordam ſom reddituꝰ/ſic ptinet ad ſom xpm̃ carnis humana ſuſtepto/Cernit nos Conſ naturã ſquid parere uirgo maia nõ potuit/z deteſtandus manichẽus Si caro erat/ergo ee nõ potuit

// pr̃ nr̃ ſa mgr dns̃ ihs xpc ſolus ſi pr̃ meꝰ ẽ /ſpũ qm̃ cũ eo erat //

Si uirgo genuit/ fantasma fuit.
Refero de historia ueteris testamenti
ueterem exemplum. Iudeum. Quo
semuit auribus meis. Dns morsi
so precepit/ de singulis tribubus
uirgas afferri. Allate sunt xii
uirge. Inter quas una cat. q fluerat
Aaron succedens/ Postee sunt aso
morse. Et habet natiuu testimoniu
Uirga autem Aaron/ post alterum
die. Inuenitur produxisse flores/
et frondes/ et peperisse nuces. Delatu
hoc mistrium ad cautelam uiri dei
pfidam indeor. Commissu fuit mar
me nutrimenti figura futuramenti
Uirga hs protulit quod antea non
habuit/ nec radicatu plantatione/ nec
defossa semente/ nec animatu succo
nec fecunda seminatio. Et ad illud
decent ymnisa iuuenca nate. Peperit
uirga qd nec semine suggeri
potuit/ nec radicari. Uirgo ergo
potuit q iuuenca ne dei filiu ge
nerare. Virgo habuit tpa pcedi
Uirga autem/ alia die ep na no
habuit/ habuit tpa q germinaret. Illa
enim decembris nouem mensibus
peperit/ Uirga autem alia die/ qd
na no habuit germinauit. Cur
nam inquid iudeus/ uirgo pa
rere non potuit. Deus ei qui mi
rabile cor nas signum ostendu/
ut asina loquerez/ ppe mirabi
lius fuere uoluit ut xs de uirgine
nasceret. Audiat et uerbum ille
mamitreus aliud sacramentu/
Solus radius speculare penetrat/
et soliditate eius sensibili subtili
tate pertranat/ et talis uideatur nutriscat/
quis extiterat. Itaq; foris/ nec ei nig
ocitur uiolat/ nec ei egredie ossibut/
qa in egressu eius speculare interpo
positu erat. Speculare ergo non rupit
radius solis/ integritate uirginis in
gressus aut egressu/ huius ymare
potuerat claritatis. Sed quid ultius
immorar. Audiat xpianus/ qd no
uult audire iudeus/ aut Hamicheus/
ut ille professat redemptu/ et ille
detestat donatus. Uirga illa unde
agebamur Aaron/ ergo mediator fuit/
que nobis xpm uere sacerdote de
uexit et peperit. De quo david ceci
nit dicens. Tu es sacerdos in eter
num/ secundum ordine melchisedech. Supi
ore nanq; ineffabili ita dixerat. Uirga
uirtutis tue emittet dns ex sion et
Et ysaias pphta expresius mariam
designat dicens/ Exiet uirga de
radice iesse/ et flos de radice eius
ascendet/ et requiescet sup eu spus
dni. Spus sapie et intellectus/
Quod si hec uirga mutare potuit/
primogenita dei mutare corpus fuit. Lux ei
enim hec in corpore suo substantie unio
nem/ corium/ testam/ et nucleu. In corio
carnes/ in testa ossa/ in nucleo interiora
ana comparatur. In corio nucis car
nem suffuat saluatoris/ q humi
litate et amaritudine passio
nis/ In nucleo interiore detractat
diuinitatis/ q tribuit
pastu et luminis subministrat of
ficiu. In testa lignum crucis in se
rens/ qd no discerni id ep foris
et intus/ sed que terrena et celestia

fuerant mediatoris lucrum ꝛpponere
noluit / dicente apl̃o / qm̃ xp̃s p
sanguinem crucis sue pacificauit
oīa / q̃ in cēlis sūt & q̃ in terris

Lectio Sancti euangelii scdm matth

Cvm audisset Johannes in
vinculis opa xp̃i / mittēs
duos de discipulis suis / ait illi / Tu
es q̃ uenturus es an alium exspec
tamus Et Ihc

Omel' Beati
Gregorij pape de eadem lōne

Considerandum nob̄ est q̃re
dm̃s Johannes ꝛpha / & ꝛphā
plus q̃ ꝛpha / q̃ uenīēte ad ho
dānis baptisma / oīm ostendit
dicens Ecce agnus dei / ecce qui
tollit pcā mūdi / q̃ & humilitatem
sua & diuinitatis potentiā cōsi de
rans dicit Qui de terra ē de terra
loquit̄ur / q̃ aūt de celo uenit sup
oīa ē Cur in carcere positus mit
tens discipulos requirit Tu es
qui uenturus es / an aliū exspectā⁹ /
tamq̃ si ignoret / quē ostenderent
An ea q̃ps ꝓfectiat / quē xp̃m ee
ꝓphando / baptizando / offendēdo cla
mauerat Sed hec cūctis questio sol
uit̄ / si geste rei tps & ordo pēsetur.
Ad iordanis em̃ fluenta positus /
quia xp̃m redemptor mūdi esse
asserui⁹ Iussus uero i carcere
cm xp̃s ueniat requirit / nō q̃a
ipm̃ ee mūdi receptore dubitet
Sed q̃rit ut fiat / si is q̃ ipse mū
dū uenerat / & se ea ad inferni
claustra descendat Quē n pre
currēs mūdo nūciauerat Huic
moriendo ad inferos ꝓcurrebat

dic ergo Tu es qui uenturus es An
alium exspectamus / aut si aplc dicat /
Sicut pro hominibus nasci dignus
es / an etiam pro homibus ad inferos
descendere dignetur infirmua / ut qui
natiuitatis tue ꝓcursor extitit / des
cēsionis eadē ꝓcursor fiam / & uenturꝰ
ihc te nūciē / q̃s ita uenisse mūdo
nūciauit Vnde & inquisitus dns / cui
nenutis potēte sue miraculis / de
mortis sue ꝓximus humilitate res
pondit / dicens Ceci uident / claudi
ambulāt / lepsi mundātur / surdi au
diūt / mortui rēsurgūt / pauperes
euangelizātur / & b tūs qui non
fuit scandalizatus i me Videtis
tot signis / tantisq; uirtutibus /
nō scandalizari quisq; potuit / q̄
admirari Sed ꝓfidelium mens / q̃ue
nullo scandalo ꝓtulit / tam cum
post tot miracula morīēte uidit
Vnde & paulus dicit Nec aute
pdicauit xp̃m crucifixū / iudeis q̃de
scandalū / gentibꝫ aūt stultitiam
Stultum q̃pe hominib⁹ iussū ē / ut
ꝓphetis auctor uite moreret̄ / et
inde q̃ cum hō scandalū sup̄fit
Vnde ei apl̃s debitor fieri debuit
Nam tanto deꝰ ab hominib⁹ dignꝰ
honorādus est / Quanto ꝓ hoibꝫ /
et indigna sustepit Quid ergo
dicē beatus qui nō fuit scandaliza
tus i me / nisi aptu uoce / abiectionē
mortis sue / humilitatēq; signare /
at si patenter dicat Nimia quide

fluuio, sed abiecta prauitate non deducimur.
Quia ergo moriendo te subsequor, ta
uendum ualde est hominibus, ne i
me morte despuant, quasi uiuentem.
Sed dimissis Iohannis discipulis, qui
de eodem Iohanne turbis dixerat
audiamus. Quid existis videre
in deserto, Harundinem uento agita
tam, qui uidelicet non asserendo, sed
negando mutuit. Harundinem quippe
mox ut aura contigerit, in partem alte
ram flectit. Et quid per harundinem missi
intelligimus, nisi quod mox ut
fauces uel detractor tetigit, in quem
ipse irruat. Vidit enim ab humano ore
aurea furoris flamma, hilare stetit, ex
tollit, totisque se quasi ad gressum iflec
tit. Sed si mox uentus detractionis
erupuerit. Unde laudis aura uehe
bat, mox huic qui in parte alteram
ad uim furoris fuerit inclinat.
Sed harundo uento agitata Iohannes
non erat, quia huic nec blandis gra
nec tumultibus ira animum flexit
Flectebat propheta hunc erigere, ne aduer
sa nouerat michi me. Harundo ergo
agitata uento non erat, quae a sta
tu suae rectitudinis, nulla ira uel
etus inflectebat. Quisquis ergo fir
mum, harundo uento agitata non
est, solidemque animi stet aurae
lugubri positus, flet iflexibilis
status meus. Nulla nos detrimento
ad ira prouocet, atque ad remissio
nem in uitiis gressum nullus furor
inuitet. Non nos prospera eleuet,

non aduersa perturbent, ut qui in soli
tate fidei figimur, nec quia res tran
seuntium mutabilitate moueamur.
Dehinc aute de eius expressione subiungit,
Sed quid existis uidere hominem
mollibus uestitum. Cum qui mollibus
uestiuntur, in domibus regum sunt. Ut
quid est ergo, ecce qui mollibus
uestiuntur, in domibus regum sunt, nisi
aptam sibi de mollitie, qua non celesti
sed terreno regi militant. Hii, qui per deo
rum preceptum aspera fugiunt, et solis exte
ribus deditis, penitus uite mollitie
et delectationem quaerunt. Nemo ergo
existimet in fluxu, atque studio
pretiosae uestium, prauum de se, qua
si hoc culpa non esset, nullo Iohannes
dixisset de uestimenti sui asperitate
laudasset. Si hoc culpa non esset,
nequaquam petrus apostolus per epistolam
feminas a pretiosae uestium appe
titu reprehenderet dicens, Non in uesti
pretiosa prodeuntes ergo quia culpa
est, etiam uiros appetere, qui sit
pastor ecclesiae et femina, phitet. Quo
niam hoc quod Iohannes non esse
uestitus mollibus dicit, per figura
tionem intelligi, et aliud posse
mollibus enim uestitus non fuit,
qui rudi pectori blandimenta
non fouit, sed uigore aspere in
uectionis increpauit dicens
Genimina uiperarum, qui uolu
demonstrauit fugere uentura
ira. Vnde et per salomonem dicitur

Verba sapientū q̄ stimuli: z sicut clauꝰ in altū defixi. Clauꝰ quippe atq; stimulus/ sapientū uerba cōparantur: q̄a uulnus delinquentiū necciunt palpāndo: z pungēdo. Sed q̄ exhortādo: nō delectando: ꝓhibēdo: etiā dicto uobis: z plus quā ꝓhibendo: ꝓpheta quippe ministeriū est/ uentura ꝓdicat/ nō etiā demōstrāde Johannes ergo plus quā ꝓpheta est: quia q̄ futurū uenturū ꝓnūciauerat/ etiā ostendendo nō strauit. Sed quia arundo uento agitata cedere negauit: z quia nō esse mollibus uestitus dicatur: q̄a ꝓphete nomē hinc minuere cepisse uidemus. Sequit. Hic est de quo scriptū est/ Ecce ego mitto angelū meū ante faciē tuā/ qui ꝓparabit uiā ante te. Ex em̄ greece angelus/ hoc latine nūcius dicitur. Recte ergo q̄ nūciare supnū iudicē mittit/ angelus uocatur/ ut dignitatē seruet in nōie/ quā expleat in opatōe. Altum quidem nomē est/ sed uita illōe nomīe nō est. Vtinā fideles ihūm/ nō ad iudicium m̄m quotidie/ q̄a omnis q̄ sancte dicit/ nōie tenent̄/ angelū uocat: z ꝓphā attestante q̄ aut labia sacerdotis custodiūt sciam: z legē requirunt ex ore eius/ quia angelus dm̄ fortissimus est. Sed huic altitudinē nominis/ etiā uos si uirtutis potestis meminisse. Nā unusquisq; uerum iquātū sufficit/ magnitudo gratie supne aspectabilis accepit/ si a sinistritate pristinā uiolauit/ si exhortatiōi ad bene operandū curauit/ si etiā regnū ul' sup̄liciū eternū demutauit/ tū uerbis stē admonitionibus impendit/ profecto angelus existit. Et nec dicat/ monē nō sufficere/ exhortatiōi ꝑmoneus nō sum/ quātū ꝑ me exhibe/ ne male seruatū talentū/ quod accepas restituēdo exigaris. Nec ei plus ꝑ unū talentū accepit/ qui hoc abstinēdo magis studuit/ quā erogādo. Et stimo q̄ in dei tabernaculo/ nō solū physice/ sed ꝓpiciente dnō etiam gratis facti sint. Q̄ physicas quippe doctrina exuberans/ ꝑ tractatōs parua atq; angusta sacra designat. Alius doctrina uetustatis/ plenius audientiū metes sciebat ꝑcer hoc ergo quod dicit/ ꝓfecto physicam parum. Alius exple quod scitu nō ualet/ sed quia sic ut cunq; demutat/ ꝑfecto ꝓpriatū iustū precij. In dei cr̄i tabernaculo/ id. est in sancta ecclā positi. Si ꝓ doctrinam supne ministrāde physicas minime potestis/ iquātū pro dīna largitate sufficitis/ ꝓximis uris boīb; verbis ꝓpriatos date. Magnitū uos ꝑfecisse pensatis/ etiā alios trahite/ in uia dei hortatos desiderāte. Si q̄s uerum forte/ ad forū ecclē exhortasse ad balneum ꝓgit/ quē otiosum cē cōsideat/ ut serium uenatū/ iudicat/ Ipā enim tarditas actiōis/ sua uos cōuincat/ et si ad dm̄ tenditis/ cauēte ne ad eum soli uenatis. Q̄ mc

eternū stremptū est. Qui audiut dicat
veni/ut qui iam voce supni amoris
accepit/foras etiā pximis uocem
exhortatoris reddat. Et fortasse pa
nem mōgenti/z elemosinā unde
porrigat nō hz. Sed niamus ē/q
terbuē ualet qui lingua hz/plus
est em/uerbi pabulo nutriendi ipse
tuū mentē refitē/q uetere mo
ture tarmis/treno pane sacrade. Sol
lute ergo fres/pximis vris elemo
sinā uerbi subtrahē/meritū uos amo
neo/ut ab ocioso sermone parcamus/
studeat loqui dctmemo/siquātū tēm
ti lingue pualemus/sluentū ubera
nō defluant cū inde sitat. Omne
vbum otiosum quod locuti fuerint
homēs reddēt de eo rationē xpe in
dicii. Otiosum qppe uerbū ē/quod
aut utilitate rōnabilis/aut rationē
iuste petitis caret. Otiosa q̄ tollōda
ad edificationis studiū uertite/qnā
telerime huius uite tempora fugi
ant tōsiderate/quā districtus iudex
ueniat attendite/horum cū oculos
uri tordis pmitte/horum pximoz
uocē meritis stimate/ut sīptum
vnes suppetunt/si a miticade eum
nō negligitis/uocati ab eo angeli cū
Johanne valeatis. Fia q̄ta. In se
uuio. m. tpm. Qd sīt euangelij

In illo tempore missus/scām Luciam
sus est angelus gabriel a deo ciuita
tem galilee/cui nomē Nazareth/ad
uirginē desponsatā uirō/cui nomē
erat Joseph/de domo dauid/z nomen
virginis maria. Et re. Omē venerabil'
exordium mē/Hodie prbi de. le.
redemptōis fructeres hum.

Hodierna nobis sancti euangelij
lō ymēdat/que angelū de celis
a deo missum narrat/ad virginē/
ut noua in terne natiuitate filii
dei pararet/per quā nos abiecta
uetustate noxia/renouā/atq; in
filios dei computā possimus. Ut
ergo ad pmisse salutis mēam
dona ptingē/pmordiū eo stenta
turemq; aure pcipe. Missus ē isq;
angelus gabriel a deo/in ciuitatē
galilee/cui nomē nazareth/ad vir
ginē desponsatū viō/cui nomē erat
Joseph. Aptum profecto humane res
tauratōis pncipiū/ut angelus
a deo mitteret ad virginē ptui cōsortia
dī diuino/q̄ma pma positōis
humane fuit causa/ei serpēs a quo
mitebatur/ad mlierē spūs superbie
ostiendā/primo ppe serpentq; luci
dum/qui genus humanū decepit
pentibo pmis in mortalitatis pla
nū duceret. Quia ergo mors intrat
pfeminā/apte recipit virgo vita p
feminā. Illa a dyabolo seducta/per
ppetuē uiro ymustum metis obtulit
Het edocta a deo p angelū/mundo
auctorē salutis edidit. Missus ē
ergo angelus gabriel a deo. Rō aut
legimus/qā apponētes hominibus
angeli/designatur ex nomine.
Verū quotiēscūq; fit/ideo utiq;
fit/ut etiam noie ipsō quid mīs
traturi uenant ipsi met. Ga
briel nāq; fortitudo dei dicit/
Et merito tali noie pfulget/q̄
nasciturus deo testimonium phibz

Deo quo ... ipsa in psalmo.
Dns in qui fortis et potens

in crucis

dñs poterus in prelio illo minus plus quo ptates aerias debellare et ab eaz tyrannidme mundi uere bat eripe Ad uirgine despōsata uiro cui nome erat Ioseph de domo dauid et nome uirginis maria Quod dicitur de domo dauid non tantu ad ioseph sed erat ptz ad mariā Legis naq; erat preceptu ut de sua quisq; tribu ac familia duceret uxorem Apls quoq; attestante q ad thimotheu scribens Memor esto igitur dñm xpm resurrexisse a mortuis ex semine dauid scdm euangeliu meum Nō enī poterat ex semine dauid oriturus ē dñs si corrupta eq ypocrisi vera de stirpe dauid origine duxit Cur aute ppe nō de simplici virgine sed despōsata uiro creperit et nasci uoluit plura me a prībus rationabiles causse pferunt quibus p maxima est ne uelud stupri rea diffamaretur si uirū nō haīs filiū pcrearet Deinde ut in hijs etiam q domestica cura naturalit exigebat puerpa solacio sustentaret uirili Optabat q̄ beatā mariaz hre miri q et testis integerrimus eius castissimus et nati ex ea dñi at saluatoris mr esse nutritius fidelissimo quoq; pro eo pmulo scdm legē hostias ad templum deferret et eam infestare pcurio ms articulo et egiptū cū illo ferret at referret Aliaq; illi p plura que assumpte humanitatis fragilitas postebat necessaria ministraret Ver multum obstet si quis illum ad tempus eq filiū credidit tum pdicantibus aplis pq astensione eius cuctis palā credentibus quod de uirgine natq esset patuerat Ver pterea undiq beatā dei genetrix melius propius eaā noīe testimoniū reddidit Interpretatur em stella maris Et ipsa qsi sidus eximiū imitata fluctuosti labentibus greā pulcritudi stellā resplendit Ingressus aute angls ad eam dixit Aue greā plena dñs tecū benedicta tu in mulieribus Que salutatio q̄ tu humane cōsuetudinis laudita tatū est ut beate marie dignitati congrua Vere etem greā erat plena cum diuino munere collatis ut pre cunctis femīs gloriosissimū deo uiuo offerret uirginitatis Unde iure expetitiuo aspectu simul et assatu meruit pfrui q angelicam studuit puritatem Ve greā erat plena cui ipz p quē greā et ueritas facta est ihm xpm generāe donatū est Et ideo ue dñs tum illa erat qua et prius nouo constituitis amore et timore ad celestia desideranda sustulit et pomadū mediante humana natura omni plenitudine diuinitatis tōse texuit Vere benedicta inter mulieres que sine exemplo

mulieb̄ odiosus/ tñ deo ꝙgnitat/
grauis est hoīe parentib⁹/ pr̄z ꝙgine
matre detebat/ dei filiū protreauit
Nunc ꝓquā mō hūane fragili
tatis/ 2 visione angelica/ 2 isolita
salutatōne turbata ē/ mox idem
angelus eam repetito ꝑmone ne
timeat hortatur Quā maxime
timore pellē ꝓsueuit/ qī bene toy
mā/ 2 comestica/ ꝑpō eam nomē
votati/ et quāe grā plenā dicet/
diligenter edocet Ne timeas inq̄
maria/ inuenisti em̄ gr̄az apud dm̄/
Ecce cōcipies in utō 2 paries filiū·
2 uocabis nomē eius ihm̄ Hic erit
magnus/ 2 filius altissimi uocabi/
Notandus sollertes ordo uerboꝝ/
2 tamo attinus ē tocti inferendo/
ꝙto manifeste· patet/ qz in hīs
tota redemptōis nr̄e summa con
sistit Nam manifestissime dñm
ihm̄ 1 saluatorem nr̄m/ 2 uerū
dei pr̄z/ 2 uerū hoīs mr̄is filiū
ꝓdicauit Ecce inq̄ concipies in
utō 2 paries filiū Agnoste·
uerū himt hominē· uerū de
tacne uirginis assumpsisse sub
stantiā carnis Hic erit magno/
2 filius altissimi uocabitur Cō
fitere etiā deum uerū/ de deo uerō
2 etno patri filiū semp̄ ee coet
mi Nec aute futuro tpe dicitur
Hic erit magnus/ 2 filius altis
simi uocabit Nemo ita intelli
gendū putet/ qz ds̄ xp̄us an
pti uirginis nō fuisse deo ita
hoc potius dm̄ intelligamus/
qz pcepta dīne maiestat/ quia
di filius etnaliter hoīem/ hoīem idem
homo natus ex tēpe accepit/ ut
una in duabus naturis ps̄ona esset/
mediatoris/ at redemptoris mr̄i Et
dabit illi ds̄ deus sedem dauid
patris eius Sedē dauid regnū
dicit iherusalem plebis/ quod suo tpe
dauid iubente paiter 2 adiuua
te ds̄/ fideli deuotōe gubernauit
Sedet ergo ds̄ redemptor mūdi sedē
dauid pr̄is eius/ qr̄do himt d̄ne
dauid in carnali dispositū· ut
ꝑ him quē dauid tpalis impio·
rauit/ ipe gr̄a spiritali ad etnā
pueheret regnū De quo apls
ait Qui eruit nos de pōte
tenebraꝝ/ 2 trastulit in regnū
filii dilectōis sue· Himt ē q̄ idē
ꝑplus dīuino admonito instituit
Cum passim ille theosolimā
peruenret/ in eius laudem gaudes
exultabat Ho nōdutus qui uenit
i nomine dm̄ rex israel 2 unq̄ alii
euangelistaꝝ· 2 Benedictū quod
uenit regnū pr̄is nr̄i dauid·
Adhuc em̄ tempo/ quo rēdepto
r̄ eius sanguine mūdo/ rex agno
sceret/ nō solū domus dauid/
sed 2 totius ecclie· imo dm̄ cō
ditor 2 redemptor stellaꝝ Unde rē
angelus postqua dixit· Et da
bit illi ds̄ deus sedē dauid pr̄is
eius· 2 regnabit in domo iacob ꝑetim·
2 dominū nr̄z iacob etnaliter dixit/ musam
que per fidē 2 cōfessionē xp̄i/ ad
p̄riarchaꝝ pertiet sortē/ sueti
hīs/ qui de p̄riarchaꝝ stirpe

aeris origine oriremur/ sed in nullis
qui de alijs natorum corporibus carnaliter oriri
spiritali lauacro sumus in xpo renati
Hic si nidelur domo regnabit et
non/ et regni eius non erit finis. Regnat quippe mecum in presenti vita/ cui
dicit credi per fidem et dilectione sua
habitans regit/ atque ad propriet
dei sui gne retributionis dona/ con
tinua protectione gubernat. Regnat in futuro/ cui eosdem finito statu
temporalis exilii/ ad habitationem
patrie celestis introduxit/ si qua
presenti eius inspiratione semper admoniti,
nil aliud agere/ quam eius uarie laudibus gaudent. Dixit autem
maria ad angelum. Quo fiet istud
quoniam uirum non cognosco. Quod ita
fieri posse/ ut contra pia parentes filium
sine testimonia uirginitatis uitam
consumare disposuit. Non autem
qui mendacia uerbis angeli/ quod
hec implere valeant valeat/ credere/
sed recta/ que optabat impleri/ quod
et tuis ab angelo audiebat. et
prius a propheta deum legerat/ quo id
ordine complendum sit interrogat,
quia nidelicet propheta/ qui ihesum filium
eius predixit/ quo fieri posset non
dixit/ sed angelo dicendum esse respondit
Respondens ergo angelus dixit
ei. Spiritus sanctus superueniet in te/
et uirtus altissimi obumbrabit tibi/
et quod nascetur ex te sanctum vocabitur filius dei. Superueniet in uir
gine spiritus sanctus/ duobus modis
in ea summe que potentie efficacia
ostendit/ quia et mente illius ardebat
optatum humana fragilitas patitur/
ab omni uitio sorde iustificauit/
ut celesti esset digna gratia in utero
illius sancti ac uenerabile recep
toris mei corpus/ sola sua operatione
creauit/ ideo nullo uiri intuente
actum/ carnem de carne uirginis
sanctificauit et emendata formauit.
Quem enim prius ante spm sanctificauit. dixit. Hunc spm demittam in uterum
altissimi nouum/ sine hoc quod deus
ei eiusdem spiritus aduentu disturbari
permittet aut. Et ego mitto promissum
patris mei in uos/ uos autem sedete in
ciuitate/ quo usque reuestiamini uirtute
exalta. Obumbrauit autem uterum
gentricis uirtus altissimi/ quia spiritus
sanctus/ cor illius tui inplenit/ ab omni
estu corruptibilis carnalis repellit,
et nouit a desideriis terrenis
ac domus celestibus mentem illius
semper ostendat. et corpus concep
tui quod nasceretur sanctum/ uocabitur filius
dei. Nunc de sanctificatione spiritus
contingens/ sanctum erit quod gignitur.
Construit contemptum nativitatis
ut que et humane condicionis mo
re uirgo concipis/ simpliciter humane
consuetudinis modum dei filium
generes. Omnis quippe homines in mi
nutibus corripimur/ et delutis nas
cimur. Concepit autem domine deo/ ad
uitum proximi primum eternum
ex aqua et spiritu sancto renascimur.
Solus uero redemptor noster pro

mitarnā dignatus / mox sc̄is nato
ē/pma sme dignitate conceptus est
Altissimus sme in eo quod dicitur
Et virtus altissimi obumbrabit
tibi / altius quidā d' sacramento
dicte incarnacōis intelligē / Obu-
brat etenim nobis dictamq/cum
fervente meridiano sole / ut ar-
borem media/ut aliud q̄libet
umbraculi genꝰ/mittē nos ⁊ solem
opponimꝰ / quo ardore ei⁹/ut
lucem nobis tolerabilem reddamꝰ
Redemptor igitur mē nō admitto /
solus luce/ut arcāe designat ⁊ qui
nos ueritatis sua illustrat/⁊ amōe
ꝑclamat Unde ipse ē ꝑphām dic
Vobis autē timentibꝰ nomē meū /
oriet̄ sol iustitiæ Cmo videlicet
plus tardios/beata virgo suscepit /
quādo omn̄ concepit Sed idē sol/id-
est dominicus redemptoris mī /
tegmine se humanæ nat̄e/quasi
umbraculo quodā obtexit/⁊ sic medi
ante virginis cum carne ferve
sustineret / Itaq; virtus altissimi
obumbrauit ei/omn̄ dīna xp̄i po-
tentia/⁊ eam pmaluerit ꝑplenit /
⁊ ut capi ab illa posset/substantia
se mē fragilitatis obnubit Et
ecce elizabeth cognata tua/⁊ ipā
concepit filiū in senectute sua Ad
q̄ incredulā exemplis hortatur
ad fidem/Sed ut bene iam credēti
q̄ audierat amplioā suppne dispe-
sationis miracula reputat/ut q̄
omni virgo erat prima/p̄fectē

quoq; dīn̄/de amurca sterili pu-
te cognosceret ee nasturcium/Net
mirandum nisi historiā/q̄ eliza
beth cognata dī matis/tū supio
hf de domo dauid / illa de filiabꝰ
aaron orta ee narrat̄ legimꝰ
nāq;/q̄ aaron ipē de tribu iudā
de qua dauid ortus est uxorem
uxit/videlicet elizabeth/filiā
amminadab sororē naason/qui
fuit dux tribus Iuda ꝑ deserta /
tū egrederet̄ exegipto Rursūq;
regnantibus dauid posteris le-
gimus / Q̄ ioiadā pontifex max
imꝰ/uxorē habuit de tribu re
gali / Ioram filiam regis
ioram ipē est ioiada cuiꝰ filiū
zachariā uicinū eque sanctissimū la-
pidauerit int̄ templū ⁊ altare /
sicut etiā ipē dns bēat̄ memi
nit mentionē facies ī euangliō testa-
Unde tribus utraq;/hoc ē sacer
dotalis ⁊ regia/cognatōe semp
admixtē probat̄ ee coniuncta /
potuit autē huiusmodi quinato
etiā retrōcē tempe fieri/datus
nuptū feminis de tribu ī tribū /
ut manifeste beatā di genitrem
que de tribu regia descendit/cum
tribu sacerdotali cognatōne ge
nus habuisse constaret q̄ mistꝰ
celestibus aptissime cōgruit / Op-
tebat nāq; ut apparens ī mundo
mediator dei ⁊ hoīm/de utriusq;
tribu carnis origine haberet /
q̄ nimiꝰ ipē in humanitate as-

sumpta/ utrēq; habituq; erit ꝓ-
nam/ z sacerdotis sit. z regis. Figde
de regia eius ꝓtate, quia elas
sus regnū ꝓhemie tribuit. z ꝓ-
fens sancti euāgelii lr̄a testatur.
quia regnabit in domo iacob in-
mi/ z regni eius nō erit finis. Vocem
de pontificali dignitate illo/ sequa
ꝑ mā rēpte hostiā sue carnis
offerre dignus est. testat ꝑphā
qui ait. Tu es sacerdos in eternū
scdm ordinē melchizedech. Itaq;
aute tanta gra. videamus beatā
mariā in q̄ humilitatis arte ꝑsistat
Ecce inquit ancilla dñi fiat mihi
scdm verbum tuū. Nā magna quippe
humilitas cōstantia tenet. q̄ sc am
allum sui conditoris. dñi mater
dignitur appellat. Benedicta in
mulieribus angelico oraculo pre
dicatur. Ita cognita adhuc cete
mortalibus cerhama mē rēceptois
edoceatur/ net se tamē de singulā
tate meriti excellentioris/ singlariter
ex tollit. Deo potius sue gdiā
mis/ at diuine dignationis sorti
meor/ fennulam se xpi cōfessio
humiliter adiungit/ famulatū xpo
debita quod iubet impendit.
Fiat inquit mihi scdm verbum
tuū. Fiat ut spūs sanc aduenies
me celestibus dignā misteriis ēdo
dat. Fiat ut in meo tuo filio dei
humane substātie habitū induat.
atq; ad redemptē mundi/ tuq; ma
sponsus suo ꝓcedat thalamo

Cuius nocē michi ꝙp nos fiat dignā
ꝑ modulo mē sequentes/ famules
nos ecclē xpi in cunctis actibus mis
motibusq; tolamus/ eiusq; semp
obsequiis omnā cōpis mri mem
bra mactemq;/ ad eius implenda
uoluntatē/ totum mē mentis di
gnanus studiū. Quāq; preceptis eius
muneribus/ grauis certe inuenio red
damus/ ut ad maiora ꝓmerenda
digni existere meamur. Precem
sedulis cum beata dei genitrice/ ut
fiat nobis scdm verbum eius/ illud
uidelicet uerbum/ quod ratione
sue incarnationis ipse disponēs
ait. Sic enim dilexit deus mundum.
ut filium suum vnigenitum daret/ ut
omnis qui credit in ipm non pereat.
Sed habeat vitā eternā. Per dñm
nostrum/ quin nos de ꝓfundis ad
se clamantes actibus ex cudere
dignet. ꝓpter quos nec dñi se cog
noscentes. ipse ad ꝓfundā luat
uallem lacrimar. Deserendē dignā
est/ filius xpi⁹ dñs nr̄. Qui viuit
z regnat cum ptre in vnitate spūs
sancti deus/ per omnia scla sclōr. Amē

Fia. vij. de eodem/ secundo Lectio sci
Ewāgelii scdm Lucam

In illo tpe Surgens maria
abiit in montana cū festinatione/
in ciuitatē Iuda/ et intrauit in domū
zacharie/ z salutauit elizabeht
Et Amē. Vene. Rede ꝑbā dñi

Ecce quā audiuimo sci euā
gelii/ fratres karissimi/ z redep
tōris nr̄i/ nobis semp uenerāda
memoria ꝓdicaut/ z salutaria semp

mitande humilitatis remedia ommendat

Nam quia pestifer superbie/actractu genus humanum pererat/Decebat ut medi camenta humilitatis/quo sanaretur/pa mox impetus salutis tpi precedit Et qua p temeritate seducte mulier mors i mundu intulerat/congruum fuit ut meritu vite reuerentis mulieres se deuote humilitatis imitare ac pietatis promeret obsequijs

Prior ergo nobis beata virgo dei genitrix/ad sublimitate prie celestis uite ostendit humilitatis/no minor plurimis/qua testatur exemplo uenerabilis Siquide ysaias ait rumpet et remedij tempus.qualis sit uita sup ne timentis ad qua suspiremus ssmuat/sibiq; neq; nubent/neq; nubent/ Sed sunt sic angeli dei in celis/ac uirtute metus exprimam/ q ad hanc ptingere desimo meritat Nam q; sicut p precedente sti euangelij lectione cognouimus/pq; angelum visioe/z alloquio merut sublimari/ postqua se celesti omustanda pa tri dedicat/neq; qua se de domis celes tibus qi a se her essent extulit/ Sed ut magis magisq; domis esset apta diuinis/custodia humilita tis tpesstim metus fixit/ita enim gelizanti sibi archangelo respondet Ecce ancilla dni fiat mihi secm uerbum tuum Vt uero ex hodier na lectione audiuimus/eadem q; angelo exhibuerat humilitate/hoibz quoq; tutanda exhibe/z quod maio ris est uirtutis/hoc erga minoribz Deus erga nescias/ Virgine deo con secrata/muliere deo dedicata gnm habere potuisse/ Deus dubiter ma tre regis eligere/ Iuuet matri milite re preferenda Attamen ipa mentis sapture prapientia/q; to magno es humilia te in omibz Mox ut angelus qui loquiba ei/ad celes tia redijt/surgit/at montana contendit/gestans q; in utero dni seruor dei habitacula petijt/ ut requirit alloquia Et aptae po sitione angeli montana subijt/que gustata suauitate supnor ciuium/humilitatis gressibz/ad uirtutu alta se ti tulit Intrat ergo domu zacha rie atq; elizabeth/qua seruu ut precursore dni parturiba no uerat salutat Non qi oubia de oratulo q accepat Sz ut co gratulata de dono/q cosuam accepisse didicerat Vbi ut ubi angeli nulieris attestatoe pro baret Sed ut mulieri puerte etatis/utpote inuletula ministeri u sedula impenderet Vt aute audiuit salutatoe matre eli zabeth/exultauit infans in utero eius/z repleta e spu sto elizabet/ingriente os ad salutandu

bra mari repleta e mox spu sco
elizabeth/ repletus z Johannes/
atq; vno eodemq; spu ambo edocti/
illa salutante que ess agnouit/
z mrem dm sui debita cu bndr
tone uenerta est Ille prm ee dm
d utero uirginis porturet intellx/
et quia lingua net dum ualuit/
ad exultante salutauit/ efficiusq;
sue pturis/ qua libent quad
deuote/ inuenis ess impletuo/
am cp nasteret adueneti dno/
quibo ualebat moriss remanit
Ad erat namq; quo adipleve
angeli fmo que dixerat/ quia
spu sancto replebitur/ ex utero
matris sue Repleta q elizabeth
spu sancto/ clamauit uoce mag
Recte uoce magna/ quia mag
dona dei tegnouit Recte uoce
magr/ quia illum que ubiq; p
sente nouerat/ etia corpaliter
ad esse sentiebat/ Magna etem
uoce no tam clamosa/ quia de
uota/ ut intelligedu est/ Neq;
em modice uocis deuotone dm
laudare uolebit/ q spu sco plea
flagrabat/ que z dum i utero
gestabat/ quo inatis mulier
maior nemo e/ z eum aduenisse
gaudebat/ qui coreptus ex tare
matris virginis filius altissimi
uocaretur/ et ess Exclamat
autem z dixit Benedicta tu mr
mulier/ z bndictus fructus uentris
tui Benedicta tu mr mulierum.
Non solum benedicta mr mulierum/
sed mr mulier benedictas/ maiori
benedictone spaliter in signis. be
deus fructus uentris tui Ver pe
gnali sanctor mee benedictis/ sed
sicut apls aut quor patres et
ex quibo xpus secundu carne qui
est sup omnia deo benedictus i scla
De hmo ortu fructus/ psalmista
mistico spmone testatur dicens
Et em dns dabit benignitate/ z
tra ma dabit fructu suu Dedit
quippe dns benignitate/ qr ygno
rantia a reatu p uariatois/ per
vmgemtu sui liberale dispositu/
dedit benignitate/ qr eius ingressu
originalis ueteri templi spus sci/
gra osecutu/ Et terra ma dedit fruc
tu suu/ qa eadem virgo/ que de tra
terpus hierat/ filium genuit/ dei
nitate quide deo pri coequale/ sed
sibi carnis ueritate co substantialem
De hor z ysaias tps hiane recep
toms mittet agnu/ in illa die erit
germen dni i magnificentia/ z in gloria
z fructus tre sublimis Germen
nam dni fuit i magnificentia/ z ihs/ ni
sempiternus dei filius in carne
temporaliter apparens/ i magnitudine
celestis uirtutis/ mundo claro efful
sit/ fructus quoq; tre sublimis
effectus est/ quando carne qua de ma
na deus mortale susceptu/ future
resurrectionis i mortale iam redura
ad celos sublenauit Recte ergo
dicitur benedicta tu mr mulierum/
z bndictus fructus uentris tui.

Benedicta & cm̃ et in reparabilit/ que
& dñm̃ gñs̃ suscepit ylam/ & cona
ntemptatis suauit Benedicti tu it
mulieres/ ptuio ptum vymeum ⁊
a natis mliez/ maledicto pme mris
exclusa est Benedictus fructus ue
tris ulnis/ per quē & semen i tor
mentis/ & ec ne hēditatis/ qua pdi
dmo m dam/ fructum vitep mo ⁊
et uere ar singulariter benedictus ⁊
q no mō more/ pgenā nato & greb
a dño benedictionis prepit Sed ipe
ad saluandum mundū bndictus uen
t nouē dñi Et vnde mihi h ut
ueiat mr dñi mei ad me/ Q ignta
ipphetisse mente humiliatus/ qua
uery sermo dñi que dixit/ Super
q requiescit spūs meus/ ni sup hūi
lem & quietū/ & tremētē uba mea
Matrē quippe dñi q ad se uenerat
mox ut ut vidit ee cognouit Sed
nichil in se talis meriti pspiens ⁊
q dignia fieret a tanta hospite
uisit tā/ Vnde hor mihi inquid ⁊
ut uemat mr dñi mei ad me/ qa
mimz ipe spūs/ q ei dñm ipheta
e contulit/ mimo pariter humi
tatis pfitit ⁊ iphetico rpleta
spū/ gemitzue ad se aduentasse
saluatoris intellexit Sed humilita
tis spū ctimispecta/ mimus dñi
se eius aduentu deprehendit
Ecce em̃ ut facta e uox salutatio
nis tue in auribus meis/ exultauit
in gaudio infans in vtō meo In
tellexit elizabeth/ eodē sp impleta
cat spū reuelante/ quod ulla exul
tatio sui signi fassit infantis hoc
est illius ne misse mrez/ tuo ipe pre
cursor/ ac demonstrator esse futs ⁊
Et qua mirauda/ qua fruia sancti
spūs operatio/ Nulla ippe sistendo
mora est/ ubi spūs doctor adest ⁊
et uno eodēq momento/ cū uoce sa
lutatis/ gaudiū nasit infantis ⁊
Qua dñi nox ad aures puenit
rcipales/ turtus spūalis rcipit
ut audiret/ nec solum greditem ⁊
sed & sobolem amodo dei adueie
tis attendit Vnde mox eadem
pturosa dñi gemmeyx/ ea que
occulto cognouerat hymnis qui
simil aderant & audiebat/ pula
e uangelizare tiauit Nam subdit
Et bta que credidit/ quia pficiet
in ea/ que dicta sunt ei a dño ⁊
Nam & hec quoq p spūm scm dixit
elizabeth/ que angls ad maria
uerba protulerit/ q illa mox eua
gelizati credidit/ q per dñica
opante potentia/ absq; ulla cent
dubietate complendi/ Nunq; i modū ⁊
idem spūs eam cū replerit/ pfe
ctui simil ptezuor & fiumoru
stia De pritulo nāq se edocta
mostrauit/ cum beata maria
mr dñi sui uotaus kpū rcep
tore humani generis in utō gestaet
meditauit ⁊ Vnde etiā fructum
uentris eius singulariter bndictum
ee professa e ⁊ preteitor se no
ticia acepisse signauit/ que et

uerba angeli ad mariā/ et ostensa
mate credentis/ sibi inotuisse pro
didit/ Sed z futuꝝ fidem sibi nō
negatam firmauit/ cui p̄ficienda
a dnō/ que ei dāda essent aperuit
Cuius autē fides mei diuersi/ ꝑ
estimāde sufficiat/ q̄ tunc grā
spūs dei ei⁹ mentē repleuerit/
cū tanta i me p̄uersitate/ lux
dōm celestis emicuit Nec audi
amus ulla que dixerit/ si forte ex
his ualeamus aliquātulum
dinoscere/ quid mox habuerit
Audita ergo salutatione elizabeth/
quia eam beatam inter mulieres pro
tulit/ Matrē dni sui cognouit/
fide forte laudauit/ ad cuius ofsi
se pectus ait filius spūs sc̄i repletum
ee signauit/ nō amplius tacere
potuit/ dona q̄ ꝑceperat Sed que
sp̄ apud se gerebat/ aptum tpūs
fuerit/ etiā deuota ei⁹ p̄fessione
patefecit Namq; ut integrale
decebat pudorē/ acceptū diuini
oraculi/ aliquandiu silentio te
gebat/ arcanum misti celestis
sui pectoris abdito uenerabat/
occultum exspectabat inueniēte
donet ipē donoꝝ distributorē/
quid sibi dom celestis tribuisset/
quid secreti reuelasset/ quādocūq;
uellet ostenderet At ꝓpterea eade
q̄ sibi essent carismata p̄stita/
per alios spū reuelante ee pate
fiēt ebuit/ Mox etiā ipa thesauro
celi/ que in corde gnabat aperuit

Aut ergo magnificat aīa mea dnm/
Et exultauit spūs meus in deo sa
lutari meo Et recte Duobus primo
dona sibi salutee tribuisse confitet
Demōde gnālia dei beneficia/ quib⁹
gm̄ humano retinui ofsulere nō de
sistit/ enumerat Eius aut aīa
dnm magnificat/ qui oms interio⁹
hominis sui affectus diuinis lau
dibus/ ac p̄conijs magnificat/ qui
obstinatiā p̄ceptoꝝ dei sempi
eius potentia maiestatis se cogi
tare demōstrat Eius spūs in dō
salutari suo exultauit/ que mi
ter libet/ multa tradiuntur rerum
affluentia emollit/ multa aduersi
tas frangit/ Sed sola eius a quo
salus sperat eterna/ sui creatoris
memoria delectat Que cum om̄ib⁹
ꝑfectis/ uerba recte ꝓcedat/ maxia
ea beatam dei genitrem proferre
decebat/ que inter priuilegio singula
ris/ spiritali ipius delectatione fla
grabat/ animo corpali concepte gau
debat Que inter mulieres quid est
saluatore suo spiritali/ pretio sas
gaudio potuit exultare/ qz que
ꝑcium saluatis auctore nouerat/
Hunc ipm tpali ortu de carne
sua nasciturū ee sciebat/ qui i una
eadēq; ꝑsona/ inseparabiliter simus z filius
esset/ z dns Que sequentibus quoq;
uerbis/ quid mirū de se ipa sensit
edocet/ Et q̄ omne quicq; boni me
riti habet/ hoc supna gre largiente
ꝓcepit dicens Quia respexit
humilitatē ancille sue Ecce enī

em & hoc/ beatam me dicet omnes
gnationes / quia fecit mihi magna qui potens est/ et
sanctum nomen ejus/ Et misericordia ejus a progenie
in progenies timentibus eum/ Fecit potentiam in
brachio suo/ dispersit superbos mente cordis sui/
Deposuit potentes de sede/ et exaltavit humiles/
Esurientes implevit bonis/ et divites dimisit inanes/
Suscepit Israel puerum suum/ recordatus misericordie
sue/ Sicut locutus est ad patres nostros/ Abraham et
semini ejus in sempiternum/ Gloria patri et filio et
spiritui sancto/ Sicut erat in principio et nunc et
semper et in secula seculorum/ Amen/

Ecce ancilla domini/ fiat mihi secundum verbum tuum/
Et discessit ab ea angelus/ Et ecce concipies in utero
et paries filium/ et vocabis nomen ejus Jesum/ Hic
erit magnus/ et filius altissimi vocabitur/ Et dabit
illi dominus sedem david patris ejus/ et regnabit in
domo jacob in eternum/ et regni ejus non erit finis/
Dixit autem maria ad angelum/ Quomodo fiet istud/
quoniam virum non cognosco/ Et respondens angelus
dixit ei/ Spiritus sanctus superveniet in te/ et virtus
altissimi obumbrabit tibi/ Et ideo et quod ex te
nascetur sanctum vocabitur filius dei/ Et ecce elisabeth
cognata tua/ et ipsa concepit filium in senectute sua/
et hic mensis sextus est illi que vocatur sterilis/
quia non erit impossibile apud deum omne verbum/
Dixit autem maria/ Ecce ancilla domini/ fiat mihi
secundum verbum tuum/ Et discessit ab ea angelus/
Exurgens autem maria in diebus illis abiit in montana
cum festinatione/ in civitatem juda/ Et intravit in
domum zacharie/ et salutavit elisabeth/ Et factum est
ut audivit salutationem marie elisabeth/ exultavit
infans in utero ejus/ et repleta est spiritu sancto
elisabeth/ et exclamavit voce magna/ et dixit/
Benedicta tu in mulieribus/ et benedictus fructus
ventris tui/ Et unde hoc mihi ut veniat mater domini
mei ad me/ Ecce enim ut facta est vox salutationis
tue in auribus meis/ exultavit in gaudio infans in
utero meo/ Et beata que credidisti/ quoniam perficientur
ea que dicta sunt tibi a domino/ Et ait maria/
Magnificat anima mea dominum/ et exultavit spiritus
meus in deo salutari meo/ Quia respexit humilitatem
ancille sue/ ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes/ Quia fecit mihi magna qui potens est/
et sanctum nomen ejus/ Et misericordia ejus a progenie
in progenies timentibus eum/ Fecit potentiam in
brachio suo/ dispersit superbos mente cordis sui/
Deposuit potentes de sede/ et exaltavit humiles/
Esurientes implevit bonis/ et divites dimisit inanes/
Suscepit Israel puerum suum/ recordatus misericordie
sue/ Sicut locutus est ad patres nostros/ Abraham et
semini ejus in sempiternum/ Gloria patri et filio et
spiritui sancto/ Sicut erat in principio et nunc et
semper et in secula seculorum/ Amen/

Addidit etiam adhuc dicere pietatem
materna/ quam habilius accepit/ dicens
gratias atque collaudans Quia
fecit michi magna qui potens est/ et sanctum
nomen ejus/ Vult ergo suis meritis
tribuit/ quod tota sua magnitudine/ ad
illius domini referet/ qui est essentialiter
potens/ et magnus existens/ fideles
suos de cunctis atque infirmis/ fortes
facere consuevit/ et magnos Non
autem addidit Et sanctum nomen ejus
ut admoneret audientes/ primo
omnis/ ad quos eius verba pervenirent/ instrueret ad fidem/ et
ut ratione eiusdem nominis adulare/
quia et apud sempiternitatis esse/ ac
salutis uere/ possent esse participes
Juxta illud propheticum Et erit omnis
quicunque invocaverit nomen domini/
salvus erit Ipsum et eum nominat/
de quo supra ait/ Exultavit spiritus
meus in deo salutari meo Nunc
adhuc aptius addit Et misericordia
eius a progenie in progenies timentibus eum/ Progenies autem et
progenies/ sui utique populi judaici
videlicet et gentilis appellat
Vel certe per orbem omnium nationum
quas in christo credituras esse

prudebat/ quia sicut petrus aut Noe
et phinees acceptor deus/ sed in omni
gente qui timet eum/ et operatur
justitiam acceptus est illi Contigit
autem hymnis beate marie uerbis/
ipsius omnium primo/ quo non tantum ma
tres que se corporaliter generare
meruit/ sed omnes qui sua precipua
suavent/ promeruit esse beatos/ Cui
enim dicente illo supplin/ quodam
loco et miracula fiducialiter/ omnes
eius sapientiam/ ac virtutes mirabiliter
tentur Extollens vocem quedam
mulier de turba dixit illi Beatus
uentre qui te portauit/ et ubera
que suxisti At ille testimonium
veritati prolatum/ libenter accipiens/ optimo vendit Beati qui
audiunt uerbum dei et custodiunt illud
ut plane quasi mulier/ omnes dum
uersi qui audiebant se beatos
fore crederet/ si divinis uellet
obtemperare mandatis At si aptius
dicatur Quamvis singulare
privilegium beatitudinis habeat/
qui filium dei in carnatum uirgo
uero gestare/ parere/ ac nutrire
digna est Principium tamen
eadem vita perpetue beatitudinis/ totum et ipsi fuit hystorie/
qui eius fidem/ ac devotionem/ caste in corpore contulit/ et sedula
in mente preceptoris eius memoria portant/ qui humi et
in primoribus mentis sollerti exhortatione nutrire satagunt/

Verum quia uenerabilis dei genit⁹ / misericordia eius omnibꝫ p orbem / q eum timet a futura ꝛ p̄dat / re stat ut eiam superbi ꝛ tonitr / nentes mouta uerutus / quid / meantur istmuet / erat mq̄d / poteā in brachio suo / indicio ne / p̄rie uirtutis significat / Non / em alieno ad opandū mouet / auxilio / qui septim est / sub est / ti uolunt posse / Quod ad dis / tinatōne mē bone opatōis / dicat / qui nō in mē uiribus / libertatis / sed in deo faciūs / uirtute / Et sicut alias septu / est / ꝛ brachiū eoꝝ nō saluabit / eos / sed dextra tua ꝛ brachiū / tuū / ꝛ illuminatio uultus tui / dis / posit autē superbos mente tredis / sui / quia sicut omis p̄ superbi / / ob anō meritū / gemus humanū / a stabili habitatōne p̄rie re / lestis eiciens / i hmō pegrina / tōne exulū / longe latecꝫ de / pulit / sed ꝛ his qui i p̄cepīs / p̄duare nō timet / gl̄iorem / fiuē dispōis / vindictam / reseruauit / / Deposuit pote / tes de sede / eosdem potentes / appellat quos antea dixerat / superbos / quia ideo nimiꝝ su / perbi uotant² / quia sup me / sua / se siue conditōis extol / lunt / potentes autē / nō qꝝ / ve potentes sunt / sꝫ qꝝ ofide / tes iuuitute sua / oditois admirati / queā detrectant / / Illi autē ue po / tentes sunt / qui diuē norunt tum / aplō omiā possimo in eo / qui nos / confortauit dño ihu xpō De q̄ibus / scriptum e Deus potentes nō abi / ciet / et rpē sit potens Deposuit g̃ / potentes de sede / ꝛ exaltauit humiles / / ꝛ qui se humiliat exaltabit² / Quis / enā uta rte possit intelligi / qm nō mlt̄ / illi rpi qui merito sue elatōis a dno / fuerat derecti / Demo mirante illo / ad humilitatis gram redeant Sicꝫ / merito deuote humilitatis erigant² / ad gl̄iam / Demꝫ Saulus ob superbia / de sede doctrine legalis deposit⁹ e / / sed mox ob humilitatis subiectōne ne / ad euāngelizandū xpi fide lenatꝫ / Esuientes repleuit bonis / ꝛ diuites / dimisit inanes Quum etiā bō pfec / tū esurierit / atꝫ ad hec appendenda / infatigabili opis iustoꝝ instantia / certare nō desistunt / Sanabuntur / utiꝫ tui sui redemptois gl̄ia / qua / desiderabat / apparuerit / ac quotiēꝫ / celestibus diuinis tirenas p̄sone / gaudent / In nimiꝝ tpe ultime de / sertōis / times totius bitudinis / dimittunt² a dno / Ideo qꝫ ei qui bo / lo p̄hemis miserie pena plectit² / Quod enā in hac uita expte nō / nūma cottidie uidemꝰ euenire / ut / humiles fideliter sine cōmentis / alimoniis repleant² / uirtutiꝫ / celestiū largitate ditentur / ꝛ qui / ut deterremꝰ diuitiis gloriates /

p̄ois q ꝛ / exaltat humiliat²

superbiunt/ut de opibus se bonorum
orum/quasi p se se hec habeant/
extollunt/nto a lumine ueritatis
fugientes/Singulis autē huius
uersutatis/quos de diuerso superbe
untz humilium statu/beata maria pro
tulit/adiungendū e/qp p̄misit
ppetes z ppetes/qz mīnz
p omne lubricus seculi tempus/
creator iustus/ac misericors et
superbis resistere/z humilibo dare gratz
cōsueuit Vnde z bene pgnāle
diuine pietatis/z iustitie cōmer
catoz/ad spalem noue incarnatō
nis dispensacionem/qua mundum
redimere deus dignatus e/cōfessionis
uerba queritur dicens Suscepit
isrl puerū suū/memoratus miseri
cordie sue/Israhel quippe uir vi
dens deum nūncupatur Qd notē
omnis receptor hominū qctus/designatur/
pter quos ut deum uidē ualeamus/
pdē deus homo uisibilis nūc hominib
apparuit Qui suscepit isrl/qz medi
cus eternum/quē curaret qz rex
pplin/quē ab hostium nexibz defe
deret/ac regnum ppetuo regnaturū
maret Et bene addidit puerū suū/
mūdis humile/obediētes significa
tus/quia nō nisi p virtutē hu
militatis/quis ad portem redemptōis
pt attingit Vnde z dns ait Nisi
conuersi fueritis/z efficiamini sicut
paruuli/nō intrabitis regnū celoz
Bene quoq subiūxit memorari
miē sue/quia qđ deus/ut homo
redimeret assumpsit/nō humane me
ritum oblationis/sed diuine pietatis
dono retulit/Qz em p culpā primi
hominis/nisi instam qđ nos nam
meruimus/Nunc restat/quod
ad salutē/nitatz reparamur eterna/
Nō hoc nobis ipis/sed eius gre
tribuamus cui dicit In ea mīe
mentis eris Sicut locutus e ad pres
nos abraham z semini eius sclā
Quotz merita fuerūt/Beata maria
recte abraham nomē expressit
Quia z si multi patres ac sanctorum
nimie carnalium testantū imi
tare studuerunt/ipa tamē primo mul
tos fuit eiusdem mirabilis ac
mē redemptōis/Eurthama precū/ipi
spaliter dicit est/atqz in te benedicent
omnes cognationes terre Qz
ad omnē saluatorē pertinē/nullus
fidelium dubitat/qui ad eandem
nobis benedictionē pertinet/de sēr
pe abrahe ad nos uenire dignatus
est Semen autē abrahe/nō illos
tantū dicit esse/qui ex abrahe
pgenie sunt oriundi/sed
etiā nos qui degeneribz ad xpm
gregem/illius fidei societate pa
tribz copulam/a quibz prosapie
carnalis origine longe segregam
Et nos eterni semen ac filii su
mus abrahe/cui sacramentis mēbe
dep̄toris/qui de ipius abrahe/
carne assumpsit renascimur
Nos sumus filii abrahe/cui illum
uidere intento ne queremus Cuius
die beatus abraham exultauit ut
uideret z vidit z gauisus est

Finis hoc p
creato lucas
addere

hmc etem apls ait/ Si autem
nos xpi/ ergo abrahe semē estis/
stom promissionē heredes Recte
aut ñ conclusione subiungit. Istā/
qā mmz p fidē promissio supne
hēditatis/ nullo vmquā fluit
fine claudetur/ z nam z usqz ī finē
huius seculi nō deerunt/ q ī xpm
credendo semē fiant abrahe/ et
future beatitudinis eius semina
nebit glā phemus/ Vnde necesse
e fideli xpiano/ quibo etna merces
a dño promitti/ modesse ī iustitie
me tis pro eius pmotione luctari
Oportet em ut pro obtinendo
bono/ qđ sine fine cupimus habeā/
sine ulla mtessione doceat animus
certare curemus/ Verba
ergo euangelice lectionis frequēti
meditatōe reuoluamus/ exempla
bte dei genitricis semp animo
etime amplectamur/ z ī conspectu dei/ hu
miles stantes/ z premiis q debito
honore submissi/ mereamur vna
cū xpi ppetuo sublimiū Studeam
sollicite ne nos mdebite laudan
cū fluor extollat/ tum ulla vide
amur int uerba uere laudationis/
stonuisse humilitatis temuisse co
stantia Si ī moderato tepore cū
rez nos appetitus delectat/ rēm
misericordia quia iudex mr/ omnes
dimisit mames/ Si tepōalis afflu
tio fortē metem conturbat/ recogi
temus qā z humiles exaltat Nūqz
de impetrāda admissor uenia
desperemus/ quia mā ego apgeue
ipgemes timebo eum Nulli ter
mala q fecit gemor ipentendi
culpa subrepat/ qr deus superbis
resistit/ eosqz a bōr sorte secer
nens/ pl uaria penar. lota/ pro
priar. uarietate discernit Fit ac
lacrymante dño/ ut si beate marie
semp actus z dicta recolamus/ sēp
in nobis z obsequantia existant/
z uirtutis opa pseuerent/ Nam
et optimus z saluberrimus in sta
enda nos moleuit/ ut pmus ipius
cottidie cū psalmodia uespertine
laudis ab hemnibo omnibo teneat/
qtus ex hoc alios fideliores/ sic
quecor dominice incarnationis
mysteria ad affectum deuotionis
accendat/ z retogitā sepius exe
pla genitricis illius virtutū solici
tate cōfirmet/ Et hoc optune
ad uesperas fieri placuit/
ut videlicet fatigata per diem
ac dispersa curis cogitationibus
mens mea/ mediante tempore
quieti/ ad vnionē se sue ordinatōi
mi colliget Iamqz salubrium
admonitionū/ quidqd superfluū uel
notiuū diurna fatigatio operis
sit/ totū hr nocturnis demo
ribus/ ac lacrimis/ extrgi mūdaret Vere nos quia longū
diuersimodā remouēte/ ita tenuis ad
dñm/ clementiā ipius postule
mus/ ut z mediatrix bte marie
gregius veneremur officiis/ ad ce
lebrāda dñice Resurrectionis sollempnia

puicerlus animis uestre meam
Admouet ppē ad fruendi opa spūa
lia/ ad gpendia dona celestia/ desi
derū mrm/ qui pro nobis i carnā
atq; mē homines vnigenti sūm
dīe uoluit/ vngentu suū dñm
xpm dnm mrm/ cui quo uiuit & rg
nat deo i vnitate spūs sancti per
omnia secula seculoz Amen Dōm
ḡta Sermo bti Maximi Epī

Lecta quata sit/ omnibus q
grauis/ tū Imperatoris mu
di istius natalis celebrandi &/ hanc
nostis/ quē admodum duces eiq
& pncipes/ oms etiā militantes ac
tureati/ sericis uestibus amicti/
oposis singulis auro fulgente
plosis ambiant/ soluto nitidius
q̄ solito regis mēde Cessit ei
maius de Imperatoris gaudiū/ si
uidelicet maiestē sue apparatūs
ornatu/ tatoq; illum letū futurū/
quāto xpi fuerint i eius festiui
tate deuoti/ ut quia Imperator tam
hoc toreta nō cōspiciat/ affectu
eoz tota se plebs/ ul' habitum
gestandi/ Ita fit/ ut splendidius
diligit se acturet/ quis qs/ regē
fidelius diligit Deinde q̄ in die
natalis sui solent eis largiri fi
tiz/ ac dignitatiz plima/ ul' mu
neris suis/ ul' his quē in domo
eius abiecti putrint & uiles.
Tanta prius Christianos eius
replere/ diuicias uarietate festi
nat/ ut i mgtium p rogatiue uo
luit/ in tanti p rogatiū to prosa
no desit/ & ante uoluntas dona
di deficiat/ qua substantia lar
giendi Hec aute ideo sollicite
fatuit/ quia maiore sibi remuna
tionē/ pro hac sollicitudine spe
rant futura/ Si ergo fideles sti
istius honores/ pter pristinos honos
gloriā/ terrenū regis sui natal'
diem/ tanta apparentiā susceperi
unt/ qua nos acturatione/ eterni
regis nri ihu xpi natale susci
pere debemus/ qui pro dei amore
nra/ nō nob' tēporalem largitur
glām/ sed eternam/ nec terreni ho
nis ad ministrationē datur/ sed suc
cessū finit/ Sed celestis impij
dignitate/ q̄ nō hz successorem
Natalis aute nra illuminatio sit
fuit/ dicat psalta Cue oculis no videt
net auris audiuit/ nec in cor hominis
ascendit/ que pparauit deus diligen
tibus se Quibus idumetis nos
exornari oportet Quod aute
dicimus nos Hoc e anās nras/
qā rex nr xpus/ no tam mitorem
uestitū/ quā animū requirit assum
net ornamēta corporum/
sed considerat cordium merita/ nec
fragilis singuli plumbus lum
bos operosi tuē muniatur/ Sed
fidelis castimonie vestimentis
libidinē/ ad pudicitiā pl' inuitat
Ambiamus q̄ uenire ad xpm
placati fide/ copti misericordia/ morbo
carnali/ & qui fideliter xpm di

lugut/ mtidiús se mandatoz eius
obseruatæ componat/ ut uẽ nos
in se credere uideat/ tum ita ei⁹
sollempnitate fulgemus/ co mg
letus sit/ quo nos ꝓsperit pmio
ces Atq; ido ante ~~emplures~~
dies/ castissimus cordi mẽ/ i mu
demq; corꝑa/ ostiam ꝓmisit.
Splendidi ac nitidi/ & ſñi martiꝝ
i maculata dñi susceptamus ad
uẽtum/ ut cuiꝰ natalitius ꝑ ma
culatam uirginẽ constitut/ eius
natalit ꝑ immaculatos seculos
ꝓcuretur/ Quis quis ei in illa
die sordidus fuit/ ac pollutꝰ.
natalem xpi/ uotiuusq; nõ cudit
/ nisi luxet dñice festiuitati cor
pꝰ/ mẽte tamẽ lõgius a salua
tõe sepultur/ ne societate hẽ po
tuerunt i mundus & sanctꝰ/ sanctoꝝ
& miseroꝝ/ corruptus & iugo
misi quod magis ingerendo se
mõstrum offensionẽ otraxit/
& cũ mime se cognouit Dñi enim
uult officiosus ee/ non uiolus exsti
tit/ sicut ille i euãº qui i cetu strꝝ
iuitatꝰ ad nuptias/ nuptiale aut
est/ uestem nõ hns nuptialem
Et cum alius niteret iustia/
alius luceret fide/ alius castitati
te fulgeret/ ille solus ostiẽ sor
dute pollutus/ cũctis splẽdentib⁹
deformi hõre sordebat/ Et qñ
plus sit distinctiõ bonoꝝ boꝝ tm
debet sanctitas/ tanto magis
pnãt illius appebat impietas
Qz potat mirũ displacuisse
sordidum si conspectui iustoꝝ mime
se decuit/ ꝓpterea ergo sublatis ma
nibus & pedibus/ in tenebras exteriores
expellitur/ nõ solum/ ꝙ pnãt eat/
sed dum pnãt esse/ statutus sibi mi
tium uendicabat Igitur sacris sus
ceptuꝝ natale dñi/ ab omi nos
delictoꝝ sordes purgemus/ repleam⁹
thesauros eius/ diuersoꝝ muneꝝ
eius domus/ ut in hac sca sit hac
pugnam arripiat/ reficiant uidue &
pauperes uestiãtur Nam quale
est/ si in hac eadem q; domo/ mi
seculos unus dñs/ alter exulter
iserius, alter cõsumat i panno
alius estuet algo/ alius famem
fortuita sustineat & ille ereutuꝝ
hesternã in gestiens trapula
hui hesternã ieiunia redimat nõ
resoluat Aut quis est/ nisi omnis
effusus/ cũ petimꝰ/ ut liberemur
ab inimico/ qui nõ simꝰ liberales
in pauperes & Primo imitatores dñi
Si enim illi pauperes in celesti gla
uolunt nob esse cõsortes/ cur nob
nõ sunt in substantia terrea cõsortes/
nec extremi sunt alimoniis/ qui
pares sunt sacramentis/ nisi quod ter
tius apud deũ p pros agimꝰ/ tan
sanctus meus/ ut meis alamꝰ stipti
bus/ qui illi gratias agat Quando
autem pauper omnia benedicit/ illi pro
fiatur/ quo fauente dñm benedicit
Et sicut scriptum est de illo Vexil
li hominis/ p quẽ nomen dñi blas
phematur/ ita & de isto scribitur pro
huius hominis p quẽ nomen benedicat
Saluatoris/ Circule autem & metu

lauyrentius/ut plus quis optet ꝑdemo/
2 ꝙ multos etiã dñm deprecetur/2 qđ
ille fortassis petere de ruinitate nõ
audeat/plurimor. mꝛpellantiũ oꝛibꝰ/
etiã quod nõ speraba[t] attpiãt Qz
ad adiutoriũ nrm cõmemoratis nos
tris aplis aut/ut ꝙ multos grãꝝ
actio referatur ꝙ nobis/Et utcz
ut fiat oblatio una acceptabilis sanctifi
catu in spũ sto Lectio sancti
Euangelii secundum Johannem

In illo tpe miserunt iudei ab Iero
lymis sacerdotes 2 leuitas ad Joha
nẽ/ut interrogarent eũ Tu quis es
Et reliq Omẽ bti Gregorii ppe 2c lc

Ex huius nob lectionis ꝛ/Precep
tum/Johannes humilitatis con
mendat/ Quid cũ tante virtutis esset/
ut xp̃s credi potuisset/elegit subdi subdi
stule mꝛi/ ne humana opione rapere
tur Nam confessus e/2 nõ
negauit Confessus e quia nõ sum
ego xp̃s/ Sed quid dixit nõ sũ/negauit negauit
Negauit plane q nõ erat/Sz nõ ne
gauit qđ erat/ut ueritate loquẽs
eius meliꝰ fieret/cuius sibi nomẽ
fallaciꝰ nõ usurparet Cu ergo nõ
vult appetere nomẽ xpi/ Factus e me
brum xpi/qđ unum ipsius imitate sua
studuit humiliter agnoscere/illius celsi
tudinẽ meruit ueritatez obtinere
Sed cum ex tpe alia redemptoris mi
serã admente reducitur/Ex huius
nobis lectionis uerbis/questio valde
ꝑplexa generat Alio quippe loco
iquisitus a discipulis dns/ de
aduentu helye respondit Helias ia
uenit/2 nõ cognouerunt eũ Sz fecerũt
in eo quecuq uoluerũt Et si uultis
scire Johannes ipse e/helias Req
situs autem Johannes dicat Nõ sum
helias/ Quid e fides hmi/ quia
q ueritas affirmat/ hoc ꝓpheta virtus
veritas negat Valde nanq inter
se diuisa sunt/ ipse e/ 2 nõ sum Quo
ergo ꝓphã ueritatis e/ si eiusdem
veritatis ꝓmissis contrarius nõ e/ Sed
si subtilius veritas ipa requiratur/
hoc q mr se contrarium sonuit q mo
dum nõ sit inuenitur/ Ad Zacha
riam namq de Johannis prom
sione angelus dicit/ Ipse precedet
ante illum in spũ 2 uirtute he
lie Qz id eo uentuꝝ in spũ et
uirtute helie dicitur/qa sicut heli
as ste in dñi aduentum preuenet
ita Johannes precessit primũ Sicut
illc precursor uenturꝰ e/ita ille ꝓcursor
precursor factus e redemptoris/
Johannes ergo in spũ helias erat/i
psona helias nõ erat Qz ergo
dns fatetur de spũ/hoc Johannes
denegat de ꝑsona/ qz 2 instrumẽ
sit erat/ut 2 discipulus dns de
Johanne spualem sma dicere
Et Johannes eisd tenebris cãlibꝰ/
nõ de suo spũ/sz de tocius mundi
Contrarii ergo ueritati mentiri
ce qd Johannes fatet Sz tamẽ
a ueritatis tramite nõ recessit
Qz cũ se etiã ꝓphãm negauit/qz
videlicet nõ solum potuit redemp
torẽ predicere/Sed etiã demostra
re/quis nã sit ore mo exprimẽ

dum subiúgit Ego uox clamantis
in deserto, Iesus xps dm/qp dm
genitus filius uerbum pris dicit/
Johanne attestante q̃ ait In prin-
cipio erat verbum, et deus erat
uerbum Et ex pria una locutione
cognoscitur/quia pius uox sonat/
ut verbum postmodu possit
audiri, Johannes ergo uocē se
ee asserit/quia uerbum precedit
Aduentum utiq; dominicū pres-
sens uox dicitur/qp p eam mys-
terium patris verbum ab hom̃i-
bus auditur/qui etiā in deserto
clamat Quia cor eluite/ut des-
tituta mundee solatiū redeptoris
admittat Quid autē clamet/
estimat cū subiúgit Dirigite
viam dñi, Sicut dixit ysaias
pphā/via dñi ad cor dirigitur/
cū veritatis sermo humiliter
auditur Via dñi ad cor dirigi-
tur cum ad preceptum tuta pparat
Unde scptum e Si quis diligit
me/sermonē meū seruabit/z pat̃
meus diliget eum/z ad eum mansionē
z mansionē apud eum faciemus
Quisquis go in superbia mente
elevat/quisquis anxietate estibus
anhelat, quisquis se luxurie ig̃
nauimbo polluit/cordis ostiū
ō' veritatē claudit, z ne ad se
dñs veniat, claustra ai' seculis
uitijs dampnat/Sed adhuc q̃
missi sumus pcursuri Quid
ergo baptizas/si tu nō es helias
neq; xpūs/neq; pphā Quia
nō studio cognoscende veritatis

Sed malitia extende emulationis
dicitur Euangelista tacite/no
tuit/qui subiúgit dicēs Et q̃ missi
fuerāt erant ex phariseis/ac si
apte dicat Illi Johanne de suis
actibus requirēt/qui doctrina nes-
ciūt quereree/sed mutare/Sed
suus quisq; etiā cum quesita mēte
requirit/de bonitatis sue studio nō
mutatur Unde Johannes quoq;
adueria iudicē/p dictā mēta vndi-
que/flam primus adiúgit Ego
baptizo in aq̃/medio aut̃ uriū
stat/quē nos nescimus, Johannes
nō spūs/z aqua baptizat/xp pria
soluē nō valens/baptizatos cor-
pora p aquā lauat, Sed mētes p
uenia nō lauat Cur ergo bapti-
zat/qui prīa p baptismū nō re-
laxat/nisi ut p eius sermonis sue ordi
nē seruās/qui nascitur nascendo
puniretur/baptizatum q̃ dñm,
baptizando puniret/z qui p dei iudi
factus e precursor xpi/baptizando
etiā precursor eius fieret/mutatae
sacramēti Quia me her misterium
nri redeptoris admiratus, hunc i
medio hom̃i z stetisse assert/z nes-
ciri/quia p carnē dñs apparet/
z insibilis extitit corpe/z insibil'
maiestate De quo etiā subdit
Qui post me venit/ante me factus est/
Sic namq; dicit/ante me factus est/si
dicat/ante me positus, post me
exortus est, qp pro modu nature/ante
me autē factus est/qp michi platus

et verbum erat apud deum

Sed hoc paulo superius dictum est/ecce plenius ewangelista tradit/cum subiungit.
Nunc igitur me/quod natus superat/
quo cum natiuitatis suę tempus non angustant/nam quod prius in tempore nascatur/sine tempore ex patre gignatur Cum igitur veniendum huic uitam debeat/subiecit manifestius/
Quo non sum dignus/solui correctis calciamenti/mos apud ueteres fuit/
ut siquis ea/quę sibi competerent actione uxorem uellet/ille ei calciamentum soluebat/quod adhuc sponsus uxori propinquitatis ueniret/Quod factum homines xpm/missum sanctę ecclesię sponsus apparuit/De quo et ipsemet Iohannes dicit/Qui habet sponsam sponsus est/Hoc est quod Iohannem homines xpm esse putauerunt/ipse solus negat/dicit se indignum esse ad soluendum corrigiam calciamenti demittat/sic si apte dicatur/Ego uocamentis uestigia demittere non ualeo/quia sponsi michi nomen imperitio/non pt/Quę tam mysticis dictis pt/Dns enim nesciat/quod calciamenta ex mortuis animalibus fiunt/Incarnatio uero dni uenienti/quasi calciatus apparuit/qui in diuinitate sua/mortalia nostra mee corruptionis assumpsit/
Vnde etiam ppheta dicit/In idumeam extendam calciamentum meum/
p idumeam quippe gentilitas/
p calciamentum uero assumpta mortalitas designatur/In idumeam ergo dns calciamentum suum se extendere asserit/quia dum per carnem gentibus innotuit/qui calciatus ad nos diuinitas uenit/Sed huic incarnationis misterio/humanus oculus penetrare non sufficit/Inuestigari enim nulla temptat/quod corripiatur ubi/quod sumat et uiuificator spiritus/intra uterum matris animatur/quod ipse qui natus non fuit/et exstitit/et concipitur Corrigia ergo calciamenti est/tanta mortis sensibus obligata misterium/Iohannes itaque soluere corrigiam calciamenti eius non ualet/quia incarnationis eius misterium/nec per inuestigare sufficit/quod hoc per ppheticum spm cognouit
Quod est ergo dicere/Non sum dignus soluere corrigiam calciamenti eius/Nisi apte et humiliter sua ignorantia profiteri/Aut si patentius dicatur
Et minus/si ille inplatus est/quem per me quidem natum cognosco/Sed natiuitatis eius misterium non apprehendo/Hinc Iohannes per hoc quod spm inpletus/ma sanctia/eminet/et tamen illud de se ipsum dicat quod ignorat Nunc inter nos pensemus est frequens krim/et tota intentione cogitemus/quo sancti uiri/ut humilitatis ipse uinculo custodiant/cui quam mirabiliter stent/illud animus

Eccl̃i eterni dei est humilitas

oculos studeant reuocare/q̃ nesciunt/
ut dum ex parte alia infinitate
suam considerant/ex ea parte q̃
plus est/eor̃ se animo nõ extol
lat/etiam custos & virtus sit. Restat
ergo/ut i omne quod sui esse mes
dejmat/ne quod uirtus fuit cõ
gat/uentus elationis tollat/Cum
bõ fides agitas/semp eo mediã malã acta
uocate/ut dum caute culpa ostriã
nimiã de bono ope in tante animo
letetur. Sapientes multe eos max
ime q̃ nobis omissi nõ sunt/ppri
mos uros attendite. Quã & quos
agere alii prauia ostpiatis/que
in eis lateant bõ nescitis. Magno
ergo esse unus quisq; studeat. Sed
time aliquo mõ esse se nesciat/ne
dum sibi magnitudinem arrogant
tribuit amittat. Vnde eterna ppa
diat. Ve qui sapientes estis i oculis
uris/& coram uobis metipis prude
tes/Vnde paulus ait. Volute ee
prudentes apud uos metipos &
Vnde q̃ superbiente Saul dicitur
Cui esse paulo in oculis tuis/ca
put inclubo uel fili es/Ar̃cepte
dicebatur. Cum tu te ꝓmulu ostp
tes/ego te ꝓtulit magnu feci/ꝓ
ueho/tu te magnu conspicis/& me
pusillus estimaris. Quo q̃/tui domi
regni sui potentia/totam arcta
dñi/saltando despiceret/dixit/Iudi
& uilior fiam plus qua factus sum
& eo humilis in oculis meis. Que
em nõ extollet ora leonu feritate
ursor̃ brachia dissipare/despectus

poribus tribus eligi/reprobo rege
ad regni gubernacula ungi/timoris
cum fide/uno lapide goliam sterne/
a rege prostrato exercitus allophil'
numerosa ꝓpugnata reportare/regni
ex promissione pace/cunctisq; istuhe
uterii ꝓlin/sine ulla pyrnodu tot
annone possidere/& tame cunctis
se desperat/qui in suis oculis se ee
humilem confitetur. Si ergo sancti
uiri/etia cum fortia agunt/de se
met ipis nichil sentiunt/q̃ in sua excu
sacõe curi sunt/qui sine ope utu
tis timestimes? Sed & si quelibet
assint opa/nulla sunt/ñ ex humi
litate tendant. Nemanda quippe
actõ cu elatõe/nõ elevat/sed gnat
Qui em sine humilitate uirtutes
gregat/q̃si uento/puluere por
tat. Et unde aliquid ferre cinit?
unde deteriq; cecidit? In cunctis ee
q̃ agitis fides mei/radice boi operis
humilitate tenete/nec quibusdam
superbis/sed quibus adhuc infirmes
estus assurite/ut dum meliora
nobis exempla ꝓmitis/ad maio
ra semp astendere ex humilitate
valeatis/ipo adiuuante q̃ i trinita
te pfecta vivit & regnat in secula
seculoꝝ Amen. Sermo beati augu
tini epi de Incarnatõe dñi q̃ Iudeos

Quos inquã queso o Iudei/
qui usq; i hodiernu negas
tis filiu dei/Ego ne nox una & illa
qui ulti iudebatis inaudita fuate
te atq; tepta tes sucebatis/quousq;
aues mus suspendus/Si tu es x̃s

dic nobis palam. Ille autē uos ad
ꝓfidentiā mā̄tulos mittebat di
cens. Opa que ego facio ipā tes
timoniū ꝓhibent de me ut xp̄s tes
timoniū dicerēt/nō ullu sēo fcī.
Vos autē nō agnoscētes salua
tores/qui opabat salutē i manu
ibus tibe/adiacentes i malo aīst/
Tu de te ipō testimoniū dicis.
testimoniū tuū nō est uez/Sed
hec quid ille respondit uobis/
aduertere noluistis/Scīm̄ scptū
est in scriptū ē in lege ura/ꝙ
duoz hoīm testimoniū uez sit/
Duaricatores intēdite legem. Tes
timoniū quelibet de xp̄o in lege
ura scriptum ē/qd duoz hoīm
testimoniū uez sit. Procedit
ex lege nō tm̄ duo/sed etiā plures
testes xp̄i. Et cōmunicat audito
res legis nō fratres. Dic ysaia tes
timoniū xo/Ecce ego uirgo cuīo
concipiet/z pariet filiū/z uocab
nomē eius emanuel/quod est
interpretatū nobiscum deus. Ecce
dixit z alius testis/Dic z tu iheze
mia testimoniū xp̄o/Hec ē ciuīs
deus me/z nō estimabit alius
absq; illo/qui inuenit omnē uiā
scientie/z dedit eā iacob puero
suo/z isrl dilecto sibi. Post hec in terris
uisus est/z cū hoīb; conuersatus
est/Ecce duo testes ydo nei ex
lege ura/Ex quoz testimonio
nō sunt cōpunctī corda ura.

Sed alii/atq; alii/ex lege xp̄i testes
introducantur/ut frontes duplicē
limitez ꝓterant. Venīat z ille de
nicl scīs. Iuuenis quidē etate/se
nez uō scientia/ac māsuetudine/
quīmtat omēs falsos testes/sicut
tū uīnt seniores impudicos/uita
suo testimonio xp̄i conterat mul
tos. Duc sancte damel/dicēdo xo
ꝙ nosti. Cū uenīt ille sanctus
sanctoz cessabit unctio. Ecce ille
pnte/cui assultantes dicebatis
Tu de te ipō testimoniū dicis
testimoniū tuū nō est uez/cessauit
unctio mea/misi quia ꝓpe ē qui
uenturus erat scīs sanctoz. Sic ut uos
dicitis/nō dum uenit/sed expec
tatur ut ueniat sicut scriptū est. De
monstrate unctionē. Si autē qd uez
est cessauit unctio ura/agnosci
te uenisse sanctū sanctoz/Ille
est enim/z lapis ille abscisus de
monte sine manibus cōtradentium/
id. ē xp̄us natus de uirgine/sine
manibus ꝙplectentiū/ꝙ tantū
creuit/ut mons magnus fieret/
z impleret uniuersam faciē terre.
De quo monte dixit ysaias. Venite
ascendamus ad montē dñi. Et de
quo dauid dicit. Mons dei mons
uber/ut ꝙ suspicium mihi mōtes
inrascamini. Montem in quo pla
cuit deo habitare in eo. Cū n. ipe
dns xp̄us discipulos suos interro
gauit/quē dicunt homines esse

filium homis/ respondit/ dñs he
liam Alii Hieremiã Aut vnũ ex
pphis Et ille, Vt quid suspica
mini motes montes/ montẽ
scđo placuit deo habitare in eo
Hunc cognouit petrus dicens/
Tu es xpus filius dei viui, Ag
nouit mõtẽ/ & ascendit i mõtẽ
Testimoniũ dixit uerum/ & di
rectus est a ueritate/ Sup petra
fimautus est petro/ ut mortẽ
sustineret illum amando/ quẽ ter
negauerat timendo/ Dic & tu mo
ses legislatore/ dñe ppli rex/ testimo
niũ de xpõ, propheta deo uob
excitabit de fratribus uris sicut
me/ audietis eum quẽcunq; dixerit
illi/ exterminabit de populo suo/ pphe
tam autẽ dicit xpm/ ipm audi
re/ euangelio xpm No est mor
pphe sine horte/ nisi in pena sua
Accedat autẽ quis fidelis testis
fidelis/ ex quo semine processit
xpõ/ cui lex & pphe testimoniũ
dicunt/ Dicat & xpõ & xpõ ado
rabunt mquid enim omes tyra
nice/ omes gentes seruiet illi,
Cui seruiunt Dic cui seruiunt
Vis audire cui, Dicat omes dño
meo/ sede ad dexteram meam/ don
ec ponã inimicos tuos/ scabellum
pedum tuorũ Et expressius actus
noticiam Quare fremuerunt gentes/ & pplí medita
ti sunt inania Astiterunt reges
terre/ & principes gregauerunt in unũ
aduersus dñm/ & aduersus xm
eius Accedat & alius testis/ Dic
& tu Audiatur pphia testimoniũ de
xpõ Dne mquid audiui auditũ
tuũ & timui/ & consideraui opa tua
& expaui Quae opa dei istius mira
tus expauit Numq; fulgurans
mundi iste mirator expauit Absit
sed audi quid expauit In me
dio duũ mq; duũ animalium cognosceris/
Opa tua deus in medio dierum tuorum
In medio duũ animalium cognosceris/
Quousq; desendisti expa
uescere me fecisti Verbum p quẽ
facta sunt omia/ i presepe iacuisti
Agnouit bos possessore suum/
& asinus presepe dñi sui In me
dio duũ animalium agnosceris Qui
est i medio duũ animalium cognos
ceris/ missi aut i medio duorum
latronum/ aut i medio Moysi &
helie/ tu eo i monte sermoni
nationum Ambulauit mq; ibum
& exiuit in campis, Verbum
caro factum est/ & habitabit in nobis
hor & themas ait/ Post hec in
terris visus est/ & cum hominibus conuer
satus est, Haec quemadmodum sibi
conueniunt testes ueritatis/ haec
quemodo gignunt filios falsi
tatis/ Sufficiunt uobis o Iudei
ista/ an ad ueram confusionem
ex lege & ex genere uestro alios ue
stros mo testes/ ut illi testimo

nū ꝓhibeant / aū ꝓpta mente
insultates dicebatis Tu de te ipō
testmoniū phibes/testimoniū
tuū nō est uez Ve si uelim ex
lege 2 ꝓphis omā q̄ de x̄o sunt
dicā tollugere / filiolus me tps /
q̄ copia deficit Scriptanen
sene illum ex gente una natu /
sed certe unū nō reluctū / Sic me
one stm i medio inūdua / q̄ me
tuit tenei decrepitus i hac luce /
q̄ ipse uidezet uera luce / Que
quide iam etas copellebat nec /
Sed exspectabat sustige q̄
stabat uelle / Cū iste senex admo
nitus esset a spū sancto / q̄ non
ante moreretur / q̄ uideret xpm
dei natum / quē cognosceb ꝓpe
ad templum Vbi neo eū portā
matris maiby uidit / 2 diuina
influntia puerilis agnouit
Tulit infantem i manibo suis /
Ille quide xpm ferebat Sz x̄s
sene regebat / Regebat q̄ ptabat /
ne ille ante ꝓmissum a corpe
soluet Quid tu dicit / q̄ tu
ofessus fuit / Adducetur i mimi
no xpi / Sed uti / Benedicēb deū
exclamauit senex ille / 2 dixit /
Nunc dimittis seruū tuū dne /
secundū uerbum tuū in pace
Quia uiderunt oculi mei salu
tare tuū / Illi etiā ꝓphetabo
Johannis / Zacharias 2 elizabeth
iuuenes sterilis / in senecta fecū
di / Dicant etiam ꝓphetā nū
xpō Dicant de xpō quid sentiat /
2 testem ydoneū xpō nutriant
Audiunt eū suo puero nato / Tu
puer ꝓphā altissimi uocabis / pre
ibis enī ante facie dni parare
vias eius / Ipse q̄ mei 2 virgi /
Elizabeth aut Vnde michi hoc /
ut ueniat mr dni mei ad me /
Ecce enī ut facta e uox salutacō
nis tue i auribo meis / Exultā
uit infans i gaudio in utero
meo / Intelligens ei Johannes
nmq̄ dni sui uenisse ad nrem
fua / int̄ ipas angustias utei
adhuc positus / motu saluiat
quē uoce nō potuit Et potest
ipe Johannes 2 amicus hui
lis 2 fidelissimus seruo / testis
ydoneus effectus e / tanto ma
ior mr natos mulieꝝ / quato
existimabat ee quod nō erat
xpm ei eum ee iudei credebat /
Sed ille nō se ee clamabat / di
cens / Quē me suspicamini
ee / nō sum ego Sed ecce uenit
post me / cui⁹ pedibo nō sum
dignus soluere corrigia calci
amenti eius O fidelis testis / 2
amice ueri sponsi / quātu te hu
miliasses / si ad corrigiā eius
talarigmēti soluenda / te dignū
ee diceres Sed dum hoc nō
te dignū dicis / iudeis falsis

ídeis testibus contradíás/ Et hec
a te dícta sunt/ antiqua xpm vide
tes Qui cum ad te ipe venít
excelsus huius nimlede ousse
suoms sue gtie ut a te baptiza
retur/ q nullu oino habebat
peccatu/ Quid respoderit que
cognoueis/ q le testiom ptuleis/
audiant sínía/ qui audire no
lunt Ecce íng agnus dei ecce
q tollit pcta mndi Et adíciut
tu ad me uems baptizaí Ego a
te debeo baptizari/ Agnouit
pmus onm, Agnouit virtus
originalis peccati obligatus/
ab omní nexu ptis liberr/ ag
nouit pto índuce/ agnouit cre
atuca creatore/ agnouit pcea
nímphus sponsum, Nam si
uox Johannis e/ Et hz sponsam
sponsus e/ Amicus aute sponsi,
stat z audit eu/ gaudio gaudz/
pter vocé sponsi. Sufficiut
uobis ista o Judei/ Sufficiunt
uobis tanti testes testímonía
ex lege mea/ ex gente mea An
adhuc ímpudícía nímía aude
batis dicere Pr altius getis
id' nascimus homines xpo de
beret testímoníu phibe/ Sod
si hec dictus/ respondit qdem
ille uobis Ego sum missus ad
oues q periert domg irl'/
Hz sicut vos i actibg apl'oz
paulus íncepat, uob pmu.
oportuerat anúciáe verbu dei
Sed quía expulistis illud/ nec
uos dignos ~~eternce~~ uite eternc iudi
castis, Ecce íngnúd quetímur ad
gentes/ Demostremus etía nos
ex gentibg testimoníu xpo fuisse
placitum/ qm veritas no tacuit/
clamando etía p líguas ínmtes
suos Nonne qñ ille sacrum dissg
poeta íntr carmina sua, Iam
noua pgenies celo demittit
alto dicebat, xpo testiom phi
bebat, Indubiu hoc uemat/
mssi alios exgentibg pdoneos
testes/ pluraqz dicetes i medio
índuti/ Illum quippe regem/
q superbia ueam captiuando.
p domuit/ Nabuchodonosor re
gem babilonis/ scitis no ptimt
tam Dic, Nabuchodonosor q
in formate quo tres uiros iustos
iniuste miserat, dic. dic. quid
fuit vexatuu Nonne íngnúd tes
uiros misimus i fornace ligatos/
Et aiunt vere rex, Ecce íngnó
ego uideo q tuos uiros solutos
deambulantes in medio ignis/
z corrupcio nulla e i eis/ z assi
gieti símilis e filio dei Qualis
nigena/ Unde tibi hoc Quis
tibi amictauit flumen dei, Et
tibi lex, quis pphia amictauit
fluu dei, Nondum quide mu
do nascitur/ z símiliudo nascet
a te cognoscitur Unde tibi hoc
Et tibi istud amictauit/ missc
ste te diuinus ignis intus illu
auit/ ut cum illuc apud te captiui

tenerentur ꝺmnm iudeisſic dicetes
teſtimoniū filio dei ſed quia ꝺe
duoꝝ uel triū teſtiū ſtat oē verbum/
ſtatuit ipe dns uram ꝙtumaiā
ꝙflutans In lege nup uram ſcptū
eſt/ꝙ duoꝝ hoīm teſtimonium
verū ſit, etiā ex gentilibꝫ tertius
teſtis introducat ut teſtimoniū
veritatis ex oīm pte roboretur
Quid ſibilla vaticinādo etiā de
xpo clamauit, ꝺmodum pfectmꝫ/
ut ex uno lapide/utroqꝫ feo
tes pcurantur/iudeoꝝ ſtultiā
atqꝫ paganoꝝ/atqꝫ ſno gladio
ſtrauit Golias/xpi oīs pcurat
ꝺmnia Audite quid dicit/iudaī
ſignū tellus ſuccē madeſtat/
Etelo rex aduenīet/p ſecula tu
turus, ſaluet in tcne p̄ns
ut iudicet orbē, Vnde deū timet/
incredulus atqꝫ fidelis Celſū
tū ſanctis/tuū iā timō in rpo.
Sit aūe tū tcne aderit/quas
iudicat ipe Cum tacet intuitꝫ
denſis iuiep̄bꝫ orbꝫ Reſonent
Simulatā uri/tamtā quoqꝫ
ꝙzam Exmet thus ignis.
pontumqꝫ polūqꝫ Ingreſſ tetri
portas mſtrmget auerni/ſtroꝝ
Seo em tumtte lux libeā tcrmi/
Tradet ſonteſqꝫ etna flamma
tremabit Occultos vetegens
actus/tunc quiſqꝫ loquetur/
ſecreta/atqꝫ deꝫ reſe trahit
pcteā Lua Timet eā ꝛ luctus/
ſtridebunt dentibꝫ oīs/Eripitur
ſolis iubar/ꝛ thorus ſtetit aſtr/
Voluet telū/lumaris ſplendor ob
ibit/Deiect colles/ualles extollet
ab imo Non erit ꝛ reby hoīm
ſublime uel altum/Jam equitū
campis motes/ꝛ cerula ponti
Oma tegſubmt/Tellꝫ ſtrauta
gibit/Sic piter fontes torret/
Flumina atqꝫ igni, Et tuba tum
ſonitū terrem dimittet ab alto
Orbe generis facinus/miſer
balosqꝫ labores Tartareiqꝫ
chaos/moſtrauit tm dehiſcet
Et cora hinc domino/ſi ges ſiſte
tur aduīū/Decidet cecidit/ignisqꝫ
ꝛ ſulphureus āmis/Et de xpi
Natiuitate/passione/reſurrectōe/
aduētu ſcō eius aduentus/ita dā
ſunt/ut ſi quis ī gro/capitula hoꝝ
uersuū diſtrcte uoluit/inuenīat/
Ihs. xps. ayos. theu. sother.
qd in latinū tūſlatus/eiſdem
uersibꝫ apparet, piter qd gratz
hūaz ꝓpletas/nō adeo potuit
obſcuari Credo ia nos oīnia
Iudei/tantis teſtibꝫ ita obrutos/
ꝙflutatosqꝫ ee rpa ueritate/ut
nichil ultra rpi gnāe/nichil
querē debeatis Item de eiusmo
iiidē tpm Sino bū Leonis pape

Si fideliter dilectiſſimi atqꝫ
ſapienter creatōis mē
intelligimꝰ exordium

iuenimq; hominē ad ymaginem
dei conditum ut imitator sui esset
auctoris Et hanc ee naturalem
mi generis dignitate/si in nobis
qi in quocūq; speculo diue bonitat
forma resplendeat Ad quā utiq;
nos tottidie reparat grā saluato
ris/dum quod decidit in adam
p̄mo erigitur in xp̄o Causa
enā reparatiōis mee/nō e nisi mi
sericordia dei/que nō diligēmq;
nisi nos p̄or xp̄s diligeret/2 tene
bras ignorantie mee/ueritatis sue
luce discuteret Q̄ p̄ stim ysai
am ois p̄mittens ait/Adducā
ceos in viam/quā ignorabant.
2 semitas quas nesciebat/faciā
illos calcare Facia illis tenebras
in lucē/2 prava in directa Hec
uerba faciam illis/2 nō dēlinq;
os Et utiq; uerus sū inquid/a
nō querētibus me/2 palam appa
ruī his/qui me nō interrogabant
Q̄ quō impletū sit Johannes
aplūs docet dicens/Scimus quoniā
filius dei uenit/2 nobis dedit sen
sum/ut cognoscamq; uerū/2 simq;
in uero filio eius Et utiq; nos q̄
diligamus deum/qui deus p̄or
dilexit nos Diligendo itaq; nos
deus/ad ymaginē suā nos reparat
et ut in nobis formā se sue boni
tatis inuenat/aut unde ipi is
quod optatur optemur/Attendes
stillicet mētiū nrāz lucerna/
2 ignē nos sue caritatis inflamas/
ut nō solum p̄mū/sed etiā quēq;
diligat diligamus Nam inter hoi
nes ea demū firma amicicia ē/
qm̄ mens similitudo sociauit cū
terrena paritas uoluptatū sepe in
reprobos tendat affectus/quātū nob
optandum atq; mirandū est ut in
nullo ab his que deo sunt placata
discrepemq; De quo erat p̄pha
Quis nra/cognauit eius/2 uitam
uoluntate eius/qui in nobis aliter
nō erit dignitas diuine maiestā
tis Audiente itaq; dño/Diliges
dnm deum tuū/ex toto corde tuo/
2 ex tota mente tua/2 diliges p̄xi
mū tuū sicut teipm Sustāpiat
fidelis auia/auctoris sui atq; red
emptoris in mansionibile cāi tate/totiusq;
eius se subiciat voluntatis/cuiq;
operibus/atq; iudiciis/nichil uacat
a ueritate iustitie/nichil a miseri
cordie clemētie Quis si maximis
laboribus/2 multis fruatur premiis/
nō est illi causa dolendi/qui
se aduersis/nil correcti intellexit
nil probati Sanctitatis uero ista
pietas p̄stā ee nō potuit/nisi dili
gatur/2 proximq; Quo nomine
nō hīs tantū diligendi sunt/q̄ nob
amicicia/aut p̄ximitate iungunt/
sed omīs p̄sus hoies/cū quibus
nobis natura communis est/siue il
li hostes sint/siue socii/siue liberi.
siue serui Vnus ei nos creator fecit/
Vnus creator animat/eademq;
cuncti/celo/2 aere/hisdem utimur
diebus/2 noctibus/Quamq; alii boni
alii sint mali/alii iusti/alii
iusti/deus tamē est ois/bonus largitor/

omibus benignus/ sicut ꝓtestamur
a paulo z barnaba aplis datur/ de
ꝑuidencia dei/ qui i ꝑcedtis gnationib⁹
dimisit oms gentes ingredi uias
suas ⁊ z quidem nō sine testimonio
semetipm reliquit/ zbenefaciens eis
de celo dans pluuias/ z tpa fertilia ⁊
implens cibo/ z letitia corda nra De
dit aut nobis/ maiores diligendi
premii eius · xpiane gre latitudo ⁊
qsse ꝑ oms partes totaꝫ mundi ex
tendens/ nemine hoīm desperat ⁊
du docet nemine negligendum
Et melio etiā inimicos diligi/ et
p ꝑsecutorib⁹ sibi ꝑcepit supplicari ⁊
Cum ex omib⁹ cottidie gentilibus ⁊
sacris olim sue erroris ifectis/ gre
men oleastri/ de inimicis reconciliatos ⁊
de alienis adoptiuos/ de ipijs fi
at iustos/ ut omē gemu flectat ⁊
celestiū/ z terrestriū/ z infernoꝝ/ z oīs
lingua confiteatur/ quia dns ihs
xpūs/ in gla dei patris est · Cum
ergo deus bonos nos uelit ee/ qđ
bonus est/ mihil nob debet de eo
iudicijs displicere Nam ꝑ oia illi
grus nō agere/ qđ est aliud qđ
ex quadam cum ꝑte reprehendere
Audet enī plerūq humana impie
tas/ aduersum creatorē suū/ nō
solū de copia · sz etiām de copia m
muraē/ ut z cum alijs nō suppe
tit gula/ z tū queda erubescet
sic mgta · Multe messis dns hor
reoꝝ suoꝝ plenitudine fastidiuit
z ad copiā vinde mie affluentis
ingemuit/ ns de magnitudine fruc
tuū · Sz de utilitate conquestus
e ⁊ Si aut partiū fuit ifirmitas
tis terra sterilib⁹/ z infirmitatione
ꝑuentu uites/ oleeq fluxerūt ⁊

actusatur crimē/ argumur ebetu
tas/ z nec acri patitur/ nr zelo · tū
fideles/ z pios discipulos uehemus ⁊
nichil magis ymedet/ z mumat ·
ꝑ ꝑseueras in dei z indefessa
laudatōe/ dicte apl̄o/ Semp gaude
tessime mtnissione orate/ sine ymo
gratias agite ⁊ Hec est uoluntas
dei in xpo ihu in omnib⁹ nobis ·
Homo aut devotionis/ quē admo
du potemus ee patientes/ nisi
rez naletas/ ostantia metis ex
tat/ ut amor diuinus mouet/ nr
mē sedā supbiat/ nec mē aduersa (sedat. al. ssa)
deficiat Qđ placet deo placere
z nō nobis de omni mesa mu
nere eius gaudeamus Qđ bene
usus e magnis/ bene utile z mo
dicus/ Tam nobis copia/ qꝑ ꝑcun
te ostituet/ nec in sperutalib⁹
lucris/ angustia gliabim fecun
tuū/ si fecunditas nō arestat aīe ⁊
Creatur de cordis agro/ ꝑtra nō
desit · Semp alii q largiat decrescat ⁊
cui bene uelle nō desinat · Ad oia
igitur diuissim opa pietatis ·
oim nob qualitas ꝑsit animoꝝ ⁊
nr benuolentiā xpiam/ difficil
tas temporalis impediat Nouit
dns uesa hospitalit uidue/ sopes
pietatis sue uacuari/ opleri nouit
saltē uina quitere/ nouit de pau
cissimis panib⁹ milia esurientiū
saturare ꝑplexi/ et ille qui i suis
passibus que potiū amisse dedit
ꝑ multiplicare sumedo Tria
ueo sunt/ que maxime ad ili
giosas ꝑmet actiones Oro sti ·
z ieiunio/ z elemosina/ q⁹ est ad
ꝓximū/ omne qđ de tps ꝑmptū

Sed illud est studiosius observandum, quod apliis traditoribus atq; primo euangelistarum fuit etiam dictum. Licet mos sit more referre veteris instituti, ut tria illa de quibus locutus sum, colligere studeamus. Dicatne enim peccatum dei quereris? Ieiunio quippe cenaculi tarditas extinguit. Eleemosinis preces redimuntur? Simulque per omnia dei in nobis ymago renouata est, et laudem eius semper parati ad iustificationem mentis sine cessatione pollicitique ad sustentationem primi delicti mente sumopere intenti. Hec triplex observantia diuinissimorum omnium virtutum comprehendit effectus. Hec ad imaginem et similitudinem dei pueri et a spiritu sancto inseparabiles sunt, quia per omnibus primatus fides tua, in me enim mors tua et misericordia mens benigna. Quia ergo hodie inuenimus feria sexta ieiunio ad beatissimum petri apostolum uigilias celebremus et quidem omnes, et ieiunia, et eleemosinas meas, precibus suis digetur adiuuare per dominum nostrum ihesum xpm.

In vigilia natalis domini Lectio sancti euangelii secundum Matheum

Illo tempore, Cum esset desponsata mater ihesu maria Ioseph, antequam conuenirent inuenta est in utero habens de spiritu sancto. Et reliqua. Homelia Origenis de eadem lectione.

Quia desponsata erat mater eius maria Ioseph, necessitas ut desponsata esset magis Ioseph, missa preterea, quia sacramentum symbolo celabat. Et ille malignus fraudis cometa, quod sibi desponsata uirgine penitus nulla nuntiasset. Vel ideo factum est desponsata Ioseph, ut nato christo nouitas, ut xpi nauis cura uideret, gereret. Ioseph, sine egyptum iens, sed modernis uenerit. Ideo desponsata est Ioseph. Vel tamen corruptissima uincta, mater, quod in quo eius, mater corrupta, mater contracta. Mater eius, quo eius. Mater dei uirginis, et regis omnium plasmatoris, et creatoris omnium illius qui excelsis sit mater et mitra et sine pre, pro qui et dei solum deitatis, et sanctus et patris, et terras et omnia corporis sustentatoris et sanctus est mundis. O magne animi gradus, O mi enarrabilis suauitas, O ineffabile, magnaque sacramenti tui. Pro eadem uirgo, nisi et mecum omnipotens gemeret, pro eius anxilla, et plasmatoris eius pro que gemuit. Quis unquam ista audiuit, que audiuit talia, que excogitare potuit, ut mater uirgo esset intacta, generans que et uirgo permansit et gemuit. Stans et quidam rubus quem uidebat et ignis eum non tangebat. Et sic tres puri et tamquam reclusi habebat et tres eos non lederat intrinsecus, nec odor sanctus erat in eis, vel quod modum. Domele mitratum leonum inclusos, clausos non aptos, illata tu es ei pramium ab Abacuc. Ita et per semata ligo, genuit omnia sed intacta permansit. Mater et facta es, et uirginitate non amisit. Gemuit tamen, et ut deum et uirgo permansit. Virgo quo gemuit,

z vrgo pmaſit Mater filiū ſtā ē ꝛ
z caſtitatis ſigillum nō perdidit ꝛ
Q Nec ꝙ nō homo iſte tantum
tamē qui videbat ⁊ Sed vmgeī
tus erat deus ⁊ qui in carne adue
nerat ⁊ nec ſubito carnalit geīty
eſt Sed pſtā deitas in corpore ue
mtis Integer ergo iſte z ꝑfectus
deus ⁊ humano aduentu ul' ge
nitus ē corpe ⁊ q̄z deus z dns
figurā ſerui ſuſcepit Non em
pars vmgenti uenit ⁊ ne ſe ipe
diuiſit ⁊ ut dimidius apud pr̄em ꝛ
z dimidius eſſ in vmgine Sed
totus apud prem ⁊ z totus in vir
gine ⁊ totus in vtroq; ſexu ⁊ totus
in humano corpe ⁊ nō relinquens
ſuperos ⁊ uenit querē terrenaq;
celos ſimul oſeruat ⁊ z que in ea
ſimul ſaluat ⁊ ubiq; ois potēt ⁊ ſtis
ſus ⁊ ꝙ iuſtus ⁊ hoc ſcs vmgeny
des ⁊ Si em hō uerbum humanū ⁊ z
corpale in me ſimul ⁊ cū vbo plū
mez nō diuidit ur ꝑ ſingulos ꝛ
ut pars in alio ⁊ z pars ſit uterū
in alio Sed in omib; integra et
plena habetur ⁊ z in uno quoq;
totū ſit Quāto magis uerbū
dei vmgenty ⁊ ubiq; toty eſt ꝛ
z in celo ⁊ z in terra ⁊ z apud prem ꝛ
z in vtero ⁊ z nō diuidit ur ut
dim ē ⁊ neq; ſtringit ur ⁊ neq; in
ptes efficit ur Sed toty totum
tenet ꝛ totū implet ꝛ totū illus
trat z possidet ⁊ hinc itaq; vir
gineti dei ⁊ dn̄ hec me vrgo
maria ꝛ dixit o regina ⁊ in maculata ꝛ
sanctā ⁊ vna vnq; vnā Nec ei
alter vmgenty sup tra veit ꝛ
aut alia virgo vmgenā genit
Iuxta omnibus que dā sut ⁊ de
sponsata legit me eo maria Et
aut Nueta ē mutō hīc Qui
uenta ꝛ aut a quo sueta ē homo
ab angelis custodiebat ⁊ ea ꝙ tege
bat eam ⁊ ꝛ z uanibo ea ⁊ uel eo
btissimā mat̄ ⁊ ad horē illius ⁊ q
ab ipā generandy erat ꝛ Deinc
uenta nō congrue putat ab
ipō bto Joseph sto z nusto ⁊ qui
pene lucenia maritali uteret ea
nō attingeret ⁊ future tamē ut pu
tabat omnā ipsius noueratur ⁊ Jo
seph aute uir eius inquid Qu
est homo iustus ⁊ z nollz ea tra
duce ⁊ Vlz appellauit ꝙ indecz
p futura ⁊ ut adūltus virginē nō
seruaret ⁊ ꝑ p terea z desponsata
fuit ipi Joseph ⁊ ut sup dixi ē ꝛ
Si ei nō fuiſſ desponsata Joseph ꝛ
omni bonoz irreprehensibiles ⁊ z inimici
iudei ⁊ lapidibo ea occiderent Deo
uolente eius hoc ei euangelista
appellauit ꝛ Joseph uir eius ⁊ qu
est homo iusto ⁊ iusto aute iubo
iustus in sto ꝛ iustus ⁊ legis co
gnitore ꝛ iustus ⁊ in mia greco
Iustus itaq; ea fuiſſ ⁊ z nollet ea
traduce ⁊ uolut occulte dimittere
Voluit ea traduce ⁊ Noluit ea cum
pe ⁊ noluit eum male diffamare
Sed uolut ea occulte dimittere
Occulte eam a se dimitte uolebat ꝛ
sicut mansuety ⁊ sic prosilit miser
cors ⁊ talis ergo cum est Joseph ꝛ
cogitabat occulte ea dimittere ꝛ
Her inquid illo cogitāte Quod
est nobis nūc ⁊ qd cogitauit ut oc
culte eam dimittet Her cogitabat ꝛ
ut ea dimittet Si suspitione in ea
haberet ⁊ quid iustus eat Si q nō

est suspectus/ut tale aliquid co
gitaret/que eam dimittē uoleb[a]t ⁊
ut occulta/⁊ latam uellet di
mittere. Iniustum ei ⁊ hec erat ⁊
Sed ei simplicē sensit aud[i]to
rōmis Joseph iustus erat ⁊t
illa uirgo immaculata erat Sed eo
dō eam dimittē uoleb[a]t/ppm ad
tute misteriū/⁊ sacramētum qđ
magnificū reuelē cognoscebat ⁊
tui adp[ro]xmare se se dignā
estimabat Ergo humilians
se/am tanta ⁊ tā refulsurē vem ⁊
gr[a]e uoleb[a]t se longe fugere Sicut
⁊ b[ea]tus petrus dnō se humiliās
dicebat Recede a me dnē/qm
ho[mo] pctor ego sū, uel sicut di
le tentuō ad eundē dnm mit
tens dicebat Non sū dignus
ut subtectum meū intres/sed
net me ipm dignū estimau
ad te uenire, Vel sic sca elisa
beth ad ipam b[ea]tam locuta est
maria dicens, Et unde hoc ut
ueniat mr dn̄i mei ad me Et
sic Joseph iste humilians se se
ombos/timebat ⁊ timebat filiū
mei/istius tante sanctificatiōnē adhibē Jo cto uoleb[a]t
eam occulte dimittē, Dimitto
ea dicens/⁊ a me longe fama
eam/⁊ a cogitatione mea/q[uo]
niā est em cūs dignitas/sup ex
cellit cūs sanctus/Ket mee co
gnouit indignitatē Deo uole
bat occulte dimittere eam
Ket co cogitante ecce angelus
dn̄i puisum apparuit illi dicēs
Quid dubitas/o Joseph Recte
prudenter cogitas Recte mea
dignabilitez meditaueris Deus ⁊
qui gignatur Virgo que generat/
Homo genitor mr̄is/mr̄ister/⁊ no[n] lus
genitor/seruus ⁊ no[n] dns/magnifi
⁊ no[n] plasmator ipse terrena mīstr
seruii, custodi, fer curā, intende
⁊ huic qui nascitur/⁊ huic que
generat Et em si tibi uxor nōia
tur, si indesponsione tibi ipse
datur Non tibi tamē uxor est
Deo dei unigeniti etiā mr Ex ea
Joseph filii dauid/qui has pmis
siones accepit, cui ista fidelia
data sunt testimonia, Joseph fi
lii dauid/no[n] tantū sdm carnē ⁊
sed sdm spm Joseph filii dauid ⁊
Si em filius dauid/iuste ⁊ heres
eius tamē filius pris/Deo ⁊
hoc utute accipe eam/qđ illi pro
missa sunt testamēta fidelia
Joseph filii dauid, ne timueris ⁊
accipe maria cuiē tuā, Ne
timueris/ne decipi ueris/acci
pe eam sdm legis preceptum ⁊
uxorē tibi notatam Sed sdm
nuptiaru osuetudinē/⁊ cōue
tionē longe alienā Accipe q[uo]
eam sic omeditu celeste the
zaurū/ut ocitatis diuicias ⁊
sicut plenissima sanctitate/sicut
pfectā iustitiam, Accipe ea/sicut
unigeniti masionē/sic honorabile
templum, sicut domū dei, sic
recursus omi[u]m pcia, sicut regis
⁊ sponsi celestis domū immacula
tā/Ita ergo Joseph filii dauid/ne
timueris accipe eam/tibi gmedi
tā, tue religiositatis receptaculum
Seruaster cura Attende, fugi
ens ab herode/duc in egyptum/

Rec[ti]ma

ter vemens po herodis mortem ꝙ
dixit ꝑ ym nr̄ſſe timueris accipe
mariā ꝯugē tuā ¶ Ioseph audiens
nō expauescas/nō qr̄ uerbis/met tu ꝙ
nr̄ qs̄qm̄ sequēriū usq; ad cōsūmatōē
ſtli/ ¶ Ioseph eam dño/ꝑptā/ut dñi
vtūtē eius ocultē/ut iudeox
p̄uētue exclusa/atq; deiā/ut le
gis ñstituta nō destruā/z ī cōſcīti
bo demōſtrabo/qđ ista nec tua cōiūx ꝙ
ſcām ostructuđmē cōiugiū habeat z ꝙ
nec iſte qui generat tuus filius ē
credit/ ¶ Quod em̄ ī ea natū est/de
ſpū scō ē ¶ Quia iudeus/ꝯpa
tor ſpūs scī huius natūitatis ē
¶ Nam vnigenitū filiū qui an̄ ſtla ī essa
bilit ex ſolo p̄e natus ē/ am̄ seculi
ꝑmūciate fine/ex uolūtate p̄is/ī
humano corpe ſcō cooperante ſpū/mī
hoēs venit ¶ Iste ē de quo ſcīpture ꝑ
mutauit dicēs nr̄ Puer natus ē nob ꝙ
et filius datus ē nob/ cui⁹ imperiū ē sup
¶ vnigenito filio/ex uirgine gnāto
est/ ut illā uirginē p̄ē cuā/que
tenderat/ne ꝯ ne nouaret/atq; corrup
ret ¶ Et qui p̄ p̄uam uolūtatem ꝙ
filiꝭ effici fuerat diaboli/ꝑ adoptiōē
gr̄ē filios efficeret dei ꝑ dareret iḡ
filiū/z uob nomē eius ihm̄/ ¶ Vnigo
genitus/z tu hunc genitū vocabis
ihm̄/ip̄ ñtp̄retat saluator/ ¶ Ipē
ei⁹ saluū faciet ꝑplm̄ suū a pcīs
eox ¶ Vocabis ñqđ nomē eius hō qđ
ante fuit/ qđ an̄ ſtla notatū est ꝙ
¶ Nō tu ei pones nomē/met ex te
uocabulū ostitues/ ¶ Sed noīa/z uocā/
exultando ihm̄/id ē saluatorem ꝙ
¶ Saluatorē eum ee testatur/ nr̄ ex te
p̄ē cepisse saluare/ ¶ Sed iā amīſſ
ſnum saluatorē ¶ Ipē em̄ saluū
faciet ꝑplm̄ suū a pcīs eox ¶ Dico
em̄ ꝑ hoc uerbum/ſp̄lara ō/ſig
nantur/ qđ z deus fuit z ōnīs ꝙ
ꝑ⁹ an̄ incarnatōnē xp̄s/ qđ
ꝑplis eius ab ip̄o saluandi iā tur
a mūdi salut⁹/ z nō dñs est ¶ Ipē
saluū faciet ꝑplm̄ suū a pcīs
eox/ut uere deus/ Dei ei est
uirtutis/a pcīo saluare/ut/ pcīa
dimittē ¶ Iste ergo filius dei/hūc
ꝑplm̄ suū/ip̄m̄ uenit ut dām ē
liberare à pcīs/atq; saluare/
siue ex iudeis/siue ex gentib; ꝙ
De quo ip̄ē iam ꝑ ꝑphāz fuerat
eloquio ducēs/ Dñs dixit ad me ꝙ
filius meꝰ es tu/ ego hodie genui
te/ ¶ Pete a/me z dabo tibi gē
tes hēditatē tuā/z possessionē
tuā t̄mīos tre/ ¶ Ip̄ē saluauit po
pulum suū a pcīs eox/ Sāguine
ne uidelicz suo/ cuctos rōmens ꝙ
morte sua/de mortis eos liberās
ptate/ ¶ Ipē ¶ saluauit/ ¶ hoc est
saluator oīm hoīm fidelium
atq; credentiū/ ¶ hoc aut̄ to⁹
factum ē/ ¶ Qđ totū/ ¶ hic per
vnigeniti destentionē/ ¶ hoc
de ista dñi incarnatōe ¶ hoc de
angeli ad virginē destinatōe
¶ hoc de ipsi⁹ virgis desponsatōe ꝙ
ul̄ custitate/ ¶ hoc aut̄ totum
factū ē/ ad totius mūdi salu
tē/ ¶ hoc totū factū ē/ut vnū
opleret/z vnū cōsūmaretur
¶ Quod illud/qđ virgo genuit
z virgo p̄mansit/ quod mr̄ fuit ꝙ
z intacta/ virgo p̄seuerauit ¶ Hec
virgo in utero ampliet/ audiet
qđ dicit oīs filii eue/ audiet
oīs uox q̄ hēditatē dolōis

2 trestiae/post illam 2 ex illius
ꝙcemnacõe ſuſtiſtis, uos q̃ i
teſtiua gemiſtis filios/ſul' mag
nos-que concupiſcentia correp
tibile nõ temiſtis, Audite 2 leta-
mini. Audite 2 cõſolamini Au
dite q̃ uirgo m uterõ accipiet
nõ ex deſideriõ ꝓtum cõcipiens
neq; ſerpentis decepta ē ꝓſua
ſcione/neq; eius afflatibꝰ ue
nenoſus effectu, Sed uirgo i
uterꝫ accipiet/pdicatõe angli
ſuſtipiẽs/ꝓpria, teſtmoniã aſſu
mens, Virgo i uterꝫ accipiet,
ut deũ dignanter incarnatũ ad
mundi pariat ſalutẽ Ecce iã
hor ꝓpm q̃ dicit/ecce dñm
rantis eſt/tanti miſteriũ mag
nitudine/ut omis uel ad eſtimo
ſuſtinans, Ad hor dñm euigilet
Ecce uirgo ingnid i uterõ accí
piet/2 paret filiũ, ad tollẽ
gandũ illum fortẽ armatũ
ad cõculcandũ ſerpentis impiũ ca
put/ad cõtinendas ires eius
Ad procedẽ eũ dirripiendam
atq; captiuitatẽ ſui ꝓpli cõ
tendũ ꝓdaret filiũ/ad dem
reparendum adam/ad i obedi
am eue per marie obedientiã
extludendã/ad erigendũ iacen
tũ genus/q̃ p mulierẽ ceci
derat in ꝓcultatẽ/cũ fuat
delictum, 2 uocabunt nomẽ
eius emanuel/q̃ ē interpreta
tũ nobiſcũ deus, Vocabit nom
eius/ꝑuũ angeli ꝓfallentes
i eius gñatõe/atq; gaudentes
ſũ dñm omniũ 2 regẽ ꝑuas ad
hoies uenientem, Dem ad pli

ꝓmigenti dei dominacõẽ atque
ꝓtectõe oĩbꝰ gentibꝰ pdicates
Adhuc 2 ſimuli martires ꝺ ignes
2 gladios/uſq; ad mortẽ ꝓſpicetes
Demũ cũcti recedetes hõ ꝓpm
nomẽ/uſq; ad cõſummatiõẽ ſeculi
memorantes atq; laudantes Et
uocabunt nomẽ eius emanuel
q̃ ē interpretatũ nobiũ deus
Et uocabunt niſi iſti/quãꝫ uoca
bitur i terra nouũ nomẽ, Vbi ſic
ꝓus in figuris/2 imaginibꝰ ſi
guare ad ſuã appetes/Nobiſcũ
deus/Abrahe ꝓmiſſa dedicauit tbo
hoĩs tpis, Iuret nõ p ipam i eſſa
bilẽ deitatis ſue ſubſtãtiã/ſed
potius p angelicã ſpem/a mei
ũre miſus eſt/nobis uero tẽpta
tibus animis mitia appuit Et cũ
hoĩbus cõuerſari dignatꝰ ē Iacob
utq; breui tempe p angelum
multiformẽ appuit/ſolluctatus cũ
eo/q̃uiq; fe/ab eo fugari ꝓmiſit
ut hunc mundi cordem meito be
nedicat atq; nõ maledicat Nobiſcũ
deus amplius/magis q̃ ꝓ nob
magnitudine ſame ad implens
2 uſq; ad mortẽ accedẽs/ut mor
te ſua mortẽ extingueret/2 benedic
tionẽ atq; immortalitatẽ mundo
corde ꝓpõ donaret/ſi fidelia
luter dicit nobiſcũ deꝰ/p euan
gelistã/2 apl̃m ꝓpitiatione
2 per ſũ ſuũ corpis 2 ſanguis
ſacramentũ, ꝓ glose crucis
ſignaculũ/ꝓ iſta ergo oĩa no
biſcum deꝰ/2 ad nos atq; in
nobis ſicut ipe ait, Ecce ego
uobiſcum ſum/oĩbꝰ diebus

usq; ad cōsummatōnē sēli, Per eū
deo pēē z spū sancto viuit z rēgnat
i sēcula sēculoz. Amen. Sermo beati
Exultemus i Leonis pape
dño dilectissimi z spūali iō
cūditate letemur, qz illuxit
dies redēptōis nouē, p̄parationis
atq; felicitatis etne, Repurat
erit nobis salutis mē, ānua nuo
lucē sāctificatum, ab ēuo promissa,
i fine redditur, sic fine manserun
Inq; dignū ē, nos surgere erectis
cordibus, cōuenīē adorāē mysteriū,
ut qđ magno dei munē agitur,
magnis etiē gaudiis celebretur.
Deus ei omps z clemēs, cuiꝰ
nā bonitas, tuo uoluitas potēcia,
tuo opus, mā ē, statim ut nos
diabolica maligmtas veneno
sue mortifitarunt, inde, ppata
renouandis mortalibꝰ, pietatis
sue remedia, mīt, ipse, p̄mor
dia psequit. Demūtas ppenti,
fluxe feme mulcetis, quod noxiꝫ
captus elacōne, sua ultore careret
xp̄s sēluz, in carne, deus homineꝫ
sūmsitq; natus ex uirgine, suo
latore humāne, grauimis, i concepta
natitate depnauet, Nā qz gla
tatur diabolus, hoiem sua fraū
de deceptū, diuinis carnisse
muneribꝰ, z imortalitatis dote
nudatū, dura mortis subisse
sentēcia, Reꝫ in malis suis, qđa
de puaricatois consortio meruisse
solatiū, dm quoqz iuste senectā
tis exigente ruīne, ergā hoieꝫ
que tanto honōe condiderat, a
tiqua mutasse sūaiū. Opꝰ fuit
altissimi, secreta dispensatōne
ostibi, et tremutabilis deꝰ, cuiꝰ no
luntas nō pt sua temymtare
puari, pō mā pietatis sue dis
posicōnem, sacramēto ornulnde
topleret, et hō diabolice figat
uersucia, actus i culpa, cont di
gnitm nō perīret, Iniō dr
ergo ifm mūdi, i forma, filius di
de celesti sede descendēs, z patna
gla nō recedens, nouo ordīe, no
ua natitate gnatꝰ, Nouo or
dine, quia inuisibilis in suis, vi
sibilis z factus in nris, Incop
hensibilis uoluit oprehendi, in
tra manēs, cepit ex tpe, fo
mueritatis ons, seruile, forīa,
obumbrata maiestatis sue,
dignitate susceptu, Impassibil
deus, nō dedignatꝰ ē homo
passibil ēe, et mortalis, mor
tis legibꝰ subiacē, Nouo aut
natitate gnatus, q̄ inuiola
ta uirginitas, q̄ pfecta nes
cuit substantiā, mīstrauit,
Assumpta ē de mā dñi nā,
nō culpa, creata est forma
serui, sine sordīe seruili, et
nouus homo, sic ore peccato ē
ueteri, ut z ueritate susceptē
tis gnis, z ymū excluderet
uetustatis, Verax nāq; mā
dei tam ad reparandū humanū
genus, q̄ ad fabricandū ei multa,
suppeteret, Hanc potissimū
ad soluendi elegit, quam, ad
destruendū opus diaboli, nō
uirtute dei petitur potentie, sed
ratīe iustitie, Nam superba hos
tis antiqui, pmo i merito sibi

tomis hominis ius tyrannidem uendi
cabat/nec merito dominatu pme
bat/quos amando dei spōtaneos/
sobsequiū siue uoluntatis illerent
Non itaq; admittet iuste origenale
huāni tymis seruitute/nūl de eo
q̄ subierant vindicātur. Cui ygr
misericors omnipotes q; saluator e
ita susceptōmis humane moderāt
exordia/ut uirtute īsepabilē
deitatis/a suo honē p uelamen
me abstonderet/illusa ē serui
hostis astutia/qui Natiuitate
pui/i saluāde humāi tymis pro
treati/nō aliter sibi/qua omi
nasceūi putauit obnoxiam.
Vidit em iacentē/itq; lacrima
tem/uidit pannis obuolutū/
tumultuosom sedulo subdidit/et
legalis offerij oblatōne pfirmi.
Agnouit de marīs soluta sterem
ta puerilitez/ustq; ad uirilez
annos/de nāturo nō dubitauit
augmētis. Inter hec mitulti
gtiellas/multiplicauit rīm
tias. Adhibuit maledica obpro
bria/blasphemias/cōtūmelias/orez
posuemo in xpm vim furoris
effudit/omnī tēptametoz
tymā pmeruit. Et stues q̄ hūa
nā natura īsanabile uenenū
nec q̄qua accedat trīsgressionis
exortē/que tot dolorē tis
dedūit ēe mortale/Resistit
ergo impius predo/et amaro
rem autoz meū/qui mihil xpiō
hebat īsurgere/et īuriate
origīis pūdituī genere/
sequitur/q̄ orographum quo mic
butur excidit/Ab illo iniquitatis ex
gens pena/sq̄ quo nullam repit cul
pā. Soluitur utiq; letifere practo
malesuasa constrepō/fortis ille
nectitur vīculis suis/et ligato
mūdi pncipe rasa captiuitatis rapīa
Redit in hōrem suū/ab antiquis
ordinibus purgata nā/Mors mor
te destruit/Natiuitas natiuitate
repatur/qm sīml et recepto īnfert
suutute/et gnātō mutat origīem/
et fides iustificat pctōrē. Quibus
igitur xpiano nomē/pce et fidelitez
gloriatis/et redēptiōnis huiq; gram/
iusto tpende iudicio. Tibi em q̄da
abiecto/tibi exteriꝰ de paradiso
dolo/tibi p exilia longa errāti/
tibi in timere et pulucre dissoluto/
cui ia nō erat spes ulla vindicte/
p maternā nē verbi ptās datē/
ut de longinq̄ ad tuū rūtatis
auctorē/Recognoscas parentem
libez/effectaris ex seruo/de vetere
p ueteris in filium/ut q̄ ex cor
ruptibili carne natus es/ex dei
spū renascaris/et obtineas per
gram/quod nō hres p nāz/Habe
tes ergo tante spei fiduciam di
lectissim/in fide q̄ fundati estis/sta
biles p manete/ne idē ille tēp
tator/cuius a nobis ondatōnem
xpūs excluſit/aliquibus nos ite
seducat īsidijs/et licet nra prīt
diei grandia/fallatie sue arte cor
rumpat/Illudens simplicibus
animis de quorūdā pestifera per
suasione/quibus hic dies sollep
nitatis inē. Nō tam d Natiuitate

xpi/quam de nouo solus ut dicamur ortu uidetur honorabilis/ quoz corda uastis tenebris obuoluta/et ab omni mremedio uere lutis aliena sunt/ Tradunt2 ei adh/uc stultissimi gentilitatis erroribz/2 mistica mihi luminaia/diuinio hore ueneranter/ Que 2si miracula habent pulchritudinem/ adorandi tamen no hnt deitate/ Illa g3 uirtus/ illa sapientia/ illa e adorandi sola maiestas/q3 omnes testatur mundi ce auit ex nichilo/ et omnia uoluit formas/ atq3 mensuras/ terrena 2 celestia substantia/ omipotenti nutu pduxit/ Sol luna 2 stelle sunt comodi utentibz/ sunt speciosa intuentibz/ Deo uta ut de illis ipse referantur auctori/ et adoretur deus qui hec condidit/ no creatura quia seruit/ Laudate ugit2 dnm/ dilectissimi/ in omnibz operibz eius atq3 iudiciis/ sit in nobis indubia credulitas iugis mee integritatis 2 patrius refectionis huiane Faciem dni nimiumq3 mistum/ sancto atq3 sincero honoratie fructu/ a plectissimi xpm/ in uera carne nascente/ ut tu inde meam imm dnm glie t sua maiestate/ regnate tu deo pre 2 spiritu sco Amen

Sermo beati fulgen3 epi

Quoplures aliquid de hui9 diei sollempnitate narrare/ simulq3 contendentes illud unum uerbum de quo dicere uolumus/ nulla inuenimus uerba ibus sufficientes 2 aliquid dicere putemus/ Est enim hoc ubi no quod desint platu/ sed q3 manet natum/ no institutum/ 3 eternum/ no factum a deo pre sto genitu/ no solum genitum 3 ead unigenitu/ Unum quippe uerbum pater gemuit de se ipso/ p3 quod omia creauit ex nichilo/ In principio erat verbum/ 2 verbum erat apud deum/ 2 deus erat uerbum. Omnia p3 ipm facta sunt/ 2 sine ipso factum est nichil/ In hoc autem/ 3 illud uerbum dei pater omia fecit/ ostendit2 qua hoc verbum genuit ipse/ no fecit/ Illud igitur verbum de deo deus e/ de creatore creator e/ unde de hoc in se natum hz ee q3 pater est/ Natus e utiq3 de pre deo filius deo/ alter in persona no alius in natura/ Semp apud patrem/ semp cum pre/ semp de pre/ semp in pre/ Semp apud pre/ cum quo illi una e natus inmensitas/ Semp cum patre/ cui quo illi una e natalis eternitas/ Semp de pre/ cum quo illi e natus eterna natiuitas/ Semp in pre/ cum quo illi e una natus eq3lis diuinitas/ Est alterquidem Ille quod pr est/ alter3 q3 filius est/ neuter tamen alter deus/ qm pr 2 filius unus e deus/ Sed propter quod de pre deo 2 filio deo/ nascitur sermo/ Digne dicimus alterum ee patrem/ 2 alterum filium/ Et nichilominus digne dicimus unum eos/ patrem 2 filium/ Cum enim dicimus alterum ee patrem/ alterum filium/ distinctas personas/ genitoris genitiq3/

monstrauimus/cū uerbo dīmo, vnū dm
esse pr̄em z filiū, qm̄ vna nat̄
distrecte dīmitatis ordīmo. Altera
ergo ē psona genitoris z geniti, sed
vna ē natiuī genitois z geniti. Qui
xp̄o fiducialiter aut digne loq̄ potit,
quis de quo, homo de deo, mortal̄
de īmortali, mutabilis de īmutabi
li, visibilis de īuisibili, opus de
opifice, de creatore creatura, de
factoe factura, parumulus d' īmēso
tempulus de etio, humilis de al
tissimo, plasmatus eīmo de illo
qui oīa creauit & nichilo, cuius
ē tenebrabilis omnipotētia/qua
nos gratuita bonitate fecit, Vel
minus tū ī tenebrabilis gr̄ā/qua
nos omnipotētissīa misericordē
saluauit. Quia z opo creatūre,
omnipotēte gratis fecit. Et opus
gr̄ē saluatoris/omnipotēt̄ impleuit, Illuc hūs ptātem rōdendi
z rogendi creatuā suā, hic
hūs ptātem ponēdi/z sumēdi
p nobis aiam suā. Omnipotētia
uero mīt dīmo/qua ubiq; pr̄s pn̄
apio erat, z apud deum erat,
z deus erat, facit omne quod non
erat. Gratia uero/q; uerbū caro
fam̄, venit querē z saluū facē
q; pierat, z omnipotētia q; facit
omne dē, gratiam qua carno de
virgi, z cto dīgnatus ē nasci. De
igitur mīoratio paulo minus
ab angelis, ī die factus ē ho
minis, qui coetānus z coequalis
deo pr̄i, deus scz semp est
angelor. De xp̄o quippe die,
ap̄ssa dicit. Heme minuisti ī die

de die salutis eius. Quid ē die
de die/nisi filium de pr̄e. Est
de pr̄e filius, de die dies. Et tū
pater z filius nō duo dies, sed unus
ē dies. Est de pr̄e filius, de
deo deus. Pr̄ tenebr̄ z filius,
nō duo dii/sed unus ē deus. Unus
q; dies etīnitatis/simul pr̄e z filius
a nobis agnoscit. In die autem
temporis/solus filius inuenit, deus
autē etīnus pr̄e z filius/mēbr̄a corpus z
aiam̄ p̄ susceptū fecit. In die vero
tpis/solus filius mēbr̄a corpus aiaz
q; suscepit, xp̄us dies etīnus/ge
nitus/i forma dei manēs, xp̄s
in die tpis ingemuit/formam
serui accipiens. xp̄us dies etīnus,
dūes p̄manēs/ut q̄reret nos,
xp̄us in die tpis pauper factus/ut
redimeret nos. Dies etīnus xp̄s,
de deo pr̄e, xp̄us in die temporis
deus homo/de uirgine mīe. xp̄s
dies etīnus, uerbū eructuatu de
corde patris. xp̄us in die tpis,
verbum caro factum est/de uerbo virgi
nis. xp̄us dies etīnus, deus
uerus de deo uero/xp̄us i die
temporis/sponsus procedens de thalamo suo. Dies etīnitatis xp̄us,
angelos creans. Dies i tempore,
xp̄us homes saluandos. Dies etīni
tatis xp̄s/in celo angelos suos
pascens. Dies tpis xp̄s/in terra
homes reficiens. Ut cum pane
angelor maducauit homo, factor
angelor factus ē ho/ut eos

pastens/ & integre pmanes. Qua
bonus pmis/q; angelos pastit per
spem, ut de xpo sumerent in prio; Et
nos pastit p fidem/ne deficiamo; iuxta
Ille pmis qui se xpm dat angelis/
ad gaudiu stabilitatis; se xpm dedit
homibo, ad remediu sanitatis/ & q
est angloz esca, nobis fuis e medi
cina, Verumptame hui dilectissimi
fres attendite/ magnitudine gre/ &
agnoscite/ q; deus homini dignus e
progenire, Xpus em dei filius, de
deo uero, deus uerus, & unus cu
pre/ natiuitate deus, semp ex sempo
stos angelos pastit. Sed tame an
gelica naturu/ dei filiu nu accepit,
Vt aute suam ei tribuere de/ ymedi
ret nobis, filius eius naturam
nram suscepit ex nob, ut deus ui
genitus pmis angloz e, ut eria
homini sempiu faceret pame. Sil ho
minis & uam suscepit & carnem,
Accepit utrasq; ueru, utrasq; stam,
utrasq; mudam, Accepit anima
nam/ sine iniquitate, Accepit car
ne nam/ tu mortalitate, Accepit
uam meam/ iustu, p qua animabz
meis iustica redderet, carnem
uero pterea dignatus e hre mor
talem, ut secundu xpi morientes,
mortem uinceret/ stim xpam eria
resurgeret, p qua mea quoq; cor
poa susciteret, Magnu misteri
um dilectissimi fres/ magnu time
dilectois iudiciu, Homo dm con
tempnet/ a deo discessit, deus homez
diligens/ ad homines uenit, di
lexit impiu/ ut faceret iustu, di
lexit infimu/ ut faceret sanu, di
lexit pnecessa/ ut faceret uem, Dilexit
mortuu/ ut faceret uiuu, Et quid
amplius dicta, quandoquide deus
unigenitus hominabz nabz tantum
dilexit, ut ea no solum a ptate
mali angeli liberaret, Verum et
in se xpo sup omes bonos angelos
in patris dextera collocaret. Ea
ei que in primo homine a malo
angelo captiuata fuat/ xpa nunc
in secundo homine sup omes bos
angelos regnat, Quata q; i primo
homine mundum polluit, xpa
i secundo homine mundu a pcto mundat.
Primus ho de tra/ terrenus, Secdus
ho/ de celo celestis, Primus homo
mulier corrupta mente decepit
Secundu hominem virgo incorrupta
virginitate concepit, In primi hois
ruine/ nequitia diaboli seducta
de piuauit mente, in secdi aut
hominis nre/ gra dei, & mente
integram suauit, & carne, Mente
ei contulit firmissima fide. Car
ni abstulit omnino libidine, Cum
ergo/ miserabiliter pter deu
nato e homo, Deo sine pcto/
mirabiliter nato e deus homo/
Attendite fres dilectissimi medi
cinale gre lineas, Dina nobis
benignitate monstratas, Tui
ad euam malus angelus
accessit/ ut p ea homo que
deus fieret, a deo separetur.
Venit aute ad mariam terrenus
angelus uenit, ut in ea humane
nre deus unigenitus uniret,
Venit ad euam diabolus,
ut uitam nobis maligne
auferret, Venit ad mariam
gabriel/ ut vitam redderet,

hominibus minaret, p illum nos
captiuatos tenuit, p istū nos libe
ratos amisit. Sup primū supbus &
stulū stando captiuus, p primi hoīs
culpam, cepit diabolo hominū do
minari, p dei stando hominis
gram, cepit ad hominē surgēdo. primo
adam, nobis auctor extitit culpe,
Nouissimo adam, nobis auctor ex
titit gre. Ille de limo plasmato.
terrenos ptulit, ille de spū scō
natus, celestes effecit, p illū p di
dimo gram porem, p istū recepi
mus ampliorē, Ille quippe nobis
pnā maculam intulit, tum qua
nascerem̄ ad supplicium. Iste
nobis contulit iustificatiōm gratiā
ut renasceremur ad regnū, per
illum nos filios ire generatio.
carnalis effecit, per istum nos
filios dei, gnātio spūalis exhibuit
Ille nos vitiis subdidit, Iste nos
florē virtutibo fecit, Iste nos p
uicia deiecit, q primus tetendit,
iste nos p virtutes eleuat, q primo
ascendit, Ille quippe primus cecī
dit infirmū, iste primus cōfortat
mitem. Interea scīs dignū e,
ut hodie dīe natiuitatis, die
quoq; dīe resurrectiōis sol
lepnia celebretis, Vnigenitus
em dei, sicut pro nobis dignatus e
nasci, sic pro nobis sōm̄ crucē
dignatus est mori, Dignatus
est etiā resuscitari, Iste ipse enim
est vnus trinus, ille redemptōis
Opus em gre qua nos vnigenito
deus saluos fecit, precepit, in utero
cepit, Primoq; opus gre de se
pulchro resuscitatus implevit,
Conceptus in utero factus e particeps
mortis mee, resurgens de sepulchro
fecit nos participes vite sue, Nunc
itaq; deum exoremus, ut sicut
ipso die gaudium suo pplo tribuit,
Oīm ad illū quoq; diem gau
dio & pace pducat, pplingq; suū
fide & tranquilitate custodiat. Lectio
sancti euangelij scōm Lucam.
In illo tpe, Exiit edictum a cesare
augusto, ut describeretur vniuer
sus orbis. Et cetera. Et reliq. Omelia
beati Gregorii pape de eade lōne
Quia largiente dño, missarū
sollepnia, ter hodie celebra
turi sumus, Logui diu de
euangelica lōne nō possumus
Sed nos aliquid, vel breuiter dicere,
redemptoris nī natiuitas ipa cō
pellit, Quid e quod nascturo dño,
mundus describit, nisi hoc, quod
apte nostrat, Qui ille appebat in
terra, qui electos suos ascriberet
eternitati, quo contra de reprobis
pena dicitur, Deleant de libro
viuentiū, & cum iustis non scribant
Qui bene etiā in bethleem nascit.
Bethleem quippe domus panis
interpretat, Ipse natus e, qui ait, Ego
sum panis viuus qui de celo descē
di. Locus ergo in quo dns nas
citur, domus panis cui uocabulo e
quia profecto fluxus esset, ut ille ibi
materia carnis appareret, qui
etiā mentes, mira sanctitate re
ficit, Qui non in patris domo,
sed in ulla nascit, ut profecto ose
deret, quia per humanitatem quā
assumpserat, quasi in alieno

nascebatur, Aluem̄ vdelus nō stōm
ptatem dei, sēd stōm natāz, Nam
de ptāte eius scriptum ē, In gra
uent, In nā etern̄ sua aī tempa
natus est, in mā uenit ex tempe
re. ergo etnus p manēs/atq; aut
tempalis, aluem̄ est ubi desēdit
et qz p plām dicit, Dns caro
fenū factus hō/fenū mem̄ uertit i
frumētū, q desemet ipō aūt. Nisi
granū frumēti cadēs i trā mortuū
fuit, ipm̄ solū manz, Vnde et
nato i psepio vetimat, ut fideles
onis vdelis stā adalia, tarnis sue
frumēto refloreret, ne ab etne i
tellgentie pabulo fœcūa re
maneret, Quod ē aut ēp vgi
lantibz pastoribz angls apparuit,
cosp dei claritas etnus fulsit, n
q illi p cetera uidere sublimia
meret, Qui fidelibz gregibz p
ce sollicite stūt, Dūgz ipi pie sūg
gregē vigilant, Diuina sūp eos
gra largius coruscat, Regē nō
natum angls nūciat, cuiusq; nōi
angelox uoces cōcrepāt, z coram
dentes clamāt, Gla i excelsis dō/
z i terra pax hoībz/boē uolū
tatis, Pozius quippe qua redep
tor nr p carnē nascit̄/ distor
dia cū anglis habuimꝰ/a quox
claritate/atq; mūdana/p p̄me dpe
mentū/p cottidiana delicta tōge
distabamꝰ. Quia ei peccando,
ex nei eramus deo, ex neos nos
a gloria suo deputabant angli/
cives dei, Sēd qz nos cognouimꝰ
regē nrm̄, i cognouerūt nos age
li cives suos. Quia ei rex celi/
ā terram carnis mei assumpsit,
infirmitate nostrā/illa iam
angelica cōstitudo nō despicit, Ad
pacem meam angeli ēdeunt/ideoq;
pacis discordie pax ponit, Et qs
pus infimos/abiectosq; despe
rant, iam seruos uenerat̄,
Hinc ē em̄, qz lot/z Ioue an
gelos adorant, nec tamē adorāe
phibent̄, Johānes ueō i apo
calipsi sua, adorāe angelum
uolunt, Sed tamē isdem/hinc
angelus ne se debeat adorāe,
opetat dicēs, Vide ne feceris/
conseruus ei tuus sū/z fratrum
tuox, Qd̄ est quod ante re
demptoris aduentū/angeli ab
homīb adorant/z tacent, Po
modum nō/aduētū cōfugiunt,
Nisi qz nam qz ptāq; dei
spexerant/pqz hinc sup se
assumpta etnitas spernit/subst
tam sibi uidere ptimescit, Nec
iam subsē uelut i prīa/ytepmē
amisi sunt/qz sup se, videlicet
in teli rege uenerant, nec
hoē dedignant hominē sociū,
qui sup se/adorat horem dei,
Cauremꝰ ergo ne/cū nos i nūi
dicia polluat/ qui i etna pmi
tia/z dei cives z angelis esse
simꝰ, Vndiremꝰ moibo dig
tatē nrām, nulla nos libīdo
sup̄met, nulla tumpus cupi
tato attrahet, nō malitia mite
mordeat, nō inuidie rubigo
consumat, nō elato inflet, nō
ambitio p terrena oblectamenta
dilamet, Dij etem̄ nūcupati sūt
hoēs, Defende ergo tibi hō
qz nitia hoīem dei/qz pter te
saluū esse deus hoīo nō
Finit euāgelij scām̄ Lucam

In illo tpe, pastores loquebant ad
inuicē, Transeamus usq; bethlee,
z videamus uerbū q̄ factū est,
q̄ dñs ostendit nobis. Et reliqua
Omelia venerabilis Bede,
presbi de eadem lectione.

Natō in bethleem dñō,
saluatore, sicut satis
euangelica testatur hystoria,
pastoribus qui in regione eadē
erant, vigilantes uigilias noc
tis super gregē suū, Angelus
dñi, magna cū luce apparuit, et re
orta est maiestas circūdedit eos, nō
solum celesti uoce admonēt,
uerū etiā claritate diuine lucis
astruxit. Nusquā enim in tota
ueteris instrumenti serie xp̄m
angelos, q̄ tā seculo apparuē
patribus, tam luce apparuisse
legimus. Hoc priuilegiū, tēpe hodier
no tēporis, secutum est, q̄ndo q̄
ortus est in tenebris lumen rectis
corde, misericors z miserator
dñs, Vere ne parua vmq̄ an
geli uidētur auctoritas, pro q̄ p
vmus factus homo nouę natiui
tatis edocuit, Statim multitudo
celestium agminum, q̄ gl̄iam deo
canerent, pacemq; simul omnib;
pdicaret affuit, Apte dño
straūs, qui a principio natiuitatis
omnib; ad pacē vnius fidei, spei, z
dilectionis, atq; ad gl̄iam diuine
laudationis erat querendi, sic
straūit autē mistice pastores
isti gregum, doctores, id est ec
cles fidelium aiaz. Nox enim
vigilias custodiebat sue gregem
suum, q̄ tota temptationum moles
se, suosq; subiectos omnes qui pse ingi
lant, custodire nō desinit, Et bene
nato dño, pastores sui gregē uigilat,
Ille etenim natus est, qui dicit, Ego sū
pastor bonus, bonus pastor animā
suā dat pro ouib; suis. Et z tempus
nunc admonebat, quo idem pastor, sūme
bonus, missus in mundum pastoribus,
oues suas q̄ longe late q̄ dispse er
rabant, ad semp̄ uitā celestis
pastua reuocaret. Unde summo pas
tori preceptū, Si diligis me, pasce
oues meas. Quod apprime ait,
Confirma fines tuos. Et factū est,
ut discesserunt ab eis angli in cēlum,
pastores loquebant ad inuicē, Tran
seamus usq; bethleem, z videamus
hoc verbum q̄ factum est, q̄ fecit dñs,
z ostendit nobis. Et uenerūt festi
nanter, z inuenerunt mariā z ioseph,
z infantē positum in presepio. Pastores
quidē illi, sed tm gaudio festinauerūt
nūdē, sp audierant, et quia recti
audierant, et quia recte
audierant, et quia recte
audierant, et quia recte

quia verbum caro factum ē. Illuc carne
ostendit, ibi in dextrā dei pris sedet,
Illo cū tota virtutū instantia seq̄
mur, z sollicita cordis ac corporis
castigatione properemo, ut quē illi vi
dē in presepio vagientē, nos in patriis
solio mēamur videre regnantē. Et
videamo mānimi hoc verbū quod
factum ē, p̄ qd̄ z p̄ua fidei stē cō
fessio. In principio erat verbum,
et verbum erat apud deū, z deus
erat verbum. Hoc verbū natum
ex patre, nō factū ē quia creatū dei
nō nē est. In qua nativitate dīna
videri ab hominibo nō potuit,
Sed ut videri posset, verbum caro
factum z habitauit in nob. Videamo
ergo q̄mt h̄ verbum q̄ factū ē quā
quā factum esse hoc videre nequa
quā dīs fecit dīs, z odiit nob. Quod
z tractari fecit dīs, Et p h̄ visibile
nobis exhibuit. Et venerunt festi
mātes, z inuenerunt mariā z io
seph, z infantē positum in presepio. Ve
nerē pastores festimantes, z inue
nerunt hominē natū deū, simul
cūsdē Nativitatis misteriū, festi
nemo z nos fides mei nō possibi
pedū. Sed bono exercitio operis vi
dē amodē glorificatam humanitatē,
tū eisdem misteriis dignā munus
cule mercede remunerātis, festinemo
videre illum in dīna patris ac sua
maiestate fulgentē. Festinemo
inq. Nam tanta beatitudo nō cum
desidia, ac torpore quezenda est.
Sed alacriter sunt sequenda x̄i
vestigia. Nam ipē cursum meum
data manu iuuabit deducit. Dela
tuere a nobis audē. Deah e me
pg te, curremo in odē vngētor
tuor. Cuius ergo vtutū gressibo
sequamur, ut mēamur cōsequi
Nemo tardet querere ad dīm, nec
differat de die in diē, Prim p oīa
z ante oīa mānes, ut gressi
nros dirigat sedm eloquiū suū,
et nō dnet mī omis iniquitas.
Videntes autē regnantē d̄ūbo
quod dīm erat illis de puero hoc
est nob fratres dilectissimi q̄ dei
sunt nobis de saluatore mō, de
pō, et homine nuncium pia fide
pure, plena dilectione festinemo
amplecti, ut licet in facie presente
cognitionis visibiliter apprehendē malea
mus, licet em sola ac nuda deitati
do, nō solum hoīs sed angelor
uita faciem sui perpetuo cernē crea
toris. Quia desiderabat anima
psalmista, qui z dicebat. Sitiuit
anima mea ad dm, quando veniaz
z appebo ante faciē dei. Cuius so
lius visione, nō aute ulla creatu
rar affluentia, de fidei sue
sanari posse signauit cū ait,
Saluabor dō manifestabit gla tua,
Nec quia nō oculi, nec desidet.
Sed uirtutū oculis insistentes
diuina exemplaria digni sum
pollicite p̄sumit, Ego aute tu
iustitia appebo in conspectu tuo.
Videtes ergo pastores cognos
uerunt de verbo quod dictū erat
illis de xp̄o, quia visio dei cognō
eius e, Hoc e sola salutis hominis
via, p̄ dicente z attestante, Qz
nos pris cōmēdans dixit inter
alia, Hec est aute vita etna,
ut cognoscant te e vez z vnū
deū, z quē misisti ihm xp̄m,
Et omis qui audierint mirati

sunt/ de his que a pastoribus ostendebant ad ipos. Non celauere pastores silentes/ arcana q̄ diuinitus agnouerant. Sed quibuscūq; potuere dicebant. Quia 2 spiritales etiā pastores/ in hoc maxime sunt ordinati/ ut uerbi dei misteria pdicent/ 2 mira q̄ in scripturis didicerunt/ mirabilia sua auditoribus ostendant. Ro solliciti/ pastores/ presbyteri/ et doctores/ ut eadem redderet mōstrent sunt intelligendi. Sed 2 omēs fideles/ qui ut paule sue conuersationi curam gerunt/ pastores rectores nōminātur/ quātum eide sue diuine sollicita uigilancia pōsunt. Et quidē q; uerum saltim uinea quibus floribus/ cottidiano regimine p̄est/ pastoris esse debz officiū implē/ quia ignē sup̄ altare descendere hos uerbi dispensatores iubetur. Imo unus quisq; uerum fratres/ qui eadem pauus iuuē crescunt/ pastoris officium teneat/ 2 spiritalem pascat gregem/ uigilias q; noctis custodit/ sup illum/ si bonoz actuum cogitatio nūq; mundaz sibi aggregauit multitudinē. Hant iusto modo rectum gubernāc/ celestibus spiritualiz pastus mutuisse/ 2 p uiguli sollertia q̄ immundaz spiritum insidias fugere gnāt. Maria autē q̄ualiter omnia uba hec/ conferens in corde suo. Maria uirginalis pudicitie/ uera custodiens/ secreta xp̄i/ que nouerat/ nemi diuulgare uolebat. Sed ipm ihm q̄n uellet/ 2 quomō uellet diuulgari euenire exspectabat. Pastores autē eade secum/ de tacito/ pauli tamē ordine sedula strutabat. Et hoc est q̄ aut/ conferes in corde. Conferebat quippe ad q̄ cuncta uidebat/ his que agenda legerat. Videbat namq; se/ de stirpe duo orta/ in nazareth de spiritu sco dei filiū cepisse/ legerat in pphis. Q̄d erat iurga de iudice esse/ 2 nazareus de radice eius ascendet/ 2 q̄ quies esset sup eum spūs dni/ legerat. Et tu bethleem tra effrata/ parua es in milibz iuda/ ex te mihi egredietur/ qui sit dnator in isrl/ Et egressus eius ab initio et in diē. Videbat se in bethleem peperisse dominatorē isrl/ quia eternus ex patre deus ante secula/ natus e/ Videbat se uirginē concepisse/ peperisse filium/ 2 uocasse nomē eius ihm/ sc legerat ita in pphis/ Ecce uirgo concipiet/ 2 pariet filiū/ 2 uocabitur nomē eius emanuel legerat/ Bos cognouit possessorem suū/ 2 asinus presepe dni sui. Videbat dnm positum in presepe/ q bos 2 asinus nutricibus solet adhuc emere/ Memmerat sibi dēm ab angelo/ Spūs sanctus superuenit te/ et uirtus altissimi obumbrabit tibi/ Ideoq; 2 quod nascet ex te/ scm uocabit filius dei/ legerat modum/ humanitatis eius/ no mō a gelo reuelante potuisse cognosci/ dicente ysaia/ Generationē eius quis enarrabit/ et tu turris gregis nebulosa filie sion/ usq; ad te uenient/ 2 uenient potis prima/ regnū filie ihrlim. Audierat ageluc uirtutes/ que sūt filie sion

Cumtatis appuisse pastoibo, ¶ Loto
qua cōuentu pectz antistes turris
gregis uocabatur, et ē uno mlia
rio ad oriētē bethleem, ubi etiā
mīc tria pastorz illoz mōimēta
sectā monstrāt. ¶ Nouerat tunc
uenisse in carne dīm, cui una et
etna ē cū prē potestas, qui regnū
daret ecclie, filie sz Cumtatis utiq;
Conferebat ergo nutrix, ea que fideli
legerat, cum his que ipa facta cognō
uit. Ne hoc tamē oue gemens, sz clau
so seruans in corde, Et reuersi sut
pastores, glorificantes, z laudantes
deum ī omnibo, que audierāt, et
uiderant, sicut dictum est ad illos.
Custamus z nos fideles lim, a con
templatōe dīne dispensatōis mē,
qua nob pie subuenire dignatus
ē, ad agendas semp bñ ēstas, ip
eius grās reuerti, ¶ Rei illi sola
adhuc natiuitate eius cognita,
reuersi sunt, glorificantes, z laudā
tes deum ī omnibo, que audierāt
z uiderant. ¶ Quāto magis opt
nos, qui totum ī tā ī nra dōmō
ea seriem, ex ordine cognouimo,
q̄ sacramentis illius imbuti sumo,
ī omnibo glām eius, ac laudē, non
solum uerbo, sed etiā factis p̄dicāt,
Neq; umq; oblīsci, quod ideo
deus homo natus ē, ut nos ad
ymaginē z similitudinē sue
diuinitatis, ē renascendo ēficeret.
Ideo baptizatus aqua, ut ad nrām
ablutionem sterilez, omnīū fluen
ta fecundaret aquaz. Ideo tēptā
tus in hēmo, ut uincendo tentato
rem, nobis quoq; uincendi,
peritiam, uirtutēq; tribueret,

Ideo mortuus, ut mortis dest
ruret imperiū, ideo surrexit, z ascē
dit in celum, ut nobis resurrē
di a mortuis, atq; in celestibus
ppetuo regnandi esse, exemplis
q̄ placet, p̄ro quibo singulis
ē necessa, ad ī tuitū piissime dispē
sationis eius, gloriosissimo, z lau
demq; ipīm deum, ac omīm rem
ihm xpm. ¶ Qui uiuit z regnat
tū prē ī unitate spūs scī, deus,
p omnia secula seculoz. Amen
Finguum sci euāgelij scīm Johem
In pncipio erat uerbū, Et uer
bum erat apud deū, z deus erat
uerbum. Hoc erat in pncipio
apud deū deū, Omnia p ipm
facta sunt, z sine ipo factū est
nichil. Et reliq. Omelia ven
erabilis Bede pbri de eadē tōne
Quia temporale mediato
ris dei z hominū, hois
ihu xpi natiuitate, q
hodierna die facta ē, sanctoz
uerbis euangelistaz, Matthei
uidelicet z Luce, manifestam
cognouimo, libet etiā de ubi
q; dei unitatis eius et mitate,
qua pri semp manet eq̄lis,
bti Johannis euāgte dicta sequamur,
qui singularis p̄uilegio me
ruit electionis, ut ceteris alacq;
diuinitatis ipius arcana ape
riret, simul z patefaceret cathami,
Neq; et frustra ī tenas sui p
petuus dīs ihs recubuisse
plibetur, Deo q̄ hoc typice
docet, quia celestis haustu
sapiētie, ceteris excellentius, de
ipsissimo eiusde pectoris fonte,

potauerit. Vnde z meritō ĥ figmta
quatuor animaliū/aquile uolatū
cōparatur. Cū matus quippe auibꝫ
aquila celsius uolare. Cū matus
animalibꝫ clarius solis radios
ĩfigere/consueuit obtutus. Et
reteri euangelistę/qĩ ĩ terra am
bulat cū ōnō/q̃ tēpalē eay gndā
ne/putez z temporia ftā/fusse
tez exponetes. p̃ eterna de dīnitate
dixerunt. Hic autē qĩ ad celū
volat cū dnō. qui p̃ pauca de
tpalibus eius actibꝫ cōsscens.
etnā dīnitatis eiꝫ potestā/per
quā oīa facta sunt. Sublimiꝫ
mēte uolando z limpidius spe
culando cognouit/at nob cognos
cendam/scribendā cōtradidit.
Ergo alĩ euāgelistę exp̃m ex
tpe natū describunt. Johannes
eundē/ĩ pncipio fuisse testatur
dicens. In pncipio erat verbū.
Alĩ nr̄ hoiēs eum/subito app
uisse cōmedrant. Ille/ip̃m apd
deum semp fuisse declarat/dicēs.
Et uerbum erat apud deū. Alĩ
eum verū hominē. Ille verū
confirmat ee deum/dicēs. Et
deꝫ erat verbum. Alĩ eū hoiēs
apud hoiēs tpa lucē gustasse. Ille
deum apud ōm. ĩ pncipio manē
te ondit/dicens. Hoc erat ĩ pnā
pio apud deū. Alĩ magna que
hoiēs gessit phibet. ille/qđ om
ne creatura/visibile z ĩuisibile
p̃ ip̃m deꝫ pater fecit. docet/di
cens. Oīa p̃ ip̃m facta sut. et
sine ipō factū est nichil. Et mire
brius Johannes/in hoc euāgelĩ
suo ad imitatē saluatoris. z fidē
pce credentiū/sublimit imbuit
Et hēticoz pfidiam/potenter ar
guerat. Fuere namq; hēretici/q̃
dicerēt. Si ergo natus ex p̃e
erat tempus quādo ille nō erat.
quos pmo ĥmoi hēresy mit di
cēs. In pncipio erat uerbū/nec
ubi ait. In pncipio cepit ee ubū.
Sed i pncipio erat verbū. uti ndē
tur eū/nō ex tpe ortū. sed ex
orto tēpoz existētem. Ac p
hoc sine ullo temporis initio de
pre natum monstret/ubi
qđ ipe loquitur in pverbis
Dns possedit me in initio viaz suaz
antequā quidq; faceret a pncipio.
ab eterno ordinata sū. Ne fieret
hēresis. q̃ deos ee ĩmutabiles ps
nas/ee negates dicerēt. Hoc deꝫ
qui vult pr̄ est. quādo vult filius
e. qui vult spūs sctūs e. ipe tri
nus e. Errorē destruens
erroꝛe subintrodutz verbū erat
apud deū. Si enī alius apud a
lium erat/duo sut. p̃ fr̄e pr̄e et
filius. z nō unus. ipe nō pr̄e
nō filius. nō spūs sctūs e/qđ
ĩmutabilis dīne substātie na
tū. Cū aptissime Jacobus aplus
dicat. Apud quē nō e trāsmutā
ne vicissitudinis obumbratio.
Item fuere quidā pui dogmat
auctores. qui xp̃m hoiem natū
g sterentes/dm gressus nō ee ree
derent/quos ostendet oppmit
qui ait. Et deus erat verbum.
Fuere alĩ qui deū qđē illū

Si ex tempe mat̄ nat̄ōms ſtm̄ / nō
aut̄ ei⁹ am̄ ſtiā natū a prē pu
tarent / Vnde quidā taliū duxſſe
gmēoratur / Nō ſtudeo xpō / facto
deo / qm̄ et ego / ſi uolo poſſum
fieri ſecundum rpm̄ Et hoc neſci
dam refellit ſententiā euāgeliſta /
cum ait / Hoc erat ī pncipio apud
deū / id ē hoc verbum q̄ deus eſt /
nō ex tpe cepit / Sed ex pncipio
erat apud deum ideo / Item fuere
veritatis ī mīris qui xpm̄ ante
partum virginis / fuiſſe nā nō ne
garent / nō tamē natū ex prē dm
si ſtm̄ a prē / ideo mīore prē /
quia ceteras creaturā / Etiā hoc
dampnat euangelium ſermo / q̄
dicit Omnia p rpm̄ facta ſunt /
et ſine ipō ſtm̄ eſt mihil / Si em̄
mihil creatura ē / ſine ipō ſtm̄ ē /
patet profecto / quia xpc creata
nō ē / p quē oīa creata facta eſt /
Et ne quis audeat factā q̄ dm̄
creaturā mutabilē / credat eius
voluntatē / qui ſubito uellet
facere ei creaturā / q̄ ab etno mūdo
ante fecīſſet / manifeſte docet
euangeliſta / factā quidē creaturā
ī tpe / Sed ī etna creatoris ſapiā /
quando et qualit̄ crearet / ſempe⁹
fuiſſe diſpoſitum / Et hoc ē q̄d
ait Oe factum ē ī ipō vita erat /
id. ē quod ſtm̄ eſt ī tpe / ſine vi
uū ſine vita tunc apparuit / one
hoc in ſpiritali fructus ratione /
ſi ūuerat ſempiterna uiuit / non
quia coeternū eſt creatori / q̄ creā
tur / Sed quia coetna ē illi ratio
voluntatis ſue / ſi qua ab etno /
hūt / et habet quod et quando ē
facta / qualiter creatū quidq̄ fieret
ut maneat / ad quē ſingula q̄q̄
creata pducat / Sequitur Et
vita erat lux hoīm / Quo ille
apte docetur / q̄ ipa vitalis
ratio / p quā omnia diſpoſita
ſunt et regunt̄ / nō omnem
creaturā / Sed rationabile tm̄
ut ſapere poſſit illuminat /
Homines namq̄ qui ad ymā
gine dei facti ſunt / p tpe ſapiā
poſſunt / malia nō pnt / Sed mal
quicq̄ ē homo / nō capit ea
que ſunt ſpūs dei / Vnde bene
tum dixiſſe / et uita erat lux
hoīm / Subiūxit / et de hīs
qui ab huāne ḡnōms honōe /
p̄ua recedentes / et ſapientes ſue
ipſorum ſtūltī ſunt / ſimiles
facti ſunt illis / atq̄ ideo tē
ueritatis luce p̄uant̄ / Et lux
in tenebris lucet / et tenebe
eam nō comprehenderūt / Lux q̄pe
hoīm xpc⁹ ē / qui omnā que il
luminari meretur corda hoīm /
ſine p̄ntia cognitōms illuſtrat /
Tenebre aut̄ ſtulti ſunt / et ſiq̄
quos recta p̄cordia lux eterne
ſapientie / qualia ſint manifeſ
te cognoſcat / q̄nis ipōs tardos
ejuſdem lucis / nec q̄q̄ tpe p
intelligere ea poſſint / veluti ſi
quilibz cecus / ſolis oſten
datur / nec tamē ipē ſolē iuſte /
tus lumē p̄ſpicitur aſpicat
Sed nō tamē tales omnino /
ſumma pietas deſpexit / nec
medela eis ſalut̄ / quid nō ea

lucem q̃uemq̃ possent adhibuit,
Pra lux insibilis, spā dei spiā,
qua ne mqua videi possit mduta ē,
que in hominis habitu appārens,
z loques hominibus, paulatim
fide prūstrata, ad cor torda ad cogni
cognitionē sue diuine vīsionis
puehēret. Missus ē ante illū
homo magni meriti, cuius testi
moniō parabat omēs ad audiē
dū, mox ut appareret spūs dei
sapiēta, ad uidendū ip'm solem
iustitie, nube iam corpis tectū,
id ē ad uidendū audiendūq; ho
minē, qui deus esset, plenū grē
z veritatis. Fuit mquid homo
missus a deo, cui nomē erat Jo
hānes? Hic uenit i testimoniū
ut testimoniū phiberet de lu
mine, ut oēs crederēt p illum.
Nō aut ut oēs crederēt illum.
Maledictus em hō, q̃ confidit i ho
mine, z ponit carnē brachiū
suū. Sed oēs mquid crederēt
p illum? hoc ē p illius testimo
niū, crederet i lucē, quā nec
dum videre noverant, omm
videlicet, dīm, xpm, qui de se
ipō testatur. Ego sum lux mū
di, qui sequitur me, nō ambulat
i tenebris, sed habebit lumen
vite. Sequitur. Non erat ille
lux, sed ut testimoniū phiberet
de lumine. Erat lux uera, que
illuminat omēs homine veni
entē in hunc mundum. Et si
quidē hominēs lux sunt vocē
vocati, ducente ad eos dnō,
Vos estis lux mundi, z Apls pau
lo, Fuistis aliquando tenebr; nūc
lux in dnō. Sed multum distat
mt lucē, que illuminat, lucē que
illuminat. Inter eos qui p tempa
ora uere lucis acceperūt, z lucē
amicis ip'am lucē pmanētē, que nō
solum lucē, mē ip'is sed sua pīna
q̃ nostrumq; attigerit, illustrāde
sufficit. Ad cuius comparationē ue
lucis, nō tantū minores quīdā
electi, uera ipē Johannes, q̃ maior
nullus nō surrexerit, lux nō ēe
asserit, ut videret xp̃s nō ēe
quod putabat, monstretur. Ille
em ut scriptum ē, erat lucerna
ardens z lucens. Ardens sc; fide
z dilectione, lucens uerbo z doctrīne.
Cream ueō luris, per quē by ipse,
solius ē ei, de q̃ dicitur. Erat lux
uera, que illuminat omēs hominē
venientē in hunc mundū. Omnem
qui illuminat, videlicet sive nāli i
genio, seu supna diuina. Sicut ei
nemo a se ipō, ēe nō pōt. Ita nemo
a se ipō sapiens ēe pōt. Sed illo il
lustrante, de quo scriptū ē. Oīs
sapiēta a dnō deo ē. Cuius utiq;
naturā z diuina, videlicet. qā sc;
ubiq; totus manet, z humana exp̃
mtpe natus loco apparuit illuso.
Consequenter euāgelista describit
dicens. Immundo erat, z mundus
p ipm factus ē, z mundus eū nō
cognouit. In ppria venit, z suī
eum nō receperūt. Immundo q̃p
pe erat, z mundus p ipm factus
est, quia deus erat, qā tot ubiq;
Creatura sue pīna maiestatis, sine
labōe regens, z sine oīe gmēt

qđ fecit. Et mundus eū nō cognouit,
quia lux in tenebris lucet / tenebre
eam nō comprehenderet. Mundū natū
hoc loco dicit / homines mundi amore
deceptos atq; in hærendo creature,
ab agnoscendo creatoris sui ma
iestate reflexos. In propria venit,
quia in mundo, quē p diuinitate fecit
& humanitate natus appuit. In
propria venit, qđ in gente iudeoꝝ q̄
sibi precetis patrum bo / spiritu gra
copulauerat / fratrum / dignatus
est. In mundo ergo erat, & in mundū
venit. In mundo erat p diuinitate,
In mundum venit p incarnatione.
Venire quippe / uel abire / hinc dicitur
est. Manere diuinitatis est. Qui
ergo cū in mundo esset / p diuinitate,
mundus eum nō cognouit. Dignū
est venire in mundum p humanitate,
ut uel sic mundus eum cognoscet.
Sed uidamus quod sequit. In
propria uenit / & sui eum nō receperē
runt. Quē ei in potestia deget
cuncta tenentem / regentemq; nō cog
nouerunt. In primis in carnis infir
mitate / miraculis thorum tantem
dare nolluerunt. Et quod grauius
est, sui eū nō receperē. Homines
scz. quos ipse creauit. Iudei qđ
in peculiare sibi elegerunt plebē,
quibus sue cognitionis reuela
uerat archana / quos imperiis
patrum gloriosa fecerat actis,
quibus sue legis doctrinā con
tulerat, ex quibus se incarnari
ut promiserat ordinat / ipsi eum re
cipere nemine / ex magna parte recu
sarunt. Alioquin nullus esset salu
& signatura erat incarnato. Huc
autē multi eum / ex utroq; populo,
nō credendo respuerunt, de q̄bus
euangelista subsequenter ita subiungit,
dicens. Quotquot autē receperunt
eum / dedit eis potestatē filios dei fieri,
his qui credunt in nomine eius.
Consideremus fres karissimi quanta
grā redemptionis nr̄e quāq; magna
sit multitudo dilectionis eius. Pa
ter eius ex parte natus est & noluit re
manere unus descendit ad nos, ubi
fres sibi quibus regni patrius sui
dare posset / adquireret. Deus ex dō
natus est & noluit dei filius tantū
manere. Homines quoq; filios fieri
dignatus est, nō amittens q̄ erat /
sed assumens quod nō erat / ut p
homines in dei filios transirent,
glēq; sue facerē cohæredes. Cui
quotquot ipse semper habebat p naturā /
nequirent habere p gratiam. Considerē
quanta uirtus est fidei. Cuius merito po
testas / datur hominibus filios dei
fieri. Unde bene scriptum est. Quia
iustus ex fide uiuit. Nunc enim
iustus ex fide / non illa que labiorū tā
tum confessione perficitur / sed ea q̄
p dilectionem operatur. Alioquin fides
si nō habet opa / mortua est in semet
ipsa. Nullus ergo desperet / nullus
de sua salute desperet. Quotquot
omnes / quotquot singuli, ut q̄ etiamsi
longe / meemur fieri proximi
xpi. Videamus qđ dicat. Quia
quotquot receperunt eum / dedit potestatē
filios dei fieri. Quotquot inquit recepe
runt eum. Non est enim personarum ac
ceptor deus / sed ex omni gente qui

timet cum ꝛ optatur ut ſtinq; accep
tus eſt illi, ℣ Qui autē ꝯdnit te
denres filiꝭ dei poſſint fieri ꝛ qui
tum ſ̄ gnāꝯ a carnali oſtat, ſub
ſtantiꝰ euangeliſta deſignat,
℣ Qui nō ex ſanḡinibꝫ neq; quid neq;
ex uolūtate carnis, neq; ex uolū
tate uiri ſed ex deo nati ſunt. ℣ Car
natus quippe mā ſingulorū gl̄iaꝯ
ex ſanguinibꝫ ꝛ dō ē ex nā maris
ꝛ femine, ꝛ complexu quoḡ duꝝ
origine, ℣ Ex uero ſpiritalis ſpō
ſumti greū myſteratur, qm̄ a cūc
li oſtinguēꝫ omīs aut ℣ Niſi qs
renatus fuit ex aqua ꝛ ſpū ſcō,
nō pt introire in regnū dei ℣ Cō
natū eſt ex carne caro ē, quod
natū eſt de ſpū ſpūs ē, ℣ Ne q;
quis hominū dubitet ſe filiū di
ꝛ coheredem xpi poſſe fieri, dat
exemplū euangeliſta, quia ꝛ
ꝑ filius dei homo fieri ꝛ inter
homines habitare dignꝰ ē ut
humane particeps ꝛeſtendo ſua
ſalutaris, homēꝫ diuine ſtitutis
ſue donaret. ēē particeps, ℣ Et
uerbum caro factū ē, ꝛ habitauit
in nobis, ℣ Qđ eſt dicē ℣ Et filius
dei homo factꝰ ē, et mī homēꝫ
conſtitutꝰ ē, ℣ Solꝫ namq; modo
aīe modo carnis uocabulo ſcp
tura totum deſignare hoīem,
aīe ut delicet ſicut ſcptum eſt,
℣ Cuncta deſtendit iacob ī egiptū
ī animabꝰ ſeptuaginta, carnis
uidelicet ut uiuꝰ ſpūs ſpiritū ē, ℣ Et
uidebit omīs caro ſalutare dei
℣ Neq; enim ull'aīe ſine corporibus
in egiptū deſtendē, ull' caro ſine
aīa uidere aliquid pt, ℣ Sed hic q̄ia
totus homo, ibi ſignatur p̄ carnē
℣ Sic ergo hoc loco quod dicitur ℣ Et
uerbum caro factū ē, ꝛ michil aliꝰ
debet intelligi ℣ Nā ſi dicerētur
℣ Et deus homo factus ē carnem
uidelicet uidendo, ꝛ aīa, ut ſtaū
quiſq; mrīs ſtinus homo ex carne
ſtat ꝛ aīa, ſta p̄mus ab initio
mūdi tpe xpō ex diuinitate carnē
ꝛ aīam, deus ꝛ homo conſtitit, deꝰ
ab eterno ſ̄ eternū, ex nō ſ̄ uerus
ut erat homo ex tpe ſumēs ſ̄ dei
tatē ſue pſone, neq; quē nō habu
erat. ℣ Et mōnꝰ gl̄iam eius gl̄iam
q̄ſ̄ unigeniti a p̄re, plenū gr̄e et
ueritatis, ℣ Cum xpi quidē carnē
homē uidere nō poterant homines
poſt in carnatoneꝫ uiderunt, aſpi
cientes humanitatē miraculis re
fulgentē, ꝛ intellectibus diuinita
tē minus latitantē illi maxime
qui ꝛ eum clariꝰ ante paſſionem
crucifigendi mōte ſancto contēplā
meruerunt, ducere delapſa ad eum
huiuſcemodi ſi magnifica gl̄ia, hic
ē dilectꝰ filius meus, ī quo mihi
ꝑplacui, ℣ Et poſt paſſionē ſ̄ ſur
rectionis oſtenſionisq; xpus gl̄i
ficatus ſpū, ſpūs eiusdē dono mi
ſiſſe repleti, ℣ Quibꝫ omnibꝫ ma
nifeſte cognouerūt, qđ hic ſ̄ nos
gl̄a nō cuilibet ſanctoꝝ, ſ̄ illi ſ̄
homini qui eſſet ī diuinitate ge
nitus a p̄re cōueniret, ℣ Quod
autē ſequit, ꝛ pleni gr̄e ꝛ ueri
tatis, ℣ Gr̄a plenus erat idem
dō ihūs xpus, nisi ſingulares

munē pre cēt̄is mortalibꝫ dutumē
ut statum ex quo fuerāt virginis
corpi & homo fieī mereret verus
esse & deus Unde & eade glosa semp
virgo maria no solum hominis
xpi, sed & dei genitrix vē credēdi
& ostendā ē; Idem veritate plen
erat Et est xp̄s ubicūq; ubi diuini
tate que homine illum singulariter
electum cū quo una xpi persona
esset assumē dignata ē no aliquid
sue diuine substantie ut hereticī
volunt instantiam hois naturā
immutans, sed xp̄s apud pr̄es manēs
totū quod erat, totū de semine da
uid nat̄ verbi hominis qua no ha
bebat suscipiens, Unde optet fideī
kmī ut qui humanam redemptoris
nri nativitatē hodie anua devotē
celebrimꝫ & diuinā pariter & huā
nam eius nat̄, no dubitemꝫ, sed cot
tidiano semp amplectamur affectu
diuinā pr̄em qua creati sumus,
cū no essemus, humanā p qua
recreati sumꝰ cū perīti essemus
Et quidē diuina q̄dē oīb⁹ nr̄i
mortalib⁹ & sr̄ assumpta est humā
tatis nos reparata erat q̄d mai
us ē qua fuerāt creatos redemptor nr̄
mysteriū nativitatis; sine assumēte se &
inhabitāte se & oīa implente dīuinitate
nos recreare nequit Atq; ubi ubi
cūq; fit ē, ibi ē deus hō factus ē & ha
bitauit in nob̄, ut p regnatum
nobis humanū hostem nobis quasdā
cōgreue, nos alloquendo mysteriū
Nobis una nūciādi prebē, p nob̄
q̄ hostem cōfligere, mortē morte
morendo, ac resurgendo posset
destruere, p quem nero patri
diuinitatē nos nūq; minuisti ad
divina sustollē & missos
nobis p̄dōr & pariter & spūs sc̄i
dona tribuē, Et p̄ quem honor
p̄fectionem optimo solus nos q̄
ad videndā gl̄iam claritatē sue
pduxit dīne maiestatis oriē,
In qua vivit & regnat cū pre
in unitate spūs sc̄i p oīa
sc̄la sc̄lor. Amen. Item Ser
mo bti augustini Episcopi

Hodie veritas de terra orta
est, & xp̄s de carne natus
ē. Gaudete igitur & in
sempiternū die hodierno
quoq; ad montis cacumina, et
in dona spe fiducissima gaudi
tate, filii dei esse inceptī pta
te p̄mittit, Propter nos tem
poralis effectus est tempore effector,
propter nos in carne apparuit im
mortalis conditor, Quid adhuc
mortales, mortalibus rebus
oblectamur, fugitiua vita si fieri
possit, tenere tenacius, spes
longe clarior refulsit fidelibus,
ut tenuis vita premitteretur
celebs, hoc ut redderetur, re
deredibilior promissa est deo
facturo, qui homines enim
homo factus ē, qui deus erat,
non amittens quod erat, fieri
voluit p̄ quod fuerat, qui
homini deo addidit, non di
minuit homine perdidit, Nativi
tas nimirum partus & nouus p̄
nascendi modus, mirabilius
persuadē conatur, Quis tuto no
stra mutato, quem me plus exor
tum ē, et a complexu talis

pistera mmunia filium hoiem
protulerunt/ quo integritatis te
gretas/ z in cōceptu clausa/ in
partu īcorrupta p mansit. Nia
e ista potentia/ sed plg misēdā e
misericordia/ quod ille qui fe
cit nasci potuit/ sic nasci uoluit.
Cait em iam unicus pr̄i/ qui
unic natus est mei/ et ipe e
factus in me/ qui sin fecerat
me/ sempiternus cum pr̄e/ ho
die nus cū me/ p̄ter matre
de me factus e/ ante omnia
de patre nō fine nō finis e/ sn
quo pr̄ mīquā sunt/ sine quo
nec mīq̄. Exultate integres
xpi/ consors e/ yrci me xpi/ in
pare nō potuistis/ z ppt xm
tunc noluistis. Cum nō ex
uobis natus/ uobis natus e/
Scriptū si uerbi ad memi
neritis/ sicut me mīsse de
ceto/ estis etiā uos mecū ea/
quia uoluntate factus pri
cio/ pe. em. dixit. Cuncta
facit uoluntate pr̄is mei/
ipe michi facit. z precor/ et
me est. Exultate iudice x pr̄
z fecundi fecit. Integritate
illi uouistis obtinere sanctita
te. Exulta etiam castitatis mys
teriis/ omis fideliter inuenies
cū cōiugibus uocis. Nō amit
tistis in corpe/ in corde tenete
Vbi iam nō pt esse adulteriu
tanto integrius. Fit in fide ego
ostia/ stem qua integro est
omis ecclia. In matrem pia
integritas xpm peperit. In ma
xpm uidentis/ patrem germana
cognouit. In Elizabeth xpo dig
galis existentis/ z amicus fecunditas
imitatur. Omis gradus fidelium
membra capiti obtulerit/ q ipsius
gra conferre potuerit. Q unde/
quia ueritas/ z pax/ z iustitia xs
est. Vnite fide q apte/ operibus
edite/ ut qd egit uterus maie
carne xpi/ agat cor uestr̄ lege
xpi. Quo mō aure nō adoptum
virginis p tactus/ quado x pi me
bra estis. Caput nem peperit ma
ria/ uos etiā. Nam ipa quoq;
me z uirgo/ mater misericordie
tatis. Virgo integritate fidei
z pietatis. Ipos parit. q illius
membra sunt/ cuius ipa corpus
z cōiunx/ etiā in hoc similitudinē
gerens illius integritatis. Quia
z similis me e pnitatis. Omis
utaq; unanimes/ castis meribus
z affectibus sanctis/ diem natal
dm celebremus/ quo die sicut
ustum sermone orsi sumus/ sic
ritas de terra orta e. Iam em. z
qd in eode psalmo sequt. stm e
Nam cū ille de terra ortus est/
hoc e de carne natus e/ quia de
celo uenit. z sup omis est. Paul
dubio cū astenderit ad patrem/ et
iustitia de celo prospexit. Hoc
em iustitia/ verbis suis ipe co
mendat. Ipmittendo spm stm
Ipe inquit arguet mundū/ de
pcto. de iustitia/ de iudicio. de
pcto quide/ quia nō credider
me. De iustitia quia ad pr̄em
vado. z iam nō videbitis me.

Hec est iustitia que de celo p̄spexit
Altissimo celi egressio eius a extremo
eius usq; ad summū eius Et ne ea
quā exterminaret ueritatē que de
terra est, cū sicut sponsus p̄cessit de
thalamo suo / id. ē virginali uēo,
vbi uerbū dei humane nē, quod
ineffabili cōiugio copulatū ē, Ne ho
ergo quisq; exterminaret, et quāmis
mirabilis natus, ē deus factus ex
mirabile, Tamē p̄pter similitudinē
carnis p̄ce / nichil amplius xp̄s ex
homine habere uid, cum dān esset
Tamq̄ sponsus p̄cedēs de thalamo
suo, Exultauit ut gigas ad cur
rendum uiam sibi Altissimo celo egressio
eius, Quod ergo audis ueritas
de terra ortu est, dictū ē / nō co
dicē, misericordia ēt misericordia,
Veritas de terra ortus est oriet
descendit de celo, Sponsus ut
de thalamo suo procedēs / a summo
celo egressio eius, Hodie ē quod
hodie natus ē / quia die nūm
dies / nullus interuenientibus qui quo tem
dies incremēta sumit, Cū ex
Inclinatus ē ex nos exaltauit, mini
mū elegit diem Sed nr̄m Vt lux
crescat, in p̄sō suo tali aduentu
nos etiā tacitus tamq̄ somnii
magni clamoris exhortatis / ut qui
p̄pter nos pauper factus ē / illo di
tescamus, Qui p̄pter nos seruā
formā accepit / illo liberatem ac
cipiamus, qui p̄pter nos de ter
ra ortus / illo celum possideamus
Prestante p̄sō dn̄o ihū xp̄o / Cū
p̄re ex sp̄u sancto viuit et regnat
in secula seculorum Amen Item sermo
bi Maximi epi de eadem

Hodie christus natus est, Hodie
uator mundi p̄ nrem nas
cendi tp̄us accepit, Cui de p̄
natiuitatis nō ex tempo, Hodie
p̄ hominē filius dei ingressus est
mundū / cuius mam ingre hominem
tus est mundus, Hodie habita
tor celi uenit ad terras, q̄ terra
nubes inuocaret ad celū, Mira
bilis inquid deus in sanctis suis
Si in sanctis suis mirabilis deus, quis
nō insempo mirabilis, Si mi
rabilis in Johanne, qui nasci de
p̄ce sterilissimo, et sterili d'mē
preput, quanto magis in se mi
rabilis, qui ut nec generatione car
nis nouet, nouā virginis et
ceptū decet ex partū, aut sterē
detrectat gp̄hā, Dne audiui au
ditionē tuā / ex timui, consideraui
opa tua ex expaui, Quis nō
expauescat / ex metuat tanti
p̄fundituē misterii, quādo quē
vnus / idemq; sine cōcepcē nato
ē deus, ex sine creatē factus ē
homo Duas in xp̄o legimus
gnationes, Sed inutraq; ton
prehense dignitatis ē titulus
Ibi em illum ex se metipo genuit
deus, Hic eum virgo de opan
te concepit Ibi sine matre, Hic
sine exemplo, Ibi natus est
ut tolleret vitium, Hic factus
est ut tolleret mortē, Ibi pri
natus, Hic hominibus preceptor,
Illa / natiuitate homine fecit,
Hec generatione homine subdi
nit, Vtraq; fecit generatione eius

non posse narrari, sententia her
na completur. Illa ei e ante
hominē. Ista sup̄a hominē. Illa
3 tegitabilis. Ista mirabilis. Dum
autē duas xpi dotemur natiui
tates, nō bis assertum dei filiū
natus. Sed gemina ni vno dei
filio affirmatur. ee substantia
Ibi quod est natū e. Hic q̄ est
factus est. Aut de his beatus
euāgelista Johannes. In prin
cipio erat uerbum. Verbum
erat apud deum. z deus erat
verbum. Et uerbum. Et verbum
caro factū est. Igitur deus q̄ apd
deum erat. processit a deo. Et caro
dei que in deo nō erat. processit
ex femina. Ista verbum caro
factū est. nō ut deus euanuare
in hominē. Sed ut homo glorifi
cetur in deū. Itaq; nobis
natus e deus. Sed duabus
natiuitatibus. i. dei z hominis
Se ipm vnigenitus patris utq;
in sese hominē uoluit vnū ce
dere. Generationē ergo quis
enarrabit. Fres. generatō xi.
si narrari nō pt. credi potest.
Si lingua deficit. fides ꝓficit
Magnus em ꝓphēta est fidei.
tum tantū de deo suo cepit.
quātū sermo nō pt. portuni
re. Cauete dilectissimi. ne quo
uos de his incredulitas mo
ueat. quia si homo nō ualet
explicare. quod sentit. deus
sine dubio potuit implere
4 qđ uoluit. Et p absurdū e
fatus. ut ineffabile deū infir
missimo fragilitatis mee sermo
pensemus. Amencie res est ut opa
tiones maiestatis immense. mee ex
gua corruptibilis oris mei. conem
verba concludere. Quid ei conp
hendet homo dm. fragilis vngeliū.
mortalis etnū. Si inuestigare
miterus qualit̄ ds i homē. ut ho
transiuit in deum. Inuestiga pus
si pt. quomodo ex nichilo factus e
mūdus. celum unde resplenduit.
aquaz liquor. terre soliditas qua
ratiōne subsistunt. q̄modo etiam
de tra homo. de masculo femina.
Itaq; p femina masculu. qđ illud e
pg omia. qđ limē gignit ac teneat
qđ vitā facit ac morte. Si ergo te
ipm homo. que ꝓpter te facta sunt.
qualiter. aut vnde facta sint. cōpre
hendē nō vales. qua p stupiditē. q̄ue
stultitia. tuā ipius. atq; omi discretis
6 creatorē. Altum ergo de deo pie dm.
eundēq; hominē fm de virgine con
fitemur. Sed her licet rationi cōtra
sunt. fidei manifesta. Time ei pie
ex alio q̄ modo fuerit manifestatus eius
potentia. mensa rimari. si adue
tamq; quitus. q̄lisue. sit ds. a nobis
nō posse cognosci. ut aut dns ad no
ptem. Tu aute nō potius inde facie
mea. q̄ē nō pt carnalibus oculis mea
sancta ē inspicē deitatē. Beatus udas
dauid. uirtute omipotētie eius ītrepi
clamabat. dicens. Mirabilia opa tua
dne. z aiā mea nouit nimis. Valde
ei stebat aiā ꝓphialis. opa dei omnē
meditacē. huāne metis extendē. ꝓpt
q̄ sapientissimo principio mortalis
sensus concluditur angustus. q̄ uesti

gare nō poterat mirabatur, Cūs
ergo hominū disputē, aut sequire
audeat, tanto quod ppha mirat,
Mirabilia mquid opa tua, Et
anima mea nouit nimis, Hoc
ppm est, quod inprehēsibilis est
deus/and eius noluerat, tanto se-
mire nō potat, Omnes ergo q̄ opa
dei magis vlt examinare quam
credē, nō sequitur aue sensū, sed
tamē errore, Et ideo fides nō
disputamo, q̄ uter dey/de deo natꝰ
est, sed credamo/nr̄ tractemus
partum virginis Sed miremur,
ut sūgemtū dei/deū z hominē
cōfitentes/offensam teneamus
celestis fidei virtute In festiui
tate sancti Stephani prothomr̄
Sermo Fulgentij, episcopi
Heri celebrauimus tpale/
sempitnī regis nri na
talem, Hodie celebrmo
triumphalem/militis passionē
Heri enī rex mē/trabēa carnis
sue, de aula uteri virginal
egr̄diens/visitare dignus est mun
dum, Hodie miles de tabnaculo
corpis egrediens/triumphator in
gressus est ad celum, Ille sempitne
deitatis maiestate seruata/for
mā seruile cuncton assumes/tar mor-
huius seculi campū/pugnaturꝰ
intrauit, Iste depositis corrupti
bilibꝰ corporis indumētis/ad
celi palatiū/pheminit regressurꝰ,
extendit, Ille descendit/carne
velatus, Iste ascendit/gemmis
laureatus, Ascendit iste lapidātri
bus indens/q̄ ille descendit leta
tibus angelis, Gla in excelsis
deo, Heri exultantes sancti agni
cantauerūt, Hodie Stephanum
letantes/suū cōsortē susceperūt,
Heri dns eripuit de uno uirginis/
Hodie miles egressus est/de corpo
tulo carnis, Heri pro nobis xp̄s/
e pānis inuolutus, Hodie stepha-
stola ab eo e immortalitatis induto
Heri psepe angustia/xp̄m por
tauit infantē, Hodie mestus
celi/susceptit Stephanū triumpha
tem, Solus descendit dns/ut mi
tos eleuaret, Humiliauit se rex
mē/ut suos milites exaltaret,
Cui enī corpi suo/virginis pparat
uterū, Cpō martyri suo/aperire
dignus est celum, Dns xp̄s an
gustias uteri nō dedignē mitre//
ut aiam Stephani/latitudo susci
peret celi, Necessarium tamē nob
est scire agnoscere, quibꝰ armis primitiuus
stephanus seuicia/iudeor potuit
superare, ut ita meruisset filiar
triumphare, Neq̄ enī patrumpede
da sunt/talis uirtus/talibꝰq; t
umphꝰ, Haut ueō/nullis ar
mis potuit pmunitꝰ/qui a
multis nō potuit superari, In
uicte manus/mi eo/emicuit signe
vtutis ostensa, q̄ net femina fre
mentū formidauit/net lapida
tim ictibus/demicti substituit, dsp
adeo mē enī inter fremētes
pmansit intrepidus z mē lapi
dantiū facti sunt celi iudicia metu,
ut crudelitate iudeor fidē
arguerent/z bemignus plapidā
tibꝰ crederet, Cūs e tā tam
magnū/atq; inestimabile genus
armoꝝ/quo munitꝰ/fidelis

arguereꝫ, lapidantes nō repau
ere. Sed patiens suppetit/ insup
portabilis/ aulam celestis regni/ vi
uus z cōnatus itinet. p Paulo du
bio mutatione regno septi/ mul
tutemus aduersarijs superatus
est/ pm vox mr cui sit altissimo/ p nob
hullis uemit. Sz tamen uemēte
no potuit. Magnū quippe dona
tiuū suus militibo attulit/ quo
os nō solum copose ditauit.
Sed etiā ad certandū/ fructissime
confortauit. Attulit nāq; domi
caritatis/ que ponet hoies ad cō
flictū deitatis. Quod ergo attu
lit erogauit/ neq; sibi aliquid
minuit/ sed mirabilit/ et suoz
paupiē ditauit fidelū/ z defice
tibus thesauris/ plenius ipe per
mansit. Caritas gf/ que ad tempꝰ
celo deposuit xpm/ ipa Stepha
nū de terris eleuauit ad celū/ Ca
ritas que presidit in rege/ ipa subse
quetes refulsit i militie. O admi
randa ubiq; potētia saluatois. O
pdicanda indefinenter/ grā dēp
toris. Ostendit i mē/ virginitatis
etne nmitatis. Demōstrauit i
martire/ finite caritatis undiqꝫ
Integritatis quippe integerrima/ p
manslt i virgine/ dilectus vtus.
Inuicta pseuerat i milite. Et
sicut in mē deitas no potuit vi
ginitas violari. Sic i mrīs mīe/
no potuit xpi caritas/ tanto
seminum agmine superari.
Stephanus ergo/ ut nomis
sui cōna meruisset atrpe/ cari
tate pro armis habebit/ et
p nom/ ubiq; vincebat/ per
caritate dei/ sementibo iudeis non
tessit/ p caritatem primi/ p lapidā
tibus mitessit. p caritate arque
bat errantes/ ut correpetur. p
caritate/ pro lapidantibo/ orabat ne
peccatū statuat. Caritatis utute sub
nixus/ uicit saulum crudelit sauie
tē/ z que hucusq; tra p seruatorem
In celo meruit hoc conterē/ spā sta
z indefessa caritas/ desiderabat ora
do acquirē/ quos nequiuit/ nouē
do querē. Neq; ei freē existima
dus est Stephanus/ tuc inimicos di
lexisse/ cū pro eis oraret/ et nō
dilexisse/ cū eoz insurrectionē/ ar
guendo corripet. Absit hoc/ ab
anima martire/ ad celi palatia
festinatis. Spā em sancta caritas/
firma seruauit in ordine parentū/
q rigida tenuit/ correptoē cessan
te. Et ideo in ordine audiri meruit le
nitas/ qua sine caritate nō fuit
correptoē seuerior. Aut p hoc/ siue
ordinādo/ siue corripiēdo caritate
butus Stephanus reseruauit/ p
ubiq; salutē errantiū cogitauit/ et
indicto sce ordinis ostendit/ sine
patrone illam/ no fuisse odii/ Sed
amois. Hoc aute facies/ z pmit
bus caritate/ beatus martir exhi
buit. Vtile nimis exemplū posteris
delegit. Demōstrauit/ cui gemma
cetiastin dispensatois industriam/
ut ad corrigendum aliquos petā
tis errore/ z nō desit in de cor
reptō/ z ad deum pro eo supplex
effundat ut qui malū fecit/ p correpa
tōne de malis operibus ostendatur/
z p orez apud deū adiuuetur/

at si ppā caritas / z in oē illustrā sonet /
ut errantē corrigit / et in corde pa
cientā senet, ut pro errante / oēs
nē puro effectu diligāt affimdat
Qui em errantē nō corripuerit /
de negligentia iudicā. Qui
autē p eo nō oraūit / de pnīe
qēmpnat. Quo cta fecit. Si
quandō aliquis / pro aīme salute
corripitur, non aspnanter accipiat
monita caritatis / nec pntē tristi
tiam / sue voluntatis attendat / sz
tōleret / que lucra / vtilitas acq
rat. Jō cuncta em arguit ut a
p̄ctus opibus corrigat. Nec
cum videt / correptionem aliqua
uerbo austeritate fervere / ex
stinet caritatē in corde fl̄gere
re. Sit em vigilet in ore correp /
vt si corde nō dormiet oīb. Ac per
hoc / in utroq; pectora consulte p
spiratur / ut dum hō correptus /
de pctō confundit. z a malis opib
separatur / z per ordinem deo mi
serante saluetur. Nam z sācta scā
dicit / qm / que diligit dns corri
pit / flagellat autē omē filiū
que recipit / xpi ergo caritate /
opulsi / z bonos hortamur / ut i
bono pmaneat / z malos tōpelli
mus / ut a malo discedant. p̄sti /
qm in istis duobus sūs / gemmā
nobis monstratur saluus iudicū /
ut si quis bonus ē / imitet p̄sene
mina caritatis in Stephano. Qui
autē malus ē / sectetur exemplum
quē sionis in paulo / z q bonus ē
equitate usq; in fine teneat, qui
autē malus ē / spōtanea a sua p̄
sūtate discedat. Nec bonū hoiem
p̄sumptō iustitiae / frūdat negligētē /
nec malum iniquitatis fiducia desp
ratē. Sed ille bonū fortiē teneat /
Iste malum celerē desinat. Bo
nus timeat ne cadat / malus cito
ut surgat. Quisquis ergo malus
ē / cum paulo gsternat in malo /
ut cum eo erigatur in bono, qm
z ille cecidit malus / z surrexit bo
nus / p̄strat⁹ ē iquus / z erat⁹
est iustus, cecidit semissimo ēē
cultor, z surrexit uēdicatus pre
dicator, Cadens lumen corporis /
siquis poīdit, Surgēs lumen
cordis / iustificato accepit, Con
uictus est itaq; Stephano / stulc
orum ex lupo. Et ecce mīt pau
lus cū Stephano letatur / cū ste
phano xpi claritate pfruitur,
Cum stephano exultat, cū stephano
regnat. Quo em pretexit
stephanus / lapidatus lapidibus /
pauli / illic strat⁹ ē paulus / ad
uitus oīb⁹ stephanū. Qua
uera uita fidēs mei / ubi nō pau
lus / de stephani occisione cō
fundit. Sed stephanus de
pauli q̄sorte gaudiū accipit / qm
caritas in utrīq; letat. Caritas
quippe in stephano supauit /
fortia iudicē. Caritas i pau
lo / corpūt mutatu dnīe pcē
Caritas utriq; parat / regnū
meruit possidere celoz. Cha
tas est igitur omniū fons / z origo
bonoz / nūmē egregiū / via
que ducit ad celum. In caritate
q ambulat, nec errare potest / nec
timē. Ipā dirigit. Ipā protegit /

ꝓa ꝓuerat. Nec ita fecꝫ. qm̃ ſtatum tranquillitatis coſtituit xp̃s. ꝯ ꝙ ad tempꝰ omnib⁹ poſſet oſtendere xp̃ianus. puncta tranquillitate fortitꝫ retinere. ꝓpam nobis ſuꝑ exhibete. z m ea ꝓficiendo oſtendite. miſſitte opibus bonis. ut ad ꝓmia eterna ꝙuenire poſſitis. adiuti gra xp̃i dñi ſaluatoris

Lectio ſancti euangelii ſcꝫ Matth

In illo tempe. dixerat ihs turbis iudeoꝝ. z diſcipulis ſacerdotum. Ecce ego mitto ad vos ꝓphas. et ſapientes. z ſcribas. z ex illis occidetis. z crucifigetis. z ex eis flagellabitis. in ſynagogis vris. Et ꝓſequimini de ciuitate in ciuitatem. vt ꝙ ſuꝑ vos ꝛ

Reliq̃ Omelia beati Thero-nimi ꝓſbri de eadem lectione

Ecce ego mitto ad vos ꝓphetas. z ſapientes. z ſcribas. z ex illis occidetis. z crucifigetis. z ex eis flagellabitis. in ſynagogis vris. Et ꝓſequimini de ciuitate in ciuitatem. hoc quod antea dixerat. Vos implete menſuram patrum vrm. z ad ꝓſonam dñi ꝓtinet. eo quod occidendus erat ab eis. ꝓt z diſcipulos eius referrent. de quibꝰ mox dixit. Ecce ego mitto ad vos ꝓphas. z ſapientes. z ſcribas. z ex illis occidetis z crucifigetis. z flagellabitis. in ſynagogis vris. z ꝓſequimini de ciuitate in ciuitatem. ut ꝙ ſuꝑ vos impleatis menſuram patrum vrm. Similiꝫ obſecundum aplm ſcribentem. ad tymotheum

Vana dona eſſe diſcipulorum xp̃i. Alios ꝓphetis. qui futura predicant. Alios ſapientes. qui nouerint quo debeant ꝓferre ſermonem. Alios ſcribas. i. legedoctiſſimos. ex quibus lapidatus eſt ſtephanus. ꝓ quo paulus occiſus. petrus truncis fixus. flagellati in cathedris aplorum diſcipuli. Et ꝓſecuti eos ſunt de ciuitate in ciuitate. expellentes de iudea. ut ad gentes ꝓficiſcerentur. ut veniat ſuper nos omne ſanguis iuſtus. qui effuſus eſt ſup terra. a ſanguine abel iuſti uſqꝫ ad ſanguinem zacharie filii Barachie. qui occiſus eſt inter templum z altare. De abel. nulla est ambiguitas. qui iuſtus quia frater occiditur. Iuſtus autem non ſolum. ex dñi ſententia. ſed ex geneſis teſtimonio comꝓbatur. Vbi accepta a deo eius munera. Querimus quis ſit iſte zacharias. filius barachie. qui multos legimus zachariae. Et ne ſub nobis errores tribuantur facultas. additum est. quem occiſiſtis inter templum z altare. Indubitate diuerſa legi. z debeo ſingulorum opiniones exponere. alii zachariam filium barachie dicunt. qui in duodecim ꝓphis vndecimus eſt. priſcꝫ in eo nomen oſtentat. ſed ubi occiſus est inter templum z altare. ſcriptura non loquitur. Maxime cum ꝓbris eius. nec dum templi fuerint. Alii zachariam patrem Johannis intelligi nolunt. ex quibus a poſteriori ſeptimus

apprehendit/qđ ꝓpterea ociosus
sit, quia saluatoris predicatiõi gẽ
tiũ, Et hoc quia destructus
nõ hz auctoritatẽ/ eadem facilitate
otẽptmitur, q̃ probat, Alii ibi
uolũt ee zachariã/qui ociosꝰ
e, la ioas rege iude/int̃ eplũz
altiũe, Sciat regnoꝝ narrat hꝰ
toria, Sed obsꝛuandũ quod ille
zacharias nõ sit filius barachie
sed filius ioiade sacerdotis, Vnde
sptura refert, Non fuit recordatꝰ
ioas pietatis eius ioiade/que sibi fe
cisset bona, Cum ergo zachariã
teneamꝰ, z otasionis eius sciat
lectoꝛ, Querimꝰ q̃re barachie
filius dicit, z nõ ioiade, Barachi
in lingua mea benedicti dñi dici
z sacerdotis ioiade, iusticia hebꝛ
nomẽ demostrat, In cuiusmodi
lio quo vtimur, Nazarem ꝓ filio
barachie/filium ioiade sptũ
repimo, Simpliciores fuere int̃
ꝓphãas templi/z altaris, sciẽ
ptaꝝ exitibus que Syloam di
cunt/rubea saxa mostrantes
Zacharie sanguine putant esse
polluta, Non ꝯdemnamꝰ erro
rẽ/sed de odio iudeoꝝ/z fidei
pietate defendit, Diximꝰ bre
uiter/quare sanguis abel iusti/usq;
ad zachariam filium barachie/
ab illoꝝ generatione quereꝛ, ci
neritꝫ eoꝝ occidẽt, Regule
sptuaꝝ ẽ duas generes ponẽ
bonoꝝ/id malorꝝ, Hoc ẽ singu
loꝝ singulas/de bonis sumamꝰ
exempla, Quis ascendet in mon
te dñi/aut quis requiescet in
monte sancto eius, Cumq; plures
qui asserunt sint mortem dñi de
scripsisse/qui diuersis fuere etati
bus infert, Hoc est generatio qui
omi/generatio fidei dei iacob, Et
alio loco/de omibꝰ sanctis, Generatio
rectoꝝ benedicetur, De malis nõ
ꝓpsin loco generatio reperiꝛ, Et re
quiescetur omia a generatione ista, Et
ezechiel, Cum prius tibi destructus
set, sermo ꝓphetarum adiecit/
Si noe z Job z Daniel ibi fuerint
uenti/nõ eximuntur ꝓtio illi,
Omes iustos/qui similes fuerunt
uirtutibus eoꝝ uolens intelligi,
Ergo z istis/qui similia thaym z
ioas q̃ ꝑ aplos gesserant, de
una generatione esse referimꝰ
Ierusalem urbẽ, que crudis pro
phetis/z lapidas eos/q̃ ad te missi
sunt, q̃ties uolui congregare fili
os tuos/sicut gallina
congregat pullos suos sub alas/z
noluisti, Ierusalem/nõ scripta/non
edissima ciuitatis, ꝑ habitatoꝛes
ꝓphetat, Quam patris plangit
affectu, Sicut in alio loco legimus
ꝙd iudens eam fleuerit, In eo
quod dicit quotiens filios tuos
congregare filios tuos Omes uetꝛo ꝓ
phas/a se missos esse testatur,
Galline quoq; similitudine con
gregantis/sub alas suas pullos
suos, In tertio Deuteronomii
legimꝰ/Sicut aquila prouocat ni
dum suum/z sup pullos suos de
uolat/expemẽns alas suas sus
cepit eos/z tulit sup pennas
suas, Cete relinquetur uobis

domus mea deserta. Hoc ipm ex
psona Jeremie ante iam dicebat
Reliqui domu meam, hereditate
meam, effecta e michi hereditas mea
ssi spelunca hiene. Deseram
iudeoz domu id e templu illud
quod ante fulgebat. Augustinus
oculis oprobrijs qz hostatorem
xpm perdidit et heredem prope
gestiens occidit hedem. Duo en
nobis, no me videbitis amodo do
nec dicatis Benedictus q uenit
i nomie dni. Ad nrm loquit, zad
ppm iudeoz. Perstitulum ante
ostium, quo z puuli atqz lactantes
i ingressu urbis dm saluatorem
usi sunt, qui dixerunt Benedic
qui uenit i nomie dni. O fanna i
excelsis. sumpsit de decimo sep
timo decimo psalmo. Q manifeste de aduentu dni sptus est
Et quod dicit. Hoc uult intelli
gi. Nisi penitentiam egeritis et
confessi fueritis ipm ee me de q
ppiete timuerunt filium oportet
tis pris, facie mei no videbitis
Habent Judei dictum sibi tpis
penitere confitentur benedictum
qui uenit i nomine dni nostri
xpi bra inspicient. In Natale
Sancti Johannis Apli z euglte
Sermo beati ysidori Epistopi
Johannes apls, z euglista fi
lius zebedei fratez Jacobi ego
electus sq etiam sup pectq mgri
trumbens, euangelii fluenta
de ipo sacro dni pectoris fonte
potauit, et quasi vno spiritu
fluminibus verbi dei gratie totoz orbe
orbe diffudit. Unde in loco xpi
iubente fuisse, dum supinet
mecz mgri discipli par pene alt
eden mmo delectus e filius. Hic ol
euangelia xpi in asia portaet, ad
mittamo cesse in pathmos insula
metallo relegatur, ubi cena poste
apocalipsim scripsit. Interfecto aut
a senatu dominiano exilio resolu
tus, rediisse ephesi ubi obheti
toz refutandas uersutias, effu
gatus ab asie epis euangelia
nouissimo edidit. Cui quide i
alias uirtutes magnitudo signoz
net fuit. Mutauit i uinu fluuios
trees frodui virgas, lutoreasq sqa
i gemmas. Ite gemaz floreamina
i gramia reformauit nam, vidua
quoz precio ppli sustentauit pene
dnium nutriens corpus, rinuigile
ana reparauit. Bibens letifez
haustum, no solum euasit pcu
lium. Sed eode prostratos populo
fuite reparauit statum. Tercio
decimo octauo septimo, post
passione dni saluatoris, subtra
iano phipe, longeue uictus tam
demo fessus, ai diem tm suprioris
sue, sibi imine sentiret, iussisse
discipulis effodere sibi sepulchru,
atqz inde ualedicens fratribus, fatu
oroe, uinens tumulu intrat, de
inde in eo tamqz in lecto requiit,
Unde actum, ut quida eu uiue
asserant, nec mortuu sepulchro,
Sed doeminice uice gredit, max
ime pro eo, qz illuc tota sensim
ab ymo staturiens, ad superficie

a dño atqz inter ceteros magis dilecto

sepulchri constendat, z quasi flatu
quescentis/ decessum ad superiora pul
uis ebullit. Primo beati Eusebii epi
Audi fabulam/ nō fabulā ꝟ
rem vere gestam de Iohāe
apło/ z mecum omniū tradita. Cū
post tyrannum/ Domitiani obitū/ de
pathmos insula/ ephesum rediret
rogabatur ecia vitas illustare
puitas/ quo ul' ecias fundaret/ in
quibꝫ nō erant locis/ ul' in quibus
eam/ sacerdotibus ac ministris ip'
eret/ sed in quod ei/ de vno quoꝫ dns
spūs indicasset. Cū igit' venisset
ad quandam vrbem/ haut longe
posita/ omnibꝫ ecclasticis sollempni
tatibꝫ/ indut' Iuuene quēdā/ uali
du corpe/ z vltu elegante/ sed et
animo atq; mīmis/ Respicens
ad epm/ q̄ multū fuerat ornato/ hunc
iquit tibi primo studio/ mendo/ sub
testimonio xpi/ z tocius ecclē. Tunc ille
Iuuene suscipies/ omne se ad hibi
tum/ sicut precipiebat diligentia
polluctur/ Sed iterataq; uice/ cade
pius repetes/ Iuuene q̄ meda
bat altatus/ z postea ephesum redit
Ille uō presbr/ domū sua adoles
cente suscepit q̄ medatu/ z cū om
diligentia emutrit/ amplecti/ fouet/
ad ultimū ecia baptismū gratiaꝫ
tradit/ post hec uelud q̄ fidens
gre/ q̄ fuerat tōmonito/ paulo idul
genatus habē iuuene reput/ z ille/
ubi matura libertate potitus ē/
totimo p equestres/ q̄bꝫ luxus/ et
desidia cordi ē/ amāe ultra/ z cor
rupte uite mercēde timēte p̄curatur
Et primo quidē q̄uimos illecebꝫ
decipitur/ Inde nocturnis cum
furtis socium/ sibi principemq;
consalutat/ post hec iam ad manifa
gitia pertrahit. Interea seruus
Iuuenis foris malatur/ z institutā
ad fidelia/ Et qui esset acer ingenio/
sicut equus infrenis/ et indomitus
duris morsibꝫ obfirmatis/ ueri
timens limea derelinquēs/ Rodere
tempto/ rapido cursu totus fertur
in pceps/ Ita suadente sibi malus.
ut desperatione quoq; a deo sibi
posse salus arriperet/ z dedignā
iam de pius fidelibꝫ cogitāte/ gra=
dia quoq; molitur/ z ex interno p
diuom se trudens/ millis ee insidiis
flagitiis patitur. Denq; illos
post qui pius magistri omnium
fuerant/ discipulos facit/ z latro
ex his turmā/ quibꝫ ipe dux et
princeps violentus/ pessimus institut.
Et cū his omi crudelitate grassat.
Verum/ tpe elapso/ cū dei ira po
sisset ultionis suitatur/ uenit ad
illam urbem Johannes Et cum
tertia quoq; die ueniret ecclesiaꝫ
Age inq; episcope/ depositū/ rep
senta/ q̄d tibi plane ego/ z xpc cō
mendauimo/ etiā testante q̄ regis
At ille obstupuit/ primo pecuniaꝫ
a se putans repositi/ q̄ nō utebat.
Sed rursum q̄sitabat/ nec posse
fallere Johannē/ nec q̄d nō dedit
querē/ Verebat eum stupens/
Cui Johannes hereticē vides.
Iuuenē illum inq; repeto abste/
z animā fris Cuius grauit sustī
tans gemoꝫ/ z in lacrimas resoluto.
Ille aut mortuus ē/ Quo inquid
ul' quali morte/ Deo aut mortuꝰ
est/ q̄ pessimoꝫ z flagitiosꝫ etiā
Ad ultimū etiā latrocinū aggressꝰ
ē. Denq; mtē monte quendam/
cum multis latronū manū occupat

Q̄bus audītis/aplūs ueſte con
tristo/qua erat mōsty studi⁹et
ſgenti gemitu/ferīens capud ſuū/
Q̄omī te īquid tuſtodem aie
ſue dereliqui/Sed iam mīsericors
peteretur/z ouē ītimeris/Et con
feſtim ab ppā etiā deſtendēs/ocīto
ppezabat/Dumq; puenīſſet ad
locum/attimet ab hīs latzombꝫ
q̄ cuſtodiūs obſeruabant/Z ille
negz fugere/negz p̄ſus ded mālē
uſq; mītens/īgentī tā tum uoce
p̄clamabat/Q̄ mā ad ipm uēī/
adiuuate michi p̄ncipem bellī Q̄
tum peniſſet armatꝫ/ſemīo ag
mīo Johēme aplō p̄nūdē actus
ſfugam uertītur/Ille eſ pg eum ad
miſſo/confeſtim inſequitur fugi
tantē/etiā etatis oblītus/ſimīl
z clamas/Q̄uid fugis o fili
patre tuū/Q̄uid fugis ſeneſ
ſenem/Miſerē noli timere/hēs
adhuc ſpem inte/Ego x̄ro tuā
nē rectum ppter te/Oēre z mo
rtem pro te/libenter exīpiam/
Sīcut z dñs exceptt p nobis/
z p tua aīma/debo autz meā/
Sta tantū z trade/q̄ xp̄us me mi
ſit/At ille audiens reſtitit/at
voltū dūmiſit mītram ip̄ſi hoſt
arma ſ̄ecit/Cum dēmde/ſe
meſtus flebat amariſſime/et
accedens ſenīs gemībꝫ puelli
gemītibꝫ/z ululatibꝫ/quib⁹ po
terat ſatisfaciens/z ubertīmis
lacrimaz fluxz fontibꝫ/ītermīx

baptizabatur/occultame ſolam dex
teram ſuam/Aplūs uero uīsa ſi
gnoꝝ ſacīmēto/ſe a ſalutāde impe
ditum ue mā pollueret/ſimlz gemībꝫ
eius p̄uolutus pedibꝫ ſpāy dextē
ꝛ tuꝫ tedis q̄ſcentia/to pectusq;
tamq; iam p̄ priam purgatū/de
oſculans ad etiam reuocat/et
deſinentes pro eo oīones fundēs/
z tum ipō p̄ces dūcēs crebra/ſem
ma/īdulgentiā a deo/quā ei pol
licitus fuerat expetebat/Sed et
uarijs ſermonū ſolatiombꝫ/ue
lud quibꝫda p̄tantatombꝫ/efferes/
z exteros eius animos mītigabat/
nec p̄ius abſtitit/quā etiam iombꝫ
emendatū/etiā etie p̄fecerat/pbes
p̄ hoc magna exempla uere p̄mē
z doctrīnā īgerē nouerē q̄nā
tōnis/atq; ſtigmā quedā z trophea
uſſibus meo rēſurrectōnis ondēs

Lectō ſancti euāgelij ſ̄ſm Johannē

In illo tempe/dixit Jhūs petro/
Sequere me/Conuerſus petro
uidit illum diſcipulum quē dilige
bat Jhūs/ſequentē Q̄ z recubuit i
cena ſuper pectus eius et dixit

Omelia venerabilis Bede preſbi

Ecto ſti euāgelij d'eade lectōne
que nobis tā e ſtes mēria
to memorē a nobis ītemōne debet
p ſingula uerba penſiū/quāto
magis grā ſingne dilectōne/tota re
dūdat Commendat enī nob⁹ bea
tiſſimū euāgelista/z a pl̄is Johēs
p̄uilegiū amoris p̄cipuū/q̄ ceteris
amplius meruit horū a dño/te
mōdat teſtimoniū eiusdē diſcipuli/

omne b augſt ſup d addā ꝙ ꝙ ſ̄ꝛ

quod ueritate diuina subnarum/mul
tum fidelium dubitare p̄mittitur/cō
mendat placidam sue tarnis absō
lucōne, qua dno spaltere sepulta
te p̄cepit, Sed ut p̄fecte lectōis hmō
p̄napia ostendere ualeamo/libet su
pioza parcis attendere/ Apparuit dō
po resurrectōne discipulis septē/
mr quos ait petrus ego uado ad
frustra impstimodo totu nocte
laborantibꝫ/ et nichil tenuerūt/cui
ostū rete eoz pistū multitudine
mpleuit/ mox ex agnouit ad tra
huauit/ ad prandiū/ et mr pre
dendum/ cuo petrum/an se ama
ret mterrogauit, Ac tuo amore
ostenuli/ quia ter eum negauerat/ei
tuo pascendis oues ḡmisit Ac dnde/
quia pro ei rimde omnium/ro e fide
lui andr cura pastoralis/iussꝫ ad mar
tiriū cruis cet̄ uenture/ itmauit
dicens, Ame ame duo tibi/tu cēs
uimor timgebas te/et ambulas ubi
uolebas, Cū aute senuerīs/extēn
des manus tuas/et alius te cinget/
et duet quo nō uis, In manifa
ōne designauit/qō per
mortē cruis/martirio esset cōma
dus, In cinctione altꝰ/p uinte
dus esse a p̄secutore/mductu quo
nō uellet/qō tormenta passionis
ꝺ uoluntate esse passuꝝ humane
fragilitatis, Deo ne ḡnis forte,
uideretur petro/predicta a dno
passio cruis, Hunc suo ofectum
lemre tenuit exemplo/ut cruci
atu martirii/eo leuꝰ ferret/quo
se meminisset/similē suo rēptoꝝ
mortis atque sentenciā, postq
em signficauit ei/quia morte
clarificaturus esset dm/ptinus ad
iungit/quod in hmō capite lectōis
audiuimꝰ Et dicit ei/sequere me/
ac si apte diceret Quia pro pau
pro tua redemptōne/cruis fug
pluīm subire nō timui, cur tu
p mei nominis confessione/cre
pti formides, qui eo gloriose
martiriū palma clarificabis/quo
in hac p̄merenda/magistri uer
sequeris, Iam uō ab euangelista
nō subditur, qō post hec dicē
dus et discipuli fecerint, sed ex
eo tamen intuitur, qō subiungit
Conuersus petrus/uidit illum dis
cipulum sequentem/qꝫ diligebat
ihs, qui et nāqꝫ/quia cum dix
isset petro/sequere me/i. imitem
parendo imitare/Succrexit de
loco tumultus/et abire iam cepit
Secutus e aute eum petrus/etiā
mpressu pedum/cupiens iplē quos
audiuit/sequere me, Secutus e
et ille discipulus/quē diligebat
ihs, Vocꝫ em̄ arrendū se/a con
sectatu xpi putabat/qui nō mi
nori se gra, diligēs/a xpō con
plexū nouerat, Vocꝫ em̄ terribi
le est Ideo utrꝫ discipulū.
corpali gressu uestigia dni secu
tū, quia uer dū intellexerant/
qō signficauit in eo/qꝫ petrꝰ se
sequi p̄cepit, Notū aute nom,
ure femtati, qui sit ille discī
pulus/qꝫ diligebat ihs, Johānes
uidelicet/cuiꝰ hodie festa natali
tia celebramꝰ, qui ihs sp̄sit eua
gelū, Atqꝫ ideo sua psonā maluit
modicis uer accidentiū/qua ꝑpō
designare uocabulo, diligebat aut

eum ihesu nō exceptis cetis singulari
ter solum, sed petris, quos diligebat
familiarius vnū, quē spūs pro
gratiua tastitatis, ampliori dilōne
fouerat digno. Omnes quippe se
diligē probat, quibus ante passio
nē loquitur, Sicut dilexit me pr̄ et
et ego dilexi uos, manete i dilōe
mea, Sed hunc pomby diligit
Cum ppe uirgo electus, ab ip̄o
virgo fuit pmansit, Denotant
namq; hystorie, quod eū d'mp̄tis
uolente nube uocauit, ppterea
quē a carnali uoluptate retrahat,
potiori sui amoris amoris dulcedie
donauit, Demq; hunc moriturū
fructu mercedis sue amedauit, ut
virgo uirginē seruaret, nō p̄o
morte, ac resurrectrē celos ascē
dentē, nō de cet eū genitrici filio,
Cuius casta uita, castus eū uitet
obsequijs, p̄domit & alind sue
p̄sone uirb⁹ Johannes indicium,
Subiungens, Cui & recubuit i ce
na, sup pectus eius, & dixit, Dne
quis est qui tradet te, Hoc amo
gestum, sit, superiora huius euāgi
lista, plenius ostendunt, quia videl
in cena, qua ultima ante passio
nē cum discipulis saluator hunc,
Tyna earū pedes lauit, eisq; reconcis
& sanguinis sui, tradidit misteria
celebranda, Discipulus ille quē
diligebat, sup̄ pectus eius recubue
rit, & cum dixisset eis Amē amē
dico uobis, quia unus ex uobis
tradet me, Annuerat is discipulis,
Mente petro, ut mē loqueret
et diceret ei, Dne quis est, Aut dns
Ille est cui ego intinctum
panem porrexero, Nō aute
discipulus ille sue pectus i cena
nigri recubuit, nō p̄mti solūmo
dilōnis, Sed & futuri erat signū
mistice figuralbatur ia tunc euāg
gelium, quod ide discipulus erat
septuetus, liberior⁹, atq; alacr⁹ ce
teris, fuerat septenes p̄fectus, mi
ama diuine maiestatis, & capre
hensiue, Quia em in pectore ihu,
sunt omes thesauri sapie & sciē
abscondit, & merito sup̄ pectus ei
recubat, qui maiore cetis sapie
& scie, singularis munere donat,
Cetos quippe euāgelistas, nonnūq
plures de mādatis mi saluatoris
panciora de diuinitate locutos,
Johannes aute p pauca, d' huius
scribens, actibus, potius se exco
nendus, diuine ne modum adhi
ne, patenter insinuans, qui ta
de pectore ihu, fluenta doctrine
celestisq; nobis eructuaret hau
serat, Sequitur Hunc ei⁹ cum
posisset petro, dicit ihu, Dne h
autē quid, Quia se bis petro
audierat, p passione cetus dā
ficatur deū esse, Volunt eū de
fore, & discipulo, quia esset ip̄e
morte, ppetua transiturus ad uita
Dicit ei ihs, Sic eum uolo ma
nē, donec nemo, Quid ad te
Tu me sequere, Nō imp̄ud ei
p mēti passione uolo estimari,
Sed absq; violencia ppetuois
diem expectare nouissimum,
qui ipe uenies, cum eterna

beatitudinis mansione recipiam
Et quid hoc ad te, Tu autem quasi
patibulum subeundu/mea te uestigia sequi/debere memento, Et quidē
hanc dñi responsionē, floccifecit
tpis ita tractabit, qñ Johannes
nūquid esset moriturus, dñs non ita
esse intelligendū/ipē Johannes
dñi monitū tenuit, Qui cum ppius
fuisset/exisse pmotū istum aiūt fres,
Quia discipulus ille nō moritur,
Sollertes adiecerūt aut, Et nō
dixit ei ihūs, quia nō moit, Sed
si eum uolo manē/donec ueniā
quid ad te, Non ergo putandum,
qđ discipulus ille, nō fuit/moriturus
in carne, Quia nec dñs hoc futurum de illo pdixit, psalmista
ait Quis est homo qui uiuit/et
nō uidebit mortem Sed ita potius
intelligendū, qđ cetis xpi discipulis/p passionē estimatis, ipē
in pace eccie/aduentū uocationis
exspectauit, Et hoc est quod ait
dñs Sic eum uolo manē donec
ueniō, nō quia nō et ipē multos
anteā labores/pro dñō pertulerat
malos tolleāuerit Sed qui ultimus/in pace semen finiret, ut
pote cuius xpi/p ecclam ppagatio
late/iam longe lateq fundata,
Nam patibulis aplōr/ai cetis aplis
flagellatus fuerit/quādo/abeuntes a cōspectu eoꝝ/qm
digni habiti sunt/p nōe ihū/contumeliā pati, et a domitiano
relegatus/in fertilentis olei dolium
missus/in ecclastica narratur
hystoria, Ex quo tamē oma-

se protegente grā/tam intactus
exierit/p ug fuat a concupiscētie
carnalis exēplis, Nec multo post,
ab eodem principe/pp terrificabile
euangelizandi ofamā/in pathmos
insulam/exilio relegatur, ubi humano licet destitutus solatio/diuine tamē illustrōis/et allocutionis
meruit celestia consolatōe releuari
Denique ibidem Apocalypsim/quā
ei dñs/de statu ecclie posteriorū/
futuro revelauit/ manu sua conscripsit, Vnde constat pmissio
ne sic manendi/donec ueniret
dñs/nō eo ptinere, qđ sine labōe
tamis/futurus in mundo, Sed
illo potius/quod sine dolore
passionis transiturus esset.
eundo, Sicut em in patrē suis
fuerimus, Cū ergo longo confectus senio/steret in mundo decessus sui, quotidie discipulis
suis/p monita exhortationū/ac
missaꝝ celebratōe/ultimū eis
ualefecit, Deinde defendes mōe
fossum sepulture/cuius locum,
facta oratōe apostrus est/ad patres suos, tum liber a dolōe
mortis/qua a corruptione carnis
soluitur aliemus, atq ita completa est victoria salvatois nīa,
qr sic eum uoluit manē/donec
ueniret ipē ppositum aut/missa
hec in his que petro et Johanni
a dño pdicta, atq in eis sit gesta/
duas esse vitas/quibus/in pmittit
exprimit, Activa scilz/et contemplativa.
designatus atque Quarum activa

gnums ꝓplō dei iuuendi ē. Ad cō
templatiua uero ꝑ pauci ꝛ im
hac sublimiores quiq; ꝓ rectōne
pie actōnis extendunt. Actiua
quippe est uita studiosum xpi fa
mulū iustis insistere laboribus
Et ꝓ us quidē se ipm ab hoc stilo
ꝓmaculatū custodie. mēte manu
lingua. ac cetā corpis mēbꝝ ab oi
squinameto culpe temptamus
otinē. Ac diuinis ꝑpetuo sub
iugare studijs. Deinde ead ꝓxmi
nantibus iuxta uires ocurrē. Et
sufficienti cibū. potum sitienti.
algenti uestitum ministrando.
egenos ꝛ egosos ꝛ domum cupie
do. Infirmū uisitando. mor
tuū sepeliendo. Inopē de manu
fortioris eius. Esurientē ꝛ pauperem
a rapientibꝰ eiun. Sed ꝛ errātī
uiam ueritatis ostendendo. ac
cetis se mancipādo. sene dilū
nis obsequio. Et usq; in stipe ad
mortē pro iustitia certando.
Contemplatiua aute uita est.
Cum longo q̄s bene actōnis
exercitio edoctus. diuinitus oīnis
de ultrone instructus. crebra
lacrimaꝝ cōpunctione adsuefactꝰ.
a cunctis mūdi negocijs naue
et in sola dei dilōne oculum mētis
itenē didicit. Gaudijsq; ꝑpe
tue beatitudinis. quod in fluxo
preteritus ē uita. etiā in ꝓsenti
repit ardenter desiderando ꝓgustare.
ꝛ aliquādo etiā quatū mortalibꝰ
fas ē. in excessu mētis speculā
do sublimiter. Uter aut uita

diuine speculatōis illos maxie
recipit. qui ꝓ longa monasti
ce rudimēta in tutus secretis ab
hominibꝰ degē noeunt. ꝛ li
beriorem ad celestia meditādi
animū habites. q̄ a tremēs sepā
tur tumultibꝰ. Nam uita activa nō
solum i cenobio monachis. sed
ꝛ amicto. ut dixim ꝓplō dispēsā
liter ingredienda ꝓmit. Et
quidē utrūq; aptū. ꝛ pcipue vi
delicet ꝛ Johanni. quidā inter
homines positū. ꝓ excellentia
culmine gre. cōstat in utraq; uita
fuisse ꝓfectū. ut tamē Vita uita
ꝑ pectum. alia designatur ꝓ Johā
nem. In eo etenim quod aut petro
dns. Extendes manus tuas. ꝛ
alius te cinget. ꝛ duet quo nolis
Ꝓfectionem exprimit active con
templatiōis. que tēptationū solet ig
ne probari. Unde alibi de eadē
aptius. Beati qui ꝓfectionē pa
timur ꝓpter iustitia. Qui recte
subiungit dicens. sequere me. Qui
mirū in eius pe. uere. xs
passus ē ꝓ nobis. relinquēs nob
exemplū ut sequam. uestigia
eius. Quod aut dicit de Johāne.
Sic eū uolo manere donec ueniō.
Statū ostemplatiue uite insinuat
Que nō ꝑ mortē finiendi ut
activa. sed ꝓ morte ē ꝓfectus
dno ueniēte explenda. Actiuis
nāq; labor. cū morte defuit. Inte
de ꝓ ꝓ morte accipitur etiā.
Quis ei in illa uita pmē esu
rieti aut. ubi nemo esurit. qs

agnitionem aut · ubi nemo scitur · ubi
mortuum sepelit/ ubi tra inuenerit e
Quis ceteri mee opis q̃rat · ubi
nullus mestę suent · Actionis q̃
ibi labor nullus · Sed solus pte
actionis/ ppetuus remanz fructus ·
Speculatiua aute felicitas/ q̃ hic
inchoatur · illuc sine fine pficitur ·
quando z supnoz ciuis/ spūs dei
pnia · no p speculum/ z enigma
te sicut nūc · Sed facie ad faciem
videbit · Vñ rē de ea sub typo
discipuli · quem diligebat/ quę
sup pectus suū recū discumbe
dicit ihs · Sic enim uolo manē
donec veniō · ac si apte diceret
Volo iustum speculatiue suauita
tis · qua maxime i stis meis
diligo · spūalibus i pteritione
alioz meoz febriatis/ abubitate
domus mee sicut laborose usu
actionis · leti conditione fruere · Iz
po morte sublimiō/ me appete ·
atq; in mee ostēsu manifestatus il
los perducente pfui/ Sequitur
Hic est discipulus ille/ q̃ testi
monū phibet de his · et scripsit
hec · z scimꝰ quia verū e testiō
eius · Iam manifeste beatus
Johannes/ sua psona designat
ex officio · qua designare uetat ex
nomine · Non aute pterent
nituendū/ qđ dicitur · Hic testio
mū phibet de hijs · et scripsit hec
Phibuit quippe testimoniū libo
dei pdicando · p phibuit scribendo ·
phibuit eadem q̃ scripserat demo
cotendo/ phibet etiam nūc/ euā
gelium quod scripsit ecclesijs
legendū pandendo · Si quide a tpe
dominice passionis/ resurrectionis/ z
ascensionis medū · usq; ad ultima
Domitiani pncipis tpa · p annos
circiter lx agmenta · et · v · absq; ullo ·
scribendi animi stimulo · uoluī dei
portabat · Ac · ubi a domitiano/ q̃
sto⁹ xp̃o nerone/ xp̃ianoz psecu
tor extitit/ exilio missus e/ tre rupe
tes in etnaz hereticis/ q̃ i destituta
pastore omnia/ lupi more inuasere
citus · et hebion · Cerethq; ihm xp̃i ·
qui xp̃m fuisse ab homine negabat ·
Simplicitate fidei euangelice p
uersa maculauere doctrina · Sed
dū xp̃e po ascensionē dominicā pmit
tente/ pio pncipe nerua/ rediret
Ephesū · Compulsus e ab omnibo
pene tunc ascie epis/ z multaz
etiaz legationibus/ de doctrina pri
mitate · xp̃i altius face sermone ·
Eo q̃ i tribū euāgelistaz scriptis/
Mathei uidelicet/ Marci/ z Luce de
humanitate eius · ac de hijs tm p
hominē gestis sufficies sibi vide
rentur hrē testimoniū · Ac ille
se no aliter facturū rndit · nisi i
dicto ieunio/ omnis i comune dñm
precaretur · ut ille diuī scribere
posset · Et hoc patrato/ ministerium
reuelatione/ ac sancti spūs gra i eb
datus/ omnis hereticoz tenebras pa
tefacte/ subito ueritatis uite depu
lit · In pncipio erat verbū/
z verbum erat apud deū/ z deus erat
verbum · Similemq; euāgelistis/ totū
sermonis sui cursum faciens/ de nr̄a
nr̄m ihm xp̃m · sicut vere homo ·
de ex homine tpaliter factū · Ita et

verum deū/vere ex deo prē ēnaliter natum. vere cum prē/z spū sto semp exstentem/clarissima assertōne pro cuit/primo omā diuine veritatis/z vere diuinitatis ēssitum alteri, mortaliū nulli licuit, archana re seruauit. Et hoc uirgīm priuilegiū rē servabatur/ut ad seruanda ubi corruptibilis sacramēta/s corrupto. Ipē nō solum corde/sed corpore p cederet. de cuius doctoz ueritate, q̄s sit nemīm ambigendū. ipē quoq; tuduit ostendē. Qui cū dyrisset hut ē ostipulus ille/qui testimo phibet dē hīs/sp̄sit her. Cōti mo subiecit z ait. Et stimo quia vez ē testimoniū eu. Nā ergo z nos/cum ceteris fidelibz. stimo uez ee testimoniū eius. Curemus p oma tota fide intelligendo, rōne oparōne exterendo/que dorunt/ad dona que p̄mīsit querere, per dnm. nrm ihm xp̄m. Qui uiuit et regnat cū prē in vnitate sp̄s scti deus per oma secula seculoz. Amē

In Natale sanctoz innocentū Sermo Beati Seueriani Episcopi.

Celus quo tendat/quo p siliat timor. Inuidia quo ferat. herodiana hodie patefecit immanitas. Que dum talis regni emulat² angustias/ etīm regis ortu molut² extinguere/ sicut aut euentā. Timt herodes mq̄ videns. quia illusus esset a magis. Nasit in bethleem/z omī dit oms pueros/qui erāt in ea/et finibz eius. Videns aut quia illusus ess a magis/dolet ipe tas/se ee illusū/dilatus/se deludi fluriū/fremit/dolositas/se deceptū. Et in se secus uersa rollidunt. Herodes stridet, tadens nē ilatū/ q̄ tetendit. Hinc iniquitate q̄ obsidet enarrat/de fide perfide simit arma. Terreno querit fucē. que natum celitū non credit. Ad crimus matrū/milītum cogit castra. Inter ubera/arē pietatis obpugnat. Innocēs ubertibus/ferrum durat. lac fundit/ antiquam sanguine. Dat an mortē sentire/quā uita. Tenebras ingerit/ intuitibus lucem. Sic aut. Nigē mali/minister doli. Ire artifex. Inuētor sceleris/impietatis auctor. pietatis predo. Inimicus innocentie. hostis nate/suus perse/pessimus sibi. Quē xp̄s nō ut euadet/sed ne uideretur aufugit. In altum tendēs/tradit ab alto/ celum pulsans/intrat profundum. Ipse nadit/tū nadit in deū/de quo qui uita conatur ornē/quia non pt p̄dictōne salus/termīnē vita. eternitas fine. O hamicida quā tetra semp. O quā pessima pessima. O quā perdit confessa. Sic ipse tentatus/ herodes obsidens celestī regnū/sp̄ impugnat celeste. Terrenis rebus/seruit crimina. Ipsa q̄ pietate/audierat natum regem/ destinat/ad stelas/ad pugnam pmptq; parat⁹ ad crimē/tam tas innocentie nō regnit. Ius ab negat/tōtius fas q̄s nephas. Cui nequitia ē facilis/tui ob ofa est equitas. Iniuste semp

te amica/qui cedibus uiuit: qui se
mimit sanguine. Qui crudelita
tibus fruit: Cui de trino constat
totum: de amoe mihil constat.
Herodes timet ereus/ne xpm gla
dius querit. Inuestigat tenoe/teu
delitate rimat. Successore times
intrusit in auctore. primit innoxen
tes: uolens innocuam de prie
Innocuis causam: fiunt noxii
crimine: minimis nati/patet uitio
pena. Autoris ortum/orbem
mandat obtasum/negotiu saluato/
saluador iubet ee extreme. Re
ligua tacuit: o tuli mihil inde
runt: mihil audierunt aures
Mamus mihil fecerunt: et quibo
actus nullus e. Vnde tulpe simp
serunt morte: qui uiuere nescierr
Quibo apud hedde: solum quod
nati sunt: hoc fuit crime. Quid
xpus fuerit. pstius/constans fe
cit/cogitatoni index/meritum
pstruitator: quae deseruit/quos
secebat querendos ee ppter se: ppt
se nocerat otendendos. Natus rex/
et rex celestis/quare neglexerit in
lutes innocentie sue: Detinentem
sibi/quae otempsit exercitum.
Cede cunabulis suis/deputatas
cubias. fit reliquid: ut regem
solum questuros hostis/totum
grassretur milite. Fides non de
spexit suos milites: Et prouexit/
quibo dedit ante triumphae/qua
uincere. quos fecit tape sme etate
victoriam. Quos doctrine tenis/
ante qua meberis. Quos uolnt
uirtutibo uita preterire/ante

celum possidere/quam tam. primsit
ergo xpus suos milites/no amisit.
receptt suas alas/no reliquid. Bti
quos natos ee indemo martirio/no
solo. Bti qui labores in requiem/
et refrigeriu dolores/merores in
gaudium omutauerit. Viuit ui
uit: quia uiue uiuut/q pro xpo
merentur oriri. Beati uentres/
q genuerunt tales. Beata ubera/
que se talibo infuderit. Beate la
crime/que pro talibus fusa/fletibo
gram baptismatis contulerunt/
Nam diuerso mo. dono uno/in la
crimis suis martires/suo sanguine
luptizant. In martirio filioz/ma
tres passe sunt. Nam gladius fi
lioz ptransiens mebra/ad matrem
corda penetrat. et nre e ut sint
primis consortes/q fuerit sortie
passionis. Arridebat puulo crudi
do gladio. Adiutat ut/famulo/
muneras locum. Attendebat lac
tens/prussoris horrore. Vestia luas
eius/morituro gaudebat. Infans
filius omne homine/e no hoste
respuit. sed parentem. Matres
matres tulerunt. Quidquid et
angoris extitit/e doloris. e tdo no
curabunt/martires gaudio. Mar
tiru lacrimas q fuderut. Hoc loco
attendat auditor. Attendat ut m
telligat martiru no q thue pre
meritum. Sed ueniee p gras In p
uulis que uoluntas. quod arbitriu
ubi captiua fuit e ipa na. De meo
q debemus totum deo. nichil in
nobis/primee diabolum/corpi tee

o tempne ẽ ysteria · tormẽta expẽ
dere · lassare torturem · tupe de ty
rus glãm · de morte vitam nõ ĩ
tuas humane sẽ nnnieris ẽ dñi

Sermo beati Johannis Episcopi

Oritur nouus ab infantibꝫ
sermo/sanctis laudibus xpi ·
in glãm dñi/primam vocem aprunt
innocentes · fiunt de pueri laude/qui
fuerat impti sermone/ offerunt
domino primicias lingue/nouos oĩs
immolant fructus/uerborꝫ principia
libant · Infantia em̃/que p etatem
loqui nõ poterat · glãs dei cũ lau
dibus resonabat · Norunt laudẽ
xpi/ qui loqui nõ potuit/ fiunt
periti laude · qui fuerat impiti
sermone · Ostendunt laudibus
dñm · suffragijs predicat xpm ·
fiunt interea pũi sine magistro
diserti · docti sine doctore · periti
sine eruditore · Agnoscunt xpm ·
pdicant dñm · non quẽ psuasio
humana docuerat · sed quẽ dñi
nitas motibꝫ mirabat · Cessa
sant em̃ humana/ ubi divina tractã
tur · humana ipa prodesse nõ potest ·
nisi diuinorꝫ solatio sublemeantur ·
necesse ẽ em̃ terrena succumbere ·
cum celestia predicantur · Natura cum
virtutes loquuntur · Exigitur itaqꝫ
infantiũ etas in laudem · q delictorꝫ
nõ nouerant crimen · Dignius
a dignis laudã · Et innocens ·
innocentium testimonio predicatur
Accipiũt em̃ a xpo · et reddunt ·
obsequuntur/ et referunt · deo ei
tpe · et qui dederat · recepit/ et
qui acceperat · reddit · Vnus
unumqꝫ tempe suo xo reddit ·
dum eius laudes/ alli ab infantibꝫ
referũt · Dignus de laude infan
tiũ/ qd de lactentiũ laudibꝫ psen
timus/ quorꝫ laudẽ tacere nõ
possumus/ nisi eos nos qui lau
dauerint nouerimus · Qui sint ·
ubi sint/ quam laudẽ meruerit ·
quero qui loqui nõ norant/ nocꝫ
em̃ etas illa poterat posse/ quod
natura nõ dederat/ aut celebri
a talibus poterat/ quod institutio
denegabat · Dicunt nãq; deo nõ lau
des tribuũt ab herode stultates
loquuntur fatue · qd lingua nõ
put · Passione tamen/ quod sermõe nõ norunt · Ostensi petunt ·
qd visi nõ poterant · Nec no
uũ quid dicitur/ ut moces fa
tuis · aut deo referat laudes ·
Aut suas motet passiones ·
Cum abel sanguis clamet ad
celum · aut ostabꝫ aue ab altari
manifestentur ad dñm · Contulit
martyrũ laudẽ · quibꝫ negatum
fuit nã sermonẽ · licuit sanguine
clamare · Quibꝫ non licuit cla
mare narrare uoce · licuit sanꝫ
ne loqui · quibꝫ lingua nõ licuit
Nituerunt cũ deo tollere/ quibus
humana negata sunt uerba · sed
em̃ ore ipsis infantibꝫ ipse plete
sunt verba ppbete dicentis · Vox
in rama audita ẽ/ fletus z plora
tus/ rachelis flentis suos z no
luit ꝯsolari/ qa nõ sunt · Rachele
primo ee eam̃ psonam/ nemo qui
abnuat/ nemo qui aliud ꝙ uerita
te defendat · Sed duo milia ĩfã
tia conspicio · fletus/ z ꝯsolatiõs

filere

qtemptus ⁊ cū fleuit/tūc cōsolari qtempsit · aut si cōsolari qtempsit · tūc fleuit · aut quomō qpetit ꝺsolari noluisse · tui qpetit flesse Cum autē flē nō ꝺebuit/ q cōsolari qtepsit · aut consolari ꝺebuit que nō flere nō potuit · cū manifestū sit · fletus cōsolatoꝝ tergi · nl tecte tue · mōstrat flere · q non mōstrat qsolatoꝝ fmōē · Sed noluit mgmō sc̄ptura ꝺsolari/ꝛ nō sinit · ꝛō ꝛ nō noluit consolari quā sunt · ⁊ ꝛō tō noluit ꝺsolari quā nō sunt · quomō noluit flē/ quasi illos qui nō sunt · ⁊ Sed ut cōpendio iam ꝺuocatū tanta reddatur. qđ ꝺ matre ꝺfletur · Sed spe ḡlē ꝺsoluō humana qtempnit ⁊ pietatis affectus īfletibus ꝺelēt Sed o crūdꝛ ḡlā repudiū cōsolatoꝝ mōstrat · ꝓlongant em ī mrē affectus ⁊ fides/ humanitas tū deuotione cōtestat · ꝓlangit affectus Sed fides exultat · deflet humanitas/ Sed deuotō cōsolatur · Iuuat em mrē · humanitus flere · tui nō licuit cōsolatrē humanitō mōstrare · Ideo ⁊ ds̄ xp̄s lazarum fleuit ne tu flē qpē quoq; tuoꝝ cōsolatoꝝ mōstrat · quia hominis fuit qđ fleuit · tū manifeste sit deus qui lazarum suscitauit · Sed o bta attentiū ḡlā/ ꝺbus proꝝ qtigit ꝺcutā mactrcia · expūgt tempe vno/ natiuitatē ⁊ morte · ingressum ⁊ exitum · principiū ⁊ ocasum · ut ipis p̄sēsit tpe uno ut ꝺxi qtingere ⁊ nascendo īgꝝ ꝺi immūdū/ ⁊ ꝺcutā mrīo celū ·

¶ Decolat nouos ꝓtus xp̄s · ru ꝺes milites signat/ legiones latentes victoria ꝓpetrata tonat ⁊ fiunt pro xp̄o militares · q̄ etate fuerant tequales · ⁊ fiunt mgnanimes sine clamme fortes/ sine pugna victores · Norunt vincē/ q pugnare nō norunt · ⁊ Existimat victorie ḡpotes · qui fuerat etate rebelles Certamitur pea martirū/ glām famē ne ḡperat · etnā vitam tempali morte ḡmutat · Nec timuit etas illa morte Nec horruit · timē cum potuit · que timē non nouit Transmittit flammes · xp̄us mittens ad celum Offert nouā xcmā · p̄ri/ p̄mitias frugum exhibet ḡmitoꝝ · Iste dat fluuiam fecundissimā messē · dum femine tanta exhibet ubertate · Derisit · derisit hostibus minas/ que putauit turbare cōsilium ꝺi · glām xp̄i · Salute mundi · Sed gtulit ifantibus mīrīs martiriū/ dū ifate quesit ocidē xp̄m · ꝓstat hosti dum nocet beneficiū/ dum occidit/ tribuit · Inuideret em ecclē · si amaret · Sed alie sunt treguge pugne · alie celestes victorie In prelio xp̄i moriendo · viuitur tacendo surgit · victoria p̄ meritum cōparat · Lectio sancti euangelij Secundū Matheum

In illo tempe angelus dn̄i apparuit in somnis Joseph ꝺcens/ Surge ⁊ accipe puerū ⁊ matrē eius · ⁊ fuge in egyptū/ ⁊ esto ibi usq; dicam tibi Et reliq · ¶ meli venerabilis bede p̄bri ꝺ eadē lectione

De morte preciosa mar-
tirū xpi Innocentiū/ sac-
nobis sacris hmī euāge
lij lectio veritatis. In qua tame
ōm xpi martiz/ preciosa est mors
designata. Quod em̄ pusilli or
tūi sunt/ significat p hūilitatis
meritum/ ad martiriū puenien-
gliam. et quia mīsi tēnesse fiunt
quis. z effectus ut paulus/ nō
possit aīma dare pro xpō. Ad
m̄ bethleem z m ombo fīnibus
eius ortūi sunt/ ostendit nō sō-
m̄ Iudea. Vnde ecclē cepit ergo/
Sed z m ombus eiusdē ecclē fīn
bus. quarumq; p orbē diffusa ē/
psecutōne seculi/ perfidoz.
z patientia priorū eē tolerandam
Quia h̄m ortūi sunt/ sortis
ria z opacē pfectus mōliat. qz uēo
infra simplicis aīe/ potestas fidei tu
non flecte. constantia fortes eque
superat. Quod illi quidē ortūi
sunt. Sed xpus qui querebat/ vitas
euasit. insinuat corpa quidē ab
impijs posse perimi. Sed xpm
pro quo psecuti tota secuit. nullate
eis. nl' uiuentibus nl' ortūis/ posse
auferri. Sed eos uerauter testetur/
quia siue viuimo dno viuimo/
siue morim dno morim. siue ei
viuimo siue morim dni sumo
Quod uēe naturalis Ihereme
Vox in rama. i. excelsa audita ē.
ploratus z ululatus. mansisse
demōstrat. luctum sancte ecclē/
qe de iusta membroz suoz nece
gemit. nō ut hostes gaudeant
martiriū cedere. Sed usq; ad solū
supm̄ ascendere iudeis. z sicut
pthomīcis abel. ita ecclā sanguem
retetoz mrm̄/ de tra clamāte ad
dom̄ fuisse illud viri sapientis
Non despuet preces pupilli nec
viduam. si effundat loquelam
gemitus. Nonne latine vidue/
ad maxilla descendunt. z ex clama
tō eius suggillatē eas. Ad max
illi em̄ ascendunt usq; ad oculos.
z ois exanimatoz nō detrabutur
sepulturis. Quod rachel dicitur
plorasse filios suos. nec uoluisse
se ogolari. qz nō sunt. significat
ecclām/ ploratū quidē sanctoz de
secuto ablatōne. Sed nō ita uel
le ogolari/ ut qui seculi morte
vicerint. rursus ad seculi
certamina secum tollerandā re
deant. quia nimiz nō sunt ulti
cendi immodicis de aug erup
mis. semel euasserint tōnandi
ad xpm̄. Rachel namq; ipsius
aut videns dom̄ dicitur. ecclām
figurate demōstrat. cuius tota
mēnā/ ut videre deum me
atur. fulgulat. Et ipā ois re
surrectiōnis/ qua pfectoz bonoz/ eluci
mēclo nonaymta nouē ordinibus
angelicaz virtutū/ ablata gaudet
sedes. z mutatoz. suis imposita
humeris. z sic reportata ad
gregem. Queritur autē iuxta
lectiōm/ quōd rachel plorasse dom̄
filios suos. cū tribus iuda/ que
z bethlee tenebat/ nō de rachel
Sed de sorde eius. Ita fuit orta
Vbi tamē sanctus patet mysti-
Quia nō tantū in bethleem/
Vez ecclā in ombo fīnibo eius/
plū sunt omīb; trucidati. Tribo
autē beniamin̄ de rachel orta

est, xxma fuit tribuu inde.
Vnde merito credi debet, q plaga
crudelissime necis, nō paucos ena
bemamines stirpis pueros inol
uerit, quos pgemés rachel elata
ex relsum uoce ploranit, pt et
aliter intelligi, qđ rachel in eta
bethleem sepulta e, sicut titulo
nominet eo mames, usq hodie
testat, ad occidente ciuitatis, uide
via que ducit hebron, quod ea
que in low eode agebant, ipa e
gisse pphetice locutōnis nō ore
dicat. Cmo corpe z nomine, loco
pē fuit in signis. Sēd ds pē
ne occideretur ab herode, sublā
tus e a pntibo in egiptū, sigfi
cat electos, sepius malor pbitate
sua effugendos scelbus, uel ex
exilio dampnādos. Vbi simul ex
emplū datur fidelibo, ne dubiter
rabiem pse quētiū, ubi optimū
fuit dctīnāe, figendo, cū hō dñm
ac dñm suū, fecisse meminerit
Siquidem ipē qui erat sub pre
ceptuens, cum nos pseruti fue
rint in ciuitate ista, fugite in
lia, pus fert quod pcepit, fugie
do hominē, qi homo mitra, gp mag
paulo ante mōstrauit stella de
celo. Quod occisus p dnō pus
Herodes nō longe pg obiit, set
Joseph monente angło, dñm cū
matre, ad tram nr reuocauit, sigfi
cat oēs pseutōes, q q etiam
erant monende, ipōr pseutor
morte dmittendas, essēq; ml
tatis pseutoribo, pace gētē de
mo redendā, z sanctō q latuerat
ad sua loca fuisse reuersuros, pos
sumus quoq; odium hēodis, q
pdere ihm uoluit, sup pseutoib
que aplēa sunt temporibus factum
Judea specialiter attige, quando
ualente iudea, predicatores
sunt uerbi pene oīb expulsi de
punnia, z in gētibus predicatum
sunt longe lateq; dispsi. Sicq;
factum e, ut gentilitas, que per
eptum figuratur, pius ante
tenebrosa lumē uerbi pueperet
Hoc est em puer ihm, z mater
eius in egiptum defert, fidem
stituet dominice incarnatōis, et
ecie sanctate p doctores sanctos,
gemby omiū, quod erat in egyp
to usq ad obitum herodis, indi
cat figurate fidem xpi in gētibus
mansura, donec plenitudo gen
intret. Et sic oīs isr saluus
fiat. Obitus quippe heodis, ter
minū intelligimus malicie, q mul
ti etiam in dea sentiat, occi
so pnuncio, morte humilii spū,
quos fugato a se expo Judea penit
de signat. Quod aute defuncto ip
se redit ad tram nr ihs, signe
scilicet demutat. Quando enoch
z helia predicantibo, iudea sopita
nocte infidie flama, fide uelat
rapient. Et bene tam iudea de
sert fugē z hoc in nocte dicit.
Cum uero reuertant in illam,
nō solum fugę, sed nec nocte
sit meno. Quia nimia, qđ ob pcta
tenebras, olim pseutores refugit,
pbis ad lucē fidei, tandē se creto
recusit. Quod diu natato latet

herode. Joseph timẽs archelaũ filiũ
eius/ iudeam ubi metropolim ha
bebat/ ire formidans/ monente a
gelo in nazareth galilee secessit/
ultima psentis ecclie tempora/ de
signat. quando pro ea/ que mul
ta est/ omnes gentis illius ecclie/
q̃ xpianos in quatũ ualet psequi
no desistit. Ac eos in quibusdam.
an xpi psecutio consurget/ z q̃s
plurimis ad pditionem/ Enoch
z helie/ a pfidia tomisis. Seo re
tis ad institutũ an xpi/ tota ec
tione q̃ fidei dimittentibus/ pars
igitur iudee/ i qua regnabat arche
laus/ pfidos an xpi secutes dicit
Porro/ nazareth galilee/ in quo
dns transfertur. parte gentis
eiusdem. que timet tps/ fidem
xpi est susceptũ/ designat. Unde
bene galilea/ ppetua tps migra
nazareth flos. aut virgultũ
eius interpretatur. quia nimi
rũ ecclia/ q̃ ardentiore desiderio
ab hijs/ que mutis uidet/ sibi re
uelata ꝓmerenda transmigrat/
eo maiore spiritalium habundat
flore. ac germine uirtutũ. Un
optet fratres dm/ quia ꝓmis
sas martirũ/ hodierna festiuitas
ueneramur/ de ecclia q̃ in reliq
est/ martirũ festiuitate seculo
rogitemus. ecorũq; ne fugã/ q̃
tum possumus sequendo/ z xpi
eiusdem festinitatis superne/
participes exsistere curemus/ testante
apl̃o. Quia si socii passionum.
fuerimus/ simul z consolationis
erimus/ Nec tam de morte ecorũ
lugeamus/ quam de iusta gaudeamus
ꝓpatione letemur. Siquidẽ sin
gulos ecorũ/ tum q̃ tormenta pelle
rentur. Ex hac uita recepti gene
bundi. id est etiã q̃ genuit fluctu
lacrimas ꝓsecuta est. ita hi ex
pulsos simpna nrm. que est mater
omnium nrm/ mox in aliam uitam
obuijs letitie ministris exceptos
atq; in gaudiũ dni sui/ ꝑpetuo dona
dos introduxit. Unde dicit Johes/
Stabant ante thronũ z agnũ
agmina/ amicti stolis albis/ z palme
in manibus ecorũ. Stant ei modo ante
thronũ dei coronati. Qui quidã
ante thronos iudicii throno/ra
tebant. pene attriti. Stant i
conspectu agni/ nulla ratione illu
a contemplanda eius gloria ꝑ spa
rundis a tuis hic amicis/ nec ꝑ sup
plicia poterant separari.
Stolis fulgent albis. z palmas
in manibus habent. q̃ ꝓmia in
operibus habet/ dum corpa q̃ pro dno
ignibus. ac bestijs dilacerati/ fla
gellis absumpti/ ꝑ pecuniã dis
soluti. Unguliis abrasi/ omnimodo
pene tñ passi sunt desiderati.
ꝑ resurrectionẽ gloificata recipi
unt. Et clamabant/ magna uoce
magis dicentes. Salus deo nro/
qui sedet sup thronũ z agno.
Magna uoce/ saluet deo dicentes/
qui magis gratia actione celebrat/
non sua se uirtute. Sed ipso auxili
ante/ tribulationũ impugnantiũ
superasse dicunt. Dicat ecce
ecorũ z ꝓfectos. agones/ z coronas
describens ꝓpetuas. Hi sunt
qui uenerunt/ de tribulatione magna/

et lauerunt stolas suas/et dealbauerunt eas/in sanguine agni. Stolas quippe martyres/in sanguine agni lauerunt, dum membra sua/quibuslibet inspectibus uisa sunt/penas spiritales fecuri. Sut potuit fieri per xpi sanguine/ab omnibus mundane contagijs, insuper et beate immortalitatis luce/digna reddide, qui et lotas erat dealbasse in sanguine agni. Ideo sunt ante thronum dei/et seruiunt ei. die noctuque in templo eius. Non est laboriosa/sed amabilis/et optata fructus/in dei laudibus perpetuo assistere. Dies quippe et nox/non uicissitudine temporis percipere. Sed perpetuitate tropice significant. Nox enim non erit illic. Sed dies una/melior in atrijs xpi sicut milia. In qua non plorat rachel filios suos. Sed absterget deus omnem lacrimam/ab oculis eorum. Datique uoce letitie/et salutis etherne/in tabernaculis iustorum. per eum qui uiuit et regnat deus per omnia secula seculorum Amen Dominica infra octauam

Sermo fulgentij episcopi.

Cupientes aliquid. Lectio sancti euangelii secundum Lucam

In illo tempore/erant pater ihesu et mater admirantes/super his quae dicebantur de eo. Et reliqua Omelia Origenis

Obscurum de eadem lectione.

Ea que in ortu ihu dicta/siue facta sunt de eo. Et tunc sine postremo/singula quaque digna esse miraculo. Quia obrem miratur et pater/sit eum appellat et Joseph/quia nutritius fuit, mirabatur et mater/super omnibus qui audiebant de eo

Que nam ergo sunt/que de puero ihu fama disperserat. Pastores erant in regione illa/vigilantes obseruantes vigilias noctis/super gregem suum. Ecce angelus sub xpi nomine Natalitius ihu/et ait ad eos. Annuncio uobis gaudium magnum. Inde et inuenietis infantem inuolutum in pannis/et positum in presepe/Nec dum angelo ista finierat. Ecce multitudo celestis exercitus/laudare cepit/et benedicere deum. Cum hec pastores trepidi perspexissent. et angelus recessisset ab eis Dixerunt ad se inuicem. Transeamus usque in bethleem et videamus hoc factum/quod dns ostendit nobis. Venerunt/et inuenerunt paruulum/tam illi quam parentes/si facta fuerat mirabantur super hoc. Et de Symeone scribit. quem rumore audierat/et manu tuli. ut magis pater fuerit. Tenuit eum puerum in brachijs suis. et ait. Nunc dimittis dne famulum tuum in pace/secundum uerbum tuum. Quia uiderunt oculi mei salutare tuum/quod preparasti ante faciem omnium populorum/lumen ad reuelationem gentium/et gloriam plebis tue israel. His que dicebantur de ihu/et pater et mater illius (mirabantur. Sermo primum fuit/Non enim sufficiebat ei tenere puerum, et ea que de semetipso scripta sunt prologui. Sed benedixit/patri illius et matri. Et deinde quasi profectus infantie dicens. Ecce hic positus est in ruinam et resurrectionem multorum in israel/huius quod simile in euangelio scripto Johannis scripsit xpi. In iudicium ego in hunc mundum ueni. ut qui non uident uideant/et qui uident ceci

fiant. Quid ergo in iudicio venit
et no videntes de nascibo uidebit
et q plus videbat de irl' cecidebit
sic venit i ruina / z ẽ resurrectõne
multoz. In aduentu em dñi sal
uatois / qui plus stetebat corruet
runt, et qui cadebat surrexerit
Una het ẽ inpretatõ de eo quod
scptũ est. Ecce iste positus ẽ i rui
nã, et i resurrectõne multoz
i nl' Est autẽ z alius ꝙ intelli
gendum / aduersus eos / uel maxiẽ
qui ꝙ coruose latebant. Et hinc
mõe ueteri testameto. que non
intelligunt testimonia egregiates
simplicius corda decipiũt. Audi
em. Ecce deus legis z pphaz. Vi
dete qualis sit. Ego inp̃ortũ
et uiuificabo. ptuciã z sanabo /
z nõ ẽ qui eruat de manibꝫ meis
Audiunt audam, z nõ audiunt
uiuificabo, audiũt ptuciã. z audi
re ctempnũt. et ego sanabo. Isto
modi ostenditur creatore talium
mantium. Igitur a inquã intẽptet
quem sensum habeant. Ego uiuifi
am z uiuificabo. ptuciam z sanabo
opponã eis testimoniũ euangelij
Dicamꝰ aduersus hereticos. In
numerabiles quippe hereses sunt
Que euangelia scõm luciã recipi
unt. Si pp̃ter ea cruentus tactu
iudex. z crudelis ẽ conductor / quia
duxit Ego occidã. z uiuificabo.
ptuciã z sanabo / manifestissimũ
est. z ihm̃ xpus ẽ filius / eadem
significãt de deo scripta scripta
sunt. Ecce hic positus ẽ i ruina
et i resurrectõne multoz i nl' /
no i resurrectõne tactu / sed et
i ruina. Si malum ẽ nocere /
malũ sit z in ruina venit. Qd
respondebunt. Vtrũ ne timet
a cultu eius. an queret aliqua
occasionẽ. z ad tropologiam
confugient. ut quod i ruina ue
nerit / benignitate magis / quam
austeritate ponet. Et quomodo
iustum ẽ. quãdo quod i euangelio
tale reperitur ad allegoria / z no
uas intelligentias confugio. Qui
deo i ueteri testamento / statum
accusent. z multam expostulacõẽ
quãmus probabilis sit recipe. Deo
z hoc quod scripturæ iudicium ei
dem i numerum istum / ut uide
tes videant. z qui uidet certi
ant. Quamuis queat ut ea esse
nunt / implẽ nõ poterunt. Ego
ueo qui optime credentibus / z nõ
ab hereticis erepta aliquo / sed ex
uocabulo municipali / z hinc nomẽ
qđ benedicat z supplantat z supe
tam ope / qua sensu / z dicit ecce expi
amus / equalem. z ueteri et n
noua legi. quicto ratione, Locut
deus. Ego mittam. Libertatis ab
eo inuitatoz Quãdo enim uetus
i me homo ẽ / z qui no adhuc ẽ
homo. cupio ut occidat i me de
ueterem hominẽ / z uiuificet me
ex mortuis. Primus em aut ho
de terra terrenus. Secundus ho de celo
celestis. Secut portauimo ymaginẽ
terreni, portemo z ymaginẽ celestis.
Scõm hunc sensum intelligit
z alius. In iudicio ego i hunc
modũ uenio / ut qui no uidet vi
deant / z qui uidet certi fiat. Hemo

m nobis oms homines, z aspm
z rectitate ad̃ uidebat/ z nō vi
debat. Si quoq; aliquā apparet
oculi uidisse dr̃ibitur, sicut
mq; mulier lignū, qz bonū ē ad
cōmedendū/ z optimū, oculus ad
uidendum/ z tollens de fructu lig
cōmedit, z dedit uiro suo z com
mederunt, Igitur nō erant cęci
sed uidebant. Deinde sequitur
Et apti sunt oculi eoz. Ergo cęci
fuerunt, nec videbant, quoz
oculi postea sunt apti. Sed qui by
ante viderant, postquā mandā
tū dei ptergressi sunt, teperiū
vidē male, et aspm obscurē
subrepente deluto, pcea pōde
runt. Ego sic intelligo, z illud
q dixit dns, Cmus fecit surdos/
z mutos/ videntes/ z cęcos/ Nōne ē
dns deus. Et oculo corpis/ quo
terrena ista aspiamq, oculus ste
sensum. tarnis de quo scriptura
ait, Frustra intendes z i flatu
sensu tarnis. Qui habemus
alium spm meliorē z diuina
sapiētē. Cui quia terus nobis
erat, Venit ihs ut faceret eum
vidē, ut qui non videbat uideret,
q aute videbant cęci fierent. Hinc
haurit ergo sensum z hō cō mu
hemus Tmalo/ Intelligendū est
Esse hic positus ē ruinā z resur
rectionem multoz in ml̃. Habeo
aliquid in me quod quod male
sonat/ z pri superbia se erigit/ hoc
tadit/ hoc subruat, quod si cęci
derit/ id quod ante corruat/ Sur
gens stabit/ Interioz hō meus
quondā iacebat clusus/ z exterior sta
bat erectus/ antequā credere in
ihm/ bonū in me iacebat/ malū
stabat. Postquā ille uenit/ timet
quod in me malū fuit corruit/ z
expletum/ semp mortificatio mē
ihu in corpe circumferes/ z illud,
mortificate membra ura super
terram/ fornicationē, maledictam
luxuriam. Volatica hierusalē
ze. Hoc oīm utilis ruina fa
est, z de hac ruina dicat Habiaz
fuit tadauer, illuc congregabūt
aquile/ Tadauer quippe a carn
nomē accepit, z Bona ē hec ru
ina/ ad quā primū uenit ihs/
ut pri facere restitutionē/ nisi
ruina precessat Venit ante destruc
quod in me malum fuit, ut illo des
truto/ z mortificato/ cō surgat i
me/ viuificetur id quod bonū est,
ut cōsequiam in eo regnū celoz
Lucas scripsit/ Spus sanctus supue
niet in te/ z virtus altissimi obu
brabit tibi, pter hoc/ quod na
tum fuit, sanctum uocabitur filius
dei, Et qui nobis manifeste dat
qm̃ virgines filius fuit ihs. Nec
de humano cōcepto ē semine, Ste
phen eius testatus ē Joseph dicens,
Et erat pater illius z mr admira
tes, sup hijs que dicebant de eo
Que igitur causa extitit/ ut ea
qui pater nō fuit, patre se meo
caret Cui simplici exposito
ne tetus ē dicet. Honorauit eum
Spus sanctus uocabulo pris/ qā mul
erat saluatore, Cui aute altius

aliquid inquirit/ pris dñe/ qm ymā
nis ordo a dauid/ usq; ad Joseph
deducatur. ne videretur Joseph
frustra notari. qe pr nō fuerat
saluatoris/ ut ymāmis ordo lorū
haberet. pr appellatus est dñi.
Admirabant ygit pr illius z me.
sup his que dicebant de eo/ tam
ab angelis/ qđ a multitudine re
lestis exercitus/ nec nō z a pastoribꝫ
Omia quippe ista audientes/ vehe
mentissime admirabātur. Deinde
benedixit/ benedixit eis Sy
meon. z dixit ad mariā matrem
eius. Ecce iste positus e in ruinā/
z in resurrectionem multorū in Isr
et in signum cui ptradicetur. z tuam
ipsius quoq; animam ptransibit gladius/ ut
revelentur ex multis cordibꝫ co
gitationes. Quo saluatore/ in ruī
nā/ z in resurrectionē multorū ue
nerit/ o templandū e. Cui simpli
tates exponit. pt dicere in ruinā
eum venisse infidelium. z in resur
rectione credentiū. qui nō culpo
nit pres est/ dicit. neq; qua cum
tacē/ qui ante nō steterit. dicit n
ergo. si fuit ille q stetit. in quo
ruina saluatoz aduenit. Ver
nō/ z eum qui consurgat/ ma ua
qz ille ostendit/ qui ante corruerat. Videndum e utrūq;/ ne for
te saluator/ nō aliter alios/ aliter in
ruinā uenit. z in resurrectionē
Sed hisdem/ z in ruinā z in resur
rectionem uenerit. Inquiendum
aut ego dem/ z qui nō videbat
videant/ z q videbāt cecī fiant/
Est enim in nobis aliud/ quod videbat
prius/ z postea videre desinit. Et alia
quod nō videbat/ z prius cepit vide.
Verbi gratia. Volo videre illius ecclie
quibus antea nō videbam. Et qui
mihi postea restituti sunt/ quoniam
pro inobedientia. z adam z eue oculi
sunt apti. de quibus simplicior ser
mone tractauimus. Restat autē mi pro
tandum. quid sibi uelit hoc/ quod
ait. Ecce hic positus e in ruinā.
z in resurrectionē multorū in Isr. Ne
oportet primū cadē. z tū resurgere/ pro
ea bene surgere/ ne saluator ca
dendo fuit ruine male. Sed ppterea
cadē me fecit/ ut consurgā/ z melio
ri ruina utiliorē fuit. q illud pris
q videbat stare. Statu enim
primo tempe/ quo primo uiuebā. cū
z qz primo stabā. prima mihi utilitas
fuit/ ut caderem/ z primo morerer
Deinde z sti spūs/ quo angustio
aliquid contemplabar/ videbat
in fame sua. ppterea autē cadebat/
ut prima p ruina plenius pu
gnarentur. Hoc ppm z saluator
tibi primū tonabit ut correcta
ethnicus eras/ tacit in te ethnico
dilectus Petrus. primū in resurrec
tionē intrauit. postea eius/ tacit
in te petre. ut possis de hinc
surgere/ z dicere. Si commortui
sumꝰ/ z conuiuemꝰ. Et si con
formes facti sumꝰ mortis/ con
formes z resurrectionis erimꝰ
Iste q in ruina/ z in resurrectione
multorū positus e in nr hore/
in his qui plena pnt ante fer
ruentione ostendit/ z in signū cui.

ḡdicatur/ omnibus que narrat
hystoria de saluatore ḡdicat. Ego
im̄ sum signū cui ḡdicat. Martiri
omite/ ḡdicamt huic signo/ & dicit
penūlo eum de mulicre nō ḡnatū.
Jobemite ḡdicamt signo, dicentes
ex uiro & mulicre, ita natū esse.
ut nos quoq; nascim̄. Habuit corp̄
humanū. et hoc signū est cui tot
dicat. Alii em eum dicut ~~fuisse~~
Venisse de celis. Alii tale/ quale
nos corpus hūisse, ut p similitu
dinē corporis/ ecclā nrā corpora. re
dimeret a pēnis/ & duret nob̄ spē
resurrectōis. Resurrexit a mor
tuis. et hoc signū est cui ḡdicatur.
quomō surrexit. Vtq; ipē/ & talis.
qualis mortuus e. An tenet ī me
licris substantie corpus resurrex
it. Et est infinita gtenō. Alibi
dicendo/ figuram clauoz thome
monstrauit manibus suis. Alibi
exegone tractandu/ si uō corp̄
huit. quō clausis ingressus e hos
tibus/ & stetit. Vides ergo ut dignū
tis variis/ etiam resurrectōm eius
gstio ostendatur. Et sit signū cui
dicit. Ergo & hoc signū cui pro
phetaz ore predicū est/ putō ee
cui ḡtraducetur. nō quo ḡdicat
hm̄ qui credunt/ ī eum. Nos uō
omia stimo uera ee/ que scripta
sunt. signū sit cui ḡtraduceret.
Deinde Symeon ait. Et tuā ipi9
animam/ ptransibit gladius. Nulla
docet hystoria/ beatā mariā/ ex
hac uita gladii occisione migrasse.
pp̄ti cui nīma/ sed corp̄ ferro
soleat infestia. Vnde restat ītel
ligi/ gladium illum de quo dicit.
Et gladius e in labijs eoz/ hoc e
dolorem dominice passionis eius
animā ptransisse. que & sic pm̄
ut pote dei filium sponte pro nra
mori/ mortēq; ipam̄ nō dubitaret
ee demicturū. ex sua tamē carne
preceptū. nō sine doloris affectu
potuit uidere crucifigi. Vla & fer
rum quod animā ioseph ptransi
isse tamitur. nullū melius/ qua
dura tribulatō mentis intelligit.
ut reuelentur ex multis cordibus
cogitationes. Cogitationes erāt
male hominibus. q̄ propter reue
late sunt/ ut plate in medium
ducerentur. & infce atq; emor
tue ee desinerent & crederet eas
ille. qui pro nobis mortuus est
Quā din em abstondere erant
cogitationes. nec prolate in me
dū/ impossibile erat eas penitus
infici. Vnde & nos si peccauerī
mus/ debemus dicere. Peccauī mecū
notū tibi feci. & iniquitatē meam
nō abscondi. Dixi confitebo in
tuam meā dnō. Si cui hoc feceri
mus & reuelauerimus ptā nrā/ non
solum deo. sed & hīs qui possint
mederi uulneribus nīs/ atq; pcīs
delebuntur pcā nra ab eo q̄ dixit
Ego delebo ut nubē iniquitates
tuas. et sicut caligine pcā tua.
Post Symeonis pphetiā/ ex ne
esse erat ut mulier esset in sal
ua/ uenit pphetissa mulier/ de q̄
scribitur. Et erat pphetissa filia
Fanuel & tribu asser. Ex puerb

ordo/non senit aliū virū nisi mulierē/
sed ꝓpter hoc venit spūs sc̄s in eos/qui apprehen
dit infantē/et tenuit in brachijs
suis. Deinde mulier/cuius equidē
verba/nō sunt disputata. sed dīm ē
glūlter/quō confessa sit dnō.
et locuta de eo/omnibꝫ qui exspecta
bant redemptorē israhel. Et iuste
sancta mulier/sp̄m ꝓphetandi
meruit accipere. quia longa castita
te. longiusq; cū viris ad hoc
culmē astenderat. Videte mulie
res testimoniū animē/et imita
mini illud/si quando vobis euene
rit ut ꝓbatis viros. considerate
quid de ea scriptum sit. Septē anis
peruit a virginitate sua annis
Et reliqua/ꝓpterea ꝓphetes fuit
neq; eni ut libet/et fortuitus spūs
suus habuerat in ea. Bonū est
et primus/si qua ꝓ virginitatis
gratiā possidē. Si autē hꝰ nō potu
erit. Sed si euenerit ei ut ꝓbat
uerit/uidua ꝓseueret/quod
quidē nō solum ꝓpter mortē viri
sed etiā cū ille vivit debet hoc fa
cere. ut cū si nō euenerit/voluntas
ꝓpria/et ꝓpositū/a dnō coronet
et dicat. Hoc voueo atq; promit
to/si mihi huiusmodi aliquē qui nō
optō quisquā/michi aliud fiam/
qꝫ ꝑ castimonia/et vidua ꝓseue
re. Et ut ꝓfecerint omnia/secūm
legem dñi/reuersi sunt in galileam
ciuitatē suā nazareth. Potest
fieri hoc loco lucas/que a matheo
expressa nouerat omnia videlicet
post hꝰ ne ab herode necaretur

puerum/et corpus/a populis
esse delatum. Desiderabat
sic domū galileam reuertī
nazareth ciuitatē suam habi
tare cepisse. Solent enī eum
geliste singula/sic omittere quam
que ul' ab aliis cōmemorata vi
derint. ul' ab aliis cōmendata
m spū puiderint. nō cōtinuata
sue narrationis ordine. cū in illa
ꝓtermisisse videant. q tamē
alterius enarrigeliste/cōsideratu
sc̄ptā/quo loco terminata fuerit
diligens lector inuenat. puer
autem crescebat/et confortabatur
plenus sapiena/et gra dei erat
in illo. Notanda diligenter verbo
quia dns ihs xps/in eo quod
puer erat/id est habitu humane
fragilitatis id egerat/ut crescere/et
roborari haberet/indigebat nō
habebat augmē. Unde rectissime
plenus sapiena/ꝓhibet et gra.
Sapiena quidē. qr in xpō habitat
omnis pleitudo diuinitatis corpa
liter. Gra autē quia eidē media
tori dei et hominū. Ihū xpō/magis
gratis donatus ē. ut ex quo homo
factus cepisset/ꝑfectus esset deus
cui similis ē quod Johēs scribit
eum plenū gra et veritate. eandē
ꝑ diuinitatis excellentiā veritā
tis/quā lucas sapientie nomine
cōmendans.

In octaua domini
Sermo beati maximini Epi

Quam quia nō dubitem nos
tros karissimos ꝓ paternam
sollicitudinem instructos
diuinis sermonibus cohortes/ut necessa

kalendarii

kalendaꝝ supputationū ꝙ vanitates
decimaꝫ penitus ⁊ horreꝫ ad ꝓfectū
rīs tamē emendatoꝝ augmentū
nō mihi pigruit ustilatum uiris aūi
bus īferere sermonē · Sicut aut
bīssimus paulus · Preterea fratres
strubere mihi nō pigrū uobis aute
nēcessariū · Necessarium altissimū · nō
supfluū ꝛc · si pro omonitōne
ſra studium habita ꝓdecessorum
patrum nobis repetant ⁊ alloqa
et uerba · quid fastidij quid
oneris hꝫ pro salutis profectu
utilia ac deo placita · sepe dicere
frequenter audire · Et ideo fratres
mi fide ac deuotōne solita
lugiosi ut mereamur tuas ⁊ ueritatis
semitas gradientes · magis ma
gisq; errorū demia ⁊ diabolica tal
itate figmenta · Ver eā debet fide
lis anima · que angelorū ꝯsortiū
concupiscit ⁊ demonū lusibus
delectari · neq; eā ꝓuocō luxus ⁊ tenebraꝝ
ueritati atq; mendacio · ꝓpter ūdiā
⁊ honestati ⁊ apud deū suos ulla pt
esse ꝯmunio · Sicut nos ecclīa doc
tor īstruit dicens · Que cōuentio
xpi ad belial · Que aute cōsensio
templo dei cum idolis · Quamq;
ergo credentiū ut est templum
dei ut ē desiderat · sollicite cauē
at ne mortua ⁊ tanta sectatōe
desiens ē templū dei · fiat habi
taculū tenebraꝝ · fiat demonū mo
numētū · Aut gloriosissimo ꝓphete
dauid · Beatus uir cuius ē nomē
dñi spes eius · ⁊ nō respexit uani
tates ⁊ īsanias falsas · Itaq; ꝙ
spexit in deum ut toto corde ī eū
glām ⁊ lumina sua deflart asperā
ad īsanissimas vanitates ⁊ cōfectos
semel deo nō debz oculos ⁊ torquere

qua ut ait dñs · Nemo mittens
manū ad aratrum ⁊ respiciens ret
aptus ē regno dei · Omnis ē ira si vero respiciat
aut tortuosum ⁊ aut mutile fat
sulam · Quantum bonū suoꝝ
desiderat uulnerabit · Et vere respi
ciat · Ita ⁊ qui directo tramite ⁊ ut spi
rituali uomere uitia mundana ꝓ
fultans incedit ⁊ ad dei regnum
si aspiret summa ad īmpia ⁊ uana
quereret ⁊ iugeꝝ suos · hoc est
corpo et animā uulnerabit ⁊ optī
mū ut meritis, periculosū nimis fit
per errore · Et nō respexit ipse
uanitates ⁊ īsanias falsas · Quo
modo beatus dauid · Falsas īsani
as dixit · Cum uere īsanant
Quī aduerto retrorsum timōre
dei ⁊ ad demonū respiciūt uanita
tes · Deo uir fidelis · ꝓpterea nam
īmpie falsitatis expressit · qa
īsana sunt omnia ⁊ quecunq; dya
boli fallente mendacio ⁊ dei non
habent in se ueritate · Et ille
giuoꝝ ⁊ atq; īmeditabilis lapsus
uoꝝ est · Quī superstitiōni fuerōt
⁊ ludoꝝ suauitate detepti ⁊ sub
spe sanitatis īsanuīt · An non
omnia que a mistris dyaboli ⁊ illis
diebus agunt ⁊ falsa sunt ⁊ et
īsana · cum uir uerum suaꝝ
pugore ⁊ mollito ⁊ totum se frangit
in femina ⁊ tantoq; illud ambitu
atq; arte efft · quasi pemteat
illum et quod uir ē · Quamquid
no ꝑmineā ibi falsa sunt ⁊ ī sa
natum se a deo formati hoīes
aut īmperdes ⁊ aut īferus ⁊ aut
ꝓtenta transformare · Quis
no omnē mstrā credit · cum
decore vultus humani ⁊ di spaluer

nambus / in omne pulchritudine
fugatum / fraloue sordib⁹ / et adul
terina feditate detinent. Quo
no sanu sapientibus patet / michil
ibi inesse sanctis / ubi impia / ubi
honesta / uniuersaq; oma / et fiunt
et capiuntur / non audientes damate
tollite in eterna / beatum dicid et
dicente filii hoim usq; quo gnia
corde / ut quid diligitis uanitatem /
et queritis mendaciu. Gemme utiq;
eam tor e / utq; oim spetate depra
uum. Qui p sacrileg⁹ uocos / diui
nis monitis illudentes / uana dili
gunt / et falsa sectant. Et p9 oia /
ad offensionis plenitudine / dies
xpos animi nouu uocant. Quia
renouement sedm se / nouu appel
lant animu / qm pulchritudo / et
honestas / honoratur. Nouu uocat
animu. qi aliquid nouu. aut celu
tunt / aut terra ostendant / Nouu
animu / amicitias appellat / male
dictis / cum uetusto semp errore / et
horrore sordescant. Auspicia eta
uamsim colligere se dicunt / aut
fruitum uite sue / manibo uidere
estimates / p incerta auiu / feni
tuq; sig / mmmentus animi fluc
tuant. Cum utiq; apud deu
solum / sit notitia futuroz / et le
galis auctoritas / ista phibeat di
cens. Ne auspicemini / ne fugu
ria intendatis. Sed miseri / mi
seremdi homines / rapti erroribo
paganoz / et mmr quido corde
cecati / cum ipietate de domibo
suis prodeunt / et cum sacrilegio
reuertuntur. Aut quis se xpianu
putat posse / ul' dei qui in tali
obfuscare / uidet se quidq; ee
consorte. Ista uos cum iam dudu
net obfuscare / nec querere ma
festa relatione cognoui. Et licet
no sunt a nobis penitus ignota /
qui omipotenti deo credimo / qui
pro qualitate meritoz / aut fidei
placitone / cuncta mortalibo po
testate arbitrij sui / ul' pspera
ul' aduersa dispensat / tamen
cum huiomodi homies argu
at / et increpet / aplius dicens
Dies obseruatis / et menses / et tpa
annos. timeo ne forte sine cau
sa laborauerim in uobis. Videte
igit̃ / quo labore erga se aplius
prouiderit. Vos autem stent hec
usq; / pro dei timore fugite abhor
rete fama / refugite falsa / declinate
impia / ut ad domu dei / consecti
semp corde / uenire possitis / et in
fide una genitu mgr / et under
dothe sue fructu paulo / meruit
Sequitur sti Euangelii scoz Lucam
In illo tempe / Cum cōsummati essent
dies octo / ut circumcideretur puer
uocatum e nome eius ihs / qd vocat
Omelia venerabilis Bede pbi
teri de eodem textu
Sanctam / uenerandaq; pfen
tis festi nrā / paucis
quidē uerbis / euangelista
comprehendit. Sed no parua celes
tis mysteriu / future gnōi rōnē
Exposita namq; natiuitate dn
ca / sequit circumcisio / mox angeli

digne laudibus extulerunt/pasto
res deuota usitatoe celebrauerunt.
omes qui tue audiere mirati sunt
nos quoq; pro merito nre p ut
potuimo/preterme dno largite
congruis missis/uocem q; sollep
nis exegimus/subiunxit/atq;
ait ¶ Et postquam cotimati sut
dies octo/ut circumcidet puer
uocatu est nome eius ihe · quod
uocatu est ab angelo/prius quam
in utero concip[er]et ¶ Per sunt festiui
tatis hodierne/gaudia uenerada
¶ per sacre sollepnitatis dies/per
illa supne pietatis munia sacro
sancta/que fidelium cordibus come
morans apls ait ¶ Quia autem
plenitudo tpis/misit deus filiu
suu/factum ex mulie/ut eos q̃
sub lege erant redimeret/ut adop
tionem filioz recip[er]emus ¶ Mag
nanimi dispensatione actatus/
ad recipiendam humani generis/deus
pr/no angelu/no archangelu/
sed filiu suu unigenitu/mittere
dignatus est/quem quia similitu
dis sue spem/uidere nequiuimus.
¶ Magna rursum dilectionis arte
prudut/ut huic fratu ex mulie
¶ per ex matrice carnis substatia
sine uirili admixtione creptu/
ad humanos uere homines pro
ferret aspectus · qui in diuina ur
tute ac substantia manens/per
omia quod erat/uera ne mortia
lis infirmitate/qua no debat
fraudaret ¶ Et ut nobis necessaria
obediendi uirtute/perfectius q̃ media
ret exemplo/factum sub lege/filiu
suu misit deus in medium/ad q̃
legi ipe quidquid debeat · qui unq
magister mr/omnis e legislator/et
iudex · ¶ Sed ut eos/qui sub lege pos
ti/legis onera portare nequi
erant/sua compassione iuuaret/
ac de seruili conditione/que sub
lege erat ereptos/in adoptione filioz
que p gratia e sua largitate re
cuperet · ¶ Suscepit igitur circum
cisione · lege decretam in carne/
qui absq; omni prorsus labe pol
luctionis/apparuit in carne · et qui
in similitudine carnis pcti/no at
in carne pcti aduenit/ne medio
quo tio pcti consuenerat medi/
no respuit · ¶ Sicut erga ame bap
tismatis/q̃ nouo ygne ppios/a pcto
re lauari uoluit/ipe non necessita
tis/sed exempli causa subiit · ¶ Circu
cisionem etem debet ura fr̃nitas/qa idem
saluatore carnalis circumci
sio in lege cont originalis pcti
uulnus agebat/quod nul baptis
mus agere/reuelante ihu tempe
stiuit · ¶ Excepto quod regni celest
ramua/nedum imbre potuit/do
nec aduenies/benedictione dare
qui legem dedit/ut uideri possit
deus deoz in syon/tantu in sinu
abrahe/pg morte beata requie co
locati/supne patrie ingressum
spe felici exspectabant · ¶ Qui ei
mus/p euangelii sui/tribuitur
at salubriter clamat · ¶ Nisi quis
renatus fuit/ex dq̃ e spu/non pt
introire regnu ¶ spe diuidi p legis

finem sub le ge

suam clamabat. Nasculus aut
tpuc; caro/circumcisa non fuerit
pibit anima illa de pplo suo/quia
pactu meu irritu fecit/id est/quia
pactum hic in paradiso hominib;
mdatum/adam pualitante trans
gressus est/in quo omes pec
uerut/pibit de ctu sanctor/si no
ei fuerit remedio salutari subuctu
Ptraq; ergo pnisticato/et circumcisio
ne/videlicet in lege/et circum
cisio baptismatis/tollente pcti
catoris prime/gra posita e. ne
cui/seculi labentis etatis/supni
aspectus munera decerit/illi q;
qui a mundi exordio/usq; ad tpa
date circumcisois/uel pg dctam
circumcisonem/de aliis natiombz
deo placuerut. uel hostias obla
tonib;/uel certe sola uirtute fidei
suas/suoz; animas/creatori tonan
tes/a pmi ctatis vinculis ab
soluere curabant. Sine fide ei impos
sibile est placere deo. Et sicut
alias scriptum e. Justus aute
ex fide viuit. Hic uerus dei
filius dei. qui solum carnis nas
cella aute pti ognatione trax
de adam Et quia spus sancti
uirtute/de virgine creptus et natus
e/nullo eguit munere gre ad hasce
tib/utriusq; gemis purgatonis/sa
ne dignatus e/et circumcisus in
luce a parentibz/octaua die na
tiuitatis/et trigesimo etatis ano/
baptizatus a Johanne/immo
etia tertiu/saluatoris hostie.

mamus/pter templi dnm/p se no
respuit offerri/cuius de de hmc
trigesima etia/dno opitulante/
ymo caritas auditura/simul et
celebeatura misteria. Cimeta
squa/et legalis/et euangelice pu
ficatois genera/qui nullo ibi
guit/dnis sustipe no despexit/
et ut cosummande cam legis dei
ta/suo tempe doceret ee salub
rima/et aduenientis euangely
cimeta/fideliby ostenderet eque
subeunda remedia/deo et hs quod
eodem die sue circumcisonis/nom
ut illis uocabatur acceptu/ad mi
tacrem priste fecit obseuandm/
qua ex eo credmy sumpta/quod
Abrahame priarcha/qui primus
circumcisionis sacmentu/fecisse
sue magne fidei/et ominime ad ei
promissionis acceptu/eode dno/sue
posteriq; circumcisionis/etia nomis
amplificatore/simul cu sua coniuge
benedixit promeruit/ut q eateno
abram id e pr excelsus dns e/
deinde abrahem/id e pr multaru
gentiu uocaretur/et pr magnu
multaru gentiu effectuu te. q fide
lissima promissio/tam late p orbe
ta patet impleta/ut et nos/pi
de gentibz/ad fidei illius deuocem
uocati/nim dos prem spiritu
aliter habere gaudeamo/dicente
etia apls nob. Si aute uos x/
ergo abrahe semen estis/sedz
promissione heredes Et sicut
uere magnu tua/no poterimus

at. saluatoris

sanat/ Deo autem/ ide nō vocabis
primaꝑe mea· Sed pncipe/ a pte
docens/ ut eam que tante fidei par
ticeps/ z sponsa facta est/ nō ꝑprie
pncipe sue dominus· sed absolu
te principem/ id ē oīm tre credē
tium feminaz vocaret z intelliget
esse parentē· Vnde beatus petr⁹
apl̄us/ precedentes de gentibꝫ fidē
ad humilitatis/ castitatis/ z modē
he virtutem/ puocauit/ eiusdem
mris mē sue/ debita cū laude
meminit Sicut sara imperio
obediebat abrahe/ dñm eū vocāb
tuo estis filie/ benefacientes/ et
non timetes ullam pturbationem
Het dilectionem nr̄az/ fres amōne
tum⁹mo/ ut singuli ueru/ mem
nerint/ etiā scripōs ꝓcepta fidei
ei pncipibus nominis excelsi
meruisse confessu/ seu ꝓcepta i
xpō purificatōe baptismi salutaris
derivatam/ a nōe xpi gaudeant
mutuasse cognomē· z hoc usqz ad
finē firmū/ in temeratoꝝ seruare
tendant· gaudentes in se/ illud
ysaie vaticinii cē completū Et
ipues suos vocabit nomine alio
h⁹ est nomine xpiano/ quo nunc
oīs seruꝰ xpi/ se delectat⁹ ꝛ illumi
ri/ Neqz em̄ nomē aliud sub celo
datum ē hoībus/ in quo opte
ut nos salvos fieri Vnde ꝑphā cō
sequenter adiūgit· In quo qui
benedicendus ē sup terram/ bn̄
dicetur in dno Amē· Dicit et
alias/ de eodem multiplicandam
ecclā etiam/ de gentibus allogꝫ
Videbunt gentes iustū tuū
z cuncti reges inclitum tuū/ z uo
cabitur tibi nomē nouū/ qd oīs
oīs locutū ē· Quare autē puer
qui natus ē nobis/ filius datus ē
nobis/ ihc id ē salvatoris nomē
accepit/ nō exposcē/ ut a nobis
posset intelligi· Sed solicita/ ac
vigili eget intentōne/ ut etiam
nos possimꝰ eiusdē nois pacti
apud deū saluari· Legimꝰ quippe
angelo mīpretante· Ipa enī sal
uū faciet ꝑplm suū a pcīis eoꝝ
et indubitanter credimꝰ z spem
mus· quia qui a pcīs saluat
pōt etiam a corruptōmbꝰ q ob
ptā contigerunt· ab ipā morte
saluare nō omittit· ꝓ psalmista
attestante/ qui ait· Qui ꝑpitia
tus fit oībꝰ iniquitatibꝰ tuis
Qui sanat oīa languores tuos
Dimissis quippe oībꝰ iniquitatibꝰ
meis· ad nūerū oīs languores
mei sanabunt/ cum resurrectōis
appete glā/ nouissime inimica des
truēta fuit mors Et ipse ē plēi
tia/ z uera circumcisio mea/ seu in
die iudicii/ amittis simul anime
tarnisqz corruptōmbꝰ exutis/ nec
pacto iudicio/ ad videndā ꝑpetuo
creatoris mei faciē/ aulam regni
celestis ingrediemur· qd est pul
cos circumcisos/ ad templū dñi
Jerosolimā/ cum laudibꝰ hostiaz
mundo acceptabile deferri Veru
em circumcisione purgatus templi
dñi cum muneribꝰ ingrediatur·
qui glā resurrectionis ab omni late
mortalitatis exortus/ cū bonoꝝ
fructibus oīm/ sup̄ne ciuitatis
gaudia sempiterna subit· Discipli

mẽs vincula mea · tibi sacrificabo
hostiam laudis · Vota mea dño red
dam in atriis domus dñi · in cõspectu
omnis pli eius · in medio tui ierlm
Q̃ desideratissimũ tps / interuius
celestis illa dies ostaua · Q̃ cum
sto celebrat̃ indicat · Sex etei sunt
huius seculi etates / nouissimus tem
pus distincte articulis / quibus pro
deo laborabus insistere · et pro·
inde in extenda requie sempiterna
ad tempus operari / mercẽ e · Septima e
etas / nõ in hac / sed in alia vita des
cendit · usq ad tempus resurrectõis
iuste · Octaua aliqñ etas · ipa e
dies resurrectõis · sine ulle tps
fine beata · quãdo vera omnimode
circumsionis gla corusante / nõ vlt
corpus quod corrupit̃ aggrauat
aiam · Non terrena inhabitatio
deprimit sensum / multa cogitantem ·
Sed corpus iam incorruptibile leti
ficat aiam · et sublevat celestis
inhabitatio totum hominẽ / iusto
in sui conditoris inherentẽ · Cinq
diei etini beatitudinẽ · ppter hanc
tuis sup̃ memimus psalmo / cõ
sequenter exponit / sancte sua ipe
z omnis sui interioris hominis af
fectus / ad benedicendum omn̄ / re
cordandasq omnes eius retributões
exultans · Q̃ qui redimit de interi
tu vitam tuam · Q̃ qui saciat in
bonis desiderium tuum · Q̃ coronat
te miserationẽ z mia · renouabitur
sicut aquile iuuentus tua Et ideo
nate est fides kãm · ut qui huius
pulcherrime renouationis / quasi
sime circumsionis desiderium
primia ptingere · cuncta interi
pientiue circumsionis z renouatois

que cottidiano vitiorũ exercitio
fit / sub ire remedia · Deponamꝰ
ergõ pristina qũsacrãe / ueterem
hominẽ / qui corrumpitur ergõ de
sideria erroris · renouemur spũ
mentis mee · et induamus nouũ
hominẽ · qui ergõ deum creato
est / iustitia / z sanctitate veritatis /
Neq audientes circumcisionem /
sine corporis mei membre / nos
castigare sufficit̃ tantam / Sed si
idem alibi monet apls · mundeꝰ
nos ab omni labe · z inquinamẽto
carnis z spũs perficientes sanctifica
tionẽ in timore dei · Relegamus
acta apli / videamꝰ beatissimꝰ
ptho martir̃ strepitum / audien
se cũ dño psequentibꝰ tribulare
minantẽ · duri cervicis / z incir
cumcisi cordibus z auribꝰ / uos semꝑ
spũi sto resistitis · Sicergo in cir
cumcisi z auribus sunt / z cordibꝰ /
qui spũi sti motibus resistunt ·
Est utiqꝫ cordiũ z aurium circũ
cisio · Et si est cordium et aurium · est
z omnium exteriorũ qꝫ mẽ sensuũ · Q̃
cum iuderit mulierem / ad concupis
cendam eam · Q̃ qui habuit o
culos sublimes · huius circumci
sus est iustus · At quibꝰ uere veri
tas dicatur · Q̃ qui est ex dõ / verba
dei audit · Propterea uos nõ au
distis · quia ex deo nõ estis · Incircũ
cisi sunt auribꝰ · Incircũcisi lingua
z manibꝰ · quare os locutum est
vanitate / et dextera eor dextera
iniquitatis · qui locutum pace cũ
proximo suo · mala autẽ sunt in
cordibꝰ eor · et dextera eor / re
pleta e muneribꝰ · Incircumcisi-

sunt gustu | quos ꝓpha redarguit
dicens. Ve qui potentes estis ad bi-
bendum vinū. et uiri fortes ad
miscendum ebrietatē. Intuitu si al
factu | z tactu. Q̄z unguento | z ua
riis exercitij sunt delibuti. qui
scantur ampleꝝ meretrices.
aspgentes cubile suū. cynamomo | et
aloe. z cynamomo. In tactu si ḡſſ
sibus | de quibus psalmista cōme
morat. contrito | z infelicitatis i viis
eoꝝ | z viā pacis nō cognouerunt.
At qui | omni custodia seruant suū
cor. Q̄ui auertit oculos suos
ne uideāt vanitatē. Q̄ui sepuit
aures suas spūs | ne audiant lu
uiam nequā. qui gustat z uidet
q̄ suauis ē dñs. qua beatꝰ uir q̄
sperat in eo. Q̄z custodiunt vias
suas. ut nō delinquat i lingua sua
Q̄ donec alitus meus supersit | z
spūs dei in narib⁹ eoꝝ | nō loquentur
labijs iniquitatē. nec lingua eoꝝ
meditabit. Q̄ui leuant manus
suas ad mandata dei q̄ diligunt.
qui ab oīi via mala phibet pedes
suos | ut custodiant verbum dei. Si
oīs suos sensus | petra spūalis
exactis | se ostendunt hr̄e cōmissos.
Petrus quidem altaris | structorem
fidei legimus. Petra aute erat xp̄s.
cuius fide | spe | caritate. nō solū i bap
tismate sed in omni prefus actione
deuota | puriſicantur corda lonoꝝ
que z ꝓpa cottidiana mēs cōmissio |
id. ē cottidiana cordis mundatio.
semp ostauit dei sacramētū celeb
re nō desistit. quia nos i pace m
dominice ē surrectione mus | que
octaua diei id. ē ꝓ septima sab
bati facta est | sanctificate assumit |
ut quos redemit xp̄s a morte |
p gratiam patris vita z nos in nouitate
vite ambulemus | psistente dño qui
uiuit z regnat in scla sclōꝝ amē.

In octaua sancti Stephani pthomartiris
Sermo beati Augustini Epi.

Omnis noster ihs xp̄s.
pastor bonus. minus z pi-
ouis suas misset me lupos in
hoc seculo | ut eas adiuuet de thro
no suo. Vis uidere quicūq; es xp̄i
ame | dñi ih̄m | oues me lupos
mittente. Ipe in pnti euangelij
lone | clamabat dicens Ecce ego
mitto uos | sicut oues i medio lupoꝝ.
Vis ueꝝ uidere dñm ih̄m xp̄m.
oues suas de lupoꝝ manibus
eruere. Ipse clamat | et dicit. Ego
sum pastor bonus. bonus pastor
animā suā ponit | pro ouibꝰ suis.
lupus destruitur. quando pastor
occiditur. Quis remittit | quādo
pastor crucifigitur. Non ei timē
debent oues | missē i medio lupoꝝ.
Ad hoc ergo lupis mittent. ut nō
i pōꝝ malitia cōmutent. Sed
ut lupi i innocētia ouiū gūtat.
Sed si uolunt fieri oues agmi | nō
deficiant sequētes agnū. q̄ tollit
pcta mūdi. Ecce cui pma ouis
suis stephanus | quo testimonio fidei
lupos excaecat. p clamātes z oculis
suis celos cernit patentes. O p̄a
ouis | pugnas i medio lupoꝝ. se
quere nō adhuc pueniet ad dñm.
z cū anīa ē angelos. Q̄z mani
feste familiaris erat angelus
amicus. qui i medio lupoꝝ pascebat
ut agnus. Ad aptus et em celus |
aspectus mutatus ē cōfessoris.
z cepit tanq̄ sole illustratus |

uistrare uta splendere/ut humanam
speciem nō hēret/pris pcurrentibus
celis/pris testantibꝫ īmicis. Nam
stabat in medio lupoꝝ. ⁊ erat fa
cies eius/tāq̄ facies angeli stātis
in medio iudeoꝝ. Quid agitis o
Iudei. Non timetis ouē xpi p mā
pedisequā. q hz ?fessione sua/nomē
et pris. ⁊ filij. ⁊ spūs scti/ꝑm
ē signū/quod nobis stephanꝰ fecte
lucebat. Hoc signū iudeoꝝ celi/
⁊ pateſti sunt. et tamq̄ ostenso
signaculo/i spē angelica/pateſacte
sūt porte celoꝝ. Demit ei sīs ste
phanus/cū clauiꝫ fidei. ⁊ ꝑē sibi
aperuit/quod fidelit credidit/et
libenter aspexit. Quē ergo iudei/
nō tacuit. Ecce inq̄ video celos
aptos/⁊ filiū hominis stantem ad dex
teram pris. Sed quid restabat/
ut celis patefactus iuderet/nisi ip
sū qui in celos ascenderat/omnī
saluatorē. Nam istos celos omnī
uidemꝰ. hz clausos. nō patefactos/
lucentes īstellis nō nitentes/
angelis. Iste autē iam nō ho
sed angelus/homo sedē palatij
dñi sui nō aspicit clausā/hz pate
factā nō uidit angelos/⁊ archā
gelos. sīquidē ⁊ xpōs aspicit/sed
ipsi predicat/cui testis erat/ipm
pronūt. cui ē familiꝰ ?agone
ꝓfuꝰ. Nam quāta fuerat stō ste
phano ꝓtās dōnata. Videbat
ꝑtātū celestis militie stantem
Videbat filiū hominis/ad dexterā
pris sedentē. Ecce uidet deū/qui
sā imprabat ad dīm cōfessionis/sq̄
melio/aspicit congregationem
celestium ptātum/q sā mīgtuꝝ
erat ad gratiam mortuoꝝ. Sed ꝑ
mortuos clamabat/qui mē lupꝰ
coruscabat. Ecce inquid video ce
los aptos/⁊ filiū hominis stantem
ad dexteram pris. Gaudeant.
amici/si blasphemant ?mnia. Nō
tacerat ouis testificando/⁊ si lupi
clamant blasphemando. Cōclu
serunt em mentes suas/⁊ dixerūt
Blasphemat/hoc em dixit Ca
yphas princeps iudeoꝝ/de ho
minis filio patiente/⁊ oīa tolle
rante. Cum em dicit dñs mē ihs
xpūs suspensus in cruce. Amen
dico uobis/a modo uidebitis celos
aptos/⁊ filiū hominis stātē ad
dexterā pris. Clamabat. cayphas
duces Blasphemias Cayphas
cōstituit uestes. Iste impias clau
serunt aures timētes Cayphas
ut nudus remanet. Iste ut i sua
duricia ꝓmaneret. O magnī
miraculū Celi ianuas apperūt/
⁊ iudei meteꝝ impias cōcluserūt
Sed stūs stephanus nō tacuit/
nō deſecit/nec blasphemantibꝰ
cessit. ibi attendebat/ibi oculos
cordis applicabat. Ecce inq̄ video
celos aptos/⁊ filiū hominis sta
tem/ad dexteram patris. Sed q̄
mihi prastimi inq̄ tota testifica
cōe iudei. Numquid mea uisio/
aut ptāte/patefacti sunt celi/pa
tefacte sunt/nō ut mea gla ꝓpa
rarent. Sed ut pastorē meum in
medio stantē/adiutorio demōstra
rent. Considerate ergo ⁊ videte/
q̄ longe sum a celis ꝓpositus ꝙ

uobiſtum ín terreis. Nunq̃ g̃ attigẽ
potui 2 Jamais aperire celoz. Pa
latiũ ſuũ ꝓpẽ mihi appuit / ônẽ
angelos. Mento quodam modo vi
deo. 2 quod video nõ tacco. Non ei
gtempſi ín cruce pendentẽ. ſed eo
video ad dexterã patris ſedentem
Vobis iſtud datum ẽ / de celeſtibus
teſtimoniũ. Sed ſi non creditis /
Ego qui fui vobis. Celi apti enar
rant glám dei 2 ego taceo. Mi
ſericordiã xpi mei video / ꝓpm
pro ſua gla ſedentẽ / p̃ mea ſalu
te aſtantẽ. Ihpẽ mihi teſtis ẽ
meliꝰ. Ego nõ ceo ei teſtis ſtis /
Si eum fuero ofeſſus coram hoĩb9 /
ofitebit eciã ipſe me coram ange
lis ſuis. Si aute negauero eum
in tris / 2 ipe me negabit in cel'
Sed pro tantis fidelib9 teſtiõnijs /
lapides iactatus. menteꝫ claudit /
in tegra 2 manifeſta vobis di
centem / audire non voltis. Ced /
te. cedite lapides / confitẽte. Sed
meũ pris ad dexteram adiuto
rẽ. Vos creditis apud meum /
ego illi cõmendo ſpm̃ meum /
ônẽ apud illm / ſuſtipe ſpm̃
meum. Iſti maledicunt. tu
benedic. Iſti ꝓſequuntur / tu ſuſci
pe ꝓſecutum. Non ſme cauſa
illꝰ meus. ônẽ me9 / pro me ad
dexterã pris dignetis aſtare /
que noui / 2 credo ad dexterum
patris ſedere. pro me dignet
aſtare. Cui ſtando nõ deſinis
Cui tuos adiuuando nõ deſeris /
Tu me ônẽ deꝰ meꝰ miſiſti / in
medio ĩmicoz. me dignatus
es fluere primũ meam ꝓ deſi
tuam aſcenſionẽ / ſi uis ut nõ
deficiam / a te adiuua me. Ceſſet
contuſio petroz / ne deficiat ĩ me
fortitudo membroz. Pro me em
ônẽ deus meus appellat. du ſtat
uis tue legẽ. audio. Credo
rogatioſo / ſuſtipio / pro me apud
patrem poſtulante. donatem /
adiuuate. ne mea fides deficiat
ſequendo te. Quis dicit / hjus
meus / ônẽ me9 / petendo pro me
apud prem. Poterat ere pmꝰ
prediſſequꝰ me / nouã pro me.
mudi mtint palestram. dona
mihi / quemat ad victoriã. Sen
nat me ouis mea / ſe adiuuãte.
ne me ínẽ lupos eſtimet ẽcirce
Ere video ſtantem / ꝓſumo p me
poſtulantem. Et ideo ônẽ meo /
qui ꝓſpectas ctamẽ meũ / ſuſ
cipe ſpm̃ meũ. Vel quia no ti
meo ônẽ lapidãtia membra. poẽ
ſpm̃ meũ / ſi requiẽ ſempiternã
Inter iſtos ſum deputatꝰ. tali
ouis occiſionis. Apud te ponat
requiem. ſuauitatis / 2 patis
Judei lapidabãt. Iſte ihc emittat
Judei credebãt apud. Iſte cõmẽ
tabat ſpm̃. At de ubi de ſpu con
mendato cepit ẽ ſcruci. Et pro
inimicis factus ẽ aduocatus. et ſi
tuti pro ſe petebat. Ita p inimi
cꝰ mellabat. Hic ſtabat quado
xpm̃ videbat. Hic genua flige
bat. quado pro inimicis
orabat. Ipa em erat neceſſaria
aduocato / pro talꝰ ac talibus
inimicis Fuerat mag̃ / gratia ônẽ
illius xpus / nõ ſtato poſſet audiri
Sed pro ꝓpria pia nõ p̃ merito
ſuo. Deo pro tanta iniquitate
lapidantiũ indeꝛ / gemi ſiebat flectebat

lacrimas effundebat/dicēs. dñe ne statuas illis hoc ad pctm. Vide quicūq; xpiāne/quomō omnē ista/in omnib⁹ aym̄ sequit⁹ & pastorē imitat⁹/dns ihs suspensus i cruce. Clamabat. pcatōr i manus tuas cmendo spm̄ meū. Ne dicat dne suscipe spm̄ meū. dns ihs xp̄s immitis clamat. pat' ignosce illis. quia nesciūt quid faciunt Iste dicit/Ne statuas illis hoc in pctm̄. Et manifeste fres mei/in medio istor⁹ latrāniam/q; amplius seuiebat/btus ap̄lus paulus pnē erat Si ergo tunc dicetur stephano pro lapidante vindicta/tanto tulem magistr⁹ huiusce etiā hic dicitur emisit spm̄. Attendit ad celum/veniam meruit inimicis/ gaudē meruit celis. de anania/ bti pauli subsequētis. Cūq; ipē dñs/qui facit sterile habere/ domo filior⁹ letantē Dic hō fres stephanus meruit/qui videbat filiū hoīs stantē. quē nouimq; ad dextam patris sedē/pcantē. pcantē q; eum/ut impellet pro nobis/& pro ptis inimicis/ut eruat nos a tantis pcatis/& ptūcōmibus vulnerib⁹/pro pietate sua/ nō pro ostā nra/Nam qz nō nati sontes ptā nri flammas posse extinguere. dignetur ecclesia mā sepelire. ut sicut i monumēto nouo ad nīdicti q; membra iuit membra sua. Sic in fonte indulgētie sepeliat pcta mā/ut robustiū & gaudeamus/ Octava sci Johis ewangē

Dn parua questio ē/cur aplō petro. quādo se tho manifestauit discipulus/ dixerit ihūs/Sequere me. De aplō autē Johanne. Sic eū uolo manē/donec ueniā. quid ad te. Hanc questionē/quā tū dns ipē dōnauerit. sine pertractande/sine soluende/sermone nouissimū opus huic impēdimus Cum ergo pmittasset dns dns petro/q; mortē claritatis⁹ cēt deū. dixit ei Sequere me. Conūsus petrus uidit illum discipulū/quē diligebat ihūs sequētem. Qui & in cena recubuit/sup pectus eius & dixit dne quis ē qui tradet te. Hic ergo cum vidisset petrus/dixit ihū/ domine hic autē quid. dicit ei ihs/ Sic eum uolo manē donec veniam. quid ad te tu me sequere. Certe q̄ sermo iste inter fres. quia discipulus ille nō moritur. et nō dixit ihs/nō moritur. Sed sic eum volo manē donec veniā. quid ad te. Certe q̄ usq; ih⁹ euā⁹ extenditur q̄stio/q̄ sua profunditate/nō mediocrit⁹ mētē scrutātis exterret. Cur ei dicitur petro. sequere me. nec dicit ceteris. qui simil aderāt. Et profecto cum sic magistr⁹/discipuli sequebant⁹. Sed si ad passionē intelligenciā ē. nullo modo p xpiāna ueritate/passū ē petro one ubi cāt nullus septē alius filius zebedei/frater Johannis Cum pg eis Ascensione/ab hō de manifestā occasus. Verum aliquis dixerit. qm̄ nō ē Jacob⁹ crucifixus/ meruit dnm ē pet⁹

sequere me · qui nō solum mortem
sed etiā mortē tuas · sicut xp̄us ꝑpe
tuus ē · ℣it enī si michil quid sit con
uenientius poterit inuenire · Cur ergo
de ℣ohanne dm̄ est · ℣ic eum volo
manē/donec ueniā · quid ad te · Et
petitum ē · tu me seqūre/tanquā ille
deq̄ sequētur · qui eum manē vo
luit donec ueniat · Cuius facile
aliud dm̄ ee credit/quādo ꝓphe
tie crediderit · qui tunc aderāt/quia
saluet discipulus ille moriturus
Sed donec ihc̄ veniret/ista mane
ret in vita Sed hanc opinionem
℣ohannes xp̄e abstulit/nō hoc
dixisse dm̄/capta ꝓ uētione decla
rans · Cur ei subiungeret/non
dixit ihc̄/non moritur · misi ne
hominē credibo/quia falsum fuat
inhere Sed cui placet ad hoc re
spondeat/et dicat verū ee qđ ait ℣oha
nes/non dixisse deum/qz discipulo
ille nō moritur · Sed hoc tamen
significatū ee talibz uerbis/q̄lia
eū dixisse narrauit · asserat ℣oha
nem aplm̄ vnde/atq; in illo sepul
chro eius · quod est apud ephesū/
dormire potius eū/q̄ mortuum
iacē contendit · assumat deorsum
tum · quia illuc/usq; stare sensi/
z si ebullire ꝓhibetur/atq; hoc
eius anhelitu fieri · siue constat/
siue ꝓmanat asseueret · Nō enim
possūt de ee/qui credant, si nō
desint · Cui etiā Moysen asse
rant viuere · quia sepulchrū e/eius
sepulchrū nō inuenīri · z apparuit
tū dns in monte · ubi z helias fuit/
que mortuū legimo nō ee/Sed
raptū q̄ moysi corpe/nō potu
erit alicubi sic abscondi/ut pfus
hominē sic lateret ubi esset/
atq; inde ad horā dominice ꝓsentie/
quādo cum xp̄o heliat/z ipe sunt
visi · sicut ad horam multa corpa
sanctorū surrexerunt/quando pas
sus ē xp̄us/et ꝓ eo resurrexisse
apparuerē multis/ſ fumeta sicut
spūtu est tunicate · Sed tamē ut
dicere tepam · Si quidam morsē
mortuū negant · que scripturā
ꝓā ubi sepulchrū eius muscp̄ inue
nīri legimus · mortuū tamen
ee sine vllo ambigmtate testātur
Quanto magis ℣ohannem/ex ipsoꝝ
ostensione uerboꝝ · ubi dns ait
Sic eum volo manē/donec veō
Creditur unus dormire subtra
ctus · que tradunt qz etiā singulosdā
scriptores/ꝑ ymus apocryphis repp̄i
tur · quādo sibi fieri iussit sepul
chrū/solumē fuisse ꝓmīte · eoꝝ ef
fossō · diligētissime ꝓpinato · ℣bi
cum tanquam ꝑ luctu tollorasse/sta
timq; ee defuncti · Vt unde ipi
putant · q̄ hec uerba dm̄ intel
ligunt sic · nō defuncti · ſ de
functo simile ostendisse · z cum
mortuus putaretur sepultum
fuisse · z donec xp̄us venat sic
manē · suaq; vitam statuerit ꝓ
pulueris mutare · qz pulvis
creditur · ut ab vmo ad supfi
cie tumuli ascendat/flatu qui
estentis impelli · Hunc opinio
nem supuacaneum existimo velut
tari · Videremus em̄/qui locum
sciūt · utrū hoc ibi factū reperi
ūl' patātur quod dicit · Cuius
z venera/nō alicubi hominibus
id audiuimo/interim tenamo
opinionē · quā certus documēto
nō valemus refellere/ne cui
aliud quā a nobis queratur ex
urgat/cur sup humanatis

hūdm̄ mortuū qđ hunc quodāmo
viuere/aut spmitr videatur. Sed
m̄quid hīm/tanta ista soluitur qs
tio/si magno miraculo/qualia pt fa
tere omps/tam diu vm̄ corpus
sepore subterra cōdonet vermat
tm̄ mq sīh. Cum p̄mo fit apl̄us
z diffaluet. cur discipulo ihs xp̄s
pre cet̄is diligebat/i tm̄ ut supre
pectus eius discumbē meret/pro
magno mun̄e lōgum i corpore
donauit somnū. Cum btūm petrū
p̄figenti martyrij glām/ab onere
ptis corpis solueret. eqz necesse
rat/quod aplus paulus se cōtu
pisse dicit. z scripsit Cupio dis
solui et ēe cum xp̄o. Si aut eq̄d
magis creditur. Sed stū Johēs
aut/nō dixe ipm̄ deum nō moīturū
ne illis uerbis q̄ dixit/ih̄s uoluisse
intelligi putat̄tur/corpus eius
sepulchro eē q̄ animē/sicut ali
q̄ mortuos iacet. restat. ut si
vere ubi sit. sparsit fama de tra
q̄ subinde sublata sup̄restit. aut
ideo fiat/ut eo modo q̄mendetur
piosa mors eius/qm̄ nō eam
cōmendat martiriū. nō ei eū pro
fide xp̄i pfectum accidit. aut p̄t
aliquid aliud. q̄ nos lateat/manz
tamē questio. cur dixerit dñs
de Johanne moīturo Sic eū uolo
manē donec veniā. Stud etiā
m̄ hīs duob⁹ aplis petro z Jo
hanne. quē nō moueat ad q̄re
dū. Cur Johannē plus dilexit
dñs/cū nr̄m dñm plq dilexerit
petrus. Vbiūq; em̄ se cōmen
dat Johannes/ut noīe suo tan
to n̄r̄e possit intelligi hoc addit
quia eū diligebat ih̄s/quasi solum
diligeret z hoc signo discerneret
a cet̄is/quos oīs utiq; diligebat
Quod g̃ m̄si amplius se dilectum
cū hoc diceret uoluerit intelligi
Qđ absit/ut mendaciter diceret
Qz autē maius dare potuit xp̄s
maioris erga eum siue dilectōis in
dicium/quā ut homo cum cet̄is con
discipulis suis socius/tamen plus
solus/tamen distribuerit sup̄ petrū
ipsius saluatorē. Porro q̄d aplis
petrus plus alīs dilexit xp̄m/pos
sunt quidē cōiuncta mlta p̄ferri
Sed ut longe in alia nō eamus/in
ipsius tertie manifestationis dñi.
paulo superiore lr̄e que ista p̄cedit
satis euidenter apparet/ubi mēro
gans eum dixit. Diligis me plus
his. Quod utiq; fiebat. z tamē
interrogabat. ut etiā nos q̄leuissimo
cuiuslibet/amore petri erga dñm
z in illo interrogante z illo respō
dente nosset. Qđ autē meo q̄
respondit. petrus amo te/nō ad
didit plus his. Hoc respondit
quia de se ipso sciebat. Non ei q̄tū
ad alio quolibet diligeret z scire
poterat. q̄ cor alterius videre nō
poterat Sed tamē superioribus ubi
dicendo. etiā dñe tu scis. satis et
p̄ declarauit/scientem dñm iter
rogasse q̄d interrogauit. Quia but
ergo dñs nō solum quia diligeret
verum etiā quia plus illi eū dili
geret petrus. z tamē si ponamus
querentes. quis duor⁹ sit melior
utr⁹ qui plus/an qui mīng diligit
xp̄m/quis dubitabit r̄nde/eum
qui plus diligit esse meliorē Sed
si ponamq̄/quis duor⁹ sit melior
utr⁹ quē mīng aut quem plus

diligit xpus · cum q̃ plus diligatur
a xpo / meliore p̃ tuli dubio respon
debimus In illa ergo computate qua
plus ꝓposui / petrus / iohannis / In
hac uel altera / iohannes ante petrum
petro · Quomodo ter etiã sic ꝓ
mittit Quis est nosse discipulos
meliores · qui minus quã quidam discipulo
eius diligit xpm̃ Et plus quã
quidam discipulus eius diligitur a xpo
An ille qui minus quã discipulus
eius diligit xpm̃ · tum plus xpc
quã suus quidam discipulus diligat xm
Hoc placet tamen responsio / et
augetur questio Quatuor autem
xpc sapio / meliore · q̃ plus diligit
xpm̃ / felliciorem vero quis plus
diligit xpus / facile respondere /
si iustitiã liberatoris mei minus
eum diligentis a quo plus diligi
tem plus a quo minus diligit
quis admodum defendere possit
re · Aggrediar ergo ieu ma
nifestu misericordia / cuius est ordia
iustitia deffluenda questione
tã ingenti pauribus quas xpc
concussit disputatã · Hucusq;
enim ꝓposita est questio non exposita
Exponende uo eius hoc sit exor
diuliut memineri mo Thoc cor
ruptibili corpe · qd̃ adsyuiat aiaz.
vitã nos misteam viuẽ · Sed q̃
ui redempti p̃ mediatorẽ sumo /
et spus sancti pignus accepi
mus · beatã vitã in spe habemo /
et si re ipã nondum tenemus
Spes autem que uidet non est spes /
Quod enim uidet quis q̃d sperat /
Si autem quod non videmo sperimo /
p̃ patientiã exspectamo · In mal
autem que quisq; patitur / non in
bonis quibꝰ fruitur / xpc est pati
entia · Hanc utiq; vitam / de q̃ scptũ
est / nullꝰ non temptatꝰ est uita hu
mana sine tẽtatione / in qua tottidie cla
mamo ad dñm · Libera nos a malo /
Coguntur homo tollerare etiã re
missis priꝰ q̃ nos in eam ueritz
miseriam primi fuit causa primi
prodiuitor est enim pena quã culpa
ne parua putaretur culpa si
tum illa finiretur z pena ac
p̃ hoc ul' ad demonstrationem
debite miserie ul' ad exime deuo
nem labilis vite · ul' ad exercita
tionẽ necessarie patiẽ · tpaliter
homine detinet pena · q̃ iam
ad dapnationẽ sempitnã trez
non detinet culpa · Hoc est ustoz
diez quos i hac mortalitate
agimo · malos quoiens in eis
diligamo uidẽ dies bonos · fleda
quidẽ sed non reprehendẽdu rõ
dio · Venit enim de ma dei iusti
de qua scriptũ loquens · Homo
mulier natus ex muliere · breuis
vite z plenus re · Cum rea
dei non sit ut homines · id est
turbatõ cõtinuati animi · Sed
terrẽ mila iusti suppliciũ cõstitu
tõ · In hac ira sua · deus non ꝓ
timet sicut scriptum est · misericor
dies suas · ꝓter alia solacia mi
serie que gen̄ humano ꝓbere
non cessat ꝓplemtudie temporis
quo xpc stebat hoc ee fauedu
misit filiũ suũ vmigenitũ · per
q̃ transiret vmissa ut manes
dei fieret homo z esset mediator
dei z hominũ · Hoc xpus ihs in quẽ

tredentes p lauacrum regnatoꝛis
soluto reatu ommiu pteꝛoꝝ z ofsa
lus vdeluet quo gntatio trahit
q quod max me regnãto ẽ mstitu
ta z ceteroꝝ · q male agendo con
tracta sut · lubetauetur a dãpna
one ppetua z vniuet m fide
z spe z caritate pegnantes m hõ
culo atq; m eo temptacõibꝫ
lalozosis z pculosis q solacijs
autem dei et corpalibꝫ z spualibꝫ
ambularent ad conspectum eiꝫ
viam tenentes qua eis faꝰ est
xpus ⁊ qua m pnõ quoq; non
sunt sme ptis que de hmoi sfr
mitate vite subrepunt decut ·
clemosinaꝝ remedia salutaꝛia quibꝫ
exr adiuuaretur oro ubi eos docuit
dicens Dimitte nobis debita nra
Sicut z nos dimittimꝰ debitoꝛibus
nris · Hoc aut etiã spe beata ẽ hac
vita exulpiens · Cui enim petro
aplo ppter aplatus sui pmatum
gerebat figuꝛata gnalitate pso
nã · Quod em ad xpm ppie p
tinet · natã vnus homo erat · gra
vnus xpianus · habuit dicẽ gra
vnus idemq; aplus pmus · Et
quado ei dicit ẽ · tibi dabo claues
regni celoꝝ · et quodcuq; ligaueꝛis
sup tra · erit ligatu z inclusu · et
quodcuq; solueris sup terrã erit
solutu et inclusu · Omissa sufficiat
etiam q in hoc seculo diuersis tẽp
tacõibꝫ velut ymbribꝫ fluminibꝫ
tempestatibꝫ quatitur z nõ cadit
qm fundata ẽ sup petra · Vn petro
nome accepit · Non em a petra pet
Sed petrus a petra Sicut nõ xpus
a xpiano Sed xpianus a xpo uocat
Deo quippe aut one · Sup hac petra
edificabo ecclam meã · Qã dixit
petrus · Tu es xpus filius dei vi
ui Sup hanc ergo nqd petram
qua confessus ẽ edificabo ecclam
meam · petra em erat xpus Sup
quod fundamẽtu ecclam edificato
est petrus · Fundamẽtu quippe alĩ ne
me pot ponere preter id quod
positum ẽ qd ẽ xpus ihs · Ecclia
ergo que fundat in pnõ claues
ab eo regni celoꝝ accepit m pso
id ptatem ligandi soluendiq; pnã
Quod est em p ppietate in xpo
ecclã hoc ẽ p significatiõẽ petro
in petra · Qua significatiõe mel
ligitur xpus petra petrus ecclia
Licet ergo ecclã qua significabat
petrus qua dui dicit in malis
amando z sequendo xpm · libem
tue a malis · Nequis cuiꝰ sequtur
in eis · quia certant pro uicitate
usq; ad mortem · Sed vmissa dic
diatur sufficere me · pro q vnu
sciate passus ẽ xpus · De quo
dicit idem petrus · xpus pro
nobis passus ẽ relinquens nobꝭ
exemplum ut sequamur uestigia
eius Cte ppter ei dictu est supra
me Est autẽ alia vita imortalis
que nõ ẽ in malis · ubi sine ad
sine indebimꝰ q hic p speculũ
z enigmate intuemur · quando
multũ in contuendi ueritate
proficitur · Duas itaq; vitas sibi
diuinitus pmissas z cõmendatas
nõuerit · Quarũ ẽ vna in fide alĩ
in spe · vna in tepe peregrinatiõis dl
tã in eternitate mansionis · vna in labõe
alta in requie · vna in via · alta in pa
tria · vna in ope actiõis · alia in
mercede de cõplacitis · Vna delinat

a malo z fanet bonū · Alta multū hz
a quo detimet malū z magnū hz
quo fruatur bonū · Vna cū hoste
pugnat · altera sine hoste regnat
Vna fortis est z aduersis. alta mitis
semp · aduersis · Vna carnaliter
libidinē frenat. alta spualibus
delatationibus uacat · Vna ē vmbra
tura sollicita · alta pura quies
stanea · Vna ī tēptationibus adiu
uatur. Alta sine ulla tēptatione
ipō adiutē leta · Vna subuenit
indigenti · alta ibi ē ubi nullus
inuenit indigētem · ubi aliena
petā ut sua sibi ignoscat · ut
nosmt · alta nec patitur qđ
ignoscat nec facit quod sibi ·
postulat ignosci · Vna flagellat
malus nec extollat in bonis ·
alta tanta plenitudine gra
tiarū ornat malo ut sine ulla
tēptatōe superbie tolerēt sūmo
bono · Vna bona z mala distīnt
Alta que bona sint tīnt Ergo
vna bona ē · sed adhuc misera ·
alta melior z beata Ista figūrata
tā ē p aplm petrum · illa per
Iohannē · Tota hīc pagit ista
usq; in huius seculi finē · z illuc
uenit finē · differtur in applen
da p9 huius seculi finē · Ideo dr
huic sequere me · de illo autē ·
sic eū uolo manē donec uenia
quid ad te tu me sequē · Quid
em est hoc · Quatū sapio · q̄
tum capio · quod ē ei nisi tu me
sequere p imitatorē p ferendi
tribulia mala · Sit ille maneat
donec sempiterna xpō reddi
tus bona · Qz captus ita dīt
pt · p̄fecta me sequat actio ·
fortia mee passionis exemplo
Imperfecta uero exēplaū maneat
donec uemo · p finendi cū uero ·
Sequitur ei xp̄m p uiā meus
usq; ad mortē pia plenitudo
patiē · manet autē donec uel
at xp̄s · tunc manifestandi ·
plenitudo sue · Sic quippe to
lerantur mala huius mūdi in
tra moientiū · Ibi uidebit
bona dñi in tra uiuentiū Qđ
em aut volo eum sic manē donec
uemā nō sit intelligendū ē
quasi dixerit ī manē ul' p̄na
nē · Sed exspectare qm quod p
eum significat nō utiq; minuit
sed cū uenit xp̄s implebitur
Qz autē p hunc significatur
tui dñs est · tu me sequere
nisi mūt agat nō p̄uenit
ad illud quod exspectat · In hac
autē actiua uita q̄to magis
xp̄m diligimus tāto facilius a
malo liberam · atq; p̄ nos
mimus diligit q̄les nūc sumus
z hinc ideo liberat ne semp ta
les simus Ibi uero nos amplius
diligit qm quod ei displiceat ·
et qđ a nobis auferat · nō hēmo
nec ob aliud nos hic diligit
nisi ut sanat z trāsferat · nobis
que nō diligit · Hinc ergo mimus
ubi nō vult remaneamus · Ibi am
plius quo ut trāseamus · z Vnde
nō vult pereamus · Amet ergo
cum petro · ut ab ista morte

litate liberetur · Arguetur Johannes
ab eo ut in illa ꝓmortalitate seruetꝰ
Sed ista ratione istud ostenditur · aut
amplius iohannē · q̄ petrꝰ amauerit xp̄us · nō cur amplius petrꝰ
quā iohannes amauerit xp̄m Nam
em̄ si plus nos diligit xp̄s in futō
seculo ubi cum illo sine fine viue
mꝰ qua in isto unde erumpimur ut
illuc semp simꝰ · ꝓpterea tuc nos nō
eum minꝰ diligere sumus quādo
meliores erimꝰ · cū meliores utiq;
nisi amplius eū diligendo nullo
mō ee possimus · Cur ergo Johā
nes minus eū diligebat q̄ petrꝰ
si eam vitā significabat · iq̄ē multo
amplius diligendo · Nisi qua ꝓptea
dan̄ē · Volo eum manē · id ē ex
spectāē donec veniꝰ · qm̄ z nr̄m
amorē qui tuc multo ampliorē erit
nō dū habemus · Sed futurꝫ exspec
tamꝰ ut cū xp̄s uenerit habeamꝰ
Nam sicut in epla sua · idē dicit
aplūs nondum apparuit quod erimꝰ
Erimꝰ qm̄ cū apparuerit · similes
ei erimꝰ · qm̄ videbimꝰ eū sicuti
est Tunc ergo amplius qz vide
bimꝰ · diligimus Xp̄m autē omnē
illā que futa est vitā maiꝝ q̄lis
si nobis futura sit stiens ꝑdesti
natione plus amat · ut ad eam
nos amando ꝑducat · Ideo tua q̄
mā immensa ne dm̄ ma et
veritas miseria meam pnte no
uimꝰ qua sentimꝰ · Et ideo mi
sericordia dm̄ qua nobis de mise
ria liberandis exhiberi uolumꝰ
plus amamꝰ Eamus cottidie
magis me pro ptū ē missioē pos
timꝰ z habemꝰ · Hoc per petrꝰ

significatū ē plus amāte · Sed ·
minus amatum · qua minus
nos amat xp̄s miseros q̄ beatos
Veritatis aute qtemplationem
qualis tunc futa ē · minꝰ ama
mus · qua nō dum nouimꝰ nec
habemus · Hoc ꝑ Johannē mi
nus amatem signficata ē · dicꝫ
ideo z ad nr̄m · z ad eius in nobis
amorē · qualis ei debetur · ad im
plendum donec veniat dns ex
spectatem · & plus amatū · qua
id q̄ ꝑ illum figuratū ē hoc effi
cit beatum Nemo tamē istos iſig
nes aplos separet · z in eo q̄d
signficabat · petrꝰ abo erat Et
in eo q̄ signficabat Johannes
ambo futuꝝ erant · Significādo
sequela ipse · manebat ille Credē
do aute ambo mala pnta · hinc
misere tolerabant · ambo futura
bona illius btitudinis exspecta
bat nec xp̄i soli · sed vniuersa ·
Hoc facit sancta etiā sponsa xp̄i
ab istis temptacombo eruendi
in illa felicitate fruendi Duas
duas vitas petrus z Johannes
figurauerat · singli singlas veri
z in hac temptaliter ambulaue
runt ambo ꝑ fidē · z illa certi
tudine ꝑ spem · Ambo ergo
sanctus ad xp̄i corpus inseparabili
ptinebat · ꝓpter hinc vite pro
cellosissime gubernaculū ad li
ganda z resoluenda pteā claues
regni celoꝝ · ꝑmo aplorꝫ petro
accepit · eisdemꝫ omnib⁹ sanct
ꝓpter illius vite sereetissime
quietissimū sinū sup petrum
xp̄i Johannes erumpe[illegible]

ostendit · qm̃ nec iste solus · Et
vniuersa etia ligat soluitq; pm̃
Nec ille m̃ pn̄cipio uerbu dn̄i · apd
deum · et tetā · de xp̄i diuinitate
z de totius diuinitatis tenitate
atq; vnitate sublimia · que i illo
regno fruce ad fruē otemplandā ·
Nunc aute · donec videat dns m̃
speculo z enigmate otuendi sit
que p̄ durando ructaret de fonte do
minici pectoris solus bibit · Sed
p̄ dns noster xp̄s euāgliū p suā auq;
tapatitate ombz sius bibendum
toto terraz orbe diffudit · Sunt
qui sentiunt z hm̃ quidē nō ton
temptibiles sacri eloquij tractatores
a xp̄o Iohanē aplm̃ ꝓpterea ·
plus amatum qd̄ neq; vxorem
duxerit z ab eius ore puerina tas
tissimo vixerit · Hoc quidē i sptus
sancti motu · nō euidenter appareat ·
Verumptamē ad quaq; multum
adiuuat cōgruentia huiusmodi
sententie · qd̄ illa vita p̄ cui significa
ta est ubi non erit mors · Hinc est
discipulus qui testimoniū phibz
de his z scripsit hec · z scimus quia
vera est testimoniū eius · Sunt aut
multa alia multaq; que scripta
illis · que si scribant p singula
nec ipm̃ arbitror mundū capere ·
eos qui scribendi sunt libros
Non spacio loci z credendū est mū
dū capere nō posse · q̄m eos scribi
quēmodo possent si scripta nō forent
Sed tapatitate legentiū cōprehē
di fortasse nō posset · q̄ius sal
ua vera fide plerumq; verbi ex
cedere videant fidē · Et nō fit
quando aliq; p eā est obscurum
aut dubium causa z ratione reddita
exponitur · Sed quando · p aptū
est aut augetur aut extenuatur · nec
tamē a finite significatiōe recedens
erratur · q̄m sint verba rez q̄ audiāt
excedunt · ut voluntas fallentis
nec loquētis appareat · qui nouit
que usq; recedatur · a quo ulterius
recedendum est · aut minuit aliquid ·
loquēdo aliquid aut auget · Hinc
loquendi modū greci nosce nō so
lent · Verū etiam latinaz trāz
latores ꝓlixiorem vocauit · Cum mo
dus sicut hoc loco ita si nō nullus
diuinis alijs locis inuenitur · ut e
posuerunt manducauerunt suū · z uterem
tapilli p ambulauerunt · deluctus
sus · z multa huiusmodi · q̄m
sptures sanctas nō desint · sicut
alij tropi · hoc est locutionū modi
de quibus opulentius disputare
nisi euangelista terminare euā
gelium suum etiā ꝓlixiore sermone · In

octauā Innocentiū Sancto Iohanne Epō

Hodie facta est mihi natalem
famulū colimus ab hoc
de crudelissimo rege mi
fectos ce euangelij textu clamatur
Et ideo cum magna exultatione gau
deat tua mā / multitudine celesti
ū militū / z tanto z pares fecun
da uirtutis · Ecce psalmus hosti
um ꝙ bis parvulis / tribus posse
potuisse ob sequio · q̄ tui pfunt
odio · Nam sicut sanctissima pu
ris diei festa manifestant / sp
tus q̄ beatos puberes regiuitatis
habundanti · tantum in eis
gratia benedictionis effulsit ·

Bm es o bethleem terra iuda/ que herodis regis imanitate h̄ puerorū extimad ne ꝑcussus es · que subito tempe/ tanditā plebem in bellus mittitur/ deo offerre meruisti · dignā tame natalē illoꝝ colimo/ quos brēs etne vite mūdus edidit · qm̄ quos materna uisceru strato p arto effudit · Siquidē ante vite ꝑpetue adepti sunt dignitate/ quā usurā prius amiserāt · Alioꝝ quidē pro sa mors mrm̄/ laudē cōfessione p̄metuit · Horū cōsummatē con placuit · quia mapietus vite p̄ mordis/ nrē eis ocasus/ miticū gle dedit. qui prius tmimi ꝓ sunt · quos herodis impietus/ lactantes mrm̄ ubelbo abstraxit Q̄ iure dicuntur mrm̄ flores · quos i medio frigore infidelitatis exortos · uelut p̄mas erumpētes et desie gemmas · quedā p̄fectionis pruina decoxit Et ideo dignū est · infectus pro xpō infantibus · honores impendere · cerimonias non dolores/ sacramētis dē uota nō lacrimis · quia nrā illis fuit causa pene/ q̄ extitit corone · nrā odii que p̄mij · Quamtemere herode p̄uius nesē/ Ioseph p angelum ammonet/ ut xp̄m dom̄ in egyptū trāsferent · egyptū pōlus plenā · Iam pḡ iudeoꝝ p̄ sanctoꝝ/ et ad ortū dñi xp̄i/ p̄sime plebis assensum · xp̄us ad gētes ꝓ pōlus deditas transire dignat · et iudeā relinquēs/ ignorātā stēlo colendus inferetur Et q̄ septuus omnis fieri k̄m/ bonos et iustos unos/ p̄fecte malos sp̄ sustinuisse

Psalmus

egyptissimo Sed diligenter q̄ deū nō fuerimus/ illos manere supplicia. sustinē qui faciunt/ quā ꝙ sustinē videntur · Omnē em̄ homo qui alui in corpe p̄sequitur/ p̄ius nrē in corde p̄fectionē sustinē cogi nostitur · Nam si etiā ille quem in sequitur/ aliquid de substantia sua tuleit · manere sibi nrē dispendiū facit · quia nemo hr̄ iustū lucrū sine iusto dampno · Vbi lucrū ubi et dampnū · lucrū in archa/ dapnū in ostia · Tulit ne ster ꝓdidit fidem · Acquiret petendo. et perdet iustitiā Sed hoc homines ideo faciūt · quia diem nouissimi attendē nolunt · Si em̄ die mortis cogitare iugiter uelint/ ani sui/ ab omni cupiditate et malitia cohiberent Sed qm̄ mō nolunt salubriter cogitare · ntē habet postea/ si ullo remedio cruciari Veniet em̄ illis dies nouissima/ ueniet dies iudicij · quando eis nec penitentia licebit agē · nec bonis opibus se · ab etna morte poterunt redimē · quia prius ea animā dūsione pcatoꝝ/ ut mestens obliuiscatur sui · ꝙ dū puerit/ oblitus est dei · Veniet dies iudicij/ qm̄ mouebuntur fundamēta mōtiū · et ardebit tota usq; ad inferos deorsum · qm̄ stelle cadent de celo · qm̄ potes impij mittentur in stagnū ignis · et sulphuris · et fumo tormentoꝝ illoꝝ astrēdit · ubi erit fletus et stridor dentiū Veniet dies ul' tps sedis k̄m/ qui nulli bono erit male/ nulli malo erit bene. Veniet inqua

nouissima dies/quando discernet
pij ab impijs · iusti ab iniustis ·
laudatores dei · a blasphematoribus
dei · Veniet quando discernetur · ut
nulli sint dubij est/bono sit male ·
nulli malo sit bene · Quare ita nō
nō sic · forte & modo sit · Sed quod
mē ē in occulto · tuū erit in mani
festo · Vos nāq fratres cogitatis
tes/nos peccatores & hospites ee
in hoc seculo/hoc tantū qđ admittū
& nostrū opus ē/nobis sitire vite
eternus reseruemur · & qđ tū possimus
& eternam beatitudinē p elemosinas
dirigamus · ut cum in die iudicij ·
cupidi/& auari/pro fraudulente bo
norū opum audire mereamur · discite
dite a me maledicti in ignē eternū ·
qui paratus ē diabolo/& angelis
eius · Vos probonis operibus/audi
te potissimo Venite benedicti/percipi
te regnū/quod uobis patri est ab
origine mundi · quia esurientis/et
dedistis mihi manducare · Sitientis/et
adistis michi bibere · nudo fuit
& operuistis me · Adiuti ergo beati
tudinē nostrā prius dñs/pro sua
pietate pducat · cui Thonor et
impriū in sēcula seculorū Amen

In vigilia Epiphanie dñi Lectio
Sancti Euangelij secūm Mathēm

In illo tpe/defuncto autē herode · ecce
angelus dñi apparuit in somnis
ioseph/dicens · Surge & accipe ·
puerū & matrē eius/et uade in terrā
israel · Et Reliq̄ Omelia Rabani

Multi ppter Christi de eadē lōne
ignorantiā historie/labūt
errore · putantes eundē esse hēro
dē/in quo in passione sua dominus
irridetur · Ergo herodes ille
ergo herodes ille/q̄ cū pilato poste
annotatā fuit · huius herodis filius
fuit · qui nūc mortuus ē p̄ filium ·
frater autē archelai/qui testimo
patris sui herodis/adiudicante
autē cesare augusto/regni iudee
successor extiterat Tricesimo qdē
& septimo regni sui anno · ut his
torie docent · Herodes hic/de quo
euangelium narrat/defunctus est
qui fuit augusti cesaris q̄dragesi
mus q̄rtus/iuxta tropicos fi dē ·
defuncti sunt cum · qui querebat
animā pueri · Et hoc loco intelli
gimus/nō solū herodē · sed & satel
lites/& scribas/iā eo tpe neten
dum fuisse meditatos · Legitur
etiam in Josepho/herodē nōnullas
de principibus iudee/ante mortē
suā necasse/& meditatum eis cū ho
ante paululū/de immortali morte
tractabat · p̄ morientes/causa mor
tis existeret · Ceu furiens ut
cepit puerū · & matrē eius/& reti
nūtiū nūl · Nō dubium autem filiū
suum/& uxorē suā · sed puerū/et
matrē eius · esse naturalibus/non
maritus · Audiens autē q̄ archē
laus regnaret in Judea · p hērode
patre suo · timuit illuc ire · Et am
monitus in somnis · secessit in partes
galilee · Archelaus iste/q̄ herodi
patri in regno successerat/nouem
annis Judee regnum tenuit/qui
a Judeis ob intollerabile animi
ferocitatē/apud augustum crimi
natus/octauo apud Viennā gallie
urbē/dispertitur exilio · Regnū
ueo Judee/quo minus validum
fieret/idem augustus p tetrarchas

stinere cunuit/quas quatuor fres archelai/tenere fert/herode/anty patrū·lysiam· et philippum/ut sptores tpm prodiūt·alūs aūt mouet·quō dicat matheus/ppter tū puēū ihū·parentes eius esse in galileam·qz metu archelai/in iudea re noluerunt·tū ppterea magis esse i galileam videantur·quia ci uitas eoz erat nazareth galilee/si cut lucas nō tacuit·sed intelligē dum est/ubi angelus in septis egyp to dixit·ad ioseph·surge z accipe puez z matrē eius·et uade i tra rel·sic intelligendū est·quo ad ioseph/ut putaret iussum esse pe tere in iudeam·ipa em primitus intelligi potuit terra rel·porro aūt/pgēs coepit/illuc regnare filiū herodis archelaū·noluit obire se illi pualo/cū posset tra rel·etiam sic intelligi/ut z galilea illic deputaretur·quia z ipam pplis rel·uolebat·quāgz z alio modo solui posset·hec quēstio/qā potuit di ci parentely xpi·tū puēo de q talia p angelica responsa regno uerut/nō ee habitandum nisi i rel/ubi erat templū dñi·et ppterea redeuntes egypto/illuc eos ui tos fuisse·z illic habitatūros/ nisi archelai pna terreret/ubi em diuinitus uolebant habi tare/ut de archelao qd timebat debeant ptinere·et ueniens habitauit in ciuitate·q uocat naza reth·ut adimplet̄ qd dict̄ e pphetas·dict̄ nazareus vocabitur·si ipsum de sptibus posu isset exemplum/nullus diceret·qd dict̄ e pphetas/sed simpliciter qd dict̄ e pphetam·nunc aute pluraliter pphetas vocans·ostendit se non verba/sed sensum/de sptibus sup fisse·nazareus/sicus itpretatur tam aute dñi ciuitas/omibus sptā qui erat·possimo z aliter dicē/ qd cia eisdem uerbis/huic hebra ica veritate in ysaia sptum e exiet uirga de radice esse/et na zareus de radice eius ascendet·

Sīmo pri leonis pape·

Festiuitatis

Celebrato proxime die festi nitatis nre media virginitas nra mi genis edidit saluatorē/cuius nobis dilectissimi ueneranda festiuitas dat pfectissimā gau deoz·ut inter cognatoz sollempni tatū vicina sanctā meta/exultatiōs rigoz/z fervor fidei/nō tepescat ad oim em hominū spectat salu tem·Quod infantia mediatoris dei z hominū ia vniuersō celebra batur mūdo/tam tū exiguo ad huc dimēt opiculo·Quamus em israelitica gente/z ipius genitr pna familiam delegisset/de qua nata vniuerse humanitatis assu meret·noluit tamē nr mr materne hūilitatis angustias/ortus sui lucē primordia·sed mox voluit ab omibus agnosci·Qui dū natus e omibz nasci·Tribus g magis in regione orientis/stella noue claritatis apparuit·q illus trioz tetis·pulchriorq; sideibz fulgore in se intuentiū aias/oculos q; mouere et/ut q festi aduenerat/

nō esse otiosum · quod tam ſolitū
videbatur · Decuit ergo ergo aſpicen
tibus intellectū · qui preſtitit ſigm ·
Et quod fecit intelligi · fecit mſtri ·
et ſe inuenēdū obtulit requiſitus ·
Secuti tres vniſſigm luminis duc
tum · z p uiā fulgoris mouentis recta
gr̄e platōne comitantes · ad agnitō
nē ueritatis · gr̄ē ſplendē duabꝰ ·
qui humano ſenſu ſignificatū ſibi
regis ortum · eſtimauerūt · ſimilitate
regia ee querendū · Sed qui p ui
ſuſcepit formā · z nō iudicare ue
nerat · ſz iudicū · bethleem p̄ele
git natiuitati Jeroſolima paſſiōi ·
Herodes uero audiens iudeoꝝ pn
cipē natū · Successorē ſuſpicatus · ex
pauit · z motus nefē ſalutis
auctori · falſum ſponz obſequium
Quam felix foret · ſi magoꝝ nūi
tarentur fidem · z quererent ad rēpo
nē · qđ diſponebat ad ſeruū · Cre
ta ſtulte emulacrōm ſpectus · que
p timendū putas · diuinū tuo
furore conſilium · Dominꝰ mūdi
tpale nō querit regnū · q̄ ptat
eternū · Qui ſ̄ immutabile diſ
poſitū · tēz ordinē vertere ·
z aliuz futuꝝ portupabē ro ma
tis · Mors xp̄i nō ē temporis
tui · Ante goendum ē ego ꝑ̄ſui ·
an predicandū ē dei regnum ·
ante ſanitates donandē · ante
ſunt facienda miracula Cur · qđ
alienū futuꝝ · z ſt opis tui eſſe
uis crimine · z nō habituꝝ ef
fectum ſteleris · ſ̄ ſolius te reatum
ꝓpitas uoluntatis · Nichil hac
molitione proficit · nichil pagis ·
qui uoluntate natus ē tributū
ſui ptātate morietur · Cōſumat
ergo magi deſiderium ſuum · z ad pn
ez dn̄m ih̄m xp̄m · eadem ſtella
p̄euntē p̄euniunt · Adorant tan
ne verbum · ſ̄ infantia ſuperetur ·
In infirmitate etute · z homīs
veritate deum · maieſtate utiq;
ſacramētū fidei ſue intellige
teq; manifeſtent · qđ tortoribus
credunt · muneribꝰ gr̄eſtant ·
Thus deo · myrra hoīm · duz
offerunt regi · Orientes diuina ·
humanaq; nam · ſ̄ mortalitate vene
randa · Ita qđ erat ſ̄ ſubſtantiis
ꝓpriis · nō erat m ptāte diuiſio ·
Reuerſis aute magis · ſ̄ regione
ſuā · et trāſlato ih̄m egyptu ·
era monitōe diuina · exarde ſat
fruſtrata · ſ̄ meditatōibꝰ ſuis
herodis ſ̄ ſanū · Recurri omīs
ſ̄ bethleem puulos iubet · Et
q̄m quē metuat · neſcit · ſtate ·
generalem ſeminā · ſ̄ ſuſpecta
ſibi tendit etute · Sed quos ve
re inmit · impius mūdo · xp̄us
inſerit telo · et quibꝰ nō dum
ſuguis ſui impendit · ſceptroꝝ ·
nā martyrij tribuit dignitate ·
Erigite ergo altiſſimi fideles
uos · ad choruſtante gr̄a lu
minis ſempitē · z ſponſa hu
mane ſaluti ſacramēta vene
rantes · ſtudiū urim hīs que p
uobis geſta ſunt ſubdite · Dili
gite caſtimoīm · p̄ūtate · quia
xp̄us virginitatis ē filius · Ab
ſtinete uos a carnalibꝰ deſide
riis · q̄ mīlitat aduersꝰ aiam ·

que admodū nos pn̄s btus apl'
sus ut legim⁹ uerbis hortatur
Malicia parvuli estote. q̄ dn̄s
gl'ē/mortaliū st conformit ifirmitē/
Sectamini hūlitatē. qua dei fi
lius/discipulos suos docere dig
tus est. Induite patientie uiscera/
q̄ animas uras possitis adqui
rere. qm̄ qui amatores redemptō/
pē ē om̄ fortitudo. Que sursū
sunt sapite. nō que sup̄ terram/
Quam veritatis/z uite/gustū
mereditē. ner uos impediant
tenena. quibus sunt parata tenes
tia p̄cor omn̄ mem̄ Jhm xp̄m.

Lectio sancti euangelij s̄m Math⁷

Cum natus esset Jhs in
bethleem Jude/in diebus
herodis regis. ecce ma
gi ab oriente venerunt ihe
solima/dicentes. Ubi ē qui na
tus ē/rex Judeor̄. Vidimus stel
lam ei⁹ in oriēte. z venimus
adorare eum Et reliq̄. Omeli⁹
dñi Gregorij p̄b̄ de eade lōne

Sicut ex lōne euangelica
fres audistis/celi rege
nato. Rex tre tue letus est/
quia mirifica trena altitudo con
fundit. Cum celestis
apparuit. sed querendum nobis
est. quid nā sit. q̄ redemptō
nato/pastoribus in Judea/angelis
apparuit. adq̄ adorandū hūc/
ab oriēte magos/nō angelus/
sed stella p̄duxit. quia videlz/
Judeis tamq̄ ratione utentibus/
rationale aial/id ē angelus p̄
dicare debuit. Gentiles vō/q̄
usi ratione nesciebant/id signis
tendum dn̄i nō p uocē. sed p fig
uram. quia z illis p̄phetae ta
q̄ fidelibus. nō infidelibus. Et ishs
signa/tamq̄ infidelibus data sunt
Et notandum/qd redemptorem
nr̄m/cui p̄sepe esse etatis/eisdem
gentibus/apli p̄dicant. eumq̄
parvulū. z nec dum p humanā
corpis offam loquētē. stella ge
tibus denūciat. Quia mirifica
rationis ordo postebat. ut loquē
dum. loquentes nob̄ p̄dicatores
s̄i notesceret. z nec dū loquētē/
elementa muta p̄dicaret. Sz in
omnibus signis/que/ul' nascē
te dno. ul' morīēte mō strata
sunt. cōsiderandū nob̄ ē/q̄m ta
men/s̄i quor̄ corde. indocta
duritia. q̄ hunt. nt p̄phetae do
nū. nec p miracula agnouit
Omnia quippe elementa/autorē
suū venisse testata sunt. Ut
alīs gnalia em de eis/q̄dam usu humano
loquax. deum hūt celi ce cog
uerunt. quia primo stellam
misernt. Marc cognouit.
Quia sub plantis eius se calca
bile prebuit. Terra cognouit
Quia eo morīente cōtremuit.
Sol cognouit. q̄ lucis sue ra
dios abstondit. Petra z petes
cognouerit. q̄ tpe mortis
eius fissa sunt. Infernus cog
nouit. quia hos quos tenuit
mortuos/reddidit. Et tame
hunt deū/que omnia insensibi
lia elementa senserunt. Ad hec
fidelium indoctor̄ corda/deū ce
minime cognoscunt. z dūmodi

sdoctis stimdi ad pemtendū nolut ·
eumq; ostiteri abnegat · ꝙ elemē
ta sut oxmus aut signis · aut
sassiombo dm̄ clamant / qui ex
ad sapnacōms sue tumulū / eū
que natū despicint · loge ante
nastitur pstiterit · z no solū
quā nastreretur nouerat · sed
eam ubi nastaret · Nam ab hēō
de xpisti / tou natiuitatis eius
exprimit · ꝙ stripture auctōita
te didicerunt / z testimū pfert ·
quō bethleem honorati natiui
tate / noui ḡtis ostendit · ut ipā
cōr stia / ſ filiis fieret testimoiū
dapnatōms · z nobis adiutoi
um credulitatis · quos pfecto
bene vsaut · cū Jacob filiū sum
benedicēt designauit · Jam
z caligims oculis · z ꝓphetans
ꝑpti filiū / no vidit · Cui tam
multa in posteri prudit · qā
mimis inductus ꝑphē / ꝓphetie
spū plenus / z tetus · eū de quo
multa in futurū ꝓdixit / ꝑpti
positum no agnouit · Sed na
tiuitate regis mr̄ tyrannita hēō
des ad callida argumēta ton
uertitur · ne treno regno pua
retur · Remitaari sibi / ubi puer
inuenīetur postulat · ut quasi
hont / si inuenire possit ex tg
uat · Sed quata e humana ma
licia / ꝙ ostilium diuinitatis · Sēp
tum quippe e · Non e prudēna ·
no est sapietia · no est consiliū ·
contra dm̄ · Nam ea / q̄ appa
ruit / magos stella ꝓduxit · na
tum regem e ꝓcerint / munā
detulerint · Et ne redire / ad hēō
dem deberent / si somptus admonet
Siaq; fit · ut Jhm̄ quē queit hēō
des / inuenire no possit · Cuiq; pso
na / qui alii / qua ꝓpetate desig
nantur · Qui dum sitte ḡrunt
inuenire dm̄ · niquā mereantur
Sed inter hr̄ stiendi e · ꝙ pstillia
nste hētica / nasti · Vniqueq; ho
minē / sub constitutiōm mby stellaz
putant · et / hoc adiutoziū sui
erroris assumt · quod noua stel
la exist / ai dns apparuerit i car
ne · cuiq; finisse fatum / cadēq; hie
apparuit stellam putat · Sed
si euangelii verba pensamus ·
quiby de eadem stella dicit z / usq;
dum veniens staret / sup̄ ubi
erat puer / dn̄ no puer ad stel
lam / sed stella ad puez tuēbat ·
si dia lucrat · no stella futuri pu
eri · sed fatum stelle / is qui ap
paruit puer fuit · Jt absit a
fidelium cordibus · ut ec aliqd
fatum dicant · Vna quippe
hominū · solus hanc oditor ·
qui creauit administrat · Necq;
eū ꝓpter stellas homo · Sed stel
le ꝓpter hominē / fce sunt · Et
si stella fatum homis dicitur ·
ꝓprijs suis ministris sub ce homo
phibetur · Cepte cum Jacob de
uterō egrederet · z prioris fris ·
plantam teneret manu · ꝓor
pfecte nasqua egredi potuit · n̄
subsequens / inuocasset · z time
ai vno tpe / eodēq; momento / utrūq;
mr̄ effudit · no una utriusq;
vite equalitas fuit · Sed ad hoc

Sed ad hoc solent mathematici re-
ponderе · quia brevis stellarum
mistu puncti vnq; est · Quibus
equiuoco nos dicimus quia magna
e mora natiuitatis Si ergo ictu
puncti stellarū permutat necesse
ta erit ut tot dicant facta quod
sunt membra nascentiū · Fateri et
mathematici solent · quod dignis
signo aquarii nascitur si hac vita
pistatoris ministeriū sortiatur ·
Postatores uero ut fert fetulia
nō habet · Quis ergo dicat · qū
nemo illuc in stella aquarii nas
catur · ubi pistator omodo nō
habetur · Questi quos nasci sig-
libre asserimt · trapezitas futos
dicunt · et trapezitas multos ge
ras penitus ignorat · Fateantur
g̃o mercē · aut hoc in eis signi
cesse · aut affectu fatile mul-
habere · In pstat quoq; fiamorq;
terra · Reges ex genere pdeunt ·
quibus profecto nascentibus quis
estimet quati eiusdem mortis
horas at tempus · ex simili co
dicione nascunt et tamē regni
filii · uno eodemq; sydere eni pmis
nati ad regni pfectu eni pui q
secum fuerat nati si fortune ora
tur · Licet de stella breuit dixim⁹ ·
ne mathematetor studiosa in
dustriam pteriisse uideam⁹ · Ma
gi uero aurū thus et mirrā defe
runt · Aurū quippe regi cōgruit
Thus uero in dei sacrificiū pōit ·
mirra aute mortuoz corpa cō
dīuntur · Cum ergo magi quē-
adorant eāmq; mistica muneribus
predicant · Auro regē · thure dm ·
mirra mortale · Sunt vero nō
nulli heretici · qui hunc deum
credunt · Sed ubiq; regnare neq;
quā credunt · Hi profecto et thus
offerunt · Sed eam offerre aurū
nolunt · Et sunt nō nulli qui
hunc regem existimat · et dm
negant · Hi vndeluet aurū ei of
ferunt · sed offerre thus nolut ·
Et sunt nō nulli qui hunc dm
et regē fatent · Sed assumptisse
carnē mortale negant · Hi mi
rrā aurum et thus ei offerunt
Sed offerre mirrā · assumpte
mortalitatis carnē nolunt · Nos
nato dño offeram⁹ aurū · et hunc
ubiq; regnare fatem⁹ · Offera
mus thus ut credam⁹ qd is qui
in tpe apparuit deus cui tpa exti
tit · Offeramus mirrā ut eū
quē credimus i pena diuinitate i
passibilem · credam⁹ eam mirrā
carne fuisse mortale · Quamuis
aurum et thure et mirra stellam
et aliud pt · Auro nam sapientia de
signat · Salemone attestante qui
ait · Thesaurus desiderabilis
requiescit in ore sapientis · Thu
re aute · quod deo incenditur ·
virtus ordinis exprimit · psal
mista testante qui dicit Dirigat
oro mea sicut incensum in cōspec
tu tuo · Per mirrā uero carnis
mee mortificatio figuat · Vnde
sta ecclia de suis operibus usq; ad
mortē pro deo tramite duit ·
Nam mee distillauerit mirrā

Nato q̃ offerimus aurū &c

Vnde ergo offerimus aut quis regi sic
in conspectu illius claritate supne
sipiē respondemus. Thus offeri
mus si cogitationes cordis p̄ sancta
orōm studia si ara cordis ardemus
ut suaue aliquid deo p̄ celeste desi
derium redolere ualeamus. Mirrā
offerimus si carnis uitia p̄ absti
nentiā mortificam̄. Ad mirrā
nāq; ut diximus agitur. ne mor
tua cito putrefiat. Mortuam
uero carnē putrescere ē. Hoc mor
tale corpus fluxui luxurie. de
seruire. Sicut de quibusdā p̄ ppha
ditur. Computruerūt iumenta
in sterc̄ore suo. Iumenta quippe sūt
cōe suo putrescere ē. carnales
homines si retinē luxurie uitam
finire. Mirram ergo deo offe
rimus quādo hoc mortale corpus
a luxurie putredine p̄ cōtinētie
timēdi custodimus. Magnū uēn
nobis aliqd magi immunt. qd
i regione sua p̄ aliam uiā reū
tunt. In eo namq; qd admoniti
fuerūt. nobis p̄fecto ostendunt
quid faciamus. Regio quippe
mea paradisus ad quā illu cognito
redire p̄ uiam. q̄ uenimus phi
benur. a regione etenim mea.
superbiendo inobediendo inisibi
lia segnedo. tribum uetidū gusta
do distessimus. Sed ad eā nece
sse ut flendo obediendo uisibilia
contemnendo. atq; appetitū carnis
reficiendo redeamus. Per aliam
ergo uiam ad regionē nāz re
greedimur quā qui apadisi gau
dia p̄ delitamenta distessimus. Ad
hec p̄ lamenta reuocamur. Vnde
nāq; est frēs k̄m ut semp pauidi
semp̄q; suspecti ponamus ante
oculos cordis. hinc culpas opus
q̄ nūc nouum extreme districtio
nis. pensemo districtus iudex
ueniat qui iudicii mina & later.
tiones p̄ribus intentat. & tam
sustinet. Et ideo uenire citius
differt. ut mimo ueniat tardius
quos ydemptet. Plumamo fle
tibo culpas ut ti psalmiste uoce
paeniamus. facie eius confessione
uoluptatis fallacia. Nos ergo
nulla decipiat. nulla uana leti
tia seducat. In proximo namq;
est iudex qui dixit. Ve uobis qui
ridetis nūc. qm̄ plorabitis & fle
bitis. Hinc enim salemon ait.
Risus dolore miscebitur & extrema
gaudia luctus occupat. Hinc iter
dixit. Risum deputaui errori.
Et de gaudio dixit. Cōtra frustra decipere
hinc rursus ait. Cor sapientiū
ubi tristicia est. & cor stultorū ubi le
titia. Pertime stamo ergo pre
cepta dei. si celebramo sollēpni
tate dei uerāter. Gratū nāq;
deo sacrificiū est. afflictio extra
pectus. psalmista testante qui
ait. Sacrificium deo spūs contribula
tus. peccata mea p̄fitendo baptis
matus p̄ceptione. laxata sūt.
Et ita p̄ baptismā mlta cō
mittimo. Sed lauari iterū bap
tismatis aqua ~~aqua~~ nō possumo
Quia ergo & post baptismū i q̄
namino uita baptizemo lacrimis
gemam. q̄tus regionem nāz

p viam illam repetentes ꝯ ex ea
bonē delectati dñi fessimo ad eam
malis amaritati redeamo Sermo
bti leonis pape. iij.

Gaudete m dño dilissim
nec iterꝫ dico gaudete qm biu
manuallo tpis pcollepm
tate natiuitatis xpi festinitas
declaratōnis eius illuxit. et qnē
in illo die uirgo peperit. ihs mudy
agnouit. Verbum em tāo fin est
sic susceptionis mē temperauit exce
dia ut ihs natus ꝛ credentibus
manifestus. et psequentibo esset
occultus. Iam tunc celi enarrare
runt gliam dei. Et ꝑ omnē tra
sonus veritatis exiuit. Quādo
ꝛ pastoribo ꝗritus angelor salu
atoris oditi annūciator appa
ruit. Et magos ad eum adora
dū ꝑ nua stella ꝓuexit. ut a so
lis ortu usꝫ ad occasum. ueri
regis gnārō chorustaret. cū rex
fidem ꝛ regna orientis ꝑ magos
discerent. ꝛ romanā impiū no
lateret. Tūc feuitia hēdis noles
pmordia suspecti sibi regis ex
figuere. Sunt dispensatōm nes
ciens seuiebat. ut dum atroci
intentus furori signoti sibi pue
ri strictā infantū cede ꝓse
quit. ammunitu celitus dnātois
ortum. signior ubiqꝫ fama log
petur. qua proprior ad natiuā
dum. diligentiorēqꝫ fatiebat.
ꝛ signe significatōis nouitas
ꝛ teneissim pfentois impietas
Cum aute erā egypto saluator
illatus ē. ut gens ātiqꝫ erroibo
dedita ham ad viam salutē per
occultā gram uotaret. ꝛ que non
dum ab animo eicerent supstitiꝫ
iam hospitio recepet ueritatem
Merito igitur dilectissimi dies iste
manifestatōne dñi consecratus
spiritalem in toto mūdo optinuit
dignitatē. que ꝑ tot diby meis debz
splendōe celestere. et rez ordinē
gestar nō solum credendo sed
intelligendo uenerem. Quam
cm gratu actōne debeamo dnō
p illuminatone gentiu. plut obte
tare iudeor. Quid ei tam retum.
quid tam lucis alienū. qn illi sac
dotes ꝛ scribe israhelitar fuere
Cum p tot tam tibo magis ꝛ hō
de querēte. ubi xpus scdm scp
turar testimoniū nasceretur.
hor respondere de ꝓphetico claso
qđ indicabat stella de celo. Que
ubiqꝫ potuerat magos ihēsa
lem ꝓtermittis. usqꝫ ad tuma
bula pueri. sicut ꝓmodū fcat
sua significatōe ꝓduce. missi ad cō
firmēdam indeor dubiā ptinu
isset. ut nō solum diutu scirēt
sed eaꝫ ꝓpar professōe notesset.
natiuitas saluatoris. Iam ergo
ad erudītōne gentiu scemo trāsi
erat ꝛ pmutatu antiqꝫ ritualis
xpm alienigenar corda discebat.
cui iudeor infidelitas ueritatem
ore proferret ꝛ medatū corde
retinet. Noluerunt ei agnosce
oculus. quē de patris idumeart
libz. ut quē no adorabat ꝑ mis

re ifirmitate humile · postea crucifigerent ꝑ uirtutu sublimitate fulgente · Que ista audeꝛ tam impia ꝛnob stucuaa ē · z tam nodosa doctrina · Interrogati ubi xpus nasceꝛ· veraciꝫ z meditati dicitis Quid legistis ꝛbethleem iude · Sic eꝛ scꝝptum ē Et tu bethleem tra iuda · nequaq̃ minima mē ꝓnapes iuda · Ex te em exiet ~~ex~~ princeps qui regat ꝓplm meū irl · Hunc pn̄cipem natū z pastozibꝫ angeli · z uobis pastoꝛes nūciauere · Huc ꝓnapē natū longinqꝫ orientalui genaū nationes ꝛmsoluto nouis sideris splendoꝛe duxeꝛt · et ne de loco editi regis ambigerent. una eruditio ꝓdidit · quod stella no duxit · Cur uobis uia quam alijs apiis obstruitis ꝛ Que in una ifidelitate ꝛsidet dubium. q̃ ex una fit responsioe manifestu ꝛ Loti nativitatis · de scꝝpturaꝝ testimo demostratis · ꝓnuam tpis de celi z terre attestatone cognostitis · z tamē ubi ad ꝓsequendū animo herodis exarsit. ubi ad no credendū ne sensus ob durauit · Feliuoꝛ ergo ignoꝛantia infamiaꝫ · Quos ꝓsecutoꝛ otendit. q̃ una fluentia quos ꝛflua pturbatone confuluit · Vos noluistis regnū eius attpe · aliq̃ opidū potuistis ostendere · sili potuerꝛ ꝓ eo moꝛi · que no du poterant ofitei · Ista xpus · ne ullū ei tpis essꝫ absq̃ miraculo ante vsum ligue potestate ubi tacitus de bebat · z q̃ iam diceꝛet Si mite precedere uenire ad me talium est em regnū celoꝝ · noua gla coronabat infantes · magis suis puluis ꝓ modia cōsecrabat · ut dissereꝛetur. nemine hom diuinū mꝛtyꝛare ee sacrameti Quado etiā illa etas. gle esset apta martyꝛij · Agnosca9 ergo dilectissim ꝛ magus adoratoꝛ bus xpi · nouaꝝ mē fideiq̃ primicias · ex ultamb9 uis beate spei nra celebremus Exinde ei met̄na hereditate reprimus mꝛtyꝛe · Exinde nobis xpm eloquetia sp̄tuq̃ · arthuma patuerꝛ · Et ueritas qua iudeoꝝ obtecta ro no ꝛcepit · omb9 natoib9 suis lumē inꝛexit · Honoret̄ itaq̃ a nobis sacratissimꝰ dies · ꝛquo salutis mē auctoꝛ apparuit · z que magi infame uenerati sunt ꝛtumultibus nos omipotēte adore mus mꝛcelis · ac sicut illi de thesauris suis mysticas dño munera ꝛtulerunt · ita z nos de thesauris nris que deo sunt digna ꝓmamus Quamus omi bonoꝝ sit ipē largitoꝛ · etiā mē tamen fructum queat molestie · No ei dormientib9 regnū celoꝝ · Sed ꝛmandatis dei laboratib9 atq̃ uigilantib9 · ut si dona ipius non recta ꝛceperimꝰ · per ea que dedit meamur · ꝓcipe que ꝓmisit · Vnde hortam9 dilatōne uram · ut ab ſmetes ab omni ope malo que sunt casta z mysta ſcꝝtemini · filij em luas abuere debent opa tenebraꝝ · Itaq̃ odia detimate · medacia ueritate · Superbia humilitate destruite · Auaricia pricte largitate

dilexite · Decet em · ut capiti suo
membra cohereant · ut promissaꝝ
beatitudinū mercedē cū consortes
D ōm̄ nr̄m ih̄m xp̄m · qui cum
deo p̄re z spū sc̄o vivit z regnat
deus p omnia scla sclōꝝ Amen · Fīa
· ñ · mstra octava epiphanē Sermo
Beati Maximini Epi

Audistis fres hodie evāge
lii salutaria p̄sentis
diei sacramenta recitante
audistis qualiter xp̄us dñs qui
tunc mundū latenter adveniē
paulatim dignatus est sua apte
maiestatē mortalibus · quoq; him
latere īmē obstruxa stellā lumē te
leste nō potuit · denīq; cū usitata
cōne sua · nec diu tua domū sceret
celum sua gaudia ac totius mū
letitia chaldeus stupentibus tacito
īsidere loquebat · et cū spūs
ue esset · nec diu īfidelis ꝑplus
posset videre Judea ita tūt gla
eius meritis extincta celestibus
gentilitas sentiebat · Nova em
stella · novū advectasse hominē
revelabat · z ita revera novū
ut cum dei filius esset mouerent
carnē sue gnationē carnali · et
breet sc̄om horem tpus nascendi
Qui sc̄om deum natiuitatis in
cui nō hebat · Novū mirū erat
ut vnigenito altissimi quē nō
capit celum · quissimi tugurij
mīmū p̄sepe sufficeret · Novū
erat · ut qui in celestibus cū deo
p̄re regnabat · terrena mēbra
tenet · nuptiis fame dare
pannis · Letemur itaq; fratres
tonsq; gaudijs exultemus quia
nobis natus est xp̄s ex femina nob
iacuit in p̄sepi · nobis vagiebat
tunis · nobis arridebat in stella
totū em nobis p̄sonabat · quidq;
saluator hominis agebat i homie
aut utiq; evangelicus sermo · Ecce
magi ab oriente advenerunt ihr̄o
solimā dicentes · Ubi est qui natus
est rex iudeoꝝ · Vidimus stellā eius
in oriente · z venimus cū muneribus
adorare dñm · Quo usq; inde
dissime obtusa aure claustis
oculis z infido corde p̄fidis · Ecce
iam ꝓpe illa p̄dicatio ꝓphā ·
xp̄us z gentilibus p̄dicat · Di
pribus tuis crede detractas · q ab
uno sēculi eterni regis aduentu simi
meritis sacratisq; moribus celebrent ·
Crede ul'rs tande q̄ nemo ad
huc post tempa nascitur · Ex
ea z apud te z tibi natus esse
testant · Que tanta est p̄fecto
tuo mortifere ob stinatōis
auersio · ut solus nō audias
qd̄ omes loquuntur · solus re
fugias · q ꝑmissitas credit ·
Solus certe videre cupias quod
splendet celo · Apud te ingre
z ingemis tue turris alienū · ay
nostre · Tibi salutē tuā angelice
voces p̄suadere nō p̄nt · z ad
xp̄m tuū · Una chaldeos stella
p̄duxit · Ubi est qui natus
qui natus est rex iudeoꝝ · Vi
dimus stellam eius in oriente et
venimus adorare eū · In hīs
ipleta est illud · q ꝓphetico
p̄mo p̄dum est · Nubes nō est

nuntiatum de eo videbunt / et qui
no audierunt intelliget. Ecce ei
thalde⁹/cui nec⁊ annuciatu fuat
de xp̄o. nec⁊ audierat. et vidit
stellam xp̄i. et ad ee eius intellex
in stella. adorant itaq⁊ magi
dm̄. et offerunt munera/ut
impleatur qd aut ille propheta
ppl̄z dauid. Afferte dño pa
tres gentiū. afferte dño gl̄iam
et honorē. Dño deo qd
aut. deū illum ee scm̄ dm̄/et
dm̄ scm̄ hominē/ministro sermo
ne declarat. Quos ei deus esse tu
tor e mundi. et hō est/redemptor
e mundi. Quomō ergo nō pule
gio utrumq⁊ substantie/deus est
om̄ xp̄s. qui sibi vnitā aut
creatē. aut redemptē subegit
Afferte inquit dño gl̄iam/et hone
honorem e ergo hm̄/qd offerunt
gentiles munera. gle qd adorat
Munera thalde offerunt et ad
orant. Vnū ab illis defertur
ut regi. aliud exhibetur ut dō/
hij itaq⁊ adorato xp̄o/oblatisq⁊
muneribus/p aliam ut tam e via/
reuersi sunt in regionē suā. Et
tissime p aliā viam reduct/ne
reuerti herodis malicia/qui
morte parabat infanti/timere
magos puerire possit ad xm
nec⁊ eum qui adorare deū ve
nerant/om̄ ee poterat potu
res Qua bene facis p aliam
viam redisse docuit. Ita qui
stella dure venerat in iudeam/

in priam sua etim solus illuminati re
gnis sunt Et ideo cum reuerentia
omi/celebremus hunc die/magos
obsequia mra deuotōe supantes/
qm̄ si illi xp̄m latentē in infantil
repierunt. nos eum regnantem
habemus in celo. Fia. iij. Sermo
beati Leonis papae

Gaudiamus fratres dilectissimi xp̄.
stitute vtiam/hodierne fes
tiuitatis causa nō lateat/eaq⁊
scm̄ q̄ suetudinē. euangelium sm̄o
nobis reserauit. tamē ut mei nitil
desit officij/loqui de eade. q̄ dns
donauerit/audebo. ut in tm̄onium
gaudio/tanto veligiosior sit om̄
pietas. quato magis fuit/sollep
nitas. Quidemia misericordie dei/
dispositui hns/pueniri mundo in no
uissimis tp̄ibus subuenire/salua
tōne om̄i genti p̄fimuit in xp̄o/
ut quia et timebatur nationes/a
veri dei cultu/impius oium er
ror euerterat. et xp̄e peculiaris
dei ppl̄s nl̄/ab institutis legalibo
pene totus exiderat tot clusis oi
bus. sub pio om̄ium misereatur.
Defuerete ei ubiq⁊ iustitia. et toto
mundo iuana p lapsū/nisi iudicia
sui diuina ptus defecisset/om
nipotentis hom sna⁊ dispnatio
exiperet Sed in indulgentiam/
rea tnslata e. et ut clarior fieret
ex erende gre magnitudo. Tunc
placuit abolendis petis hom/
sacramentis et missionis offerri/
quādo nemo poterat de suis mei
tis gloriari/Hunc aute dilectissimi
ffabulis misericordie manifesta
no fanta e. herode apud iudeos

tenente ius regni · ubi legittima
successione cessante · z pontificiu
potestate deserta/ alienigena
obtinuerat principatu · ut ueri
regis ortus/ illius gplicate pro
baretur · uote.que optarat · nō
deficiet ptās reps ex iuda · neq3
dux de femoribz eius/ donec ue
mat cui repositu · z ipe ē exspt
tatio gentiu/ de quibz quodam be
atissimo patriarche Abrahe i mu
neribus fuat promissa successio.
Non tarmś semine · ꝫ fidei fecū
ditate generandi · Et ideo stella
tu multitudini optata/ ut ab
oīm gentiū pre · nō terreā sed
celestis pgenies spectaret · ad ē
andā ergo promissam posteritate ·
heredes infidelibz designati/ ortu
nouī sideris exitant · ut in quo
teli fuerat adhibitu testimoniū ·
teli famularet obsequiū · Como
uit magos hystatoēs · remotiois
oc entis/ stellis cetis stella ful
gentior · z de mirandi luminis
claritate/ uiri ad hec spectanda ·
nō mstij/ magnitudine sufficia
tōis intelligut · agente hac sine
dubio/ in eoz cordibz/ mspiratoe
diuina · ut eos tante visionis
misterium · nō lateret · z qđ odis
ostendebat · solutum/ uis non
esset obstare · Denicz officiū simi
tu religione disponit · z hīs
st instruit dōis/ ut adoraturi
unu · tria simul/ z credidisse de
mostrent · munc/ honoratos p
sona regia · Mirra/ humanam

thure diuina · Ingredunt · z itaq3 ·
iudee regni principia ciuitate
z in urbe regia/ ostendi sibi postu
lant · quē ad regnandum dedice
rant preeratum · Contremuerat
heredes/ timet salutis sue · metuit
patre/ requirit a sacerdotibus
z doctoribz legis · Quod de ortu
xpi/ septima post exit · Immotā
uenit · q3 fuerat gplicata · Veritas
illuminat magos · infidelitatis ob
cecat magistros · Carnalis ml
no intelligit · quod legit/ non
videt quod ostendit · Vtitur pa
gnis/ quaz no credit eloqis ·
Vbi est iudea gloriatio tua · Vbi
ē de Abraham pre/ diuitu nobi
litas · Ecce maior seruit mi
nori · z alienigenis in sorten
tue hereditatis/ intrantibz eius
testamēta · quod in sola lutea
tenes recitatōne famulatis · In
tect in preterea hoz similiam ·
gentiū plenitudo/ z benedōne
in semine Abraham · q3 se filij
tarmś abdicant · filij promissio
nis accipiant · Adorent ihū
magis/ omīs ppli/ unius auctore · z no in iudea tantum
deus · Sed in toto orbe sit notꝫ ·
ut ubiqz in ml sit magnū nom
eius · qm̄ hanc elim gnis dignate/
sicut infidelitas in suos posse
ris tōmerat ee degenere · Ista
fides omnibz fuit ee communē ·
Adorato autē dno magis oīm
deuotoē opleta/ sm admonitaz
sopnis/ no eoz/ qui uenerat time

reuertunt. Optebat em ut ia ixpo
credentes/non p antiquę quęrsaꝝ
mis semitas/ambularent. Sed
nouam ingressi viam/a relictis
erroribꝫ. abstinerent. tum ut
etiã herodis msidie uitarent/ &
qui in omn ulm ipietate dolꝰ
p simulacõnẽ disponebat offiã
6 Vnde quia erat spes istius solu
ta cõmeti/i maiorẽ fluvorẽ nu
mera regis ingrediat. Nã re
uelet tps quod mo tacuerat magi
i omn bethleem pueos/rubiem
te delitatis effudit. & rore gra
li/in beatã ciuitatẽ ciuitatis
illius defluit ifimia/estimas
se. ut nullo illi parvulo no
ocisõ/occideretur xpo. At ille
qui sanguinẽ sui/pro mudi re
demptõne fundendu/i aliam disse
bat etatẽ. egypto se penitꝰ
ministio subuecto intulerat/re
petens sz. hebree gentis antiqua
tumabula/& pnãptiũ uel Ioseph/
maioris prudẽtie ptate disponẽs/
ut aliam illam. duriore omni
bꝰ odui feminẽ/qua egiptꝰ grauiter
veritus in opia laborabant/
venies de celo pans vite. & cibus
11 ꝓfois auferret/ ver sine illa tu
tõne pareretur. singulaꝝ hoste
sacmẽtu. in qua pmũ ostõne
agni/sulutifez tenuas signũ/et
ff pasthꝝ dñi fuerit pformatũ. Hõs
ergo dilectissimi diuine gre misteꝝ
eruditi. diem pmissaꝝ mãz/et
indoctõne uoluptatis gentilis/tuno
nabili gaudio celebremus. gratiasq;
agẽtes miserotoꝛi deo. qui dignos
nos fecit. sicut ait b tus Apllus

m parte sortis sanctoꝝ/i lumine
eripuit nos de potestate tenebaꝝ &
& trãstulit in regnũ filij dilcõis sue.
qui sicut ꝓphetauit ysaias. gẽs
ꝓplis qui sedebat in tenebris/lucem
vidit magnã. Qui habitabant i
regione umbre mortis/lux orta e
eis. De quibꝰ idem dicit/ad dñm
Gentes que te nõ nouerũt nuota
bunt te. & ꝓpli qui te nesciũt ad
te confugient. Hunc dicit Abrahã
vidit/& gauisus est. cum bndictõe
fidei sue filios/in semine suo. quos
& xpc agnouit. & oim futuꝝ gen
tiũ patrẽ credendo ꝓfecit. dans
gliam deo. & plenissime sciẽs. qui
q promisit potens & fuere. Hunc
duud timebat i psalmis dicens
Omn gentes quascuq; feceris/veni
ent et adorabunt coram te dne/&
glorificabunt nomẽ tuũ. Et illud
notũ fecit dñs salutare suũ/ante
cõspectum gentiũ revelauit
iustitiã suã. Quod utiq; fieri
ꝓnde nouimꝰ. ex quo tres magos &
de longinquitate sue regionis exeuta
tos/ad cognoscendũ ꝓduxit. Cuꝰ
utiq; famulatꝰ/ad formã nos su
i cohortatur obsequij. ut huic gre
que oms Inuitat ad xpiscipũ
possimꝰ suscipi. Utiq; ei in
etia/pie viuit & caste. Et ea q
sursum sunt sapit/ nõ q supꝝ tra &
celestis quodã modo & imitat lu
minis. et dum ipse ste vite se
uat nitore/multis viam ad dñm
qi stella demostrat. In quo studio
dilectissimi/oms nobis simul ꝓfici
debetis/ut i regno dei/adoptiõ
facie/& homis ozdo quemetur/sic
filij lucis splendentes/ꝓ dominꝰ

mon ſlm xpm Sermo bⁱ Aug⁹
Post mⁱa tm̄ Episcopi
Natum vngmei partus/ꝙ
ſit verus/diuino numine
plenus/ſalua pudoris ſigno exima
mens/deum hominēq; pfudit. deū
ſ; quē ſuſtepserat/hominē/quē
ex ſe deo auctē formauerat. dm
ſine ſitu/hominē aī pmāpio. ne
aut temnitas extenderet numerū/
aut diuina ſubſtantia incurreret
determinū. pp exhausta pat̄ re
gionis aulam/hoſpitiam intrauit
vas ſme documto maneti/mt̄ opp̄ſi
latebris tubilis/z duriſſimi pſepis
angustias/in q̄bo infinita maieſtas/
membris gtractantibo ſtabulabat/
mt̄ exp̄itantes neſtios querele
plorantis/ac pios mſantes te
neros q; vagito/dñi pendet adulā/
At nulla putitur deus/ſuoluta pā
nozz/repente nouū hominē tbe
ſdous illuxit. z totius mūdi diſſipa
ta caligine. nocte quezit in diem/
ne dies relaxetur in nocte. credat
iā deo omis terra. quia celo loq̄
tur xp̄us natus. Natus in anglo.
hodie declāatur in celo. Nō ei pot
tuit aī nomē abſtondi. quod vides
ſideris modicū publicau. pastoribo
angeli/magis ſtella demōſtrat.
Vtriſq; loquitur lingua celozz/qa
lingua ceſſauerat ꝓphāz/pastores
angelis credunt/z annūciant. ma
gi in celo aſpicūt. z adorāt. Sidq
namq; ignem arsit. z frigidos gē
tiles accendit. Inuenit magus ī
nocte. quē iudeus erat ꝓditurus
in die. Fulgebat tunc ꝑ totum
celi vocis orbē/crebris ictibo. Astra
micabāt. z pabulo nigre noctis
stellaz ignes accensi/claris ſple
doribo radiabant. Lucebat pic
ta nox floribo aliemis/atq; ſi
alta ſilencia/celestis flammacoris
germinatis rutilabat. Tunc au
rore circulus oriens. ꝑ obſcu
ram plagam/orbita ſeruentiori
sequitabat. Tunc naporeſ ig
niferos/cōmunis aquis z nasto
gurgite tempat. Tunc luna re
tardantibo astris/ꝑ medū celi semi
tam/pulchreis aurora motibo ibat/
z uter suū radiis capiens lucifer
capos/plagadis accessibo honesta
bat. Dū ergo aurore fauces po
lum/z nocte fulgineamia aſp̄
discernūt. Tunc īsolitū repe
te nāe lumē extimuit. pauit
subito stelliger axis. z astra ꝑ
mula famulant̄ ad tumas/quia
ne deus in terne positus esset
obscurus/seruit celū. redeunt z pā
sidera testimoniū. Surgebat ab
vna crepedine poli/ingens vo
mite nasto globus. z vibrātes
spargens radios/ꝑ tames aureis/
anhelus pulsibus chorusabatur.
Texuerant vndiq; celū flāmisbus
apices. ꝑ diuersa porrecti/z re
tulum iubar undātes flāmas/pa
bens largioribo diffundebat ꝑ
totum. celi sidq; nouā facies/mus
suos longe mirat̄ umbone tra
hebat. Tunc etheria totum/aſq;
mirora retexit/z texit fulgēs.
alieno stellaz ignes obtusi/illa
vadit pz ardua. ꝑ que suprema
fundit gratio fragore celū z ut

xpō plenū reddit obsequiū/tempat
gradum. donet magos pducat ad
puer/monstret tertum. ingredi
atur pnū supplex gentilis hospi
tiū. confiteatur muneribꝫ deum.
hominēqꝫ. zita adoret regē mr̄m
pdamnis nō purpura fulgentem/
aspexit tunc magus/obstupuit
astrologus/putauē factū. Sz figm
fuit. Nam uīs certū nō nosse. ob
sequiū prebuit/nāmpuū. addux
supplices/ostendit hospitiū. radi
abat aplissimo lumiē. z terra pfu
dit nati. stetꝫ ostessit hortme ē
fia tū dāē. An seruitiū exhibere
Omfancia. cui z astra subdūt. z
tuus ē ille magnitudiis supne
ylē. ad tuū pannos/z angeli ex
cubāt. z sidera obstumdāt/ et
reges trepidant/z sectatoēs sapiē
gemiulāt. O btm tugurcū/o sedes
dei. sedā po celum/ubi nō lucebat
lucerna/sed stella. O celeste pala
cium/quo habitat nō rex gēma
tus. sed deus i corpate/cui erat
p mollibꝫ thoris. duā pseptia/p
laquearibꝫ aureis/fumea culmn
mī tecta. Sed sideris obsequio
decorati. Querat homo corpe
tum sptus/ampla ptoria/z dū
siculoz marmoz crustis/atqꝫ
fulgentibꝫ bratteis edes/pciosas
atqꝫ decoris exornet. delitatur
deus in lapide duo/cui volt stat
turē mūdo. Quis ē iste talis
ut tantus. O mūdi natiū/offer.
metū Quis ē iste/cui exhibes
obsequiū/z nō hz tertū. Qis est
iste/qui magnibꝫ presepe gplet/
Responde mihi. Quo te dū mi
cui exhibes laudē/ne dū inquirat
animo racōnē Stupeo ei/cui iudeo
pannos. z nutricē celos. Estuo
cui iudeo i pseepi menditū/z sup
astra preferri. Sed uemāt nobis
fides/quia retrō natē defuit. Et
ergo fides/uerba rspondeāt audi
antq. Damm isti magnitq z isti
tia. Iudam gēmq ē noua natiui
tas. quia intrierat homines
priōris nature. Stella uerō fulgens/
z magus attonitus. regis ē na
tiuitas patens. Merito expa
uescit heodes. formidat successo
rē/quia nō intelligit/rege oīm
saluatorē. Simulat ut adoret/
z querit ut trucidet. Noli timere
o pseue subtilis/q times/nō est
regnū eius de hoc mūdo. Cur
adorare te fingis mentū. quem
uis necare reptū. Fidelis quere.
deuotus interroga nō fraudule
tus/z sub eo regnabis plenus
spio sublimatq. Timet istū heō
dem sicut narrat euāgelista/
matre gestante. Chs fugerat i
egiptū. p nutatis ne timoē. Absit/
Audi magni misti sacmetū. Mo
ses aliquādo i egipto/p fidis clau
serat die/illuc xpūs aduemens
sedentibus intenebris. reddidit
clarissima luce. Fugit ut illuna
ret/non fugit ut lateret. fugit
nō foemidine. sed pietate. Nam
o insultatur in egipto. z regnat
sta maiestas i mūdo Exuuxit
tamē aliquādo de latibulis
suis/tamenta ferocitatis. Jubet
herodes mfantes occidi. Satigat
impij regis/impiū/z dū sequit

xpm/rexi nrō cœuū ꝓparauit ex
eratum/stolus vitreis tendatu/
Infantes igitur elidunt ad spra/
z lacteos artus crudelis offirma
ostimit Feralcat ab ubē vetentes
ptus/trisiens gladius ilet fuere
bat/ubi ferueret/qua nō hēbat
infantili torpe qꝫ ferīret O treu
delis gladiator · O tonstra · O ōia
manus/lactantes pueros netas
tarnifex/quid facires · si tales nō
hres · Ette fres pro xpō ondit/
qui loqui nō poterāt/ette etas ac
cepit cōia/que nō dum ista degus
tauerat uita · fōrmāe nō poterāt/
lingus palpitātibꝫ/ubi/z ia mītes
pfiasterant ad celum · Gla in ex
celsis deo/z mīra pax hōmibꝫ
bone voluntatis · Hor angeli ei
pastoribꝫ/Hor nos hodie cum
sideribꝫ cōmimꝰ · ꝓpter quos
descendit ad tras dei filius/ut
nos · serui sup astra leuaret/po
sepulchra cultores Imo leonis ꝑce
iustum z rationabile oblassimi/qꝫ
pietatis obsequiū ē/ingrecto quib⁹
diuine miserecordie opa testamur/
toto corde gaudē/z honorifice ea
ea que ad salutē nrā gesta sunt
celebrāe/nocte nos ad hanc de
uotionē/xpi reuerendū tempꝰ
lege/que nobis ꝓ illis dicī/i qꝫ
docuerunt Petri filius dei/nato
exuitegme ē/breui mutallo epi
phame mutuit festū/exapparitō
ne dñi ostensū/i qꝫ no/fidamē/
magnū ꝓsidiū prudentia diuina
ostituit/ut dum sollepni uene
ratē soluitur/adorata i exordijs

+ et uera credat humanitas.
deitas

suis saluatoris infantia/ꝓ ipsa
dogmata documēta · plurecur
ueri in xpō hominis orta natā
Hor ē em/quod ingressus ipse/
Hor ē quod ex patribus fuit suis/
1 cor. 8 si i uno dnō ihu xpō/z vera dei
tas/qua ante oīa stīa iforma
dei equalis ē pri/humanitas/
ꝑ nouissimus diebus i fōrm seru
vinctus ē hominis/ad roborāda
gēs hanc fidem/que ꝙ oīs ꝑ
mundebat errores/ex magna
frōn ē diuini pietatē consilij/
ut gens in longinq; orietalis
plage regione cōsistens/signū
nati pueri/qui in ir' cet rē
turus adripet · Nouā etenim
claritas/apud magos stelle in
lustrioris appuit · z inuectum
aīos/uta ad inuentē sui splēdōis
implenit/ut nec quā sibi rede
rent negligendū/ꝙ tāto mira
batur indicio · pcreat autē
sicut res dorcuit huic mādato
grā dei/et cum xpi natiuitatē
net ipsa adhuc · bethleem tota
didicisset · Iam illā credituus
gentibꝫ inferebat · Et quod nō
dum poterat humano eloquio di
seri · celo fabebat euangelizante
cognosti · Quanus autē diuine
3 dignationis cet hor mung/ut
ex nostibus fieret gentibus natiu
tas saluatoris · Ad intellegēdum
tamē mirāculi signū/potuerī
magi etiā/de antiquis balaam
prinuatorib⁹ cōmouei · Sneteb⁹
oli ē ꝓdictum/z celebri fama

incōtia

diffamatu/ Orietur stella ex ia
cob/ z exurget homo ex isr'/ z oc
cidet principes gentium. Tres uiaz uiri
fulgore insoliti sideris/ diui
nitus inuitati/ priuii mentis lu
minis cursum sequuntur/ existi
mantes se sic gestandum puez
se/ cosobrinis in ciuitate regia reputu
ros. Sed cum eos hec opinio fefellit/
z iudeoz scribas atq; doctores/
quod sac de ortu xpi primitiua ue
rat scriptura docuerint/ ut ge
nimo confirmati testimonio/ omne
mores fide exueteret/ que z stelle
claritas/ z ipheie manifestabat
auctoritas/ prolato autem diuino
oraculo/ z missa potestate/ z decla
ta spes voce q; omit/ Et tu bethlee
mde/ no es minima in principib
iuda/ ex te ei exiet dux. q; regat
populu meu isr'/ q; saule/ z quia
ro stirpis fuit/ ut hebreoz pres
crederet/ quo docebant. Sed appa
ret illos carnalit' ei herede sa
pisse/ z regni xpi spiritualiu
hui' modi pretextib; estimas
se. ut z ipsi templu sperneret
dure/ z terreni metueret ille
ro sorte. Stupfluo herodes timoe
turbaris/ z frustra mistus petu
tibi puez seuire moliris. Illo
caput xpm regia tua/ nec mudi
ons/ patrias tue est gentq; in
gustus. que t iudea regnare no
bis/ ubiq; regnat/ z felicior ipe
regnares/ si eig impio subdere
ris. Cur sinceo officio no stis.
q; subdola falsitate p nomitte
ge tu magis/ z vera rege.

supplicater adorando uenerare/
Sed tu Iudaice sectator recti atq;
no imitatis gentiu fide/ torq; p
uersum ad crudeles quertis
insidias insidias/ nec illum ori
turu quem metuis/ nec illu nori
turus quos premes/ deduti ergo
oblassim in bethleem magi/
stelle precedentis obsequio/ gauisi
sunt gaudio magno ualde/ sicut
euangelista narrauit/ z intrates
domu inuenerut puez cu matre
me eius. Et prostrati adora
uerut eum/ et aptis thesauris
suis obtulerunt ei munera. aurum/
thus/ z mirra/ Et hec quide
spiritum ad illustratione fidei pti
nent. potuerunt illis tradita z
intellecta sufficere. ut corporali mu
tu no impunerent. q; promissio
nis uisu mentis inspexerat. Sed
diligentia fugaris offitii/ iusq; ad
uidendum puez p seuerans.
fluti tpis pplis. z mi seculi ho
mibz seruiebat/ ut sicut oibz
nobis profuit/ q; pro resurrec
tione dni uestigia uolueri in
carne eius thome explorauit
manus/ ita ad maz utilitate
psueret/ q; infancia spiritus ma
gor probauit asperus. Viderut
itaq; magi z adoraverunt puez/
de tribu iuda/ femine dauid p
carne/ fructum ex muliere sub
lege/ quia no soluere uenerat
sed ad implere. Viderut z adora
uerunt puez quitate parui/
aliene opis regnu/ fandi ipo
tentem/ z mullo ab humane ifa

fem

ne generalitate dissimile. Nã
sicut fidelia eiusmt testimonia/que
p eo maiestate ꝓ uisibilis diuinita
tis adseverent/ita probatissimi
ee debebat vbi tmo factum/et se
pmã illã essentiã filii dei ueram
hominis susceptisse naturã/ne
ul' effabilium opm scruta mita
tula. ul' exigendaꝝ supplicia pas
sionis/sacmẽtis fidei. ex rez diui
state turbaret/cui iustificatã om
nino no possint/nisi qui omn
ẽm ꝛ uez deum. ꝛ vez homi
nẽ crediderint/qui cũ deo pre
ꝛ spũ sto vivit ꝛ regnat deus
p omnã sẽcla sẽclorꝝ amen Item maximi
Filii Sermõ de Epphia dñi.
Tnat dilatissimi celebritate/sic
relatu patẽ tẽdimus ifrenim
ultiplici nobis ẽ festivitate le
tandi. Ferimt ei hodie xpm
dñm nrm. ul' stella ducẽ gẽti
libꝰ adoratũ. ul' nuptiis aqꝰ in vinã utisse/ul'
fluctu a Joh amne baptismate
cõstrasse fluenta iordanis. suiq
simul pfusse baptisma/Sed
quid potissimũ pnti ifm ẽ
die/nouerit xpẽ qui fecit. Nos
tamẽ credẽ nr dubitãe debem
ꝙ quo illo ẽ stim ee pro nobis
Nam quod ei fulgentis stelle
radius micuit/adorã chaldei
deum vez/gentibꝰ data ẽ spes
adorandi. Nõ aque nouo siat
ordine/vina mutate. nouũ
nobis poculi prelibatum est
sacmentum. Quod aute baptizatꝰ
ẽ agnus dei. regenerantis bap
tisma salutare nobis mundꝰ est
dedicatum. Oportet itaqꝫ nos
frẽs/ob honorẽ saluatoris nr
tuiq natiuitate. debita nuptiali
exultatione tri/celebremus/omn ni
deuotõe/etiã thymi virtutũ ei
celebrãe natale. Et quid rẽ tra
hat nobis/vno cuncta die misti
prediram/qui ineffabilis
trinitatis arcanum/vno di sub
nomine confitemur. Per hec
ergo miracula/xpus õnis re
demptorꝫ me/oculis se voluit
reuelare mortaliũ/quis nisi
bilis eius diuinitas. que late
bat in homine/i opie nõ lateret.
ut dum tẽptatur/verbi opere
tus nõ deprehenderet i tacne.
omis vtiq qui in dei filio/uerbi
ꝛ tacne crederet saluaret/Et
quidẽ/videbat diabolꝰ in fimẽ
patris obstitum Sed ignorabat
ipm ee/qui remotis in tenebris/mundi lucẽ uestiui Vide
bat cm mortalis mris ubera su
gente. Sed nesciebat ipm ee/qui
esurientẽ hebreũ pplm/angelico
pane resecit/uelut celesti latte
pigmentare. videbat puellã
angustiis tumabilis quesiẽte.
Sed uidẽ nõ poterat/ipm ee/q
nõ capit mundus. Quato ergo
se minuit in hac xpi humilitate
p infecta districtus stupore mu
tabat. cui p chaldeos precipuos.
utiqꝫ tyrannidis sue ministros.

uouū uideret mfantulum/uelut
nouū impū regem ueriꝰ nm
meribus honorāt. Aut quomodo
nō stuperet/cum turbatu ihsꝰ
ceret. a magis suis adorari. pue
rū qui xpē nestoret. Quo torq
batur languore/cū paiter eius
z animas despuet in teos. z stella
micaret in celo. Unigenitꝰ aut
altissimi/sic humiliter ingressꝰ
e mundum. ut oīa diuinitatis
sue/ deferret indicia Natus ei
de femina e/ sed natus q uirgi
ne/latebat in ꝓsepi. sed i sidere
tutulabat. ut hominē illum
deumq; ee/z trena mat/ signū
celeste mostraret. Cuibus ueō
magis. quatoue lumine/illam
stellam dñi credimꝰ/atq; tunc
int astra fulsisse Quanto ipse
dore prestitit/ que tanto pibat
humē/que uelud quidā totius
orbis oculos/tam gantus mōi
uetere renouauit aspectū. Cite
cres ad ihsm reges regum/
una chaldeos stella ptexit. iu
daicū ueō pplm/ad obedientiam
dei sui. nec ignea quidam potuit
columpna quere/ nec sane q̄ ꝑ
moueat. tota hec pfidia indecx
q̄ xpi illos fidem sustulisse/nec
nouū stella fulgoris/ut ptulies
uirgo gpulerit. qui nec tum q
de deo credidere suo/tū illos pe
rarentia depta/ipō to mutate dō/
celi pasteret. petra potaret/
Sed iam ad illud ptinuit xpi
miracula ueniamꝰ/q̄ ꝑ dotum
to deitate sue/aqs gustit i uinū/

Inuitatus itaq; ut legitime dñs/per
rexit ad nuptias. z ut dignet ihs
virgīs filius/mre eruditꝰ e mat/
ut hoc docti exemplo/legitimaꝝ
nuptiaꝝ/non negemus auctore,
Vadit ergo ad nuptias dei filius/ut
quas duds constituit. aut ꝓnie
sue benedicte sanctificet. Vadit ad
nuptias ueris instituti/nouā sibi
ꝑpetue uirginitatis/sponsam ge
ntiū de querione pturo. Vadit ad
nuptias/que nuptie nō crederet
Vadit ad nuptias/nō utiq; ut
hominis delectaretur. Sed ut mi
rabilibꝰ inoresset. Vadit ad nup
tias/non sumptuū potula/sed
daturꝰ Nam cum defecisset nup
tiantibus uinū. dicit illi beata
maria. Uinū nō hnt. Cui ne
lut indignanti/dns respondit. Qd
michi z tibi est mulier. Nondū
uenit hora mea. Per uerba i
dignantis ee/quis dubitet. Sed
id certo ut credor/ q̄ tam teme
ei mater/de defectu carnalis po
tuli suggere uelut. Qui uenerat
totius orbis gentibꝰ/nouū sa
lutis eterne talitem ꝑparāt.
Qz enī aut/non dum uenit
hora mea. Illam nimirū gloriō
sissimā passionis sue horā/atq;
illud redemptoris mundi
quod uite omniū ꝑficeret ꝑ
mittebat Nam quod petebat
maria/erat gre tpalis/q̄ xpc
parabat/ gaudiū sempiternū/Et
tamē piguit benignissimū
dnm/dum magna/ remunt.
ꝑstare ꝓua. Et ideo ueneraby
lis maria/uere ut mr dñi
i spū futura ꝓnoscens/ac diuini
ꝓuidens uolūtate/ꝓlliritc

facte

ministreos admonuit dicēs Quodcūq;
dixerit. Erebat profecto materfa-
obsurgatōnē illam dñi filiiq; sui
nō irascentis offensam p̄tendē-
sed ministrantis p̄stare misterium
Tunc dñs increpatē meis celestis
pudorē. suaq; iam apes maiesta
te exspectantibq; aut ministeris
Implete p̄rias aqua Vet mora.
obsequiū suū obediens minist
exhibuit. Extre repente aq; ille
reperimt mirabiliter fortitudine
sumē. dulcē colorē. odorē p̄bere
Sapatrem concipe. totamq; simul
mutaē naturam. Que p̄mutā
aquaz a sua in aliam creaturā
p̄sentis creatoris et testata nir
tutē. Negz ueō quisq; queretē aqs
ruisus posset alios nisi ille qui
eas fecit ex michilo. Stupuit ergo
ergo minister attonitq; qui aqs
ministrat et vma sumebat. letatq;
q; et nimis filia se suis humeris
pluenta p̄tasse et que dei esset
glā reuelata Negz ei quidq; lon
tus est in tempore. Vobis p̄t
aquam. michil aduertum. Ars
milla gducta e. et tam grande mi
raculū mē pauida circumstantiū
silentia. sola tātū voluntas
dñi tacentis effecit Nec dubita
dum km̄ quia ipē aquas tra
duxit in vinū. q; eas ab illo con
tinuit et niues et duraut in glacie
egyptijs quezut in pugnē. et he
breis siccatis manare arida
derupe p̄cepit. q; in meabi
lium multitudinē ppl̄oz fluuiorū
nouis fontibus iuice matnoz ube
rib; nutriebat. Quid p̄mus in
peas. Quid miremur in vinū de
aqua. an aqs de petra. Sed milla
te quotiēs mē ista cunctatio et i
fidelitas turbet. q; dubiū non
est ad nutū creatoris creaturaz
clemēta pendē. Aut cur non
credamus. uirtute dñica vinū
fieri de aqua potuisse cui nobis
apte deo seruētis ymbrium tre
de gremio et ministria vineaz
aqs seruat in vinū. Hoc mi
racl ihesus nitū signoz in thema
galilee et manifestauit gloriam
suam. et crediderūt in eum discipli
eius Credidert dixerim non
dubitz hoc quod fieri extremebat
illud quod carnalis videre nō pos
set aspectus Credidert nō q; p̄ter
ihs filius esset unigenitus sp̄ habue-
Sed quod idem unigenitus aliusse
esset. quod sepe probauerat. Unde et
nos fidēs toto corde credamus ip̄m
esse dei filiū. sp̄ filiū hominis con
fitemur Credamus illū. et mēte con
sortē nate et paterne substantie
coequalem. qui et nupcijs interfuit
ut homo et aquas mutauit in vinū
ut deus. cuius fidei huic meruit
nos eiusdem dñs ne. sobrio illoq;
sue vino. ppitius potare dignet
Qui cū p̄re et spū sco vivit et
regnat deus p̄ oīa sēcula sēculoz
Amen Dominica nr̄a octāb

Sermo beati Fulgentij Epi

Nostis fratres quia diei
sche. qui nobis ad hore
dñi per annos singulos
celebratur. ore tunctoz fideliū
epyphania uenerabiliter nūcu
patur Et quia spectrum plurium
est vocabulum. multas et varias
significatiōes Unde et quod nomen
istud omnes quidē latini dicunt
sed nō omnes intelligunt nosse. quod

diamt. ꝓmde bonū ⁊ ut annū q
diem hodiernū epiphaniā mutuāt
⁊ Cur hoc dicatur ignorat/sacra
mētū dei huiꝰ nomine mīpre
tacōne cognoscant. Debet ēm
dei huiꝰ sollempnitas/a fidelibꝫ
celebrāi Et ideo sollempnitatis
causā nō debꝫ ignorāi. Hunc q̄
diem/sicut diximꝰ epiphaniam
uocat xp̄iāna religio. Epipha
nia uero mīpretat ⁊ manifestatō.
Traditū autē tenemus a priꝫ/
q̄ vnigenito deus/ꝓpq̄ ē ſcōm
carnē tp̄aliter natꝰ/In isto die
est magis uemētibꝫ manifestatꝰ/
a quibꝫ ē oblatis muneribꝫ suppli
citer adoratꝰ Nam quia p̄ē ē deꝰ/
qui ſm ueteri testamto p̄mittat
offerri mādauit. Eidem deꝰ hō
natus/gentium p̄mittat/suo
rum uotū adiecit/Aplica uoꝫ testa
mentoꝝ/qua vnus est deus/qui
iustificat circūcisionē ex fide/et
p̄putū per fidem/ſcīmq̄ sionis
nomine iudeos/p̄putū nomine/
gentes dubitanter ostendēs. Ita
sunt duo p̄uetes/qui exdiuersis
uenerunt. Et in lapide q̄ fabꝫ
ē in ang̃lo/vnitate fidei
cōuenerunt/ Vnus paries uenit
ex iudeis. Alter uenit ex gentibꝫ/
longe a se diuersi erant. q̄do om̄
sa credebāt. Positus ē i medio
lapis angularis/qui ad se utrūq̄
parietē duceret/⁊ utriusq̄ vno
nomine mutuaret/esseꝝ; vni
cōmunione xp̄abuli/qui fieret
i vna grā sacramenti. Ipe xp̄us
ēm qui est pax nra/fecit utrūq̄
vnū/iudeū ⁊ gentilē/ fecit sui
vni/quibꝫ fidei xp̄itate/vnio
nē dedit nobis xp̄iam uocabulū

3 Ad lapidem ergo angulare/utriq̄
paries uenit Et uerū angulum/
fidei vnitas facit. Horū duoꝝ pas
tum/vnus adductus ē q̄do pasto
ribus iudeis/xp̄m natū angelo
nūciante. Alter puer adductus
ē/q̄do gentilibꝫ magis/nouū sidꝰ
apparuit. Illi fuerunt p̄mitiae
iudeoꝝ/Isti facti sunt p̄mitiae ge
tiū/de proximo adducti/Isti de
longe reducti. Ipse ēm erat iudeis/
qui deū colebant. Longe erant
gentes/que nolus seruiebat. Hoc
utriq̄ figurificabat pastorem/qui
nascente xp̄o/ipse sunt facti Et
magi qui sunt de longinq̄s par
tibus origentis adducti. q̄ tame
nemētes/tā ipi iudei nō erant/
Regē iudeoꝝ sequē professi sūt/
⁊ ad ip̄m adorandū se uenisse dixe
runt/ Ait ēm euangelista. qa
magi ab oriente uenerunt/hō
sōlma/dicentes. Vbi ē qui natꝰ
ē rex iudeoꝝ. Vidimꝰ ei stellā
eius i oriente ⁊ uenimꝰ adorare
eū. Quod ē hoc dilectissimi fideles/
ut isti magi/regē iudeoꝝ adora
dū quererent/cū ipi iudei nō
essent; Et quē regē; nō utiq̄
herodē/ sed xp̄m uolunt adorare/
regem nup natū. nec adorant
regem/cui animos aliꝰ ordinatū
deuote cupiūt/sed tacite latentem/
nec adorant regē pplis imp̄a
tem/ Nam ⁊ de herode rege iudeo
filiꝰ cum fuerat natꝰ. Quia
erat p̄ē mortuo regnaturꝰ/
4 Mortuo ei isto herode/Archelaus
in Iudea regnat/ ⁊ galilee pri
cipatum/ Tumore herodes obti
nuit. Archelaus natꝰ ē in
palestō/ꝓpe ierusalē/ Archela

natus/in lecto ē argenteo positus/
xp̄us autē natus/i p̄sepio ē bre
uissimo collocatus. Ille purpuram/
preciosis uolutus ē uestibus. Iste
uilissimis inuolutus ē pannis/
Et tamē ille natus i palatio glorie
mr. Iste natus i diuersorio queri
tur. Ille a magis multatenus
nouitur. Iste pueritus stupiditē
adoratur. Omnino sp̄matur primo
genito regis. Et muneribus
honoratur/primogenito pauperis
mulieris. Quis est iste rex iu
dęorū. Pauper ⁊ diues/humilis
⁊ sublimis. Quis ē iste rex iu
dęorū/q̄ portat ut p̄uulus/adorā
ut deus. Parcul⁹ i p̄sepio/
immēsus in celo. Vilis i pannis
p̄ciosus i stellis. Cuius natiuitate
coepta/herodes turbatus ē/⁊ omnis
Hierosolima cum illo. Quid est
quod te turbaris herodes. Cū
natū regem iudęorū audisti/tur
baris/suspicionibus agitaris. In
uide stimulis inflammaris/⁊ ob
hoc natū regē odie tonaris. Inanis
est ⁊ turbacio tua. Et uana pe
sus est cogitatio tua. Rex iste qui
natus ē. nō uenit reges pugna
do superare. sed moriendo mira
biliter subiugare. Scit ideo natus
ē/ut tibi succedat. ⁊ ut i eius mu
dus fideliter credat. Venit em
nō ut pugnet vinus. ⁊ ut tri
umphet occisus. nec ut sibi de
alijs gentibus auro exoratum
quat. Sed ut pro saluandis gē
tibus/p̄ciosum sanguinē fun
dat. Inanitez iudendo timu
isti successorē. quē credēdo de
uisti querere saluatorē/⁊

si in eum credes/tu eo regnares/
et statim ab illo expresti tempale
regnū/atq̄ pres etiam sempit̄ni
Hunc em puer regnū/nō ē de hoc
mundo. Sed p ipm regnat i mundo/
Ipse ē em sapientia dei/que dicit
i proverbijs. p me reges
regnant. puer iste verbum
dei ē. puer iste virtus/⁊ sapia
dei est. Si potes q̄ dei sapia/vir
tus in tua p uicie/ verissime ⁊ nesci
Tu em regni multatenus habu
isses. nisi ab isto puero/qui nul
natus ē atq̄ pisses. puer iste
qui nil a magis/rex dicitur
Iudęorū. idē creator ē. dns est
angelorū. Cuius ppter/tui) ti
mes infantia nascentis/magis
time debes omnipotentia iudicat
Ego noli eum timere/regnum
successore. Sed time infidelitat
tue/iustissimi dapnatore. Vtiq;
eum magis adorantibus/etiam
tu patiter adorantes/⁊ nō ad
eū magos/fraudulenta calli
tate mandares. Ite/inq̄/⁊ me
rogate diligenter de puero
Et cum inuenerit⁊/renūtiate
michi/⁊ ego ueniens adore
eum. O calliditas ficta. O
credulitas impia. O nequita
fraudulenta. Si adorare istum
puerū tertissime disponebas/
quare pro illo multos puros
occidebas. Sagui⁹ lamenti/
que crudeliter effudisti attesti/
quid de hoc puero uolueris/
⁊ tamē nō solum istū puerū/
nō inuenisti. Sed aut illis quib
aliquid nocuisti/vno istius/q̄
illis poterat hoc egisti. per
fidiam quippe tuam/fr̄issimi

martires/qui p̄ infamiā suā suam
mortem · quando p̄ gram huius
puēi/pro eo meruerunt mori/ꝑ
quā eum tota hominū possint
confiteri · Iste itaq; puer q̄ mūdū
creauit · qui mūdū regit/q̄ oīa
quecunq; uolt fecit · qui tanta
mirabili/atq; ineffabili diuita
te disposuit & disponit · hor or
dinauit/hor egit · ut per tuā mi
diā fluuiosam/illi puero mortē
subsisteret pretiosam Et q eius
ad salutē tuam/p̄stare nō posses
animas · hor ad damnatōne tuā/
fuerās inimicus · Ad hor ergo te
p̄misit infimetē ocidē · ut illos
de te faceret triumphāre · illos per
duxit ad palmā/te ergo p̄misit
ad nequitiā · Vnus ei idemq; est
dns omnipotēs · qui paruulos ua
gientes · Vnus idemq; ē/q tū sa ce "tuā
dulitate dignatꝰ ē fugē/tuo
maiestatem nō pōs effugē · Fugit
em nō formidine humana · Sed dis
pensatōne diuina · Fugit nō ne
cessitate · sed ꝓtate · Ideo autem
dignatꝰ ē in egiptū fugē/ut
postea terre dignaret² astendē/
& illa ꝓtate latuit puer/egip
tios ꝓtate uiuens pependit
in ligno · Vnus em idemq; est
mortis susceptor/uitaq; largi
tor · Vnus idemq; ī mortalis
ex patre · mortalis ex matre/
ꝓpria ꝓtate moriens · ꝓpria po
testate resurgens · Iste itaq; puer
qui natꝰ ē · ideo nō uenit² in
mundū puerōz morietuꝝ ꝓpe
& expectatus/getūm fugimus hō
puer/ꝓpterea nō ei instar fidē

sanguine puerorū · q̄ solus fundendo
est/ī remissione pōrū · & illi omnes
diu ānimiter morerēt² · nisi huius
sanguine saluarentur · Et iste
quidē puer certissime moriet² · &
q̄ si mori nollet/nullatenus
nascereꝫ · Moriet² autē/non
ut impleat semita tua · Sz ut
ꝓficiat mansuetudini · Cruā fa
ciet eum ei mori benignitas ꝓpria/
nō malignitas aliena · Morie
nō ut tu infidelis regnes ī stlo ·
Sed ut eternum regnē facies/fide
les in celo · Morietur nō ut
regnū amittat · sed ut regnū
uos acquirat · Morietur non
ut ꝓdat breue uita · sz ut tri
ferat sempitna · Moriet² nō
ut secundus sequatur · sed ut
dns maiestatis · Moriet² no
strinctu necessitatis · Sed ꝓposito
uoluntatis · Morietur miri
biliter · moietur ministrorū² ·
moietur singulariter · moiet²
ꝓpria ꝓtate · ut sua ꝑ orbē
impleat uoluntatē · Ad hor
misteriorū² moietur/ut re
surgēs/amittis gentibus dom
net² · Morietur ergo sic vng ·
& quidē q̄ deus homine accipit
fides regnis · & deus homine
pepit feminitas uirginalis
Si nestis uerū uerā hui puēi
deitatē attende stellā in celo
fulgente/magos precedentem ·
& iter ignorantibus ostendentem
Hor stella nīquā ante appint ·
qui mīt eam puer iste creauit ·
magisq; ad se uenientibus ꝓuia
deputauit · Iste puer ī ꝓsepe

quidem pullus collocatur. ꝑ magno
in celo mirabiliter operatur. ꝑ omnia
tus se manibꝫ in terra portari. Sed
ꝑcepit sibi celestia famulari. Quid ergo
ergo/quod istimilem attendis eta
tem. et omnis anima non intelligis
ꝓlatem. Sit sint nemutre ultima
da ꝑm hymn naturalis diuinitas/
et natus humanitas. utraq; natus
veritasq; virtus. Nec mist inuic
effusa. nec a se inuic separata. Ipm
enim habuit maia/filium de se natu/
tui stella debite ꝓmicuit. ꝙ hibuit
famulatu. Ipm enim deq; maia/
bethleem omn hominesq; pepit/
que stella magis ꝛ oriete positus
mirantur. Magi ergo uenerat/
et ybymne filiu/vmi eiusdeq; dnm.
hominesq; cognouerut. Denuq;
attende. Denuq; attende. ꝙ optu
lerut. et agnoste ꝙ credidert
Refert ei eum yelestia/ꝙ itra
tes domu ingressi puerum cum
maria matre eius/et prudentes ado
rauert eum. et aptis thesauris
suis obtulerunt ei munera aurꝫ/
thus/et mirra. Q ista tã mu
nera gnã/i vno/eodeq; xpo/di
uina maiestas/et regia potestas/
et humana mortalitas itima. Thus
em ad sacrifiu. Aurꝫ ptinet
ad tributum/ mirra ad sepulturꝫ
ptinet mortuor. Q mã her sta
fides/xpo veraciter offerre non
desint. dum vmi/eodeq; deum/
vere regem. Verumq; hominem rec
dut/et vere p nobis mortuu/ veꝝ
ater verognoscat. In oblatione thu
ris/ostendit arrius/qui soli pri
sacrifiaꝫ offerri debere ostendit.
In oblatione mirre/ostenditur
ma melius. qui xpm ue mortui/
pro nra salute no credidit. In
auro simꝫ uteraq; confunditur/
quia et mamchene. de femine
aliud sine carne natu no credit
regem. et arrius deo vnigenito
naturalle assignare nititur ser
uitute. ꝙ inde utiq; no expiet
regem. a quo p fidem regnat.
Sed a quo p infidelitatis crimen
puniat. quia ab vno diuinitatꝫ
ab alio carnis ueritas denegat.
In isdem muneribꝫ ostendit
etiã nestorius. qui mitt xpm
duas psonas diuide. cũ indicat
magos/non alia deo et alia ho
sed vni deo hoi eadeq; munera
optulisse supplicat. Nec ergo
diuidit in psonis. q no iuni
tur diuisius in dnm. ꝓterea
quippe/vnus idemq; istis mu
neribꝫ honoratur. ut vnus
idemq; deus et homo/cognoscat
Ista maiora oblatio/eutices is
ma. qui no vult in xpo/uerum
vera pdicare nam. Veritatem
quippe istor munerꝫ tollit. dũ
in xpo vna nam/predicare co
tendit. Nos itaq; dilectissimi fres
offeramus xpo tribuat fide
q magi obtulisse cognoscitur
i munere. ut vere diuinitatis/
humanitatisq; confessio/ipa sit
apud xpm/nra fidelis oblatio
Her munera cũ magis vnam
mit offeramo. et ad regionem
stram/tota cordis deuotione ten
damo. Nec teneamo via ue
teris vite. si diuinis mandatis
humiliter obsequentes/imitemo
et ꝙ ꝑcepit dns ambulemus/
vt ad patriã

uemꝰ ualeamus/ubi sine fine cum
ꝑ dñō gaudeamꝰ Via eñ ꝑmissꝰ
ē uita eius/qui male uiuit/uiam
tenet erroris. Qui bene uiuit/per
uiam graditur ueritatis. Quia ꝑ
qui ambulabit uiam fortitudinis.
uiam teneat constitutis. Qui uiam
tenebat anachorite/teneat uiā mi
sericordie. Qui ambulabit p uiā
fortiū. nūc teneat uiā ueritat
Ambulemꝰ bene p fidem/ut per
ueniamus ad speciem. ubi plenū
erit gaudiū. nym/quia implebit
nobis desiderium mēm Secundū
illo tempe. Cū esset Iuxta
esset ihs amor quoꝺcunq. assiden
tibus illis sexagesima scōm consue
tudinē diei festi. cōsummatisq; die
bus/cum rediret/uenisset puer
ihs in hrlm. & nō cognouerunt
parentes eius Et Reliq Omelia ve
nerabilis bede ꝓbri de eaꝺ lōne

Aperta ē nobis fides kāmi/
sancti euangelij lūn recita
ta. naq; opus ē/ut ea q;
exponendo loquamur. Describit naq;
misericordia/pietasq; nri redemptoris/
q; mēdē ꝓtulerit humanitatis diuinus
est fieri. cōmemorat ei⁹ caritate di
uine maiestatis. Jn q; parere uoluit/
ut manet semp equalis. ut uide
licet/in carnalibꝫ eius humilitate
ad memoriā reuocata. & ipsi omnī
omīū uulnera peccatoꝝ meditantes
uere humilitatis cultum exerē. pio
semp animo recolentes/quantum
nos pro diuino amore. quantū pro
nra salute optet humiliari/qui
terra fuit & cinis. Si tantum illa
summa pietas ꝓ nobis humiliari no
uoluit. ut ad sustipiendū mē fra
gilitatis infirma descenderet. Sic audi
ta/credita/& confessu diuinitate.
dñi saluatoris. qua patri & spūi
sancto cōsubstantialis semp. Et
cetera nos ꝓstruerat/spernamus nos
ꝓ humanitatis eius sacramenta
usq; ad contemplandā diuinitatis
eiusdē gloriā posse ꝓuenire. qua
ꝑ ad exemplaroꝝ fidelibꝫ suis
fideli pietate polluit. Dicēs Qui
habz mandata mea & seruat ea/
ille ē qui diligit me. Qui autem
diligit me/diliget a pre meo/& ego
diligam eum/& manifestabo
ei me ipm. Nec ipm inꝓmam
festabo/id ē nō quale me omnes
ispiūt. quale erga infideles uide
ri uult & crucifigi. Sed quale ī de
tē suo regem sancti/soli uidere
possunt oculi mundi cordis. talem
me ad rependendā uicē dilectōs
his qui me diligunt ostendam.
Igitur speremus nos ut exemplo/
ꝓ humanitatis eius sacramenta
ad uidendā diuinitatis speciem
posse consurgere. Si tamē cadē
sacramenta/digno iudicio & sanc
titatis & ueritatis honore ut
accepimus celebrata fuerimꝰ. Si
humane gestatoris ei⁹ exempla.
si doctrine. qua p hominem
nobis ministrauit humilitatis uia
sequamur. Nam qui humiliter
eius uestigia sequi dedignat/
q; temeritate speret se ad intuendā
claritatis eius posse gaudia
penetrare. Quod ꝛo dñs ꝓ oms
animos cū ꝓnitio in pasche festo
sollemnia uenit/humane mitis
humilitatē est uolutus. Homis

namus: & ad offerenda deo sacrificia
spualia vota tonaurè: & autore suū
oculis lachrimas sibi totidiare pfluis
Fecit ergo dñs inter homines homo
natus: ꝙd fluctibū hominū p aglios
impauit deus · seruauit ppē legem
q̄ dedit · ut nobis qui pūi hoies
sum⁹: seruandū p omia quidq̄ de
uebet ostenderet · Segmur iter hui
ne querelarū eius · si delitijs
glām delectamur rueri · Si optimo
habitare in domo eius etiā in celis
omibus dieb⁹ uite mee · si inuat
videre voluntatē dñi & ptegi a
templo scō eius · Et ne illa eterni
malor⁹ aura pulsemur: nemine
vmo pūis etiā domi nitentes
pcū mundare frequētie munerib⁹ · Ne ppē duodennis i templo
sedit i medio doctor⁹ audiēs & mt
rogans illos. Humane & humilitat
iudicū · primo etiā exemplū distēde
humilitatis exemplum · Dei quippe
uerbum: & dei sapiā: etiaq̄ diuinitus
loquitur · Ego sapiā habito in con
silio · & eruditis mtium cogitatio
bus · Meum est consilium: mea cautas
mea prudencia · mea fortitudo · per
me reges regnant · & conditores legū iusta
decernūt · Beatus homo qui audit me ·
qui vigilat ad fores meas cottidie &
obseruat ad postes ostii mei · Ipā ho
mine indutū ad audiendos homes
uenire dignatus est: vt nimirū homb⁹
quibuis sūmo ingemo prediti ·
necessaria discendi forma formā
uerbi precaret · ne si discipuli ei
ueritatis fiei refugerent · magisti
efficerentur erroris. Et bene q̄
Juuenis erat: doctrine subituros
officiū puerulis · ad hoc semotis
audit & mirogut · ut videlicet ex
quida dispensatōe tempestat audi
tam · Cum ne solum mdocti sed
etiā impubes ad discendum prūpe
magis quā addiscendū uolunt
submitti · sēgmur iter eius hui
tatis · si nos mansio delectat di
uine visionis: memores semp
illius precepti · Audi fili mi
disciplinam patris tui & ne dī
mittas legē mris tue: ut addat
grā capiti tuo · & torques tollo
tuo · Q̄ auditū quippe discipli
paterne: at pro obseruatia mat
ne legis · grā capiti mō: & tor
ques tollo additur · Q̄a q̄nto
quis diuinis intentus fuit au
scultatōe preceptis: q̄nto ea q̄ dedi
cerit ꝑ vmitate matris etiā di
ligenciā obfuscare studuerit: tanto
& nūc dignus ad honorē p̄cipiendi
& in futuro sublimis astendet
ad beatudinē ad xp̄ō sine fine
regnandi · Verum ne quis
autumet: dñm saluatorē ob impi
tate necessitatē adisse audissēq̄
& interrogasse magistros: nō dm
quid sciuit · Stupebant aute
omes: qui eum audiebāt super
prudencia & responsis eius: cer
uidentes mirati sunt · Et em
idem verus homo · & verus eat
deus: ad ostendendū quia homo
erat · Homines ingenuos humiliter
audiebat: ad discipiendū qui dei
erat: eisdem loquendo sublimit
videbat · Quod matr querēti
ac dicenti Fili quid fecisti nob
sic pater tuus & ego dolentes
querebamur te · Respondit · Quid ē

me quẽbatis / neſciebatis q̃ in
his que patris mei ſunt oportet
me ẽe · diuine maieſtatis iudiciũ
fuit / de qua alibi dicit · Omnia que
cunq; hꝫ pater / mea ſunt · Atq; ꝺ
ueriſſime templum nõminat
ad ſeqm̃ ad premiũ ꝓme teſtatur
Inuenit̃ quippe in templo dicit / q̃
in his que ꝓpriis mei ſunt oport̃
me ẽe · quia nimirũ eiꝺm̃ vna ẽ
maieſtas z gloria · Hoc etiã vna
ſedes z domus ẽ · Non ſolũ maria
lis dei domꝰ · que ꝺ adorandũ eũ
corpaliter fieri ſolet · Sed etiam
domus ſpiritalis / que ad laudandũ
eũ in mentibꝰ cõſtruitur · eque ꝑris
z filius / vno etiam ſpiritu ſcõ · con
ſtat ẽe omnia · Denique idem
filius / qui de ſe ac patre dilec
tori ſuo promittit / uenientq; ad
eum / et manſionẽ apud eũ fa
cturus · dicat de ſpiritu · Et ego ro
gabo patrem / z aliũ paracletũ dabit
uobis / ut maneat uobiſcũ in eternũ
ſpiritum ueritatis · qui apud uos
manebit / z in uobis erit / ꝙ videli
cet eiuſdem ſcẽ trinitatis / tanꝫ vna atq;
indiuiſibilis nã diuinitatis eſt /
nuncupatio in credibꝰ eligẽs diſcre
ẽ nõ pt Ergo quod dñs ſ templo
ſedens dicat · In his que priꝰ
mei ſunt oportet me ẽe · Declarat
eſt conſempiterne deo patri ꝓprietatis
z gle · Quod autẽ rediens naza
reth / ſubditus erat parentibꝰ / hꝫna
me ẽ veritatis indicium / ſimulq; hu
militatis exemplũ · In ea quidem
nã · ſubditus erat hominibꝰ q̃
minor ẽ patre · Unde ipſe dicit · Vado
ad patrem · quia pater maior
me ẽ · In q̃ etiã minoratꝰ eſt

paulominꝰ ab angelis · In illa autẽ
nã ipſe z pater vnum ſumꝰ / q̃ nõ
ex tempe uadit ad patre · Sed ſemꝑ
in ipõ eſt · Omnia ꝑ ipm̃ facta ſunt /
z ipſe eſt ante omnes · Cuꝯ mltũ
ẽ miranda magne diſpoſitionis pie
tatis · Qui dum parentes ſuos /
miſteriũ diuine ſue maieſtatis /
nec dũ tãpe nouiſſet / exhibuit eis
humane ſubiectionis humilitatis · ut
per hanc eos paulatim ad agni
tionẽ diuinitatis inſtituet · Cum
enim dixiſſet · Quid ẽ quod me q̃re
batis / an neſciebatis · q̃ in his
q̃ priꝰ mei ſunt oportet me ẽe
Et ipi nõ intellexerũt uerbũ / q̃
locutus ẽ ad illos · Sicut euangeliſ
ta conſequenter inſinuat · Deſcendit
cũ eis / z uenit nazareth · z erat
ſubditus illis · Docebat q̃ archa
nũ ſue diuine uirtutis · parentibꝰ
humane ſue fragilitatis / matri
ſue ſtulcet uere ſue carnis / z caſ
tiſſimo tutori caſtitatis illius / q̃
quid tpis nec dum proluta luce
euangelica · ab omnibꝰ pene qui
eos noſſe poterat · carnali quidem
uir eius carnali amminiſtratione
pr̃ eſtimabãt ſimul z vocabant
ipm̃ dñm ſaluatoris · Docebat itaq;
his · quia in his que priꝰ mei ſt
oportet me eſſe · Qui cum arcte tam
ti miſterij aſtendere ſtelligẽdo
nõ poſſent / neq; aliter in eũ ſ his
que ue patris eius eſſent mane
decernerent / niſi ut oph̃endẽ noſ
ſent · Deſtendit ipe cum ipſis ad
inferiora que ſacrorum cognitaq;
mane in his que illoꝝ erat / fieret
pficiente humilitatis magiſterio /
cunctis omnibꝰ creaturis eſſet ꝓfecto
dus · agnoſcerent · Quod ꝓ his

mẽ agat ſuꝑbia · vꝰo pauca attendamus · Certe tum ea/que nũ etna luce nouimꝰ · Sed iuuante dño/ex tempe didicimꝰ archana ſcripturꝝ ſimplicatores quoſq; fres/lapidibꝰ nobis intelligere nõ poſſe ſentimꝰ · ſtatim extolli conſueuimꝰ · eiſq; despectus/de mã nos quaſi ſingulare ac ꝑplurima eruditione iactamus · q̃ non ſint ꝑplures/quã nobis multo decoraret · Et quia a doctoribꝰ nobis deſpici · ſpi mdoctores nobis deſpuere/ꝑmo eã irridere gaudemus · neq; reminiſci vlamꝰ · quia nõ eis/qui uel in ſtã fidei · uel ſui precepta gdãtoribꝰ tantum meditando ꝓfuit · Sed his ponꝰ · qui ea que diſcere potuerãt oppido erãt · recti aditus patet · In ſimꝑ eã ſtienti bonũ facẽ/z nõ ſtudenti ꝑnã z illi Et ſicut ipe dns teſtat · Omnẽ cui multũ datũ ẽ/multum requirit ab eo · Vie nos ergo ſtã inflet · ſed caritas ꝓnꝰ edificet · ſequamur exemplũ apti in hoc filij dei · qui eis quos ſe ad ſublimia diſtenda ſequi/nec dũ valẽ tolerare ſe ꝑpetua bemꝰ humilitate ſubiecit · quo eius exemplo imbutos/eoꝝ animos celeſti greã · dignos celeſtis archani ẽ duceret ẽe capaces Et mr mgnũ eius/cõſenſualibat oĩa uerba Dei/conferens in corde ſuo Oĩa que de deo/ul a dño dicta/ſiue acta cognouerat/mater virgo diligentius in corde retinebat/ſolliciteq; amata memorie omeditabat/ut cũ dño tpe predicandi/ſtrenue ministrabende maiorum eius adhuc

meret/inſtituere/ut eſſent geſta/poſſet explicare querentibus · Imitemur z nos fres mei/piam dñi mei z ſpi quoq; oĩa uerba z facta/dñi ac ſaluatoris nri/ſtro corde conſiderando · hoc meditatione diurna z nocturna/importunos animi nocentiũq; cogitationũ repellamꝰ murmurs · Hoc crebri confabulatione z nos/z ꝓximos mores/a fabul' ſuꝑuacuis/z male dicacibꝰ detractionũ collaquijs/caſtigãte/atq; ad diuine frequentiam laudis attendere curemꝰ · Si cũ fratres karissimi/in futuri beatitudine ſtauli/habitare in domo dñi/aꝑpetuo illum laudare deſideramꝰ · optet minimꝰ z in hoc ſtauło · quod in futuro ꝓfectꝰ amare/ſolliciti ꝓmonstremus ꝓficere/do/videlicet etiã limina/ſe nõ ſolum in ea laudes dñi canendo Sed z in oĩ loco dñatoris eius · ea q̃ ad laudẽ gliamꝰ gliamꝰ conditoris nri ꝓficiat/verbis pitet z factis oſtendendo · Et iſte mꝰ ꝓficiebat ſapiẽtate · z gra · apud deũ z hoĩes · Tanta uere humilitate ꝑdiabat/q̃ ad tempꝰ ꝓficere uoluit/q̃ in diminutate idem ipe eſt/z animi eius nõ deficiebant Tui hominis quippe naꝰ ꝓficiebat ſupia · nõ quidẽ ipe ſapientior ex tempe exiſtendo · Qa prima creatoris hora/ſpiritu ꝓpiente plenus ꝑmanebat Sed eãdem q̃ plenus erat ſapiã/ceteris extempe paulatim

demonstrando ducta hominis nam
p̄fic̄ebat etate · quā de infantia ad
puerum · De puerō ad iuuenē
solito hominib⁹ crescendi ordine
puenit · Iux hominis nāz p̄fice
bat gr̄a · nō xp̄ō p̄ q̄ attentius tp̄s
actipiendo/quod non habebat · Iz
p̄ndo dom̄i gr̄e/quod habebat
Et bene cum deus ēss/quā ihūs
p̄fic̄ebat sapia/etate/z gr̄a/adiuuti
est/apud deum/z homines · qz
q̄tum p̄fciente etate hominis ·
sapietē/z gr̄e/que sibi merebant
dona pate faciebat/tantum eos
ad laudem dei patris sp̄ excitare
studuit/p̄ agens xp̄ō quod ceteris age
dum precepit · Luceat lux vr̄a coram
hominib⁹/ut videant opa vr̄a bona/
z glorificent patrē vr̄m/q̄ in cel̄
est · Atq; ideo non solum apud ho
mines/gr̄a/z sapientia p̄fic̄ebat ·
quatum xp̄i eius sapiaz gr̄amq;
potuē cognoscere Sed etiam apud
deum/quatū ad eius laudē glāzq;
sapiam/at gr̄am · quā in eo cognō
uerunt/retulerunt Quo brīssimo
z mutuo etēnis sit laus z gr̄a
atq; in omnia scla sclōz In octaua
Epiphanie Sermo bti Maximi epi

Hodiernam festiuitatē dilec
tissimi/apparitio dñi z saluato
ris nr̄i/sicut nostis illustrat ·
et hic ille est dies/q̄ ad cognos
cendum adorandumq; dei filiū
tres magos p̄uia stella p̄duxit
Cuius festiui memoriā/merito placuit
honore annuo celebrari/ut dū
euangelica hystoria recensetur/sēm se intelligēdum
sensibus offerat salutifere mistim
p̄ insigne miraculū · Processerunt
quidem multa documenta/q̄ corpo
ream natiuitatem dñi manifestū
indicijs declārent/sicut cum bta
maria virgo/spīa concepta de spīu sto
pituram q; dei filiū audiuit/et
credidit · sicut cū salutatione ip̄ius
in utero elysabeth/nōdum natus
Johannes/p̄phetica exultatione co
motus est · quasi etiā int̄ viscera
matris clamaret · Ecce agnus dei ·
ecce qui tollit p̄ctā mūdi · nl̄ tam
certum dñi angelo annūciante · pas
tores celestis ornatus sunt clari
tate circumdati · ut non ambigeret
de p̄tate p̄ncipis · que erat in p̄sepe
visuri · Licet parturient · quod ī
sola natura hominis est editu
rus signe milicie formularet
ortus Sed hec/atq; alia/eius
modi/pauca tm̄ vident̄ motu
isse p̄sonis · que ul̄ ad cognitōz
marie virginis/ul̄ ad sancti Joseph
familiam p̄tinebāt · Hoc autem
signū · quod magos longinquo
positos/z efficaci monuit · z ad
dñm ihūm p̄ficiscentes attraxit ·
Illius sine dubio gr̄e sacramēti ·
z illius sunt primitiue exordia ·
Gentia non in Judea tm̄ · Sed etiā
in toto mundo xp̄i erat euāge
lium p̄dicandum/ut p̄ illa stellā ·
que magoz visui splenduit · Iz
babelitarū vero oculis nō defuit
sit/z illuminatō significata sit
gentiū/z cecitas indecori/p̄manet
igitur dilectissimi sicut euidens
apparet/misterioz forma gestoz ·
z quod ymaginē michi babitum ·
veritate cōpletur · Radiat e celo
stella p̄ gentes/et tres magi

corusticatione euangelioꝝ fulgoris
acuti/in omibꝫ rotitide natiuibus
adorandam/potentiam summi regis
attulerunt. Herodes quoq; fece
mit in ydololo/z ferri sibi iniqui
tatis sue regni. in hmõi qui ad
xpm trasierunt ingemiscit. Vnde
si parulos mactat. Sum sibi
videtur occidẽ. Quid vtiq; sine
testatione molitur. dum pmoꝝ
dns ẽnatoꝝ/sppm sum eripere.
z quandã tenere fidei mysteria/
temptat extinguere. Iudei vẽ
qui ex regno xpi ee noluerũt.
Adhuc quaritur quomodo sub hedris
sunt principatu/z dominante sibi
saluatore inimico/alienigene ser
uiunt/ptati/qm nesciebãt ppheta
tum. Nõ auferet sceptrum de Iuda
et princeps ex femore eius/z dux de fe
moribꝫ eius/donec ueniat cui
reposita sunt/z ipse erit expectatio
gentiũ. Sed no diu intelligunt. qui negare no possunt.
z mente no capiunt/quod sptuali
narratione norunt. qm ysaiam
magnus nezitas scandalizat est/et
ceas doctoribus fit caligo. quod
lumẽ est. Respondent itaq; it
rogati. ꝙ in Bethleem nascit
xpus/z stirpem suã/qua alios
instruunt no sentiunt. Perdiderut
situationem regni/plantationem hos
tiaꝝ/locum supplicationis/ordi
nem sacerdotum/z cum omnia
sibi clausa/omia expiant esse
finita. Non vident ea/in xpm
ee translata. Vnde qd illi tres
viri/omnes fere gentiũ psona

gerentes. adorato dño sut adepti.
Hoc in ppls suis ꝓfidem q̃ impli
ficat impios. totus mundus asse
quitur/z hereditate dei intestibi
ꝓpriatum/amplius adoptiui/et
perdunt qui uidebantur ee le
gitimi. Respiste tande Iudee.
respiste. z ad redemptore etiã
tuũ deposita infidelitate queritẽ. No
li sceleris tui inmanitate trahi. nõ
iustos xpus sed ptores uocat.
Nec impietate tua repellit. qui
p te cum triumphaturus esset orauit.
Immitem credulitas patrẽ tuoꝝ
solue sententiã. Neq; te eoꝝ ma
ledicto pactaris obstringi. Qui
clamantes de xpo. Sanguis eius
sup nos. z sup filios nros. fiat
nos inte sui crimine trasfudere.
Redite ad misericordẽ. Vtinam
clementia remittentis. Sentiat ei
ueꝛe iniquitatis. conuicta ẽ causa
salutis. Venit que pro nobis fuit.
Confitemur negatu. adorate ne
ditum. ut nobis bonitas illius
prosit. cui ueꝛa malignitas nocere
no potuit. Quo ergo ad ueram
dilectionem ꝓmet caritate. qua
etiã inimicos nros ex dilecta cre
atione debemus. Et optandum
nob est z studendum. ut hic ꝓphe
qui abilla spãli prima nobilitate
defecit. ramis sue arboris insitã
tue. Multum em nos deo benigne
lencia ista cõmendat. Quã ideo
delectum illoꝝ nobis misericoꝝ
die locum fecit. ut eos ad emula
tionem salutis ꝛeligiosa. fidei
mea reuocaret. Iam vita pioꝝ

nō solum sibi. sed etiam alijs utile esse dext. ut quod apud nos agi nō pt̄ ꝫ obtendatur exemplis. Considerates itaq; dilectissimi ineffabile diuinorum munerū largitatem. copiosissimo grē dei opimis in nobis nō ois membris puenit regnū dei. Ver ideo desidiaq; torpentibus tarditas ingeritur. Sed quia sicut aplis dictum. ꝫ complatim. ꝫ glorificatibus. Illa nobis cui rēdā ē via. qua ipē dns se ee testatus ē. Cui nobis nobis nullis opum meritis suffragantibus. et sacramento restituit ꝫ exemplo. ut sic ad premium votatos. per illud quod erat ad salutē. p̄ hō imbueret ad laborem. Hic autem labor dulcissimus pijs filijs ꝫ bonis seruis nō solum. Ver asper nec onerosus. Sed etiā suauis ꝫ leuis ē. Dicente dno venite ad me oēs q̄ laboratis. ꝫ onerati estis. ꝫ ego reficiam vos. Tollite iugū meū sup vos. ꝫ discite a me. quia mitis sum. ꝫ humilis corde. ꝫ inuenietis requiē animabus vris. Jugum meū suaue ē. ꝫ onus meū leue. Nichil ergo dilectissimi ardui ē humilibo. nichil asperi mitibo. sed facile oīa precepta ueniūt effectū. Quando ꝫ grā pt̄enditur auxiliū. ꝫ obedientia mollit impiū. Intonat em̄ scripture auctoritas. mīs eloquia dei. ꝫ omis homo q̄d diuine iustitie placuit sic̄ ruinat. Sed quia iudicium illud. quo vnus q̄sq; recipiet. p̄ut gessit. siue bonū siue malum iudicatum. para ꝫ voluntate dissertur. Imputate sibi iusta tis infidelium torda p̄mittit. et putant humanę actus ad diuine gratie nō pt̄inere

censuram. si nō euidentissimo plerūq; supplicio male gesta plectant. Aut nō sepe si celestium cōmutationem ostendat. quibus utiq; ꝫ fides nocet. ꝫ infidelitas meruit. Int hec aut pmanet benignitas dei sup omnes. ꝫ nulli misericordia sua denegat. cui monstrete omnipotis bona multa largitur. eosq; quos mō subtrahit premijs. magis vult mutide beneficijs. Dilato em̄ illo ut aut loanni penitentiae. nec dies pt̄ nulla est ē ibi vltio. ubi nulla quęstio est. quia mens dura ꝫ ingrata. ita sibi ipa supplicium est. ꝫ monstra sua patitur. quidq; bonitate dei dissertur. Non ita igitur delinquētes permota delectent. ut illos in suis actibus vite huius fines fuerint. Quia in inferno nulla ē correctio. Ver dat remedium satisfactionis. ubi ita nō sup est effectus voluntatis. Discite da illud pphā. quoniā nō ē in morte qui memor sit tui. in inferno aut quis cōfitebitur tibi. Fugiantur noxie uoluptates. inimica gaudia. ꝫ desiderii ita namq; futura. Quis fletus est. que ne utilitas ea desinentes cupe. que etiā si nō desint. deserenda sunt. Amor rei defluctium ad meretricibilia trahit. ꝫ ad sublimia uocato a celestibus delectatur. confirmati a misericordia tui sancti Angelis ē intrate in ciuitatē dei. tui nobis ꝑdet habitaculo. ꝫ producētur. ꝑphis. aplis. martiribus q; sanctorum. Unde illi gaudent. inde gaudete. horū diuitias tota mente sitite. ꝫ p emulatores ad nos ambite suffragia. Cui quibus em̄ nobis fuit consortium

deuotõis, erit 2 cõmunio dignitat⁹.
Dum itaq; tempus nobis ad manda
ta dñi exequenda ꝓcuritur, glorifica
te dñm in corpe uro. 2 lucete dilec
tissimi sicut luminaria in hoc mũdo.
¶ Sint lucerne in manibus uris ardẽtes, 2 nichil desit de operibꝫ uris tenebrosum, quoniã sicut
ait aplꝰ. Iustus aliquãdo tenebre.
sunt autẽ lux mõdi. ¶ Impleant²
in nobis, que ꝑ terrã magnꝫ ymaginẽ ꝓtestantur. Et sit lucens lumen
uestrũ coram hominibꝫ. Vt uideant ꝑ
opa uestra bona, magnificent patrẽ
uestrũ qui in celis est. Sicut enim magnꝫ
ꝓtũ est tui nõis gentes ꝓpter malos
nome dñi blasphemant. Ita magnũ
pietatis 2 meritũ, tui eidẽ in sancta
caritate seruoꝝ suoꝝ quesumꝰ benedicatur, cui est honor pariꝫ ꝓ
testas 2 glia in scla scloꝝ. Amen.

In octa Epyphanie Lectio sci euangelij
Illo tpe Vidit Ihs scm Iohannẽ
Iohannes ihm venientẽ ad se. Et
ait. Ecce agnus dei, ecce qui tollit
ꝑcta mũdi. ¶ Hic est de quo dixi. Qui
post me venit, ante me factus est,
qꝛ ꝓ me erat, et ego nesciebam
eum. Et reliq. Omẽ venerabilis
Iohannes bapta Bede presbi
tista 2 precursꝰ dñi saluatoris,
que diu ventura ꝑphis uerbo ꝓdica
uerat. Ipm iam uicinẽ ad se
sicut ex lectione sancti euangelij
audiuit, cum modo legẽtur auditus,
mox digito demonstrauit dicens.
Ecce agnus dei, ecce qui tollit ꝑcta
mũdi. Ecce agnus dei, ecce mundꝰ
2 ab omni ꝑcto simulatꝰ, ut pote
qui os quidem de ossibꝰ ade
2 caro de carne ade. Sed nullam
de carne peccãtis trahit maculam
culpe. Ecce qui tollit ꝑcta mũdi.
Ecce qui iustos ꝑ impios
ꝑ impios Hoc est quasi agnus
ꝑ lupos apparens, sed ꝙ ꝑdatos
2 impios iustificandi habet ꝓtãtes.
Quomõ autẽ ꝑcta mundi tollat,
ut quo ordine iustificet impios,
aplꝰ patenter ostendit, qui ait. Non
corruptibili auro ut argento re
dempti estis, de uana uestra con
uersãone ꝓpatrũ. Sed ꝓ
cioso sanguine quasi agni incontaminati
2 imaculati Ihu xpi. Et in apocalipsi
Iohannes aplꝰ, cui est euangelium,
qui dilexit nos, ꝑ lauit nos a
ꝑcatis nostris in sanguine suo. Non so
lum autẽ lauit nos a ꝑcatis nris
in sanguine suo, sed ꝙ sanguinẽ suũ
dedit ꝓ nobis, ut quo
modo quisq; nrm misticũ sacrosce
passionis illius baptismo aque
ablutus est. Pertransit cottidie tollit
ꝑcta mundi, lauatq; nos a ꝑcatis
nris cottidie in sanguine suo, cui
eiusdẽ beate passionis ad altare
memoria replicatur, cui pannis ꝓ
tectus in sacramẽtum carnis 2
sanguinis eius ineffabili spũs sancti
tate transfertur. Et itaq; corpus 2
sanguis illius, infidelium manibus ad puniẽdũ ꝑpetratores fundit² 2 oc
cidit uos, et fidelium ore sua sumit
in salutẽ. Cuius recte figuram agnus
in lege paschalis ostendit, ꝙ semel
ꝑpetrata de egipcia seruitute liberãs,
in memoriã eiusdẽ liberationis quotã
nis annis immolari sua ꝑpetuo sanctificare solebat. Donec uerꝰ
ꝑ qui talis hostia testimoniũ da
bat, oblatus est ꝓ nobis

in hostiam odoreq; suauitatis/mis
tium sue passionis ablato agno
creature pans primus tristaret/sa
credos fruus metuu sicm ordinem
melchisedech // Sequit. Johannes
testimoniu phibens de dño/Hic e
ingnud de quo dixi/Post me uenit uir
qui ante me factus e/qa prior
me erat. Ppo me uenit uir. pp
me natus e mundo/qui ante me factus
e/qui me potestate maiestatis/su
e qui sol lucifer/lucet pp appis
antecellit. qr prior me erat. Qa
in principio erat uerbu/z uerbum erat
apud deum/z deus erat uerbum.
Post me uenit uir. tpe humane na
turitat/quo Johanne posterior est
intellige. Qui ante me factus est/
primatu regie ptatis. q; erat anglis
placet intuere Quia por me erat.
eternitate diuine maiestatis/qua
pri est equalis intellige. Post me
uenit vre. qui ante me factus est/
quia por me erat. Ppo me venit hu
manitate/qui ideo me preelliit dig
nitate/quia por me erat diuinitate.
Et ego nesciebam eum i ep Certu
est. qr scribit dnm Johes/cui testi
moniu phibere missus e/que iu
dee uentur poctabat dicens.
Cuius uentilabrum i manu sua
z pmundabit aream suam/a quo
spm sctm dari debe testatur/Ipe
nos baptizabit in ueneus spu sco/
a quo se spm ablui desiderabat
dicens/Ego a te debeo baptizari/
et tu uenis ad me/Quo ergo
dicat Et ego nesciebam eu/misi
qua eum. que antea nouerat/
Protinus iam cu baptizare agnouit/
quo mundi saluatore z iudice nouerat/
huius potentia maiestatis alius sup
eum spu sancto condescente cognouit/
Vtq; em dubitandum e Quum btus
Johannes/cui spm sctm licet corpali
specie videret/cui uoce patris licet
corpaliter sonare meruisset audire/
multo qr hoc uisu/z auditu pceat/
multu diuine ptatis excellentia
reuelatis oculis mentis speculare ce
lestis accepit/adeo/ut ad cognitione
intelligentie qua tunc illustrari
tegat/eatenus illum q; tus esset/
omnimodis sibi uideret ignorasse/
Qui testimoniu mundo missus
erat. dño diligenter phibens ad
mirit/Sed ut manifestet i rei/
ppterea ueni ego/in aq; baptizans/
Ne z aperte dicere Non ideo uei
t aqua baptizans/quia prin mundi
baptizando tollere possim. Sed ut
eum baptizando z predicando mani
festarem pplo rei/qui in spu sancto
baptizans/ad tollenda pcta mundi
no solum rei/sed totius mundi/si ei
credere voluerit ydoneus e/ppterea
veni ego in aqua baptisans. Ut sic
baptizando/illi viam pparem/q; bapti
zaret i remissione pcto. Et testi
moniu phibuit Johannes dices/
quia vidi spm descendente/quasi
columbam de celo/z mansit sup eum.
Bene in columbe spe descendit
sup dnm spus/ut discant fideles/
no aliter eius spu se posse replea/
nisi simplices fuerint/nisi veri
ai fructus habuerint pace/qua
sup fluminant ostia columbar. Ha
bent aute ostia z torrens/Sed
lamant/quod columba dño no

fiunt/ significantes eos/ qui loquunt pace
cum proximo suo mala autē sunt
p̄ roꝫibus eoꝝ. ¶ Columbe autem
na/ que a limatis innocens & illis
nocentibꝫ aptissime congruit/ qui
pacē sequūtur ac omnibꝫ z simonia.
pollutis seruare vnitatem spūs vin
culo pacis. Atq; ideo spūs in columba
descendendo/ nō suam tantūmō/ ut
eius in quē descendit nouitatem/
simplicitatēq; designat. Sed eoꝝ
eque/ qui sentiūt de illo in bonitate/
z in simplicitate roꝫdis querit illum/
quoꝝ vnanimē pietatē ac mansue
tudinē/ spūali gre donatam/ dns
ip̄s collaudans loquit. Vna est colū
ba mea/ vna est mri sue ecclie gemi
tui sue/ Materē quippe ac genitē
ecclie spūs gemitū vocat/ q̄ imprimere
p̄cepit/ ut ip̄a quoq; possit colubi
ne mitigari. Deniq; hebreo ser
mone/ quo scriptura sancta est edita/
spūs feminino genere appellat. p̄pt
quod' roborandē ecclie vna & colūba/
z licet mr/ ac genitrix sue ecclie nō
atur. ¶ Quia mirū/ q̄ vnitatē fi
dei xp̄iane/ multis de gentibus
congregatur/ quod columbina mitē
pace letatur/ quod ecclesie scripture
p̄fertur/ nō fuo habet merito/ sed
dono accepit gre spūalis. ¶ Et ego
inquit nescieba eum/ sed qui misit
me baptizare in aqua/ ille mihi dixit.
Super quem videris spūm descende
tem/ & manentem sup eum/ hic est
qui baptizat in spū sancto. ¶ Bapti
zat dominus in spū sancto/ & spūs
sancti gratiam p̄cul dubio mittendo. Sue
cum ip̄i aquā aliquos discipulos
suos primus baptizauit/ & quos
ad ceteros fideles baptismum cunctis
profuturos/ eosdem cum spū bapti
zabat/ p̄cul illis dimittendo/ & spūs
dona ministranda/ siue fideles eis/
nouato nomine ipse ad baptizet
eos/ & crismate sancto pungens/
michi lomē/ eosdē ipse baptizat spū
sancto/ quia nemo p̄t ipm̄ p̄cepta
nexus soluere. aut spūs sancti ba
ptismum tribuere. Vnde cum ipse
iustus solummodo cum discipulis dice
ret plurimi/ quia ibi plures
discipulos faciat & baptizat: quia
solummodo/ primus admittit/ quoniā
ille nō baptizaret sed discipuli eius
apte dicens/ quia & si discipuli ihu
in nomine eius aq̄ baptizet/ ipse
tamen magis baptizare intelligēdus
est/ qui p̄cepta dimittit. ¶ Baptisat
quoq; dns in spū sco/ cui afflatu
num cuncte spūs/ corda fidelium suoꝝ
feruore sue sine fine caritatis ac
cendit. ¶ Cuncta enim inquid apte
dei diffusa sūt in cordibus nris per
spm̄ sm̄/ qui datus est nobis. ¶ Bap
tizat in spm̄ sancto/ cui libet
electoꝝ/ dat manifestatos spūs ad vti
litatē virtutes operando. De que
baptismate ascensurus in celum
dixit discipulis. Vos autē bapti
zabimini in spū sancto nō post
multos hos dies. Sed diligenter
notandum est/ qr cū dñs sup quē
videris spm̄ descendentē/ audit
& manēte sup eum. In istis enim
eius spūs descendit/ nec qz quā
diu sunt in corpe/ p̄cul dubio negat/
quia celestiū contemplatiōm sep
oculis mentis intendere nō suffi
cunt. Sed cū nris humanis ad tēne
bras quezdā mentes inflectuntur/ eoꝝ

procul dubio cordibꝫ ſpūs aliquando
ueniꝫ aliquādo recedit. Vnde dñs. ſpūs
ubi uult ſpirat. & uocē eius audis. Sed
nōſtis unde ueniat & quo uadat. Ver
quippe ad ſanctos. Vidit a ſanctis
ſpūs. ut quē ſemp habē dōmicilū nō
ſimꝫ. & cūs p̄ tēpora redeuntis eccl̄e
luce reſtauantur. In ſolo autē medi
atōe dei & hominū. homine ihū xp̄o.
ſpūs p̄ſtitio uerius manet. In quo.
nec ſ. dīde cogitationis macula. quā
refugeret ullam inuenit. Manſit
autē totus in illo. nō ex eo ſolum
tp̄e. quo hunc Johannes ſuꝑuenien
uidit deſcendentē. Sed ex quo homo
fieri inchoauit. ex q̄ ministrio & opē
coeptus eſt. Vnde cūctis p̄tate ōndi
hominibꝫ. nō minus hz xp̄e quaꝫ
pater. & xp̄o attestante qui ait. Pa
ratus autē ſpūs ſanctus. quē mittet
p̄ in nomine meo. ille uos cūcta
docebit. Et alio loco. q̄ xp̄e hunc
mittat ostendit. Si em nō ibrē.
paracletus nō uenīet ad uos. Si aut
abiero. mittā eum ad uos. & q̄ mīnꝫ
una & indiuidua ſubſtantia ipſe
patribus cōparet. patrib⁹ & filiis. & cū
ſpūs ſanctus. Nam & de xp̄o ſpiritu.
quod ſua ſponte uenīat ubi uelit.
ſua potestate operetur. que uelit. teſ
tatur filius ubi ait. quod & ſuꝑb⁹ con
modum. ſpūs ubi uult ſpirat. Her
autē oīa inquid aplis. operatur unus
atq; idem ſpūs. dīuidens ſingulis
p̄ ut uult. Ideo autē ſuꝑ eum. in quo
ſemp manebat. baptizatum ſpūs de
ſcendere oſtenditur. ut & baptiſta.
xp̄o teſtimonium. iam que p̄dicaret agnos
ceret. & credentibꝫ daret. indicium
nec ſine aqua ſe miſi baptizatur. aqua ſpūs
eundem poſſe baptiſma mereri
& uerendum interea ē. quomodo
ſpeciale filii dei agnoſcendi ſignū ſint.
quod ſuꝑ eum deſcenderit. & manſerit
ſpūs. cum etiam xp̄e diſcipulis pro
mittat dicens. Et ego rogabo patrem
& alium paracletum dabit uobis. ut ma
neat uobiſcum in eternū. ſpm ueritatis.
Et paulo poſt. qui apud uos manebit
et in uobis erit. Si em apud ſeruos dei
eius manet. et in illis erit ſpūs. q̄d
magni eſt filio dei. quod in xp̄o mane
ſpūs aſtruat. Notandumq; q̄ ſemp
in dño manſit ſpūs ſanctus. ſin ſuis
autē hominibꝫ. quā diu mortale acce
geſtauerint. parti manet. ſeruum.
parti redituros ſeruat. Manet q̄pe
apud eos. eos. ut bonis inſiſtant acti
bus. uoluntariā paupertatē diligant.
manſuetudinē conſequant. pro celeſti
deſiderio lugeant. eſuriant & ſitiant
iuſticiā. miſericordiā. iuſtitiā. mundi
tiam uideāt. p̄ quā & tranquillitatē
pacis amplectant. Sed & poſſeſſiuae
iuſtitiae p̄ſecutionē pati non uereat.
elemoſinis. oro mbo. & ceteris
ſpūs fructibus. inſiſtere deſiderent.
Credit autē ad tp̄s. ne ſemp ſtremos
timendi. mortuos reſuſcitandi. demones
eiiciendi. ut etiam p̄ſcindi. habeat
facultatē. Manet ſemp. ut poſſit
hīre timorē. ut mirabiliter xp̄m
uiuat. Venit ad tp̄s. ut cūctis alijs
p̄ miraculoꝝ ſigna. quales fuit ꝺño
effulgerent. Et ego uidi inquit.
& teſtimoniū p̄hibui. quia hic eſt
filius dei. Supra dixerat. Poſt me
uenit uir. qui ante me factus eſt.
nunc teſtimoniū p̄hibet. quia hic
ē filius dei. ut cuncti me. ueritā
tem huiuſce credulitatis. & diuine
& una eademq; xp̄i p̄ſona. ma
niſeſte manifeſte deſignas. Ceu

bestat manebens audiens / vent nup
contrestat sotius audiens hui
filius dei. Andiant manifeta let
tur / qua venit vr pg Johanne / fo
tice Johanne / qui baptizat in spu
sancto / z qua hui filius dei /
Qua ei p fidem viam veritatis hu
homines a deo / filius dei p misi
cordiam factus est homo / sit idem
ipe / z p diuinitate pris / z p humanita
tem congruat nobis / p humanita
tem similem nobis / pro nobis cum
hoste confligere / per diuinitate pa
consubstantialem / ad ymagine me dei
z similitudine / qua p culpe amissa /
posset digne reformare / p mortem me
fragilitatis destruere eum / q habebat
mortis imperium / z per impassibile
sue diuinitatis potentia / reconcilia
ret nos deo patri / cum quo vnus
z regnat deus in vnitate spus sc
p oma secula seculoz. Amen Domi
nica secunda p Epiphaniam. Sedm Joh
In illo tepore nupte facte sunt in
thana galilee. et erat mr ihu ibi
Et reliqua Omelia venerabilis
Bede presbiteri de eadem lone

Quod dns ne atq saluator /
ad nuptias vocatus / non
solum venit / sed z miracu
ibidem quo coluimus letificauit facie
dignatus / excepta celestia sacra
toz figuris / etiam in ipa lra / fide
credentiu confirmat. Porro turpiam
z nociuam / cetoz ab / qui nuptias
detrahunt pfidas / qua sit culpa
bilis insinuat. Si enim thoro / ma
culato / z nuptijs debita castitate
celebratis culpa in est / nequaqua
dns ad has veniret. nequaq
eas signoz suoz / dignis celebrande

voluisset / Nunc autem qua bona est
castitas coniugalis / melior totius ca
uidualis / optima pfecto virginal /
ad comprobandum oim electionem
g diuum. Discernendum tamen
meritum singuloz / z temerato
marie virginis utero nasci dignto
est / a gpheto dicme vidue olim nup
natus benedicitur / a nupcijs cele
brationibz iam Juuenis iuuatur.
Et hoc sine prima uirtutis habuit /
deo alacer e celestiu letitia figura
Miranda namq factuco in terra
dei filius venit ad nuptias, ut
ipm se ee doceret / de quo sub
typo psalmista premuit Et ipe
tamq sponsus procedens de tha
lamo suo. Exultauit ut gigas
ad current viam a summo celo
egressio eius. Et occursus eius
usq ad summu eius / Qui z ipe
quodam loco de se / suis ait fidelibz
Numquid possunt filij sponsi
lugere / quia diu cum illis e sponsus /
Venient aute dies / cum auferet
ab eis sponsu / z tunc ieiunabit
Quia nimirz incarnati mi
saluatoris / ex q pcepto cepit pmitti
multis sanctoz est lacrimis et luctu
semp exspectata / Homer venret /
Simulez ex quo post resurrone
ascendit ad celum / omis sanctoz spes /
ad eius pendet reditum. Solo aute
quo cum hominibz conuersatu est
tempe / flere ut lugere nequiuit /
qui iam secum eua corporaliter eum
que spualiter dilexerat / habebat /
Sponsus ergo xpus / Sponsa eius
est ecia / filij uel nuptiaz / singuli
quiq fideliu sumit ipe nuptiaz

est tempus illud/quando p̄ materna
rōms misteriū/sanctum sibi ecclīz
sponsauit Now igitur causa/Si terra gra
misteri venit ad nuptias in terra car
nali amōe more celebratas/qui ad
copulandā sibi spūali amōe etiaz/
de celo descendit ad terra/Quo ꝺ̄ce
thalamus/in corrupte genitricis ute
rus fuit In quo deus humane nature
coniunctus ē/z ex quo ad sponsandam
sibi etiam/tamquā sponsus processit/
Nimus nuptiaz locus in Iudea
extitit/in qua filius dei homo fieꝺ/
z etiam sui corpis primitiuē tēste
cruce/sin spūs pignore/in fide con
firmare dignatus ē Sed uocatis
ad fidem gentibus/usqz ad fines
orbis terre/earundem nuptiaru
uotiua gaudia peruenerunt Vel
certatim a misterio/quod die tuo/pgea
que supior euangelij sermo despō
serat/mutue fauste referunt/Sed
certo tempe seculi/dum ad optandū
sibi eiusdē uenisse designat/primū
quippe seculi tempus ante legem/
prefigurat exemplo/Sed in sub
lege pphaz dictis/Tertiū sub gra
promis euangelistaz/ipō terre dei
lucē mūdo refulsit · In quo dns
z saluator/mē·pro redemptōe
gnis hūanā in carne assumpsit/
Sed z in hoc quod thoma galilee/
id ē zelo trāsmigrationis/spetante
eedem nuptiē celebritate/exprobe
demutat eos/maxime — grā
xpi dignos/exhibe/qui zelo feruere
pie deuotionis/z emulari cōsueti
maiora/ad uirtutes
bona opando de terrenis ad eterna
uocant/spernendo/z amando tēsim
grauē/Discumbente autē ad nup
tias dnō/uinū deficit/ut uino mul
tiplicato/per ipm miraculi ordine fe
mani festaretur glia latentis ihesu
dei/z credentiū in eū/fides auctā
proficeret Quod si misticum quoqmo
accipiat in carne dnō/merito illa/
legalis sensus suauitas/spaulatim
repatriato carnalem phariseū/ipse
eundem/a pristina sua virtute deficere
Quū mox ea que carnalia videbā
tur mandata/ad spūale querit
doctrinam Cunctaqz lēe legalis
supplicia/euangelica celestis gre
uirtute mutauit/quod ē uinū fe
cisse de aqua/Sed primo studeamo
mirari/ex quo fit qđ cum deficiente
uino diceret mr̄ ihū ad eū/uinū
non hnt/Rndit Quid mihi z tibi
est mulier/nōdū uenit hō meā/quā
eam matrē sua inhonoraret/qui
nobis iubet honorē prestī/et
mrē/aut ea sibi ē mrem denega
ret Ego quo carne uirginea/carne
sustīge nō despexit Cui apō
stolo teste qui ait Qui factus ē ex
semine dauid/scdm carnē/Si no
ex corpe marie scdm carnē/que
ex dauid semine descendit Sed
eo quod miraculum erat factuꝝ
ait Quid mihi z tibi est mulier/
significat se diuinitatis quā mira
culum erat paternū/nō pri
mū de matre recepisse/accepisse/
Sed eternitate semp habuisse de
patre/Quod mihi mihi quid z tibi
est mulier/Nondū venit hora
mea/cuius diuinitati quā ex pre
semp habui/cum tua carne ex q̄
carne suscepi/commune nō ē/Nō
dum venit hora mea/ut ostendā

sumpte ex te humanitatis mozien
do demonstrem · prius ē ut potētia
eterne deitatis · virtutes operando pa
tefaciam · Venit autē hora · ut quid
filii z matri cōmune esset ondere · ·
cū ea moriturus in cruce · discipulo virgini
virginē · commendare curabat · carnis
namq; infirma ppetuens · in matre
de qua hec susceptit · me cognitum ·
et quē maxime diligebat · discipulo
cōmendauit · quia diuina facturus ·
si incognita se nosse dissimulat · qz
hanc diuine natiuitatis auctore ·
nō esse cognoscit · Erant autē ibi
lapides vdrie · sex posite · scōm pu
rificationem iudeoz · capientes singule
metretas binas · sul' ternas · Hydrie
potantur · quia aquaz receptui pa
rata · Erecte em aqua · vdr diuine
Aqua autē scripture sacre · sacra
designat · que suos auditores · z a
prauis sorde diluere · z diuine cog
nitionis solet fonte potare · Vasa
sex quibus cōmetatur · totidem sunt
deuota sanctoz · quoz pfectio vite
z fidei exemplum · recte credendi ·
z viuendi pposita ē · ymmo · p
sex etatis labentes · etates · id · est
usq; ad tempus · dñe predicationis ·
Et bene lapidea sunt vasa · quia
fortia sunt pcepta · infoz · ut pote
illius fide z dilectione solidata lapidis vidz.
que vidit daniel · p̄cisum de monte ·
sine manibo · factuq; i montem
magnū · z implesse omnē terrā ·
z de quo dicit zacharias · In lapi
de vno septem sunt oculi · id · est cx
pmuez sacre · sue spualis in hitat ·
tuis · z apls petrus memmit · ita
dicens · Ad quē accedentes lapidē
viuū · Et ipi tamq; lapides viui
superedificamini · Bene scōm pu
rificationem iudeoz · tamq; posite erat
vtroq; · quia iudeoz tantum popule ·
lex p Moysen data ē · Nam gnāz
vetustas euāgelij · nō omnib; gentibus ·
quia iudeis p illum xpm̄ sta est · Sa
pientes ingnio singule metretas
binas · sul' ternas · quia scripture sce
auctores · z ministri ppli · nō de
pce tantum loquuntur · z filio ut ē
illud omnia in sapia fecisti · metq
etem̄ dei · z sapia xp̄us ē · modo
etiā spūs sancti fluuit mentione
uxe illud psalmographi · Verbo
dñi celi firmati sunt · z spū eis oō
omis ornatus eoz · Verbum dñi
z spūs totamq; vnus deus ē · tel
luge trinitate · Sed quantū mē dep
z ymū · tantū distare mē sensum
illum · quo scripture ante aductū
saluatorem intelligebam · z eum
quē venturū ppe reuelauit · Apls
eozq; discipulis ppetuo sequēdi
reliquid · Cui quidē dñs potuit
quoias implere pdreas · vno spu
m exordio mutare creaturas · cuius
creauit ex nichilo · sed maluit de
aq̄ facere · vnū · quo tripte docret ·
nō se ad soluendū · sed implendū · z
ad implendū potius legē · ppheas
q; venisse · neq; aliase p euangeli
am tuam fluere · z decere · quāq;
legalis · z pphetica scriptura · eum
fatur · et ostenderet signaret · Videamo
ergo sex · sex hydrias scripture aq̄
fluenti repletas · Videamq; eande
aquā · i suauissimū vini odorem
gustumq; queasse · In prima etate
seculi · Abel iustū se iudex oraret ·
z ob hoc ppe ppetuam martiri gla
beus etc · in euangelicis literis · iu
stitie laudem accepit · fratricida impio ·

cine maledictionis penas luit/ Quia
hns auditus metuit/ cum impius
dispnat cupientes benedictiõ pis/
omi odorz z fructu de fomite abiecit/
deo placere p sacrificiũ iustitie mo
destie/ Immortalitatis/ ut puacine cu
cant/ uas plenũ aque i scriptura
inuenimus Unde salubriter abluti/ pris
tiaz gaudent/ Deo si intellexerit
eam hostiã uideaz ee pficuam/
oblationẽ Abel/ passionẽ ee oĩs sal
uatoris/ terrenũ q appetit ob summ/
z suscepit eius sanguinẽ de mamil
la etiam ee/ que effusum a late
ris xpi sanguinem/ i misterii sue re
nouationis accepit/ nimiz aqua
i uinũ mutata repunt/ qz sac
dota legis sanctaq intellexit/ Sed a
etate seculi inchoante/ Deletus
e aquis diluuii nudus/ ob pctoz
multitudinẽ/ Sed solus hoe est
ppt iustitiã/ tũ domo sua libauit
in archa/ Huius plagie auditu/
horribili/ uastatione/ paucoz qz li
beratõe/ mirabili/ quis emendatio
nẽ cepisse/ liberũ desiderauit/
tũ etatis/ times extimiat tũ re
probis/ Hyberea potio aque/ qua
mundaret ul reficeret accepit/ Ar
ched/ dum altiq aspicẽ cepit/ z i
archa etiam/ i hoc xpm/ in aqua
diluente/ pctatores aq baptismi/
q pcta diluit/ in hominibus/ sul'a anima
libo/ que archa ctinebat/ multifaria
baptizatoz differentia/ in columba
q po diluuiũ ramũ oliue intulit/ i
archam/ unctionẽ spus sancti/ q bap
tizati ungunt/ intellexit/ uinũ pro
fecto de aq finiri meat/ qui i scrip
historia facti suam ablutionẽ/ sanctificatõ
nem/ iustificationem/ yphetisati totem
plant/ Tertia seculi etate/ deo temp
tante abrahe obedientia/ filiũ unici
eius/ cui que dilexit in holocaustum
sibi offerri precepit/ Non differt ab
hoc fieri quod iubetur/ Sed pro fi
lio immolat aries/ Spe tamen pro
obediẽte iustitie eximia/ pmie be
nedictionis hereditate donat/ Cite
habes poteam tuam. Audies em
quanta sit uirtus obedientie/ cuius
merito uenumetum/ z ipse obediẽtiã
discere/ atq ipse satagat Quod si
immolationẽ filii unici dilecti/ passionẽ
eius intelligis De quo dicit pr
hic e filius meus dilectus/ in quo mihi
cõplacui/ i quo qz diuinitate i passi
bili p manente/ sola humanitas mor
tẽ passa e/ z dolore qi filius offert/
sed aries mactat Si intelligis
benedictionẽ q promissa e Abrahe/ m
te de gentibus credente/ mundo esse
completum. Nimiz tibi de aq unus
fertur. Anima spualem sensum/ tuis
noua fraglantia debriatis aperuit/
Quarte etatis initijs/ dauid pro
saule regnũ restituere gentis sortit/
humilis. mitis/ z mitis/ exul/ pro
illo tuo iusto dum pfectione trucida
batur Ethe poria quarta fete sa
lutari repleta/ Cum sis her auui
ens/ humiliauit atq Immortalitatis seu
dueit/ z superbiam repit/ atq inuidia
suo de corde repellẽ/ quasi hausta
aque limpidissime/ quo refocillatur
sumit. Ar si in saule indeos pse
quetes/ in dauid xpm/ z ecclam sig
nificati cognouerit/ illoz ob pficuam.
z carnale similiter impiũ/ z spũ deser
tũ/ xpi cuius z ecclie regnũ semp

ee manſura ꝙ ꝓtum utiq; vmi/ de
aq̃ factum ſencret ꝙ ꝙ ſuaq; vrbi
z regnũ ſed z ipm regem ibi ſeptũ
legere nouit/ubi prius qi de alys
vetere legebat hiſtoriã Quãta em
te ſeruili ꝓpl̃is peccatis captiua
te nabuchodonoſor/babilonia mã
tea ſm̃ migrat ſed poſt ſeptuagi
ti ãnos pẽitẽs/z correctus ꝙ
patriã p ihm ſacerdotẽ magnũ
reducitur/ubi domũ dei q̃ incẽſa
e/z ciuitate ſanctã q̃ deſtructa
reedificat ibi. Ibet legens/ſiue au
diens/quiſq; peccandi metum
arripit/ad pẽitendi ẽ medium
confugit/aqua l̃ydrece purificã
tis ablutus e/ Si uero intelligere
dignerit/ierlm z templum dei
etiam/xpi/babilonie confuſioẽ
petrã/nabuchodonoſor diabo
lum/ihm ſacerdotẽ magnũ/vm
etiãq; pontificẽ/ee ihm xpm ꝙ
ſeptuagintã annos bonoꝝ plei
tudine opm/que ſpẽs ſancti
dona largiunt/ꝓdeluet ꝓpter
decalogum/z ſeptiformẽ eiuſde
ſpũs gr̃am/ꝓnderitq; hor cotti
die fieri/alius nimiꝝ ad diabo
lo/de etiã peccando raptus/alys
gr̃a ſpũs ſancti/p xpm reſipiſ
cendo/ac pẽitendo reformat ꝙ
vnũ de aqua factum habet ꝙ
quia ad ſe ptinẽ q̃ ſcripta ſunt
intelligens/magno mox cõpũ
ctionis affectu/quaſi iuſto iudi
cio/quãdoq; ſibi captiuantis
ꝙ ee deprehenderit/p gr̃az libẽter
deſiſtit. Verũ inchoante ſibi
etate/dñs in carne appareꝝ ꝙ

Octaua die natiuitatis/iuxta legẽ cir
cũciſus eſt Tricſima z tertia ꝓ hec ad
templum delatus/et legalia pro eo
ſunt/munera oblata ꝙ Ibet multiplices
ad deum/aptiſſimo/quãta nobis
diligentia ſunt euangelice fidei
ſubeunda miſteria/quãdo xpc be
nedictionem gr̃e afferens/gm legis
lex decet. Verez ꝓmo octauo mar
tyrũ conſecrari/ qui cuncta diuino
conſecrat/ et ſic noua gr̃e ſacramẽta
ſuſcipe/ſimul z tradẽ cunctis/ſue
hydrea ſexta/ad abluendam prii
contagia/ad portãda vite gaudia/
mundiorem cetus afferens vndam/
Verum ſi mortuum die circũciſione
baptiſma/quod i miſterio dñice
reſurrectionis/a peccatis nos mortis
redemit/intelligis i inductione in
templum ꝙ oblatione hoſtie priſ
cantis figuratu/cognoſces fideles
quoſq; de baptiſterio ad altare ſan
ctũ ingredi/aut omni cupis z ſtudijs
puritatẽ/ſingulari debere conſecra
dño quidem de aqua facto ꝙ quãdo
meracciſſimo donatus eſt Porro
ſi circũciſionis die/ad gr̃ale iudi
cium reſurrectionis tẽpus mortalitas
ꝓcacio ceſſabit/mortalitas tñ in mor
talitate mutabit/ in hoc tali/et cir
cũciſe inducti in templum cũ hoſtia
intellexeris/quãdo ꝓ reſurrectionẽ
omniſcij expleto iudicio/ſti iã incor
ruptibiles facti/ad contẽplandam
ꝑpetuo ſpeciẽ diuine maieſtatis/
cũ bonoꝝ opm munere/intrabit.
Verumtñ profecto vmi de aqua
fidei videbis/cuius ydoneꝰ rẽ preſta
ris z dicãs/z poculum tuum
febriens quã preclarũ ẽ Ego
dñs vmi/z gaudia nuptiaꝝ nõ

mutio

de michile facē volunt/ Sed hydreas
fce mplere aqua precipiens/ has
mrabile queritur nr̄omni/ quia fce
mudi etates/ sapiencie salutaris le
gitate donauit/ quā tamē xpe uerā
sublimioris sensus virtute fecundāt.
Nam que carnale carnē tantum
sapiebant/ ppā spāliter senacdi rese
rauit. Vbi audīe fecit/ qualiter
de aqua fecerat vinū/ Apparuit py
resurrectōne sūā/ quibus discipulis
ambulantibus in via/ baptā cū illis
z mupiēs ā morte/ z omnib; ppīis
intpretabat illis in omnib; scripturis
que de xpō erant. Vltis itez audīe/
quomō eodē sunt vino inebriati.
postmodū cognoscentes/ quis esset/
qui eis verbum vite ptulabat. Dice
bant ad iuicē/ Nonne cor nr̄m ardes
erat in nobis/ cū loquet̄ in via/
z aperiret nobis scripturas. Dixit
ergo ihs ministris/ Implete hydrias
aq̄/ Et impleuerūt usq; ad summum/
Et ni/ p ministros qui norant fuer/
nisi xpi signant discipuli/ Et imple
uerunt hydrias aq̄/ nō quidē misi p
ceitas mudi etates/ legalibus/ at ppe
tias implendo scripturas/ sed ipi itel
ligendo prudenter/ z aperiendo fide
liter/ quia scriptura que a ppīis mi
nistrata ē/ z salubris essē ad pfec
tum sapiene celestis/ z ad opn cas
tigacōne utilis. Implere itaq; aut
eas usq; ad summū/ quia ecē intellec
erunt/ nullū fuisse tpus seculi/ a
sanctis alienū doctoribus/ qui siue
verbis/ siue exemplis/ siue etas scrip
tis/ viam vite mortalib; pandent/
Et dixit eis/ Ite haurite nunc/ z
ferte architriclino. Et tulerunt.
Architriclinus aut aliqs legisper
tus/ illo tempis ē/ fortasse methode
mus/ z gamaliel/ ul' discipulus
eius tunc paulus/ nunc autē magr
totus ecclē paulus apls/ Et dū
talibus verbum euangelij credit̄/
quod in lra legis/ z pphete latebat/
occultum/ omni utiq; architriclino
de aq̄ facta ppīat. Vnde quidam
phebetur/ quod architriclinus no
cato sponso/ dixerit. Omnis ho.
primū bonū vinū ponit/ z cū inebri
ati fuerint/ tunc id quod deterius
ē. Tu autē pnasti vinū bonū usq;
ad hunc/ quia doctor ē cognoscere
distincta legis/ z euangelij uesta
tis. z umbre tunc usq; ueteribus
institutis. tunc xpi regni terreni
promissis/ nouis euangelice fidei.
gratiz/ et ppetue celestis patrie do
na proferre. Hoc fecit primū signū
ihs/ in thama galilee/ z manifestauit
gloriam suam. Et manifestauit hoc sigo/
quia xpe est ver glē/ z ideo sponsus
ecclē/ qui ut homo venret omnium
ad nuptias/ Et qui dñs celi/ z terre/
elemēta pro ut uoluisse connectet
pulchra autē rez cōuenientia Et
huc signoz/ que mortalis adhuc
mortalibo erat distincto aptauit
Vinū/ xpe in tuū signoz/ qui mor
talis iam p resurrectōne effectus/
et mortalis vite studia sola sectan
tibus ostenderat/ carnale prius et
qsi insipidam metem eoz sapore/
scientie celestis imbuit. Vas z primo
consistens in terra/ sui spūs mu
nere/ apparuit illis sensum/ ut in
tellegerent scripturas. Et postmodū
misso eodē de celis/ maiore scripto
amoris/ sancti z sapiē spūalis fla
gracia/ eoz cordibus infudit. Data
ispo omni cognitione linguaz/ qbo

vniuersū orbi/eam qui preparat uite
gram/ppinare sufficerent. Has g̃
xpi 2 ecce nupcias fieri cū/que
2 tunc pma mansuete figuraliter
2 mit vniuersū celebretur orbe tocz
tota mente diligamus/. Huc gaudijs
celestibus/indefessa bonor opm ite
rone iungamur/. Has quia. p fidē
Quam intra animo i mūdo/dilō ms
habitu celebrare gerem⁹/meis sl'
cogitationis/2 cogitationis maculas/ante
diem extremi districtionis/ppi sol
licito examinando diluamo⁹/ne
forte timor ingrediens rex/qui/pro
suo filio nupcias fecit. Si viderit
nos/nupcialem sanctitatis uestē non
hre. eiciat nos/et ligatis nos a be
ne faciendi facultate agendi pedibus mis
ac manibus/exteriores mittet tene
bras. Nūdemq; fide fecta cordiū
nrōz uasula/sponsi pulchritudinem
preptor celestis impleamo⁹. Et
aqua sitientes salutis. sedule ladi
trebrius attendendo. Rogemus
dnm/ut ipsam qua nobis sitientes
ppter contulit/ne forte mflet talen
tis fenore talefanat. Et ad supna
querendū/sola ac sapiendū co nu
tat/q̃tenus spiritalia meditati/pos
simo⁹ 2 ipi cum gplia cantare. Po
tasti nos vino compunctionis. Fiat
fit/ut nobis quoq; p finentibus.
2 nūc ex parte p ut tape sustinemo⁹.
2 in futuro ihs manifestet gl̃iam
suam/in qua vivit 2 regnat cum
pre i vnitate spūs sc̃i p. o. s. s. Amē

Dominica tua pg epiphania dñi dō
sancti euangelii scdm Matheum
In illo tēpe. Cum descendisset ihs de
monte secute sunt eum turbe multe
Et relīq. Et ecce leprosus veni
ens adorabat eū dicens. Dne si vis
pt me mundare Et relīq. Dñe
Dirigens de eadem lectione.

Orente in monte dño/discipuli
accesserunt ad eū/sicut alacres/
sicut domestici/sicut prompti
sicut anima/ul' fidei. Deo aūt 2 dñs
ad eos/Vos estis sal terre. 2 vos est
lux mūdi. Vide vero descendente
eo de monte/turbe secuti sūt/que
monte ascendē no potuerūt/ut
pigri pfecti/ut negligentes/ut
pfecti. Ita 2 filii trē/primitus
i monte ascendere no valuerunt/
ad obuiandū deo/pgere no potue
runt/ppter sua irreligiositatē/et
impietatē. Sed solus moyses ascē
dit 2 pauci cum eo. Semoz trē/
Ita 2 cum dño/discipuli soli i mōtē
ascenderunt/2 tardiores decessū
fecerunt. Fit 2 modo negligentes.
2 alacres. 2 fideles aīe dñm timētes.
2 dñm diligentes. regna celestia
desiderantes dñm semp sequentes.
pō dñm in illum celestem montem
ascendit/audientes aplm dicentem
Que sursum sunt querite/que
sursum sunt sapite. vbi xp̃s est
in dextera dei sedens. Descendēte
mūt dño/hor⁹ e imitate se ad mi
nitatē/2 impotentiā veteroz/in
firmitatis mpfectiōm eoz/ul' infirmi
tati. secute sunt turbe multe/aliqñ
ppter caritatē/aliquāti ppter doc
trinā/aliquāti ppter admiratiōnē
2 admirationem. Et ecce homo lepr̃s
vnus ex hīs/qui curā querebat
qui leuamē de fide habebat/2 ecce lep
rosus adorabat/cum dicens. Dñe
si vis/pt me mundare/Deorsum
currens rogas o hō/2 i monte
michi dicis Quare sic/Quia
tempo⁹/2 tpa om̃ rei sub celo/Te
pus doctrine. 2 tēpo⁹ admōnis/in
monte docuit. illuminauit. monuit.

ammas tetigit & cedat sanauit/ pp
terea ergo ego illa maiora temptare tio
lui/ illi summa tardare nō possus
sim· Ipse ergo ab illo completus/ dese
sum eo dicente/ ad tuendū desce
dente· sicuti de celo/ sicuti de celestib⁹
montibus/ ad salnandos mortales
descendente Venit ergo ad eum lo
leprosus/ adorans eum dicēs· petēs/
adorare cepit/ dicētq; rogauit/ ad
tuam ostendit· Adorauit pro hō
ppō/ dicit & dicit eū dicens/ adora
bat eum· Sic & illi bti magi/ pius
prudentes adorauerunt eum/ & ita
demū ei munera obtulerūt Ecce
modo/ & mox iste credens adorabat/
et sic supplicem obtulit postula
tionē dicens· Si tu qui cuncta
adoraris/ qui meritō coleris te ego
ut dicam adoro Deoq; ut dicam/ duo
opa primis ostendam/ & sic ista loquēs/
p te enim uerbo omnia facta sunt/ Tu q⁹
dne si uis/ potes pt me mundare/ Voluntas
tua opus est/ Deo si uis pt⁹ me mu
dare· Voluisti/ ut hec immundissima
lepra sup me veniret/ siue ppt mea
peccata ut correptus penituisse/ siue
p tua prudentia/ ut mirabilit me
mundans magnificeris dicta dis
pensantem/ & prudenter facta/ & si
lute largit tribuis Si ergo hanc
leprā/ pro meis pctis portum/ di
gnitens culpas meas munda me/
siue pptez prouidentia tua mabili
ter munda me/ ut ab omnibo magni
ficeris Dne si uis pt me mundare
Voluntas tua opus est/ quia & opa
voluntati tue obediunt/ Deoq;·
si uis pt me mundare/ Non dubito/
nō fallor/ non dico sicut ille/ qui
salutem filii deprecabatur/ Si quid
potes adiuua nos Sed scio quia oīa
pt⁹/ Deoq; non potenciā peto· non
formidāter quero/ Habes enim scio ce
lestes deficientes/ Sed tm voluntate tua
deprecare/ et sequens virtus statim
hanc gram adimplebit/ Dne si
uis pt me mundare/ Michi adhuc
ficiti/ tibi ad laudē/ Videntibo autē
ad miraculum/ & prosilicēdi dom
na/ Dne si uis pt me mundare/ Tu
pius naaman aut principem Syrie/
p heliseum in Iordane timentem
lep̄ mundasti/ Tu & modo si uis pt
me mundare/ Cui dns videns ait/
Confiteris qđ ego possum· Confiteris
quia si ego volo fit· Deo uolo mundare/
Magnifice credis· magnifice & mun
daberis/ Piissime confiteris/ plenissime
& letificaris/ Volo mundare· Nō dubi
tasti credere/ nō tardo sanare/ Non
distulisti confessionē/ nō differo re
mundare/ Volo mundare/ Vtiq; magi
nam gratiam tibi ostendam· manū
ad te porrigo/ Extendens utiq; ma
nū ihs/ tetigit eū dicēs/ Volo mundare
Et qui tetigit eum dns/ tum lex
phibuisse leprosum nō tangere· Ppt
hoc tetigit/ tet ut ostenderet· qz oīa
munda mundis/ qđ alios alios nō ad
herent māquinamēta/ qđ extranea
mundāta/ si maculatos nō coinquinat
Sed ad hoc ppt quod tetigit/ ut hu
militate demonstraret· ut nos doce
ret nullū spnere· nullum horrere/
nullū grem ptibile ducere/ ppt⁹ corpis
lesionē/ aut maculationē/ que adeo
dimittit/ pro qua ipe stat ratione
Extendens ergo manū ihs tetigit
eum/ Mediator aut· sum celestis

sum celestis/corpa cum dmmis cure
possum/ppterea omē tango/nō ut ip
mitas mihi adhereat/ Sed ideo/ut
ab his qui eam habent expellam/
Sol sum eni aut imorruptibilis/
z luna iustitie/ideoq; omibo appro/
z omis meis splendeo/ad salutem
tadio/ipe uero sicut fui primeo/
in singulari mee sanctitatis pulchri
tudine/ Extendens manū tetigit
eum/ Non spreno legē/ Sed curo
uulnꝰ/ Non detestuo mandatum/ sed
fugo atq; mundo lepram/ Statim ei
extendo manū mox effugit/ Iher co
taminato mee uirtuti p̄mere/
ul' resistere mee potentie nō potuit/
Dico mundē Et manū ad tangendū
extendens/effugit illico lepra/et
sanata ē manus dñi nō lepra/sed
mundum tetigisse corpus Consideremꝰ
z nos mirabilissimi fratres/ut nullꝰ
p̄ter lepram/in sua habeat alia/ut
nullus condemnatoes deleatur/si suo
retineat crede/ et si hꝫ/instanter
adorans dñm dicit ad eum/Dne
si uis potes me mundare/ Tu illi
prius multa deleta omittentem
mundasti manasses/ Tu innumeri
bilibꝰ alis a seculo peccatibꝰ mi
seretus es/ tu ergo si uis p̄t me
mundare/ Et dñs mox miserendo
manū porrigens dicit/uolo mundare
Et dñs aut illi mundato a lepra/
huic tuo mirato/huic credenti
dño/qui confisus ē i uirtute eius/
huic ergo dicit dñs/Credidisti
sanus es/speransti mundus effis
es/Noli oblisci qualis fueris/
z qualis factus sis/ Non cesses
gratias agere/nō tacēs confiteri/
Hoc z nos dēmo facere/hoc kīmi
quando a dño nro de aliquo malo
liberamur/quando ab aliquo dolore
sanamur/siue infirmitatis/siue
vulneris/siue de qualibꝫ necessitate/
Non efficiamur ingrati/nō relinq̄mo
liberatorē nr̄m/ Sed alacriter gratia
actionem ei reddamo/ Sed z munera
sedm substantiā nr̄am/ad honorificā
dū ei exhibeamo/ Hoc em illi ma
dauit dñs/ Vade mundū ad sacerdotē
z offer munꝰ tuū/ Exiit ergo ei
ihs/ Vide nemini dixeris/ Et quare
o dulcissime dne dicit nemini/ppter
meam inquid humilitatē/ppter meā
dulcedinē/ut z vos doceamini/quādo
aliquid bonū factus/ Non gloriari nō
extolli nō inuitez placē uelle/sed con
spectu hominū/sicut cōsuetudo ē
aliquibus/sine cum aliquid boni fe
cerint/sine cū uenundare/sine i
pauperē elemosinis/z largitatibꝰ/
sine m̄altis honore/sine m̄ storia ho
norificentia/ Ecce ipse dñs hono
rauit gloriauit/z sibi placē/dñm
meretur peccantes Vide nemini
dixeris/ Te etem tacente/hoc mi
biliter clamabit/ Te et cū os nō
aperiet/omis tui corpis substā
tia iubilabit/ Ho eterna i mundus/
z hodie mundus/ Ante pusillum
horribilis/z mirabilis/ Vide
ergo neinmi dixeris/ Sed ostende te sacerdoti/ Ambulantem
te ad templū/videntes mirabuntur/
z sacerdos uidens expauescet/qm
sedm legem/semel z bis ab eo ablu
tus/z ostendens te ipi mundū non
potuisti/ Vade ergo ostende te sacer
doti/z videns cognoscat/quia nō
p̄ legis obsequiū mundatus es/ sed
per gre operatōem/nō per terrenā

sacerdotum ymaginē Sed p celestem
simi sacerdotis splendorē / Vade oste
de templi sacerdoti Sacerdoti te ondē /
A summo sacerdote dei preis mūdato /
Sed nō iudearis in conspectu dñi sūmi /
Non videaris sacerdoti / manu munus
ad eum benīce Ne temas i conspectu
simi templi īstructuosus Sed off
munus tuū / Ad illum em hoc tuū
dictum / nos ammonet oīes / ad illū
laquens nobis oīabus dare / ut et
nos dona z munera nra nō teneamo
apud nos Sed reddamo deo magnifi
cum de aliqua liberamur tribula
cone Offer īquid munus tuū / Cui /
Vt oīes qui vident te pcessē / z offe
re / credant hīs mirabilibus / z mag
ficent deum qui misertus es tui / z ifi
delibus p hoc īcrepēs / z testimoī
um diuine credis ppōz fiet. Sic z
illum triginta z octo annis iace
tem i infirmitate / erigens a lang
uore / iussit portare grabatū suū /
z ne in domū suam / ut hunc ip
sum lectum portatū ab eo / p me
diam ciuitatē clamasse / saluante
se nūciando / z laudando. Sic z illū
cecum / i natatoria siloam mīsit /
ut videntes ea ambulare illum
eimodē cecum / Et utq; ēmirante /
mirataq; obstupescentes credere /

Et huic talia mirabilia facienti pos
hoc que supius data sunt / ait mu
ier capharnaum ciuitatē galilee /
sic cognominata e capharnaum /
i qua sepius ons virtutes siue mag
ficentie demonstrauit / increpiebe
eo i capharnaū / Cui ibi ingress
e / inter hoc quod fuerit z stati
nam festum e Accessit ad eum
centurio / Accessit vere / nō dimi
dius sed totus / nō aspectu corpis
tūs / sed z animi plenitudie / Nō
fortie tantum / sed z tm actulato cor
de / Iste beatus quid estimabat / Iste
m omnibus homīb plenus centurio /
Accessit centurio alienigena gene
ratione / sed domesticus corde / Alieno
natione / sed alacre fide / militū pn
ceps / fr plus angelor gaudii ac
cessit ad eum centurio / merepaud e
qui quodam ad helyam i carmelo
ascendentes quīquagenarij / mox in
infidelitate siue igne ghusti sunt
Et iste infide / mox in sinu deputa
tus est abrahe / Accessit ad eum
centurio / rogans eum z dicēs / Dne
puer meus iacet in domo paliticus /
z male torquet / Multi in illo tpe
p diuersis regibant infirmitatibus /
alius pro filio / alius pro duce / alio /
z nullus pro seruo / nisi iste solus /
Et hoc ei ad augmētū beatitudis /
ad coronā iste erat / Quod em ei
gratulabat iste / Audebat / Miche seruo
est / et ego creatoris sum seruus / Sic
me his sup terram omn / z ego huic
magno / in celis habeo omn / Si ego
eius nō misereor / quo michi misē
bitur / Si ego huic nō subuenio /
quomō michi ille subuenīet / Sic
debent oīes / qui famulos habet
z famulas cogitare / sic misereri /
sic condolē eis / sic supplicare / sic cura
bere de seruis suis / sicut de membris
suis / sicut z ille huius centurio fecit /
puer meus i quid iacet in domo / nō
i vna re tantum miserabilis / sed ia
cet / sed z in alia quod paliticus /
terno quod male torquetur / omnia
enī ista dolorem cognomat / z
iacentē paliticū / z diuce detentū /
dō ut z sue anime angustias de

monstraret/ z dñm cōmouisset qtꝫ
z illius cruciatum monstraret/ et
dñi benuolentiam suaderet. ꝓ Puer
meus iacet in domo Et huc quidē
nō attulisti eum/ sicut illi illū para
lyticum in lecto portauerūt Ideo
dic/ quia nō opus ē ostendere illi
omnī videnti Non opus ē cōfessꝫ
tu afferre eius/ cuius potentia nō
terminat/ nec includitur/ neq; cō
cluditur Iacet in domo grauiter/
z male torquet/ Quid ergo vis
Quid tapis. Quid desideras/
Non multis loquebar/ Duo em
ex ad omnē cognoscentē loquor/
nō verbose. Duo em/ quod/ ex ad
omnē ꝓsentem respondeo/ Ideo
ex iste cognoscens corda/ rēdens
dicat Ego veniā z curabo eum.
Ego ad Abraham veniens/ semel
sancte semini ei/ inse nectute
sua ꝓmisit filiū dilectū/ Ego z
nūc veniens ad te curabo eum.
Et quomō ꝓmittis domine/ aduē
tum huius tui. qui nec quesiuit/ nec
petiit/ Scies quod nō acceptabile sit
ei/ ut veniās in domum/ ꝓpter ex dixe
hoc proferes Ob hoc/ ut z vos ꝓ
nūcietis/ et eius fidei similetis/ ut
cognoscatis/ ut quales in eo fidei the
saurus habeatur occultus Iam em
z ꝓmitus abraham temptauī/ nō
pro hoc ut cognoscerem/ quē am
plectebar Sed ut vos ei similes in
omni tentatione/ et fortissimi ne
mamini/ Et Iob ita probatus/ nō
ꝓpter hoc probatus/ quē iustū testi
ficatus sum/ Sed ut vobis spē/ z fi
duciam/ ut confidentiam demōstra
rem Ideoq; z hūc dico Ego veniā
z curabo eum/ ut spē magnā fidē
suā ꝓferes dicat. Dñe creuisti me/

de hoc ꝓmisso. conturbasti me/
dicto. interfecisti fortitudinē anime
mee in hoc verbo/ Non sum dignus
aspectū. non sum dignus adpropin
quē. nō sum dignus accessu/ ut ve
nias tu tuo/ Domine nō sum dignus
ut intres sub tectum meū/ Moyses
primitus ille magnus. tuus cō
tulator/ Ille mirabilis tuor nar
ratore operū. Ille fidelis in tota do
mo tua/ mirat se humiliauit dicēs
Non sum dignus ante hesterni
z terreni diem. cūcto magis ego di
tam onē nō sum dignus ut sub
tectum meū intres Alienigena
sum/ gentilis sum. armes sum
gladio armatus. Sagmen fundens.
ad prelium gaudens Ideoq; nō sum dig
ut intres subtectum meū Sed
tantū dic verbo Sed tantū ver
verbo. Verbum tuū opus tōsiātū
est. Ideoq; dic verbo/ ostende absq;
corpore. quod presens spū con
simare potens es/ Ubiq; medi
cina tua ꝓmpta/ Ubiq; pnā tuus
aspectus. Ideo dicto aspectu/ z presentia
tua indignus sum Et iste affir
mus. uerbi tui virtus. fugabit me
Et ideo dic verbo/ z sanabitur
puer meus Sed z hoc nullum
mem ꝓtranseat/ sicut pusillum
aliquid quod dixerit ille beatus. Ego
sum dignus/ ut subtecta meum
intres Intrat z mūdat subtecta
credentis/ duplici figura/ ut mēs
tum cum quado sanctis/ z eligen
tis/ Ideo acceptabiles/ et dū ante
tutes/ subtectum tuū intret/ tuū
ibidem dñm ingredituꝝ ꝓ cubi
z tu sis, cristinus tamꝫ dñm
suscipiens Et aliud. Ideo sub
tabulum/ quod illud sterceptum

acepis epulum/ q̃ndo vite pane/ et
poculo feneris ¶ Quãdo manducas
z bibis/ corpus z sanguinem dñi tui
dñs sub tectum tuũ ingredit. Et
tu ergo humilians te metipm/ mi
tare hunc centurionem/ z dicito dñe
non sum dignus ut intres sub tec
tum meũ. Vbi em indigne ingre
ditur/ ibi ad iudiciũ ingreditur/ illi
accipienti. Sed adhuc quid adiuat.
Ille beatus insequentibꝫ. Nam et
ego homo sum sub pstate ordinatus.
z hẽo sub me milites. Et dico huic va
de z uadit. et alii uenz z uenit/ et
seruio meo fac hoc z facit. O pru
dentia ¶ intellectus animę. o mudi
tia cordis/ pudor omnium/ manifeste ue
ritatis confessione reuelauit. z nouũ
nõ testamẽti misterium declarat.
z eius inimicos monstrauit/ vnde
q̃ ex gentibus dñs recedentium fr̃m pa
ret. Ego aut homo sum/ sub pstate ego
ille primipilus magnus. Ego hẽo
sub pstate mea milites/ z seruos.
Et tu hẽs famulos sub pstate tua
angelos/ sicut milites. z eos omnes sic
seruos. Ego mando vnicuiq/ z fa
cit sibi preceptum meum. Et tu
mandas/ quod z factum opletur
¶ z em mandas z dicis/ fit. Ma
dus z sine mora pficitur ¶ Omnia
em creatura seruit tibi/ Et ideo
dic uerbo/ z pficitur uelociter.
z saluabitur puer meus
¶ O fides uiri/ O religiositas mi
litis/ quo te magnifice/ O dul
cissime amice ueritatis. Te ad
miratur dns/ z tuam modestiam
magnificat fides/ Quid de tenebr
genitũ/ tantũ pressit lumen/ Quid
de errore eor dñs nõ cognoscentiũ/
tanta manifestata e iustitia/ quid ex
ore stultor̃ z uolubilis sermonis tam
limpida effulsit fides. Audiens eum
dns admiratus est eum. Et p dns
migentis miratur/ q̃ntus sit/ aut
quale senacrabili z inestimabili p
cipe sensu o lumen/ quod deo michi
z mirabile. Nec auri/ nec diuitie.
nec regna/ nec principatus. Sta.
omnia sunt in conspectu eius tanq̃
umbra. z sicut michi sicut flos de
cidens. Nichil ergo mirabile in con
spectu dei. michil magnum. michil pre
stum/ nisi una tantum fides/ hanc
miratur/ hanc honorificat/ hanc
acceptabile sibi estimat/ Idcoq̃ co
uertens se/ ad sequentes turbas/ aut
Amẽ dico uobis. hoc uere dico
uobis. Non inuenit tantã fidem in isr̃l.
Non illo q̃dem tpe nec in to iacob tanq̃
abnegat se dñs inuenisse/ Nec ei
nõ tantum accidit omni. Sed z ppha
uit de eo/ z aptius eius iustitiam
demonstrauit/ z manifestius ei
aduentus eius placuit. Nisi ei
accidisset ei/ quod de eo ppharet. Sur
z hic qui protestatur de nec isr̃l. nec
z ipi notati sunt. ppice/ z iusti/ di
cit/ ysaias/ z alibi. Mas/ hic omia
clare z manifeste/ eius aduentum
pnuntiauerunt. Omes nanq̃ hi ha
buerunt fidem. habebant em p
phetiam. Et iste centurio/ fi
dem habuit. Sed pphetam non
habuit. Idcoq̃ dns admiratus/ mag
nificat fidem eius/ sup illam q̃ tunc
fuit nec isr̃l. hoc e sup omes qui ir
fuit/ reges nec isr̃l/ z nõ sup q̃ qui ibi
non fuit nec isr̃l. Nec sup eosq̃ pro
phe/ z iusti inuenti sunt in isr̃l

Amen dico uobis/ nec in isr̃l tantam/ fidem inueni/ sicut in gentibo/ sicut i barbaris/ sicut in alienigenis/ Gentes filiū dei me/ norant/ omipotē deū/ omnium gentium/ confitent/ deū asserunt/ et sicut dñm diligunt/ et sicut o mā bene dispensantē adorant/ et isr̃l me nō cognouit/ et ipse hūt me nō intellexit/ Idcoq; beelzebub/ et sanctam me/ tutam/ appellant/ et pessimē estimāt/ Jairus israhelis princeps/ pro filia sua me petens/ nō dubit de verbo/ sed uenit/ aut celeriter/ antiq; moria/ hēat filia mea/ Nichodemus doctor isr̃l/ de fidei sacramēto audiens/ aut quō possint hec fieri/ Maria/ et Martha me nimiū diligentes/ dicunt/ Quē si hic fuisses nō esset mortuus frater meus/ tamq; dubitantes/ ubiq; nō nelox sit ad ea mea potentia/ Idcoq; nō inueni tātā fidē in isr̃l/ sicut i isto alienigena/ Dico autē uobis/ q; multi ab oriente et occidente uenient/ et recumbent cum Abraham/ et ysaac/ et Jacob/ in regno celorū/ Dico uobis/ testor uobis/ et admitto uobis/ et profecto uobis/ q̄d multi uenient de quibus iam prophetauit dicens/ Et uenient gentes multe/ et dicent/ Venite ascendamus ad montē dñi/ et ad domū dei Jacob/ et ingrediamur ut ostendat nobis uias suas/ et ambulemus in ea/ Multi uenient illi/ de quibus dicit/ Et alias oues habeo/ que nō sunt ex hoc ouile/ et illas adducā/ et erit unus grex/ et unus pastor/ Multi uenient/ illi de quibus dicit/ et ut sint filii dei qui dispersi sunt congregaret in unū/ Isti ergo omnes uenient ab oriente/ et occidente/ hoc est ex omni gente/ que est sub sole/ ab oriente usq; ad occidentem/ sicut enim per omnes gentes habet hoc euangelium predicari/ sic et ex omnibus gentibus uenturi sunt ad regnum celorum/ Vel adhuc ab oriente/ hii qui statim illuminati transierunt/ et ab occidente hii/ qui passiones/ et persecutiones/ usq; ad mortē tolerauerunt per fidē/ Multi ergo uenient/ Et quō alibi dicit/ O dulcissime dñe/ Multi uocati/ pauci uero electi/ Multi autē uocati/ omnes enim tribus/ hominū ab isto seculi nocte sunt/ Et pauci electi de multitudine etenim per diuersas generationes/ et filii diuisi/ pauci electi sunt/ Simul uero quietes/ et simul congregati in pace uisitatione mea/ multi inuenientur minimi/ innumerabiles/ Multi nement ab oriente/ et occidente/ et recumbent non carnaliter iacentes/ sed spiritaliter quiescentes/ Non corporaliter positi/ sed eternaliter epulantes/ Recumbunt in regno dei/ ubi lux spes/ ubi letitia et exultatio/ ubi gloria et benedictio/ ubi lux ordinata/ et longeuitas vite eterne/ ubi omnes iocundant/ ubi omnes gaudent/ ubi pax illi ubi recumbit/ ubi desiderate requiescunt/ ubi apli et euangeliste/ siue gloriosi sedent thronos/ ubi multitudo martirum/ eterna gla gloriatur/ ubi copiositus virginum in secula exultat/ portans corone immaculate pre gaudentes/ O dulcissime frater/ unanimis quentio/ hylaris congregatio/ ista est a seculo benedicta/ et amicta/ ista est ab initio nascentis requies/ in ista festinaruit me omnis/ dum diligentes

ad istam colligumur/omēs ex gētibo
dnō accedentes/religiosi tate seruates/
mi eam z nos omnes exigamus/o
religiosi filij dei/ad istam omn̄ iur
tute mā festinemo/Nichil nos re
uocet/nichil nos/nichil nos retar
det/nichil nos impediat/ad hoc
desiderabile ꝑpetuce quiuium/oiez
negligenciaā a nobis pellamo/oiez
ip̄ desidiam ab animo/z corpis
impedimēta/a nobis ꝓcamur/ut
huiꝰ btitudinis ꝓcqueī dō mesti
ri efficiamur/gtiāo sc̄e huiꝰ ut
dau ē epulandms/dignī inuenam/
Vade sicut credidisti fiat tibi. Sic
fiet uere vnicuiq; hominī/sicut
credeūt scdm mensurā fidei mete/
ei Et ista a dnō gra/ꝺcoꝝ diart
ad illum dnē/Sicut credidisti fiat
tibi/Credidisti/ꝙ ego omīa possīt
Credidisti/ꝙ ego dnūs oīum/
sicut credidisti/ita z fiet tibi/Cre
damus z nos fidē kīm/ihm xm
dei at dnm meū/omīa posse/ubiq;
p̄sēt ee/remissionē nobis omnīoꝝ
pcōz/eius indulgenciaā/si tamē
ꝓcepta eius seruemo lauigne/ut
vnuspuiusq; mei/ad centurione
illo/audire meam Vade z sicut
credidisti fiat tibi. Adiuuante ꝓ
dnō meō/ꝙ cū deo ꝓe z spūsco
viuit z regnat in scla. s. amen

Dominica. iiij. po Epiphanīa Lcō

In illo tpe Ascē sc̄e cuā scdm Math
dente Thū in nauicula/secuti sūt
eum discipuli eius/Et ecce motꝰ
magnus factus ē in mari/ita ut
nauicula operiret fluctibꝰ ipe
uero dormiebat. Et ceteꝝ.

Omelia Origenis d. eade Lcē

Ingrediente dnō in naucula/secuti sūt
eum discipuli eius/Non imberilles/
sed firmi z stabiles in fide/man
sueti/z pii/ꝓximi estimantes mundi/no
duplici corde/sed simplici/Hij ergo
secuti sunt eū/Non tantū gressū
eius sequetes/sed magis salutem
comitantes/z iustitiam eo ꝙ essent
tantes. Et ecce tempestas mag
fluctꝰ facta est in mari/ita ut nau
cula operiet fluctibus Cum em
multa z mirāda ostendisset i ter
ra/transiit in mare/ut z ibidem ad
huc excelsiora opa demōstraret/
Q̄ terre/maribꝰq; dnūs esse
cunctis ostenderet/Ingressus q̄
naunculam fecit turbū mare/con
mouit uentos/commouit fluctꝰ/
Cur hoc fecisse discipulos mo
uere/timore/z sue animū pos
tulare/suaq; potestatem roguret/
z manifestaret/Illa tempestas
no ex se oborta est/sed prudi pa
tuit impatis eius/qui educit
uentos de thesauris suis Qui ter
minū mari hārenā constituit/Dic
ut eis/iussit huc/uenies/z no ꝓgre
dieris/Sed intra metipm/cō
stringetur fluctus tui/Huiꝰ
ergo iussione z ꝓcepto/orta est
tempestas in mari/ꝓpter octasi
ones supius memoratas/facta
est tempestas magna/no pusilla/
ut magnū opꝰ z no pusillū ostē
deretur Quātoꝝ plus fluctus
naucule irruebat/tanto magis
timor discipulos conturbabat/ut
plus magis desiderarēt ad liberā
dum se manicula saluatoris. Dns
uo dormiebat O res mirāda/

z stupenda / Is qui mq̃ obdormit /
dormit / is qui celum z terrā gubernat / dormit / is qui mq̃ dormit
neq; dormitat / ipe dormire dignat. Dormiebat quidē corpe / sed vigilabat diuinitate. Dormiebat corpe /
sed turbabat mare / erigebatq; fluctus / z aplos gtrebat / suam
ostensurus potentiam. Dormiebat corpe / sicut z ad puteū de
itinē lassus / ul' fatigatus sedebat /
demōstrans / qz uere humanū portabat corpus / quod corruptibile ꝺuerat. Ipe corpe dormiebat / Deinde
pero conatibat mare / z itez z repla
tibat. Dormiebat itaq; corpe /
ut aplos instrueret / z angelae
faceret / p̄ quae aute omnes
nos / ne vnq; animo dormiamus /
ne be intellas / aut prudentia / sed
vigilare in omni tempe / z iubilare
domino / z salutē ab eo postulare stu
deamus. Tam ipe qui corpe dor
miebat / illud suū verbū / dicat.
Ego dormio / z cor meū vigilat /
Ad quē accedentes discipuli / suscitabant eum dicentes.
Dne salua
nos p̄ime / Tanto fuit metu cō
territi / z pene animo alienati /
ut reuerent in eū / z nō modeste
aut leuiter suggerent. Sz turbulent suscitauerunt eum / dicētes
Dne salua nos p̄ime. Obtio / o
pessimi dei discipuli / dñe salua
tore nobiscum habem / z periculū
timetis. Vita nobisti est / z de
morte solliciti estis / maius tur
borem timetes / creatore ex
ista p̄sentem suscitatis / qui nō pos
sit dormiēte corpe / fluctu
sedare / ul' mitigare. Deo quid videtis
in discipulis / parvuli /
qui sumus / adhuc infirmi / z nōdū
robusti / deaq; trepidamus / Verū
tamen credimus creatorem / neciū nos confidimus
passio dñi / z resurrectio / nō assecuta
sancti. Nec missi de celo celestia
sub gratia / ppter fragilitate nostra
mo / ppter z sepe audiunt a dño /
macpatam pusille fidei. Supportamus / z
tolerauimus libenter. Voluntarie sustinemus. Vnde z mit dicit dñs. Quare
conturbati estis pusillanimi fidei. Cur
nō habetis fortitudinē / Cur nō
confidentiā / z fiduciā apud nos tenetis.
Et si mores reuerent / nōne eū de
buissetis constantissime sustinere /
Ad omne ei quidē euentū / fortitudo
necessaria e / ad omne periculū / ut
tribulationem usq; ad mortē exitum
Imitet / z tam delicias / z diuitias
z honores terrenos / animi fortitudo tenenda est / ut neq; extollatur o homo / neq; in superbia eriganis / nō despiciat inimicos / neq;
humiles spernat / neq; obliuiscatur
dñm / neq; deserat quas creatore /
ne vacuitas ingratus. Si ergo in
necessitate / z in periculis fortitudo
necessaria e / ut viriliter ei fide tolerem
Omnem / multo magis q̃ deliciis ut dictum e / z luxurias / fortitudo necessaria e / ne in insanabilem
modus diaboli. Quare ergo
turbati estis pusillanimi fidei. Si
potentē me sup terrā cognoui
tis / quare non creditis q̃ z in
mari potens sim. Si deū me
ue ee / z creatore oim suscepistis /
quare nō creditis q̃ ea q̃ a me
facta sunt / in mari habeā potestatē /

Quare ergo dubitastis pusille fi
dei Qui pusillum credit arguet. Z
Et qui mihi credit. q tempnet Z
fragiles in fide corripientur falsi
a fide omo. punient Z Tales sunt
qui dei Z pagum Z deoq in malis suis
quamuis. Tales hereticis deoq
in die iudicij dapnabunt Z Tunc
surgens impauit ventis Z mari
Z facta e tranquillitas magna
Scriptu fuit Z exuerexit talis
dormiens dns. tamq potes et
trapulatus a bmo Z prasset imm
tos suos in posteiora Z mut sue
gens impauit ventis Z mari Z fta
est tranquillitas magna Impa
uit ventis Z mari Z sicut creator Z
sicut suus ut potens. ut dns Z
Impauit ventis Z mari ipmitq
ante discipulos ut audientes fir
rentur in fide Qui potentia dini
tatis occulta impabat Z cognatu
ei magis aut regebat Z placabat
illud Z secm quod quide aut pote
tia mitigauit mare Impauit q
uentis Z mari cturbato Z timenti Z
facta e tranquillitas magna Decet
eni hunc magnum magi Z mira
di facere Deoq paulo ante mag
nitudo potentia magnifice co
turbauit profundu maris et ut
iterz eo ipo ostendens sue mag
nificentia potestatis Z tranquillitate
magna fieri iussit. Z Et ideo ut
mirz o turbati apli magnifice
exhilerati letrentur. Dedit
em p hec omia nobis dns figuz Z
doctrine y magne Z ut nos
omni conturbatoe Z q tumelia Z
pacam teneamo Z stabiles simo Z
fidem no deseramo Z si omnis
iste mundus tamq mare ebulliat Z atq
in furore consurgat Z et si omnes
venti et vertigines demonu undiq
seuiant Et si omnis ut dicimus
tempestas maris Z ad e omnis pres
tpatus Z ptores mundi conitentur Z
in tumore nequitie spiritum Z
furiant sup sanctos Et si adhuc ipsi
adhelium se extollant ut tempes
tates maris malignantes Z dolos
Z fremitus tonantes aduersus
alios uerbi Z nolite timere Z nolite
desicere Omnis em q qui in fidei na
uicula cum dno nauigatis. Omnis
em q qui in hac uitam Z sancte ecclie
sie nauicula Z cui dns p hunc modo
sum sup natatis mundi Z si ipe
dns dormiat pro somno. unum
placentia Z tollerantia exspectas Z
ut impios Z penitentia Z tonui
sione sustinens. alacriter accedite
ad eum Z ordinibus instantes Z atq ai
pphete dicentes Exurge quare
obdormis dne exurge Z ne re
pellas nos usq in finem Et ite
Exurge dne adiuua nos Z redi
me nos pter nomen tuum Et ipe
surgens impauit ventis Z huic
aeris demoni spiritui Z ipi em
maris tempestates commouet Z
hoc e amaros Z elatos gratiis
fluctus Z huic principes mundi Z pse
cutores sanctis omnib immittendus Z
ad contumelias fidelib ingerendas
dns Omnib dns impat Z omnib
comminat Z omnia mitigat Z
facitq tranquillitate magna Z
cta cepit Z spm Z pace Z ecclie Z
fecit tranquillitatem mundo Quomo
nadq sepius contra infideles
commota sunt Z persecuti Z fremuerunt

aduersus

nolite timere.
nolite turbari.

etiam/aliquotiens pagenos/aliquos
hereticos/ quæ admodum scripus/ sicut
maris fluctus nouebant/ comminan
tes & conterentes huius principes
mundi/ qui omnia posse sperare filios
grauiantes/ Sed surgens dns mi
cuit demonia uentis/ & oni cua
nescierit sicut audaces aduersarios
fidei/ maximaq; pace & tranquillitate
dedit esse fidei/ Homines aut illi
nauicula miratisunt/ & homines
sic habentes hanc nauiculam/ & ei
intendentes nauicule/ Non putes
hic apostolos significatos/ Nusq; enim
scriptum propter honore/ homines
cognominari dni discipulos Sed
semp aut appellati sunt discipuli nominati
Miratabantur q; illi homines/ hi qui
cum eo nauigabant/ (hi) quos erat
nauicula/ Illi qui in eadem nauicula
esse transfretabant/ hi mirabantur
Et admiratione digna fuit/ mare
aspiendo commotu mitigari/ ensiq; cla
mos deplacari/ fluctus/ uentos fu
ctes compesci/ Mirabantur ergo dice
tes Qualis est iste/ q; uenti & mare
obediunt ei/ Non mirecognites
dicit/ qualis est iste. Sed asserentes/
quod hic talis est cui mare/ & uenti
obediunt. Qualis est iste/ hō est/
spiritus/ qui fortis/ qui potes. qui magn.
Qualis est iste/ maior moyse/ po
tentior helia/ Illi enim unius ex hoc
mus ligno mare pertransiit/ cui la
bore distulit/ alius uetu melote
iordanē pertransiit/ Iste uero uno uer
mandat illis. qui non habet verbi
& obediunt ei. Hi qui non habent
auditum obtemperat/ Hinc qui pru
dentie & intellectus expertes stultissi
mantur ubenti/ quibus neq; loquela/
neq; ut diximus sermo est obediunt/
In eadem autem substantia/ qui sunt
& sua natura mouentur/ & iussio
deseruiunt/ ad confusione mortali
um/ ad condemnationem correp
tibilium. Iubet mari & non cessat/
Flant uentus & tempestatibus/ & magn
opprimunt. Iubet omni creature/ &
non supergreditur iussione eius/ & unus
hominum genus/ & unus quisq; in
similitudine dei honorificatum
est/ cui uerbi & prudentia data est.
Hi soli hominis resistunt/ hi
tantum inobedientes sunt/ hi soli
contempnunt/ Ideo qui & hi soli indi
gno damnabuntur/ & iustitia pu
nientur/ uelut deteriores mutis
animalibus/ uel his/ qui sine sen
sa sunt insipido. Miratabantur
q; illi/ qui male oppressit/ & uenti
mitigati sunt/ Admirem & nos/
quod benignitatis & benignitatis
ostendit erga nos dns/ quod de quot
nos saluare dignat/ & quia ab admi
nisequentibus seruit nos. Memoria
& imitantes gressus agamus/ gressi ob
audiamus/ obaudientes timeamus/
timentes diligamus/ ut eius cui a
tus ab eodem heredes efficiamur/ Mi
rabantur dicentes qualis est iste/ qui
homo uidetur/ & sicut deus pote
stam ostendit. Sicut unus cui
libet putat esse/ & super omnia tabula
mater ostendit mirabilia. Dormit
sicut homo/ & impat mari & uentis
In nauicula sedet/ & omni creatu
ra iussione intimat. ubi uult Ihus
xpus dns noster. qui cum patre & spi
ritu sancto uiuit & regnat deus in
secula seculorum Amen. In dñi.

Sermo sancti Iohannis Epistopi

Dignitas humane creature qui
de agnoscitur/ considerata subli
mitate auctoris Nec enim facile

poterat esse ul' leue/quod manus
sacra ostenderet/z celestis flatus i mu-
tabilem substantiam animauit/magnifice
ad idem artifex deus/ptate sua in
omne fabricati/eidem homini fuat
traditurus/ut quie scom psidem/pos-
set fuce disponebat eidem faceret
plenum/atq; pfectum/habentem in se
z dignitate q' p'celleret/z ptatem
qua cunctis animantibz imperaret/
soli seruiens illi/a quo ei cuncta
fuerat subiugata/ut imperaret mo/
seruiret deo/creatore suspiceret/
creaturam sibi parere expellet/tm q;
diuinis esse dno debere respicet/
cui ipe a creatura exigeret/hanc
in pria ptate/z obedientia/z grep
tum/obedientia qua viuet/ Ex
temptu/quo digne p meritis iter
cet Unde effectum e/ut gtep
nendo morte mereret/qui obedi
do viue potuisset Unde ptate cor-
sam/dium i contptum ptulit/z
vite p'uilegiu perdit/z mortis
sue acquisiuit Et tame creatu
adhuc eius seruat imperiu/licet
ipe creatori suo denegauit obse
quiu/ Unde apparet/quid sue fe
licitati detraxerit/ai prior merita
eius statum adhuc mutare non
possint Grauaris homo in isto
grauaris/et in extremabili pena
astringeris Contemptus creato
rem/z eius imperia creature/des-
pias dnm/z de eius exigis creatu
seruitu/ Beneficia dei pfectis/
z eius potentia no extimesce Et
tum tibi p eum cuncta deseruiant/
soli illi ipe non seruis Vis deli
quis/z gemmis ac duplex i tuis
crimen/ Dnm ner p gradone ut
suus obsequeris/ Ner p ptate

data dno famulus Tibi celum
z die/luna splendore uestitur/et
sol fulgoribz decoratur/i nocte
clarissimo lume speculo/z astro
fulgore vario polus ipe lustrat/
ut diei nocti; vicissitudine/et
numerositas tpm demostrat Et p
diurnu labore/requies miseris mor-
talibus pbetur Tempa altius xiabz
mutatur/frondescunt silue/ame-
nantur campi/prata uirescunt/
z animalia cuncta/diuersis vsibus
p creata edunt/ferg/ parent impio/
obsequia seruat/scatent fontes/om-
nes fluut/ instituis tuis/ma-
ria coherentur Gaudet po hyeme/
uerna tempies/ Status flagrantis
detegit messes/ Autumnitas te
mulenta/suas exhibet ubertates/
hyeme maritat/ pmixtis terre
Tuus institutus/cuncta deseruiunt
plus homo deo no seruit/ Scruid si
tibi omnia nata ostant/ edicit Ego
tibi a dno rex parere precepta sum
Ego cui te missi implere/ instituta
seruare/ nascentia qta tribue gestor
imperio iussa sum Demq; pareo/
obtempero/ seruio/ z te immutato non
mutor/ Pareo sp' rebelli/ ob
tempo pcepto/ Seruio gtemptori
Ceteri si mihi instituta mutare
iussa presumere/ nece sitia denegare
rex dns precepisset/ creatis cuncta
priuata homine remaneret/ nec
qui gtemneret ulti' esset/ qa gtep
tor/ homo digne ac merito meritz
Demq; quisq; talis es/ qui in hor
gtemptu consistis/ qui creature/
imperas/ z creatori no seruis/ Ne-
gnatum cotes/ z dnm no agnosce
tume dnm potente/ ne seruerim

sentias iudicē Corrigat te dilatio
differentis/ne censura premat iudi
tis/fiatq; em obsequio tuo/fides dei
ppetuum Si comuersus iam mutu
ueris mutuū Usuraz em redditur/
quidē dilōne temporis feneratur
Uerē potīt ia ipiorū/tuū mora
tpis nō potuit dare remediū Quid
retribuā dño Si huiusmodi quidē ge
tori. quid debeat nostat/atq; ut eē
beneficiū numeraī multitudinez
mometq; omiby retractando mteli
gat/suemet sue securitatis obse
quia/tentemus laudibz Fugi gratu
latōe equare nō possē Neq; em bene
ficia ab eo prestita atq; collata/uel
modum poterimus habere/ul' mo
mez/ette nec timmo quippe tūc
sensus ad inuestigandū sufficiat/
Uerē si tenuia subpetat ad laudā
dum Immensitatis em beneficiū/
fugat cogitationes sensuum mez
ptmā multitudo donoz/ymmat
uolubilitatem uerboz/Uerē si totū
uite tempo eis obsequia occupent/
laudes teneamt/gratiaz actōnes ipsi
tamt/poteris pensare quod debes
Quare amāi nobis est opa/ut
totis uiribz deuotā mentis/ī diui
na obsequia exeratiz laudum glo
rias/ob mām p omē tpis spectane
cogitur Non quo mūnis debita cō
pensemus Sed ut mē deuotōnis
uoluntas/hūnis tonatibz dmostatur
ut quidē fragilitas detruhit ad
cōplendum/hoc deuotio tonfezat
ad promerendū/ut quia nō ia pfici
exprimaris. Uerē qui debita con
pensis. Sed qua purē desideras
Uelle em ipm exprimit/atq; p mē
sitatem uezzid ipm quod aiplmo
expliaē non dī. Quid retribuā
dño/q omibz que mī retri
buit Quorum ppliā sūssimo quibz

meritis beneficia diuina compenset/
quo famulatus grie munerā pcepta
requiet/quibz obsequiis tamus mu
neribz possit respondere/quo seru
tutis gnēs/numera debeat dona.
Et sūmta beneficiū grīa compare.
Sit licet excellens hominū me
tium. sit nature iura tonsecuta/
sit legum iussis obtpans/imple
at fidem/iustitiam teneat/virtutes
exerceat/dampnet uitia/pmia repel
lat. exemplum se metī imitantibz
prebeat. si quid gesserit pcez est.
Quidquid fecit minus Omne
ei meritū breue ē compatide do
noz. Numeri beneficia si pote
ris. Et time considera quid mereis
Cum beneficiis celestibz Tua fra
gilitate pende cū diuinis muneribz acto
rios meditare. Uerē dignū te
iudicabis eo quod fuis si stelligas
quid mereis Igitur de beneficiis
numeris/diuina in te pietate
collatis. elige quod libuerit hui
us tui compensari totum no
ualebit meritū Ceterum obtun
datur sensus/confundit animū/
spūs pturbat. nec ab homine
sustinet. nec hūdna potest
pensare obsequia/si diuina compa
beneficia Et time de illo lapsu
qui semet petere no patitur:
Qui iudiciū sue mentis exa
minare/tomendat/et placeat/ut
pmēatur/instet. ut seruat/e
laborat Ceterū que aut pecce
delet/aut ppue mētis segnitia.
aut mōstre tuti actus/aut vā
tas uite. sic pmanpat mepti/ut
sit matia delitoz minist' ad
pcez seminariū pcēz. Iste est
duplex stelus/z gemmē crime

ad mutat

admittit: z quod debita dñs seruitutis
no rebit obsequia. z qđ mnumea bñ
ficia pectando eius pensare mitiur
grumelia. quare mitatur iustus me
rita. pcia beneficiis celestibus coe
lice. mitat z pnte vita que exebrat
horrere. Ille augmentis sancte bte
maiestat. hic pcata dampnādo. iusti
tiā qua nō amabit exercat. Iusto
meliorata vita pficiat. pcator
corrigatur ut viuat. Ille bonis
ebuat. salutare exemplū. hic ma
lis ostendit correctionis remedium.
Ille prima mēti sancti expectet. ex
spectet. hic supplicia semet corrige
do decimet. Sic fit ut etrusus glo
riam. bene viuendo capiat. et
pcator correcto. indulgentia diui
na pietate pcipiat. Lectio sancti euā
gelii scdm Mathm
Dixit ihs discipulis suis. Simile e regnū
celoz homini patrifamiliar. qui exijt
primo mane. conducere operarios i vine
am suā. Et Rlq. Omelia bti Gregorij
pape de eadem lectione
Ex explanatione
sua. Multa ad loquendū sti euāgelii
lectio postulat. qua uolo si possim
subbrecuitate pstringe. ne nos et
extensi pressio. z plura exposito
rē videatur onerare. Regnū celoz
patrifamilias. Simile dicit. z qđ ad
excolendā vineā suā. operarios con
dixerit. Quis uero pfectior
similitudine me rectius tenet. qua
conditor mē. qui regit qđ ydidit
Et electos suos sic in mūdo hoc
positos. quasi subiectos dñs domo
Qui hz vineam. vniuersitatem scz
electorū que ab abel iusto usq ad
ultimū electū. qui in fine mūdi.
nascaturus e. quos sanctos produxit
qui tot patriarches misit. Hic itaq; pa
familias. ad excolendam vineā suam.
mane hora tertia. sexta. nona. z un
decima operarios conducit. qr a mūdi
huius ortu usq in finem. ad erudie
dam plebem fidelium. predicatores con
gregare nō desistit. Mane etenim
mūdi fuit. ab adam usq ad noe.
hora uero tertia. a noe usq ad Ab
ham. Sexta quasi ab abraha. usq
ad moysen. Nona aute a moyse
usq ad aduentū dñi. Undecima uo
ab aduentu dñi. usq ad finē mūdi.
Iqua predicatores sancti apli missi
sunt. qui mercede plenam. z tarde
venientes acceperūt. Ad excudendū
ergo dñi plebem suam. quasi ad
colendam vineam suā. nullo tpe
desistit operarios mittere. quia z prio
re tpe. prophetas z postmodū p legis doctō
res. z pphas. ad extremū uo p
apostolos. Dum plebis sue mores
excoluit. qui p operarios in vinea
cultura laborauit. quanuis i diuerso
modulo. uel mensura. quisq; tū
fide recta bene actionis exercuit. hi
vinee operarius fuit. Operator q
mane hora tertia. sexta. z nona. atq;
ille hebraicus pplus designatur.
qui in electis suis. ab ipso mūdi ex
ordio. dum recta fide deum studuit
colere. qui non destitit in vinea
cultura laborare. Ad undecimā
uo gentes venerant. quibus z dr.
Quid hic statis tota die otiosi.
Qui em transacto iam longo mūdi
tpe. pro vita sua laborare neglexe
rant. qui tota die otiosi stabant.

Sed pensate fres/ quid inquisiti ꝛ
ꝓdeant. Dicunt ei/ qꝛ nemo nos
ꝓduxit. Nullus quippe ad eos pa
triarcha/ nullus ꝓpheta uenerat/
Et quid ē dicere/ ad laborē. Nemo
nos conduxit/ nisi quia uite nob
uias nullus ꝓdixit. Quid ergo
nos a bono ope. tessimes/ excusatē
mā dicturi sumꝰ/ qui pene a mois
utō/ ad fidem uenimꝰ. Qui uerba
uite/ ab ꝑis timabilis audiuimꝰ
Qui abubeibo ste etne/ potū ꝓdi
turōnis sumpsimꝰ. cū latte tacmꝰ/
Possumꝰ uero ꝛ eisdē dicere
horaꝛ/ etāt ad unūquēq; hominē/
ꝓ etatū mometa distinguere. Hec
quippe intellus mī puericia est.
Hora aut tria adolescentia intelligi
ꝑt/ qꝛ cū iam sol in altū ꝓficiendō
talos etatis arcsit. Sexta uero
Juuetus ē/ qꝛ uelut meridiē sol
figitur/ dum in ea plenitudo robo
ris solidatur. Nona aut senectus
intelligitur. in q̄ sol uelut ab alto
uere descendit/ quia ea etas a talo
re Juuentutis defluit. Undecīa
uero hora ē etas/ que decrepita/ ul
uetterana dicitur. Unde ꝛ ꝓcti. uel
de seniores/ nō gerontas. ꝙ ꝑsuete
uos appellant/ ut plus q̄ seneste
scimentꝰ. quos ꝓuectiores uocat/
Quia ergo ad uitā bona. alius
puicia. alius in adolescentia/ alius
Juuetute. alius in senectute. alius
undecīpita etate producit/ q̄ di
uersis operis operarios/ ad uineam.
uocauit. Operes ergo uocō fres
ꝑspicite Et si iam dei operarios est
uidere. poterit unusquisq; quid
agat/ ꝛ consideꝛ si in dominī uinea
laborat. qui enī in hac uita/ ea
que sua sunt querit. Ad hec ad
dīm uinea nō uenit. Illi nanq;
ond laborant/ qui non sua. Sed
lucra cōmūa cogitāt. Quos zelo ui
rutis/ studio pietatis inflammauit/
animabus lucrandis uigilant/
ꝓximū suum ꝛ alios ad uitā festi
nant. Tam qui sibi uiuit. Qui
tacems siue uoluptatibo pascitur/
tē otiosus redargnitur. qꝛ scrīt
tum diuinū opus nō sectatur/ Qui
uero ꝛ usq; ad etatē ultimā deo
uiue neglexit. q̄ usq; ad undeci
mā. otiosus stetit. Unde recte
usq; usq; ad undecīmā tempus
dicitur. Quod hic statis tota die
otiosi/ Ac si apte dicatur Et si
deo uiuere in puicia/ ꝛ iuuentute
noluistis. Saltem ad ultimā eta
tem respicite/ ꝛ ad uite cōtrā
riā nō multū laborate. cessa
tū sero uenite. Et tales ergo pa
tresfamilias uocat. ꝛ plerūq;
ante remuneraꝛ. qꝛ prius ad
regnū de corpe exeunt. q̄m hi
qui in puicia uocati ē mōebāt
An nō ad undecīmā uenit latro/
Qui ꝛ si non habuit ꝓ etate/ ha
buit tamē sero ꝑ pena/ qui
deum in cruce confessus ē. ꝛ pe
ne cum uoce senectutis/ spīm exala
uit uite. Ad nouissimo autē ue
dere denariū/ ꝑ familias cepit.
Quia ad paradisi regnum
plus latrone q̄ quis ꝓdest
Quidā presente legem. ꝙ
sublege fuerunt/ ꝛ tamē hi
qui in aduentu dīnī/ uocati sūt
ad celoꝛ regnū/ sine alīq tar
ditate ꝓuenerūt. Simile ergo

denariū acceptū/qui venerunt ad
undecimā/quē exspectauerē vero de
fidelio qui laborauerat ad primam/
q̄ equalem vite ete̅ne retribuendā/
fortiti sunt cū hijs/qui a mundi
ortu vocati fuerāt · hijs qui p̄ mū-
di fine ad d̄m uenerunt · Vnde
dicit in labore p̄cesserunt/murmu-
rantes dicūt · hi nouissimi
vna hora fecerunt/z pares il-
los nob̄ fecisti · Q̄ portauimus
pondus diei z estus/pondus
eni dei · z estus/portauerūt hi/q̄s
annidi nec q̄ diu hui cō tingit
viuere · necesse fuit etiā longiora
tarmis tēptamēta tollerare Vnūq̄q
enī pondus dei z estus ferre e/
p̄ legionis vite tpa/tarmis siue talis
fatigare · Sed queri p̄t/cur murmu-
rasse diuti sunt · qui tales sēp
ad regnū vocantur/Celoz etem
regnū/nullus murmuris accepit/
nullus qui acceptit murmurare
p̄t Sed quia antiq̄ p̄res/usq̄ ad
aduentū d̄m/quo libz iuste vixerit/
diuti ad regnū nō sunt · nisi ille
defenderet · qui paradisi dauitica
hominib̄/inēpositione sue mortis
apperet/eoz horū murmurasse
est · quod z recte pro p̄cipiendo
regno vixerūt · Et tamē diu
ad p̄cipiendū regnū dilati sunt/
Nos enī p̄ pactam iustitiam
infernū lota · quamius tranquilla
fuisse perunt/eis profecto · z labo
rasse fuit in vinea/z murmura-
sse/q̄ enī p̄ murmurare denā-
riū acceptū Q̄ p̄ longi mi-
mi tpis/ad gaudia regni p̄uenerē
Nos aute quipd undecima vien.

p̄ laborem nō murmuramo/et
denariū acceptimo · qā p̄ mediatōis
aduentum in hunc mundum/recte
tēt ad regnū ducim̄/mox ut de
corpe exim̄us · et illud sine mora
capimo/quod p̄res antiq̄/cum
magna grāe dilatōne meruerūt/
Vnde z idem patrifamilias dicit/
Volo z huic nouissimo die sicut
z tibi · Et qua tpā regni p̄cipiō/
eius bonitas voluntatibz · rece
pibūgit · Aut nō licet mihi quod
uolo facere? Stulta enī questio ho
minis/tonā benignitate dei Con
queredum ē esse hominē/nō si da
ret/quod nō deberet Sed si non
daret/quod deberet · Vnde apte
subditur · An oculus tuus nequa
ē/q̄ ego bonus sum/homo q̄ alr
se de ope nemo de tpe extollat/ Nemo
cū hoc expleta sūma · subsequēt
veritas clamat Sic erūt nouis
simi primi/z primi nouissimi
Ecce enī/z si simus · que ut q̄nta
bona egimo · Ad hoc supnus iudex/
q̄ subtilitate hō examinet ignora
mus · Et quide gaudendū tuiq̄
summo ope est/si regno dei ē nel
vltimus Sed p̄ hec terribile ē
valde quod sequit Multi aute
sunt vocati/pauci uero electi/q̄
z ad fidem plures venūt/z ad
celeste regnū pauci p̄ducuntur
Ecce et ad habendā festinitate
q̄m multi quemmo/ecce pietes
ipsemus Sed tamē quis sciat/
quā pauci sunt/qui i celo elāz
dei gregē numerēt/Ecce vox
omn̄ xp̄m clamat/Sed vita om

non clamat/ p̄ clerici deum uerbo
sanctue/ morbo fugiut. Hinc
etem ad tytum paulus dicit/ Cō
fitent se nosse deū factis aute
negant. Hinc Iacobus ait Fides
sine opib⁹ mortua. Hinc p̄a
tā dns dicit Amultiplicati z locuto
sum/ multiplicati sunt/ sup numer
Notante aute dno/ sup numer mul
tiplicant fideles. quia nonnull⁹
hi⁹ etiā ad fidem accedunt/ qui
ad electo⁹ numer non p̄tinent
Hinc etem fidelibus/ p confessionē
adepti sunt. Sed ꝓpter vitam
reprobam/ illuc numerū in sorte
fidelium nō merent. Hoc omne
sancte ecclie/ bedas cum agnis uesti
pit. Sed attestante euangelio/ cū
iudex uenit/ bonos a malis sepat/
Sicut pastor segregat oues ab he
dis. Deus em possunt/ qui hui⁹ tēp
mis sue uoluptatib⁹ seruiunt/ illuc
de omni
grege mutari/ illuc eos a
sorte humiliū iudex sepat/ qui se h̄
in superbie tumido exaltant. Nec
num celos penetrare nequeunt. qui
hic z in celesti fide positi/ toto desi
derio terrena quesierunt. Cernere multos
tales intra ecclīam/ frēs fatēr km
remittit. Sed eos nec numerari/ nec
desperare debem⁹. Quod em sit
hodie aspicimus. Si quid cras futur
sit/ omnipotēs nescimus. Plerisq
z qui post nos uenire dicunt. per
ociositatē nos bonū opus anteredit/
z uix cum reatu sequim⁹. quē ho
die preire uidebim⁹. Certe cum
Stephanus pro fide moreret/ cu
tus lapidantiū uestimenta seruabat/
Omnium ergo manibus/ p̄ quos lapida
tus est/ qui ad lapidandū omnes exertos
parates
reddidit. z tu me eundem ipm in
sancta ecclīa/ laboribus antecessit;
que ꝓsequendo martirē fecit. Deo
ergo sunt. que tollere penitus
debemus. Quia ei/ multi vocati/
sed pauci electi sunt. Omnis est/ ut de
se quisq; minime p̄sumat. Nā z
si iam ad fidem vocatus es/ utq
ꝑuenit regno dignus sit nescit/
Secundū ueō est. ut omnipotēs
gratia. que fortasse tuis⁹ iam
gustat/ desperare nō audeat. quia
diuine misericordie/ diuitias ignō
rat. Item fres. que nup cōtigit
refero/ ut si pōtes. uos ēē ex
corde contractus/ omnipotentis dei
misericordia/ amplius ametis. Pre
senti anno i monastō meo/ quod
uox bona mihi hominū z
pauli etiā situm ē. Frater quidē
ad quietionem uenit/ deuote sus
ceptus. Sed ipe denegauit quātu
ē. Hunc ad monasterium se suus
tempore nō corde secutus ē. Nam
valde conuersationis vita/ z ha
bitum detestatus ē monasterio ut
hospes hospitabat. z monachor
vitam moribus fugiens/ recedere
a monasterij habitatiōne nō po
terat/ quia uel quid agerent ul
unde uiuerent non habebat. Cui
eius penitus cuncta onerosa. Sed
hunc oēs equanimiter pro
fratris eius amore tolerabant/
Nam superbus z lubricus/ si qua
ꝑ hoc seculum sequeretur
vita nesciebat. Irridebat uero
si quis hanc illi predicare uo
luisset. Itaq; habitu seculari
utebat i monasterio/ sibus locis

erexit tunicā assumpsit)

mutabilis instabilis/mente tumdus
ueste tompositus · actõne dissipatus
Vicensē qute Julio nup elapsō/huic
qm nostis pestilenāe clade pausā
est · Cum ad extremū bemeō vige
ri cepit · ut aīmā redderet · Et vltrā
jam corpis parte pmortua/vitalē
virtus in solo pectore z lingua re
mansērat · frēs adstant/eiusq
certum si quātū deo largiente po
terant/ordine tuebantur · Ille sū
bito desponē ad deuorandū se uehe
mēs/magnis cepit vocibus
clamāe dicēs · Ette detestom ad de
uorandū dignus sum/pp q̄ precem
pseruant deuotāe me nō pt/Cur
michi moras fictis · Date locū/
ut ei deuotare me liceat · Cumq
hunc frēs ut signū sibi ceruicis
spmeret admonerent · Respondebat
vretute qua poterat dicēs · Volo
me figere/sz nō possum · q̄ a dex
tera pmor/sinume ois ea fauce
mea limunt/guttur meū ea
ere suffocatume · Ette ab eo brachi
mea gpmūtur · Cor z caput meū
cere suo absorbuit · Cumq hec
ille pallens/tremens/z mortē
diceret · ceperunt frēs uehemē
tius orāmbq insistere/z oppressum
dracois pnīa · suis precibus
adiuuāe · tum repente liberatq/
magnis cepit vocibus clamāe di
cens · Deo grās · Ette discessit/
ette exist · Ante ordnes meos
fugit deus/qui me acterpat ·
Mox autē pfuturū se deo/z cē
monachum deuouit · atq atque
illo mucusq febribus premitur
doloribus fatigatur/Morti quidē
subtractus ē/sed adhuc plenus
vite restituus nō est · Cruda em lō
gis/z diuturnis inquietatibus
pssus est · longo langore fati
gatur · z diu cor regis quietud
mis durius contremat · q̄ diuina
dispensatione agitur/ut plurimi
vita gratiōr prolixior crueat/
Quis illum unquā scelerā adtem
uerisse credere · Quis tacta
dei misericordia consideratē suffi
ciat · Ette Jumentū pcamus ora
tione vidit in morte · cui secuit
in vita/Vel vidit ut cruram fu
dtius perderet · sed cui sermeat
saret/ · Orando resisteret/ipmq
resistendo fugaret/z ei a quo
plus nō videns tenebat/vidit
potea ne perret/Que ergo lu
cra maerere/tuis ea diuine nō
seruorde sufficiat · Cū spē am
tente pietatis diuitias nō obstu
pescat/Has diuine pietatis di
uitias desiderauit psalmista cū
dicēt · Adiutor meus tibi psallā/
q̄ tu es deus/susceptor meus es/
deus meus misericordia mea
Ette ppendens in quibus laboribus
humana sit vita constituta/deū
appellauit adiutorē · z q̄ a tribu
latōe presenti/requie eterna
nos susceperit · Appellat etiam
susceptorē/Sed considerans
q̄ mala mea aspicit · z portat/
culpas meas tolerat · Et tamē
nos p pmias ad pmia ēternas
noluit deum misericordē dicē
sed hunc ipsum michi uocauit
dicens · deus meus · mea
Reuoremur ergo ante oculos

mala que ferimꝰ. Peruenimus ex ꝓ-
dei benignitate tolerantur. considēmꝰ
que sunt pretut eius iustēa. ut non
culpas mulgeat. Sed celeste regnū
penitentibꝰ eas ꝓ culpas ꝓmittat
Atq; ex ombus medullis cordis dica
mus singuli cuamo omēs deus
meus misericordia mea Domia ɔlxc.

Sermo bti Johīs de lapsu ꝑmi hoīs

Nemo qui nesciat in principio
hominem sic adeo plasmatū.
ut instrueret prudentia/con-
silio formaretur/tractūs capax di-
uina prudēcie redditur. Instrueret
inq; prudentia/hostis calliditatem
uitaret/consilio. quo salutaria. ac
tra inquireret/tractare. qua dō cre-
tori placidum se cognosceret. Et
em dns deꝰ uidens hominē inopē
tem que fieret/insternat/munit
z armauit/quippe/qui cū dyabolo fuit
pugnaturo/nichil quibꝰda armis/
hoc e prudentia/consilio/tractare fuit
instruendus. Addidit ꝓterea legē/
qua dñi uoluntate cognosceret/
z quid ꝓtemptanti inimice posset
adhiberet/ Cui quidē homo ita
tus. dū dyabolo ꝓsuadenti/sibi ondi re
bemi defensit. Sic z uitam qua
habuit perdidit/z morte q̄ ignō
rabat accepit/ Stabat adam iuxta
uxorē/z dyabolum. iuxta enim
hostem. iuxta mulierē z serpentem/
Dyabolus ꝓsuadet ut noceat/ea
sentit ut pereat. Dyabolꝰ mu
lierē astucia fallendi cognouerat/
et mulier incauta serpentis uirus
excepit. Dyabolus. qui se non
potuit/ꝑ uxorē adam ꝓtoplastē
cumuent. Adam uero ꝑ uxorē
uenit in reatū. quā adeo accepat

magis

in auxilium. Prothdolor/ꝓspera ꝑ
tractū cedit/utilia pudicem opat̄/
Demiꝝ plus adam domesticus/quā
primi iaculus lesiue/plus ꝓdit/
q̄ hostili ense ꝓmittit. Plꝰ mu
lieris/q̄ ēnico gladio uulneratur/
accessit em serpens subtilis/ut fal
leret. et accessit nō ut uiro. sed ut
mulieri serpentinū uenus insti
geret. Accessit inq;. ut unus
cōsensu/utriusq; nocere potuisset. Si
li ꝓsuadet/quod amboꝝ ob utriusq;
obsunt/quod uni animi malina s̄
pentis infecit. Demiꝝ consentēs
mulier talis cta uiri extitit. q̄le
cta se malina serpentis inuenit. Sua
ꝓsuasa e z ꝓsuasit/infecta e. et
infecit/ decepta e z decepit. que
quidē mulier ferit2 sua duplici.
altera ꝓpria/communi altera. ꝓpria q̄
filios parē in dolore ꝓcreat est. Cō
munia/q̄ cū uiro/morti addicta e.
Altera/q̄ serpenti assensit. altera q̄
meruit ꝓsuasit. De consensu ei
mortis sententia incidit. de ꝓsua
su in dolore filios parē meruit. Hec
ergo sua. Quia qui nō nouit
dū patitur. stat. et qui nesciat
dū expungit sentit/ z qui ignō
rat dum expetitur agnoscit. Proch
dꝰ nephas ꝓceptū dñi q̄ temnit/z
ꝓsuasio serpētis auditur/desipiat
deus prudens/z serpens auditur
desipiens/ sic mittitur salutaria no
mia/z retinuit uenenata colla
quia. Unde admittitur hō extor
temptu morti/ qui maluit obedi
re serpenti/ Spoliant gloria/
dignitate priuant. facti sunt

quos non erant / dum amittunt q̄ fuerant. Adeo gaudet serpens p̄ traſſe quos uoluit · letat̄ p̄missē homīē quod optauit / exultat malitie effectus / in hominis decep̄ nē implesse · z nichil infelix uulnā tum semetipm̄ dum uulnerat / tu cidatū dum trucidat / dū homīē p̄mit / se ipm̄ esse p̄emptū · Con tristatur de homine finē meruis se q̄ uitā / meruisse meliū q̄ salu tem / gl̄iam obtempsisse q̄ morte / Deo tamē plus malicia serpentis / q̄ hois obtemptu cōmotus ē · plo fallacia diaboli / q̄ hominis p̄fidia denotauit · Adeo dns deus z sem tam execrat̄us ē hostis / z tam hominē miserat̄us ē · crudelitate hostis exhorruit / z deceptū hoīē paterna pietate exoluit · nimiri utroq; tute p̄motus ē · et pro homine clementer exoluit · q̄ de ceptus ē Demiq; dns deꝰ · Vbi es inq̄ Adam · Ad confessionē uocat dum mīrogat · uult eū fateri / p̄ius · dum ab eo inquirit admis sum · Querit misereri / dū cum reo de culpa colloquit · Veniam cogitat / qui tantum obtempte legi nocuisse / obiurgat culpam / ut posset retribuere uenā / ut fore instruendo nō potuit / eos possit offendo purgare · Arripuit cō mota pellucida / ut qui confessi de lictū ia fuerant / uenā cultu hu militate p̄pinq̄t · Ostendit dns quibus officiis · possint delicta p̄cū / endi confessione z deformitate cultus / ueniam posse facillime impetrare · Vt em̄ quadra declā / quod deo teste cōmiseris · Sit paulo sum ē / ſſ splendore cultus animi / nocentia meliaris · Nemo itaq; / nemo pudor uita · desperata letitia contegat / nemo infecto delictis animo / dissimulationis crimē / augmentet · Animam crimina / corpus maceret / mestitia · Si uexatus ē animus / gaudeat corpus · quis quotiens corpus / causa est · animo mestitia q̄ doles tit · Certe quale ē corpus uitia si ne animi compassione ē nō posse · animi uitia corpus contristare piaculi · pariter contristent · ut pariter pena obsequatur / quia utrosq; si mul aut beneficio foueri / aut iniuria uexari necesse ē · Nec est aliud est homo · q̄ corporis animiq; commercio iuncto · Hec em̄ duo q̄ tam diffim cōmixto differunt / tamen hominē dum iungunt efficiunt · Vt em̄ multa separari nō possunt · ita mul bonis / malisq; meritis / sepent · Vt ei nō pt a corpus bonus animus sepa ri · Ita ab animi malus / corpus nō pt dissociari · Si em̄ in dei iu dicio · utrecq; substancie / aut sup plicio aut p̄mio expungent · Cur nō / z in hoc seculo pariter aut mes titia aut letitia p̄strumt · Vnde tibi xp̄iane excussio nulla ē · qui po sessurus liberatus es · post captiuitate redempto · po uera tionem curato · p̄ mitium esti tuto · habes in omnibus q̄ exceas habes exempla q̄ timeas · Adā em̄ nec fallacia diaboli norat nec deceptu cuiusq; casum deflenti quidē forsitan posset euadere nisi prius cū hoste dum confligit occumbet · De iam mistitui deꝰ

tibi gestoꝝ exempla ꝓposuit. Ette
inquid sanus factus es/ iam noli
peccare/ ne deterius tibi aliquid co
tingat. Noli inquid peccare ꝓ dema/
noli vulnerari ꝓ culpa/ Noli sordi
dari ꝓ gratia/ cogitatu inquid q̃ hoc/
grauarem e culpa ꝓ dema/ re
nouatum vulnus/ peiꝰ dolere post
quam/ molestius homine sordidu/
ꝓ gram. Qua re indulgenae/
gratus es/ q̃ ꝓ dema peccat/ sani
tatis ꝺonum es/ qui semet ꝓgꝰ
caeratus es/ vulnerat/ nec mundu
meret/ qui seipm ꝓ gram sordi
dat. Dorco qui ꝓ ablutione no
peccat/ metue 2 pmium. Re post
quam tantus es/ sanitatis possidꝰ
donum. Qui gram illesam te
nuerit/ etnitatis acquiet regnu/
Grauc e em homine instructu
delinquere/ grauius ia absolutum
peccare. Seruo peiꝰ e qui patrn
ꝓ culpam libertate offendit/ Be
neficij ingrato e/ qui datoꝝ e tu
moris arrogantia despicit. Qua
re aut salutem de exemplo acquire/
aut de consortio similem sibi
metue/ ne seuerꝰ sententiae iudicem/
qui benignu q̃tepsceris ꝓsuasorem.

Secundū Iuam ...

In illo tempe. Dixit ihs turbis
similitudine hanc/ Exiit q̃ seiat
seminare semen suu/ Et dum semi
nat/ aliud cecidit secus viam/ z con
culcatu e/ Et volucres celi comede
runt illud. Et Reliqua. Omelia
beati Gregorii pape de eadē lone.

Letio sancti euangelij/ quā
mod fecꝰ him auditoꝝ/
expositione non indiget/
Sed admonitione. Qua em ꝑ met
ipam veritas exposuit. Hanc
discutere humana fragilitas
no ꝓsumit. Sed e quod soluere/
hac ꝓpt expositione diligenter pensare
debeamus. Qua si nos uobis
semen verbum/ agꝝ mudu/ polu
cres denomus/ spinas diuitias
sugmistare dicemus. Accedeꝺ
nobis/ mens forsitan vel dubitaret/
Unde idem dns ꝓ semetipm dignꝰ
est exponere/ quod dicebat aut stat
rez significatones querere. In hmoꝺ
etia/ que ꝓ semetipm voluit expla
nare. Exponendo ergo quod dixit/
figurate se loqui monuit/ qtus e
tos nos teꝺꝺet/ cu nobis mea fra
gilitas uerboꝝ illius figuras
aperiret. Quis ei modi tedet/
si spinas diuitias interpretu us
luissem/ maxime cu ille pungant/
iste delectent. Et tamen spine sut/
que cogitatoꝝ suaꝝ primitone
mentem lacerant/ z tuum usꝰ ad
patrn ꝓtrahunt/ qi influto uane
cruciatꝰ/ Spinas bene hor ꝺoꝰ
alio/ euangelistu testante nosꝰ
dns diuitias/ Sed fallaces diui
tias appellat/ Fallaces ei sunt/
q̃ nobiscum diu pmanē no possꝰ/
Fallaces sunt/ que mētis medi
opia no expellunt. Hole aute
diuitie nere sunt/ q̃ nos diuites
pretuntq̃ facit. Si ergo fratres
kim/ diuites ee cupitis. Veras
diuitias amate. Si cu me ueri
honores queritis/ ad celeste ꝙ
me tendite. Si gla digmtatu
diligitis/ in illa supna angelo
curia/ asscribi festimate. Verba
dei que auree capitis/ mēte re
tinete. Cibus em mētis e sermo
dei/ z ql acceptus ulq̃ stomacho

laguente reuertur / qđo audito fmo / fugitre medre nō tenet. Sed qđ alimēta nō retinet / huic p fecto vita desperatur. Eterne ergo mortis pitulum feridate / si talium quidem ſtē exhortationū accipitis. ſi uerba vite id ē alimēta iustitie / ſmedicia nō tenetis. Ette transite omē quod agitis / z ad extrema iudicia ſi ulla moneri inpositione / cottidie volentes. Nolentes z pperatis. Cur ergo amat quod relinquit? Cur illud negligitur / quo puenit? Memento quod dicitur. Si quis hz aures audiendi audiat / Omis em qui illic. aderant / aures corpis habebant / Sed qui auditis aures hmitibo. Si quis hz aures audiat dicat. Aures paulubio credis requirit. Curate ergo ut acceptus fmo in cordis aure remaneat / / curate ne ſeme uiā cadat / ne malignus ſpūs uenit / z a medria verbum tollat. Curate ne petrosa terra ſeme excipiat / et fructum bonī opis ſine pſeuerātie radicibus mittat. Multis ei libet q audiūt / bonī opis mitia ppōnit / z mox ut fatigari ab aduersitatibo cepit / / inchoata derelinquit. Petrosa ergo terre / humore nō hūit / q hoc quod gmi audierat / ad fructū pſeuerantie non poduxit. Multa nāq; cū uerbū q auaricia audiūt / eandem auaricia detestant / / rectū oim q temptū laudant. Sed mox ut viderit animo / quod cōcupiſcat / obliuiſcitur qđ laudabat. Multi em uerbum q luxuria audiunt / pollutiones carnis nō solum ppetrare nō appetunt / Sed eas ppetras erubescunt / Sed mox ut carnis ſpes ex oculis appuerit / Sic mens desiderium capitur. Ac ſi ad hui / ab ea mihil sit. cōtē If eade desideria deliberatum / z damnadi agit / que quidē egiſſe ſe memīnit Iam z ipa dāmpnauit / Sepe etiam q culpas expungim / z tamē post fletum ad culpas redimus / Sic balaam ustraheliti ppli tabernacula q̄ replans flemit / eiusq; ſe ſimilem i morte fieri deprecatus / dicens Moriatur aīa mea morte iustor / et fiant nouissima hor ſimilia / Sed mox / ut hora oratiōis trāſiuit. ſauaritie nequitia exarſit / Nam ppter promiſſa munera / ſ eius ppli morte offilium dedit. suo mori ſe fieri ſimilem optauit / z oblitus ē quod plāxerat / cū extinguē nolunt qđ p auaritiā ardebat / Notandum ued eſt / q exponens dns dixit / / quia ſollicitudines / voluptates / z diuitie ſuffocāt uerbum / Suffocant eīq; impetum cogitatiōibo ſuis / ſuffocat mens ſtream gulam / / z dum bonū desiderū ſurgē ad cor nō ſinit / / ſi aditu flatus vitalis negant / Notandū eaq / q duo ſunt / que diuitis nigt / ſollicitudines videlicet z voluptates / ſe p fecto z pauam mētē oppriunt / et p affluentia repliunt / Re em contraria / poſſeſſores ſuos / z affluctos / z lubricos facit / Sed quia voluptas quere nō pōt ſine affluentie / alio quide tpe / p custodie ſine ſollicitudine affligit / datz alio p habundātia ad uoluptates emollit / / Terra aute bz fructū p patiam reddit. Quia videlicet nulla ſunt bona q agimus / ſi non eq animiter etiam proxīmoz mala tollerauimus / /

Quanto enī quisq; alt̄ius p̄ficere
tanto in hoc mūdo ruit/quod duo
portet/quia cum a p̄ncipio seculo meta
me delatio defluit/eiusdem seculi ad
uersitas defluit. Hinc enī/quod
plerosq; animo & bona agere/et
tamē sub grauī tribulacōnū fasce
desudare/& terrena namq; desidēa
fugiūt/& tamē flagellis duōrbus
fatigātur. Sed iuxta rotem oīs/fruc
tum p̄ patientia reddunt/Quia ei
humiliter flagella sustinent/pro fla
gellat/ad requiē sublimē sustipiunt/
Sic vua calcibo tunditur/& vini
sapore liquatur. Sic olīua totius
omibus expressa/amurca sua deser/
& in olei liquore p̄figuefit. Sic
p̄ tritura aree/a paleis grana
separant/& ad horreum p̄gata
ruemunt/Quisq; ergo appetit
plene curta vincere studeat
humiliter/purgatoīs siue fla
gella tollerare/ut tanto post
aduersitatem mūdior oriat/quāto
mūc eius rubiginem/ignis tri
bulacōnis purgat. In ea portiū
q eiusdem ad etnā beati clemet/
p̄mia ē. Fuit quidam seruulus
noīe qui multi vtrm meū nouē
runt. rebus paup/meis dñs/
q̄ longa infirmitudo dissoluerat/
iam a p̄meua etate/usq; ad fi
nem vite/paralitico iacebat
Quod dictū/q: stare nō poterat/
q̄ nisi in lecto suo surgere/nl' ad se
dendū ualebat/nisi manū
suā ad os duce/nisi se potuit
latus aliud declinare/Venit ad
seruiendū mater/cui soli aderat/
et et quidq; ex elemosina potuit
atripe/hoc eoz mambo pauperibo
erogabat. Nequaq; frāt noūerat/
Sed sp̄tus sācte fibimet todiet
onerat/q: religiosos quosq; in hos
pitalitate sustipiens/hos tota se
legere/sine mīmissione faciebat
Factumq; ē/ut quīdā ad mesuram
p̄ceum/plene sacra sp̄tura diset
Cum sicut dixi/fratis fimoitus ig
noraret. Studebat in dolore semp̄ grās
agere/mane deo & laudib; diebus
& noctibo/vacare. Sed cum ita p̄tus
esset/ut tanta eis p̄mia remunerā
debuisset/Membroz dolor/ad vita
lia rediit. Unusq; se iam morti p̄xi
mū agnouit/& pcīnos utiq; hospi
talitatis susceptos admonuit/ut
surgerent/& cum eo psalmos/
p̄ exspectatione sui exitus decanta
rent/Cumq; ei eis/& ipe moies
pulleret/voces psallentiū i pete
repetunt/ni timore magni clamoz
dicens/Tacete/Nūquid no auditis
quīte resonat laudes in celo Cuiq;
ad easdem/quas ipe audiebat
laudes/mire cordis intederet/tra
illa adhuc carne soluta ē. Sed exci
te illa/tanta illuc fragrantia odoris
aspersa ē/ut oīs qui illuc aderat/
ineffimabili suauitate repleret/
Ita ut p̄ hoc patenter agnoscerent/
q: eum laudes in celo susceperisset/
Cui rei monachi me mīstrante/q
usq; mane vixit/& cū magno fle
tu testū solū/Quia quousq; eo
eius sepulture tradidissent/cla
moz naribo/odor illo fragrans
no recessit/Certe quo fine ab hac
vita exiit/qui in hac vita flagella

creſcit

equanimiter tolleramus / Sic vere in ꝑ
dicta / bona terra fructum ꝑ patia
rebdit / que excluta uomere dili
plme / ad remuneracoms segetem
puemt / Cum ꝑ fres audite / qđ
exaltacoms argumetu / in illo dis
trcto iudicio habituri sumꝰ nos /
q̄ abono ope torpentes / z pes et
manus attpimo / si dicta pcepta
egerimus z sme mamby implebit
Con ꝑ nos oms timt aplos osten
dit / qui ad regnū scm turbis
fidelm predicando trauerit / Con
ꝑ nos mercs exhibeat / qui ad ce
lestem patria / sanguine fusa dedo
puenerimt · Cum tam dicturi su
mus / tm habt · de quo locuti sumꝰ
sermonem uidemo / tm longius
lamgnce bractha tenuit / Sed tam
her abono ope no ligauit / her uo
bis tam fres agnitessit nos ad stu
dm bm opis instigate / ut cum
bonis uobis modo admirandū
ꝓmittis / scz tunc consortes esse
ualeat · Adiuuante dno nro Ihu
xpo / qui cum pre z spu sancto vi
uit z regnat in secla seclorum Ame

Dicta in. L. Sermo bti Johis Epi De fide Abrahe &c

Fides est religioms sanc
tissime fundamentu / cas
tatis vmaculum · amor
subsidiū / hec sanctitate firmat /
castitate roborat / dignitates ex
ornat / Inpueris splendet / in iu
uenibꝰ floret · in senectis apparet /
gubernat sexus / gradus ꝓficit /
officia cuncta custodit · In pue
rore grata est / in mediocri leta / in
completo honesta · Fides ami

catas seruat / collegia copulat / ar
tes gmendat / mllum despicit / mul
lum gtemnit / nulli de emissi q̄
ei forte defuerit · Fides mandata
tenet / pcepta ꝓuat / promissa con
firmat · Fides familiares efficit
deo / amicos ostituit xpo · Hinc ei
quisq̄ fidei promissa ꝓsecutus si
pfessione actibus suis / aut pre
mioꝝ pt compos exist̄e / q̄ promissa
fide noluit ostruere / ut iam aut
impleta fidei merces hoi repelat /
aut violate pena copetens tribu
atur · Huius fidei ab abraha duca
mus exordiū / qui cū octuagia con
stitutus etate / filiū adeo ꝓmissi
se credet acceptuꝝ / z fidei primi
m filio ostendit / z mstellarum
numeꝝ suam sobolem videamte /
fide eadem coꝑauit · Demꝝ primo
abrahe filius exoptatur / et ime
sa ei multitudo promitt̄ · Solacia
primo hēdis q̄runt / z immemorabil
sobiles destinat̄ · Vestis mag̃ ons
nesis abraha / quo destinati sit
tibi · Deo dicoꝝ qz q̄ mereamꝰ nō
respicis · Tantū em de me tua me
ruit fides · Tantū tua obsequia
ualuerut · ut z quid desiderer
norim / z face qđ mereris dere
uerim · Stamꝝ tibi naste filius /
tuo semē diffundet in milia ut si
militudim siderum roequetur ·
z harene imensitatibꝰ comparet
Credo mquid abraha dne · credo
qz potes / factuꝝ te gfidi quod
spondes · Licet cui defectam senec
tute marcentis mee etatis ro
sidero / aut sarre uiuꝰ sterile

Sacrifis

effectamq; condicionem adtendo. Sz
tue maiestatis potentia tracto; nec
tm talia promittant. Sed a quo promit
tant agnosco. Generare em filios
senilis etas nō patitur. Sed tua
one iussione completur. Steriles
filios hre nō possumt Sed hoc pos
se tue virtutes efficiut; Natura hoc
negat. Sed potentia mutat. etas
phibet; Sed tua potestia iubet. Im
possibile quidem istud uidet abo;
non tibi hominum. Non tue one ma
iestati Nature nō deo. Sterilis non
ons Unde credo patet. credo one;
Istud te fruz ee. quod dns Quam
his virtutibus cumulatis gentibus
munerabis. Tunc Sara concepit deo;
z pepit filiū. patre multarz ge
tiū destinatū. Nascitur filius
psaac ornamentum gnis; pare
tum gle; propinquor letitia; simi
le deus. hereditatis spes. Fidei
pmū. promisse sobolis testimoniū;
In cuius nativitate z ons promissi
credidit z abraham votum quod
optauit accepit. Gaudent oēs;
nimiū letantur; Fit em psaac oul
tus cum nascitur; oultior cū mit
titur; Nec em poterat ee nō oult;
que z pris fides condicerat. Et
propria nocentia tollebat. Fit
z sara ex sterili mater; fecunda
filio; fecundior futura ex po
Redit iuuenilis in senem; matres
etas reparatur. Iuuenescit mane
te senectutis etate; iuuenilia re
tunt ome. Denq; blanditur;
nutrit; lactat; et consequentia
coplet officia. que iam forsitan
obliuiscerer. si suo tpe dare pa
re credereret. Tunc locuto dns
ad abraham dicens. Accipe filiū
tuū quē diligis psaac; z vade sup
vnū montiū. z offer mihi illum
holocaustū. Mox abraham tam
celeriter decernit iussis celestibo
ee parendū. Nihil fluat dilatio
impatiū Verebatur em ne uolū
mora nocua offenderet. aut iussio
nem tarditas impediret. Denq;
properat. quod iussum e pficere festi
nat. Et preceptum e ad implere
fiut em letus cum eū susciperet.
Tenor tri enim mimo laudū dns
postularet. Ostendit abraham
tarissimū quē sibi ee filiū Sz
multo tarissimū filio existere dm
Nec dulcedine. aut affectus
pignoris resistebat. qui iussio
ni ut pficeret cogitabat Totos
em affectus quesiuit in deū. cui se
nouerat mancipatū. Denq; il
lam fidem seruabat in sese; cui filiū
iubetur offerre; qua dm pme
ruerat. cum eū mereretur ami
pere. Ad est psaac pris quē
etati dissimilis. Sz fide ac deuotē
equalis. Ad ē denq; psaac. q si p
pater disponet; ipē fieri libenter
optaret. Vota em filius parti
pris. ut pater diuine obtpat
iussionē. ut de consensu filij pr
sentis existet. z voluntati pris
esse filius mancipatet. Erat ei
tuesp vnus animus; par sensus
et similis tam deum affatus aut
genero stare pris in filiū trā
fusum g structeres. z inocentiam
filij pris nō de ee videres. sut et
patine fidei particeps filius

ortuisset z simplicitate filii pris
sublimitus redimaret. Qua fcam
tate Abrahm fretus firmit aiam
sibi ad sacrificiū ligna ostidit pu
eros scam adduxit. Cumq; ad ci
uitatē pmisset. Estote hic mḡ
ego z puer iste ibimo soli. Et cū
adorauerimo dm reuertem ad
uos. Statim patet cū filio pfici
tur solus. Ad que idem filius pr
inquid. Ligna ecce & cultrū z ignē
conspicio hostiam ḡ ymmolaturo
es quero. Desine mḡ desine
istud querere fili. qđ ad horam
sibi dns prouidebit desine querē
qđ sibi dns iam puidit. Magnū
psagiū pmittemus. Neq; mortē
tua iquirēt. ysaac hostia & hos
tia prem mactat. sacrificiū ef
fectus desiderat. Quis ab eo q de
erat querit. ne ipe qui loquit
immoletur. Ast ubi ad locum ue
tum est uteraq; mōte astendit. dra
pat extenuit. ligna opposuit fi
lium collocauit. Pauere mḡ pate
uoluit pfice. potuere igr te iussio
ne dm ad implere. Deo em qui te
condidit expetit qui dedit queri
z tu te eripuit te sibi desiderat
immolari. Non e em hoc parricidiū
nō est crudelitatis ad missum qz
votum e. Nec tibi fili agentiore
mors inferenda infert. Sed utq;
nobis salubriter prodē. Tanto eis
acceptabilis hostia quanto libentior
gloriose mortis exceptis benefi
tia. Quod iussis es pater pfice
inquid. quod disponis instant
ad imple. Ego em nec venio nec
retrusō. quod uoluis volo. quod
optas exopto. qz desideras et
ipe desidero. Demq; eo voto
ustam morte excipio. quo te cam
mihi inferre uelle cognosco tr
z si uteraq; nō exit. tamē cuncta
ista in actu ostendit. Nec pat
extensa manu gladiū sumit
dextra erigit iugulare filium
sacrificium pficere. Iussa dm vo
luit deuotus implere. z pce
te iam atq; imminēte ruentem
pcare mḡ dns patre fide tua
quesiuimus non filium. ut iugulaēs
optauit. Nec amabile pignus
tibi subtrahere. Sed deuotoēs
tua voluit ptemptare. Nunc
cognouit. quia amas deū plꝰ
quā filium. Iuno. In hoc mag
amas filiū. qz diligis dm
Quia dum nō pepercisti filio
pter deum. eundem tenū cō
stituisti dno gloriosum. Ce
re te benedictionib cumulem
et infinitam filiorū multitu
dinem ex eo tibi puenire cōfir
mem. Statim patrat arcus
qui pro ysaac fortissimo mētur
occidi. Nec em phas erat ut
ysaac qui typum xpi porta
batia patre hoc mitte macta
ret. quia pfta sacrificij hostia
xpō dno seruata. Procurat mḡ
q pro ysaac meretur occidi.
ut z promissum prīs de hostia
complet. z pfecto sacrificio pat
ysaac mitolomis reddit. Tut
uteraq; letus de mōte descendit
Poterat ep sacrificii uotū filio
saluo pficere. Filius q iussa pris
libenter optasse. Gaudet de pre
filio de filio pre. Gaudet pfiqui
familia cuncta letat. Gaudet igr

qđ z opus tantum pfectum sit / z quod prem̃ cum filio ſrolomos illus dus̃ reuocauerit. Secundum Lucam

In illo tempe assumpsit ihs duode cim discipulos sues · z ait illis. Ecce ascendimꝰ ierosolimā / z cōsummabũ omnā que scpta sunt · p pphetas · de filio hominis. Et seq̃. Omē bñ.

Redemptor Gregorij ipe d̃x. nē preuidens de passione sua discipulorũ cōs ptur bationes / eis longe ante z eiusdem passionis penā · z resurrectionis sue ylām predixit · ut ad mortem stant pōctum ē cū rent / fidē resurrectionis nō dubitaret · Sed quia carnales adhuc discipuli / nullomodo valebant tanta verba mſterij · venit ad miraculū. Ante cor oculos cecus lumē recepit / ut qui celestis mſterij verba nō capiebant / eos ad fidem celestia facta solidaret · Et miracula dñi z saluatoris mei / sic sunt ppendā sunt fidēi mei / ut et fiducialiter credantur facta / et tam p significationē · nobis aliq̃ prosint. Opa quippe eius · z p potentiā aliud ondit z p mſterium aliud locutꝰ ē. Ecce ei quis huius historia cecus iste fuerit ignorantia · Sed tamē quē p mſterium sufficiet nouimꝰ · Cecum quippe ē genus humanū · quod in parente primo a paradisi gaudijs expulsum · cecitate sue pene lucis ignorans · damnationis sue tenebras patitur · Et tamē p redemptoris sui pdicationē illuminatur / ut itinere lucis gaudia · iā p desiderium videat · atq̃ i viabate boni operis gressus ponat · Notandꝰ vero ē · qđ cum ihs ierucho adpp̃inquare dicitur · cecus illuminatur. Ierucho quippe mr interpretat luna. Luna autē in sacro eloquio · p defectu ponitur carnis · Quamdiu mē cecus / decrescit · defectū mē mo / lunatis ostendit · Dum ergo qđlibet nostre ciuis adpp̃inquat ierucho / cecus ad lumē redit / quia dum diuinitas defectum mē carnis suscepit / humanū genus lumē / qđ amiserat recepit. Vnde em deus humana pati. Vnde homo ad diuina sublenat. Qui videbit cecus / recē z uiā qua sedere · z meditare debuerit · Ipā ei veritas dicit · Ego sum via · Cum ergo tenebre lucis claritatē nesciut · cecus est / Sed si iam i redemptore credidit · uiā viam sedet · Si autē iā credidit · sed ut etiā lumē recipiat · rogare dissimulat · atq̃ a precibꝰ cessat · cecus equidē uiā qua sedet · Sz minime mendicat · Si uero z credidit · et exoratꝰ z uiā viam sedet · cecus et mendicat · Quisquis ergo creatur sue tenebras agnoscit · qđsq̃ hoc quod sibi de ē lumē ēternitatis / fel lugit · Clamet medullis cordis · clamet voluntatis affectꝰ · Ihu fili dauid miserere mei · Sed quid clamante cecō subiungit · audiamꝰ. Et qui p̃cebant increpabāt eum · ut taceret · Quid autē signant isti · qui Ihu venientē precedunt · nisi desiderijs carnalibꝰ curiositatis tumultuosq̃ motꝰ · qui primo ihs ad cor meū veniat · cepta mee cogitationis mētis dissipant · Et voci cordis mortis pcurrant · Sepe namq̃ dū quieti ad deum · p̃ pretrita peccata volumꝰ / dum contra hec eidem exorare peccata que pretrauimꝰ conamur / occurrunt cordi fantasmata pristi-

moueris

que fermus ſmentis mee acie reuberat.
conſumant aiam. z vote mee deptacõ
mis p̃mut. Qui pibant g̃ mee
pabant eum. ut taceret. Nã pus q̃
ilis ad tor mis vemãt. mala que
ferimꝰ cogitacõm mee ſuis ymagib⁹
illuſa. ipa nos mã oõne cõturbãt.
Sed quid ad her illumiãdꝰ tetus
ferũ audiamus. Ipe uero nil tonia
tis clamabat. Fili dauid miſerẽ mei.
Ecce quẽ turba mãcepat. ut taceat.
magis ac magis clamat. q̃ q̃nto
ſilẽ p̃mimur. tanto arcẽq̃ oõm
miſtere debemus. Conteniat tur
ba ne clamem⁹. q̃ pter nr̃as
fantaſmata. plerũq; z in oõne
patimur. Sed mmirũ neceſſe e.
ut uox tedis mei. quo duꝰ repel
litur. ualentius miſtat. q̃mꝰ
cogitacõis illuãe tumultũ ſupet.
atq; ad pias aures dñi. mmetate
ſue importunitat̃ erumpat. In
ſe ut ſuſpitor retognoſcit vnus
quiſq; quod dicim⁹. Quia dñs
ab hor mũdo aiam ad deum muta
mus. dum adoratõis opꝰ q̃ti
tim ipãq; pus deltabilit geſſi
mus. importuna poſtea i oõe
nr̃a tolerauimus. Vix eor cogitacõ
mam ſti deſideri. ab oculis tor
dis abĩtur. vix eor fantaſma
ta q̃ pme lameta ſupant. Sed
ñ in oõe uetra vehemẽ ter
miſtimus. tranſeamꝰ ilũm fi gi
mus. Vnde illic ſubditur. Stas
autẽ ilis. iuſſit illum ad ſe ad
duci. Ecce ſtat qui ante tranſie
bat. q̃s cum ad hunc turbis
fantaſmatum i oõne patim⁹ ilũm
aliquatim⁹ tranſire ſentimus. Cum
ꝑo oõm vehement miſtimꝰ ſtat
ilis ut lucem reſtituat. quid deus
mercede figitur. z lux amiſſa rep̃t.
Qua tamẽ lunce. z aliud aliquid
nobis dns ſinuit. quod mtelligi
de humanitate. ac diuinitate illiꝰ
utiliter poſſit. Clamauit etem
cetum tñſiens audiuit. Sed ſtas
mmaculũ illudentib⁹ exhibuit.
Tranſire nãq; humanitatis e. ſtare
diuinitatis. q̃ humanitatẽ quippe
habuit naſci. teſtere. mori. reſur
gere. de loco ad locum venire. Nã
uero i diuinitate mutabilis nõ eſt
Atq; hoc ipm mutatẽ tranſire e.
ꝑfecto iſte tñſitus ex carne e. non
ex diuinitate. ꝑ diuinitate ueõ
ei ſemꝑ ſtare e. qua ubiq; p̃ſens
net. p motũ venit. nec p motum
recedit. Cum igitur clamãte dño
tranſiens audiuit. ſtans illuminauit
Qua. q̃ humanitate ſua uotibus
mee ceritatis tompatiendo miſertꝰ
e. Sed lume nobis ꝓe. q̃ diuini
tatis potẽtia infudit. Et nõdũ.
quid recto vementi dicat. Quid
tibi mis facia. Numquid q̃ lume
vedere poterat. quid uellet rectꝰ
ignorabat. Sed peti volt hoc. q̃d
z nos peteret. z ſe contẽdẽ proſ
tit. Importune nãq; ad oõnẽ nos
amonet. z tamẽ dicat. Stat puter
bre. Quid opus ſit vobis. antecq̃
petatis eum. Ad hoc ergo requit
ut petat. z ad hoc requirit ut tor
ad oõnem excitet. Vnde z tectꝰ
ꝑtino adiungit. Dne ut videam

Ette cetus a dño nō aurū ꝫ lucē
quesiuit · parumpendit ꝫ lucem
aliquid querere · Quia ꝫ si habē
cetus · quod libet pt / sine luce nō
pt videre quod hz · Intem ergo
fecē ām eum / quē ꝫ corpe audi
uimꝰ / ꝫ mente saluatum / Non
falsus diuitias / nō terena dona /
nō fugitiuos honores a dño /
sed lucē queramꝰ · nec lucē que
loco claditur · que tpe finitur /
q̄ noctiū intēptōe patiatur ·
que a nobis cōmunit tu pte
ribz cernitur · Sed lucē querā
quā videre cum solus angelus
possimꝰ / q̄ nec nocū inchoat /
nec finis angustat · Ad quam
p certo lucē / via fides est · Vnde
cē ꝫ illūato cēto primus respō
detur · Respice · Fides tua te
salūm fecit · Sed ad hec cogitauit
carnalis dicit · quō possim lucē
spūalem inquirē / quā videre nō pos
sum · Vnde michi certum ē · Si sit
quod corpus oculis nō influyet
Cum saluari cogitacōm ē / q̄ breuit
quisq̄ respondeat · Quia ꝫ hī pā
que sentit nō p corpus / sed pnā ꝫ
cogitat / ꝫ nemo aiā suā videt · nec
timē · nec timē se dubitat aiā
hre · quā non videt · Et inuisibili
aiā visibile regitur corpꝰ Siam
ferat quod ē visibile / primus cor
rumpit · cor quod visibile sta videt
bat · Et inuisibili ergo substā
m hac vita · visibili vimur · et
ē vita inuisibilis dubitat · Dz ia
petemꝰ cēto quod futū sit / illī q̄d
pē fecī audiamus · Sequitur ·
Confestim vidit / ꝫ sequebatur
eum · Videt ꝫ sequitur qui
bonū quod intelligēt operat · Vidz
aute ꝫ non sequit · qui bonū q̄d
intelligit / sed bene opari otep
mit · Si ergo fecē ām cēatutem
mē pegrinacōm agnoscimꝰ · Si
credendo in redemptorem mī missi
um nā ꝫ iam sedemꝰ · si pcedēdo
cottidie ab auctore mō · vite lucē
petimꝰ · Si eadem luce iam per
intellam videndo illūati · post ce
atutem sumꝰ ihm q̄ mente ꝫ
mmo ope sequamur · Aspiramꝰ
qua graditur · ꝫ ei⁹ uestigi mea
do tenearmꝰ · Ihm em sequit qui
imitatur · Huic namq; dicat Sal
ue me ꝫ dimitte mortuos sepelire
mortuos suos · sequere ei dicitur
imitare · Huic rursum admonet
ducens · Cum michi ministrat me
sequatur · Consideremꝰ ergo · qua
graditur ut sequi mereamur · Ete
cum sit dns ꝫ creator angelo⁹ susce
pturus naturā nrā / quā cōdidit /
fuctu virginis petit / nasci tam
chor mūdo pdomitēs nolunt / pa
rentes / pauperē elegit · Vnde ꝫ
agnus qui pro illo offerebat de
fruct / columbarū pullos ꝫ par
turiū ad sacrificiū mr suent /
posterari in mūdo nolunt · Opp
bria / irrisiones toleranit / sputa ·
flagella · alapas · spinea · cōna /
tenuit sustinuit · Et qua vez
corpalis delectatione a gaudio it
no tenāmꝰ · cū qua amaritudine
illuc redeatur ostendit · Quid
itaq; homo p se pati debz / si tanta
deus p hominib⁹ pati debet
ptulit · Qui ergo in xpō iam
credidit / / sed adhuc quarit
lucra sectatur / in superbia hoīs

ctollitur · Inuide tacabo in ædeſit. libidims ſt ſmdicta pollint p ſperaī · ād ea que ſmdo ſunt tō cupiſtit · Ilim inquē credidit ſtē gtepmt · dūcesd quippe itmeve ambulat · ſi gaudia delectatōesq; appetit / tm dixt ſtus vīa a mariudmis oſtendit · Veue temus ergo ante obus ptā que fletmo / Conſideremo · ip tribulis inde hī pumtuau adueniat · Mente formemp ad lamēta / Vita mea cū tpō amicteſtat m pmeta / ne et na amaitudīne ſenaat mb mdita / p fletus quippe ad gaudia dutmur / veritate pollicente · que aut bti qui luget · qm ipi conſolabut. Ad fletum vero p gaudia uert / hac eadem veritate adteſtante que ait · Ve uobis · qui rdetis nūc · qz lugebitis z flebitis · Si ergo retribudmis gaudiū ipue tione quermo · pmē amaitu dmē in via teneamo · Sicq; fit ut nō ſolum nrā vita m deū pfitūt Sed her ipi nrā queſa tō ad laudem dei / z alios attendat · Vnde zillut ſubditur · Et omis plebs · ut vidit · dedit laudem deo · Feria quarta ſrapite ſe

In illo tpe ium ſcm ſcm Lucam dixit ihūs diſcipulis ſuis Cū ſeiunatis nolite fieri ſicut ypocrite triſtes Et bñq; Dmelia Quom ſeiunabti ſcōmm piſtri natis nō ſolum a cibo et potu · ſed etiā ab oib vitiis / a rapīna / ab ebrietate / z ceteris vitiis · Solute fieri ſicut ypocrite triſtes · Ypocrita grece / latine dicitur decimatus · qui ex toto ſeruo ptendit ſimetitatem / cū mtō ſeruus plenus ſit iquitate Tales erant ſcribe z phariſei in pplo uideor · qui quādo ieuna bant · oſtendebant ſe triſtes in voltu · ut viderentur ſti a populo · Exterminant em facies ſuas · Exterminare ꝑprie dicitur / ex timinos patrie ducere · ſicut pylatus · et archelaus · Quor vnus imſſus e in bienna · id e · pylatus · Alt lugebimo · id e · archelaus / qui poſſint dici exterminati · id e · ex timinos habitatoīs ſue electi / exilū · Sed hic exterminare potui e pro demoliri · Denolumtur em facies ſuas · id e diſſimulat / pferentes triſtitiā in facie / tum letitiā habeant in mente / et rede qz laudent ab hominib · Amē dico uobis receperunt mercedē ſuā / id e nō mercedē dei · ſed laudem humanā / quā queſierunt Tu aute xpiane cū ieunas / unge oleo caput tuū / Oleū poſuit pro odifero unguento / ꝑ tō fi tur ex oleo · More paleſtinor loquit hic dns / qui qndo cele brant feſtiuitates · ungebat capita ſua · ut oſtenderent ſe feſtinos ee · Scōm hanc conſuetudīnē debem nob fare miſtice ſpiritualit p oleū de ſignat mia / p caput mentē / manifeſtat her Salemon cū dicit / z Oleum de capite tuo nō deficiat · Oleū aute pnit

in malā partem · ut ibi Oleum pec
cis · id ē adulacō/ no impiguet ca
put meum Quim ergo Ieiunas un
ge oleo capud tuū/ id ē mai habe
to in mēte · ut omittas alij q
mte peccauit · Et quod tibi subt
hilq paupi tonferre · no deneges/
Vt vnde tuo tua affligitur · inde
caro pauperi restauretur · Et fiatē
tua lauia/ id ē intiora cordis tui ·
intētione tua rēttz · reddet tibi mer
cedē · Deus em opmo intuet cor
hominis · qua mente reunet · q
intētione elemosinā fundat · z intu
etur petat · Sux quod sptuū est ·
homo videt in facie · Deus aut
intuet cor · Nolite thezaurizare
uobis thezauros in terra · vbi
erugo z tynea demolitur · Aliud
est eruca · z aliud erugo · Eruca
tantula z in orto · Erugo ueo
mueste tuga · Et ubi fures
effodiut z furantur · Omne ge
nus auaricie condempnat hic/
Erugo pot oīa metalla ānq
obstistat/ ferrum perit/ z es
metallor demolitur · id ē nasūm
Tynea de uestimēto nascit · et
uter xpm uestimētū assumit
Spiritualit q erugine designatur
superbia · Sicut erugo dissipat
metalla · Sic superbia dissipat oīa
bona · q omo superbus nudus
ē · Tynea significat invidia · Sic
tynea xpm a quo nasūtur assu
mit · sic invidia omne bonū cor
rūpit · a quo oritur · unde illud ·
poete · Justius primū mihi ē
que primus xpm auctore vidit
extinctaq; anam · Vis inde hre
mercedem · ubi no laboraūi · Nec
de altius effectu quasi de tuo gau
de · Sunt namq; qui ex altio felī
tate torquentur · z dolent · hi
sunt invidi · Fures intelligunt
demones · z qui oīa bona mala au
ferre conantur · Verbi grā · es
tristis · xpc vult tibi auferre tristi
tatē · z facē luxuriosum · Sic de
cetis est fruendum sentendū · The
saurizate uobis thesauros i celo ·
ubi nec erugo nec tynea demolit
Quid possumo thesaurizare in
celo · qui sumo in tra · possumo ·
Verbi gra · facias elemosinā · Ele
mosina namq; dicitur misericor
a xpo recipitur in celo · xpc namq;
dicitur eit · Quid vni ex mimi
mis meis fecistis michi fecistis ·
Ubi id ē in celo · ubi no ē erugo ·
id ē superbia · nec tynea id ē in
vidia/ neq; fures id ē demones
Ubi est thesaurus tuus · ibi e
z cor tuū · Si in celum thesau
rizaueris bona faciendo · i celo
est cor tuū/ id ē intentio cordis
tui · Si aut in tra thezauri
saueris no expendendo diuia
as tuas in pauperes tibi ē the
saurus tuus · ibi est z cor tuū · est
no solum ē h in pecunia · sed in
luxuria z gulositate · Qui lu
xuriosus est in luxuria ē cor eius
Et qui gulosus ē · Deus illi ve
ter est Vnde sup S'mo beati
Maximi Epi

Quia non
multor est cōsuetudo kīm
adventantes quadragesīe
dies · deuotiores Ieiunio p̄uenire
nitrio p̄ns euāgelij doctrīa ē

lerū/ ⁊ in qua ons mē virtutum spi
ritalium tributor/ ⁊ sanctā nobis
p fectamq; dedit regulā seu mādi
tum. ¶ Cum ieiunatis nolite fieri
sicut ypocrite tristes. ⁊ exinmat
em facies suas. ut appeant hoi
bus ieiunātes. Non em deo ieu
nat. sed hominb⁹/ Quando ostēta
tione ieuni/ sui glām requirit
humanā. ⁊ Exinmant aut facies
suas. qui merore simulato
religiosum vultu ppter oculis
mentientur. Non vult em discipli
me celestis magister/ si religiose agi/
quod fiei pro religione patitur.
nec patitur iactantiā sc̄ls labo
rem. quib⁹ eterna merced iperi
turose iactantie vicio depire. No
citus inquit sicut ypocrite tristes.
Si em mest⁹ ⁊ tristis es ⁊p sem
nas. milla tibi. ut ingratus apd
deum gram reseruabis. ⁊ q̄ piū
opus fuias bomi. Pinitate tam
degeneris animi fructus opāis/
Si aut pro quadā sanctitatis imagie
tfictam simulas. omne meritū
p missionis diuine obsequiū este
tatoe amittis. Quod si deo ieu
nium tuū deferes. tur illud hoi
bus pari teum odione viue
tibus/ pane glorie sectatoe ostēn
tas. Hanc mirā pauly apli
sancti sententiā dicebat/ Nolite
fieri sanis gloie cupidi Inane
e em ⁊ vanū. ¶ Quidq; mundus
ponderis. aut virtutis firmita
te constitit/ mane e. quodcunq;
seculo preiunte deflues. Ad
ritam no transit eterna. ¶ Qdq;
p carnali honore laboratur/ cor
ruptibili utique labitur ut aut
ypheta. Omnis caro fenū et oīs
gla tanq; flos fenī. Arsit fenū/
et flos eius decidit. Verbum aut
dñi manet in etnū. Quer possi
mus dilectissimi/ p vno cadere tpe
et laudem mundi adulantis expe
tere/ ⁊ primum vite celestis arripe.
Sed unge caput tuū et faciem
nas/ ⁊ faciē tuā lauā. Ungit re
uera omne devotus capud suum/
quo religiosi ieunii. spē cleo
sine ubertate pfigurat. Et si
alius aliquid cogitemo/ unges
capud tuū. q̄ ē xp̄us. Si tu bois
opibus meliora subministreris. sm
pluri cum devotione letificies. la
uabis sine dubio faciē tuā. atq;
omi eam letitie serenitate de
tges. Si divino iocundioi cultui/
nullus vanitatis affectione sor
desius ⁊ inlotus em eoꝝ vultus
ē. qui falsa oculoꝝ merced pronia
mundana mercant. Quos apls
sententia sua notat dicēs Qui
tum existimant ee pietatem
Et cum hec uta sint. no repel
lit dns lugentes/ nec pcta sua.
nec mundi. qui dixit Beati q̄ luget
quoniam ipi consolabunt. No re
prehenditur ille/ q̄ diuin⁹ verbo
deuo/ ⁊ lubricis gressibus a tim
te salutis elapsis/ redintegrāde
sed deo mesta penitētie sanctissi
mone curat/ ut in quinquagesimo
psalmo legimus. Cor contritū ⁊
humiliatū deus no spnit. Non

utraq; sperent deus stm meretur. Sed
sequentes sibi artificia. & dolo simula
tam. nō vult transferre tristitiam
de quibus aut xpūs ad discipulos
suos. Amen dico vobis prepunt mi
cedem suā. Quanta est ergo spes
fidei eorū sil' que future retributionis
exspectatio. qui omne meritū bonorū
operum in psti seculo tpalis aute ā
huāne ostentatiōe. Et ideo facies tuā of
fensum. & deo placitam in omnibus
tenere mesurā. Apud vos purū
ieunium. simplex mia. Omisq; sin
cera devotio. ut sancta vita vra. & e
vangelica institutio ppetuo. placeā
deo. mī retributio ppetua. Sermo
beati augustini episcopi.

Rogo vos & ammoneo fratres
kīm. ut in isto legitimo. ac
sanctissimo tempore. exceptis
dīnis diebus. nullus prudē psumat.
nisi forte ille qui ieunare infirmitas
nō permittit. qua alios diebus ieu
nare. aut remedio est. aut primus
& quadragesima nō ieunare pena
est. Alio tpe qui ieunat arripit idiō
gentilis in quadragesima. qui ptr
nō ieunat. sentiet pena. Et ipse
timeo qui ieunare nō prevaletis se
credatis sibi soli. aut sic alios solus
iudicemus. ad ipsū sibi in domo sua
pparet. quod arripiat. Et illos q
ieunare prualent. ad prandiū non i
uitet. quia si het fecit nō solum
deus. Sed etiā homines intelligē
possunt. illum nō p infirmitate nō
posse. Sed pro gula ieunare nō ue
le. Sufficiat illi. quod ipse ieunare
nō prualet. Et magis ad gemitū. et
suspiriū. & animi dolore manducet.
pro eo. quod alios ieunatibus ille
abstinere nō pt. Quod si opus e
vnaq; infirmo similiter faciat
pparare. quia nō ei oportet. ut ali
quē sanū roget. ad prandiū. ne
sibi augeat etiam de alterius gula
tam. pro eo tamē quod nō pt
ieunare. amplius pauperibus erogare
debet. ut prā que nō pt ieunādo
curare. possit elemosinā dando redi
mere. Bonum est ieunare fortis. Et
melius e elemosina dare. Si aliqs
utraq; pt. duo sunt bona. Si ueo
nō pt melius e elemosina dare.
Si possibilitas nō fuit ieunandi.
Elemosina sufficiat sibi sine ieunio.
Ieunium vero sine elemosina nō
sufficiat. Ergo si aliqs nō pt ieu
nare. det elemosinā. Elemosina
sine ieunio bonū. si ueo ieunio.
Ieunium aī elemosinā duplex bo
bonū e. Nisi forte ita si sit aliqs
pauper. ut nō habeat. vnde quod
tribuat. Illius vero qui nō habu
erint vnde possint tribuere. suf
ficiat bona voluntas. cui illud q
scriptum e. Gloria in excelsis
deo. & in tra pax hominibus bone vo
luntatis. Sed quis est qui se possit
excusare. aut etiam pro talibus aque
frigide. meritū dom se dīnis reddi
turū ee promisit. Et quāe fri
gide dixit. Sic forte aliqs pau
per hūr penuria se possit excu
sare. aut certe se duce nauseū.
ubi aquā talem fuerat nō habere.
Denīq; & per btm ppheam. fra
tres kīm. dīnus ita hortatur. & admonet
elemosinā fieri. ut ipse multo pu
rior sit. q se ualeat excusare. Vi
dem aut. hoc e ieunium q elegi

dnat dñs · Frange esurienti panē tuū · Non dixit ut integrum daret cum forte pauper ille aliū nō habeat. sed frange mquid hoc ē dicere · Etiā si tanta tibi paupertas est ut nō habeas nisi vnū panem de xpō frange & pauperib⁹ tribue · Et egenū mq̄ sine tecto induc domū tuā · Si aliquis ita pauper natus nō habeat unde pauperi tribuat · aut in angulo vnde communi sue pegrino pauperi pparet lectum · Quid nos ad hoc dictum dicimus fratres aut quā excusationem hre poterimus · Et amplius ⁊ spaciosas domus habemus · Vnde aliquo digne inducere peregrinos cupimus · non precedentes · qā in omnib⁹ peregrinis xpūs sic pē recipitur sustipitur · dicit enim hospes fui & suscepistis me · & cū diu feceritis vni ex minimis istis mihi fecistis · Talis nostrum & fuisti nostrum nobis enim pauperibus recipe xpm in prīa mā · timeo ne forte nobis ille vicem reddat · Nec nos recipiat in beatitudine sua · Contemptum illum in mundo · timeo ne nos ille ulcz ostemptum in celo · sdm quod pē dixit · Et sicut & nō fecistis mihi manducare · & hospes fui & nō suscepistis me · & quā diu nō fecistis uni ex minimis istis · nec mihi fecistis Et quod p̄ si sequitur fratres · Auertat hoc deus a nobis · Hoc eum postea addixit dicens · Discedite a me maledicti in ignem etnū · q̄ parat⁹ ē drabolo. et angelis eius · Hoc q̄ fecerit hmo · nō transitorie nec plus corpus auribus audiamus · sed fideliter audientes · etiā ut alij trahantur · ibo pariter & exemplo doceamus · Qd ergo p̄ hoc dixit dns p̄ p̄pha · Si videris inquit nudū operi eum · Ego in hac sententia nemine uidi · vnusquisq; ostiam sua videat · Me tamē grauo & reprehendo · p forte aliquo egens euenit · ut per negligentiā uestimēta mea · que dari debuerant pauperib⁹ deo tantur a tineis · Et timeo ne in ipi panni · in testimoniū p̄sentis in die iudicij · sdm illud · quod ja cobus apls terribiliter increpat dicens · Agite nūc inq; diuites · plorate ululantes · in miserijs que aduenient uobis · diuitie ure putrefacte sunt · & uestimenta uni atyneis comesta sunt · Aurū et argentū uestrum erugināuit · & erugo eorū in testimoniū uobis erit · & manducabit carnes uras sicut ignis · Thesaurizastis super ultimū · & deliciis enutristis corda uestra · in die occisionis · Et sicut dixi fratres karissimi que p̄ aplm omnibus ē xp̄s · Licet nos minimum timeant · nō tamē de dei misa desperandū ē · Adhuc eum · & ego · & mei similes negligentes · cum dei adiutorio possumus nos emendare si uolumus · ut elemosinas quas usq; hunc parcius fecimus largius erogemus · ut pro peccatis ptis cum dolore & gemitu

Et dum rpē rapiendus ē mal
¶ de premitur. Ergo stat sup̄ sug
gessit frēs k̄m ſ ceuma uīd ele
mosinaꝝ pinguē. do cōmēdet/
Quia tale ē ceumus ſme eleo
ſina. g̈k ē ſme oleo & lucerna
Nam stat lucerna que ſme oleo
cātēditur sumaē pt illumē hre
nō pt. Ita ceumu ſme elemosia
carnē quidē macerat/ Sed aūta
tis lumie aiam nō illustrat/
Interim ul' quod ad pns agitur
frēs/sit ceumim mēm sit ut
prandia mā paupibo exigent/
ut q̄ pransuri eramo. nō i mis
sticulis/ sed in usterib9 paupes
reponamus/ ex manib9 paupis/
gazophilaciū xpi ē. Illud q̄ ī
terra pierat/in celo reperitur.
Et quālibz rbus que paup atti
puit q̄sumat/ merces tamen
boni opis/in celo retonditur/
Tam si prandia mā requisitis
saporibo/z multiplicatis fercul9
expendere studemus. Ad cena
ſ corpi uīd de hīe nō subtrai
hunt̄ur/ sed eiā duplicant̄ur
Ac sic quo corpi nichil minuit/
sic amie nichil augetur/ q̄ fit
de nobis frēs/ q̄ndo ista tñ sterit/
z cum pḡ morte tormēta mūdi
nē istoꝝ aduenerint/ Ideo frēs
timene/ magis q̄ de nobis aliq̄
simistꝝ recedens amoneo. Sto ei
plures ex nobis deo ppīo/z pcy
nos assidue atripe/z paupibo
frequēt elemosina dare. Et
ideo quod suggero/ad hoc pro
sumat/ut qui fuerit amplio
sumat. Cui uero nō fuerit/
aut forte tenuis fuerit/ tā stām
sibi z deo placidam opinionē ḡstue
tud mem tuitur. Et licet credā/
quod deo mīsericordie semp̄ supnet
entibo festiuitatibo/ castitatē an
plures deus custodiat caritas uīa/
Tamē licet ex superfluo etiam q̄
vos facere credo/ caritatis totem
platue q̄moneo. ut p̄ totā q̄dra
gesima. usq; ad finem pasche/
castitatē deo auxiliante ser
tes/in illa sacra sancta celebri
tate paschali/ caritatis lucē ueste
ti. elemosinis splendidi/ occibo
vigilijs. uel ceumijs. uel ad
quibocā celestibo z spūalibz.
margaritis ornati/ nō solum
ad ānas. Sed etiā ad ī mias
pauperi liberi/ cum securi q̄sta
ad altare dñi accedetes/ corpo
z sanguinem eius. nō ad iudiciū/
sed ad remedium possitis ac
cipere. Sed ad de elemosinis lo
quimur/ nō obturbetur angusta
paupias. Omnā enī implet/
q̄ quod potuit facit/ quia vo
luntas pro facti faciendi/ reputabi
p̄ ope facti. Sed hec ille implē
poterit/ q̄ omne paupē q̄ se
ipm̄ cōsidere noluit/ aut sic
pauperi tribuat. Quod si ipe ī
tali esse necessitate/ sibi fieri auget
Hec qui fecerit/ noui z veteris
testameti precepta q̄plebit/ im
plens illud euangelicū/ Omnia
q̄ vultis ut faciat vobis homes/
z vos facite illis similit/ Hec ē
enī lex z pphe. Ad quā veram
z p̄fectā caritatis legē/ pius
nos dñs sua pticipone p̄ducat/

Amen cum pre & spū sco vivit & regnat in secula seculoꝝ Amen

Sermo beati Maximi Episcopi

Ante dies denotonis sancte q̄dragesimale p̄dicatores, sumentes hanc exempla ptulimꝰ · quibꝰ apparuimꝰ hunc numerū quadragenarium · no esse ab hominibꝰ ḡstitutū · sed di uinitꝰ ḡstitutum nec tirena cogitatione mutari · sed celesti maiestate p̄ceptū · atq; ideo q̄ ḡstitutum manet cum dñe mandatum do cuit · no ut vanus dei uiolator accusatur · sed ut totus q̄dragesimale trangressor arguitur · Vnde bonū e hominī · ut ad diem sine labore ueniat · & totus q̄dragesimale cōsequatur sanctitate · Nec aut no tam sacerdotum p̄cepta · quā dei sunt · atq; ideo q̄ spūs · no sacerdotem spūs · sed xpūs · qui in suo loquitur sacerdote Videamus q̄ quo tpe · hanc obs seruantiā nobis mouerit dñs · Si no ueluti p̄ istam denotionem cuncta elementa · voluerit hre p̄fectū · Ecce em i ista q̄dragesima · costricta hiema li gelu terra resoluit · & aq; fluenta meatꝰ suos · glacie liquefacta recepit · Sic quoq; corpoꝝ mōs hoc eode tpe · contracta scelerib⁹ peccata soluit · & vite mē priorē cursus · liquefacto rigore diaboli · meatum suum pristinū recognoscit · Terra i sp̄m ista q̄dragesima · asperitatem deponit hyemis · Ego in ista q̄dragesima · asperitatem vitioꝝ · de lictoꝝ · Illa arationis stimulis · ut mundanis sit congrua frugibus · mea terra lemnis exaratur · ut celestibus sit apta seminibus · Haut em reducit uberiorē capiti · qui frequentius uexando excoluit · ieiunium · Ista & maiorē gram̄ capit · qui excoluit corporis sui campum · sepius ieiunando · Ecce ei absti nentie spes herba segetum · & ui uificat in messem · fructuū arbo res cōflat · in fructū · palmes vince pubescit · in gemma · Et ista de inferioribus · ad altiora se sub rigunt · Ita hoc eodem tempore · hominū spes interq; mortua re uiuiscit in posteros · fides perdita reparatur in gliam · Tempalis vita proficit in etnam · & omne hominū genus · ad celestia se · subrigens · ab inferis ad altiora consurgit · Modo ferreū gestat agricola sarmenta deputat vineaꝝ · Ita & nūc euangelium tractans epiſtolaꝝ amputat pliaꝝ · Et isto quadragenario circulo · vniuerse hore agunt creature · & quas deposuerat sup fluis formare · & cepte in pristina predut · Modo oīa sunt i partu · ut tunc equant · i fetu · Tunc em q̄ speciem nate · spina p̄fert rosam · & calamus fraglat lilium · Suauitate arida vmbrosa decp mut · Et ita amicta floribus ador nantur · & ut festinitate diei magn

sed salute. nō eſtare ſclarīū epulas
cupiuit. ſi aīaz deſideranit celeſtiū
ſanctē. Libz de xpi ē redēpcō pplog.

creatura ipa/mitore ſui celebmē creda-
Igitur z nos/hoc eodem ieumoz tpe/
poturamus de ſpīnis mīs rosas/
hoc ē de pūs iuſtuā. deſtruentitate
mīaz/de auaritia lazgitatē. Iſte em
ſpīne ſunt corpis mī. q̄ ſuffocāt
aiam. de quibo aut ſcptura. Spīnas
z tribulos germinabit tibi. Germi
nat em michi terra mea ſpīnas z
ſi me corpalis libidīms titillato
corpimgit/germinat michi tbulos/
cum me diuitiaz ſeculariū cupidita
te diſtruat. Spīna em xpiane/a
uaritie ſue nodz ē. Spīna vicio bo
no. honoris ambitio eſt. Videntur
em ſpēne ap ūd ſuos grata eſſe/
Sed ledunt. Nos ergo miſi vigilādo
z ieiunando tirari nō poſſumus q̄a
ponus p abſtinētiam. ipē Spīne
vertuntur/roſam/pduit em ie
iunādo libido caſtimonia. ſuperbia
humilitate/ſobrietas parcitate/hm
em ſunt flores rue mē/q̄ ſuaue
xpō redolent. Qui odorē bonū
deo ſpirant. Vnde aut dpls/quo
xpi bonus odor ſumo deo/ſpīn
ergo dōgregſimam. Largitus eſt
nobis dns/ut huius tpis ſpacio/
i more totius creature/ſpīne ron
cupiſcamo virtutū germina/ut
in die paſche/fructum iuſtitie pro
ferēmo. Hoc aut quadrugenāio
numero/ſe ipē dns xpus exēmit/
non ut p̄fectum ipē caperet/ſed
ut p̄fectum ſalutis nobis oſten
deret. Ver em erat in illo ſpīna
p tri/que uerteret in florē. ipē
em erat flos nat9/nō de ſpīna/z de
virga. ſicut aut pphā. Exiet virga
de radice ieſſe. z flos de radice
eius aſcendet/ Virga ei erat ma
ria/mitida/ſubtilis/rego. Ego q̄ xpm

sed salute. nō eſtare ſclarīū epulas
cupiuit. ſi aīaz deſideranit celeſtiū
ſanctē. Libz de xpi ē redēpcō pplog.

velud florē nitegritate ſui corpo
germinauit Continuatis q̄ ieiu
nia diebus z noctibo/ſpēt ieiu
nia nō eſurientis dns p̄curauit
Sed dum examinat iſta illius eſuſ
ſe postea Quomodo ergo p̄t
fieri aut qui tantoz dieꝝ nume
ro ſemel/ſitimq̄ nō ſenſerit/posea
eſurierit. Eſurielxit plane/nc
negare poſſumus. q̄ eſurierit
Eſurijt em non cibum hominū
nec eſtare ſeruilem epulas/ſed
ſalutē mereſſimā. ſeculoz epu
las contempſit. Et aīaz deſi
derauit celeſtiū ſanctitate. Cibo
xpi ē/paterne voluntatis
effectus/ſicut ipē ait. Meus cib
eſt/ut faciā voluntatē patris mei/
qui me miſit. Vnde z nos eſuri
amo cibum/nō que terrenā e
pulis apparat. ſ qui diuinaz
ſcriptuaz lōne colligit. Ille em
tpīs/nutzit. Hic aute aīaz refiat
corpis eternum. Sīmo. bti Maxīmi epi

Audiſtis fratres dīmi/ſtatim ēā
gelica tuba cecinit/dnīca at
redemptore nrm/aduſus
temptamenta diaboli reluctāte
quide verbis/ſed ſpū diuinitus
Sermone eterno certamē agitima
reſtante victoria. Nec ſine ingenti
miſtio/quomodi putemus de con
flictum. in quo aut accenſus
diabolus ſuggeſtiones prompſit/a
verum dns temptatoꝝ ſuoꝝ ſibi
nihilom9 reſpondere dignat
In hijs aute omnib9 inest ſalutis ē
ſacrā. Nobis ſaluatoz eſurit. pro
nobis laquitur. Nos in illo victimā
q̄ nos ei cauſa ſumo q̄ ſignādi
Nā q̄ ambigat/vngemeū pris

cui nulla

tm nulla obuiare potat creatura ꝓ illis misse certamen/quoꝝ se arme uerunt. Humanam ergo corpois forma/hostem calliditatis mouit/ꝑsuasit ad prelium/que uerū dei filius hominis responsione confudit. Ppter ꝙ erubescendus & suscepte tentator/mollia sustinetur/ꝙ licet carnalis viri spem ꝛo tēplaceretur i xpō/prima tamē dubietatis eius cōtutus/ suspicabatur eum plus esse ꝙ hominē. Animabatur itaq; illū psumere congressum pacto femineus/sed trebat virginitatis penetus. Quanis em xpm mater/esse uaga filia peperisset/ nō tamē eum concepat de uiro/ Cum ergo uidet dnicū dei filium/tanta p miracula procedere/ uoluebat secum ut arbitror/ utq; ammiratus dicebat. Quis ne est/qui nescient me/hunc ingressus & mundum. Nouit quidē/ꝙ de femina natus est/sed nescio unde conceptus. Astat esse mr. sed prius uestigare nō possum/partum uideo/sed nō ago nō natentem. Et quod stuporem meo accrescat/ insolita lege pariendi. etiā edito filio/mater exultat ut virgo. Cui taceat in amabilis puuilo/ suffundat lacrimis voltum/similemq; se esse mortalium uagitibus ponit/ & cū nichil ei de infamia desit/nulla tamē illi cruciat in infante cor rupto/pannis obsito sordet/ Sed celum illi radio stelle lenioris arredet/atq; inhonestē xpus/ministrates ei angelus sidera tinnitusq; concurrunt/ et exultantes cantant/ꝙ nō intelligo nouitate. Quod & hoc miraculū/ est. Video quod aduertere negneo/ audio quod sustinere nō possum/ Ut homo natus/humanit ut deus/ a filio hoc michi mirū ꝙ contigit/ ut quisq; nascētur homo/& humani uteri nichil haberet. Que hec tā/ noua/potentiq; generatio est/ut prebeat. & impios natus/mortali etiā de mre ꝓgressus/purgatior tumetis nascentibo. & ꝓ michi celo purior apparet. Quarum ea/ eo modo nulla consurgit/nulla cor eius pulsat audacia/Nescit eo ligula mendacii/ Oculi eo ꝙ pristina nō admittunt/ Nulla aurem voluptate mollit/ luxuries certe. ꝙ qua mihi dum subiecti gemus/pectus eo nō ꝓ penetret/nulla illi tactum/nul la malitia/& quid plura/nichil in eo repio. Quod me delectet/ omnis cenato meos euacuat/cō gruum. Quo me queram/forte rem sentio/puto illū i regno meo uelle regnare/ne forte deus sit iste/quē nullum ꝓ maculare delictum. Sed si quis certa quā i dignitatis partus femmei fuisse neret/quomodo erit cum pannis ꝙ tectus. Quis tacebo/ sit infantie uagitus in deo. Cui audienti/non videtur dulcem & deum femmeo lacte nutrire. Post ea erit esurijt/cū utiq; esurire dnicū nulla ꝓfuadet. Ignorabat mimus ioculus/quā ꝙ xpus nutrimēto ꝓficeret infantie,

qđ̄ eſuiebat ut homo / nō erat cor
pore fragilitatis · Sēd celestis grā
ſacramentum · dei em filius / qui ex
ſempiterno patre / increatus co
ſtat etīnitas / qui cū ſuo genitore
nāturę impassibilis / ſine corrupto reg
nati impio / egit in terre mea ſa
lutare misterium / ob hoc quinq;
mortalium ſubiit passionū / ut im
mū gnis hūam · homīnis etiam
ne tūplaret / Vnde z psumptor
ille / furore suo retatus / aut ad do
mīnū Si filius dei es / dic ut lapi
des isti panes fiant · Stultissīa
het eius · īmisq; psumptō / atq;
subrepto · Nec pane em volt
eum teptare / qui panis e / esti
mans esse illum pennia labo
tāe / qui uoluntaria pferebat
esimēin Cui respondit dns / Scp
tum ēnō in pane tantū vivit
homo · Sed in omni verbo dei · H
ē dicere · Frustra diabole utez
utez ꝓ ēsiam supplātāe mteis /
ſuſſragat tibi ſuadendo tibos illi
citos in paradiſo · Adam ꝓte fuiſ
ſe deceptum / Ter esuies me vitat /
nec tuis suasiombꝰ cedo · Volu
tas em dei cibus meus ē / nec bu di
michi pfīā refectio · Cū ꝑfecta
ēq̄uſſus / utez ut estimo / dyab
diabolus Quō hoc fieri ē · video
illum esurire / z necessitate / eo
nō iuerō manducandi · Omā aut
homo patitur / z omā vmat / ut
deus · Adam ille · dei verbo mambo
factus / meus quidā cessit / dicis
Ihc natus ē / femina / necq; suus
genitalibus flectit / necq; meus ſilis
adquiescat · Illum ſerpentis voce ſuggen /
hic me etiam ipm loquētem ꝓcipit /
Terz stanti ond · ſup̄ pmā templi aut /
Si filius dei es mitte te deorſum ·
Mitte te inq; deorſum Qua turbatꝰ
hoc loquitur / qui putat ei · ſe pape
au pſuade / a quo mihil potuit · de
pambo impetrare · Cui respondet
a xpō · Scriptum ē non temptabis
dim deū tuū / id ē quod suades dya
bole / temptatoēm pſumptō ē · nō
consiliū ſanitatis · Iactantie vā
tas · nō virtutis exemplū · Inane
est em omne mortalium / qđ vi
rtutem salutis nō operat · humane
Et hac dominī responsione cessit ·
ostendit ei oīa regna mundi /
z honores eoz dicens · Hec oīa
tibi dabo · si prudens adoraueris me
Cui iterz respondet · Scriptum ē
dñm dm tuū adorabis / z illi soli seruies ·
ig qui te demō adorauit / nō ei reg
ſed infera debentur · Adorare
namq; deum verū / eiq; ſeruire /
prerogatiua regnandi ē · Tu aute
qui honores mūdi ꝓ expetita
pdamatoē ꝓmittis · nec regnū
dare posse te nouis · Ecce tenta
tor ia trina mterogatōe michil
pficit · Incretꝰ vemit / redu
mtucr angelicus ē ut glorioꝰ /
ve probatus abscessit · Ergo
mit fides him · Quia ſeruat /
dm victoria retenseres / triumphū
nre salutis agnoumꝰ ſeruia
nrā religiosis honoribus
obſequijs · Quō aute ē aliud
ſtificare ſeruire / nisi ſeruim
causa ſta uelle / iusta facere /

ſiqua vitãe · ſanctificat ille ſe
uumꝰ ſuꝰ ſuũ tuꝰ ad ulacꝝ potẽtã
armorꝝ · parentumq; gr̃ã tuetur
Etiam patrua magnãiãe munꝰ
cula a rẽ tyrannide non auertit /
ſanctificat ille ſeruumꝰ ſuꝰ ſuus
iuſticia preco non vilefat · ſtifi
cat ille ſeruuꝰ ſuꝰ / qui flãmas
fementis tyrannide manſuete mꝰ
plambilitate reſtemgit / ſtificat
ſeruuꝰ ſuꝰ / qui quietꝝ tatula /
ſtuto patiẽtie repetuſſa diſpegit
ſtificat ſeruuꝰ / qui laſtumetes
oculos turpi aſpectu habemꝰ
caſtitatis auertit / ſanctificat
ſeruuꝰ · qui litigantiũ tumꝫtus
paſſici ſmitate ꝓmouꝰ / z lingue
prudentiorꝰ arte ꝛopeſcit · ſa
ctificat ſeruuꝰ / qui conſurgetes
iſemetipſo vanarũ cogitatiõũ
ſpmas / euangelico ſulamine ſo
mere · velud quidam ꝓdigus
ſui detrictor extidit · ſtificat ſe
uuꝰ / qui mopias egenoꝝ ꝓ
ſpiritate ſubſtantie ſue / miſe
rentis manus hũamtate ſolat
Ad ꝓme ſtificat ille ſeruuꝰ · qui
p omia preceptis diuine legis
mentis / d̃rabolica a rede ſua
reſpuit reptamẽta / Et ad fide
lem / ſi volumꝰ deo placida ex
hiberi ſeruum / ſimꝰ in fide for
tes / ſtudiꝰ uſtici amicꝝ fide
les / ſmuerꝰ parentes / ſtrote
tombo moderati / refugientes
turpiloquia · aduerſus miqua
gſtantes / in cõmuniꝰ ſobrij / z in
voluptatibꝰ gtmẽtes / in caritate
ſimpliceſ / in ſuꝫdolos cauti / cõ
dolentes / treſtibꝰ / gtudinibꝰ reſpectꝰ /
ſuſpitionibꝰ parci / mt̃ mansuetos
tacitꝰ / inter humiles coequales / ſi
huiꝰmodi uirtutibꝰ / rẽ volumꝰ
ſmtificate ſeruua / tribuente dn̄o /
ad feſtiuitatẽ paſchalis gr̃e / et
ad gaudia celeſtiũ ꝓmiſſionũ /
dubita fiduga / z oſtricta lectore
vemenus · Sms bti leonis pape

Predicatoribus uobis dilaſ
ſimis ſacratiſſimis maxi
muꝫ ſeruis / quo apto
litor exordio · q̃ ut verbis apli ·
in quo xp̃s loquitur · in pria dicatꝫ /
quod lectum ē · Ecce mũt tẽpus
acceptabile · Ecce mũt dies ſalu
tis · Quidnus em̃ nulli ſint tpi /
que diuinis nõ ſint plena mu
neribus / z ſe mꝫ nobis ad me
delam · dei ꝓuis ꝓ gram ꝓſte
tareſſus · Nunt tarmẽ omnium
mẽtes / maiore ſtudio ad ſpales
profectus moueri · z amplec
fiducia animꝰ opter / quãdo
ad d̃minicã pretatis oſtiaꝫ / il
lius nos dei / q̃uo redempti
ſumꝰ recurſus ſuetat · ut ex
cellens ſiue omia d̃mice paſſio
nis ſacramẽtum puſitatis · et
corpibus z animis celebremꝰ
debeatur quidẽ tantis myſtiꝰ
teria ineſtabilis deuotio / z cõtinua
ta reuẽtia / ut tales ꝓmanere
mꝰ ſ conſpectu dei / quales nos
in ipõ paſchali feſto · dignũ eſt
fuemꝰ · Sed quia hec fortꝰ
tudo · pauorꝫ ꝛ / z dum tacitis
fragilitati auſtior obſuãtia re
laxatur · Dumꝫ p varias

actiones vite huius sollicitudo dis
tenditur/ nam ē de mundano pul
uere etiā religiosa corda foedescere/
magne diuine institutionis salu
britate prouisum ē· ut ad expā
dam puritatē mentis· q̄dragi
ta nobis diez exercitatio medet/
In quibus aliorū tpm culpis/ et pria
opa redemeret· ⁊ seu ma casta
detrahent· Ingressuri g̃· dilectis
mi dies mysteriis/ ⁊ purificandus
animus atq; corporibus saturatus
institutis/ preceptis aplis obe
dire curemus/ emundantes nos
ab omi q̃uinamento carnis/ ⁊ spūs/
ut castigatis colluctationibus/ que
sunt mūdi substantia/ cāq;
que sub dei miraculis officiuntur/
corporis sui decet ē reddere· dona
tionis sue obtineat dignitatem/
Non em̃ in sola abstinentia cibi
stat mēs summa seruum/ aut fruc
tuose cepti est subtrahit/ nisi
mens ab iniquitate reuocetur/
⁊ ab obtrectationibus lingua cohi
beatur· Sit ergo nobis ēdendi
ē· moderanda libertas/ ut eā
alie cupiditates/ eadem lege fre
nentur/ ma siquidem/ ⁊ puritas/
⁊ pacis/ ⁊ tranquillitatis· hoc tempo
re in quo exclusa omi q̃uinatione
vitiorū/ perpetuitas nobis ē obtinenda
virtutum· Nunc prius metuum
fortitudo donāde culpis/ negligē
tie studiis/ ⁊ oblitis assistat
fiducias· Nunc fidelis animo per
arma iustitie/ a dextris se exer
at/ ⁊ a sinistris· ut p̃ gloriam/ et
ignobilitatē/ p̃ infamiā/ ⁊ bona
fama/ ⁊ aspera q̃ stam/ nec laudes
insolent/ nec obprobria defatigent/
Non timeatur ne opa mysteriorū
dei/ terrenarū omnium facultā
tum/ semp diues ē xpiana pau
pertas/ nec pauet iustus nudo de
gentia laborare/ Cui donatum
est/ q̃ omnia regis dñi/ et omnia possidē
Organis g̃· que bona sunt/ nō
ē omnino metuendum· ne ei
facultas desit organi· Et ei
q̃ duobus minimis euangelice illi
vidue· sit laudata deuotio/ ⁊ p
talice aque frigide/ primū heat
gratuita largitio· Hec affectibus
em̃ prior benignitatis mensum
taxatur· ⁊ nūquid ei misericordi
efficacia defecit/ in quo nā misericordia
non defuit/ Excepta ē h̃ vidua
illa de Sarepthā/ que beato helie·
i tempe famis/ primo dei alimoniā
solum/ habebat apposuit/ et ppe
esurie necessitati sue pferens·
exiguū fermē· ac pusillum/ olei
q̃runtant expendit/ Sed non ei
defuit· quod fiducie erogauit/
et in vasis pia effusione primā
tie/ fons noue ubertatis exor
tus ē/ ut sanctis usibus nō minu
eretur/ eius substantie plenitu
do· cui nō fuerat fermentata
defectio/ Nos autē studiis dilā
tatis ad que vos voluntarie co
fidimus· ppositos/ nō ambigimus
dyabolum· qui omni virtuti
est aduersarius q̃ quidē/ ⁊ ad hoc
omnis sue malignitatis armatē/
ut quietam laqueos ei pacis

ptendat. z quos nō potuit deuī
p diffidentiam / conetur supare p
glām / quia difficile ē. ut laudibi
luter ūnetem. laus humana non
capiat / nisi ut suscipeam ē. Cui
gloriat. m dnō glorietur. Cum
vero ille hostis nequissimo nō
audeat ipugnāe ꝓpositum / cuiꝰ
nō appetat uiolare ſeum / hōdo
persuasas suas / sicut euāglica
lectione patefactū ē / Per ab ꝓn
mūdi situatōe ꝙmuit. Expa
uescens em m eo q̄ dragita die
noctiuꝰ ſeuniū. explorare
callide uoluit. Vtz hat ꝙtmē
tiam donatam habet / an ꝓfias /
ut nō metueret decepīmi suaz
soluenda opa / Si xp̄us eo ēss
q̄dm̄s / cuiuscz corporis / Homo
em dolo secutus ē / an ꝓ ēet
substantiaz creatore / q̄ ꝛeaz
corporēaz possit m quas uel
let mutaē naturas / Secūdo
an sub humane carnis spē / di
uinitatis subumbrata tegēt /
cui facile ess ꝓmū sibi dera fa
ctre. z terrena p uarios mēbra
liberāe / Sed cum illi dns iustiaz
maluiss opponē ꝓri hominis /
qua potentiaz manifestaē di
uinitatis / ad hō q̄ueritur tue ferui
dis ingeniū / ut cum q̄ quo dñm
ne potestatis signa cōsequerat /
dnāndi cupiditate tēptaret / et
ad uenerationē sui ſ̄ret mūdi
polluendo tēueret. Sed ꝓdētia
dyaboli stultia fecit sapiētia dei /
ut stultus hostis / homine uideꝰ
ꝙ aliquādo stultizauerat / nō metuet
cum ꝓsequi. quē p hoīe optebat
occidi. Imo ergo aduertat in do
los. nō solum i illecebris gule ſz
etiam in ꝓposito abstinētie cauea
mus. Qui em stuit / humano gñi
morte inferre p cibum. Nouit
z p xp̄m nocere ſeuniſ / z ad cō
tractie fraudis effim. sicut per
sepētem intulit interdicta p
sum. Ita p fame suadet ingressa
uitus. Vitulus quide ꝙmētia est /
que parco assueta uictu. delitiaz
cohibet appetitum. Sed ue illoz
dogmati / apud quos etia ſeuna
do pertatur. Damnat ei creā
turaz naturā / creatoris iniuriā /
z ꝙtumnāt edentes asserūt hoīs
quez nō deum. sed dyabolum cō
ditorē ee definiunt / insultantes
dicenti ap̄lo Omia munda mūdis /
coīquinat autē z infidelibꝰ michil
mundum. Sed iquinata sūt eoz
mens z cōscientia. Vos autē di
lectissimi catholice meis sancta
generatio / quos mola veritat
spūs sancti erudiuit. libtate
veram congrua deuotōne moda
mim / stientes. quia bonū ē et
iucundus abstinē. z cū castigatius
uiuendum ē / ita discernere cibos
curauit eoz remouere / nō nati
dampnet / z a pdoz pestifero
contagio uos remouete. ut cū x̄o
dnō oīm creatore regnetis

Sermo beati leonis
pape xl

Semper quidem nos dilectissime sapienter et iuste decet querere et voluntates meas ad hoc dirigere quod omine nouimq placere iustitie. Deo cum hii appinquant dies. quos illustrandos nob salutis nre sacramenta fecerimt diligentiori sollicitudine corda mūdanda sunt. et studiosius excolenda et disciplina virtutum. ut sicut ppa mūdi quadā sui parte maiora sunt. ita et mā obseruantia super aliquo ei superadita festiuitas et celebranda sublimior. Ipa quoq; repiatur seu ornatior. Si enī rationabile et quodāmodo religiosum videtur p diē festū. festiuitatis nitidior ponere et hūtu corpuli hylaritatem mētis ostendere. Si ipam quoq; oīm dominū ppensiore tue cure et aplioie cultu. quātum possumq adornam. Nōne dignū est. ut aia xpiana. que vere templū dei est. spēm sui prudentes exornet. et redemptoris sui celebranda natalitia sacrāmentum cumspectione præueat. ne illa eam macula negligentie obfuscet. aut duplicis cordis ruga deformet. Nam quid prodest honestatis forma præcens. nisi intrinsecus homīs alicui sedeant cogitatione vicia. Omnia ergo que animi puritate et speculi mentis obnubilat abstergenda sedulo et quasi eliminare studendi sunt. Decenter quisq; domui suam. suam. sedq; ante se statuat ppi censura iudicij. Videat si in secretis cordis sui aliam quam xpūs dat inueni pacē. si desiderii spūs nulla cognitionis tarditas impugnet. si humilia non spernit. si alta nō appetit. Si iniquo non delectatur lucro. si immoderato ei fluxa nō gaudet augmento. si denq aliena felicitate nō uritur. si inania miseria nō letatur. Et cum hec perturbationū nichil in se forte reperitur. sincerē discutiat examine quis cogitationū spēs frequēter. et utrū nullus vanitatis ymaginibz acquiescat. Nam nullus illecebris cōmouet. nullus cupiditatibz titillat. nō estimus vite. q tō tepidi sumus et. et qua minimum vitia qui omnia ab eadem nō vacat. Dubium est enī de non petendi facultate p simē. Cum hoc ipm presumpsisse peccasse sit. Docente bto Johanne Aplo Si dixerimq q̄nia peccū non habemq. nos ipos seducimq. et veritas in nobis nō est. Nemo ergo se fallat dilectissimi. nemo decipiat. Quisq; enī quisquis de cordis sui puritate confidit. ut putet se nullis temptationū pericul subiacere. Cum primū ille temptator accidibz pulsat insidijs. quos magis me videat abstinē peccatis

Vlam a quo doles fluos contineat.
q̃ xpm̃ quoq; dñm̃ maiestatis ausu
ē calliditatis fue fraude tẽptare?
Viderat superbiam suam humilita
te dñi xpi caltatū. intellexerat
q̃ dragmatis duoz. seu nouū oiz
gnipistentiā tarnis exclusam.
et tamē nō desiit de actibus
suis maiore spāli impietatis.
Tantūq; sibi de mē mutabili
tate promisit. ut quē veraꝫ
expiebatur hominē. p̃sumeꝫ
posse fieri prodrem. Si ergo ab
ipō dño saluatore mō deceptō
nū suaꝝ diabolus. nō reuocauit
insidias. Quanto magis fragili
tate matis impugnare p̃sumit.
Quos odio. Vt inuidia seruore p̃sequit.
ex quo ei in baptismo remissa
uimo. et ab illa cui obnabatur
origine p̃norū creatiꝝ dīna
regeneratione trāsiuimo. Vnde q̃
duꝫ mortali tarne cludam?
nō desimt nobis hostis iaculis
laqueos pedū ubiq; p̃tendere.
Et tuū maxime aduersum
xpi membra seuit. q̃do ab eis
sacratiora simt celebranda mi
steria. merito doctrina spūs sancti
hac eruditione imbuit pplm̃
xpianū. ut ad paschale festum
se p̃ xl. diez ormētiam p̃pari.
Cuius p̃ficuitatis ratio ia nos
instruit ad obseruantiā sue salu
britatis. z diligentiā p̃pe
castigatiois indicat. Quato
em̃ sanctius quisq; hos dies
iuenit egisse. tanto probabitur.
paschā dñi deuotius hodie trāsse.

In diebus ergo sanctoꝝ ieiuniorū pie
tatis opi quibꝰ semp studendū ē
habundantiꝰ exequamur. misericor
dēs simꝰ ad oēs. maxime aute
ad domesticos fidei. ut in xpiāis q̃
elemosinaꝝ distributionibꝰ bonī
tate p̃is celestis imitemur. q̃
solem suū oriri facit sup bonos
z malos. Et pluit sup iustos z
iniustos. Quauis ergo fidelium
sit p̃pue adiuuandi pauperes.
eaꝫ tamē illi. qui nō dum eum
gelii receperunt. in suo labore
miserandi simt. q̃ oīm̃ hoīm̃
nature ē diligenda oīmo. q̃
nos eaꝫ his benignos debet
efficere. qui nobis quaūis simt
subiecti ordine. maxime si in
eade grā ia renati et eodem
sanguine xpi pretio simt redepti.
Minuit em̃ cum istis habemus
q̃ ad ymaginē dei ordi simꝰ.
nec carnali origine a nobis.
Nec spāli natiuitate diuisi sūt
Eodem spū sanctificamur. eade
fide viuificamur. Ad eade sacra
menta renascimur. Nos separat nec mi
tas. Nec ullus sit nob tanta
oīmo. Sed hoc ipm̃ nos
p omnā faciat mitiores. Ad
eoꝝ utiq; subiectionē vni dei
eadem subiectiā seruitute. Si
qui ergo tumoribꝰ dnos suos
offendē delictis indulgentiam
nunc sibi vel aliquo modo acq̃
piant. differat misericordiā seueri
tate. quā vena deleat vlcꝰ
nem. Nullum custodia teneat

nullum carter nuludit cū deo nr̄
misericordia hac gdone p̄mīsit
ut ib remittenda sibi nosset p̄cā
ppria · qui remisit aliena · Disse
sionū materie dulcissim z p̄mi
tiaz aculei conterant · Cessēt
odia · deficiant simulacones i ym
tate dilectis · oīa xp̄i membra
quemat · Beati em pacifici qm
filij dei vocabunt · net solum filij
sed etiā heredes · coheredes aute
xp̄i domin nr̄i · Qui vivit et
regnat in secula seculoz Amen

Sermo beati Leonis pape vo

Apostolica dilectissim doctina
nos amonet · ut depone
tes veteres homine cum
actibus suis · de die in diem sancta
querelatione renouem · Si ei tem
plum dei sumo · z metuē mer
spūs sanctus habitator est / dicente
apl̄o · Nos em estis templi dei
viui · Multa nobis vigilantia la
borandū e · ut cordis nr̄i receptā
culum · tanto hospite nō sit indig
Et sicut in domibo manufactis
laudabili diligentia p̄uidendum
e · ut si quid aut infusione ymbri
um · aut turbine p̄cellaz · ul
p̄cā fuit antiquate corruptū ita
misericordi tuica restituat · Ita
ugi oportet sollicitudine p̄cauere
ne quid in nris animis decepso
situm · nedū ruinat · in nobis
Qualis em edificiū mem · sine
ope sui nō subsistat artifex ·
net fabrica mā possit ee i colo
mis · nisi ei protector assit
editoris · Tame ex rationabiles
lapides sumo · quia huā mater
Sīt nos auctoris nr̄i extruxit
manus · ut cum artifice suo etiā
ab qui repatur opetur Etiame
ergo dei obedencia se humana
nō subtrahat · Net ab illo bono
sine quo nō pt bona ee deficiat ·
aut si quid i possibile · aut ar
duū · i mandatoz effectibus ex
pitue · nō in se remanear · sed
ad adiuuāte recurrat · qui ideo
dat precepta ut exaudiat desi
derium · z prestet auxiliū · Dice
te ppha · Jacta in dnm cogitatō
nem tuā · z ipe te enutriet ·
Dn forte quisq̄ · tam impotent
supbie · z ita se illesum · ita i
maculatū ee p̄sumit · ut nullis
cam venenatis mib indigeat · Fal
litur prorsus ista psuasio · et
mima vanitate decepta · q
nec tempationes ignis qui
ab omni se vlione credit immu
ne · plena omni puluis · plena
sunt laqueis · Inundant cupi
ditates · insidiantur illecebre ·
blandiunt luxus · dampna
delectant amare · sunt obliqui
ani lingue · net semp pacta
sunt ora laudanti · Inde sunt
odia · hinc deceptor mendax
officiū · ut fratio sit inimica
discordem · qua decipiare falla
ce · In xp̄o aute virtutibus
obtemperās · tam dubius malo
et tam incerta discedo e · ut si
quis · Inter bonoz malozq̄

ofmia subtilissim dstimims po
tuerit scruare mesinas difficile sit.
ut bene sibi cōscientia pbitate ob
trectancū · lingua nō mordeat · et
iniquor euadat obprobria · cui est
amica iustitia · Nam cū ad ipius
nez tpalium uacetates cogitatū hu
mana quezt · quite oppmūt ta
lignes · cmtag ureāz opinionum
obscuritur errores · ut ꝯ obnec
tu gressor sumatur matia qrelaz ·
Nam licet om fidelū cordi nō
dubitent · nullus mūdi huio par
tibus · milliqz tempibo pudeāt
ab esse diuma · nec de stellaz po
testate · q̄ milla ē · secularīū nego
cior pendere puentū · Sed equis
simo z dementissimo · simo rḡe
arbitrio cuncta dispom · Cōm
stat scriptim ē · Vmūse vie
dīn mia z veritas · tamē cū ḡda
nō stom desideria mea preduit ·
z sub vno errore undiq; sup est
plezqz mujū causa · q̄ iusti · Vi
ctimū mimis atqz otiginū ē · ut
etiam magnos · ista concutiat · z
taluḡ illinire tam sacdōis mimur
mpellunt · Sigmde cū istis vale
tatibo · etiam excellētissimus
ppīa dauid usqz ad pcatū se t̄
batum pfiteatur z dicat · Mei
aute pene moti sunt pedes · pe
ne effusi sunt gressus mei · qz
zelum i pctōrib · pacē pctōz
videns · Vnde quia grauior est
tā solida fortitudo · ut nulla me
ntatiū pturbatione q̄tiant · et
mltos fidelium · nō adducta ·
tim · ſz etiā secūda coercipiant
sanandis vulneribo · quibo humana
infirmitas sauciatur diligens ē ad
hibendi timorē · Ideo ei de pcaulis
quibo mundus hic plenus ē · quedā
breuiter pturri · Dicente scriptura
q̄ius gloriabit castum se hre cor
aut mundū se esse a pcō · Omes
sibi intelligant dilectoz indulgenda
z reparandis necessaria ee mediti
ni · Quādo aute aptus dclassi
ad remedia diuina deuenimus
q̄ tum rpā nobis sacramenta re
ceptoris mē tpm lege referūt ·
Que ut digmi celebremo salu
berrime nob q̄otigita dieq; festu
no tpparemo · Non ei hm tantū
qui p mortis xpi r̄surrectōnis
mysteriū · z nouā vitā baptismo
sunt regenerate uenturi · Sed ·
etiā omis ppls venatoz · z utilit
sibi · at necessarie pfidiū sibi h̄
stificatōnis assumit · illi · ut
que nō dum habent adipiant
Isti · ut accepta custodiat · Dilecte
namqz dplō · Vē stat videat ne
cadat · nemo tanta ē infirmitate
suffultus ut de stabilitate sua de
beat esse securo · Vtam q̄ dclassi
salubereimi tpis · Venerabilibus
institutis · z sollicitudine cura cor
dis mei · specula tergamus · Qua
tūlibet em caste · z sobrie mortā
lis hec vita ducat · q̄dā tamē pul
uere tīxene quesacdōis asperg ·
z mtor mētiū ad dei ymaginē
conditaz · nō ita sumo · tocius
vanitatis · alienus est · ut nulla
possit sorde fuscari · z nō semp
rōgeat expoliri · Quod z si et
caustissimo animo nīrum est

quito illis amplius ꝛ expetendum ꝙ
tota facet. Nim spuma aut flamus
aut negligenaus transierunt. quos
caritate debita ꝑmouemus ut non
ideo sibimet blandiant ꝛ qz nobis
ossꝫ singulos patꝫ nō possimt cū
oculos dei simul vniuersa cernetes
nō abdita locoꝝ nō parietū septa
scrutabunt. Nec solum ei acta ꝛ cogi
tata. Vez ꝛ agenda ꝛ cogitanda sit
cognita. Ista ergo seuerā sinm iu
dias iste ē tremendus aspectus
cui ꝙuis est omne solidum ꝛ ap
tum omne secretum cui obscura
clarent muta respondent file
cium ofitetur ꝛ sine voce mens
loquitur. Nemo patietā bonitat
deide pꝛtoꝝ suoꝝ ꝑpumitate ad
tempnat. Nec ideo illum estimꝫ
nō offensum qz nec oī est exp
tus ꝛatum. Non sunt longeuite
mortalis huiꝰ nec diuꝛna ē
licentia mspremeti voluptatū
ꝛ eternaꝝ dolorem trāsitiua pe
naꝝ. Si oī iustitia suspenditur
pemtēte medicina nō queritur
Confugiamus ergo ad pnte ubiqz
maz dei ꝛ ut sanctū pascha dn̄i
digna obseruantia celebret cui
toz se fidelium toꝛda sanctificet.
Mutescat sentia manssuescat
ꝛacundia submittat sibi omis cul
pas suas. Nec exactor sit
ꝑmodicꝰ qui petitor ē veme. Di
centes em. Dimitte nobis debita
nra sicut ꝛ nos dimittim de
bitoribꝰ nris. dnm̄ssimꝰ nos
vinculis illigamꝰ nō qꝫ ꝑfitem
impleamꝰ. Vnde si oremꝰ hmo
sactissimū pactū nō totꝫ sui
condicōne seruatꝰ ē. Nunc autem
ostiam suam ꝑmuspmissꝫ cognoscat.
ꝛ alienis ignoscendo delictis ub
olitōne suoꝝ obtineat pīoꝝ.
Dicēte nam̄ dn̄o Si dimiserit
hominibꝰ pīa eoꝝ dimittet ꝛ vo
bis ꝛ patet iē qui malis ē nō
longe est ab vno quoꝫ ꝙ posset
Cum de benignitate suppliās sen
tentia pendeat iudicantis Cui ma
huanaz preui misericoꝝ ꝛ iusto
auditor equitaꝫ sue de mā le
uitate ꝑscripsitꝫ ut nō haberet
reos uis seueritatis quos nō iue
nisset cupidos ultionis. Clemē
tes auē ꝛ mites animos etiam
largitos decet Nichil em̄ ē dig
nius quā ut homo sui sit auto
ris imitator Et sm̄ modū
ꝑre facultat diuinꝫ sit opis ꝙ
eatoꝝ. Nam cū alimt esurientes
reficitur nudi fouetur infirm
tone auxiliū oī manꝰ ꝑplet om
misti ꝛ benignitas serui mūs
ē dn̄i Quū cū ad effectus mie sue
adiutōe nō egeat tu sua omipo
tentia tempauit ut laborib hu
nū ꝙ homines subuenirent ꝛ mito
deo grē referētur de pietatis
officijs suoꝝ opa videret ꝛ sinu
lus ꝛppt ꝙ ipē dn̄s discipulus suꝰ
ait. Sic luceat lumē vrm coꝛa
hominib ut videntes opa uā bona
magnificet pīem vrm ꝛ melio
ꝙer ꝑpm dn̄m.

Dnica pma in qdragesia Sīmo bti Leonis pape

Lucet nobis dilectissimi ꝺ pīm
qnte festiuitate pascha ꝛ
ieunīū qdragesīale ipe

legitimum tempus cursus mouerat/ co
hortatio tamen erga me sermonis adhi
benda est. que auxiliante dño/ nec
mutilus sit piger. nec onerosa de
uotis. ¶ Nam ut omne obsequium
mum/ ratio istoc diez postulat ag
geri. nemo est ut confido de uobis/
qui se ad opus bonum no gaudeat
mutari. ¶ Natura enim mea adhuc
manente/ mortalitate mutabilis e
tiam. si ad summa quecq; uirtutis
studio properatur/ semp tamen
restat pte habere quo teredat. ¶ Ita
pte hre quo restat. & hec e profec
pera usticia. ut nullus se pfectos
estimet esse pfectos/ ne abstinentie. non
dum finiti meditatione tessantes/
sibi imodent desinendi periculum/
ubi proficiendi deposuerunt appe
titum. ¶ Quia gr nemo mem di
lectissimi; tam pfectus/ et sancto
est. ut profide/ sanctiorq; esse no pos
sit. ¶ Omnes simul sine differentia
gradus. sine distinctione meritor/
ab hinc inque puenimus/ ea q
no dum adprehendimus/ pna aul
ditate tramus. Et ad mensuram
consuetudinis mee/ necessarios
aliquid addamus augmentis. ¶ Erit
enim religiosius alio tpe desistere/
qui in hijs diebus no religiosi
or fuerimus. ¶ Unde optime
auribus meis/ lectio aptissime pdicta
comes insonuit dicens. ¶ Ecce nunc
tempus acceptabile. ecce nunc dies
salutis. ¶ Quid enim acceptius hac
tempe/ quid salubrius hijs di
ebus/ in quibus bellum. vitijs indi
citur/ & omnium uirtutum profectus
augetur. ¶ Semp quidem tibi
o anima xpiana/ uigilandum est
salutis tue aduersarius fuit/ ne ul
lus pateret locus temptationis is
dus. ¶ Sed modo tibi maior cautio/
& sollicitior est assumenda prudentia/
qui idem hostis tuus tactiore sentit
fuderi. ¶ Nunc enim in toto mundo po
testas ei antique dignitatis aufert/
et sinua illi captiuitatis uasa ren
piunt. ¶ Renouatur atro assimo
pdom. aptus omni nationi/ omniq;
lingue. & nullum iam genus homi
nem/ qd non iam tyrannicis
legibus reluctetur. ¶ Dum p omnes
fines terrarum/ regenerando xpo/
multorum milium ppetrantur.
Et ad primitiuam noue creature
ortum/ spolijs nequitie ab hijs quos
possidebat extenditur. ¶ Fremit ergo
expoliati hostis impius furor/
& nouum querit luctum/ quibus predi
dit antiquum. Captat mestissimus/
& uigil. ¶ Si quas reperiat quies/
a suauis iugibus negligentie aut
animos/ quas p pristina uolup
tatum/ & p diuersa luxurie/ in
uersoria mortis meditat. ¶ Inflam
mat utrosq; iras/ nutrit odia/ accen
dit cupiditates/ inuidet gratie/
inuitat culpam. ¶ Que enim tentatio
non audeat/ qui nec ab ipso dño
modo iesu xpo/ cognatus sue fraudis
abstinuit. ¶ Nam sicut euan
gelium patefecit hystoria/ cum
saluator ne pateretur. xl. diez noctesq;
ieiunium/ infirmitatis mee esse rem
puerit ebrietate/ gaudijs diabolus/
stigmi/ & passibilibus/ atq; morta
lius fuisse nate/ ut explorare
potentia/ qua timebat. ¶ Si filius

mḡ dei es: dic ut lapides isti pa
nes fiant. ℣Poterat vtiq illud
omps. z fiiale erat. ut ad tenta
cis impiū mqua uiberet² spem
aut oliuę ymo. natura transiret:
Sicut ad uoluit i quuio mutauit
aquā mutauit i vinū. Sed ḡ ma
gis saluaseris. dispescuerunt
congruebat. ut nequissim hostē
astutia. nō potentia deitatis. ꝑ
humilitatis mistiō vincēt. De
maq fugato diabolo. z omnib
artibus callidi temptatois elisis
atq asserut ad ōmi angli z min
trabant ei. Confudant² igitur
filij diaboli. atq discipuli. qā
repleti mssperatde vipeū. fim
plices quos ḡ decipiūt negates
m xpm. utramq veram ee naz.
Dū aut deitate homē. aut ho
minē deitate despoliant: tui vm
tpis gemino do cumento. vtriq
falsitas sit pempta. qz z p fame
corpis p fia humanitas. z p angl
simulantes. demōstrata ē mā
festa diuinitas. Cuia gō dū im
sicut redeptois mei magistō edo
ti simo. nō i solo pane viuit hō.
Sed i oīi verbo dei. ꝑmpta deuo
cōne. z illatei fide. sustinemo
sollepne ieiuniū. nō i sterili in
dia. qua plerisq. z i debilitas cor
pis. z anarice mōz moriat: ꝺz
m larga benuolentia celebrādum.
Ot sim⁹ de illis de quib⁹ ipa ueri
tas aut. ℣Beati qui esuiunt. z si
tiūt iusticiā. qui ipi saturabūt².
Deliciē gō mrē sunt opa pietat
z illis cibis qui nos ad eternitatē
mutant impleamur. Ieiemur
i refectōnib⁹ ꝑmptis. quos impe
dia mra sanauerint: Ioamemur
luctibus eoz. quoz meditatē necē
sariis indumentis tegerem⁹. De
siant humanitatē meam. egritudies
decumbentiū: Imbecillitates debi
liū: Labores oculum: Defectiōes
pupillor. z desolatoz lamenta
viduaz. In quib⁹ iuuandis neme
ē. qui nō aliquam possit exequi
benuolentie portionem. Nulli ei
parcimus ē census. aut magnus
animo: aut de rei familiaris
modo pendet mensura pietatis
Maiora quidē sunt impendia di
uitum. z minora mediocriū. Sed
nō obstrepat fructus opis. ubi ē
affectus operantis. In ista dilissim
extendaz. optimitate virtutis sint
z aliaz insignia virtutū. q nullo
dispendio horreoz. nulla penuia
diminutione capiant². si repellat²
lasciuia. si abscondatur ebrietas. z
carnalis cōcupiscentia castitatis le
gibus edometur: Si odia tristant
dilectionem. si inimicitie obtant²
pacem. si tranquillitas extinguat
rā. si mansuetudo remittat iuriā
Si ondaz demaq adaz seruoz. tam
ordinati mores sint. ut z illoz
ptas minor. z istoz sit disciplia
deuotior. Hac igitur obseruātia
dilissim obtinebitur misericordia
dei. z absoluto pcedz reatu. fugie
te uenerandū pascha celebrabū²

Lectio sc̄i euāgelij sc̄dm Matheum

Illo t. Ductus est ihūs i desert
a spū. ut temptaret² a diabolo. z cū
ieiunasset xl. diebo. z xl. noctibo
postea esurit. Et accedens Dimelia

beati Gregorii ppe. de eadē lectione

Dubitari a quibꝫdā solet a q̄ spū sit ihūs ductus i deserꝫ / propter hoc quod subdit. Assumpsit eum diabolus in sanctam ciuitatē. Et rursus assumpsit eū i montem excelsum / Vbi uere absq; ulla q̄stione queuerē accipitur. ut a sto spū i deserto ductus credatur / ut illuc eum suus spūs duceret. Vbi hunc ad tentandū spūs malignus sue mīret. Sed cre cū dicit. de hoc / ul' i montem excelsum / ul' i sanctā ciuitatē a diabolo assumpto / mens refugit humana. Hoc audire aures expauescunt / q̄ tanē nō credibilia esse cognoscimꝰ. Sum illo z alia stā pensamꝰ. Certe siquoz oīm diabolus capud e. Et hui⁹ capitis membra sunt oēs iniqui. An nō diaboli membra sunt pylato / An non mēbra diaboli Iudei p̄se quētes / et mīlites crucifigētes fuerunt. Quid ergo mīrum si se ab illo p̄mīsit i monte duci / q̄ se p̄tulit etiam z a membris illius crucifigi. Non z ergo indignum redemptoi nrō / q̄ temptāi voluit qui venerat ostendi. Iustum q̄ppe erat. ut sic temptacōnes malī / suus temptacōibꝰ vincet. Sicut morte nrām venerat sua morte surgere. Sed stendū nob' e. quia trahō modis temptatio agit' / suggestione / delectatione. et cōsensu Et nos cū temptam. plerūq; i delectatione / aut etiā i cōsensum labim. quia extra nos p̄ter ꝓpugnati. i nobis nr̄is etiā gerimus. Vnde etiam tollerare nos. Deus uero qui in utō virginis matre / i modū sine p̄tō uenerat. nichil q̄ nos in semet ipō tolerauit / Temptāi ergo p̄ suggestione p̄o tuit. sed eius mente p̄tā delectatio nō momordit. atq; ita omnis diabolica illa temptatio foris / non intus fuit. Si ergo ipm dn̄m temptacōnes eius aspicimꝰ / pensamꝰ q̄nta magnitudine nos a temptare liberauit. Antiquꝰ hostis q̄ primū hominē parentē meū mittebat se temptacōibꝰ exercit. qua hūc videlicet gula. Vana glā z auaricia temptauit. Sed temptādo superauit / q̄ sibi eū p̄ cōsensum subdidit. Ex gula quippe temptaut cū cibum lignī uetiti ostendit / et ad cōmedendū suasit. Ex uana glā temptaut / cū dicit. Exies sicut dii. Ex expectu auaritie temptauit. cū dicit / Scietes bonū z malum. Auaritia enī nō sōlz pecunie. sed etiā altitudinis. Hec enī anaīa dicit. cui sup̄ modū ambit. Si enī ad anaīā p̄ceps rapina nō p̄timet. neq; q̄ paulo de vnigenito dicet. nō rapinā arbitratꝰ e / ee se equale deo. In hoc q̄. diabolꝰ parentē meū ad superbia traxit / quo eū ad auaritiam sublimitatis extenuat Sed quibꝰ modis p̄mū hominē strauit. eisdem modis sēcō hoī temptato fluctuabit. Ex gula quippe temptat / qui dicit. Dic ut lapides isti / panes fiant. Ex uana glā temptat / q̄ dicit. Si tu filius dei es / mitte te deorsū

alr capt⁹

p̄ sublimitatis audaciam temptat/ cum regna oīa mūdi ostendit di tens. Hec oīa tibi dabo. si prade adorueris me. Sed esse modis a secūdo homine vincit/ quibo p̄mū se vicisse glātur/ ut a meis cordibo ip̄d aditu capitis exeat/ quo nos aditu mīmissos tenebat. Sed & aliō fres hūm/ q̄ in hac tēptacōne. oīa cōsiderāe debem⁹/ qz tēptatus a dyabolo dns/ sat̄ eloquīo p̄cēp respondit/ & qui eo verbo q̄ erat. tēptatorē suū mergere potuit? abyssum/ virtute sue potentie nō ostendit. sola diuine sc̄pture p̄cepta edidit/ q̄tus nobis sue pacientie prebet exemplū/ ut q̄ties a p̄ius hominibo patim⁹/ ad dom̄ nam q̄etem. potiq̄ qua adūm dictum. p̄pensate q̄nta & patiā dei/ q̄nta ip̄a clemencia mea. Nos si iniurijs/ aut aliq̄ lesione p̄uocā mur/ furore p̄moti. aut q̄tum⁹ possum⁹ nos met ꝓpis vltiscim̄. Aut quod nō possum⁹ facē mīma mur. Este aduersitate dyaboli dns ꝓtulit. & mihil ei mīsi man suetudis verba īnidit. ꝓportat q̄ pumice potuit. ut hoc in laude eius altius emineret/ si hostem suū nō ꝓuocando. sz mīm pa ciendo superaret. Notandū uero quod qui retrudente dyabolo q̄ gli mīstrabat ei. Exq̄ re q̄d aliud qua vim⁹ ꝓsone/ vtraq; natura ostenditur/ qz & hō est. que dya bolus temptat/ & isdem ip̄e dō & tui ab angelis mīstrat. Cognoscam⁹ ergo. mi eo nam mūm/ quia nihil dyabolus homine cōcretio tepta ret. Veneremur in illo diuinitatē suam/ quia misi sup̄ oīa exist̄et/ ei nullo mō angeli mīstrarent/ Sed quia hūc dicbo lecto ogtaut/ tā q̄dragīta dier̄ abstinencia nra redemptois audiuim⁹. Et q̄dragesimale tps mīhoamo. Dis cutiendum nob̄ est. Cur ls ꝑa abstinencia. p. xl. dier̄ mīmeru custoditur. Moyses em̄ ut legē accipet sc̄o/ dnō q̄dragīta ieiu nauit. Helias in deserto xl. diebo abstinuit. Ip̄e auctor hom̄/ ad homines veniens. xl. diebus nullum sumpsit cibum. Nos iz ꝓ ꝓtum possum⁹ annuo. xlme tpe/ tarne nra. ꝓ abstinetiam affligere conam̄. Cur g̃. in abstinetia quadragenaꝝ/ mīs aug toditur/ misi quia vnus decalo gi. per libros quatuor sc̄i euāi impletur. Denarius em̄ q̄ter quatus/ & q̄dragenarū fuerit. Sua tuit decalogi mandata p̄ficim⁹. cū p̄fecto quatuor libros sancti euāngelij custodim⁹. Ex qua re sentiri & aliud pt. In hoc em̄ mortali corpe/ ex q̄tuor elemē tis subsistim⁹. & p̄ uoluntates eiusdem corpis/ p̄cepta dom̄ tor im⁹. p̄cepta aut̄ oīa/ p decalogum sunt accepta/ Cui g̃ per carnis desideria decalogi mandata ꝓtepsim⁹. Dignū & ut eandem carnē quā decies afflugam⁹. Quamus de hoc xlme tpe est adhuc aliud q̄ possit

ntelligi. A pñta etem die / usq; ad
pascha alis pollempnitatis gaudia /
sex ebdomades veniunt / quaz di
gluet dies. CCL. duo sunt. ex quibo
dum sex dies dñi abstmetie subt
humtur / nō plus in abstmetia q̄
xxx. z vi. remanet. Dum uero
p trecentos. z lx. dies annus du
atur. nos aute p. xxx. z. vi dies
affligimur. quasi anm nr̄m dcā
mas deo damus / ut qui nobis
metipis p acceptum anm uix̄mq;
auctori nr̄o i eius dectmis p abst
nenam mortificemur. Vnde.
fecis Amē. Sicut in lege offerre
iubemur dectmas uez / ita ei offre
gtendite / z dectmas frez. Vnus
quisq; iquātum pretius subpetit /
tarnem macet. Clusq; desideria
affligat / tota ipistentia turpes
mte fiat / ut iux̄ pauli vore /
hostia viua fiat. Hostia quppe
imolatur z vna est / q̄do z ab
hac vita. homo nō deficit / z tam
tar nalibz desideriis occidit. Cdo
mea traxit ad culpam afflicta
reducat ad vema. Auctor etem
mortis mee / p fructū lugm vetiti /
vite pcepta transgressus est /
Cum ergo a paradisi gaudiis p
abum recidimus. Adhuc ingtum
possimus / p abstmetia refugiam /
Sed nemo sibi eandem abstme
tia / sola posse credit sufficē / ei
dñs p phaz dicit. Nonne hoc
e magis ieunium q̄ elegi / solui
cens. Frange esurienti panē
tuū / z egenos vagosq; induc i
domū tuam / Cum videris nudū
operi eum / z carnē tuā ne despexe
ris. Illud ergo ieunium deo gp
bat / quod ad eius oculos manus
elemosinaz leuat / quod cū pxi
mo dilectione agitur / q̄ expietate
gditur / hoc ergo q tibi subtrahis
alteri largire / z unde tua tuo
affligitur / unde egentis pcrim
tādo repacet / hinc em p phām
dns dicit / Cum ieunaretis z plā
geretis. nūq̄d ieunium ieuna
tis mihi / z cū comeditis / z bibit /
nūquid nō uobis comeditis z uob
metipis bibitis. Sibi em comedit
z bibit. qui alimēta corpis / q̄ sut
cōmunia dona conditoris / sine ei di
gentibz grapit. Sed sibi quisq;
ieunat / si ea que sibi ad tempo
subtrahit. Non pauperibz tribuit /
Sed uentri postmodum offerēda
custodit. Hinc p Ioel dic. Sā
ctificate ieunium / ieunium agite
sanctificate / ad iustis bonis alios / dig
nam deo abstmetiā carnis ostēdē.
Cessent ira / sopiantur iurgia. Iu
rassium em carnē attenuat / si a pius
suis voluptatibz animus nō reh
natur / Cum p phām dns dicat /
Ecce in die ieunii uri inuenitur uolūtas
ura / z omnes debitores uros repe
titis / Neque em. quis debitore
suo hoc quod dedit aliquid iniuste
facit. si repetit. Sed dignū est /
quisq; se in penitencia macerat
ctra hoc q̄ sibi iuste opetit mēdiat.
Sit sit nobis affluctus. z penitēdo
a deo dimittitur. q̄ iniuste egimus.
si pro amore illius / z q nob iuste
opetit relaxemus. Postmodū dño

meo ihu xpo. Cui est honor z gla in
secula seculorum Amen Dominica iij.
Sancti Johannis Epi de Jacob z Esau

Portabat Rebecca gemmos
in vtero fratres / ante ortus
prelia bellatores. Certa-
tes fluor. mater ante sentit / qua
nouit. ante patitur qua videt.
ante fluctuet. ip agnoscat / Litant
filioz bella sentire / quos no dum
litant generare Certame me ferox
in utero geritur. bellum minatos
emittitur. Materna viscera quatiu
tur. Ret ad ortus prelia sperat /
Sed ante prelia noua drama
celebrantur. Vellem causas tanti
dramatis noste / velle istig pugne
negotia tractare. Quid interesset.
quid finem haberet / que pugnandi
ratio. Que causa vincendi. Qo
spectatore id geritur / quo iudice
celebratur. Quid victori promitti /
ip victo ergo negatur. Quis
certate dominabat / quis prelia
monstrabat. Sed notu est omnibus /
istoz certamine finis causas duoz
optimi populoz. Volt enim dns ante
ostendere fluta qua veniat / an
ventura monstrare ip fiat. Certa
plurimi no pt pugna / si pugne
no ostendant mita. Sed fuctoz
psalus deus / monstruosum dramatis
voluit ceteris. Dat dramatis affatus /
vincendi vota ostendit / se spec
tatore ostituit / se iudice dno
strauit. Adeo gerit certamen
psente deo / qui gemuit / z mre
teste que sensit. Sed me dramatis
sentire potuit / inde no potuit
Demqz mteogat dns. Qd est

2

3

dne istud quod geritur / ip ego
in vtero meo te teste tractatur / Qd
fratres sunt nati / quos le luctari
nati. Aut ip natoz vota suspira /
cui sit luctamine natoz edoce
re. Duo sunt mip dns populi in
vtero tuo / z due gentes de ute
tuo dividentur / z ppls pplm
superabit / z maior seruiet minori
Diuertenda ps sua dei. Designat
futuras fratribo gentes / i singlis
ppls declarantur / vnmo ipsi
gentes z populi nuncupentur /
futuroz normia fabuli natoz
oferunt. z adhuc natoz nota
ignorantur. Dicunt em parce
tes / qui ne dum filij nomen
acceperat / appellantur patres /
qui ne dum fuerat nati / ut fie
rent genitores antequ filij fie
ret / patres anteq nati. Oste
dunt ambozum merita / z opa
tionis no dum est causa / quod
quisqz mereatur edisitur / z miti
tause silentur. Sententia adeo
profertur / z adhuc qui mereat
no nascit. Iudicium dum natus
celebrat / z adhuc in vtero qui
iudicatus e detinetur. Perdit
mores inimicum / sententia cuiby
prior e / ne exspectat tempo /
ut mita expungant. Disputa
ris potentia. ante nouit omia
qua nascunt. Inter ne certam
nascentibo desinit / dii minor
maiorus plante inexus. Aut
por nasci desiderat / aut se
victore videri gestu demostrat /
Maior tame ppetit in luctem /

2 adhuc tenetur in ventre. querit
por nasci/ne 2 inhor posset aste de
mori. Cupit pudore ppetranea
tegere. desiderat ignominia fes
timare mutare. Timet videri
virtus/amp nato. Sed ia mat-
puentus clamis mouauerat
deus. Induat 2 nascenti ortus
unde digne Iacob supplantator
2 uotatus. Sed dimouit i amoe
utiq parens/utriq nascente
Sit pater maiore/minore me
assumet. pater i uto/uictu amo
re solatur. Mater uero victore
diligit/que pugnate no uidit
Optat pater uictori victu eqbi/
si uicti mores a malicia imu
tari. Igitur ppetrat impleri
pdicta. festinat geri q fuerat
nutriata diumito. Denicq tequit
Iacob pulmetu q statuitur i do
mo. desiderio rapitur venieb
Esau de campo. Et male deside
rat 2 ap idampnu salutis assu
mitur/qua grue estimatur/qdo
salus manducatudo digeritur
aut fuite ireitum eruditat 2/
Molesta em fames e/q ad hor
sagmatur ut perdat/pmaosa
esules/que id tuto excludit 2/ut
peior in homine mutat 2/quo7
dapnosa mercato e/si salus p
tibo impendit 2. Aut magnis
vilia tompantur adeo esau p
maius/desideio lentus addpuit
Eosdemq Iacob intepamea de
sideranti accepit/quo diu esau
possidere no potuit. qd moeb

constitutus amisit. Denicq ved
dit esau aliena/Iacob recepit sua
fit Iacob iam benedictione primus/
qui fuerat natura postremus/
primatus reddidit causa. quos
negauerat aliqdo na. Ter diu
eius gratia indignus potuit us 2
pare/qua Iacob meruit antequa
nasceret 2 atque. Intea hereditate
benedictio/a pre in Esau disposit 2.
Et adeo tabor delectatio postulat 2/
Fiercto mihi fili tibos ut
amo/ut manducati benedicat te/
antq ulti ista deredat/Sed ignoat
Esau illum placentia i tubo/qui
iam placuerat mito. Restat ei
benedictione aptissimu/tu videat
pre primatu. Denicq pgit venan
tum/ut impetu pficet/remoat 2
2 tardet. fit difficile q querit 2/
ut in Iacob paterna benedictio
complere 2. Querit Esau i nici
re q pat fastidiat/desiderat
tape. q genitor ia sagmato ex
horreat. Hortat 2 me amatis
simu filiu Iacob. Narrat verba
pris ad fratrem/refert impetata a
tabo benedictione omisse oportu
ducit. si q fieri iussa sunt imple
festinet. Cogitur Iacob pfitei/
q no erat/metui q fuerat/co
gut 2 mihi simulare se fratrem me
tiri maiore. Adeo pgit ad ggre/
duos hedos adduxit/quoz pel
libus brachia mudaq cutim rem
abstondet/ut hirsuti fratris
pilosa simularet. Itaq parat
tabos delectabiles mat/infert
filius pat. Miratur pater.

aduentum filii tel̃etem · Quid ē
hoc mquid/q̄ tam cito fili venisti
Q̄ dns dedit aut/attuli tibi · Surge
ge manducā · quod desideraſti · ut
benedicāt ne conſeras quā p̄miſiſti
Accede mquid fili/ut palpem te
z videam/ſi tu es Eſau filius mus
Accede ī quid ad me/ut tactu ſen
tiā/q̄ oculis videre nō poſſim/pal
pando intelligā · q̄ uſu nō cno
Duo ſenſus id ē auditus z tactus ·
p̄ p̄ſens ſanctō ꝙtendunt Q̄s nam
eor q̄ lucebat oſtendit · Sed audi
tus indicat · quod tactus ignorat
Fallit em habitus p̄ſens · ſ uox
indicat veritatē · Refert uox/q̄
habitus reſellebat · mdut lanugia/
q̄ tegmina ſimulabat · Indumēto
quidem ſuem metitur · Sed ſibilū
ſonitu qui fiat indicat · Vnde
Jacob ſanctiſſimo dicitur apd
ſuem m duo/dum metit habitu
alium Sed uox indicat ueri ·
Deſtitus maiore ſimulat · Sz
ſermo minore nō celat · Ita ei
alienū eſt · quod ſimulat · ut
ꝓpium ē · q̄ p uocē dmoſtatur
ut benedictōne ſit dignū quod
ꝓpium/z ex hereditate meruit
quod fiat alienū · Lectō ſancti
Euangelii ſcām̄ Matheum
In illo tempe · Egreſſus ihūs
ſeceſſit m partes tyri z Sydois ·
Et ecce mulier chananea a fi
nibꝫ illis egreſſa clamauit di
cens/Miſerē mei dne fili dauid
Et relq̄ Omelia Joh̄ Cryſtomi ·
Deo dns ꝓpē crimina deſtruē
ſuſtigia · ut nullus uita ſuam
etiam m extrema etate deſpet ·

Alet dicas intra te · p̄ quid
ſuciam/habes mutabile medicū ·
qui reſecat morbū · z ſanat om
ne tumorē · Ad eſt medicus ·
qui ad eſt gemitibus/z nūtū ·
mpat ſanitatē · En ante te/de
m̄ p̄miſi matia fingit z dimiſi
cauit · ut ceb/mutū factum te ·
mutum/potit oblimſti · Non
erat ante homo · z figuratit
eū ex limo · Requiris forte q̄li
tatē · neſcio ego · Ipē ſtatuit
ſua/mihi nō eras tui · Sed ar
cepit pare tē ſua tertie poteſ
ille opifex/z fecit pter tuū/ī quo diſpoſuit/z diſtēxit
varia membra/id ē manꝫ et
pedes · tapud eā/m quo oculi
z aures/z os/z cornutus · ſinꝰ ·
z gene/z reliqua membra ſfi
ora Ille ergo artifex/qui ſic
te ꝓpriō fin̄ arbitrio/nō pti
tua auferre peccā · Noli ſenſus
eius timari · noli nodos gemi
nare virtutis · noli querē quo
te fecit Sed mirare de facto · z
dias/fecā peccā multa/z magna
Et quis ē de hominibꝫ/q̄ non
peccet · Tu dic/ et tamē ſum oēs
homines/ſufficit mihi ī ſuf
fragio iſta confeſſio · Dic tu pec
catū iquitates ut iuſtificeris/cog
noſce qm̄ peccator es · Sed z lac
mas ꝓpinctus effunde · Aliꝰ
aliud fuit m meretrice lacrimar effuſio/z ex hac pfu
ſione fluent p̄ſidū · z accepti
fiducia/accedit ad fontē dnī
Thm̄ · dz ueniamꝰ ad cauſſ · Ecce

sciens ons uḡus/ venit in partes
tyri z sidōnis. Et ecce mulier
chananea/ caput pti. Arma di
aboli; expulsio paḡis/ Venit ad
dñm ihm. Mirum negotium;
Chananea sequitur; iudei fugi
unt. Domestici derelinquit alie
na ḡrere Et ecce mulier chana
nea. a finibꝫ illis egressa/ cla
mauit dicens Miserē mei fili
dauid Mulier ch̄ananea est
fiatur; p̄ Prebuit em̄ diuinum
ostiū sacrāmentum; quādo vtute
diuina obsecrat; z tacens nam
confitet; dicens Miserē mei fili
dauid. Considera pulchrā mulie
ris mētē; unde q̄ dicat/ ad mi
sericordiā confugio. Et quō ausa
est mulier legis ignara/ tā ri
gide abrupte accedē ad fontem
salutis? Non petiuit Jacobū;
nō requirit Johannē; nō accef
sit ad petrū; sz hos intermittēs.
q̄ dicit. Nō est mihi ministerium
fidemissoꝝ. Suscepit in se patri
monium; z sola cucurrit ad dñm/ te
mut eum inuocare/ ac dixit Mi
serere mei fili dauid Deo deste
disti; deo tacere mōduisti; ut z
ego loquar ad te; z tā fiducia
petam. Cherubim aspectum
tuū tremunt in celo; z in terra
mulier nō formidat. Angeli
metuūt in celis; z mulier nō
uereretur. Instat importune. z
rorem exaggerat/ dicēs Mise
rere mei fili dauid Non hēo
sponsorē; q me audeo/ q me
pcto/ miserē mei. Quid tibi est;
mulier quēo Nō pateris dolor ē;
quē non suffero. Quid habes;
filia mea captiua tenet. Quid
illi est; male a demono vexat.
Et quid mul; miserē mei one
pignus meū rōsumit. optimo
iniqua cent/ de filia mea. Noli
videre me pertristem. z miserā;
Tu es deus/ cui secreta ḡsideras;
filia mea male uexatur. Quō
desideras; ut liberet de plaga;
Miserabilis luctus ḡtulit ui
meū; z anima mea ḡturbat.
tepestas seua; Quid faciam
nescio. Patitur miseram; ḡfert
tormēta/ nec mortē timē; sed
uitam spare. Miserere mei
facet ostisa. z tantum tormēti
ignorat. Me aspice one; me
exaudi/ unde vulnera mea dui
na. Filia patitur; z ego desino.
Passio eius pauorē mentit tri
stis. facta sum spectaculū oīb;
miserere mei fili dauid. Vtma
filia mea defuncta fuiss; cū sic
viueret. Si em̄ mortua fuiss;
z sepulta. exacto iā tpe oblita
fuisse. Nec memīssem solūm;
at doloris. Nunc pero tacuer
i domo stimg et miserere mei do
mine. Quia filia mea exacer
bata est demonio. esta/ nō au
deo illi ꝓximare; nō possum
ḡtingere. ꝓhibet me pauor;
expellit ipā passio dicat/ mi
serere mei fili dauid Quia ex
uobis patres fuerunt/ audiuit
verba mea/ que meis lacrimis;

vna meam. Non sufficio exponē
dolorem; quē mulier ista sustinet;
Miserē mei fili dauid. Videpru
dentia femine. Non uult ad hoīes
redire tores. Non stulta ē vates fal
laces; nō querunt inanes liga
turas; aut ad falsa fugit p̄sidia;
Sed omnē relinquēs diaboli cultū;
venit ad dñm ihm omm saluato
rē; et dicit miserē mei dnē. Filia
mea male a demonio vexatur.
Audisti sensum mulieris. et tetigisti
cupiam eius. sed unde aliud nouit;
ē exceptū negotiū. p̄sistit; obsecrat;
et lamentū suū p̄dunt clamorē;
et amatre oīm deus. nō respondit
ei verbum. Tacet fons vite; et
panis medicus. Stulti medicinā;
et abnegat auxiū. Quid ē hō dne;
nescio. Si nō susceperis pulsante
mulierē O sapientia meditri;
Domino mg̃ nō vndit ei ubi
ēre nō; vt dēteget sapiē eius
virtutē; ppterea dicit discipuli
Dimitte illam; q̄ clamat post nos;
Sed iudicus deo; fidē mulieris;
virtutēq; pēsabit. Et q dicit;
Non sum missus; nisi ad oues
que pierant domus irl. Nichil
p̄fuit. nec illi aplī fugientes;
Petrus medicus differt magis
curā; exulcerat vulnus; et potes
tatē suam arte quadā excusat;
ut latentia p̄dat sacramenta.
Non sum ī quid missus nisi ad
oues. que pierant domo irl;
Ho mc mic cōsidēte ſmonem;
et adiuuetu mea dīgite stellem;
quo p̄fundam uolo; et panarionem
exoluere. Non sum missus; nisi ad
oues perditas irl. Quid ē hoc
verbum; que est ista exauditio
tua; Nunq̄ ideo corpoīq factus
es; et multa mire reuelasti mi
steria; ut vnū tātū modo angelū
liberares; et integrū derelinq̄es
orbem. Denq̄ uero; quādo nato
mearne. quos uocasti. Nonne
magos; miquid p̄phas venisti uo
care. qui p̄rim saluos generaly
p̄ remeret; aplos etiā tū mitteres
quod eis dixisti. Docete omnes
gentes; baptizantes eos. In noīe
patris; et filii; et spūs scti. Et
nūc quīdo misera hec mulier.
acerbis doloribus; et sti mulie
rem tacta regit te; et obsecrat p
filia sua; ut eam a funesta pas
sione soluas. dias; nō sū missa
nisi ad oues p̄ditas domo irl.
Venit ad te centurio; rogans
pro puer suo; et dixisti. Ego ue
niam et curabo eum. p̄pendenti la
trom paradisum reseransti; pu
blicano impasti dicens. Surge
tolle grabatum tuū et ambula
Lazarus de monumeto te vo
cante; redimus surrexit. Vulne
quoq; languor gnā solo verbo
sanasti; latrones liberasti; mer
tricis virginibz pretulisti; sola
misteram mulierē. Hanc chana
neam; respues deprecante. Ista
chananea erat de gente ſmu
di; quibz nō licebat quicquā cū
Judeis; Nō ergo sub lege ue
nerat dñs ut ad mplēt; et ut nō
solueret legem. Ign si admonitu

audisset mulierē. diceret Iudei. Dō
te nō audimꝰ/neq; sequimꝰ/qz solutꝰ
legem. Precepit em̄ lex/ abstine
a chananeis. ꝓpter hꝰ tacuit dñs/
ꝓpter hoc nō respondit mulieri/
Vide quomō repugnat legē/ ut iu
deos confunderet/ dicens. Dic na
ꝝ nō arguet me de pcō. Ecce
nō respicis ad mulierē chananeā/
respuo deprecantē. Ecce clamat
sine causa/ ecce obsecrat. Sz nō
exaudit. ecce qmō teneo legis
formā/ ne dicatis/ qm̄ ꝓtisti le
gem. Ideo non credimꝰ in te.
Nō ex me sed ex nobis Ecce
hꝰ et Itaqz ꝓma causa/ tace
distulit dns̄ respondere mulie
ri. Interea ꝓstitit mulier clamās
dicens. Adiuua me dñe At ille
tamē respondit. Non licet tollē
panē filiorꝫ/ z mittē canibꝰ O
prudentia medici/ Multis diffi
cultatibꝰ suspendit mulierem/
ut duplicia eam postremo ho
nore cumularet/ dicēs. Non
licet tollē panē filiorꝫ/ z mittē
canibꝰ. Sed quid respondit mu
lier. Etiā dnē. potes siquidē/
Oblita ergo verecundie/ et
remissa pudore conatur.
principē deum. Dns̄ dicit Non
licet/ tollē panē filiorꝫ/ z mit
tē canibꝰ Et illa respondit/ Etiā
dnē/ sū quod dicis Tamē me
rotas/ canis sum. Agnosco no
men meum/ Confundis me
tu. Sed non ego recedam a te/
canis sum/ sequar te quasi
rams/ porrige mihi aliquid Non
quero panē filiorꝫ/ da mihi uel
micas/ qm̄ z catelli edunt de mi
que cadūt de mensa dnōꝝ suorꝫ
O certamen pietatis/ O prudētia
femine/ Tamen me dicas dnē/ si
ego Ergo nutrio me uelut canē/
nō possum relinquere mensā dn̄i
mei. Tamē me appellas/ porri
ge mihi micas. Dixisti causā
meā/ distulisti petitiones meas/
manifestasti condicionē meam/
adiuua me mulier/ qm̄ z catelli z
catelli edunt de micis. que cadūt
de mensa dnōꝝ suorꝫ. O mulier
arripisti filiorū laudem/ z fuerā
clarā/ electior Io tacuit dns̄/
Ideo distulit/ z protraxit/ ut
metem tuā ꝓpendet/ z tuā de te
ꝓferret votem. Si em̄ statim ut
repulsa petē arripuisses/ recessisses/
z nemo fidem tuā probasset/ nullaꝫ
meritis tue cognouisset/ archanū/
Nunc autē quia intelligis dei
virtutē/ z sic te cognoscis/ ut di
cas Etre z catelli edunt de mi
que cadūt de mēsa dnōꝝ suorꝫ/
Laudo te ergo/ z dico O mulier
magna est fides tua. Fiat tibi
sicut uis. Audiant hec fideles/
z impii/ qui dicunt Oremus
z nō impetuum? Quid logis
o homo. Instantes ora/ impiē
obstrepe/ siquidē pulsanti tibi
aperietur. Sed dicas forsitan.
Deprecatꝰ sum semel/ z iterū/ z
ter/ z quater/ z septies/ z uicies
z nō exaudiuit me deus O stul
ta scientia/ et quid mir Ora

nō es exauditus. Jam recedis a dño
z offeres petere dn̄o nides p̄ſeue
ranā mulieris chananee/quomodo
magis aportati instituit/z repulsa
importuna obstrat/nec ante ces
sauit. quā q̄ quesiuit inuenit.
Sunt multi quidē/qui mēt̄ in
cenam. z suscepunt in orōe q̄fuse
utq; intēpatu nocte/disp̄gunt p̄ba
sua. Et egressi foras obliti sunt
ormia/Jn sunt qui labīs mugiut/
z corde nō conāpiunt. Si tu ipē ora
tua z preces ignoras/quid te exau
diet deus. Si duas mdmanu genua
mea z oratu. Gēmia tua mdiasti
mtra. z mens tua foris p̄ōisa
disturrexit. Corpus quidē in ecia
ē/z cogitatū tua foris egredit̄ va
gatur/lingua tua orat/z mens
penumas mūat/z usurcas/Diabo
lus malus/jnmōq; jnmūq;/quid
oramus. tur magis jnsibit/et
obstrepit. Non nos jpulsat/si
sentiet iatemq; jlaudis mois/ve
nimq; ad ordinem. z mille nos
cogitatiōnū stimulis turbat. Hq;
uexsudas cogitanter/reuectam
ad mulierē chananea/que sic
orat. Miserē mei fili dauidsi
lia mea male a demonio vexat.
Dur/z tu miserē mei/qz anā
mea pulsatur a demone. Magnq
es onē adiuua me/in hac hora.
qā demones me uehementer
jpugnat. Nam demō ex tugrui
ptam xp̄o stat/nisi satisfactōnibq
ab soluatur. Grandis jmo est.
Miserē mei deus. breuis q̄dē.
sed uirtute plenus. Nā foris si
fuis clama z dic. Miserē mei dñe
Clama nō voce/sed mēte. Nam
tacentes exaudit deus/Nec locus
quēritur/sed mētis affectus. Em
as martere ofortatur/domel
mē leones exultat. Tres pueri
jfornace tripudiant. Job nudus
sub dno triumphat. Padisū de de
latro suscepit. Quid ergo si fuis
jpublico foro. ora mēt̄ te/nolis
querē locum. Locus ibi est/ubi
fuis ora. Si q̄ paries tu semp ora.
si steteris ante iudicē fiducia
tu ora. Si insurrexit aliquis q̄
te/tu ora. Mare ante te ē/z pq
te seguitur. Pharaō qui ē dnq
ut te p̄sequet̄ in abyssum. Sed
tu z fugito ad arma tua/z dicito
ei. Dñe q̄ mihi adiutor. z ego
despiciam jmicos meos. Nichil
loquitur Moyses/z dns ei dicit.
Quid clamas ad me/pcm ego tacet/
z cor eius clamat. Et tu cum
steteris ante Judicē fiducia fuit
crudelis ministri. ora tu do
mini tui. z tur bines illi pro
timus resoluentur. Judex tu
deus ante te est. z tu ad dnm
confugito. p̄roximat ad te pec.
z afflictere tuum te uehemēt
Tu ora intrepidus/z sedabitur
infamia/Tamq; hō ē ut labore
querat̄ p̄ locum ubi sit/deq
est qui ad est ubiq;. Si quem
hominē dicitur tibi/Non ē hic.
aut nō potest/Non ē sic in causa
deus. Hoc tantum ē. ut dicas
Miserē mei deus. Et p̄ce ē.
ut te liberet. z ad hoc loquēte

te dnat · Ecce adsum · Quid ergo
chananea vidit Vtique ome/nam z
tacelli ediunt de micis/que cadut
de mesa dnor suor · Et ip dns
O mulier magꝫ ē fides tua · fiat
tibi sicut vis · Vbi sunt detepta
toēs mquid/ mihi dixit. exspta
mulier/donet oro prem meū
sed ip/fiat tibi sicut vis · Ondit
elegantie illa in fide · tutum xp̄m
emmentor i tutore/qui gratz sua
sensibo infudit eis · O mulier
magna ē fides tua/ Quo magꝫ
no audisti/ipsos mundi/ non
audisti gētiles/ sed audisti ppria/
z meruisti repulsam · Refuta
ui te/z no retesisti ame/ppter
z ego dico tibi O mlier magꝫ ē
fides tua/ Mulier mortua ē/et
laus eius pnosa ē/ plusqꝫ mar
garita texta corone · Et modo
audies in euāgelio · semp xp̄m
p̄dicante O mulier magna ē
fides tua · z ip fiat tibi sicut vis/
Idem tu rpa/sana filiam tuā Tibi
em eam trado/ tu ea cura/ tuo
arbitrio pono ei modum · Vade
i pace · Sup ea manus tua sit/
z fiat tibi sicut vis/ cū tua vo
luntate/a passione purgetur
Non iussit/no impauit demo
ni ut exiret · sed fiat tibi sicut
vis · Voluit em/ut rpa mater
sanaret filiā suā/z demonē
effugaret · Vbi sunt qui dicit/
no ex virtute · sz prece oīa per
petuit · Si minor est patre
Quo dicit fiat tibi sicut vis/
z sanata ē filia eius ex illa hora ·
Vemebat aut mater de foris · Sz
antequ veniret sanata ē/ Imue
nit eam mirant filiam/ab i mūdo
demone liberatam · Cōsūmata
ē voluntas eius/z facta ē sana ·
Et p hmo omibus/ grās agamo
deo vivo/cui ē honor z gla i sēla
seculoz · Dominica tua Sermo lxi
Johannis Episcopi de Joseph
Mittitur a Jacob pēsatio/
Joseph sanctus ad fratres/
qui salutē pris ad illos/et
ipsoz ad prem asseret · ut inter
absentes modus/ vtriusq; salutis mirig
vnus eius exhibuisset · ut ip de se
absentes scire non poterant/ Jo
seph referente cognoscerent/ z
dissolutos hmoi velut iungēt
Quos loroz diuisitas separabat/
Que tu veniēte de loge cōspi
cerent/ Ecce magnus/ ecce sop m
ator venit · Venite mugi tom
damo · z Videamo ip pten
dant somnia sua · O nefidi
tubices riguoz/ nolunt Joseph/
no licet mihi ipsum te/ qz
bonus ē · non licet meliorem
tutum ee a malis/z quasi iudi
aliquod p̄dant/ aut dispēdiū
alicui rei meuerant · Sit bonoz
pia/ detimentū ē pessimoz · Te
lent mansuetum tuoz/ modes
tum superbi/ probū improbi · inuide
tumidi · Pauca emulatoe laceratur
sunt · Datur Joseph suis/ no
centiq; vite studium/z emulos
sibi foeb/ sua exercitat vita · Bo
nū mali videre no possunt/ Simqz

pemetē ad se lacerant / simunt ne
tare festinat / nolunt meliorem
vitē / ne degeneres ppī possent
impperia sustinē Cur innocēte
zelas inimica femitus. cur iudex
bonū / aut pati simplicē nō ꝓspectes /
aut modestū psequeris / aut pbū
nō diligis / aut rea innocentis
sanguis inueneris / saltē dustrū
aliquatinꝰ viuat · ne inte actu
sutor innocēs sanguis · ut / ꝯ ali
quā exīstat · Serua tibi · serua i
imica femitus vitā / quē sēpas
aliquādo placatū / Serua i colome
quē necessitatis tpe inuenias
p misdē · Forsitan em ad ueniet
tempus / qᵒ ei filiꝰ fecisse pe
teat · patruelis nō ꝓtēsse
oliberat · Deuꝰ cīnē est fīm
seruitutī addita / gīuꝰ mitiē /
innocētem animā iugulas · In
piturte q̄ auret inemes / ptur
vitidio nō inemes q̄ occuses
Multis prudes / si istum distrayo
eris · tibi noueris · si innocētē
animā iugulaūs · Distrahit
ꝯ sanctus Joseph / suscepturꝰ
totius pudice dnātū / venūdā
t seruum / t famulū adquirat /
Innocētem frena crudelitas opā
Susteptū piturte notū / quē
dns ꝓparabat ad glām · humiliā
ad tempo / imineti tpe ꝯfitu
rus · ministrat ut fīus / ut
famulus paret / domestica
oplet officia / nec obsequēdo
de ē in aliquo / ut humilitate
ꝓficet · q̄ quod illi ingenue nēc
glā prestitus · Adeo tantū fidēi
matur in dōmo / tantū famulus
amicus prefectur / tantū a bus
omnib⁹ honoratur / ut quantū
ei dns · tantū ꝓpē familie imp
aret · Fit vtor ꝛ ꝓpositus domo /
fit amicus impans solus / fit
domestice cure aptissimo / Sed
hys ꝓsperis celesti dono gref
sis · Temptato pudicā nō de
fuit · Audiat iuuenē matrona
appetit imprudita · Diabolus ut
qui in eius nece fecē arma pa
rat / q̄ eum amaret ꝛ femina ·
Sed tū licet dei iudicio gaudit · q̄
frēi deus ab eius pericūdio
sepauit · Deinde solum sola
aggreditur / ꝛ cum casto puero /
mesta mulier fabulatur · Cade
quid queres optatum tēpo
suem / ꝛ ad cupiditatis ꝓlēdē
aptissimū silentiū tepi / nullo
mē nos arbiter testis exīstit /
nec maito reput / nec familia
recognoscit / nec aliquis de qe
tme mouent · Inē nos solūmo
causa ꝛ est / nullus pt exīstē /
qui possit quod germo indi
cāē · Fac quesō q̄ peto / exple
animū cupiēte / ut posto · de
sideriis preces ne aspnēris /
qe oro · Ego te munerib⁹ ome
trem / ego maito ꝑmendē / ego
te libertate odonē / Nec quis
mi te amior potit inemi / si
michi quod desidero ꝓtigeat
adipisci · Frustra inq̄ Joseph /
frustra miteris inimica teptatō

frustra me nocentem capeuis/ frustra castissimo mihi lasciue verbi
mittis. Ego em quod loquaris
fugio. q queris nolo/ q desideas
q horresco/ solu metuo i celestibq
deu/ cuiq obsequima seruo. mteg
tate diligo/ castitatem custodio/ si
em domus ure totam ptatem
accepi. si mihi m. pter te meq
dns denegauit/ quomo feram
illud q dicis/ ut z dnatore deu/
z patronu tam libalem offenda
m. na i me q mendacio quiteis.
z quod nolo me voluisse defe
deris/ di erit liberare. que im
pnti desidero no offendere. Fugit
poquid Joseph mulieris blandi
tus illecebras/ z serpentium ueri
tolloquia aspidu vespmit. De
tentus ab eadem/ r uestis vestibus
fugit. Que cum se publicata
ospicet. uocaferata clamauit/ z
furmus quod vinosa nocte cote
pta/ mnocte ipa tomaculat/ z
eum voluisse. q ipa potuit ac
cusauit. Fugit ergo Joseph. fu
git mgs mdus. pudicia et
castitate uestitus. Fugit r uestis
vestibus i nocentia/ qua iacebat
tectus. z tui impudica mulier
mdumeta detraxerat. sitas
ipa tegebat. Habe tu detestan
da mulier/ uestimeta q tenes
Habe exuuias quas i argu
mentu defensionis male rubsti/
Habe q apud testimoniu pu
dici victoris. q fingis falsa ca
lumpnias nocte/ maito psuade/
q stuam tua no fallis. q supatam
te. ab mnocte cognostis. Letabi
mea Joseph pudicie q fecisse
bellum/ q egisse plus castitatis/
pugna nocte supasse. In qua
pugna lasciua vmat. celebratur
peculantia. Omns impudicia
detrimatur. Triumphat cas
titas/ integritas gaudet. Sutx
nocentia confitetur. Sed postq
matus aduenit/ detestanda
mulier. q libido mtq i pectore
nocentis attenderat/ i eius mox
accusatione surgit. Festabat nanq
i facie detestima mulier/ dubios
z anceps vultus. z altm colo
ris rubor pallori immixtus/ du
sor mentis estus. uerbis treme
bundis pferebat/ ut videres z si
emna victi furmoris apiri/ z i
nocenti accusatione rabidu fu
rore aptu. En inq nob quem
seruu intulerus/ en aucpmusa
comu/ z oma tua gubernanda
crediderat. Hic mei pudicis
latro. Hic pudicie hostis
Hic castitatis predo extitit q
uix luctando expulimus/ vi inferen
do eieci/ pugnando deiecimus/ pu
tauit me quoq sibi negmdi
no de. cui totiens quodq pos
sides tradidisti. Timet maito
furias mse/ meste transfert
mulieris. timet mflammat
fama. timet femina extitit
Vix ab furia manus. uix se
se retinet. uix cohibet. meditq
que mentia sceleris tanto supplicia

obtinet apud eum falsitas/ veritas
premitur/ custodia innocens/ qz deus ee
nolunt relegatur. Cur innocentem
treasseris in portuna tpta? cur
appetis iustu/ cur fm psequeris
Joseph eu innocentia reus e/ nd culpa.
Castitate/ nō adultio offendit/ cus
toditi tutor pudoris. nō violati
hostis e. Dum passus e/ ipe nō fecit
iniuria accepit/ nō irrogauit. Per
tauit qz petare nolut. Nō qz pena
uit. qn̄ymmo pena merut. qz
petare ptimut. Cat luret/ tacere
te iussus. cōuincitur iuuentila/
custodiam relegetur/ furia/ u
uriosi est. nō innocētis pena. le
dentis e. nō lesi. Suppliciū si me
ui patior/ si nō merui/ ille pa
titur qui irrogauit. Rei ptin
nō pena castigat. spectum sui
supplicii. qui qz patitur nō met
sine pena torquet. q mtm quod
metue/ nō patitur. adeo tormētu
qz irrogas pateris/ quod tibi sen
tis. qz infers ipe torqueris. nec
ulla tibi solacia poterut subuenire
nisi iustum a pena uolus reuoca
re. Interea Joseph traditur/ tacere
rem. In custodia relegatur/ exultat
z gaudet. Exultat mgr/ victor
z liber. domestici exultat talas
se calumpniam. exultat pudicie
obtinuisse victoria. Tacet/ tacē
morari illesum. quē lasciua mli
er fecerat reum. Luret hic sme
ptulo querēti. qz apud suos
nō luerut dom. Fit Joseph in
custodia tuti. in carceris loco sen
sus. Dom calumpnia ei nō mgr
captat/ custodia inocens. securitas
suemtur. In tacere enī nullo appe
titur. nullo alieno crīne oneri.
Innocens iste tps exspectat. cui
dictū. nec aliena quequa opp
mut crīna. qz bona malus. nec
mala bonis deputant aliena.
Intrauit Joseph custodia strictis
mus. custitator magis qua reus.
puisse nō potuis. medicus non
egrotus. Adeo fit tuctor postq
fit prudens omnib solus. fit mor
soluti procuratus. Gaude incer
ta z exulta. Gaude mgr. qz ubiq
illesa es. ubiq; secura. Si tptatis
pfectis. si humiliatis erigeris. si
pugnas vincis. si occideris coro
nris. Cum seruitute libera es.
spiculo tuta. tristia leta. Tibi
omnis reatus abdicat. tibi omnis
sa malicia subiugat. Te pote
tes honorent. sustinet pn̄
capes. magnati exquirit. Cui
te illi nō mgr desiderat. q impug
nant. Tibi bonī parent. mali
vident. zelant. emuli mirati
succumbut. Nec vngr poteis
victrix nō esse etiam si tibi mi
hommes iudex iustus defuerit.

In illo tempe Erat Sēm Luam
Jhūs eiciens demoniū. z illud erat
mutū. Et cum eiecisset demoniū
locutus e mutus. z admirate sū
turbe Et Relq Omelia Bene
Omo rabilis Bede pbri
Omacus iste apud matheū
nō solum mutus fuisse z cecus
fuisse narrat. Curatorq; dicit
a dno. Ita ut loquētur z videret/
Dicta generalia signa mi no.

ſimul homine · ꝑpetrata ſunt ·
deus videt / mutus loquitur / poſ
ſeſſus a demone liberatur · Quod
ꝛ tunc quide factum e · Sed totū de
mpletur in aduerſione · credentiū ·
Vt ex pulſo ꝑmū demone / fideli
um⁹ appiaant · Deinde ad lau
des dei tarenta · ꝑmū ora laxant /
Eiulabant aute ex eis dixerunt /
In beelzebub ꝓncipe demoniorꝝ
ciunt demonia · Non h⁹ aliqui de bat
Sed pharisei talia inabant / ꝛ ſcribe ·
ſtant alij euangeliſte teſtat⁹ · Tur
bis quippe / que mira erudite vide
bantur / dm̄ ſemp facta mirabilibꝫ /
illi tm̄ · uel negare her / ul' que
negare nequiuerat / ſiniſtra mē
ꝑtacōe puertē labor abat / ſi her
no diuinitatis / ſz diuidi ſpūs opa
fuiſſent · idem beelzebub / q̄ deus
erat actaron · Nam bel · idē ꝙ ba
al / zebub aute muſca vorat⁹ /
Aer iuxe queda medoſa explana /
ul' l-bra · ul' d · in fine nominis
legenda · ſz B / beelzebub ergo
baal · muſcaꝝ id e iuxe muſcaꝝ /
ſiue habens muſcas interpretatur ·
Obſcordes videluet inolutiꝫ tuo
rū / ex tuo ſpurciſſimo ritu ul'
nomine ꝓnapē ꝓmapē demoniorꝝ
agnoscebant · Et alij temptates
ſignū de celo · querebat ab eo · Vel
i more helie / igne de ſublimi ue
nire aspiciebant / ul' i ſemmlutudine
ſamuelis / tpe eſtuo mugire to
nitrua / coruſcare fulgura / ymbres tuere / q̄ no poſſit · Zilla
talia inari ꝛ dicere / ex occultis
ꝛ uarijs aeris paſſionibus
accidiſſe / Vt tu qui talia mira

ea que oculis vides / manu tenes /
utilitate ſentis · Quid facies
de his · que de celo venerit · Quiq;
reſpondebis / ꝛ magos in egipto
multa ſig⁹ feciſſe de celo · Ihē aut
ut vidit cogitationes eoꝝ / dixit
eis Omne regnū in ſe ipm diui
ſum deſolabitur / ꝛ domus ſup
domū cadet · Non adiuta · ſed ad
cogitata reſpondit / ut ul' ſic co
pelleretur credē potentia eius /
qui cordis videbat occulta · Si
aute omne regnū in ſe ipm di
uiſum deſolabit / q⁹ patris / et
filij / ꝛ ſpūs ſancti regnū no e
diuiſum / q̄ ſine ulla ꝓtradone /
n̄ aliquo umq̄ poterit labefac
tari in pulſu · Si ueo ſancte ꝛ di
uine tinitatis / individuum / immo
q̄ idiuiduū ma⁹ regnū · deſiſtat
arrianā / in nouē patre filiū / in
nouē filio · ſtim dicere ſpūm / quia
quoꝝ unū eſt regnū · Horū e et
una maieſtas · Si aute ꝛ ſathanas
ſe ipm diuiſus e · quō ſtabit rē
nū ipius / ꝛ dicitis in beelzebub
eiē me demonia · Her dicēs / ex
eoꝝ confeſſione · uolebat intelli
gi / q⁹ in eū no credēdo / in regno
diaboli eſſe · eleripſſent · quod ·
uiq; aduerſum ſe · diuiſum ſtare
no poſſet · Eligant ergo phā
ſei q⁹ uoluerint · Si ſathanas
ſathanā no pt · eiicere / michil q̄
dnm quod dicerit in ſe mori po
tuerint / Si aute pt / multo ma
gis ꝓſpiciant · ꝛ credāt d'no
eius · quod aduerſum ſe diuiſa

stare non pō. In quo aute dns Ihs
euacuat demones; ne demonior pnā
pem existimet; attendant quod
sequitur. Si aute ego ī beelzebub
ciō demonia. filij aute uri in quo
eiciūt. Ideo ipi iudices uri erūt
Dixerit hoc utiq de discipulis suis
illius ppli filijs. Qui certe discipuli dñi nri Ihu xpi bene sibi cōscij
fuerant; michil se malaz arcuz a
bono magro didicisse; ut in ipius
demoniorz eiectione demones. Ideo
mgr. ipi iudices uri erūt. Ipi ig
nobilia; z ogeptibilia huius mundi. in quibo nō artificiosa malig
tas; sed sta simplicitas mee uirtu
tis appareat. Ipi testes mei iudices
erūt uri. Aliter; filios iudeorz
protractus gentis illiq qm mōe figi
erant. qui ad sectatōe dei eiciebant demones; z tractat eos ī
tegmine prudētie; ut cōfiteant
spūs sancti ee opus. Quod si
expulsio mgr demoniū ī filius uris
deo; nō demonibo deputat; quare
idē ī me opus nō eandē habeat
causam. Ergo ipi uri iudices erūt
nō ptate; sed comparōe. Dū illi
expulsionē demoniū deo assignat;
uos beelzebub pncipi demoniorz.
Ergo si in digito dei eiicio pfecto
puenit ī uos regnū dei. Iste est
digitus quē ostēdit z magi; qui
ī moysen z aaron figi fabricabāt
dicentes. Digitus dei iste est; qō
z tabule lapidee scripte sut ī mōte
sina. Igitur manus z brachiū
dei filius est; z digitus z spūs sc̄i
pris z filij z spūs sc̄i vna substā
tia est. Non te scandalizet melioz
ī equalitas; cum edificet corpis
unitas. Aliter. Digitus dei vo
catur spūs sanctus; ppter par
ticipōe donorz; q̄ deo dant hoīes
tuiq ppria; sive hoīm; sive an
gelorz. In nullis enī membris mag
magis appareat partitio; qua in
digitis. Qz aute dixit; puenit
in uos regnū dei. Regnū dei
nūc dicit; quo damnat ipius;
z a fidelibz de prīs suis pmaz
nūc agentibz secernitur. Et
cum fortis armatus. custodit
atriū suū. in pace sunt ea que
possidet; fortē diabolū; atrium
ved illius mūdi; qui ī malig
positus e appellat. In quo usq
ad saluatoris aduentum; male
parato potiebat impio; quia
ī cordibo infideliū sine ulla cō
ditōne. quiescebat. Unde zali
bi pncipes mūdi vocatur; dū
te dns venit eni pncipis mū
di huius. z ī me michil inuenit
Et iterū. Nunc pncipes mūdi
huius; eicitur foras. De q̄ certo
ne int subiūgit. Si aute fortior
illo superueniēs uicerit eum;
uersa arma eius auferet; iqbz
confidebat; z spolia eius distribuet
De se ipo quippe loquitur; qō
nō cordi fallax operatōe quēad
modū calupniabant; ꝑ fortiori
potētia victor hominēs a dei
nio liberaret. Arma; quibus
male fortis ille cōfidebat; astu
cie; dolig; sunt nequitie spūal;
Spolia vero eius ipi homines sut;

ab eo decepti. Que uitor xpus
ostribut; quod e im signu triuph
tis; z captiua duxit captiuitatem;
dedit dona hominibo. quosdam
quidē aplos. alios euāgelistas;
hos ypheras. illos pastores
ordinans; z doctores. Qui nō
est mecum aduersum me e. Et qui
non colligit mecum dispgit. Non
putet quisq; de hereticis hoc dici;
ul' sismaticis. quicquid. Sic
supflue possit intelligi. sed certe
sequentibus textuq; sermonis ad
diabolum referitur; z quod non
possint opa saluatoris; beelzebub
tonpari opibo. Ille cupit alias ho
minū tenere captiuas; ds liberā
re. Ille predicat uola; hic vm
dei notuā; Ille traht ad uitia; hic
ad uirtutē reuocat. Quo possit
hec exordiam me se; quor opa
diuisa sunt. Cum imundus spūs
exierit ab homine; ambulat p loca
inaquosa. Qualis simpliciter intelli
gi possit; cū hec ad distinctionē
priorū. z sathane opa admixisse;
quod salucet ppe semp; polluta mu
dare; sathanas uero mundata q
uoribo festinet attaminare sor
dibus; tamen z de heretico quolibet;
ul' sismatico; ul' etiā malo catho
lico; pt no inconuenienter intelligi
De quo ppe baptizatis. spūs i
mundus. q; in eo prius habitare
rat. ad confessionē catholice fi
dei; ad remissionem; q; mundare
quecz sacrōis ecclesiastici loca ia quo
sa purgaret. Idem; corda fidelium
que a mollicie fluxe uoluptatis
deprauata sint; callidus ille
uator exploret; si quos ibi forte
sue nequicie gressus figere possit;
sed bene dicitur; querens requie
z nō inuenies; q; castus metes
effugiens. In solo diabolus corde
fluxo; gratum sibi pt inuenire requie;
unde z de illo ois; subumbrāt mgt
dormit i secreto calami z floris
humentibus. In umbra videlicet teno
brosas ostias; i calamo qui foris
mundus; rigidus e uacuus. simulato
res. in locis humentibo. lasciuas
molleszq; metes insinuans; dicat.
Reuertar in domū meā unde ex
iui. Timendum e iste uersiculus;
nō exponendus. ne culpa q; i nob
credebamo; p inuidia nos uacantes
oppimat. Et cum uenit; inuenit
scopis mundata. hoc e gra baptis
matis; a prauo labe castigata; z
nulla bona opis industria ornatu
latam. Unde bene Matheus hāc
domū uacante; scopis mundatam
atq; ornatā. dicit inuenta; mūdi
tam uidelicet a uitijs pstimis p
baptismū; uacante a bonis actibo
p negligentia; ornatam simulat
uirtutibo p ypocrisim. Et tunc
uadit z assumit. septem alios
spūs nequiores se; z ingressi ha
bitant ibi. Per septem malos
spūs; omnes sa uicia designat.
Reuertēs em post baptismā. sine
simulatas hereticā; seu mundana cu
piditas irrepuerit; mox omnia
p ostium mentis ruinā. Unde
pēe nequiores tuc ei spūs
dicūtur ingressi; z non solum
habebit illa septem uicia; que
septem opera sunt uirtutibo spūs
sci; z p ypocrisim quasi uirtutes

habere simulabit. et sint nouissima hominis illius peiora prioribus. Melius quippe erat ei sua ueritatis non agnoscere. Qua post agnitionem retrorsum questi quo indulta editio uel si mone magorum tetisset talibus spaltes legimus impletum. Quo autem gnaliter hec parabola tendat nre scom matthm saluator exponit. nisi ea terminata. mox subiecit dicens. Sic erit gnatiom huius pessimi. id est quod de uno quolibet specialiter geri solere narrauit. Hoc in tota gnaliter huius ppli gente geri non desinit. Immundus quippe spus exiit a iudeis qui arripuit legem et ambulauit per loca arida requiens sibi requiem. expulsus uidelicet a iudeis. ambulauit p gentium spualiter. Que cum pgea duo reddidisset. ille non inuenit ait. reuertar in domum meam pristinam unde exiui. Hoc habeo iudeos. quos antea dimiseram. Et uenies inuenit uacantem scopis mundatam. Vacabat ei templum iudeorum et xpm hospitem. non habebat dicentem. Dimittet nobis uacuam domum deserta. Qua gr dei et angelorum presidea non habebant. Sed ornati superfluis obseruationibus phariseorum. reuertit ad eos dyabolus et septimato sibi mundo demonia adducto habitat pristina domum et sunt posteriora illius ppli peiora prioribus. Multo enim nequius demonium possident. et blasphemantes in synagogis suis xpm Iesum. qua in egipto possessi fuerant ante le

gis notiam. Qua aliud est penitus non credere. aliud cum non suscepisse qui uenerat. Septenarius autem numerus dyabolum. uel propter sabbatum intelligi. uel propter numerum spus sancti. ut quomodo in ysaia. super uirgam de radice iesse. et florem ejus qui eis de radice ostendit. Septem spus septem uirtutum designasse narratur. Ita et christo, uidelicet numero i dyabolo operato est. Factum est aliud tu hec dicit extollens uocem quedam mulier de turba dixit ei. Beatus uenter qui te portauit et ubera que suxisti. Magne deuotionis et fidei hec mulier ostenditur. que scribis et phariseis dnm temptantibus. simul et blasphemantibus. tanta eis ratione nem. et omnibus ueritate respondit. tanta fiducia ofite. ut et primum petrus. caluptima et futuris hereticorum fidiam. Nam sicut tui fidei sancti spus opa. blasphemando. uerum ostabstantialiter patrem dei filium negabat. Sic hereticus postea negando. matrem semper dei me sancti spus organum. uirtute nascituro. ex humanis melioribus deo. cui nichil est impossibile. ministrasse. uere ostabstantialiter mat. filium hominis fatetur non debere credebant. Sed si cum dilectis. scom carnem nascentis a carne uirginis mris permutat. ex hac. sine causa uenter qui eam portasset. et ubera que lactasset beatificantur. Qua cum osequeas eius lacte credant nutritus

quo femine negatur ee ortus / ql ex
uis eiusdemq; fontis origine sedi
p̄hisos / utq; liquor emanre ꝓbet
Vas forte putanda e femtina sue
tarnis materia / mutando in carne
dei filio suggere potuisse / tarnado
aute · ql maiori · z iustato mā
culo mmme potuisse · Sed huic
opmiom obstat apls dicēs / Qa
misit deꝰ filiū suū / factum ex mu
liere / factum sub lege · Neq; em
audiendi sunt / qui legendū putat /
natū ex muliere · factū sub lege /
sed factū ex mulie · In utero vir
ginali tarne nō de nichilo / non
alunde / sed materna traxit ex
tarne · Alioqn nē vere filius hoīs
dicetur / qui origine nō haberet
ex homine / Et nos igitur hiis
cont cultum dat extollamus
norem / ei ex ecclia catholica / quo
her mulier typum gessit / extolla
mq; z metem / de medio turbaꝝ /
dicamq; ꝑ saluatori · Beata uent
qui te portauit / z ubera q̄ suxis
ti · Vere em bta parens · que sic
quda aīt · Sinxa e puerpera re
gem / qui celum terramq; tenet ·
p̄ secula seculoꝝ nomē z etno to
pleteꝛ omia greo impiū sine
fine manet / que uetere bto gau
dia matris habens · ei virginī
tatis honore / nec p̄ma simile
visa e / nec habere sequēte est ·
Ille dixit · Qui ymo / bti q̄ au
diut uerbum dei / z custodiut illo
Pulchre saluatore ad testatom
in mut · Qui eam trimo / q̄ ubi
dei corpalit meruerat generare /

Sed z oīs qui dei verbū sctitatis /
auditu fidei comape / z bom opꝝ
custodia / ul' in suo uel in proximoꝝ
corde parere / z quasi ulere studu
erunt / assueuerans ee btōb · Et qā
her eadem dei ge mtrix / z inde bta
quide · quia uerbi mtarnādi mmis
tra fta e tempalis / Sed mde multo
beatior / qr eiodem semp amandi
custos manebat etna / Qua sma /
sapientes uideoꝝ clam ptulit · q
verbum dei non audire · z nō custo
dire / z negare / z blasphemare que
rebant Dñ le tue bti Sīmo Johis Epi

Stabat moyses i monte / nō
armis / sed ꝓbis pugnatu
rus · Stabat extensis ad
celum manibꝰ / devoto animi affu /
ctu non de terra · sed de celo auxilium /
postulabat / q pugnat ei hostibus
absens / ei p̄sens sine bello decertat /
ut que loci diuersitas ab inimicis se
iunxerat / oculis effus bellatore
ꝓbem hostibus exhiberet · Fit
moyse orante pugna occulta / sed
manifesta victoria / latenter dimi
cat / z euidenter detulit · Solus erat /
ut multi saluetur · Stabat moyses
i monte / ita ꝓpinus celo / ita meum
sideribꝰ / z quato eum sublimitas
motus extulerat / tanto ord deo ꝓpi
nui exhibebat · Fit moyse orante
victoria / cessante mestitia / ꝓfecto
rior hostis efficitur / iusti corpe
fatigato · Desinit nil' vnus / moy
se desistente in p̄ce / ut dum du
ra ꝓlis exhibent / oculis nobis
potetia mostraret · Denīq; tam
diu ista diuersitas valuit / ꝙ diu

iugis oratio defuit / p̄ seuerantie pre / p̄seuerans victoria coboratur · Iam geritur pugna cum hoste / Iam amalech p̄bus debellatur / Commendat hebreos p̄plus deo / quē hostilis immanitas p̄uocarat ad bellum / Oratio in ultōne inimici erigitur / cuius scelera iam mitium p̄uocabant / ne dū moysi oratio cū uictrē effusus minus ualeret / inimici uirtus i p̄plm dei potentior esset / nō ia celeste ce leste · & humanū certamē ab omibus putaretur · Cuius enī iuuisset / non orando pugnauit · Cuius mīti hostē orando deiecit / Prōmbo Dameli uisu pauōunt / sopiunt flamme / ferre ebetescunt / tradunt hostes / inimici uincunt · Quotieq; ei pulcer / frequentiusq; fuit celebratu ord / tanto celerior uenit inimico ꝺmoratus / Iuxta colloqui cum deo orando / licet cum deo fabulari cū uelis / licet p̄bus nr̄is quod optas / Et quauis uocem eius audire nō possis / tamē dum nō quod desideras aliquis colloq; tecum · Et si non uerbis / tamē bene fletus dignatur / Et factum e mōp cū leuaret manus moyses / p̄ualebat irl / Vbi aute sinistrorsum / tendebat amalech / bellum xp̄ianis mouit · Hoc exemplo monstratur / z belli effectus oratōis instantia aptatur · Orat moyses z uincit / resistit z uincitur / Discit xp̄ianus q̄d gerat inimicū z fugiat · Discat ih̄c unde aut uincat / aut uincat / quis instantius xp̄iano orandū sit / quia z placet hostis e / z pro nō se / nō pro altero pugnat · Moyses enī z cont̄ homine / z p̄alios orando pugnabat / xp̄ianus ug; p se nō / z q̄ diabolum pugnat / nec quisq; poterit excusari / qui hostē uincere noluit / dum orando cessant · Et timē p̄ moyse corpus defecebat / nō uoluntas / aliquādo cessabat / si ergo fragilitatis causa in moyse excusari nō potuit / quē admodum i nobis uoluntas potuit excusare / Vnde apparet uires hosti illum dare / qui resistit / esse se ei subiacere qui non orat · Quod totū est odisse sua / diligere aliena / sibi ipi · se pm hostem existere / dum q̄ hostē nō luit iugiter exorare / Hostis enī dū orabs p̄mitur / dum cessas erigitur / Inuria nobis ab homine nr̄a mīp illata non · i patiēter quod nō licet ferimo / z maiorē crudelia m illū qui intulit uenorame / Tu crudelia tua a te tibi illatam / quō poteris uindicare · qui ab alio nō potes iustme · Aut tu mte ultionem tu mandabis · cū q̄ te ip̄m · hostem erigis / dū eum mte nō orando admittis / Ord iugis / hostis · le tercum ip̄m q̄ te tela ministrat / q̄ hostem precum / stanea nō fatigat / Quare ordinis iusticia hostis semita debellatur / nō p̄sumat dū parcimus · nō erigitur dū aliq̄ do cessamus / Oportet mīp semp orare / z nō desinere · Dum optet mīp mittere induit · Necessitas aute tuta ui astringitur / ut q̄ necesse e / etiam si nobis p̄terire nō possis · De mīp mādendi · bibēdi / uestiendi · necessitas a natura illata p̄terire non possis · pensi me quibus gens uita iusta nō potit / aut p̄termittere iusta z uane / me

quibus vtuē nō pt · si ptēmittus
Igitur si ista · ptermittā nō pos
sunt sine quibꝫ vita ista non
poterit celebrari · quē admodū
tutus ab hoste esse poterit · Q̄
quod oportet semp orare ꝫ tepnt ·
Petite mēp dns ꝫ dabitur nobis ·
Optat dare qui ꝓpit petē · be
neficia ingerit · qui posceti hoc
tamēta ꝫcipnt · Caput lauari ·
qui a se desiderat postulari · Ille
suadet qui prestat · ille hortat
qui donat · occasiones ille dam
ꝫcipnt · qui beneficia tribuē cō
fuerit · Petite mēp ꝫ vtilis · et
fructuosa · postulate quod desideat
ꝫ complean · Talem me fecisti
in dando · Qualem me nūc i pro
mittendo ospicatis · Magna felici
tas hominis · qui beneficiis respō
dent creatoris · Habe fiduciā xpia
ne · ut petas · pete · quod deside
ras ut accipias · si tamē te actus
dignū nō facit · si facta q̄ uocatis
ostendūt · Ceterū cessant benefi
cia · ubi mala nō cessauerit facta ·
Tunc em tribuit · cū optatur · si
bonos actus mortuus meret · Ipe
se amabilē facit · qui causas q̄bꝫ
obsequatur inquirit · Ceterꝫ
odio dignus est · qui aliud q̄
ꝓfitetur ꝫcet · Deū pcorē se
ꝑ ꝓpriā nouit · Dampnet vitia ·
delicta horreat · petere desistat ·
Plus em deus vltro pmā cō
mouet · quā iustos meito delec
tat · Sic em est gaudiū in celo
sup vno peccatore pnam
agente · quā sup nonagīta
nouē iustis · quibus nō est opꝰ
penitentia Nemo ad eū flens
aliquando accessit · qui nō quod
postulauit accepit · Nullus ab eo
beneficia dolenter optauit · q̄ nō
impetraret · quod uoluit · Ipe e
em qui consolatur flentes · dole
tes tueat · penitētes inforet · De
testare peccata · qui officia penite
tis suadis · Aut si peccare deliuit ·
quare pmās quā ꝓfiteris ifamas ·
Contumacie crimen est · q̄ odisti
facere · quod dampnaueris uelle ·
q̄ horreueris exercere · Amare
probatur · qui quod odit exercet ·
& odisse uisus est quod se amasse
mentitur · Nec em poterit ex
cusari · cum uerba aliud sonant ·
Aliud facta demōstrent · Doleat
prior · aliud se ee quā fuerat ·
Lauet lacrimis · quod deliquit is fe
cit · Lugeat fletibus · quod peccando
uexauit · gemitibus purget · quod
crimine dampnādo admisit · Si pemitet · uere
getur · si dolet queratur · Lugeat pe
nitendo · q̄ sciat ut possit euadere
quod admisit · Dō in media · xl ·
Sermo bti Augustini de plagis egipti

Non est sine causa fratres
dilectissimi · q̄ propheta
legis dei mistica nūc pla
gas · quibus egyptus percussit · recolere
videtur · Nam sicut dicte scripta
sunt leges · quibus ad cultum dei
populus admonetur · ita dicte plage
legunt · quibus superbia egyptiorū
affligitur · Consideremus · q̄ · ubi
& ubi dictum precepta · & hic dictum
plage memorat · Deo fm dubio ·
que illis erant utilia · in istis
medicamenta · opus erat · ut ta
culosis plagarū dicte utilibus ·
dictum preceptū · medicamina

¶ subuenmet · Primu est preptu m
lege / de vno deo / Non erit mquid
tibi dñs alñ / preter me / Prima pla
ga egpcor / aqua conuersa / sanguine /
Compara pmu prepti · pme plage /
deu vnu. ex quo sunt oma / sm
lutudine aque · ex qua generant
vniersa / ad qua em rem · ptmz
sanguis / nisi ad carnem mortu
lem · Quid e ergo questio / Fug
vime / nisi quia illi qui in dño vo
lere noluert · Sic dixit apls ob
stinatum est mspiens cor eoz /
dicentes se ee sapientes / stulti
facti sunt · aqua em in sanguine
vertitur / quia sensus egpti ceu
obscurus · z tenebrosus effici /
z msto dei mdicio · factum · z ut de
illo fluuio sanguinem biberent /
quo hebreoz parulos necde
struxerant · ¶ Tertiu dnm pcep
ti · Non accipies nomen dñi
dei tui mani / Qui em accepit
nomen dñi dei sui mani / no
mundabitur · Nomen em dñi hñ
xpi veritas · Ipe em dixit / Ego
sum veritas / z quia veritas mu
dat · vanitas tollit / videamus
hmi sdm precepti / Quam plagam /
ramax habuit ecclia · In tertio
hereticu / atq philosophi / tellus
tue / philosophi em hui hereticu /
qz in xpo oma falsa ee dicunt /
Rome sunt clamates / paludibo
limosis · per superbiam em z vane
ostentationem / strepitu vocis hec
possunt / doctrina uere sapiene
mmutare no possunt · Qui ei expia
ne veritatem dicunt / z in sua
vanitate decepti decipiunt / ra
ne sunt / tedium afferentes
auribus / no tubum mentibus
¶ Tertiu preceptu e · Memeto / sc /
ut diem sabbati sanctifices /
In isto tertio pcepto mmutat
queda uacuoms mdicio / hque
cordis / tranquillitas metus / qua
sunt bona ocia / Ibi em e stifi
catio / quia ibi e spus dei / demq
videte vacationem hor e quiete
Sup que mcp dns requiescam /
mst sup humilem z quietum /
z trementem uerba mea / Spiritale
em sabbatum / no observatio / sm
illi qui se uta tempate opibus
terms accomodant / ut tame
ltm / totum / z si non semper /
tertz z frequeter mstant · sdm
aplm · attende ltm / z exhorta
tm doctrine · Et ut ex hmi
ttermissione oriat · Quia em
tales sunt / totaliter spitaliter
sabbatum colunt · Qui vo ide
ti sunt / z nugiter terms actibz
implicantur · De quibz scriptu
e / Impedimenta mundi fecerut
eos mestos / sabbatum no · est
requie hre no possunt · Atte
dite tuam plagam / hmi tuo
pcepto / Iniam · Triumphes nate
sunt mtca egypti de limo mul
te mmutisse / iquietissime / tor
mate uolantes / oculos reue
tes / no permittentes hominem
quiescere · Dum abigunt et
rerunt / expulse sunt utq; re
deunt · Quales sunt te muscę
tales sunt homines mquieti /

Aligheria

qui sabbatum spūaliter obſuare / id est bonis opibꝫ studere / z lām / ul' orōm ministrare nolunt / Et quomō corpus humanū / ab iſte mustis afflugitur · Ista cor illoꝝ / duūsis cogitacōibꝫ infestatur / z oppungitur · Tenete preceptum / ¶ tauete plagam · Quartū preceptum e / Honora patrē tuū / z matrē tuā / vt sis longeua · quarta plaga egyptiōꝝ / ſy nomasid e mustarum · Certum em̄ uocabulū e · Qui em̄ parentes honorāe dissimulat / musta eū tamina / id e diaboli nequicia spūalit afflugit / z truncat · Timendū est em̄ / parentes nō agnoscere / Multo tam tamen · ꝙ tum illi · qui genuerūt nō agnoscunt · Quartū ¶ Non mechaberis · Quinta plaga mors in pecoribꝫ · Omīs est qui aut vxore pxīa intepate / recepto filiorꝫ desiderio utitur / Aut certe quod e tm̄e grauissimū / q vxorē / aut filie alienē / aut ancille / ul' sue / ul' alterius insideat · z nō reuocat pentendo / fluctus cupiditate bestiarum / tamq̄ amisso homīe / erit pecus / nō quasi quesitus in natura pecoris / Sed in humana natura · habens similitudinem pecoris / Et qui nō vult audire dm̄ dicentē / Nolite fieri sicut equus z mulus / quibꝫ nō est intellectus / illud z Homo cum honore esse nō intellexit / Equatus est iumentis insipientibus · z similis factus est illis · Sed · si pecus esse nō timis / ul' morti ¶ sicut pecus / time · Sexti preceptū Non occides · Sexta plaga pustule in corpe / z vesice bulientes / z scaturientes / tendia vulnerum / de faulla formans · Tales sunt anē homicidales · Ardet ira / qā p nīa homicidij fūmitus exit / Ardent horēs / ira animia / ardent z yra / Nam z qui vult subuenire fetuet / qui vult occidē fetuet · Iste precepto / ille morbo · Iste bonis opibus / ille insanosis vlceribus / O si possimꝰ videre animas hominū z / sine cubo / plus plage / remo · qua putrestemia corpa / ¶ vlcerator / Sequitur preceptum septimū · Non furaberis · Et plaga septima / grauido / sternitur / Nec furtum cont dei preceptū / subuenes / de celo pdes / Nemo ei habet mustum lucrū / sine iuste / dampno · Qui furatur / scripturā / aquiret uestem · Sed celesti iudicio pdet fidem · Vbi lucrū / ibi dampnū · Crisibiliter e dampnū / lucrū / insibiliter · Lucrū / sua cecitate / dampnū de dm̄ nube / Ego qui suo malo desiderio / sine / misericors furantur / iusto dei iudicio / mistericors grauidmant · Octauū preceptum · Falsum testimoniū nō dices / Octaua plaga / locusta / Dial est dente noxiū · Quid em̄ / vult falsus testis / nisi nocē mordendo / z consumē metiendo · Et io nos amonet Aplūs / sic nos aliqꝫ / falsis temporibꝫ appetamo / Si inq̄ mordetis / z q medit tuere /

¶ Videte ne ab huiꝰ cõsimamini. Nomi
preceptum. Non cupisces uxorẽ pxi
mi tui. Nona plaga dense tenebre
Si enim pximi ẽ uxorẽ pximi exceptis
tamen filiis quos odisse. Potius esse
pximi ẽ alienam appetẽ. Vere dẽ
se sunt tenebre. Nichil enim sic dolor
corde pungentis. quomodo si uxor illius
appetatur. Et quis sanat alti. mihi
sic uellet pati. Alia mala solent
homines patienter ferre. uxor aut
nescio utrum si mihi potuerit. qui
patienter ferat. O quã densas densas
tenebras patiuntur. qui talia fa
unt. et talia cupiscent. Vere exte
tam furẽ horribilẽ. furem enim
domus. ẽ uxorẽ alienã domini
¶ lacẽ uelle. et ita pollue. Decimũ
preceptum. Non cupisces. Vllam
rem pximi tui. Non pecus. nõ
bouẽ. nõ ouẽ. nõ aliq̃ omnino
pximi tui. sicut mandatum. plaga
contraria ẽ decima. Mores primogeni
tor. et primogenita. coram deo. mei fides
ẽ. Nemo enim bene operat. nisi fides
precesserit. et sicut dicit apls. Sine
fide impossibile ẽ placere deo.
Omnia opa tua bona. filii tui sunt
spirituales. Sed mei isti. tibi primo
genita est fides. Furtiuus aliena
re occulte cupiscit. et tota fides
perit. Erit enim primus sine dubio
simulator. et obsequens non tam ex
fraude. quam ut amans eius. ac
se cupit fieri heredem. Amare se
dicat eum. quem mori desiderat. ut
et mortuo eius se videat possessore.
Optat ut primus non derelinquat
hẽdẽ. Per fres lim. compatio
et quodammodo fraternitas determinet
tota. et decem plagarum. cautos nos fa
cit. et ut habeamus securos nos ma
in preceptis dei. Res mee meas ratio
nes. in arcta conscientie mee repo
sitas. ipsi sunt thesauri mei. quos
nobis. nec fur. nec latro. nec
vicinus malus. potest aliquo
modo auferre. Vbi nec timea. nec ru
bigo ẽ metuenda. Iste sunt enim ve
rutie. quo ẽ bona. quia iustitia.
misericordia. castitas. atq̃ sobri
etas. Cum talibus rebus plenus
diues erit. Etiam si de naufra
gio modo exierit. Si hec dili
genter attenditis. et que sunt
mala fugere. et que sunt bona.
noueritis auxiliante deo. deo ad
here. et citius pplis dei. ut de tanta
egritudine. et mortalitate. de spiritali
nequitia. preseruare. liberari. ad
eternum regni mansiones. potius feli
citer puenire. Postante dño.
nro ihu xpo. qui est ylla et imperat
cũ patre. et spũ sancto in secula
seculorum.

Secũm Iohannem in domi
nica
In illo tẽ. Abiit ihs trans mare
galilee. quod ẽ tyberiadis
Et reliq. Omie Venl. Bede pbri

Quia sicut et miracula dñi
ac saluatoris mei. que
cotidie legimus. vel audimus
aut cernimus. non tam mihi quã
foris stupenda attendit. quam
quid hec exemplo ipsi mihi
agere. quid in his mihi
prende debeat. inspicit. Ecce
etenim ad proximante pascha. die

festo indecz · sequentē se multitudiez ꝙ
dns verbo salutis/ plebz z oēs audacia
erigebat · Nam sicut alius euangelista
scribit · loquebatur illis de regno dei ꝙ
z eos qui cura indigebant sanabat ꝙ
Eadem q̄ doctrina · z sanatione com
pleta ꝙ paucas de tabarijs/ habitu
dantissime · refecit Et nos ergo
fres ām · huiq exemplo facti/ ppi
quate pristina/ die festo mē redemp
cōis/ adiuncta fiēt catena/ omni toto
corde sequamur ꝙ Cuo actuum
itinere ingressus sit/ diligentissime
q̄templemur ꝙ ut vestigia eius
sequi mēamur · Qui em dicit se
in illo manere · debet sicut ipe
ambulauit ꝙ z ipē ambulare ꝙ Cōq
in nobis ipiacie nocentis in esse
deprehendentes ꝙ credula verbi illius
audicōne tyrannus ꝙ cū q̄ vitia ꝙ cep
tantis morbi/ videlicet spūalis nos
inuicē uastare senserimus ꝙ solue
pietatis illius munē/ postulemus
emūdari · Deo · ei si vmtos nos
celestis vite dulcedine offerentes ꝙ
eius gratiā flagitemus ꝙ ut necessa
rie nos cōpunctōis/ ut cetera
uetustum spūalis domus sacrare
dignet · Ctis tpe sacro sce
resurrectōis illius/ mētibus ex
tersis ꝙ decenter ornatis ꝙ sac
mēta mē salutis/ puro corpe ꝙ
simul z corde sumamus · Verum
qā breuē ista plebauimus ꝙ libet
diligentius/ totam sacre series
lectionis intueri · Et quidē in ea
mistarum indagine vallemur ꝙ

ure pendere tacitam · Abiit ihūs
transmare galilee · qd est tyberiadis ꝙ
Primo dicendū nr̄e historiā ꝙ quia
mare galilee/ quod multis p diuisi
tate · circūiacentiū regionum · do
ctoribus distinguitur ꝙ Illud tran
marinos tyberiadis uocat ꝙ ut ty
beriadem tumtate · aquis ut aiunt
talidis salubre habitatōne ab
oriente pmostrat ꝙ Liquide mē
fluente iordane ꝙ duo de viginti
passuū milibus i longū ꝙ z quin
quies extenditur i latum · Nascitur aūt ꝙ
mare tyberiadis tumētia sibi humo
uolumina significat ꝙ In quibus
pene quibz minuste delabi · qui
p fluctus dediti pisces ꝙ mentem
ad supna gaudia nō tendit · Vnde
bene idem mare galilee/ id est tem
poralia dicitur · q mutabz omne labē
tis seculi · quasi nec tuti mē credu
mittit · q ad gehennis ignē desi
deria · exigi non permittit · In tre
cultu inquid impij ambulabant ·
Sed ait mē tyberiadis galilee ihūs
multitudo maxima sequebatur
que doctrine signis mē z refectio
nis ab eo celestis nutrimēa · stima
bant · q pus quā homo appetz
in carne · sola illum gens iudai
ca sequebatur credendo · p quem
p incarnatōis sue dispensatorē
fluctus ante correptibilis adnit
talcauit tristi · maxima mox eū
multitudo credentiū secuta ē na
tōnis spūaliter · misteriū · sanari
ut sanari desiderans · z ad psal
mista deprecatus · Dne nō te
tō fugi doce me facere voluntate

tuam ℣ Iterū miserē mei dñe q̄m
firmus sum/ sana me dñe. q̄m
turbata sunt oīa ossa mea. ℣ Iterū/
de capiendis ab eo ante ꝓpue
illimonijs tonfiq̄. ℣ Dns mḡ pascit
me. z mihil mihi de erit/ in loco
pastue ibi me collocauit. ℣ Quod
autē subiens in montē. ihs/ sibi
sedebat cū discipulis suis. ℣ Ecce ueri
ente ad eum multitudie desiderij/
utq; huiusmodi scriptoribꝫ paulo am
plius. ℣ Neq; qua fenestra fulciū dee
dimꝫ/ ℣ Sed ad significandū misticū
℣ Quia doctrina/ z carismata sua/
dns uite ꝓpriemū capacitate dis
tribuit/ infirmis quide adhuc me
tibꝫ/ at ꝓmulus spū simplicitā/
precedens sacramēta/ celestibꝫ autē
quibusq;/ ut ꝓstoribꝫ/ sensus/ secre
tioꝝ sue maiestatis archana re
serans/ aratā deuote quisq; mē
tinea suggeres/ z altioā ꝓmiꝫ
celestiam. dona ꝓmittens/ deiꝫ
quidam sacrificatoris/ quid faciens
vitam eternā possideret/ qui mihi
adhuc posito/ cōmenta sue dōna
largitatis ꝓpedit/ dices. ℣ Non occi
des/ nō mechabeis/ nō furtum
facies/ nō falsū testimonium
dices/ ℣ Honora ꝓrem tuū/ z ma
trē. ℣ Qui ꝓmodū maiora quē
q; z pelud ad montē virtutū
attedē aspicit/ ℣ Quib; mḡ ꝓfic
ere/ ℣ Vade vende oīa q̄ habes/
z da pauperibꝫ. z habebis thē
saurū in celo. z veni sequere
me ℣ Quo discretionem mode
ramis/ nō per se solum dns/
in carne docens exhibuit/ veru
mit quaq; per ministros exhibē
nō cessat/ ℣ Unde de eisdem. sub
dnus bonū seruū ꝓsona testatur/
℣ Quia dare debeant/ consequis
in tempe. tertia mēsura/ de pro
captu audientiū optime z me
surate/ uerbi capes suggerere
℣ Ad uero ꝓximiate pascha/
dns turbis doret. sanat/ z refi
cit. q̄ postmodū ita misticē inter
pretari. ℣ Quia pascha trāsitus
dicitur/ z quo stilicz dns munere
suoꝝ suauitate reficiat/ ad sa
lubrē ꝓfecto trāsitum sparcat/
Vt carnis videlicet q̄ ꝓpriētatis/
metis sublimitate transcendat/
ifima mūdi desideria/ ꝓspera.
pariter z aduersa. celesti spe z
amore q̄ calcent. ℣ Et si nec dū
anima/ sul carne/ ad supna va
lent ꝓtingere/ quia hoc in suo
munere ꝓmittit/ quidq; tame
carnale q̄ altum amplecti con
spicit/ oppacne et nocē/ q̄ mḡ
illi despicat. uix exemplum
illius/ qui videns impiū supe
altatū z eleuatum. sicut cedros
libani/ transiit/ et ecce alius
plano. ℣ Et quasi non ē vide
bat/ quē eto tollendum puide
bat/ ℣ Ad sublenasse oculos
ihs/ z vehementem ad se mirtu
dine indisse ꝓhibetur/ dnine
pietatis mōtui/ quia videlicet
tumet ad se venire querentibꝫ/
quia misericordie celestis ostē
det/ et ne querendo errare possit/

luce[m] sm̃ spūs/aperte arreebus
plenius. Nam quod ocli ihu/dona
spūs eius mistice designent/testa
m apocalipsi Johannes/qui sequēte
loquēs de illo/ Et vidi inq̃ agnū
stantem tamq̃ occisum/habentem
cornua septem/z oculos septem/
qui sunt septē spūs dei/missi in
omnē terrā. Quod septus philippum dñs/ Vnde inq̃ eme
mo panes ut mancuret hō/
quida utiq̃ dispensatione. fa
cit/ut nō ipē que nō noverat
disset/Sed ut philippus tur
bitatē sue fidei/cū ingredi stude
ret nescie/but/temptans eū
rat/z mādato facto castiget/
Neq̃ enī dubitare debuerat/
quin vera creatore/ qui ex aq̃
panē dederat/z vino letificat
or hominis. Panū autē denarii
ex pcmes sufficiē/turbaq̃ mi
lia no quinq̃. ut dimissis ad
sufficiant acquirēt/z ita saturato
abscret/ Quinq̃ autē panes/
quibus multitudinē ppli saturauit
quinq̃ sunt libri moysi/quibus
spūali intellectu patefactis/
z habundantiē iam sensu.
multiplicatus/ auditor fide
lis cottidie corda reficit. Quin
bus ordeacei/ fuisse referuntur/
ppter mundiciā austeram legis
edictu/z tegimine/ hec grossi
ora/que transeuntē spūalis
sensus. quasi medulla celabat/

Duo aute pisces/quos addit/
psalmista/ no sequenter z
ppheta/ scripta significabat/ quos
omnī timendo/ altem colloquendo/
suis auditoribus futura xpi et
ecclie sacramenta/ narrabant.
Et bene p aquatilia animalia
figurantur illius. p. Pones
i quo ppls fidelium/ sine aquis
baptismi vivere nullatenus
pt/. Quer qui quinq̃ panes/
z duos pisces habuit/ Ner tri
cos esurientibus turbis distri
buit/ Sed dñs distribuendos
optulit/ ppls est indocti/ literali
sensu pueriles/ qui scripturaz
dca/ clausa seam temuit/ que ti
dns in carne apparens aperuit/
z quid intus haberent utilitat/
ac dulcedinis ostendit/ Et qua
multiplici spūs gra/ q̃ pauca/
ac despecta videbant/ exhibe
ret/ patefecit. Et her p apl̃os
suos. apl̃os q̃ suos discipulos/
cunctis nationibus ministranda
porrexit/ Vnde bene alii fe
runt evangeliste/ quia panes
z pisces dns discipulis/ discipli
ministrauerit turbis. Cum
em ministerii humane salu
tis/ sicut accepisse enarrando
p dnm/ ab eis qui audierunt/
innotuisset. Quinq̃
siquidē panes/z duos pisces
receperit/z distribuit discipulis
suis/ quādo apparuit illis sen
sum/ ut intelligeret oma
que scripta sunt i lege moysi/

z ꝓphis / z in psalmis de xpō. Discipuli turbus / quando p̄fecti p̄dicauerunt obuiq; dñō cooptante / z sermonem confirmante / sequentibo signis. Femī quo dñstumbens turba p̄fluitur / q̄ apistemia carnalis metuitur / quā caritate / z p̄me debet omīs / qui spiritalibo alimētis saciari desiderat. Omīs em̄ caro femī / z omīs gl̄a eius tanq̄ flos fem. Dñstumbebat q̄ sup̄ femī / ut florem fem conterat / nō est ut castiget corpus suū / z seruituti subiciat / voluptates carnis domet / luxurie fluxa restringat / Quisq; panis vni caput suauitate refia / quisq; sugne ȳcunde dapibus renouari amat / ne isma uetustate defluat / trahat. Quinq; milia vīroz / qui māducauerant / p̄fectionem eoz / qui verbo vite reficiūt / significat / Viroz quippe nomine solent scripture p̄fectores quiq; figurari / Quos femīnea mollities / nulla torreat / quales caput ee eos / quibo dicat / plus. Vigilate / state / fide / viriliter agite / z fortamini. Mallenarius aute mis / oltra quē nulla mra mea q̄ caro succrescat / plenitudīe dei. de quibo agit / indicāe q̄ fuerunt. Quinario vero nō / quinq; notissimi corpis mi sensus exp̄mit / visus videlicet / auditus / olfactus / gustus / z tactus. In quibo singulis / sicuiq; viriliter agere / z confortari satagunt. sobrie / z iuste / et pie vi

uendi / uti celestis sapientie mēdatur dulcedine recreari / Hinc mīa quinq; milibus vīroz / quos dñs missas dapibus saciauit / figuratur / Ter preterundi / q̄ refectis multitudīe mē gras egit / Ego ipse gras / ut z nos / de ptepsis celestis munerib; / gras semp agere doceret / Et ipse quatum de meis p̄fectibo gratuletur / z de mra spiritali refectione galideat / mīmarcet / Volens em̄ nosse fides / quātū mē ꝙgaudeat salute. Narrat euāgelista lucas / dixisse eum discipulis p̄dicatem / talentū sup̄ omē virtutem i mīa / eoz mōa scripta dēmasse mēbro / in qā homo exultauit in spū sancto / z dixit. Confiteor tibi pater dñe celi z terre / quia abscondisti hec a sapientibus / z prudentibo / z revelasti ea pusillis. Claret ergo / quia salutis. ac vite fidelius. q̄ gratulē / qui prem̄ gras agendo collaudat. De ea que superbientibo abscondit / humilibo spū secreta revelauerit. Quod autem saturata multitudīe / iussit discipulos colligere q̄ superauerint. fragmentoz / nō pereat / hoc profecto signat / quia plerūq; sunt. Arctissima divinoz eloquioz / q̄ vulgi sensū nō capiti / nō nulla que z sc. quide mīmo docti assequi nequeunt / sed a doctoribo exposita mox intelligere queunt. Hoc ergo necesse e / ut qui valent diligentius scrutando colligat /

z ad eruditionem mmoz/ suo
ul' ordinul' scripto sanant querere/
ne almeta verbi/ illoz desidia pdat/
plebibusq; tollantur/ qui hoc dono
donante intpretando collegê no
runt/ Collegerut ergo mgr z im
pleuerunt duodecim trophmos fragu
metoz/ Quia duodenarius nuo/
solet pfectos cuiuslibz sctm figu
rari/ Recte p duodecim trophmos
fragmetoz/ plenos/ somnis doctoz
spiritalium dicitur expmitur/ q
obscura scptaz/ que p se turbe
nequeunt/ z meditando colligê/
z mandata leis suo pariter z
turbaz usui conpuare iubent/
Hoc xpi fecere apli z euangelis
te/ nô pauca legis z pphaz ocul
mistica/ sine intpretatione addu
ta inserendo opusculis. Hoc sedes
eoz/ ecclie toto orbe magistri/ et
integros. nonnulli utriusq; testamti
libros/ diligentioi explanatione
disputando/ qui quauis homibo
despecti/ reiecti tamê ycê sut
pane ferendi/ Nam seruilia.
trophmos solent opa fieri. Vnde
de pplo/ qui in luce/ sat latibus
seruiebat in egypto/ dicit psal
mista/ Manus eius in trophmo
seruierunt/ Illi ergo homes
cui audissent q fecerat signa/
dicebant/ quia hic e uere pro
pheta/ qui uenturus e in mundu/
Recte quidê dicebant/ dnm pro
phtam magnu/ magne salutis
pronostiam mundo futurum/ Nam
z xpc pphaz se uocalê dignatur/
ubi ait. Quia non capiet pphan
pire extra ierlim/ Sed nec dum ple
na fide pfitebant/ qui hoc etiam
dnm dicere nesciebant. Ergo illi p
dentes signu/ qd fecerat ihs dicet/
Quia hic e vere pphta. qui uenturus
e in mundu. Nos certi cognitione
veritatis/ z fidei/ videtes mundi ip
ecrat ihus/ z signa quibus illustre
pleuit/ dicamus. Dicamus/ q hic e
vere mediator dei z hominu/ qui
implet mundu diuinitate/ z mundo
p xpm ctus e/ qui in ppria uenit/
genus humanu quereret/ z saluare
quod pierat/ ac reconciliare mundo
quê fecerat. Qui cu suis fidelibus
p presentiam diuinitatis e in mundo/
omnibus diebus usq; ad consumationê
seculi/ q humanitate venturus e in mun
dum/ ut reddat singulis scdm opa
eoz. Impios quidem z prauos et
nu punitus in ignê. Iustos aute
in uitam introducens etnam/ sine q
uiuit z regnat cu pre in unitate
sc. s. p o. Dominica ad palmas
Sermo sci Iohis epi Ihemia

Magnum Hieremie sanctissimi
meritum/ magnu in eum
collatum e diuinitus/ dicit/
Magnu nimis Hieremie e mutuum/
qui ante partu/ sanctificatus/ quia editus/ ad pphan
officium/ q mundi exordio portat/
Dicunt eum/ meritis/ et ab eo nr dñi
exercentur officia. Dona narrant/
nec tamen donoz causse tutant/
Quomodo dicit/ z nec dum gnoscit
negotiu apparet. Nisi nos dns
putare Jeremia/ q hodie te pphm.

ostitus/aut nūc p̄mū ad ista gētē
corregendam p̄mitto/ Olim em/
olim mihi probatus/tat notus es·
olim consecratq; ac dignus/ olim
ꝓphā gentibꝫ constitutꝫ/ Te mihi
dignū/aptum/ te ꝑoneū p̄ncia ꝓphā
monstrāt/tibi ꝓphetandi dei ꝑsa
gui/ z fiduciam p̄dicandi attribuit
Ꝫ te ꝓphete officia/ z mee dispositi
nis munia/ proferri ad illos istī
tui· Te tamen nemo detreat/meo
formidīne/ uerarij/ p̄mittat· In
me z illos/ tu eris medius/ q̄ussa
ꝑferas/ p̄ceptaq; ostendas/ man
data edicas/ Aut potius retice que
loquor/ me silendo possis auferre
p̄fidiaem· qui p̄decidendo poteris
conferre salutem· Quid ē inquid
dnator dnē/ Cur iuniori mihi/
tam l/bonere cessū pondus imponis/
Cur ad corrigēdum ꝓlixitatem
puerilē diligis· Cur ꝓphetandi m
tantā opm credis/ Ego em nec
ad obsequendū ꝑoneus/ Quia
etate p̄mor/sermone impedior/
offitio terreor/ Nolī mihi dns
dicē/ quia iuuenior ego sum· Hoc
em ꝑ te fieri volui/ Hoc ꝑ te im
pleri p̄cepi· ut iuuenior senes/
z eloquens eloquētes obiurges
Te mihi dignū/ mitiq; etas co
stituit· te ꝑoneū sanctitas/ mon
qualitas sermonis asserit· Apud
me em no etas iuuenior impedit/
aut senior collaudatur/ Sed cuncta/ z
ornata/ z meo dignitas cōplectitur
Nec quod amo/ in alio no fuemo/
Eloquētes plurimos video/ Sed
probos fuenire no possum/ Senes
numerosos cerno/ Sed degeneres
omnes aspicio· Quare te ad gentes/
z ꝓphas mitto· ut conuertant/ pius/
digressi redeant/ oteptoresq; obe
diant· Licet aliud poteris uelle ꝙ
uolo/ quia ꝓpterea elatus es/ da
efficias quod exopto· ꝓcedit/ Jemias
ad ꝓphā/ iussa dni constanter age
tens· Loquitur ad plebem/ ageꝫ
omnes/ dei uerba insinuat· Haec ꝙ
dicit dns· Quod inuenerint patres
uestri in me delictis· quia recesserint
a me· ꝓ proh dolor/ dnis cū otemp
netibus fabulantur· Vult ei in
ꝓbꝫ z sententiā celebrari/ vult
offensionis auctore detegi/ vult
delicti causam· z oteptus matre
demidū· Cur me inq; otemptas/
cur me sacrilega mente deseritis/
Si uobis cuiquā gratia inuidi· Si
ꝓfferri denegauī· Si uel aliquo
deserendo offendi/ narrate· Si uel
cuncta p̄stiti ꝙ optastis/ nec uno
uobis aut solacia abstuli/ aut be
neficia denegauī/ quare uos ꝓspe
ris lesi/ quare numeribꝫ offendi/
quare beneficiis debitores exhibui/
Vos demq; pri aut bonis/ mala re
penditis Cur beneficijs gratia no
gratis· Aut inquid seruatis non
dum ē/ aut uenerandum odiū
quoto em melius sponte/
ꝙ coacti seruitis· Melius illesos
bonitas corrigit/ quā lesos re
sumi comittit· Melius uos uti
lia reuocant/ ꝙ pene disturbat/

ꝓpter uos egyptos pcussi ꝑ pharaonē
delevi. Amorreos extermi ꝑ terrā
vos ꝛgressiōis induxi. Deos suos
gentes nūquā deseruit / nūquā
mutauit / nulli ī alienos cultu
transiluit. Quod natū colere
quesq; instituit / hoc formidat
hoc timuit / hoc ī stimat defen
dit. hoc uenerat ac susceperit /
ꝓstituerit colē / ꝙ tolut / ne muta
to ritu erraſſe dicatur / dū qđ
toluerat deserit. Ille suū defen
dit errore / z tu tuā ꝛfūtata / nō
ꝓmeritas ueritatē. Ille figmētū
veneratur z tolut / tu deū auez
saris ac despicis / Ille sua cultū
defendit / z tu tantū ī pator re
offendis tam deseris. ꝓ nehas /
figmētū michil ꝓfuit / z tolut /
Deus cuncta largitur / ꝙ apro
phamo ꝓpō detimatur. Si tibi
ſfūtata serpis quippiā diceret.
Ego sēp quod colui tolo / quod
defendi defendo / quod uenerā
ſtitui / nūq; destruxi / Cur
tu deseris tua / aue exempla
nō ſeguaris mea / ut uta tua
retinē otēdas / ut me mea re
tinē ostendis. Aut aue quem
colebas dnm deseris / aī me fig
mētū nūquā deseruiſſe tōſpexe
ris Aut quare nō potis meo
ꝓpuocatū exemplo / tū tuo ego
debueri ꝓpuocarī. Qua defen
ſione poteis / salutis obtinere /
qua ꝛmdicatorem potis ſuere /
qui nec aliena oppīmis / nec tua
defendis / nec reos redarguis / nec
te ī notē ostendis Reuertē queso /
reuertē ad deum. Reuertē ī quam
ad deum / qua ꝓter illum ſuere
nō poteis alii. Reuertē ad eum /
quē mdigne offendis. Reuertere
ad eum quē crudeliter deseruebas /
reuitere ad eum. qui id cto causā
ꝓmt ut purget / qui id cto obiur
gat ut saluat / qui id cto ꝓstrenit
ne odempnet / dicendo. Quid ī
uenerunt ī me preb; pres vri
delictū / quia recesserī a me. O
ueneranda pietas dei / O detesta
da ꝙ tudata populi. Diate īquid
dns / quid peccauerī. Quid ne
deliquerim. Cur a nob ꝙtepnar /
ac destruar / Cur ꝓ beneficia ta
lia nō agnoſtar / ne post ī munera
dona a nob ꝛmiſſis attendarī
mea culpam odiate / aut ꝙceptus /
penas exsoluite. Aut me vob
in aliquo deliſſe monſtrate. A
uos mihi paruiſſe ostendite /
Quid agis homo. Nō amplex /
quid respondere potis. q; causās
puocatis a deo. qui sue offensate
causas exposit. Cum tui ꝙcep
tus ꝙtinet exquirit. qui te
ſua beneficia dixiſſe ꝛmutum /
recognoſtat / Cur de ꝓ nō non
ꝓtubes / ꝓ quieris. De te iam
mdicta. quod mereris. Confite
ergo ofitere / quod rez̄ē / dnm
in suo ꝓfuto nō teſſaſſe / z te ī
dignē ac sacrilegē otemptaſſe /

Confesso em cimis/ & bema ofeptor
cito flectitur · ut ignoscat/ qd hꝫ
mpeat ne defendat/ Noste dñs
contempmit/ si redeat/ & si ofpserab
cum abibas · Non te despiat reuer
tentē/ qui aliquādo horruit desez
torē · Tuos nō assignabitur reputo
qui ut redeat suos demōstrat
affuis Reuertimini ad me & ego/
& reuertar ad vos · Et utez Nolo
morte ptōris/ hmōi reuertatur
& vivat Cupit ignoscere/ desidē
rat misereri/ desertoris pueri
preces/ & cum ipē hortatur ut
homo/ q̄ deseruerat reuertat/ & de
sertores desertōis reuocat offensa
reus se negerit · ut ignoscat/ & de
desertor redeat · otemptor seruat/
fidem fidelis exhibeat/ ut deser
tori mōlgentiā/ & otemptori be
nā/ & fidelibo ylām telestis tri
buat impator Sermo bti leonis
pape de passione dñi Cap xc vm

Desiderata nobis dilectissimi/
& amnestis optabilis mi
do/ ad ē festinitas omīs
passionis · que nos int exultatio
nes spretaliū gaudioz/ silē non
patitur · Quia & si difficile ē/ de
eadē re sepius digne aptez esse
rere/ nō est tamē liberū sacdoti/
& tanto diuine miseitordie sac
mento/ fidelis pplī aūbo subtrahē
sermonis officiū · Cuncta pāl ma
teria/ & ex eo quod est ineffabilis/
famōi tribuat facultatē/ ne pos
sit deficere quod dicat · De q̄ nūq̄
pterit satis esse quod dicatur/
Succumbat ergo humana infirmitas
glorie dei · & ī explicandis opibo
miseicordie eius/ imparē · se sē
tiemat · laboremus sensu/ here
amus ingemo/ & desinamus elo
quio/ & homī est ut nobis pax sit/
quod etiām recte de dñi maiesta
te sentimus & dicente ēmphia
Queite dñm & confirmamini
Queite faciē eius semp/ nem
m psumēdum ē/ quod totum
quod querit inuenit/ ne desinat
ppinquare · qui cessauerit amare/
Quid aute int oīa opis/ q̄b
humane ānātōis fragilitas
inuitio · Ita ofen placnem
metis mee/ & oblatis/ & supat
sicut pyssio saluatis · Deam
omipotēta/ que ei cum patre
vnūs & equalis essentie est/
quotiens ut possimus cogitamus/
inrabilior nobis · nobis ī de
humilitas/ quā potestatis/ & affi
ctus capitur maiestatis dne ex
tremā/ quā seruilis forme ad
sūma queret · Sed multi nos
ad intellam inuitat/ quod licet
aliud sit creator/ & aliud creatū/
aliud deitas inolabilis/ aliud
eā passibilis/ & vnam tamē per
sonam/ confitet ypostasis utriusq̄
substantie/ ut sive īfirmita
tibus/ sive ī virtutibus/ eiusdē
sit otumelia cuius gla. Hui
fidei regula dilectissimi/ & ipā
exordio symboli · p aūtatem
apostice īstitutionis accepimus/

Ihm xpm dnm nrm ⁊ que filiu
dei pris omipotentis vnicum
dicimꝰ ⁊ eundem de spu sancto
natum ⁊ ex maria virgine. cō
fitemur. Nec ab eiusdem mane
tate discedimꝰ tm nrm eum
fixum ⁊ mortuum ⁊ die tertia
resdimꝰ sustitatum. Diuina
em que dei sunt ⁊ que hois
simul ⁊ humanitas expleuit
⁊ diuinitas ⁊ ut dum passibi
li ⁊ passibilis in ē ⁊ nec virtus
firmitate affici ⁊ nec infirmitas
posslit in virtute superari. Meito
btus petrus ap̄lus in huiꝰ
vnitatis cfessione laudatꝰ est ⁊
qui tm dns. quid de ipo discipli
intellugeret strueret ⁊ oim re
ctissime ora pruenies. Tu es
inquꝫ xpus filius dei vui. Cui
rtus nō reuelante uidit tm ne
nec sagume ⁊ quoꝝ obiectu im
oues otli poterant impedire
Sed ipe spu pris agente in
corde credentis ⁊ ut ad regime
totius ecie pparatus ⁊ primus
discreet quod doceret. p solidi
tate fidei ⁊ qua erat pditatu
rus audiret. Tu es petrus ⁊
sup hanc petrā edificabo
ecclesiam meā ⁊ porte inferi
no p̄ualebunt adūersum
eam ⁊ exprime gr̄. fidei fortitu
do ⁊ que portas mortis sup
expugnabilem petrā edifi
cata non metuit ⁊ oim deum

Ihm xpm ⁊ verum deum
⁊ verum hominē confitetur ⁊
eundem credens filiū vgims ⁊
qu auctore ē mrīs. Eundem
natū in fine stōꝝ ⁊ qui tātoꝝ
ē temporꝫ ⁊ eundē deū oim ui
tutū ⁊ oim de stirpe mortā
lium ⁊ eundē pris nostri. ⁊
similitudine tarnis pris pro
pctribus immolatū. Cui ⁊ hu
mani genus iustitiis mortifē
pnaturalis absoluerent ⁊ seruiti
diabolo potentia sue mane
tatis occultauit. ⁊ infirmita
tem mē humilitat abiecit ⁊
Si em trudelis ⁊ superbis im
tus ⁊ filiū mē dei nosse potu
isset ⁊ iudeoꝝ alios masuetu
dine ⁊ potius temperie ⁊ qua
iustis odiis studuisset accrede ⁊
re oim captiuoꝝ amitteret
fructū. dū mihil sibi debet
p̄ sequitur libertate fefellit ⁊
Ergo illum malignitas sua
metuit supplicii filio dei ⁊ q
auctus filius hoīnum ꝛ deme
dū uerteretur. Iudit simigne
iustum ⁊ q̄ redēptiōe mudo ⁊
⁊ pmium esse ⁊ poculū. Sus
cepit quod stīn ppositum
sue voluntatis elegit ⁊ admisit
⁊ se impias furentiū manꝰ ⁊
que dum ppria rumpunt
sceleri ⁊ famulate sunt redēp
tori. Cui ecia cta mēstroꝝ
suoꝝ ⁊ tameti erat pietatis af
fectū ⁊ ut de tenue supplicīs

pri/non se vindicat. sed illis postu
lauit ignosci/dicens. Pater di
mitte illis/q nd em sciut q̄ faciut/
De aiq utiq ordis potestas
fuit. ut pdicauit apli petri ex
eis qui dixerut. sanguis eius
sup nos/z sup filios nros/ mul
tos ad penitentiā credu cōuertet/
Et uno die luptizarent/ferē
tria mlia iudeox. Fierentq omi/
q̄na anima. z tot dmi/ peccatox
ia pro eo mōi/ quē poposterāt
crucifigi. Ad hanc indulgētiam/
traditor iudas puenire nō potuit/
Quoniā p̄ totius filius/cui q̄q̄
stabat a dextris pius in desperatōz
transiit/ qua sacramētū gnālis
redeptois xpus mpleret. Nam
mortuo pro omnib⁹ impiis oīa/
potuisti forte hic etiam ofequi re
media/ si no festinasset ad laqū/
Sed maligno cordi nūc fictis
fraudiū dedito/ nūc paricidalibq
ometois occupato/ nichil umq̄
dortune tox misdem saluatois
misderat. Licet pius acceperat
uuribq oīs verba/dicentis. Non
veni vocare iustos/ sed pctores/
et bent filius hominis querere
z saluare/ quod erat/ nec mtellex
erat clemētia xpi/ qui nō solū
corporeis infirmitatib⁹ medica/
sed etiam uulnera debiliū curabat
animax/ dicens paraliticus sana
to. Confidens esto fili/ remissa sūt
tibi peccata tua/ dicens. z oblate
sibi adultē/ nec ego te codepnabo/
vade. z amodo noli peccare/ ut
pter oīa opa sua ostendat/ in illo
aduentu suo/ saluatore se mūdi
remisse/ nō iudice. A quo mtellai
alienato ipius timor/ si fuerit
i semet ipm/ nō iudicū peiet/
Sed furōe pemti/ ut qui uite
auctorē mīs fecit ibo venūdasset/
augmēto dapnationis sue/
etiā moriendo peccaret/ Quod
falsi testes. q̄ truci principes/
quod impiū succederet/ dñi ihū
xpi ministerio ugnauia pfidie/
z famulatu ipie cohortis egerit/
z detestandū uniuersis seculis/ et
amplectandum fuit. Crux em
dñi/ sicut iudeox erat mens
crudelis. Ita e in crucifixi natura
mirabilis/ fulcit i uno pplo. et
misereturq oīm xpianox. Quod
scelerata insertum/ potestate sup
ādit. ut licentia facinoris
crue/ opus impleat uoluntatis
Vide omnis ordo rex. testiū/
que plenissime narrauit euāgē
lia/ et fidelium accipi
endus auditu/ ut salua fide
accedam/ que tpe dnice passio
nis implete sunt. intelligimus
non solum remissione pcox
sed cōpletum. Sed etiam
forma iustitie eis p̄posita.

Illo e. Dixit Scdm Iohannē
Iheſus turbis iudeox z pncī
patibus sacerdotū/ Quis ex vob
arguet me de pcō Si veritatē
dico/ quare nō credidistis mihi/

Qui ex deo est verba dei audit/ppterea uos nō auditis/q ex deo non estis.

Reliqua omelia bti Gregorij

Pensate pape de eade lāne

ffrēs kīm mansuetudinem dei. Relapante ptā uenerat/ et dicebat. Quis ex vobis arguet me de ptō. Non designatur ex qua cōne ostendere se ptōrem nō ēt/ qui ex uirtute diuinitatis potat ptōres iustificare/ Sed terribile ē valde quod subditur/ Qui ex deo est verba dei audit. ppterea uos nō auditis/ quia ex deo nō estis/ Si em ppē uerba dei audit/ qui ex deo est/ z audire uerba dei nō pt/ quisquis ex illo nō est/ introgret se vnus quisq; si uerba dei in aure cordis capit/ z intellygit. vnde sit celestem patriam desiderare ueritas ubet/ tarnis desideria conteri/ mūdi glām declinare. aliena nō appeti/ ppria lugeri/ Pensat ergo apud se vnusquisq; vrum/ si liber uox dei in cordis eius aure qualiter/ et qua iam ex deo sit agnoscet/ Pauci sunt nō multi. qui preceptis dei nō aure corpis pape dignant/ Et sunt nō multi/ qui her quide corpis aure ppendūt/ sed multo ea amens desiderio completuntur/ Et sunt nō multi/ qui verba dei libenter suscipiunt/ ita ut eam inflexibus compungant/ z post lachrymas ppositā iustitiā rediant/ Hm profecto verba dei nō audiunt. qua her exere in ore ea tepiunt. Vita ergo vrā ffrēs

Rō.

kīm ante mentis oculos reuocate/ alta considerate/ ptimescite her quod ex ore veritatis sonat/ ppterea uos nos non auditis/ qua ex deo nō estis. Sed her quod de reprobis veritas loquitur. ipi her de semet ipis reprobi. suis operibus ostendūt/ Nam sequū. Responderunt ergo iudei/ z dixerunt ei. Nonne bndicimus nos/ qua samaritanus es tu/ et demonium hes. Accepta autem tanta gnetia/ quid deus rndeat audiamus. Ego demoniū nō habeo. sz honorifico patrē meū/ z uos inhonoratis me. Quia em samaritanus dicat custos. et ipe veraciter custos ē/ de quo psalmista ait. Nisi dns custodierit ciuitatē/ frustra vigilant q custodiūt eam. z qui p vsuram dicat/ custos quid de nocte/ custos quid de nocte. respondere piolunt/ (et samaritanū) nō sum/ Sed demoniū ego nō habeo. Dno quippe ei illata fuerunt/ Quod negauit. aliud tacendo consensit/ Custos nāq; huāmodi gnis venerat/ et si samaritanū se nō esse dicet/ ce custodem negaret. Sed tacuit quod vetogmouit/ z preter repulit quod deus fallaat audiuit. dicens/ Ego demoniū nō habeo. In qbo verbis quid aliud nisi superbia nra ostenditur. Que si exagitata/ ul' leuiter fluit/ atrociores illas reddit qua accepit/ facit mala.

dns ego

que pt· mmatur/z que fuit non
pt ¶ Ite iniuria sustinens· dñs
nō mutatur/ nō gtuelioſa verba
respondit· ¶ Qui si eisdem ista di
centibꝫ respondere voluiſſ· Vos
demoniū habetis/ Vere pfecto di
ceret/ quia nisi impleti demonio/
tam pcepsa deo loqui nō possent
Sed accepta iniuria· etiā quod uer
erant/ dicere veritas noluit· Ne nō
diceſſe veritatē· Sed peccato/ gtue
liam reddidiſſe uideretur· Ex ſi re
quid nobis mmutur/ nisi quod eo
tpe/ quo a proximis ex falſitate·
gtuelias accipimꝰ/ eoꝝ etiā vēa ma
la tacemus· ne ministeriū iuſte
correptionis ſi arma certamꝫ iniu
riis· Sed qm quiſq; dei zelo uti/
a prauis hominibꝫ de honeſtat/
ipſemet pō nobis dñs patiētie
pbuit exemplum· ¶ Qui aut Sed
honorifico prem meū/ z uos in
honoraſtis me· Sed quid nobis
ad iſta faciendū ſit/ adhuc exem
plo nos amonet/ cū ſubiūgit·
Ego aute nō quero ygiam meam/
est qui querat/ z iudicat Scimus
terte· quod ſcptum e· ¶ Cū pater
omē iuditiū dedit filio· Et tam
ette idem filius iniurias accipies/
ygiam ſuā nō querit/ illatas gtu
melias pri iudicū reſeruat/ ut
nobis pfecto mſtruet/ qñ tū nos
ee patietes debemus· Tu ſi ad
huc ytaſti· nō vlt/ z tpe qui
iudicat· Cum vēo malor pſiſ
tas ceſſat/ nō ſolum frangi pōſ

tacō nō debet/ ſed etiā augeri ¶ Ad
ſuo dñs exemplo nos amonet· Q
poſtquā hec demonia dñs eiſ/ pdu
tōrēs ſue beneficia lanxius impedi
dicens· Amen/ amen dico uobis/
Si quis ſermonē meū ſeruauit/ nō
videbit mortē ēternum· Sed ſic
bonus neceſſe e/ ut meliores
etiā p gtuelias exiſtant· Ita ſi
reprobi/ de beneficio fiunt peiores
fiunt· ¶ Nam accepta pōitudine/
iterū dicit Nunc cognouimus
qr demonia hēs/ ¶ Quia em ethe
metu theſtrant/ z eandē mortē
tui inhesterant nō iudebat ſi
ſolam mortis carnē aſſumeret/
iueſtatus ſermone tabefactabant
dicentes· Abraham mortuus
e z pphe/ z tu dicis Si quis ſer
monē meū ſeruauit/ nō guſta
bit mortē ēternū· Unde z pri
veritati eunte Abraham z pphas
quaſi uenerātes pferunt/ Sed
apta nobis ratione oſtenditur/
¶ Quia dum deū neſciunt/ dei ſi fa
mulos falſo venerant· Et nō
dum/ quod audit eos dñs apta
ſibi impugnatōe reſiſtere/ z tū
eis ſe iterata nō deſinit uoce/
predicare dicens· Abraham
pater uē exultauit/ ut uideret
diem meū Vidit z gauiſus e/
¶ Unde quippe diem dñi Abraam
vidit/ cum in figū ſime trinita
tis tres angelos hoſpitio ſus
cepit ¶ Cui bo pfecto ſuſcepti/
ſic tribꝰ/ quaſi vni locutus eſt/

quá z si ipsoms mis timatis ē /
i natura vnitas diuinitatis. Sed
carnales mentes audiendum /
oculos a carne nō subleuant /
ad solam carnis cautem pensat
dicentes. Quinquagita anos nō
dum habes / z Abraham uidisti/ qs
benigne redemptor me z carnis fue
stutu mouit / z ad diuinitatis
g templatione thm/ hortens. Ame /
amē dico vobis. Antequ Abraha
fieret/ ego sum. Ante em ptici
pis ē / sum pncps / et qz pticip
z futuru tps/ diuinitate nō hab /
sed semp ee hz / nō aut ante Abra
ham ego fui. Sed ante Abraha
ego sum. Vnde z ad moysen dic /
Ego sum qui sum/ z dices filijs
isrl / qui z misit me ad nos. An
ergo z post Abraham habuit /
qui z antedere potuit / p exhi
bitione presentie/ z retinere p
aursum vite / Veritas nō semp
ee hz / quia ei quidp nec pori
tempe inipitur/ nec subsecpti
timat / Sed sustinē rsta etiā
tatis verba mentes infideliu
nō valentes / ad lapides curruit /
z que intelligere nō poterant /
obruere quevebat. Quid aute
g furore rem lapidationis dns fe
rens ostenditur / sui ptm tus
sub infertur / Ihesus aute abscō
dit se/ z exiuit de templo / Mag
valde feres iam. cue psecutores
suos dns/ se se abstendendo decli
nauerit. Cui si diuinitatis
sue potestas extere uoluisset/ tan
to nutu metus / suos eos utiby
lugaret / aut in pena subite mor
tis obruret. Sed qui pati ue
nerat. extere iudiciu nolebat
Certe sub illo passionis tempe /
z quantum potuerat ostendit/ z
tamen hoc ad quod uenerat
ptulit. Nam cum psecutoibus
suis se queritby dicit Ego sū /
sola hac uoce/ superbiam pcu
lit. z omē in eam psternunt
Qui ergo/ z in hoc loco potuit
manus lapidantiū / nō se ab
scondendo euadere / cur absco
dit se. Nisi quod homo inter
homines factus redemptor
nr/ alia nobis uerbo loquitur /
alia exemplo. Quid autem
nobis hoc exemplo loquitur /
nisi ut etiam cū resistere pos
sumo/ iram superbientiū humilit
declinemo. Vnde z ps paulum
dicitur. Date locum irascenti
humilitate mala pximi ferre-
debeat / ppendit homo/ si furores
nrm tentiū abstondens se declīat /
deus / Nemo ergo se g̃ acceptas
otumelias erigat / nemo quasis
tomitiū reddit / In imitatione etei
dei gloriosum ē / Iniuria tacēdo
fugere / qua respondendo sup
are / Sed contra hoc superbia
dicit in corde. Turpe est ut
accepta iniuria taceas. quasis
tospuit / qz gtumeliam accipis
et taces / nō putat qz patiam

erhibes/sed ĉmma cognoscas. Sed
vnde uox ista in corde meam q tra
pacam nascatur/nisi quia i mee
cogitatõe fiximꝰ/z dum i terra
ylam querimꝰ/placere ei q nos
de celo conspicit ñ curamꝰ. Ut
repta ergo gtuelia/meditem
in ope uocem dei. Ego nõ qro
ylam meam/z qui querat z iudi
cet/. Hoc aute quod de dño scr̃p
tum e/abstondit se/intelligi
z aliter pt/multa quippe inde
is pdicauerat/Sed pdicatõis
eius verba deridebant. Detiores
quoq; ex pdicatõe facti sunt/
qui usq; ad iactendos lapides
puenerunt. Et quid absedo de
se dns signat. Nisi q eis ipa
ueritas absconditur/qui eius
sequi uerba ytempnitur. Et
quippe qua nõ suent humilem/
ueritas fugit mente. Et qua
multi sunt hodie. qui iudeor
dulciam detestantur/q pdica
tõne dei audire noluerunt. et
tame qualer illos arguunt
fuisse ad fide. tales ipi fuit ad
oplacõnem. p̃cepta dei audi
unt/mdatula cognoscũt/Sz
quezti a suis piũtatibꝰ rẽmu
unt. Ecce uocat z redire no
lumꝰ/ eare sustinet z eius pa
tiẽtia dissimulamꝰ/dum q
tpus z fratres piutate sua
vnusquisq; deserat/dei pacã
encia ptimescat/ne q nõ
tranquillum/despiat/fratꝝ

pximum cuade ncãq; possit.

Gloria altissimi dñice pas
sionis/de qua nos eam
hodie locuturos ee pmi
simꝰ/humiliatis maxime e
mirada mstrio/q omis nos rede
mit. z deuit. Vt vnde dauit est
pcm. Inde z iustica sumeret.
Omnipotentia em filij dei/que
p eandem essentiã. equalis est
patri/potuisset humanã genus
a dominatu diaboli solo impio
sue voluntat excuere/misi di
mis opibꝰ maxime grauisset/
ut nequicie hostis audacitas/
de eo quo vicerat vincẽtur.
z p ipam matrem mala ꝓpa
retur libertas/p quã gnalis
fuat illata captiuitas. Ducẽte
aute eum/a/quod verbum
caro fam e. z habitauit in nob
Ducente dño. Quod deus erat
in xpo mirãdi rectitudas sibi/os
tensum e/qr vmgemꝰ/prius
simꝰ/tale fuit ei humana humilita
te consortiũ/ut suscepta nre
tarnis/amineq; subtilitate/vno
atq; idem dei filius pmaneret/
meã augendo/nõ xpi. qr ifectus
erat puchenda non virtute/
ut cum suo creatori/creatura
esse vnita/michil assumpto
diuinũ. michil assimeti dẽt
humanũ. Hoc ꝙsiliũ iustitie et
misericordie dei/luit i ptibus
seculis/quibꝰdã uelaminibꝰ fuit
obumbratũ. Non tam ita obtectũ

est ut sumtor qui ab mrio hūsm ad
aduenam ēm laudabiles exsisterēt /
intellatū negarent · cū z pphetie
verbis / z rerum gestarū sīficatō
nibus / sulusq; in xpō erat uetā
pmissa fuit / qua nō solum ꝯ pdi
tabant adepti sunt / Sz etiā omēs
qui predicatibo crederet · Vna
em fides iustificat omnesq; z
tempoz sūos / z ad eandē spem
fidelū ptinet / quidq; p media
torē dei z hominū ihm xpm ·
ut nos constituemur factū / uel
pres mā adueuere futuendum /
Ket mē iudeos / atq; gentiles
ulla distinctō · est / Siquidē sit
aut aplus · Circūcisio nichil est /
z ppucū nichil ē · sed obsuatō
mandatoz dei / Que si cū fidei
integrate seruetur / uerōs dīs q;
filios / id ē · p fidē fecit xpm
nos · Dicente eodem aplō Quicq;
em in xpō ibu baptizati estis /
xpm induistis · Nō est iudeꝰ / neq;
greccus / nō ē seruus / neq; liber /
Nō est masculus / neq; femina /
Omēs em uos unū estis in xpō
ihu · Si autē uos xpi / ergo abrahe
semē estis / sūm promissionē hēdes /
Non est ergo dubiū dilectissimi /
naturā hūanā / in tanta progre
ne / a filio dei assūpta / ut
nō solum in illo homine / qui est
primogenitus totius creature · sed
etiam in omnibo sūis sūus / omnis
ideoq; sit xpūs / z sicut a me
bris capud / ita a capite membra
diuidi nō possunt · Quidnis em
nō artius uite sit · q; eterne / ut
sit deus oīa in omnibo / tamē etiā
nō templi sui quod ē ecclia / suis
bilis habitatoz ē · sūm q; ppe p
misit dicens Ecce ego robustum
sum / omnibus diebo usq; ad cōsūma
tionē sēculi · Quibus consonans aplus
ait / Ipse ē caput corporis ecclie / q;
ē principiū / primogenitus ex mortuis /
et in omnibo ipe primatū tenens
Quia in ipo cōplacuit omnē ple
nitudinē habitare / z p eum oīa
reconciliari in ipō · Nos autē et
plūbus alis testimonijs / quō ihūs
atur credibus nris / misi ut p oīa
ad eius imaginē renouem̄ / q; per
manens in forma dei / tarmē / pri
forma ēe dignatus ē · Omīs em
infirmitates mās / quemūt
de pcto / absq; peccati omunione
suscepit / ut z famis z sitis / som
ni / z lassitudinis / mestoris at
q; fletus affectōmbo / nō timeret
Dolores q; semissimos / usq; ad
mortis extrema pateret / quia
nemo posset a laqueis mortali
tatis absolui / nisi ille / i quo solo
innocens erat natū / oīm / susciperet
se mortifici manibo impioz · Unde
saluatoz mē / filius dei / omissis
in sr precedentibo / z sacramētū con
didit / z exemplum / ut vnū ap
prehenderet · renascendo / alteri
sequerent̄ imitando · Hoc em
docet btus petrus aplus dicens /
xpūs passus ē pro nobis / re
linquens nobis exemplū / ut

sequamur vestigia eius ¶ qui peccatum
no fecit, Nec inuentus est dolus in
ore eius. Qui cum maledicetur
no remaledicebat ¶ cū pateretur
no comminabat. Tradebat aut iu
dicanti se iuste ¶ qui pctā nrā ipe
tulit in corpe suo sup lignum ut
peccatis mortui iustitie viuerem⁹ ¶
Sicut ergo nemo ē redemptus dilo
sum ¶ cui dona negligenda sint gre ¶
Ita nemo ē ¶ qui no sit xpiane ¶
debitor distinctime. Nā si remota
ē iustitie legis asperitas ¶ solutude
tamē obseruantie coepit utilitas ¶
Dicente euangelista Iohanne ¶
Quia lex p moysen data ē ¶ gra
autem ⁊ veritas p ihm xpm facta
est ¶ Omnia em que scām legem
sine circumcisione carnis ¶ sine
diuersitatibus hostiarū ¶ sine in
sabbati obseruantia ppetrauerunt
xpm testificata. xpo sunt gratis
plorata. Et ipe ē finis legis ¶ no
euacuando significationes spūs ¶
sed implendo. Quis licet ide sit
autor ueteris ¶ qui nouis figu
ror ¶ tamē promissionis sacramenta
mutauit ¶ quia promissa p fecit ¶
⁊ denunciatibus cessatōne imposuit ¶
qui denunciatus aduenit. In cep
tis aut moribus ¶ nulla pōris
testamēti decreta reprobata ¶ Sed
euangelicis magisterio multa sūt
aucta ¶ ut p fectibilis ⁊ lucidior ta
essent anīa salutem ¶ cp promit
tentia saluatore Omnia q⁹ que
dei filius ad reconciliationem
mundi ¶ ⁊ fecit ⁊ docuit sno ¶ hysto
ria tantū pfectū accōmodauit nouitio ¶
Sed etiam in primis opm virtutū
Ipe est qui de spū sancto ex me
ditus ¶ virgine si ē tamquā ceri
am suam eadem in sp̄atione
formauit ¶ ut p baptismatis par
tum similis filios dei multi
tudo pigmat⁹. De quibus dicitur ¶
Qui non ex sanguinibus neq; ex
voluntate viri neq; ex voluntate
carnis ¶ Sed ex deo nati sunt. Ipe
ē in quo semē Abrahe totius
mūdi adoptione benedicatur ⁊
fit proles electa genitū ¶ qui dum
promissionis filios fide no carne
nascunt⁹. Ipe est qui nullius ge
tis exceptōne facta ¶ de omni
natōe. que ē sub celo ad vnū statū
oīm effecit gregem ⁊ cottidie.
implet ¶ quod p missum erat dicens ¶
Habeo ⁊ alias oues q̄ no sunt ex
hoc ouile ⁊ illas oportet me ad
ducē ¶ ⁊ vocem meam audiet ¶
⁊ erit vnus grex ¶ ⁊ vnus pastor ¶
Quidnis beato petro pmā salu
dicat ¶ p pascite oues meas. Cū tamē
tame dns ipā oīm regit cura
pastor ¶ ⁊ venientes ad petrū ¶
tam letus tamq; vreguis pascua
dat ¶ ut numerose oues dilectio
pgredine roborāte ¶ sic bonus
pastor dignat⁹ ⁊ p quibus suas
aiam ponē. Ita ⁊ ipe nō dubitet ¶
pro nomīe pastōis occumbere
Ipe est qui no solum gloriosa
martiru fortitudo ¶ Sed etiā oīm
renascentiū fides ¶ ipa regnatōe

rompitur. ¶ Dum em renouatur
diabolo ꝙ creditur deo ꝙ dū inouati
tem ꝙ uetustate tñ fit. ¶ Dū trem
homīs ymago deponitur ꝙ ce
lestis forma suscipitur ꝙ quedam
spes mortis ꝙ quedam ſmiliudo
pesurrectōis mēuent ꝙ ut susce
tus a xpō ꝙ xpm qz suscipiens ꝙ
ſcon idem sit pō lauacz ꝙ qui am
baptiſmū fuit. ¶ Sed corpus regna
ti. fiat tuo crucifixi. ¶ Per cōmu
nicō dilectiōm ꝙ dei tce ē excelsis ꝙ
opatur omīa in omībus ꝙ ut ſm
gulis fidelibus ꝙ p bone qualita
tis qualitatē ꝙ xpm prior ꝙ primū
intelligamus auctorem ꝙ gras age
tes misterio edei ꝙ qui ſ munerib
taſmatis dñe ſ ta cōmuicatis eme
corpus exornat ꝙ ut p multos vm
lumīs radios ꝙ eidem vbiqz splendor
appareat ꝙ et possit missi gla ē x ꝙ
quolibz meritum xpiane. ¶ Non e
illud uez lume ꝙ quod omīe ho
mīe iustificat ꝙ illuiat. ¶ Hoc ē
qđ eruit de ptate tenebraꝝ ꝙ
z trāsfert in regnū filij dei ꝙ hoc ē
quod p nouitatē. ¶ Ute desideria
animā puelit ꝙ q̄ pristinas
tarmis extinguit. ¶ Hoc ē quod ꝙ
pascha dñi in azimis sinceritat
z veritatis legitime celebrat ꝙ ut
fermēto malicie uetis abiecto no
ua creatura ꝙ de xpō dñō inebriet
z pareat. ¶ Non em aliud agit ꝙ pa
tiapatio corporis ꝙ z sanguis xpi ꝙ
quā ut in id. quod sumimꝰ trāse
amꝰ ꝙ z in quo cōmortui ꝙ cōsepl
ti ꝙ z conresuscitati sumꝰ ꝙ spm p
omīa ꝙ z spūs ꝙ z carne gestemus ꝙ

dicente. ¶ Apls ꝙ mortui em estis ꝙ z vita
vra abscondita ē cum xpō in deo
¶ Cum em xpūs appuerit uita ura ꝙ
tunc z nos apparebitis cum xpō
in gla. ¶ Qui pr̄ē z spū sc̄ō vi. z regt

De exposicōe ſmboli b. s. Auguſt

¶ Quum apud prēs mōſtituat
liber mōdum refert. quēdā
strathelitice tribus ſtanli aduersi
se prelio decertarent. ¶ Nec ꝓpter
ossimilem ꝓpli dñm habitum ſt
bellantes posset ee discerni ꝙ tly
illa cuiꝰ ustior. erat causa pugna
di ꝙ que merito per dei auxiliū
victoriam ꝓsumebat. signū sibi
certo ſermone ostituit ꝙ ut quos
vna armor. facies ostundebat ee
aoris verbi distingueret sacmētū.
¶ Quod bti Apli ꝙ ut ego reor exem
plum sequetes ꝙ certe dei. q̄ adu
sum malicia diabolici furoris ar
mabant ꝙ misteium ſmboli tēde
runt ꝙ ut quia sub vno xpi nomē ꝙ
credentiū erat fluta diuſitas sig
aculum symboli int fideles ꝓfidos ꝙ
se cerneret. z alienus a fide ꝙ atq;
hostis appareret eme ꝙ qui hoc a
tenqua baptizatus nesaſſ ꝙ aut
tamq; hēticus irrepuiſſ. ¶ Cre
dis inquid in deum. patrē om̄ potētem ¶ credendus ſine dubio
ē ſc deus pr̄ omnipotens ꝙ cuiꝰ
sic omnis sentitur ꝙ ut qualitas
eius. z qualitas ignoret. ¶ Esse
em illius z posse ꝙ nō discutiendo
assequimur ꝙ sed credendo. ¶ Que
aute debeamꝰ ꝙ docet nos rēptor
mī auctoritas dicentis ¶ Qui credit

in me. & m eum qui me misit. Hab;
vitam eternam; & alibi. Credite n;
deum; & i me credite. Plus & fiet
quod fidei oculis mtuemur; qua sen
sus possit videre carnalis; Credis
quid in deum patrem omipotete;
In deo natura nascibilis. in prē
unigenita veritas. In omipotente
plenitudo virtutis ostenditur; Est
namq; p unigenitam deitatē ompis;
& p omipotētia pat. Nec discutie
dum qualiter sit pater; qua qlis
deus sit; aut ompis; no pt apphē
di. Et in hm xpm filiu eius dm
tum dnm nrm. Quod xpus est
factus. qui filius erat; dispēsatō
& redemptōis humane; qd dnicē
gerietate mē est. Veritas autem
ul' unigenito admittat; & credit;
quia unus ita & genito; neq; hz
i natiuitate consortē. Filium audis;
no ut illum sexu aliq; editu putes;
Sed ut credas inphensibili manes
tate; deum gdisse de deo; ut aut
pē. Ego a pre exiui; & uei i hunc
mundum. Qui natus & de spu
sancto. & ex maria virgine; hpm
stm audis; ut patrē illum mabi
lē; simul. & culpabilem rōgnos
tas celeste & quod spus sancti
agit. uiolatū. quod spūs opat;
Nam cū unigenitū dei hominē;
fieri redemptōis mē necessitas
flagitaret; hec natiuitatis sue
priuilegia; ppie dignitatē tuerent;
ut de virgine nasceretur. Q' em
uemebat; sue terrena prius hom
re nouae natura; nouā legem
uoluit hre nascendi. Unigenitus
ergo dei factus & filius hominis;
ut qui creator mundi erat; fieret
& redemptor; Qui. sub ponto
pilato crucifixus & sepultus;
Nulla nobis sit de cruce xpi con
fusio; quia habemus de ip passi
one victoriā; Stat em sempiternus
dei filius. nō simulatus sed nobis est
natus. Sic i matulatus dei agnus;
nō sibi. sed nobis & passus. Quis
autē nō mirā aduertat & mi
steriū; ubi xpe homo predicatur;
qui deus est; & ubi idem dns a
nūciatur; qui asseritur crucifixo;
Nec unigenita ei; quod pemptus
& nec impulsa res actis; q diui
nitatis siue consilio pdito pcp
hominē; ut pro homine posset
occidi. Supplicia autē cruciabile
gut; ut sublimiore victoriā pa
reret; poena detior; Et q mul
titudīs bono placebatur; qui i cō
spū mundi sm altum sublatus
obumbet; Simul & crucifixum
viderunt; mirabilia cernerent cru
cifixi. Nam satis; habundeq;
ostendunt. Re
pentina solis obscuritas; tremor
terre; & rupte diuisio; resurrec
tō mortuor; Illud autē quin
& testimoni; quod etiam put
crucifixus latro; medius suis
celesti regno fieri; a cōsorte supplicii precabatur. Hinc & him;
ip illusiones; & probra; qē ptulit
xpus; crucē mortēq; eius non
sustinens ingemiscimus; & gemuis

laudibus celebramus. Sepultus ē
aute ꝙ quia consequens erat ꝙ ut
qui mortuus fuat ꝙ attpet sepultu
ram ꝙ Sepultus ē dñs ꝙ ut ad cō
solatione mortuoꝝ ꝙ benedictō nem
corporis eius ꝙ terrea sustineret ꝙ
Sepultus est ꝙ ut qui uere mor
tuus cernebatur ꝙ uere a mortuis
redisse crederet. ¶ Terra inquid
die resurrexit a mortuis ꝙ Si
credidisti de xpō ꝙ quod dedecoris
est ꝙ crede. quod glie ꝙ Si credidisti
quod mortis ē ꝙ crede quod vite
ē. Sicut in passione misterium ē
pietatis ꝙ Sic ꝛ in resurrectōne
operato ptatis ꝙ ut spē aut ꝙ Potes
tatem hēs ponendi animam meā ꝙ
et ptatem hēs iterū sumēdi eā ꝙ
Quō itaq; non illi suppetebat
vita post mortē ꝙ cui mōi nō fuit
condicio. Sed potestus ꝙ Nec mag
nū sine ē est si dicamꝰ ꝙ potuit xꝰ
resurgē ꝙ cum impossibile fuit ꝙ
ut auctor vite ꝙ nō redderet ad
vitam. Aut quō potat infernū
legibus detineri. Cū dicto mor
tuus ē ꝙ ut mors amittet ptatē ꝙ
Nichil em ultra de eius passio
bus cōfundimur ꝙ nichil de eo
morte trepidemus ꝙ cui ꝛ resur
gendi ptas erat ꝙ ꝛ quā vincendi ꝙ
Quis aute demētie est illū non
credere resurrexisse. Ad cuius p
ceptum ꝙ dictumq; sepultus em
¶ sit. Ascendit in celum. Decebat
siquidē talis gloria hominē ꝙ qui
de uirgine nascebatur ꝙ ꝛ cet
impossibile ei fuit celū ascendē ꝙ
cui possibile fuit ꝙ inferos triumphare ꝙ
et necesse erat ꝙ ut qui ad mortem ꝰ
regno venerat ꝙ ꝙ morte rediret
ad regnū ꝙ fuit in hoc karissimi
salutaris ꝙ ꝛ in cōprehensa mētibꝰ
humanis ꝙ ut celum transgꝛ cō
munio. ut sicut terrea dei filium ꝙ
sic sustepisse letata ē. Ita celum ꝙ
filium hominis se attepisse gaude
ret ꝙ ut cantatū ē ꝓphetam ꝙ le
tentur celi ꝛ exultet tra ꝙ Nam
sicut manifestum ē terrā exulta
te de deo. Ita dubiū nō est celum
gaudere de homine ꝙ Sedet ad
dexteram patris. Quod sedet
xpūs ꝙ victorie nimis ē ꝙ ꝙ ad
dexteram patris sedet ꝙ inimicoꝝ
ē pulegrū ꝙ ꝛ mōstrante ꝙ ordinē
veritatis ꝙ Et bene ad dexteram
patris amicitiarū sedere ꝙ ꝙ quo
nichil uolumtatis sue ꝙ diabolus
qui totus ē simster incubuit. Inde ¶ ethos
venturus ē iudicare ꝙ vivos ꝛ mor
tuos. Necesse fuit ut hominū ge
nus ꝙ ille discuteret ꝙ qui recedunt ꝙ et
spē iudicaret ꝙ qui recedunt. Iustus
ē ꝙ ut omnis dñs ꝙ mortales suos ꝙ
quos diuinitatis virtute fouerat ꝙ
pris pietate saluauit ꝙ iudicare ex
aminatōne discernat. Nam quid
ē pt. equus apud dñm ꝙ qua ut
quoꝝ in sclō fuit uita diuersa ꝙ
eoꝝ post hoc seculum ꝙ merita
distinguuntur. Vnde aute iudicii
di referunt ꝛ vivi ac mortui.
ut omnī hominū ē apud deum
tuta credat. Et in spūm sanctū ¶ cyathe?
Fidē ꝛ kam in offensa regula.

veritatis/ sit quoz vni nome est ꝯ
non sit eoz diuersa confessio ꝯ Et
qui modo apud se vnū sint ꝯ a nob
non separent mitibus · Nam sic
diuinitatis/ mihil de creatuis cogi
pit ꝯ Ita omne diuisionē/ z ꝯclusa
ten-na diuinitatis excludit ꝯ Hoz
em euangelium veritate ꝯ sicut
filius apte exiuit ꝯ ita z spūs a
pte processit ꝯ Et sicut vnigenit⁹
filius dei est ꝯ ita z spūs sanctus
dei est · Et sicut patet cui vult
manifestet z filiꝰ cui vult patrem
reuelat ꝯ Ita etiā spūs/ z ipse accipe
legitur p ut vult ꝯ z dona celestiū
gratiaz diuidē/ p ut vult ꝯ Quomō
ergo/ nō vnū esse cū pte filioq;
credendus ē spūs ꝯ cui eque ad
iuuare posse quod vult ꝯ Nam et
ecclesiam ꝯ Vere sanctus ē etiā con
fitendus ꝯ p quā z sanctificatus est data
mortalibz ꝯ z credentiū
nūo ꝯ cui pene lāguiss⁹ dei lau
des silentio mundus exultat ꝯ Ita
ē etiā ꝯ que baptismi sacramento ꝯ
pteritaz ꝯ tagione detersa/ seruum
nicolas transmittit ad celū ꝯ Re
missionē pteritaz · Credendi ē p
cipue fides remissio pteritaz ꝯ qui
hoc vni ē remediū · quod hom
gremus/ a sententia pmanente morte
absoluit ꝯ Ideo vnigenitus altissi ꝯ
dignatus ē carne assumē ꝯ tonte
tus ē tenue ꝯ ut tela omnia tua
euadere/ z peccata non poteras ꝯ
Indulgentia facit innocentē ꝯ Ideo
mutilatus occasus ē agno ꝯ ut
eius cruore/ huiani gnis matula

tergeret · Videte fides profunditatē
misteri ꝯ credete altitudinē sacra
menti ꝯ Ubi mors reddidit vitam ꝯ
z predecessoes/ sanguine sui red
emptos ablues ꝯ Licet autē remissio ꝯ
nō te ad peccandū mittat ꝯ sed am
monet ꝯ ut peccare iam metuas ꝯ
qui te intelligis ꝯ sine venia nō
potuisse saluari · Bonitas em dei
indulgentie sue munē ꝯ nō nos
vocat ad culpam · Sed soluit ad
ueniam ꝯ Carnis resurrectionem ꝯ
Hic vulgaris mee finis · Hec
summa credendi est ꝯ Et veteres ꝯ
Christus credens deo ꝯ posse deū
resurrectionē dubitare ꝯ cum manifes
tum sit ꝯ Haut solam ppē causā
fuisse ꝯ Que em alia ratio ꝯ que
vel utilitas erat/ ut pretiosus/ tam
nem dignaret assumē ꝯ nisi ut
carnē pretuitate donaretur ꝯ
Que gloria esset/ dei filii carnem
nō refugere ꝯ mortem nō expetere ꝯ
peti sepulturā ꝯ nisi tota mea
libo pstitas/ resurrectionē offerret ꝯ
Posse autē hoc fieri/ facit om
nitatis fides · que in toti quod
vult posse ꝯ posse subsistit · Denig
ut dubitata resurgendi exem
pla capiamus ꝯ Per hic mundus ꝯ
amissa recepta; detorus su ·
spexit ꝯ z occidit z resurgit · Do
cumentū nunc future resur
rectionis ac primo ꝯ cui cōmēda
ta fidei fecumeta/ stipulam ·
sua vendunt · z venonatis fru
ctibus/ spoliati gelu nemora
nudi restimt/ Cumuta etiā que

terra produxit/ aut in femine/ aut
in radice/ multiplicata reddimur.
Cui autē diuina corpis ꝫ nō cōde
reformari homine/ cum omnia
que facta sunt reperiemur. Hoc
est ḣm symbolum/ tuo signaculo
situt in principio dñi est/ fideles
ab infidelibꝫ seperemur/ Hoc ē
symbolum/ tuis veritas/ omi qđ
precedente effugit xpm/ Hoc est sm
bolum/ quod ꝫ venientes sanctifi
cat/ ꝫ mortuos reducit ad vitā.

Sīno leo ms ꝑpe de passione dñi

Sacramentum dilectissim do
mine passionis/ qua ois
ihs dei filius/ p humā-
gnīs salute. fuscepit/ ꝫ sicut prin
sit/ omiā ad se exaltato adtraxit/
tam plene/ ac lucide/ euāgelicus
sermo reserauit/ ut religiosis ꝫ
prīs cordibus/ nō aliud sit audisse
q̄ lta sunt/ quā vidisse que gesta
sunt. Vnde cum indubitabile obti
neat auctoritate/ fides narratio.
amittendū nobis est/ auxiliante
dño/ ut pspicuum habeat intelligē
tia/ quod notū facit hystoria/ post
illam namq; humane p̄dicationis
p̄mā/ ꝫ vniuersalem ruinā/ ex
quo p̄mus homine/ primū introi
uit in hunc mundū/ ꝫ ppetrati
mortis/ ꝫ uta i omīs hominēs ꝑpā
sus/ in quo omīs peccauerimus ut
nemo tetram diaboli dominatiōē/
Nemo vinculā dire captiuitatis
euaderet/ Nec unq̄/ aut ad ētā
tiliatio adueniā/ aut redimus
pateret ad vitam. Nisi coeternꝰ
et coequalis pri deo/ filiꝰ deus
etiam homīs ē filius dignaret/ ꝫ
veniens querē ꝫ saluare. qđ pficit/
ut quia q̄ adam mortis/ lta pec
dmm ihm xpm/ esse resurrectio
mortuor. Carnem q̄ sūdm scrip
tura ꝓsitum sapiemie dei/ no
uissimis diebꝰ/ verbum tuo fm
est. Deo salutifere virginis ꝗ
trem partus tantum temporis
gnādmbo profuit/ ꝑfectas re
fudit etates. Non solū omnis
gressus antiquas tolentiū deum
uer omis mis/ apud sēla pora
scripsit/ in hac fide vixit/ ꝫ placuit/
et neq; prīcarnis/ neq; pphet/
neq; tuis ~~omnis~~ dño sanctor/
misi in vēdēptōe dñi nri ihu
xpi/ salus ꝫ iustificatio fuit. Nec
sicut ex spectabat/ multe pphar
oraculis/ signisq; p̄missa. Vita
etiam ꝓd munere/ atq; ope
pfectata. Vnde nunc dilectissimi/
in toto orbe dñice passionis/
no uta infirmitate considerem
humana/ ut abhorreamur/ illius
potentia defuisse diuina. neq;
ullam eccl̄iam ꝫ totā pri for
ma/ cogitemus vmgemi. ut pu
temus no fuisse vera. que nō
tur indigna. qđ deus vtraq; na
tura/ omnis ē repus. Nec verbū
ibi ab homine discretū/ ut homo
ē dissociatus a verbo/ nō ē fasti
dita humilitas/ ne immunita ma
iestas/ Nichil nocuit nature
suiolabili/ quod passibili optē
bat infici/ totiq; rō sacramenti

quod ſimul z humanitas ꝙſtimauit ꝙ
z deitas ꝙ diſpenſatiõ fuit in ſeruitꝰ
die ſz actio pietatis ¶ Talibus em
vmanis tenebamur obſtricti ꝙ ne
miſi per hanc opem / nõ poſſemꝰ
abſolui · ¶ Humilitas ergo diuini
tatis ꝙ mã pietio ē ¶ Nos tanto
redimim̃ pretio ꝙ nos tanto cara
mur impendio ¶ Quis em abſpre
tate ad miſtiã ꝙ a mã · ad vtilitudi
nem eſſ̃ reuerſus ꝙ niſi z iuſtus
ad impios ꝙ z beatus ſe mitigaret
ad miſeros · ¶ Non ē ergo nobis
dilaſſim / erubeſcenda creatio xpi ꝙ
que de virtute ē diuinꝰ q ſilij ꝙ
non de qdãe pti · ¶ Quamuis ei
ex infirmitate mã ꝙ uere paſſus
dns ihus ꝙ Verecꝝ ſit mortuus ꝙ
non tamen ita ſe abſtinuit a gla ꝙ
ſua · ut mit illas gtiẽ uas paſſio
nis / mihi diuine operationis exhi
beret · ¶ Nam tũ impius iudas / nõ
iam occulti pelle uelatus · ſed lupi
no furore manifeſtus · ¶ Vim ſce
leris ꝙ ſpeciẽ pacis mutiens ꝙ
ſignũ traditionis ſeruore ꝙ omnib
telis oſculo pbuiſſ̃ ꝙz multitudo
furibunda ꝙ que ad apphendendum
dñm ſtum dematã militũ multũ
confluxerat ꝙ Intẽ feuere / atꝝ lar
uas / lumẽ ver ẽ tenebris ſuis
obtentata nõ teneret ꝙ dns qui
exſpectatiõe potius turbas ꝙ quã
deitatẽ delegerat ꝙ ſtatim obuiã
euangelista teſtat / quẽ querat ꝙ
ner dum ſequentibus interrogatis / illꝝ
dicentibꝰ ꝙ ihm quereremꝰ ꝙ ergo
ſum inquit · ¶ Quod verbũ / ita
illã manũ ferocaſſimã ꝙ gratiam ꝙ
qñ quodam flãmineo ictu ſtrauit ꝙ
z prauit · ut illi arbores / inuaſas ꝙ
atꝝ terribiles / retrocacti conuerteret ꝙ
vbi ſeuitie roſpiratio / vbi ardor
rarum ꝙ vbi inſtructus armoꝝ ꝙ
dns dixit ego ſum ꝙ z aduersum
eius turba proſternitur impiorꝝ ꝙ
¶ Quid iam potiꝰ manifeſtas eius
indicata ꝙ tuo hoc potuit humi
litas indicanda · ¶ Verũptamen do
lens / quid magis ſuſcepto mi
ſterio conuenireꝰ / in hac pte
nõ ꝓſtitit ꝙ ſed ꝓſecutores ſuos ꝙ
infeliciter diſponendi ſceleris ꝙ
redire ꝓmiſit · ¶ Nam ſi teneri
nollet ꝙ nõ utiqꝝ teneretꝰ · ¶ Sed
quis hominũ potuiſſ̃ ſaluari ꝙ
ſi ille ſe nõ ſineret apprehendi ꝙ
¶ Nam z beatus petrus / q̃ animoſi
ore ꝙſtantia dñi tolerebat / ꝙ
violatorẽ impetꝰ feruore ſancte
altitudis exacerbat ꝙ ſeruũ ꝑtri
pis ſacerdotum ꝙ uſus ē gladio ꝙ
z aurẽ viri ferocius mitigatis
abſtulit ꝙ ſed hunc zelatus aptꝰ
pium motum ꝓgredi dns vltra
nõ patitur ꝙ retundi gladiũ iubꝰ
net ſinit ſe aduersus ipſius ma
nu ferociꝝ defendi ꝙ ¶ Cõtẽptamẽtũ em erat redemptoris ꝙ
ut qui moꝰ ꝓ ombꝰ uenerat ꝙ
capi nollet ꝙ ne dilato glorioſe
tenuis triumpho ꝙ dnatio deuolutã
fieret longiꝰ ꝙ z captiuitas hu
na diuturnioꝝ ꝙ Dat ergo miſe
ricordibꝰ licentiam ſeruendi ꝙ
etiam talibꝰ dedignat ſe mitiꝰ
diuinitas ꝙ Aurem ſeruã ꝙ apl
deſectione mortuã ꝙ et a compage

corporis vmentis alienam/ſ ſcẽ
de hoñestati tapitis reuocat/ mano
xpi reformat/ꝙ npẽ formauerit/
Ret tarde cãb eius ſequit mpia/
Cuo npa figmentum/ Habent
ergo diuinã· her opa vrtutẽ/ Q
quod dns manifestatis siue potẽtia
opi mit/ z vim mse pſecutoris
ad mittit/ ex illa z voluntate/ꝙz
dilexit nos/ z tradidit semet
ipm pro nobis/ oopante in hor
ipm pul̃/ qui filio ꝑpio nõ pe-
peperit· Sed pro nobis omiby tra
didit illum/ Vna z em pfect
filii voluntas/ z Vna diuinitas/
de quo dispositionis affectus/ michi
uobis o iudei est grẽ/ michil tibi
uida debemus/ Saluatõ quidem
mea est/ nobis nõ hoc uolentiby
impietas vra seruiunt/ z p uos
factũ quodꝙ manus dei fieri/
z consilium decreuerunt· Mors
ergo xpianos liberauit/ uos at
tristit· Meito soli nõ habetis/
quos omiby pie uolustis
Et tamen tanta z mẽ bonitas
redemptoris/ ut etiam uos-
positas consequi uemã/ Q xpm
dei filiũ cõfitendo/ filiã patrui
dale malitiã delinquat/ Non
em frustra dns in cruce orauit/
Pater dimitte illis/ qz nesciũt
quid faciũt/ Q Dñs remediũ nr
te uida tristicet/ si ad eã penite
tiã confugisses· Q Que z vehe
mẽter ad xpm/ nõ que terri
geret ad laqueũ/ Credo em
peccatu/ tradens sanguinem iustum
i impietatis tue pſidia pstitisti· q
non ibim mem dem dei filium/
ꝙ trimodo mẽ odiõs homine/
etiam mtẽ extrema mortis siue
pticula credidisti· Cuio fleuisses
misereordiam/ si eius potẽtiam
nõ negasses· Q Het hodie dilecti
pmẽ auribo vris insinuata/
fastidiũ pariat/ me fastidiũ pigricie/
subrepat· Cune hodiẽ de
sint plemtudines/ qẽ tri fili cuius
iuante dño vendenda permittemo/
qui qui dedit quod loquti sumꝰ-
sumꝰ/ dabit sicut credimus
ꝙ loquamur· Amen/ In psalmꝰ

Sermo beati Maximi Epiſcopi

Psalmꝰ vicesimꝰ primus q
lectus est/ seriem decisura/
diligenter prius debemꝰ
intendere/ quid in supplicatione
cõtineat/ ut rogãtis eius origẽ/
intelligentia nrãs facilius cõse
quatur/ z manifestato capite/ posse
sint membra rectius disputari
Inscribiturem ita· In finem p
susceptione matutina/ psalmus
ipi dauid· Nisi fallor/ susceptio
matutina solis ortui ante venit/
z prius orbem radiis clarus
splendor illuminet/ matutinũ not
tis tenebris terminũ ponit/
at resoluta sensim caligium
tenatate/ rebus cunctis facies
quedã at lumẽ insinuat· Et
cum veluti sub una materie
tenebraꝝ/ nudus ĩfusione ia
cuerit/ imminente matutino
diuersa species- uarietate/ dis

tingwitur/ hoc est cum ois terra
fuerint/ oculi omniu respiciam⁹
Vox em quodam modo lucē aufert/ orit
nulo aurora restituit/ atq; ita
ante matutina susceptione pfectu
mur/ ut gloriosius postmodum
solis splendore potiamur. Sed
qm sicut dicit ap̄lus/ Ex parte
et lus ē/ in spūalibus spualia cōparāda
sunt/ solem hui⁹ iustitie arbitror
designare. hoc ē xp̄m dominū/
q nobis ignorantie tenebras/ z
pristine vetustatis subtraxit/ celestis
doctrine sue lumē influit/ z
quos nō habebamus oculos cor
dis infecit. z Velut cecos ad
ap̄los suos misit/ q nos denor
te teterrima delinquendi libid
dine/ z paulatim in nobis re
solutos tenebris peccatoz/ matu
tina susceptione dissolueret/ ut
pfecti facilius possimus tollerāe
solis ardorē. hoc ē primū nos
preceptis simplicioribus erudiat/
quo capaciores efficeret celestiū
secretoz. humo itaq; solis iusti
cie/ matutino peccatoz caligo
tota pūnitur. sicut xp̄s ap̄s
aut. ex psona dñi/ matutinus
in finem omēs peccatores
fore. hoc ē oriente in nob̄ sole
iustitie qui habitaculū domini
sumo/ omnis cogitatio mala
subuertitur. Totus aute hui⁹
psalmi/ digestus ē ex psona
dñi saluatoris/ quippe cui plu
ra de eo modo sint posita testa
mēto. dicat itaq;. Deus deus
meus respice i me. et reliqua

Quare assumpti hominis aut
tamen/ ut interrogare quadāmo
dicatur dicens. Deus omnis
qui es deus meus/ tu me de
liquisti. Nichil em in constitutis sū/
Scdm xp̄m ham em nesciebat pec
catū. Nec erat dolus in oē cui
hoc autē dicit. ut manifestet
pter nos se esse derelictū/ quem
pena portabat/ ac videntes
discēdim⁹. z nos pro xp̄o sto et
iusto moi. cum pp̄ta nō ille
moreret. Denīq; hac uoce in
passione usus ē/ sicut euāge
lio legim⁹. heli. heli lama
sabathani. hoc est deus deus meus
quare me dereliquisti. hac igna
uoce usus ē/ ut qd pp̄heta dix
rauerat/ dei exitus appareret. et
qm sequētia pene manifesta sūt.
illum inspiciam⁹ ut ipsa in q
aut Ego aute sum vermis et
no homo. Cur totam creaturā
dns/ uermiculo se uoluit cōpare
possumus hoc quide humilitatis
primū assignare. qp seruo dei
ē maxima/ sicut sanctus moyses/
ante deū a se irrationabile
pfitetur. Quod pulice se spe
cnedebat. Sed magis arripiēs
puto/ qp vermis nulla extrinse
cus ad imperium alienū corpis
Sed sola z pura sua procedit. ad
illud computū dñi/ qm et xp̄s
saluator/ de sola z pura maria
gnatur. Legim⁹ etiā in libris
moysi/ de mana vmanos pasca
tos/ digna plane z iusta cōpa
ratio. Siquide mana vmanus

gignitur / z dns ihs de vnegnie pce
atur. Cum potaus vpam mam
mam dixerim / qua z subtilis /
spleida / suauis / z ygo / que uelud
celitus vemens · cunctis ecclie
plis / cibum dulciorem melle
defluxit. Que qui edit / at ma
ducare negleit / vitam ipsemet
ppa habere nō potit / Sicut ppe
dns ait · Nisi quis manducauit
carnē meā / z bibeit sanguinem
meū / nō habebit vitam in semet
ipo. Sed potius / ille alys iudi
cū querte sicut apls dicit · Qui
manducat / z bibit indigne / iu
dicū sibi manducat z bibit. Qz
filius vel / subtiliter ppheticū
est in vetei testameto / Mamma
eius illis ē dimma precepta /
titantiby / Vermes effecti sunt /
nō · ē otidiane vltores z iudices /
que similitudo xpm indicat do
minū. Que qui suauē cibum /
z dulcem potum / haurire ne
glexerit / iudicem patiet. Sicut
ipe ait · Neq; em patere q̄ qua /
sed omne iudicū dedit filio / Qz
aute dicit / dimiserit sibi vesti
meta mea / z sup vestem meā
miserunt sortem / hoc factum
in euangelio vep mo / quod
milites quatuor / qui crucifixe
rūt saluatore / q̄ quatuor p
tes eius sibi diuiserunt vesti
meta / Vestimetum vero eius /
q̄ assutū nō erat / sed erat de
superiore otexta / sorte ptreperet
Que g̃ ista vestimeta sint

videamus / qui milites / q̄ ue uesti
mentum · Vestimeta pluto esse
ppheias / ul̄ scripturaz celestiu
liones / quibo xpi dns amictus
e sacramēto. Quas ppheias
vnū tamentes / z vnū per oma
amictuantes / aduersus / saluatois /
hoc e pzeuersi hereticī / q̄ totti
die in illo / tumq̄ milites mano
impias ingerunt hoc e pro
sua sibi diuidunt voluntate /
z dnm corpis uestimeta p naīa
membra distribuut / atq; spo
liantes omn / sua falsa dogmata
uestierunt. Vestimetum aute
eius / q̄ nō erat consutū / sz de
superiore otextum / sapientiam
eius celestem possumo ēppbare /
Rea aute sapientia / hoc e hua
na consutura. Assumtur em / ad
libros damus ad studia g̃matice
tradimus / philosophis erudie
dos / ut sapientia in illis q̄ nō
erat / acquiratur. Dn̄i autem
sapientia / nō assuta e / nō ass
ta / nō em didicit a magistro / sic
ipe iudei dicunt. Quid h̄ litas
nouit / cui nō dideterit. Et ipe
dicit / Mea doctina nō e de hoc
mundo / Sed eius qui misit me /
hoc e / quod aut de superiore otex
tum. Quo uestimeto / ul̄ q̄bo
omnibus uestimentis / ecclesia
catholica armata e est semper /
sicut ppheta ait. Astitit regina
a dextris tuis / i uestitu deaurato
Sermo leonis ppe cap lxxvij.

Creator dns om̄ verum
xpus / p̄ mundi salute
virginis partum / post

adorata magoꝝ confessione cimabula ꝓ
po multiplicē doctrīa celestis elo
qui ꝫ variarum curatiōm mede
las impio verbi potentis effectas ꝫ
dispensatoꝝ omīm patrīetoꝝ omīmq;
virtutum ꝫ salutifera passice tro
phea. Expiane igitur spei dulcissimi
veri ratio ꝫ principalis causa crucis
xpi et que licet iudeis scandalum ꝫ
gentibus sit stultitia ꝫ nobis tamē
dei virtus et deiq; sapientia. Vnde summi
hoīs ꝫ potentissimi diuine miserator
die patrīetum ꝫ semp quidē in cordibo
nris tuis tota sue dignitate ret medi
est ꝫ sed nisi illuminatore animoꝝ sensu ꝫ
ꝫ puritate exigit mentis intuitus qm
nobis non solum retrusa temporis ꝫ
sed etiam recta euangelice lectionis ꝫ
omne opus mee salutis ingerit. Quid
enī apud nos loci cogitationes hec aut
impiore ꝫ licet interpretate fame intelli
gentie ꝫ aut indigna offensio aut ge
tilis torqueat irrisio. Aut quod ꝓ
nobis ꝫ no solum humilis sed etiam
sublimis gestum e ꝫ aut scom hoīez
impossibile ꝫ aut scom deum videat
indignum. Vtrumq; autē recipi vtraq;
conuenit credi ꝫ Cum nemo hoīm
posset nisi vtroq; saluari ꝫ iustus
enī ꝫ misericors deus no sit unde sue
voluntatis est usus ut ad ꝑpatronē
nram solam potentia benignitas ex
ereret. Sed qua tōsq; fiat ut ho
stiens promiserimus cet pri. Sicut
medicina egris sic reis redemptio ꝫ
sic redempto e impensa captiuis
ut qdemptoꝝ iusta seruientiaꝝ
to libitois ope solueret ꝫ Nam si ꝓ
predribus sola se opponet dignitas ꝫ
no tam raro diabolum vincet quia
ptas. Et rursum si causa lapsoꝝ
sola agat humanitas ꝫ natura mor
talium no exueretur a conditōne ꝫ
que libera no esset a gre. Vnde op
tum in unum dnm ihm xpm et
diuinam ꝫ humana coniūxe substā
tiam ꝫ ut in mortalitatis nre pūbi
tatem factum. ꝫ origo nouo hoīs
subueniret ꝫ passio ꝫ Cum ergo
in xpo ihu iudeoꝝ cecitas que
sunt diuina no videat ꝓtinus sa
pientia. que sunt humana cōtemp
nat ꝫ illis aduersum gliam dm
talumpmatibz ꝫ istis ꝫ humani
tate superbientibo ꝫ nos filii dei ꝫ
in suis contuitibo ꝫ in nris ꝫ
mutatibo adoremus ꝫ net crucis
cimo cruce xpi ꝫ nit gloriam
lignaꝝ ꝫ net de morte ꝓpria nr
de resurrectōne dubitam qm
qd superbos ad infidelitatem
traxit hoc nos ad fidē dirigit
Et quod apud illoꝝ e matia
cōfusionis hoc apud nos est
causa pietatis ꝫ Ammonitis
ergo discipulis dns ut ꝑ rm
temptatōis instantes diu
turna oratione certarent ꝫ ope sup
plicans ut ꝑ Dutere si possile
est transeat a me talix ste Verū
tamē no sicut ego uolo sed si
tu. Prima petitio infirmitatis
e. Secūda virtutis ꝫ Illud opta
uit exillo ꝫ hoc elegit ex ꝓpio
nam ei equalis pri filius omnia
ee deo possibilia nesciebat ut
ad susceptiōem crucis sine sua in
iuria mundum posset ꝫ

ut hanc dñe sce assertionē repug
nantiam perturbata / quocūmodo
ratione pateretur. Sed ut sustipie
tis susceptecq; nature / sect manifes
ta distinctio / qđ erat hominis / diuina
desiderauit potentia / quod erat dei /
ad causam respexit humana / superiori
ergo voluntati / voluntas cessit. Fi
or / z cito demonstratū est / qđ possit
a trepidante orari / z quid no debe
at a medente tolli. Sed ma em
nos / quid oremus / sicut oportet nesci
mus / z utile nobis e / ne fiat plene
quod uolumo / deus iustus z bono /
qđ ea que nocitura sunt petitur /
negando miseret. Voluntatis ergo
me correctione / dne tue prima oratione fir
mat. Egritudinis hoc mercede discipli
na dormite iam inquit z requieture /
ecce appinquabit hora / z filius hoīs
tradetur in manus pcrorū / surgite
eamus / ecce appinquabit qui me
tradet. Inter hec aute verba dñi / que
pauti fuerant reuerunt / z tui gla
dius ac fustibo oprehensum xpm
turba conflixit / Iude sequens
iudam starioth / qui priuilegio pfi
die obtinuerat / in facinore pri
matū. Huic ne causam crimis
aliqua prebet offensio / nulla ei ne
gata dignatio. Sed illius spū
flamatus exarsit / tui / ministru
sponte se pbuit / z quia habuit
metem talem / sumit z presidē
merito sicut ip̄a prędixerat /
ordo eius facta e / in prim. q̄nium
cōsumato sceleris / tam pcessā apud
gūsaco fuit / fut etiā petendo pecta
ret. Admittit ergo in se filius dei /
impiaq; manus / ergo seruientiū
furore agitur / patientie potestate
completur. Hoc em erat illud mag
ne pietatis sacramentū / q̄ xpi
consecrabat in furens. Sua si
capta potentia / manifesta iniuste
psecutores appellet / diuina tutiū esse
uet no humana curauerat. In omnib
aute que illi populariter / ac sacer
dotalis infamia / cōtra tuebatur
macule / nre expiabant offense /
Sua na / que in nobis tra semp
fuerat / atq; captiua / in illo innocēs
paulebatur z libera / ut ad assu
mendum peccatum mundi / ille.
hostiam se agnus offerebat / que
z omnibus corpalis substantia ui
uet / z ab omnibo spiritalis oīo
discerneret. Licet hodie diuinissim /
auribus vris insinuata fuisset /
retā in quātam fiam differam /
auxiliante dño / z oīmbo uris /
qui pstare dignabitur / ut quod
promittimus impleamus. Scōm
in illo tempore Cum Matheum
appropinquassent Ihesolimam / z ve
nissent bethphage ad mōte olivet /
tunc ihs mittens duos discipulos /
dicens eis. Ite in castellum qd cōtra
uos e / z statim inuenietis asinam
alligatam / z pullum cū ea. Sol
uite z adducite mihi. Et relq
Omē Venerabil' bede pbri d.e.l.

Creator dei z hominū dñe
ihs xpe / qui p humani
gnis salute / passurus de ce
lo descenderat ad terras / z appi
quāte hora passionis / adgnīq;
voluit loco passionis / ut etiā p
hoc tua clarificaret / Sua no iniuste
sed pronte patiētur. In asino vehe

et a turbis rex appellari/ ac laudi
uolut/ ut eo iam per hoc eruditus
quisq/ cognosceret ipm ee xpm/ q
sic illo uentur/ pphetica olim pre
missa signauerat. Ante quinq di
es pasche uolut uenire/ sicut
ex Johannis euangelio didicimus/
ut etia p hoc ostenderet/ se ee ag
nu imaculatu/ qui pcta tollit
mudi. Agnus quippe paschalis/
cuius immolatoe/ ppls Hel eet ab
egypcia seruitute liberatus. Ante
quinq dies paschę/ id e decima lua/
de grege seruandus assumi/ De
inde quarta decima luna ad ves
peram/ occisus est immolari/
significans eum/ qui nos suo
sanguine redemptuens/ ante
quinq dies paschę/ id est hodier
no die/ magno predenatu sit gau
dio/ ad laudatonem
ductus uenit in templu dei/ et
erat cottidie docens in eo. Quinta
denu pcta die/ ubi uetis pas
chę sacrameta hactenus obs
tanda tradimauit/ et nouu de
inceps obseruandi discipulis
sacrmeta otradidit/ egressus/
motem oliueti/ tentus ea Judeis/
et mane reuisturus. Ipa nos die
diabolica dnatoe redemit
Cui antiquus ille hebreoru
ppls/ p immolatonem agni/ eu
ius egypcie seruitutis abie
cit. Ergo dns instar agni pas
calis/ ante quinq dies qua pati
merget/ locum passionis adijt/
ut se instimaret illum ee/ de q
pdixit ysaias. Sicut ouis
ad occisionem ducet/ et quasi agnus
coram tondente obmutescet et no
aperiet os suum. Et paulo supius/
Ipe aute uulneratus et ppter i
niquitates nras/ et liuore eo sa
nati sumus. Sed mundu corda pu
ritatem/ in cuctis. q prude gessit
cum pssequi/ qua in eu credere
maluerunt/ et multu miseri
tue auctore morti/ poenaq die/
qua p eum xpi manifestati stu
debant/ Vere nos pfidie teneta
te detinata/ eor magis exempla
qui fideliter dnm laudauere seq
mur. Et time eius misticu mis
terii ut decet imprecatone secu
temur. Asina et pullus quibus
sedens Jherosolima uenit/ utiusq
pli/ Judei uiderunt et gentiles/ sim
plicia corda designauit. Quibus
ipe presidens/ quoq anoxia lib
tate suo frenatus imperio/ ad usio
nem supne patrie pduxit. Jherosoly
lima et em/ cui sio patrie mapola.
Et bene cu ad montem oliueti ves
set dns/ discipulos qui ei aditia
adducent/ misit/ qz no meis ad
eum meritis/ sed sola xpi gra
tia largiente puenimus/ Johannes at
testante qui ait/ Et in hoc ei ca
ritas/ no quasi nos dilexim9 du/
sed qm ipe dilexit nos/ Nonus
natq oliueti celsitudine duce
dilectus/ qua nos misericordi
illustrare/ at saluare dignatus e
stimauit. Non solum qz olei ma
nus mistica et/ et labor doloz
solamen. Vere etia qz aunctis
misceat/ solet excelle liquoribus
et aptius de unitate loquimur/

ad huc nequit excellentiore ꝙ̃ piam
vobis ꝓmonstro; ¶ Ad montē ꝺ̃ oliueti
veniens dñs; asinos sibi quibꝫ ih̃s
sol̃ma petat ꝓpriꝫ exhibere;
figurate significans hoc; quod alibi
dixit apte ¶ Cuma sit dilect⁹ deus
meus; ut filiū suū vnigenitū
daret; ut oīs qui credit in ip̃o
non ꝑeat; sed habeat vitam etnā;
¶ Duos ad exhibenda sibi munera;
misit discipulos; ut significaret
iudeum ꝗ̃ ꝑlm; ꝗ̃ minus fidelis
et ꝓpinq; ꝑdicatores ee destinados
¶ Vel certe duos misit; ut eosdem
ꝑdicatores; doctrina simul et operatione
ꝓfectos ee moneret; ne ul'erroris
vetus modo ꝗ̃ misceret veritati;
¶ Vel ea que rte docuissent; quesse
vinendo negaret; ¶ Inuenietis
mihi asinā alligatā & pullū: et
pullum cum ea; ¶ Soluite et adduc
te mihi; pullum quoq; alliga
tum fuisse; alij euangeliste tes
tantur. ¶ Vterq; em̃ ꝑpls; sumbo
ꝓnoꝝ erat ꝗ̃ implexus; ¶ Et so
lutoe diuina opus habebat; ¶ Ille
lege qua utebat male utendo;
Ille nequa actipiendo; ꝑtranerat;
¶ Unde bene dicit ¶ plus; qz no e
distincto; oīs em̃ peccauerat;
et egent gla dei. iustificati gratis
p̃ gram̃ ipius; ¶ Et pulchre; ꝗ̃
alij euangeliste. qui gentibus
ꝓpterunt; ¶ pullum solimodo
dño allatum memorant; ¶ Matth⁹
autē euangelista; qui exhebreis
et hebreo semoe ꝓpstit euange
lium; etnā ¶ asine facit mentionem;
quida utriq; dispensatoe; ut ꝗ̃
salutem scribendo quesierunt; hos
saluandos a dño mystice doceret
oe figuratos; ¶ Et siquis uobis mq̃
aliquid dixerit. ¶ Dicite; quia dñs his
opus habz; et confestim dimittet
eos; et doctoibꝫ ꝓpriꝫ; ut siquis eis
obsisterit aduersarius; si quis pha
risseus peccatores a laqueis dmi
solui; et per confessionē fidei dño
adduci; non tamē predicando desis
tant; ¶ Et constāter ꝓsiluent; ¶ Cā
dñs ad edificandā etnā suā; templo
opus h̃z; ¶ Quicuis em̃ fidelis fi
delis sit ꝓfector; et animaꝝ; no
ꝑ eoꝝ obsistere saluatōm; quos
nouit dñs; qua sunt ei⁹; quos ad
eternam ꝓordinauit etnā. ¶ Adhibe
autē hinc facto ꝓphe testimonium;
ut appareat dñm quide mombo
que de ip̃o erant scripta cōplesse;
¶ Et studia rectores scribas et phari
seos; ea que ip̃i legebant; intellige
nequiusse. ¶ Dicite filie syō; ecce
rex tuus venit tibi mansuetus;
sedens sup̃ asinam et pullū filiū
subiugalis; ¶ Filia syon etnā et
fidelium; ꝓtimens ad signa rr̃lm;
que est mē oīm meū; tuiq; porro
timet nō minima erat m ꝓphe rr̃';
regem habens mansuetū; qz no
terrena ꝛ̃nitibus; sed mansuetis
celestia regna dare consuenit; di
cens. ¶ Discite a me quia mitis
sum. et humilis corde; et inuenietis
requiē animabus vris; de quibꝫ
psalmista ait. ¶ Mansueti inq̃d
possidebūt tra; et delectabunt ꝑ multi
tudie pacis; ¶ Rex uero mansuetus;
mansuetis. id e. humilibꝫ corde; tram

pauis tribuit ⁊ quos m tra belli et
tribulacõm/quodã rex ipius ⁊ id. ē.
diabolus superbie volnere strauit
Videns inquid sup asina ⁊ pullum
filiũ sub ingressu ⁊ quia requiescat i
corde humiliũ ⁊ quietoꝝ ⁊ tremẽ
tiũ verbu eius ⁊ siue eoꝝ qui i sina
goga iugum legis tralse nouerut ⁊
siue illoꝝ ⁊ qui gentili du libertate
effrenates/eiusdem sinagoge i statu
ta/ad fidei veritatis q; sunt gratã
conuersi. Adducetes aute asinaꝫ
⁊ pullum distapuli/imposuerunt
sup eos uestimeta sua ⁊ et dum de
super sedere fecerunt. Vestimeta
distapuloꝝ/opꝝ sunt iustitie. p̃salmista teste qui ait Sacerdotes tui
induantur iustitia. Asinos quos
mudos sumunt distapuli ⁊ suis
straverũt vestimẽtis ⁊ ita dñm
desup imponũt. cũ predicatores
sancti/quos libz a sanctitatis habitu
vacuos sumunt. Hos sp̃ virtutũ
suaꝝ exemplis/ad sustipiendam
fidẽ ⁊ doctrinã sui creatoris imbuunt ⁊
Vtõ cũ mudi dns asina ⁊ ul'mudũ
voluit astendere pullum/qz siue
Iudeus/siue gentilis ⁊ misi sanctoꝝ
fuit dictis ornatus ⁊ actibꝫ/non
pt deũ hre rectorẽ. Sed regnat
peccatus ptãm i mortali eius corpe ⁊
ad obediendum q̃ ip̃i steterit/sp̃ eũ ⁊
Plima aute turba/strauerut
uestimeta sua i via/Plima tba ⁊
imutabilem martir desigt exercitũ ⁊
qui corpa sua alia/videlicꝫ tegumẽta/proprio dabant. q̃ sequetibo
clam plamore rectã viuendi talẽ
facerent ⁊ ne qui videz dubitaret
ubi pedem bone actionis ponẽ in pace ⁊
ubi non pauores viderent in bello p
tessisse martires/Alii autem cedebant
ramos de arboribꝫ/et sternebant i
via Rami arboꝝ dicta sunt ap̃lis ⁊
patribꝫ predecessoꝝ exempla. Et
quisquis in exemplum recte vite
siue operis. Quod ap̃lis. quod dñs ⁊
quod ceteri sancti exercuerunt seu fecerunt pandit ⁊ ramos p̃fecto de arboribus cedit/quibꝫ tunc dñs
dñm pcedentis exemplaꝝ/ap̃lis
de sanctoꝝ libris exceptis/q̃ quas
simplicium xp̃i corda/ne i via veritatis errent edifiet ⁊ Turbe autem
que p̃cedebant/et que sequebantur
clamabant/dicentes Osanna filio
dauid. Una/eademq; confessionis
et laudationis vocẽ dñm qui pre
debant/et qui sequebantur exultat.
Vna una ē mihiq; ⁊ fides eoꝝ ⁊
qui ante incarnatiõe dñicã/et q̃
postea fuere probati ⁊ q̃ mus sacramenta habuerint/p̃ temporũ
uarietatẽ diuersaria. Petro attestante qui ait/Scio q̃ credimus saluari/quemadmodum
illi. Quod aut ait/Osanna
filio dauid hoc ē. quod i p̃salmo
legimus. dñe est salus/et super
populũ tuũ benedictio tua/hoc ē
quod in magne devotiõe laudis/
in apocalypsi sanctoꝝ chorus
resonat/Salus deo nr̃o q̃ sedet
sup thronũ/et agno. Benedictus
qui venit in nomine dñi. In nomine dñi. i nomine dei pris sic
fiat ⁊ q̃ ap̃le alibi iudeis nõ recedentibꝫ dicit/Ego uenio i nomine pris
mei/et nõ recepistis me. Alius
veniet in nomine suo/illũ recipietis ⁊

Venit enī xpūs in nomīe dei pris · quia mōibꝫ que gessit ꝛ dixit · prem̄ glorificare · ꝛ glorificandū hominibꝫ predicare curauit · Venit antexpūs in nomine suo · quātum sit homo omī nequissimꝰ ꝛ diabolo comte plenus · dedignat se filiū dei cognominari · ꝛ aduersatur · ꝛ extollitur · sup omne quod dicitur deus · aut quod colitur · assumit aut vexillum laudis turbe · de psalmo centesimo septūdecimo · q̄ de dñō cantatū nemo dubitet · Vñ pulchre de xp̄o in eodem psalmo p̄mittitur · Lapidē quē reprobauerūt edificantes · hic factus ē in caput anguli · Quia videlicet xpūs q̄ reprobauerūt Iudei · edificantes suā decreta tradicionū · fact̄ ē primum mentū utriusq; p̄pli credentis · Iudei scilicꝫ · atq; gentilis · Quod ēt in psalmo lapis angularis vocat xpūs · Hoc est utrūq; · quod i cuncto celo precedenciū · sequenciū tollat datur vox turbaꝝ · Qui autē in eiusdem laudis p̄sentiā subiūgitur · O sancta id ē salus · siue salutifica in altissimis · p̄spicue do ret aduentū dñi in carne · nō solū hūanā gnīs in terra · sed ⁊ angelorū nūcius ē · salutem · Quia dū nos redempti · ad supna pōnim̄ · eoꝝ p̄fecto mis · ꝗ nō sathana tradere erat minorato · impletur · illud eterni psalmus aut · Instauratio oia in xp̄o · que in celis ⁊ q̄ in terra sunt in ipō · Recte ergo o summa ⁊ altissimis · in eius laude tantū · tanq; tō in carnato mō dñō resonēmus · p̄ implendā gloria p̄ris celestis ad erat · q̄ Unde nate ē fides mei · ut ad promissam nobis patriam · tō mentis deuotōne tendam̄ · sentiꝫ precedentes · quia ⁊ si angusta ē via qua ingredim̄ · beata ē mansio · q̄ qua festinam̄ · Heliseus ipse ē p̄ aspera · iter ad regnū · quā p̄ amenā · planaq; ad supplicium duci · felicius ē tormenta carnis temporalia · gaudiū plenē mentis · q̄ pro tristitia parui temporis · eternam luere vindictā · Ecce se uerum · q̄ tragicum male dñō auxiliante · iam plurima expte q̄le uerō · testis ē vniuersa ostricia sua · Cura quanto districtiꝰ se stūbis diebus · dñō manifestāte · nouimꝰ · tanto amplius gaudes · stan dum̄ · ꝗ resurrectionis tps exspectat · At si quē forte · adhuc ostia sua minus p̄fecte castigata accusat · Nullū dubiū quin · pauidus · ⁊ tremens · tante sollempnitatis p̄sto letur aduentum · Nec tam hic talis de salute diffidat · ne aliqua suoꝝ numerositate · uel enormitate sceleꝝ confusus · barathꝝ desp̄acōnis incidat · nec illud salemonis · Impiꝰ cū uenerit · p̄fundū malorū · ꝗ tempnit · ⁊ subsequit̄ · p̄cedat · quia si tempo aīe festinat · aīe qua de auctoris mī resurrectōe leternūr · ⁊ tanto ul gaudio castos · ul impunes metu · ⁊ ofessōe affligat · Multo magis in tpe districtiꝰ examinis · ꝗ do gnālis dñm resurrectū celebratur · Ecce audita iudicis sui · Hos ostia munda excusans letificat · Illos noxia accusans impetum dapnat · Eamus ergo fides dilectissima · ꝗmencie · armis accincti · ab initio cauꝫ ·

quadragesime; cum temptatore superbo
certare cupit; videant cauti ne cep-
ta deserant; premus qua hoste pro-
stratio ministerius dominicæ angelus
Cui nec hactenus armaturæ
virtutum nō minuit; ut hodierna
piat; hodie cum turbis illis fidelibus;
fidei opi assimat; implorent pietatem
eius; qui i nouæ prīs aduentu bene-
dictionem mundo attulit. Quæ ma-
altissime pclamans; saluari se i
supna patria. flagitet; Sternant
uestimēta sua m via: id. ē membra
sui corpois humilet in pnti. ut ex-
altet eam deus m futuro; meor
illius dicitur. Quia exultabunt
ossa humiliata. Ramos de arboribo
cedit; z sibi sternat m via; id. sterna-
septa; sedulus ad meliora reuocet;
quibus stantes ne tardent roborat;
lapsos ne diucius ~~iacerent~~ iace-
ant hortantur; Resurgentes
ut virtutibo exercantur instruit;
exercitatos certantes pmia celes-
tia sperent erigunt. hostis ipsius
sue actōis; ne in lapidem offen-
sionis; z petram scandali offen-
dant pmunit. Et sternam; spe-
cium cetis fidelibo redemptoris sui
uestigia sequatur; passionisq;
ac resurrectionis eius mysteria;
digna mentis puritate uenetur;
Ne electis omnibo medicinale
luet sanus; in remediū volnerū
simul z celestium ~~simul~~ gaudioz;
primus dare dignatus es Iesus
xpūs dns nr. Qui uiuit z regnat
tecum in unitate spūs scī p omnia
secula seculoz. Amen. Sequit
Sermo beati Leonis papa
Feria quarta post Palmas

Apponsionis me onerem dissi-
mis; saluatori nō reddimus;
quod debemus. assiduam
precantes gliam dei; quia inde est
imitata promissio. Complexus
dnō ihūs a turbis; quas principes
sacerdotum; z doctores anxiauerat.
ut implerent; dispositionē; eorum
patrem Et beatum Apostolum petrū;
humana aduersum uerentes;
animositate remotū; gladio absti-
nere precepit. Simplum enim erat;
ut qui nolebat pdicio angelicæ
legionis iuuari; uellet se unius
discipuli; oppositione defendi. Ne
trepidaret lucas ferox turba quod
uoluit; z sceleris sui exultaret ef-
fectu; maior tamē comprehensiōe;
qua deprehendenda fuit. Sudor
deitatis; nichil optimuit nisi; sua
impietate se perderet. Omnipotens
patientia hoc egerunt omnis; sua
passione saluaret; Minuto autē
ihū ad tryphā; principem sacerdotū;
quo scribe z omnis senatus populus
ordo conuenerat; falsa adhibitum
dm testimonia quererent; Quo
inter iniquos; z dissonas uoces;
Quod ihūs miraculiter elegerit;
ut taceret; cryptā ingressus tamē di-
cendo. Adiuro te p deum ui-
uum ut dicas nobis si tues xpūs
filius dei; Ille ueraci z prudē-
tissimo responsit; ut his de
uerbis; z infidelium offensas cedat;
z credentiū corda firmaret; ad
omnem eius interrogationē respōdit;
Tu dixisti. Addens; quod sequit;
Verumptamen dico uobis; ammodo
uidebitis filium hominis sedentem

a doctis virtutis & uemente im
bibus eli & Caypbas aute ad exau
gurandam auditi simonis inuidiam &
fidit estimeta sua & nesciens qđ
hec significaret mistma & sacerdota
li se honore puauit · Vbi e caypha
rationale pectoris tui & Vbi e tonti
nete cingulum & Vbi sup humerale
virtutum & Nustuo illo sacmento
immatus & pte te spoliasti & p pris
manby pontificalia mdumenta
discerpis · oblitus propti illius qđ
legeras & de pncipe sacerdotu · De
capite suo cadere in nō deponet &
& uestimeta sua nō diseumpet
Tu uero a quo iam alienabuntur
het dgnitas & pte tui es execrator
obprij & ut ad manifestandu
finē uetis mstituti & eadem disrup
no sacerdotalem aufferret ornatū &
Cauc mox templi dissidit velum &
Jam iam dilectissimi mt multipli
tatis illusiones & notte tristicias &
vinctum ihm & pylato pfidi tradi
derunt · Dormitpes aute sacerdo
tum & semores ppli · Hor consiliu
rem gerebant & ut actone sceleris
sui & uideretur immunes & subt
hentes opa manuu · & exercetes
tela lmguar & nolentes mt facere &
& clamates crucifige crucifige ·
Quid hac spe religionis iustiti
us & quid hac clemenie simula
tone crudelius & Qua lege iudei &
quod uobis nō licet facere & licet
uelle Qua ratone quod corpa
pollut & corda non ledit & Cotam
nāt occasione eius timuistis & &
sup uos & & sup filios vros fundi
sanguinem poscul astis · Si nō totū
sucimus & vrā pietas pauit &
p mittite & fidem iudicate quod
sentit · Sed & iam uos in ipm ge
ues atq uolenti · id cum deli
nare nō similis & a quo ipi me
diuter abstinetis · Q detrauerit
pylatus faciendo q nolunt · in
vrā tam ostiam cōfluit Qđ
q furor ut exterrit & Talis erā
illut uera observancia fuit · Vbi &
tiū quod uobis xpi uenditor re
portauit & mtti in guzo philistiu
noluistis & tauentes stulti & ut ne
sacros laculos & pecunia reuera
polluerent · Cuo credis e ista
simulato & Sacerdotum q sticta
capit & qđ templi arcta nō reti
nit · Refutatur illuus sagittis
taxatis & cuo nō timē effusio &
Quantistuz uos fallitis cum
tegutis vmbraculis & manet suum
cū tradite ōmeraū & qđ iustū
sanguinem sicut nō licuit cōparit &
Seditiosis ergo clamoribo uidez &
cedente pilato · in loco cui nome
e golgatha · crucifigitur xpus &
per lignū erigitur lapsus · in
ligno · & gustu fellis & aceti dilu
esta peccati Meritopuisp tradē
tur & Iperat dns Cum exaltato
fuero omia trahā ad me id e
totam causam hmanam gnis agni &
Et olim pditam in regnū reuo
cabo naturā · Omnis infirmitas
abolebitur · Exaltatum aute
ihm traxisse ad se omia non sm
mee substantie passione & & eia
totus mudi cōmunio & mestitia
est · pendente em in patibulo
creatore & immissa natura ingemuit &

z ventus flauos oīa ſimul elemēta
ſenſerunt/ Nichil ab illo ſupplicio li
beꝛ hoꝛ ſtomumcatōne ſuſtꝛa
traxit/ z celum. Hoꝛ petꝛus rupit
mōm̄ēta patefecit/ inferna re
ſeruauit/ z denſas hoꝛꝛēs tenebꝛas/
radios ſolis abſtondit. Debebat
eni hoꝛ teſtimoniū ſuo mūdus
auctoꝛi/ ut octauum tonditoꝛis ſui
uellent vnuſq; ſpnīri. Sed patꝛa
dei/ ſez uat rebꝰ/ atq; templo/ pedi
ne ſuis. Quos q; in illum poꝰ mu
tat effectus/ ut eoꝝ ſalute petamus/
quoꝝ crīmē horremo/ Tanto ergo
pretio/ tantoq; ſacrameto. eruti de
ptate tenebꝛaꝝ/ z ab antiq; capti
tatis vīculis abſoluti. Date opꝛa
dilectiſſīm/ ut/ integritate mēti
uꝛāz/ nulla diabolus arte ꝛepe
pat. Quidq; uobis ꝺ. xpiāna
fidem ingeritur/ quidq; ꝺ mādā
ta dei ſuadet/ de illius decꝛeto/ ꝓbo
uemt/ qui nos īmūs dolis/ ab etna
vita conatur auertē/ captando
quaſdā occaſiones infirmitatis
humane/ q̄ quas incautas negli
gentes q; uas/ laqueos itez
ſue mortis mōdutat/ Omē ergo p
agi z ſpīm ſanctū renati/ ꝛenolat.
cui renūciauerūt Et quia pfeſſio
ugum a ſe tyrannice ꝺnationis
excuſſerūt/ nec in ſtdiis quiſq;/
nec in aduerſis ad mortifeꝛ ꝺnū
curꝛat auxiliū/ Ille em̄ mendax eſt
ab initio/ z in plādunt arte fallendi/
ut humanam ignorantiā falſe ce
ſtenae oſtentatōe deꝛipiat/ Vtq;
eoꝝ mēt malignus impulſor/ quoꝝ
ꝓ futuꝛus eſt/ improbus accuſa
tor. Imm vite z mꝛe/ z actōnū tēpo
ꝛalium/ qualitates/ nec ſ nūl elem
torꝝ/ nec in ſtellaꝝ effectibꝰ. Sed
ſtimi z veri dei poteſtate ꝛeſiſtunt/
cuiꝰ auxilium z maꝛ/ in oībus
que recte cupim̄ꝰ/ implorare deb
mꝰ. Sicut em̄ illo quod abſit offe
ſio mihi nil ē preter xpm̄ quod nobis
valeat ſuffragāꝛi/ ita eode xpiano
nulla nobis nocebit aduerſitas.
Cum ſ deus pro nobis/ quis ꝺ nob/
qui filio ſuo xpiō nō pepꝛit/ quom̄ nō
etiā cum illo oīa nobis donauit.
Cui uiuit z regn. Sermo Leonis
Sacramētū xpīe feria tua
dilectiſſīm ꝺnice paſſionis/
in ſalutem humani gnis/
ante tempa eterna diſpoſitum.
z p multas ſignificatōes tēpoꝛ
retro ſeculis mutatum/ nō ad hui
exſpectandum/ ſed iam adimplendum/
tribus ad eruditōnē nrāz z nouis
teſtimonijs/ z antiquis/ q̄ q; xpi
tica terminat tuba/ exangelica pꝛe
dicat hyſtoria Et ſicut ſtreptū ē/
Abyſſus abyſſum inuocat/ i uoce
cataꝛactaꝝ tuaꝝ/ qui ad etnam
dam gliam gꝛē dei/ parabo ſibi
vocibus/ utriuſq; teſtamēti alti
tudo reſponꝺet/ Et quod erat
ſub velamine figuꝛaꝝ ꝓfundum/
fit reuelata luce xpiani. Sed
tamē int illa mācula ſaluatoris/
que ſub pplēx gentilitat aſpꝛi/
pauꝛi veritat pnūa ſeruabat/
Quiq; diſcipuli diſcipuli/ voluntaꝝ
dīm paſſionē turbatiꝰ euaſerunt
ſcandalum ceꝛuis/ ſine tepꝛatōe
ſecundōm̄ Vnde fides nra ita
lugentia ſumeret/ Vnde coſtia
tēbuꝛ acciperet/ inſiſq; fra ergo
uim̄ꝰ/ ꝓdicata legamꝰ. Quoꝝ

igitur dilectissimi saluatoris triumpho
et consummatis dispensationibus quas
omnia veteris testamenti eloquia nun
tiarunt lugeat carnalis iudeus
sed spiritalis gaudeat christianus
et festivitas que illius quereba est
nostrem nobis coruscet in lucem
et cum christo christi eadem et recedentium
filii et non recedentium pena Quibus
enim plus superius furor mithi aliud
in domini maiestatis oratus sit
quam atrocem crudelitatem et immi
te supplicium redemptis tamen
huic domino uerior iustiorque et letadi
tuus quam dolendi fuit Cum ois
pulor excusabilis pauor nec
diffidentie culpam aptius meror
inuadit qui quacumque inuenium
stelus iudeorum principibus stupor
thauror pigrum turmor et pauida
uitulorum petulantia seuebat quando
sub oculis omnium pastoris iusti sag
nem fremencium bestiarum rabies
expetebat Cruddo etiam per qui
pati uenerat de mee nature co
mmunione dicebat Tristis est
anima mea usque ad mortem Nunc
autem postquam per susceptionem
firmitatis potentia et clarificata
pretulit nulla fidelium mestitu
dine pasthalis et obseruanda sol
lempnitas nec tam tristitia
nobis gestorum ordo retolendus
est Cum ita omnes usus sit ma
luit iudeorum ut de intentione
factorum Voluntas sit impleta
misterii Si autem per exi
tu uel de egypto agnum sanguis
fuit restituto libitat et sacrissima
et festa festivitas que per hostiam
peculiarem cruorem auertebat uastato
ris quanta applis christiane concipi
enda sunt gaudia per quibo omnipo
tens pater filio suo unigenito no
pepercit sed pro nobis omnibus tra
didit eum ut in oblatione corpis
pasthe esset uerum et singulare
sacrificium Non quod per ordinatam
plenarium domus pplus per
aboli captiuitate totus mundus
exultet Nec ergo illud et dilec
tissimi sacramentum tui ab isto omnia
sunt figuralia misteria Nunc
sanguis iusti abel mortem su
um pastoris eloquit et impietatis
odio iudeorum Caro infectorum
fratrum agnoscitur Nunc diluuium
et noe archa manifestat quid
sit renouatorum in baptismo et
quid saluus in ligno Nunc abra
ham gentium pater promissos ad
quirit heredes et in semine eius
non carnem carnis sed fidei progenies
benedicitur Nunc ad primitiua
tum festus omnibus festum sacer
nonorum mensis emittit uti in
quo accepit mundus exordium
in eodem haberet christiana crea
tura principium Quamuis ergo
furentes iudei fecerint dum
illum quecumque uoluerunt et sus
cepti hominis ueritate nullius
eorum ausibus potestatis diuina
subtraxerit patientia tri dum
consilii sui munus impleuit et
primatus sacrilegos crudelitati
profecit operi saluatoris quod non
scribe nec pharisei nec summi
intellexere pontifices Si enim

cognouissent/ nūquā deum ma
iestatis tentauissent. Ver ipe ita
q̄ dyabolus mtellexit/ quod seu
endo in xpm. suū destruxit pn̄ci
patum/ qui antiquū fraudis iura
non perderet/ si se a dn̄o ihu sanc̄
ne tontmeret. Sed malitia nouā
di aquida dū irruit/ ruit. Dum
tapit tapta e/ z dū psequit mu
dit saluatorē. Inuenit same/ in
illo molimine imprudētis auda
cie dignū tooperatorem/ digniq̄
tonsortem/ cū impiis iudas ma
lunt mīnister ee dn̄i/ quā apls
xpi/ que nō timoris pturbatio
ne deseruit/ sed pecunie cupidi
tate distraxit. Videte dilectissimi/
z prudenter inspirate/ que p̄ma
z quales fructus/ de auaritie
stirpe nascantur. Qua merito
apls/ paulus dn̄m malez definit/
quia nullum pnicissime cupidita
te tōmitti/ z omnis illicitus appeti
tus/ istius auiditatis est morbo/
Amoi peruie/ vilis e omnis affec
tio. z aud lucri cupida/ retia p exi
guo pmio nō metuit/ Nullumq̄
iustitie in illo tozde vestigium/
i quo sibi auaricia fecit habita
culum/ Hoc pfidus iudas ebri
atus veneno/ dum sitit lucrū/
pruēnit ad laqueū. z tam stulte
impius fuit/ ut triginta argē
teis/ z dn̄m vendet/ z magrem/
Cum autē se ad exāpendum
mīputatis iuditiū/ dei filius
pbuisset. Beatus petrus apls/
tuo fides ea deuotione fruebat/
z dno z q̄pati paratus esset/
z tōmoi/ cmalla sacerdotis culpa
mante pterritus/ mmfestate
negatois manauit/ ob hoc sanc̄
apparet/ hesitare pmissus/ ut in
etie p̄nape/ remedium penitenie
tonderetur/ z nemo auderet de sua
virtute tonfidere/ quando muta
bilitatis periculum/ nec beatus
petrus potuisset euadē. Dns
autē ihus/ qui mira pontificale
tonsilium/ solo corpe tenebatur/
trepēdatonem distripili foris
positi/ diuino nidit mtuitu/ et
pauentis aīm/ mox ut respexit
exorit/ z fletus penitudinis
meritauit. Deleas sancte aplice
lacreme tue/ que ad diluendum
culpam negatois/ uirtute sacri
habuē baptismatis affuit em
dexterā dn̄i ihu xpi/ que labēte
te/ prius dēuereris exoraret/
z fremitate standi in pō tadendi
pitulo recepisti. Vidit mte dō
fidem nō fictam/ nō dilationem
auersam/ sz constantia fuisse t
batam/ Abundauit fletus/ ubi
nō defecat affectus/ Et fōs salutar
lauit verba fozmidinis. Ver tar
dum z remediū abolitionis/ ubi
nō fuit iuditiū voluntatis. Cito
itaq̄ in solicitate sua rodit
petra/ tanti recipiens foetum
dīne/ ut quod tunc in xpi expa
uerat passione/ in suo pō supplī
cio nō timeret. Qd xpm dnm nr̄m

Fīa quarta Sīno bti leonis pape

Qvm multis modis dilec
tissim/ iudaica impietas
laboraret/ ut tam alieno
detrandi in dnm ihm sceleris
reuēret. Et mendacia q falsi
testes/ iustis sacerdotib⁹ fimulādo

ptulerunt / nichil quod morte dignū
esset afferentibus quasi insuperabile
repererunt / et dñm mīdi affectati
regni tirannidis perurgerent / Cuius
pilatus iḥm / quem frustra iudicabat
argui uellet absolui / tā lumpnioſe
et mendaciter conclamabat / Si
hunc dimittis / non es amicus
cesaris / Omnis enī qui se regē
facit / contradicit cesari / Stultam
insimulationē / imprudenter pilate
timuisti. Formidabile fuerit regni
ut p impio cesaris opprimi de
buerit / nonne molitio potestatis
si dominādi cōsilium tyrannidis
tibi prodidit apparatus / signi
fio armorū / si congregatio diui
tiarū / si presidia detecta sunt
militum / Quid enī grauiari
simus / de affectata potentia / cuius
spetialis fuit de humilitate doc
trina / Romanis legibus non
contenderit / censum subiit / didrag
ma solui / uectigalia non phibuit /
Crue dei sunt deos / et que sūt ce
saris cesari / reddenda constituit /
pauptatē elegit / obedientiam
suasit / mansuetudinē pdicauit /
hoc est vere nō impugnare cesa
rē / sed diuinare. Veruptamen ne
in totum manus videatur iudeorū
iudeorū obiectō. Iustitie dilige
tis preses / de dñi iḥu operibus / q̄d
notum sit / quid de potestate tem
pli / Cecis visum / surdis au
ditum / Claudis gressum / Mu
tis donauit eloquiū / febres ab
egit / dolores resolut / demonia
eiecit / mortuos viuificauit / ma
ri et uentis / ut quiescerent impe
uit. Augmū porsus regē iſta de
nostrauit / qui non humana

excellat potentia / sed uirtute diui
na. Hanc ergo iudei / si obtinuit
pōtatem / cōmutet actionē stud. &
hoc proferant ore / quod tenet
corde. Cruare de terremō
talumpniatur / qui celestia pscru
tatur. Cruāuis ergo pylatus / one
rosum sibi / inuidiosiūq; sentiret /
quod eum iudei / de neglecto ami
citie cesaris impetebant / aliquā
diu tamē furorē eorū mitigare
conatus e / Et ideo dñm iḥm di
uersis grumelibus affici / aut
p̄misit / aut misit. ut saluata im
pietas de innocētis sanguine / vl
terius nō seuiret. Sed pertinax
malicia / ppōsito crescebat augmēto /
et m quem obtinuerat ius il
lusionis / exigebat et mortis /
Vnde et cum sūmi sacerdotes /
et principes iudeorū omnisq;
multitudo / crebris vocibus at
clamaret / crucifige crucifige /
tradidit iḥm psequētiū voluita
ti / barrabo illius latrone dimis
so / ut qui in die festo auctore
mīstiebant / vite / impunitas
eis prestaretur homicide. Ciui
tatis dilectissimi / ad locum dam
nationis siue dnō / et misterii ab
impiorū tabernaculis exeamus
ut impietas gd deū e longe
a pietoribus salus. Sequebatur
eū multitudo pplī / et mulieres
plangentiū / et lamentantiū eum.
Volet enī sexus infirmior / etiā
p hijs qui morte sunt digni / in
lacrimas cōmouerī. et dapna
torū extra pro nature omnis
cōsideratione nō ferens / Ex istis sibi

planctum dñs ihs/dedignabat impendi/quā non decebat luctus triumphum/nec lamenta victoriā/ Denīq; comīsus ad eas/ Filie ierl'm/nolite flere sup me/sz uos metipas flete. Quia uenient dies/in quibus dicent. Beate ste riles/et uentres que nō genuerūt/ et ubera que no nutrierunt/ Vbi est tristitia crucifigendi/Vbi formido moriturī/ Non terret passurī animū/horta supplicij/ Sed dolens/nullā pro se flendi esse occasionē/incidit primū/ deinde/ Vindictam. Non ē mīgd/ quod dolē in me ierl'm filie debeat/ pro uobis plangite/et pro filijs uris ululate/ sup illos fundit iste ploratus/quos tales ubera vrā pepererunt/ Lugendū plane ē uobis nō de saluatore credentiū. sed de impietate perfidorū. Ego certe uolens patior/ et morte p me quam sum pempturo admitto/ Nolite flere promissi redemptōe/ morietē/ quē in maiestate pris uidebitis iudicantē/ Exaltatus ergo xps ihs in ligno/retorsit mortē/in mortis auctorē/ et oēm principatū/ aduersantē/ ptates/per obiectionem passibilis carnis elisit. Euacuatum est illud generale vendicte mis mē/et letale cyrographū/ et pactum captiuitatis infernus tristis/ redemptōis. Clauis illi/ qui manus dñi/pedesq; transfederant/ pertis diabolū fixere uulneribus/et sanctor pē membrorū inimicor fuit inter fetū potestatum. Sic sua xpō consumāte victoria/ut in pace et cum pace/omēs qui in eū credebāt triumpharet/ Cum ergo dñs creator corporis elatione sublimis reconciliationem mūdi exequeretur/in quadā arce sup plicij/latronem meruit cōmertium/ ad paradisi uocatur et habitaculū/ Vos principes iudeor/legisq; doctores/nec consternate impietate compuncti/nec effectu sceleris magnitudinis/flumeis clauor ad debatis tela lugubrī/dicentes/ Alios saluos fecit/seipm nō pōt saluū facē/si rex ntr' est/descendat nūc de cruce/et credimus ei/ Si hijs uocibus vrīs stultus/atq; blasphemis/reddunt omnā elemēta responsum/et vna simul in uos sententiā ferunt/celū terra/sol/sidera/que indignes uos ministeriō suo protestantes/ terribili motu/insolitaq; defectu/ tenebras mūdo nec certantes ostendūt. Quod si ad arguendos nos/nec celestia/nec mortua sufficiunt/et crucem xpi magis potuerunt petre atq; mōnumenta/q; uera corda sentire. Saltem ym templo dei e diligentes aduertite. Velum cuius obiectu me ludebant sancta sor/assumens usq; ad yma diruptum est/et

sacrum illud/misticumq; secretum ✝ quo solus summus pontifex uisus fuerat intrare reseratu est ✝ ut mihi iã esse dispectõis/ubi mihi resedeat sanctitatis ✝ Repudiatos uos utiq; debuisseis agnoscẽ ✝ omẽ ius sacerdotij perdidisse ✝ quia uez cait ✝ quod uobis ueritas dixerat. ✝ Si credeit mosi/credereteis et mihi Merito ergo uos testamẽtu utriq; condempnat ✝ et grã patres ✝ et lege primatos/qui ideo restituistis nouis/quia nõ credidistis antiqs ✝ Nos autem dilãssim/qui ab ignorãcie tenebris liberati/fidei lumẽ accepimus/et in nouu testameti hereditatẽ/p electionem adoptõis intrauimus/festinitate qua vtl' carnalis perdidit teneamus ✝ qui pascha nrm immolatus est xpus ✝ per cuius ineffabile gram ✝ omi crismatis benedictõe diuinã ✝ et uta innouitate aluetustate tris ferimur/ut nõ solum paradisi restituam habitaculo/sed etiã regni celestis glorie ppareamur/z c

Tu aute dne miserẽ nobis Amẽ

Incipiunt legende seu lectiones de sanctis Et primo de vita sancti Nicolai pontificis et confessoris

Nicolaus utriq; ex illustri prosapia ortus patres fuit patrẽ virtutibus/que vna ex nobilissimis lucie prime ciuitatibus tanto quondam famosissima rutilabat/quantum a ppositos frequẽtabat accessus. modo uero pene tatus exigentibus/parui ssimum adinstar cuiusdã rudera/raro incolitur habitatorẽ. Ne qua quia se occasionẽ prebuit/dicet in exordio uidendi facte dubitationẽ/tamẽ quia mihi ueor illud profuturum aliquid/multum prodigii fuisse ppositionis fere in fama usq; ad nos manauit ad posteros trãsmittere curabimus. Est em pene ea dẽ urbem quida locus campestris/qui uia totus creberrimis distinditur riuis/sicut uetus monumentum/et ex hiulcis meatibus p diem fumum teterrimu/per noctem uero quasi ferrarii/fornace ignium onam uaporant flammam. Cuius natura dicitur esse/ut si quilibz experiende causa manum ꝓpius adhibuerit/calorem quidem sentit. sed nulla patitur adustionem O mira dñi pietas/mira clemencia Cui cum sit potens/cui nemo audet dicere. cur ita facis. nõ statim scelestos punit/nec perdit in crimine.

Sed mit paterno blandit̃ affatu
nunc tyrannitas nitonat minas
crebro etiam et clarus ecclitat sig
nis. ut tandem de malis factis
penitearit/ ne iusto iudicio dignas
exoluant vindictas Sed sit quedā
filius dei tum filiabus hominū cete
tibus iussit nos/ arthan ostruere
tuug saltem formidine terreti/ ab
iuncta desisterent copulatione Iz
qua nullomodo se cohercuerunt
undone aqua totus perit mundo
Gomorreus nimirū z sodomitas
tanta sustinuit pacia/ ut desten
deret et vide dignabitur/ utrum
ope anī suas compleuerint actio
nes Cui Abrahā obuiā amita
egit colloquiū/ ut p̄ dece iusti
nō perderet vniuersos. Quod g̃.
Vung veritas fefellit abrahā.
Absit Sed nullomō ibi n̄ loth
cepto iusto. et hoc ppō de medio
eoz ablato/ ceteros insulphyne
iudicali examine Et merito qui
pēdorem sue actionis longe latecq;
disperserant/ cograuo demū fetore
obruerētur Ecce mit z infelices
accole ciuitatis p̄decē/ qua oīa
pfectui sunt luxurie. Omnibusq;
se subiderint illecebris. Sigmi
tremende vindicte attepezunt
Et quibus datur medlugi/ quod si
ulla se penitudine redarguisset
neq; horribili plectentur ext
mimio Heu heu pestis migliēs
sunt tue retributiones. talia
sint dona tua/ ut quos male
illuas/ male et pnce factas. Venet
etem emsuemet cete accede mihi
dies illa. quando et tu tuusq;
auctor dyabolus/ eterno dapne
mim incendio. Cuug simlitu
dine ignis pfate urbis habet/
qua audit z nō penitus exuit.
Hec compendiose digessisse mihi
sit oneri sum. Nunc autē ad ea
que de sancto methodio actum
gamur/ prefata uero urbe ad
huc multa plebis generositate
referta. parentes eius me tat
nas potentum/ quita honorifi
centia celebrant/ tanto supne
patrie attensi desiderio/ magis
celestis quā terrene dignitatis
gloriam appetebant. Reuera/
em/ cum essent minime locuple
tati/ nullis honoris insignia/
nulliusq; simine disponere.
moderamā voluerit. q; omni
studio contemtui se leue vinci
tes/ celibem vitā actitare satage
bant. Et mira immodū. cum
spmeno iuuentutis flore hunc
solum genuissi filiū/ cuctis se
voluptatibus abdicauerit/ z mi
suas preces qs sequeter i dni
templo fundebat/ hunc solum
suppstitem/ huic nō tantū diu
aaz quātum z mozz flagitabat
heredem. Quozz uota deus
excelso pspectans hunc petitō
mi eozm defuit Venia quales
futuro esse puer/ mipō ut ita
dictam primordio natiuitatis
eius monstrare dignatus est

Item cum puer lacte alereturꝙ cepit bino in ebdomada quarta sexta fia semel bibe mamas et hac uice quarto tota die sic pmanebat. Quis es uer mense deus. O quis unq; mortalium ex omnipotentia tua opibus audet disputare. Quis no tremisset tua magnificentia qui uocas ea que no sunt tanq; ea que sunt. Ecce nomen zacharie patris. ecce altissimus elizabeth filium. Iste teneris in membris imo in utero matris spu sancto est repletus. Hic fusca uoluitur quibus ualebat impedire eiusdem spus sancti templum edificabat. Ille de ancilla parente xpo melius potius hic de iuuene matre xpi ab infantia e seruatus. Absit em ut nos quasq; memorabilis meriti sit apud deum iste sanctus beato illum equiperemus iohanni. cui dns dicat inter natos mulierum non surrexit maior iohanne baptista sed ut fragiles mentis possimus uerbis laudamus magnalia dei. Quis em audit puellas in die semel. et no amplius mammillas bibere mias et facile credit, quis no obstupescit tanto prius auditu. Sed si dnm zachariam uelut dicentem attendimus, premeditate modo opitur et ego opor omnis abstedit incredulitas omissis sopitur contecti puerilibus igitur annis ut patriarcha Jacob simplicitate domi transactis cepit bone indolis esse adolescens et non stetit illa etas assolet lasciuiam complexus e mundi sed ne parentum comitatu refugia mutilum etiam terebat limina et quod ibi de scripturis patulo audiuerat auditu no memore arma uiolo tondebat pectoris. Ubi autem utroq; pene orbatus e sepius illud euangelium ante sue metis ducebat oculos nisi quis renouauerit omnibus que possidet non pt meus esse discipulus. Et cum ambigeret ad proficiendum quod proiecerat in pectore iuuenilem fortiter cepit titillare mentem ne fauoratus pteller aura quapropter pro xpo facere disponebat. Hec secum ut ad dnm cursu desiderii sui properans velamen deprecabatur ut ille qui habet omnem sciencia mysterii dignaret ei quis detrahet sibi relictis opibus sit ordinatus ut mutata laude humana conspectui plateret diuino. Talia eo cogitante accidit ut quedam conuicanei et mimici locupletes ad tantam deuenirent inopiam ut nec etiam necessaria uite haberet. Quid plura. Ingruente fame tres integros quos habebat filios quasi mercenarios etiam ignobiles spernebant uiri formam constituit ut eam falsa fame commercio infelicem ageret uitam

proch pudor/ exemplo fama ma
lum quo non aliud uelocius vl
lum mobilitate viget/ totā per
cult vrbem et multiplici ppli
sermone replebat. Cū vbi
sanctus conpit/ condoluit mīs
rimo hoīm. atq; virginum
execrans stuprum/ decreuit
oīno ex suis habitaculis eoz
supplere inopiam. ne puelle
nobilibus orte/ lupanaī macula
rentur infamiā. Sed aī nullz
alium sui facti/ nisi xpm hui⁹
contemplatorē/ cepit explorare
tpm/ vices/ qō fit oparet. ut
etiam eos lateret quibus fiebat
Ira mit famule dei/ exime.
paupiem pris/ exime filiaz
storiacone. Tellus tue metis
hactenus exiliat/ stō uomere
duplum subito prumpat in
frumtū/ exuno frumenti surget
sylueies/ exe z ex alio virgi
nū vedimat mestus. Nonor
cultes serentis xpi firuge/ que
tarcet zizania Aperi thesauz
tuū/ ubi pietatis graze resultat
Ner paueas adulacōis femi
tem/ qz nō exuret flāma vitez
diuitias quas approbat xps
Et no timet illa edificato ig
nem etnum. Rumpe moru
las oīs/ opus pfice bonū/ ut
videant z semiant hominet
et glorificent pīem tuum
qui in celis ē Vlactra cuo dā notis
horu/ flumes nō modicū aurz/ ligāsp
in pumo perrexit ad dnm uiri/
qua vndiq; circumspitiens/ per
fenestrā que competēs videbatur/
clam mitto precat. clamq; discef
sit Ille timētius ē/ qualis labam
mercedem nō amitteret. Hic a
tem in celestibus ut nō pudet
quodis. Ille in canalibo detor
tuosas ponebat vncas/ ut pa
tria quecq; acciperet. Hic ut ce
li supna oblectamenta posset
adipisci/ eius mitra clausura liga
tum pedes obrisum. Hic est
magister bone tuus/ non surdus
auditor/ qui iussis obtemperās
tuis/ duo impleuit precepta/ et
miserutus est hominū medias/ et
opus fit pegit dextre/ ut sinistra
ret sinistra. Nam utiq; facto/
tum surrexisse homo/ aut quid il
lud reperisse/ Vreiguit primum
Ac cum quīto gestiuit gaudio.
quātus deo gras egerit/ si quis
uelit exoberare eius lacrimis.
quas magnitudo letitie fuderat
aduerte pt Tamē aliquit psas
tigandus ē iuenisse/ de mopie
sue exultacone. Dic age rogo
te homo/ cur tanto exultas tri
pudio. Hactenus cū lugubrem
tuū vultum ostendebas/ nūc te
hylare cerno. Bene mp me
letū uides/ quia dns clemens/
nostro p quem pstitit uite mee
subsidium/ quo tacere queam

infamia qua mutus mcrebā
Cur ergo astrebus mpensam
tibi benignitate Forsitan fidei
tue. Protinus illi. O temeraria
lingua viri Ante paululum ta
te ostendisti te infidelitatis/ut
temptato no greus agerem. Sed
pstituere decerneres templū
spūs sancti. Et mit te astrus
dignū hoc fuisse/et quale tem
plum dei deus. Vis nosse qle
audi uas electōis/gd dicere con
mendet illud. Nescitis quia
corpora ura in uobis templū
est spūs sancti Omis em qui
caute viuit templum dei est/
et spūs sancti sedes. Si ita est/
primo qua ita est/qua obrem tu
filias tuas formicarij madibas.
Cruia media oppremebar. Et
tur no laborabas mamlo pprijs
sicut apli fecerut/qui nontm
p se/sed etiam ut haberent qd
necessitate patentibo distri
buerent/laborasse complemt.
Nobilitas mea vermuebat qdlz
opus patrare Infelix si te il
lustre cōsiderabas/tur puellas
ex te genitas/pomposa mimstio
lenonum ignobilitari malebas.
Desine ergo miser diste/no tribue
fidei tue sententia meretrix apli
dicentis Et templū dei mola
uerit/disperedet illum deus. Sed
largietis dei de merce/qui no est
passus diu contegi humilistu
lucerna sub modio/ne lux lateret
in tenebris Sed ut posita sup candē
labrum/luceret omibo/qui in domo
dni sunt Tu tantum reuoca filias/
esto triumphus pcta triumphus
copule iuste/non leno onerosus
duste. Letentur comibo iusto. no
deformēt contubiu iniusto. Posto
credem qui tibi dotem ministrat/
ut omis comibio stabili uige pos
sis. Celebratis ergo ex more primo
genite filie sue nuptijs/repu
homo diligenter inquirē. Quis
est qui mopie illius tatam pfti
tisse humanitate. Cumq diu
talia nolucretur Nicolaus xpi
famulus/hanat multo pius opa
quo simile prius pegit opus.
Diuicū omni imbutum puia/oigz
instructum/sua/et se utrumq
testamētum testamētum/sustipe
pfiteret. Non e contentus lege
tm/sed adnexuit euangelia greg/
qtus duobus fluminibo uno ex
meatu pfluentibo/arentis fidei
ortulum bene irrigaret/ne ultra
sentes filie pietatis mise/lolio
infande visionis/letam valeret
atterere frugem. Ubi uero tris
e reddita deus/et homo prostrat
de stratu suo Inuenitq fului
metalli prioris equale pondus/ta
to exultauit gaudio/ut si homeri
seu maronis adesse facunda loq
citatis/in tanta magnitudine lau
dum exprimenda puto fuisse
Sed nos non nulla oratonis eius

p̄ sequentes/certā sagan lectori me
lius subsilentio ad mtelligendū
relinquere/quā indagare elegimꝰ
Erant aute sic. Domine dne
mgnd. absq; tuo mutu/nr passer
ad tram/ner foliū tadit arboris/
deptor messibile clemēcia tuam/
ut tu qui oīa nosti/ostendere
dygneris m̄ ptori/quis sit ille.
q̄ tanta bona erga me exhibere
no desīt. Hoc aute dne no id̄o
quero/ut eū temerario ausu/pol
lutis otnuꝫ quera mambo. Sed
ut sciam famulū tuū/qui inter
homines degens/angelica habet
uersacones/z magnifice nome
tuū benedcm in sta. Talibꝫ era
bat dictis. Talibusq; se hortabā
sermonibꝫ/Auferam certe som
ni ab oculis meis/Recubabo sol
licitus/vigilansq; pnoctabo/fortis
tam ostendit michi dns suū sum.
Dixit/z dictum ope repit ēcterē.
Interea pauris ad modū euoluit
diebus/erat cultor trinitatis ad
uenit nicolaus/z iteratū in eus
factū tēmo cupiens supplere.
numero equale duū iactauit
talentū. Cuius somitu exultatus
homo/statim egressus ia videte/
iamq; fugientem/talu subsequebā
uoce. Iiste gradum teq; suspen
aspectū ne subtrahe mēs/olim te de
sideraui/olim te cupiui tenere
Hic fatis actus aduolat/sparsoq;
corpore/nicolaū agnouit/per
umbras. Mox hūm prostratus/sa
tagebat osculari pedes eius/quod
sanctus dei famulus phibuit fieri/
Sed breuiter allocutus exegit ab
eo/ne cuiq; dum vitales tenues
raperet aures/nicolaum hmo
rei indicaret auctore. Hinc itaq;
patris mīrea metropolis ciuitas
orbata est a suo antistite. Cuius
obitum non mediocriter adia
centium/prochariumq; rōdoleba
epi. Fuerat em bene religiosus
conuenerat mūmē ad omnibus dei
absit amuere dns ihū ꝓuideret
illi ecclie/secundum sta canonū
idoneum pstulem. Cotinue itaq;
facta/mterat quidā pontifex p
ecclīam magne auctoritat/ad cuius
nutuū oīm pendebat sententia/ut
quē ille uoce prederet/hunc
paulo ubi eligerent vniuersi.
Hoc ꝙ per oīa sequēs apli
vestigia/cunctos letanijs z deuo
tissimis precibus hortatus est
ministere/quatꝰ ille qui per
mathiam uoluit num suppleri
aplorum/ipe soluta clemencia prē
dygnaret/quē uelit fungi sacer
docio. Cuius omīs qi celesti oracu
lo cōmouet. sit ad eum con
uersi flagitabat ex prorsus/ut
pastor etnus/utilimū sue gregis
ouium/pastorem ostendē dignē
Illis quippe fama ad deuocōne
oratibꝫ/uocem de celo predauī
pontifex audiuit dicentem sibi/
ut egrediens ante portam/

ctm̃ staret/z quē ꝑmū hora matu
tinali ūcmce conspicet/ꝓm̃ conse
crarent epm̃. Adūigens eam ꝗd
nicolaus vocaretur. Cum ꝓful
ifte/cetis epis hanc mſimam
reuelacionez adiecit Vobis i orbe
ꝓſiſtentibus/ego formidatus exau
diabo. credo em̃. quod no ꝑuem̃
ꝑmiſſione dei. Fit aut. z ualuas
baſilice ſancte calliditate ſerua
bat. ꝙrum immodis/matutina
li hora quaſi a deo miſſus/ante
omnes ſe agebat Nicolaus. Cuꝝ
ad ctm̃ ianuas ꝑgnaſſet in
recta manu eum apprehendit
epūs/blandeꝝ ſuſtentatus eſt
dicens. Qd nomē habes. ille
columbina ut erat ſimplicitate/
inclinato capite aut Nicolaus ſer
uus xpi ſanctitat. Cui primo
ꝓful palmis innexis ait. Dem
mecū fili/eſt aliquid ſecreti qđ
indoli tue fari debeam. Nox
introḡſſus/en fides ꝓclamauit/
Vere aut pōs/quodtumꝝ petie
rit patre in nomē meo tri
duo/quia accipietis z fiet uob.
En adeſt quot mēſ petimus
accepimus de quo uera flagitat
taritas. Quo uiſo/ingentem
omis tollunt clamorem/ad ſi
dera z tertati ſaluatoris lau
dabant magnalia/epūs letabā
tur pro collega reſtitus ſibi
tollato/clerici alludebant ſic
bone pastor. Qd multis
morer/licet plurima remitto

obſtitit/pluriemꝝ repugnauit/
mitrizatus illuc ſicut mos exige
bat religionis illius pontificale
accepit miſſam. Qualiter
ſanctus nicolaus poſtea in exul
tu vixerit. qđ gratiaꝝ miraculo
rum tutibus coruſcauerit diuina
ꝓuidēn/longe lateꝝ p orbem
terrar euident enotuit. Equi
per pauca ne omnino ꝓteriſſe
iudicamur ſuctm̃ breuitate
tangamus. Quadā ueō die
ad quidam naute ſubita mari
tempeſtate ꝓcellarentur/adeo
ut qnītem illis minerent
omnia mortē. tunc illis clo
pretmodo clamatibꝰ/ſanctiꝝ
nicolaum innocatibꝰ/apparuit
quidam dicens m ſimilitudie
epi vivi. Ecce aſſum vocatis
em̃ me/z ſtatim tepeſtas ceſſa
uit. Jam naute leti z nicola
ites portum ſubeuntes/ſtatiꝝ
etiam intrantes/ſim dei illuc
ſuenerunt/illum miꝝ antea
viſum/p ſolitudinē iuri illi
qui eis ꝓcellantibꝰ in mari apa
ruit cognouerī. Moxeꝝ pedibꝰ
ꝓnis ꝓuoluti/indicatoꝝ qđ
actū erat/exꝓmūt ſicut ei gra
tias referebant. Alio quoꝝ tpe
fame valida in tota ꝓuincia
exorta/ꝓpō petis exigentibus/
penuria uictus uehemen
aſſluto/cum predē dei famul
inde multis impertiret/naues
onuſte triticeis meribus ad

portum venisse mirabantur. Quo cum factus sermone progredi
ens/obnixe rogauit ut pro libo
affligendo oppressi/aliquatulum
remedii uellent adhibere frumento. Illi hoc negantes/sepe suis
obsecundare imperauit no ausos
ee dicentes. quia illud frumenti
de alexandria attulerunt nostri
imperatoris/a quibus angariati fue
rant remunerandi et remenedi.
Ad ultimum sancti viri precordio
denicti/ex singulis navibus cetu
modios dederunt. Indeq; profecti
tres in minopolim uenerunt/cum
eode mo/eademq; mensura/qua
acceperant tritici reddiderunt.
Inde admirande pauci/q; factum
fuat miraluit. Vnc aute dim
frumeto accepto/sagarit illud
distribuerat/sicut unusquisq; di
gere nouerat. Mirandis plus
miranda fidedunt. Tanta ei
omnipotentis dei largitate/hor
rpm parum quod sic distribue
rat actum e. ut no tantu eode/
sed etiam alio pene exacto ano/
singulis ad uictum sufficeret.
Multus ergo idolatrie de pfa
ta regione a sancto viro destruc
tis/diabolus tanta exarsit in
ra/qd quibus malefactis auditori
bus suis omnibus malefactor
atribus imbutis precepit/ut ole
um qd mediatone dicitur/sub oc
cultate cofficeret. Ro cofecto
et abeo accepto/quersus ille in
tuendam religiose femine tri
formatus similitudine/quibusda
nauigantibus quor deuotio ten
debat ad seruu dei/medio ma
re obuiu prebuit/et qd alior
limbo uteret ait eis. Video q
dem uos profecturi ad dnm/me
lasse/nollem et ego uenire.
uobiscum/quia uotum habeo
tanti pris pfectu benedictione
sed quid nequeo. Rogo uos ut
hoc mee parcitatis oleu/ad
ecclam nicee ferat. et ob me
moriam mei sumptate pariet
pinus aule ex inde lumiat. Illi
uero ut pia doli/ar tisq; fuate/
sumut oleum sectumq; uehut
Cum mo sicu uniforme/unus
uehit temus/ne lotis euanuit
remigio. Sed prius dns no est
passus deu simpliciter ad fa
mulum suu pperantes/minu
ferre simulate imagine. Ex
inproviso eis cernit reus se
nauicula/misis gmbo homib
refertam/mirq; quos cospiatur
quedam sco nicolao simillimus/
qui eos mirogans ait. Que
na mulier illa uobis locuta e/
ut quid uobis attulit. At illi p
ordine cuncta narrantes/ei
auit ostendunt oleum qd nos
despecta est sanctu pontifici
portaremo ad ecclam. Quib
ille ait. Per femina fuit

mpudica dyana/ z ut pro certo
me verum dicere probet hoc
uasculū exercendi oleū/ istos pi
ate mfluctu. Nulla mulierente
mora/ mittant fecit mpata
Hoc autē ubi oleum illud eq
reas tetigit aquas/ eluto tales
accessus est igne. quod con
naturei illius elemēti/ aqua
plexo sparso maris ardebat/
Hoc uero dum nautis stupēda
uiderent/ utrozq; naues mag
no diuise sunt mterrullo. Re
ruptume illi ut denouerant
ad sanctum nicolaum puere
tes/ rem omnē que eis i mari
acciderat sibi per orōne mitti
abmt. Ille autē mox soluto. dō
grās referebat/ qui eisdē sua
a periculo liberauit mendo.
Tres itaq; viros dariano indi
te petuna mduto iniuste
neri destmatos/ uigilis exte
sis astantes/ mortēq; expecta
tes/ alle beatus mspectus e Et
festmanter aduenies/ auditer
gladiū de manu spiculatoris
abstulit/ illosq; liberando qua
si de mortis faucibus extraxit.
Tres eiā uiros militie ma
gistros/ apud constantinū im
patore falso crimine p inuidia
accusatos/ z m carcerem mis
sos/ z certe morti die proxima
futuros addictos/ eos idem
sanctissimus/ aduocato ab eis per
orōnem xpus nomine expi appa
rens nocte mocentesq; eos mo
testens a periculo mortis exemit
Quodam vero tpe mulier qdā
de uico qui dicitur triparsus
habens filiū valde a demone
uexatum/ eū ad stm Nicolaū
attulit/ et ante pedes eius la
cruter flendo precat Quē ple
ne pietate z misericordē promoto/
manu apprehendens/ m os ta
tum illius sufflauit/ z sic immū
dum spm exire coegit. Rursū
alio tempe quida uir de vico
netapoleos/ uxore sua ab immū
do spū uexata/ uno dei pmtaut
dicēs Sancte dei succure huic
misere mulieri/ qm grauiter
torquet a demone Sanctq; aut
dei orōne ad deum profusa/
immundum ab ea expulit spm.
Tempe quide sancti Ieunis/ ve
nit quida homo noie nicolao
de uico finino ad stam fres/ hoc
em erat votabum mōsterij bea
tissimi nicolai/ id est statz nelin/
adducēs quēda paluticū toto
exsiccatum corpe ad stm/ z ante
pedes eius deposuit/ obsecrans
ut illū redderet sanitati. Quod
dicēsq; precepta ille sanus duxit
e m domū sua/ gras agens z gloisi
cans deum. Non multo pō quida
vir noie thymoteus/ ab immūdo
spū ita vexato ut capud suū
mmt z mde p lapides tunderet/

ut ex eo sumes cum vermibus
effluveret. Sustentatus a tribus
viris ponitur & in sancta syon
ad stm Nicolaum ut eum sanare
dignaretur. Quem stus Nicolaus
apprehensum ab omni egritudine
liberavit. ac sanu & incolume ad
pria remisit gaudentem deoq; be
nedicentem. qui hanc gram totu
lerat suo confessori nicolao. Cu
ergo hic miraculis ubertatibusq;
floreret stmtus Nicolaus. contigit
egritudinem q quia sibi ueni
digna missio post labore. Ex
cum iaceret in grabbato accessit
ad eu quedam mulier lunatica de
vico ulcon nomine eugenia. que
eu exorabat ut sibi conferret
sanitatem gaudia. Cui pribus
abiens sanctus Nicolaus. orocq;
fudit ad dnm. signumq; eam
obtate reddidit sanitati. Reme
ans ergo illa laudauit dnm. q
sancto suo nicolao contulit ta
le meritum. Cum igit omn.
crisma virtutu roboraret
nicolaus. & nichil sibi sed totu
spu dei retribueret. cepit uta
coruscare miraculis. ut non
tantu sui. sed etia aliem q̃busq;
oppssi angustijs. invocato nois
eius. statim sentiret leuame
Floruit vero a tempe coste
tini filij constantij semoris &
helene regime usq; ad tempo
Justiniani imperatoris. Quocirc

tempe. cum mortem sibi cerneret
iam esse propem. qua nemo morta
lium euadit. inde sancte cepit
orare & psalmos dicere. Deprecabar
autem deum attentius ut suos
angelos ad eum dirigeret. qui
sustinerent quod ei commendatu
fuerat. id est animam. Et cu medita
retur intentius psalmos oraret.
audit gloriosissimos patronos.
suos stantes. mitios ad se venie
tes. Et inclinato capite signo
crucis armauit se. & tristissimu
psalmu cepit dicens. Inte
dne speraui ne confundar in ae
mu in iustitia tua libera me et
eripe me. Inclina ad me aure
tua accelera ut eruas me. Esto
mihi in deum protectore et
in domu refugij ut salum me
facias. Et quoniam petra mea
mihi es. & enutries me. & du
ces me. Et educes me de laqo
isto quem tu es protector meus
In manus tuas commendo spm
meu redemisti me dne deus
veritatis. Et cum hec dixisset
audit prosam & sanctam animam
in manus sanctoru angelorum q ei
appetebat. Astabant autem
Arthemius & hermelaus uene
rabiles presbiteri & reverendissimi
nicolaus archidiaconus ministri
quoq; & sancti ierij pontifis. quos
omes benedicens pacem. receptam
eucharistiam osculatus est

et sicut dr̃ mḡm̃ pace emisit
spm̃. Factum est autē cum de hoc
mūdo ad celeste regnū migraret
ut mīrea ciuitas & eius suburbana uerterent̃ in tristicia cla
mois & lamentacionis Clerus
utḡz & ordo monasticus prem
pissimū sē amisisse deflebant
luctus etiā p̄ oēs mires et
fletus maximus est Agnetis uirḡ
Sanctus xpi ambrosius
epūs uerginibo sacris
Diem festum sanctissime
virginis celebremus. Hinc psal
mi resonāt hinc cōcrepāt laudes.
Hinc ppl̄oz turbe letantur Inde
sublenantur pauperes xpi Omēs
ergo gratulemur in dño ad edi
ficationē uirginū qūlter passa
sit agnes beatissima ad medela
uenerem. Certo dēo etatis sue
Anno mortē peidit & uitā inuenit
quia solum uite dilexit auctorē
Infantia oppositū in annis sī
erat senectus mētis mesa. Cor
pore quidē iuuencula sed aīo
anciana. Pulchra facie sed pulchr
or fide Neue dum a stolis reu
titur a psecti uebis filio ada
matur Cuiꝰ pmtes dū requi
runt & inuenire & cepit offerre
pecunia & p̄mittē plurima de
mūdi detulerat cerami preciosissima
ornamenta quē a btā agnete
veluti quedam sunt sterc̄ora
reiecta Unde factum est
ut iuuenis maiori cupiditate
stimulo & putans eam meliora
uelle atq̄e ornamenta omne lapi
dum pciosoz & secum detulit gla &
et gsepin & per notos & affines
repit aures appellāe unionis diui
tias domos possessiones familias
atq̄z oīs mūdi diuitias repmit
tē si cōsensum suū eius amatori
nō negaret. Ad hec beata agnes
tale fertur Iuuenī dedisse respō
sum Discede a me fomes pcti
mutrimetū facinoris pabulum
mortis discede a me quia iā ab
alio amatore pucta sum & michi
satis te meliora obtulit ornamē
ta et amulo fidei sue subarrauit
me Longe te nobilior & gnē &
dignitate ornauit & firmabili
dextro brachio dextrā meā & col
lū meū circuit lapidibus pciosis.
Tradidit auribus meis inestima
biles margaritas & circumdedit me
uestibus auratis atq̄z coruscantibus
gēmis. Posuit signū suum in
facie mea ut nullū p̄ter ipm
alīū amatorē admittā ad me In
duit me chlamide auro texta & cet
immēsis monilibz ornauit me
Ostendit michi thesauros inestī
mabiles & quos michi se donaturū &
si ei pseueranter nupserit. Hīc
ergo poterō ad cōtumelia pcōis
amatoris & alīū ul' aspicere & illum
deserere cuiꝰ sum dēpacta ca
ritate & cuiꝰ generositas celsior
possibilitas fortior. Aspectus

pulchrior / amore suauior / et omni
gra elegantior / a quo michi iam tha
lamus collocatus e / cuius michi cythe
na / modulatis uocibus resonat / cuius
virginee dulcissimis uocibus canit
Iam mel / et lac / ex cuius ore carpi / ta
amplexibus amplexibo eius cui
astricta sum. Iam corpus eius / cor
pe meo sociatum est / et sagynis
eius ornauit genas meas / cuius
me uirgo e. cuius pater femina
nescit. cui angeli seruiunt. cuius
pulchritudini sol et luna mirant.
cuius odore reuiuiscunt mortui /
cuius tactu coferam infirmi. cuius
opes nusquam deficiunt / cuius diui
cie nusquam decrescunt. Ipsi soli fer
uo fidem / ipsi me tota deuotione re
gnito / quia tam amicus tristi
sum / cui tetigero munda sum / cui
accepto virgo sum. Nec decernit
pa nuptias filii / sibi parto sine
dolore succedet / et fecunditas cotti
diana cumulat. Audiens hec ipsa
mus iuuenis / amore carpit cetu
et inter angustias / animi curis tor
pentis / anhelo cruciabat spon
si. hec / lecto prosternitur / et per
alta suspiria / amore a medullis
reputur capitur. Fuit / nota pri
que fuant fucta a medullis / et
eadem patria uoce / que fuerat
iam dicta filio / ad pectus uir
ginis reuoluuntur / abnegat ag
nes beatissima / et se nullo pacto
asserit. priores sponsi federa uio
lare. Cumq; pater diceret ipsi huic
constitutus se prefecture agere

Et id circo quamus illustrissimi
posse preferri / cepit tamen uehe
menter impudice / quis esset / de cuius
se agnes potestate iactaret. Exci
tat quidam ex paribus eius /
qui dicet hanc xpiane esse ab
infancia / et magias artibus ita
occupata / ut dicat xpi sponsa
sui. Audiens hec prefectus / le
tus effectus / et missa apparatione /
cum ingenti strepitu / suis eam
tribunalibus precepit assisti. Et
primo quidem / blandis eam sermo
nibus seducebat. Deinde
terroribus pulsat. Sed xpi uirgo /
nec blandimento seducitur / nec
terrore quatit. sed eodem uultu
et eodem animo deridebat. Vi
dens itaq; prefectus / tanta in pu
ella constantia / parentes eius
alloquit. Et quia erat nobilis /
et uim eis inferre non poterat /
titulum xpiane sectatis obposuit.
Sequenti die agnen sibi pretu
precepit. et iterum atq; iterum / repe
tens replicare cepit / de iuuenis
amore sermonem. Cuius omnis sanc
guis / cassa labore deficit / assisti
eam iterum suus tribunalibus iussit /
cui et dicit. Supplicia xpianorum /
de quorum te magnis artibus iam
tias / nisi a te fuerint segregatum /
non poteris infamia abicere pectoris /
neq; equissimus consilijs / phibere
consensum. Vnde te aduersanda
deam uestam / preparare necesse
est / ut si perseuerantia inimicat
placet / eius die noctuq; sacrifi

ate reuerendis mistas. Ad hec beata
Agnes dixit. Si filium tuum q̄ nul
lique amodo uocatum. tam iuue
tem hominem reuisam/habentem utiq;
qui est et rationis capax/ qui et
audire/et uidere/et palpare/et ambu
lare pt/et flore lucis huius cum
bonis pfruisi/si ergo hunc causa
amoris xpi/nulla possum ruine
respicere/quomodo possum uidere
muta/et surda/et sine sensu/et sine
anima colere/et ad iniuria summi
dei/ceruices meas uanis lapidibus
inclinare. Audiens hec prefectus
symphronio dixit/ Cupio prebe
consultum infamie tue/et ad hut
te deos blasphematem. Quare co
defero differo/qđ animos tuos
infica sensum affectus. Noli ergo
temere pdam despicere/ut motus
deos merearis. Et beata agnes
dixit. Noli infantia corpalem/ita
in me despicere/ut putes me/te
uelle hec pticuli. Fides enim non
tamis/sed insensibus inuenit. Et
deus opibus/mentes magis coplet/qua etates. Deos autem
quos motus me inter nō uis
pi se iubeant coli et adorari.
Verum/qm̄ te ad hoc video te
de/quod impetre nō poteris/qđ
tibi uide exerce. Symphronius
pfectus dixit. Unu tibi de duo
bus elege/aut cum uirginibus/
dee ueste sacrifica/aut cū mere
tricibus sortabeis/sin autem lu
panari/et longe erit a te expia
m̄/qui te ita magicis artibus
imbuerunt/ut ad hanc talami
tate intrepido animo pueneres/
Unde ut diri/aut sacrifica dee
ueste/ad laude gentis tue/aut
ad ignominia natalium tuorum/eis
publice deiectionis sortiū. Tunc
beata agnes/cū ingenti gratia
dixit. Si times quis e deus
meus/nō ista tu ex tuo ore pfi
tes. Unde qua nouit uirtute
dñi mei thu xpi/et aura con
tempnis minas tuas/credens/
qđ neq; sacrificia uolus tuus/
neq; polluare sordibus alienis.
Mecum em̄ habeo custode cor
poris mei/angelū dñi mei.
Nam uirginem dei filius/que
ignoras/immisit mihi e impetibus/
et custos michi est/miquia dor
miens/et defensor mihi e/miq;
deficiens. Ad hec infamis iudex/
iussit eam spoliari/et mudam
ad lupanar duci/sub uoce pco
naria dicēs. Agnē uirginē fal
legam/dñis blasphemante/sor
tium lupanaribus data. Ingressa
turpitudinis locū. angelum dñi
illic pparatū inuenit/ut cum
duxet ea immisso lumine/tota ut
nullus posset eam pfulendē
intueri/nec contingere/nec uidere/
fulgebat em̄ tota cella illa/qua
si solis radians in uirtute sua.
Cumq; se in oratione dñō pstra
set/apparuit ante oculos eius
stola candidissima/et apprehendens

eam/indut se/z dixit Gras tibi
ago dñe ihu xpe/qui me inuo
ancillaz tuaz computas/uestia
tuu michi largiri precepisti.
Ita nag/ad mensuram corpis
eius/aptum erat mdum et tm/z
nimio tandem pspicuum/ut nllis
dubitaret/nd ab alio/nisi mambo
angelus pparatum. Cuiz her
agerent/prefecti filius/q auctoz
erat sceleris/vemens ad locum/
ubi uirgo orabat/z audacter
ingressus. irruens/z videns tatu
lumen circa ea/nd dedit honore
deo/sed irruens in ipm lumen/
primoz manu ea contingeret/
cecidit in faciem eius/z suffocato
a dyabolo expirauit. Prefec
tus uero her audiens/suum scelus
filiu interisse/cu ingenti tumul
tu/ac luctu dicebat btissime
virgini Crudelissima omniu
feminaz/quare ad filiu meum/
voluisti magica arte demostrare
Dixit ad eum bta agnes. Ille cuio
voluntate volebat pfici/ipe
in eum ptatem accepit. Omnes
aute ad me venientes/ut uide
rut splendore angelicu/adora
bant/z abscedebat illesi. Hic
aute impudens/statim ut igni
est/seruice ceput. Cumq manu
suam ad me contingenda aptaret/dedit ei angls dni/i ppbu
sensu morte. Dixit ei prefecto/
In hoc apparebit/quia no magnos
auctibus ista gessisti/si deprecatu
fuis ipm anglm/ut restituat m
vnicu filium meu Cui bta agnes
respondit. Licet fides ura her
impetre no mereat a dno/tam
quia tempus e/ut virtus dni nri
ihu xpi manifestet. egredimini
foras/ut splam me offera igne
Cumq vniuersi egrederentur/
orante illa/exspirauit ei angelus
dni/qui eleuauit ea flente/z con
fortans aiam eius/iuuene fusci
tauit/Qui egressus foras/cepit
publica uoce clamare. Vnus e deus
xpianoz/in celo et in tra. Pfecto
utaq post suscitacionem filii sui/
vitaru suaru/ad sedicione ppli
iudice reliquid/ipe aute trist
abscessit. quod sancta agnes
cont temploz potestates nequit
defensare. Cumq vicinas aspasio
nome/ppli sedicione no ferens/
iussit in eos ignem/ignis expio
sum attendere/z in medio eam
posuit iactate flammaz. Tuc
bta agnes/extendens manus
suas/in medio ignis/hiis verbis fud
orone ad dnm. Omnipt/adorande/
tolende/tremende/pie dne ihu xpe/
benedicte/quia p filiu tuum/
minas euasi hominu impioz/z
spuretias dyaboli/in polluto
talle tuo sui Exte/z nut sancti
spus roe/celesti pfusa/ignis
uis more soluto e Benedicte

pater predicande · qui cum inter
flammas / intrepidum me ad te p
uenire permittis Ecce iam quod c
didi video / quod speraui iam teneo /
quod cupiui complector / te confiteor /
te laudo / & corde / totis uisceribus cou
fiteor / unum & uerum deum / qui cum dño
meo iesu / xpo / filio tuo / & spu sancto
uiuis & regnas / per infinita secula
seculorum · Cumque complesset orationem /
ita omnis ignis extinctus est ut
ne tepidum quid de incendio rema
neret · Tunc aspasius uerbis ro
me uiuentis / seditione non ferens /
precepit in gutture eius / gladium mer
gi · Illicq; hoc certu teste fatemur
sui cruore perfusa / xpus sibi sponsa
& martirem dedicauit · Parentes
uero eius / nulla penitus habentes
hesitatione / cum omni gaudio / sublatum
corpus eius / & posuerunt illud in
predio suo non longe ab urbe / q
dicitur mamertana Igitur cum
idem parentes / beatissime agnetis /
assiduis ~~excubiis~~ pernoctatio
bus uigilaret / ad sepulchrum eius /
uiderunt in medio noctis silentio /
exercitu uirginum / que omnes auro
textis & preciosis indute / cum igneis
lumina precedebant Inter quas eam
uident / beatissimam agnetem stantem /
similiter fulgentem · & ad dexteram
eius agnum stantem / niue candidio
rem Quo uiso dum uideret parentes
eius / & qui simul erant / ita stupore
mentis detenti sunt · Quo beatus
agnes tergit sanctas uirgines /
ut paruum gressum figerent /
& stans parentibus suis dixit · Ne
dete me qui mortuam lugeatis /
sed gaudete mecum / & congratulamini /
quia cum his uirginibus / lucidas
sedes accepi accepi · et illius sum
acta in celis / quem intus posi
ta / tota dilexi deuotione Et his
dicis pertransiit · Factum est autem /
ut aliquantos animos / ab his qui
uiderant / constantie · filie constanti
ni narratum est Erat enim ipsi con
stantia uirgo prudentissima / sed
ita oppressa uulneribus / ut a ca
pite usque ad pedes / nulla membro
rum eius pars libera remanet · Accep
ta autem spe / recuperande salutis /
uenit ad sepulchrum martiris
nocte Et luce pagana / tamen
crepidula / animum intentum preces
fideliter effundebat · Dum quidam
facet / repente somni suauitate
corripitur / & uidit per uisum ag
nen beatissimam / talia sibi monita
proferentem Constanter age con
stantia / & crede dominum iesum xpm /
filium dei esse saluatorem tuum /
per quem modo consequeris omnium
uulnerum / que in tuo corpore pateris
sanitatem · Ad hanc uocem constantia
euigilat / fama / in tantum ut nec
signum in suis membris ullum uul
neris remanet · Feruescit igitur
ad palatium famosissima / fertur gau
dium principi suo Augusto / & proceribus

suus imperatoribus Negrabat aut eos/ut basilicā beate agnetis construerent. Concurrit autē omnis hec ad omnē. z quotq; credentes ad eius sepulchrū venissent / sullualbantur/quatinusq; ifirmitate detinebant/p restante dño nro ihū xpisto/qui cū pre z spū sancto vivit z regnat deus/per omnia secula seculoz. Amen.

Item Sci bti Maximi Epi

Quum m toto mūdo/virgineus flos martirii cruore purpurat/ceruicibus martyrum/ceu margaritis/ecclesiarum coronas immittat. et sceptrigeni pudoris aulam immaculato conseruet affectu/eo usq; integritas p seuerauit ad palmā/ut in puellis trophеum statuat arripet/z p uestigia virginum/ad celestem thalamū puerinet. Hinc est quod amulo fidei agnes se asserit subisse aciem/z clamat se amoi constructam. O quā imitabile virginibus/virgo/tui tradidisti amoris exemplum. O quā sūm pectoribus dandum/virginibus tribuisti responsum/o tempus mūdi diuitias/exercitando carnis cum passionibus/z solam xpi pulchritudinē adamando. Accedite ad puellam puelle/z discite immanis infamie/quales in pectore suo/certa amore xpi flammas accendit. Dicit se amatoris suo seruare fidem/z eius corpus quod placere solum/q/p amore hominū mortis no recusauit iteru dicere virgines xpi/amore/puella seruentem/z omnis mūdi diuitias uelud stercora reputantem. Deo et sanctis/p quos beatus tradunt/ecclesia/ut unusquisq; pro qualitate fidei/z pro etate annoz/medium sui propositi teneat. Et sicut p uirginem virgines/ita p coniugem coniuges vincē seculum pro xpi amore studeant/ac repugnacione animi/mūdi dulcia respuentes/et eius no refutantes austera/ad delectationes eternas/z ad gaudia eterna perducat/Nec arbitres no uitupamus quicquid casta commendat. Sed virginū p seuerandi adornamus/Non em virginitas malis rebus supponenda est/sed z rebus optimis preferenda. Quae ei mūdis mundior/z sanctis sanctior est/ no indiget malum rei uituperari laudari. Sequantur itaq; sancta quelibet/predarchas quoq; religione preditas/ac diuinis litteris informatas. Sarram/rebeccam/rachelem/anna/susannā/ac ceteras imitet uxores/Christi vero virgines/solam virginem mariam minime subsequantur. Hinc pedissequa agnes beatissima/magni de se predicare veritatis exemplum/cum virginitate preferebat/vitam omnem/qz a se amore terreno/per amorem celestem expellens/trophеum cruentis xpi arripuit/z tam contra libidines quā crudeles

Vmucrosa supplicia/fide potius
armata quam ferro fortis omnia
uincit/et uicit. Aspicit demigrabi
dientem/et remittit minantem/mor
dium attendit et rident/ne sat
aliquid amaret quod transiret/et dum
minus virginitate diligit/nec
ludibria/nec flammas/nec supplici
a. nec carnifices metuit/sed
tremuit nec gladium fixerit pe
ctoribus expauit. Compellit
virgo cremenda fustibus corpus/
sed remittit qui iam susceperat
mentis. Et quia non de elegantia
corporis humani/plurimum studebat.
quia timebat de fœditate anime
domi displicere/dabat intus per
fidem sue mentis candorem/pulch
tudinem excolebat anime/et quic
quid utebatur ut aliam suam pulchri
oribus faceret/tantum in sua alia erubes
cebat/se in aspectu dei non esse for
mosam/tantoque studens displi
cere carnalibus in carnis aspectu/
quanto christo instituit et eius
complacere. Tunc batur iuuenis
a puella contemptus/et se munere
bus placere posse existimans/aurei
gemmasque congeminat/ut cestes
predia/preciosa connectat/Sed
quia christi cautas/precium pretio
rior non habet/virginitas sacra
tissima in suo gradu/usque ad sangui
nis effusionem permansit/quam
suo illum sanguine subuertere
rat xpus. Ad concupiscentem
uirtutem reuertit cursus/et occa

sa virginitas/xpo semel oblata
placeat. Et sicut virgines xpo/
norma puellaris exemplis/et
oblata sub spectu pietatis mi
nistula uirgo/tota intento
respuite/et quasi rabidi canis
morsus/omni cum gaudio petu
site. A quo non accipis quod ti
meas dei. non accipias quod
diligas. mundi. Accipe accipe virgo/
sed quod amori eterno placiat
Quotiens unquam ab homine cas
cauta fuis tensum sit accipe/
ut te sponsam xpo cognoscas/
Videt ille intus in mente quid
facias/et quia expetente eius
virginem comiteris attendit.
Ducete ergo quid agnes sexu
maria probrosa. Nullum po
tuit penitus formidine supplici
um/cui etiam lupanar tuepu
dicius locus oracionis efficit/
Et ubi diabolus ei ignominia
corruptionis preparauerat/lucem
cum omni extripere fecit coronam
sue virginitatis/et palmam. hoc
est in suos fedibo hostem vincet
captiua ductam virginem adpe
netralia regis libidinis. Spon
regem a virgine sponsa captiuauit
rat uictus. et uirtutum tu virgis
triumpho exiuit. Nam quis tenu
erat tentus est/qui trapezeat
tractus est/qui occidit se putabit/
occisus est. Denique ut plenius di
abolum a virgine ista tuc fuisse
victum/illius iuuenis factum
ad animum reuocemus/que cont

agnetis infimas sic armauerat im
tus/ut mudam faceret trahi p vulgy
ad luxurias/subuere pronamus du
cabpplm ad libidinem muitant
Hunc ergo ducē fuisse dyaboli/nēo
qui dubitet/z victo duce/pplm sup
utum ee omnibus notum e. Sup
tatus aute aum duce suo pplis/ty
rannū tenet captiuū omibq patz
Constat ergo dyabolum superatū
quocies cont virginē arma cor
ripuit. Nam expoliata nuego
crimibus tegitur/z nudata ab hoby
malus/uestitur ab angelis bonis/
z dumpnata in pstibulo turpitu
dinis/i ygressmo apprit castitat
Efflatur creatorum angelo
Locus/qui pditorū fuat diaboli/
z ubi semp naufragauerat casti
tas/illuc est coronata virginitas/
Semq pples quos pro ad libidi
nem mutauerat/virgo ad castita
te obtinuit. Et quos ad ea dya
bolus inquinatos mouerat/illa
a se mudos eicit Omis nanq
singillatim missi/omis alterum
sustinebat ingressum. quē igref
sum dum non credet mudū se.
exhibebat mundum. Sed/ingressō
ad libidinē/ad orandū dnm mīe
virginis tenebat/z exibat mōe
dei seruus/qui seruus dyaboli fuat
intus ingressus/z tot factus sunt
xpi cultores/quod dyabolus torcup
tores se putauerat virginis nuci
se remansit itaq Inuenis/qui
pbationis huius auctor extiterat/
si se putabat defensore virginis
posse superare. Hic splendore diuy
ppiocaret ad lucrum/vita qua inde
batur hec amisit/z morte qua
querebat inuenit. Succedunt
rident/ibi lacrime/z insultantibo
fine lamentationes imponit. Ad
tendit virgo lugetem iudicem/
z que minate am ptempserat/
mit deprecande exandit. Illico
ergo ut cepit orare pro mortuo/
z a mortuis sustatat salutis/qui
morti suat deputatus/z ad gau
dia euocat qui suat ptpitatus
in luctu. Nam qui mestus suat
mortuus/castus exurgit/z fit
pdicator castimonie/qui pfessor
extitcat castitat. Ad hec sacerdo
gi conuertebant mentes. z xpm
ista mirabilia facientē gtemsaut
Excitant seditiones ignobilis
vulgi/ut eam que suadebat fide
seditionis clamoribus pulsa loca
mentibus hom inuenire no
posset. Pater uero sustatati si
ly tristis abscessit/z ut legitur
turbis ociarijs finitis/deliquid
Virgines itaq corpi/structes
ppurerunt flammas/sed cor
pus quod incendia libidinum
superauerat/ifrugerim medijs
flammis inuent/z que ob hoc
focos ingressa fuat ut arderet/
cepit per eam virginitate al
gere/ut discerent virgines/fla
mas sibi z incendia penitus
euari no posse. Nec illos posse
estimes/quos p nomine xpi

ꝙsumpsit incendiū. ℣ Quanqz cum legeris heliam igneis curribus raptum / et pueros tres in medius igneis / nulla ratione cōsumptos. ℟ ut ꝑ laureā tenerula susceptū ceteros. et agnen sicut cedā / flāmaz globos euasisse cognoscis / nulla inhys suspiceris ualetate fidei tuit fuisse. ℣ Una etenī fides / sceos dei in passione ꝙcuit / et diuersoꝝ tyrannoꝝ gladium / reddidit utrosqz uictores. ℟ Nam qui consumpto est martyre exultat / et qui euasit uictor exultat. ℣ Et ꝙsaia festus martyre festat. et camelē leonis mos rubicen / morsusqz contempne tam / plenissimū deus confessore expsit. ℟ Quo facto uictosqz ꝛc / diaboli ostendit et uictores. ℣ Ingens martyre et triumphat / altus euadit et regnat. ℟ Veni ia virgo ad thalamum quē quesisti / et pro amore sponsi gladium pauperis admitte / ut sponsa te uirginitatis immaculata templo xpi et martyre confessio ꝓbata consignet. ℣ Felix caterua uirginū / quibus studiū et tue confessionis uestigia sequi / ℟ habebit enī tecū coronā in celo / que tecū supsumpserint inmicū in mundo. ℣ Nam sic tibi uestigia martyre ꝓsequenti / participatio etne remunerationis apparuit / ita te imitatibus etiā credimus gaudia nō negenda / ℟ Itaqz o splendida xpi / pulchra dei filio / et omnibus angelis et archangelis grata / ut nos mi misse digneris / quibus possimus precibus exorare / ut nobis ille tribuat indulgentiā peccatorum / qui tibi tuozqz omniū laborē dedit palmā. ℟ Qui regnat cū pre et spū sancto / quia ipsi honor laus gloria et ptās in secula seculoz. Amē

Ite de cathedra sancti Augustini epi

℣ Immaculatus deus / immaculata sibi famulam / eaam in hoc pleno collumionis humane fragilitatis corpe ꝙspexit. ℟ Et bene predixit ut qm̄ hodie natalis est virginis / de virginibus sit loquendum / et ex pōtificis libet sumat exordium. ℣ Natalis et virginis / integritate sequam. natalis et martiris / hostias immolemus. ℟ Natalis est sancte agne / ne credat uiri / no desperent pauli / stupeant nupte / imitentur nupte sed quid de nomine ea loqui possumus. ℣ Te nomen quidē ratio luce laudis fiunt. Deuoto supat etatem / uirtus supat naturā / ut michi uideatur nō hominis habuisse nomen / sed oraculū martyris / que moritura quid esset futura. ℟ Habeo tamē unde michi subsidiū comparet. ℣ Nomen virginis / tytulus est pudoris. Appellabo martyre / pdicatam martyre / at plurea laudatio est / que nō queritur sed tenetur. Facessant igitur ingenia eloquentia cōtentiosa. ℣ Vox una sufficium est. ℟ Aut senes / sint / iuuenes / sint aut puerī /

tomant · nemo ē laudabilior / quā
qui ab omnibus lauderi pt / Quod
homes / tot proones / qui mecū pdi
cant / dum loquunt · Fuit ducdecim
annoz / martiriū ferisse traditur
Quo detestabilior crudelitas / que
nec minusculo pepcit etati / immo
magna tuis fidei / que erāt ab illa
fuerit testimoniū etate · Stut nc
in illo corpusculo vulneri locus /
et que nō habuit quo ferreū rea
peret / habuit in quo ferrū
vinceret · Ac astue etatis puelle ·
torues etiam vultus pauetū flec
nō possunt · z acu destricta solent
pmota flere qz vulnerā · Fuit q
crudelitas inpauida manu · Fuit
stridentiū grauiū / mobilis titubo /
cathenaz / nūc crudelio nucni
militis / totum offerre corpus
mori adhuc nesciā · sed parata /
ul' si ad aras muita raperetur
tendere xpō mō agnes manu ·
atqz in ipis sacrileguis foris tro
pheum dñi signare uictoris in
ferreatis colla manusqz miserere
nocibus · Sed nullius tā tenua
membra poterāt nec q mdudē
Nouū martiriū genus · Nondū
pdonea pene z tā matura uicto
rie tertāe difficilis · fuit etnai
Magistrum uirtutis implenit ·
que pruderāt uehebat etatis z
Non sit ad thalamū nupta ppe
ret · ut ad supplicij locum leta
successu gradu festina uirgo
pcessit · nō in torto treme tapud
tempta · sed xpō nō flosculus re
dimita sed moribus · Flere cūs
pā sinc fletu mirari plerq;
quod tā facile vite sue pdiri
quā nō dum hauserat iam si
pfumata donaret stupere uul
si qđ iam diuinitate testis ep
ifteret · que adhuc debuit sui
per etatem esse nō poss · Efficat
demqz ut ei deideo credere tu
de hōme adhuc nō crederet
qua dū ultra naturā ē de aut
tore nature ē · Quato tiore
egit carnifex ut timeret · q tis
blandiciis ut suaderet · q nto vo
to ut sibi adnuptias pruemet
At illa et het sponsi miuria ē
exspectāe placaturā · qui me
lior prece elegit accipret · Quid
pauisse moraris · Decrat corp
quod amāi pt oculis quibo no
lo · Stetit crauit terruit flet
Terreres trepidāe carnifex
quasi xpō addictus fuiss · tre
mere pausseri dextera pallere
ora alieno timetis pcusso cu
puella nō timezet suo · Hetus
igitur una historia duplex
martiriū · pudoris z religionis
z virgo pmansit · z martiriū
optimuit · Imitati nūc mtes
tatis amōe · z tu o sorror sanctā
ul' mutis tacita / morbo alicui
aliquid de virginitate detrahe
ne uelud mtransitu quasi pre
stricta videā que pnāpalis
ē uirtus · Non em nō laudabilis

virginitas quia ꝛ in martiribus
reputur. Sed quia ipa martyres
fuerat. Quis autē humano eam
posset ingenio comprehendē. q̄
per naturā suis meruisset legibꝫ
Aut quis naturali voce cōpletī
quod sup̄ ordinem nature sit ere
lo arcessiit quod imitaretur
in terras. De medio uidi ordi
que simt celo que sponsum sibi
fuerunt mundo. Per nubes aereas
Angelos sydera q̄ transgrediens
verbum dñi m ipō sinu patris
fuerit. ꝛ toto hausit pectore.
Iam quis tantū eum inuenit re
linquat bona. Unguentum effu
sum nomē tuū. ꝓpēa
adolescentule dilexerūt te. poste
mo non meū est illud q̄ nō
nubunt neq; nubunt. erunt sic
angeli in celo. Nemo ergo mireꝫ
si angelis comparatur. que angelo
dño copulantur. Evangelium
Simile est regnū celorum decē
virginibus. In natiuitate sancti
Vincentij Sermo bti Augustini
Vincenti martiris sancti
fortissima ꝛ gloriosissimi
passione celebrare solleps
mur mutati ꝛ nō segnes ꝑcipiē
vidimus animo ꝛ cogitatione con
spexim. quita ꝓtulerit. q audierit
que respondeit. ut quodāmodo
ante oculos nros mirabilem spec
taculum constitutus sit. undeq;
aquus. torqꝫ cruciatus. martyr
victus. undelatus. quietatusq;
certamen. ꝛ hinc emissum. inde
victoria. Certone personam tenui
artubus meis exarsit. Karitas
ossibus meis. Impleri ꝛ osculari
si fieri posset. dilamata tamen
membra uellemus. que tantis pe
nis sufficere mirabamur ꝛ explica
bili affectu. que curari nolebamus.
quia que curabant amabamus.
Quis enim nellz spectatem videre
tur sine ꝛ homine in corpus
humanū. humanitate amissa fugere.
que cerne libeat. ꝛc. Diuulsa
nos artus mathematice tormenti
nature figuret arte minutissima
tus excepta. ossa extendendo separa
rando nuduta. quis non auer
setur. quis nō exhorreatur. et
tamen hec omnia fedā ꝛ horrenda.
iustitia meis pulchra faciebat.
et ipsius pro fide pietate. pro
spe futuri seculi. p caritate xpi.
tam mirabilis fortitudo. tetrum ꝛ
funestum tormentoꝝ. ꝛ volnerū.
faciem. de colore gte ꝑsumebat.
Denigꝫ in eodem ipō primo spec
taculo. studia cum ꝑsecutore
diuissimo. Illum delectabat meas
pena. nos causa. illum q̄ pauc
bat nos quae pariebat. Illum
tristitia. nos uictus. illū uul
nera. nos corona. illum quod
in doloribo diutissime teneb.
nos quod doloribꝫ minime fra
gelerature. illum quod tribuat
in carne. nos permanebit in fide
tragꝫ illum. ubi sua pascebat
humanitas. ibi torquebā meis

ueritas. Nos autem horrenda quæ
uidemus ferramus. sed desine-
tem cum uidemus superemus. Ver-
me tamen ipse luctator mste ppō. aut
p scripm extitit victor. sed m illo
z per illum qui pre omnib⁹ exaltatus
ꝓbet auxilium. qui p omnib⁹ passꝰ
reliquid exemplū. Ille exhortatur
ad plm. Vocat ad pmiū. Sed ita
spectat certamē. ut et adiuuet la-
borante. Athlete suo ita prepa-
rat quod faciat. z ꝓmt quod adipiat.
ut etiam subuenat ne deficiat
Orat ergo simplicat qui vlt cer-
tāe simplicat. supance pmittet.
regnāe feliciter. Audiuimus aſſi-
dium loquentem z ꝓfecturis lingua
cōstringimbo. z veritatibus rēsponſo
mbo cōuincente. sed prius audi-
uimus dīm dicentem. Vos ei nos
estis qui loquimini. Sed spūs
patris vri. qui loquitur in uobis
ut per hoc z iste stipaut. Deo ad
uersus suos. quia in deo laudat
sermones suos. Noverat dicere.
In deo laudabo sermone. in deo
laudabo verbum. in deo speraboꝰ
non timebo quid mihi faciat homo.
Videmus martrē inmania tor-
menta. patientissime tollerāte. ſ
deo subuenēdo aia ejus. ab
ipō cui patientia eius. z ne hu-
na fragilitas p impatientia defi-
ciens. xpm negaret. z in gaudiū
sempiternū ueniret. Fiebat cui dicēt
deus meus eruc me. de manu
peccatoris. z de manu legis pter-
mittit z inimici qui tuos patria
mea. Si em significauit. qui ista
tantaut. quomō ꝓpiamus se
petere debeat ab inimico erui-
no utiq; nichil patiendo. sed ea
que patitur. patientissime susti-
nendo. Eruc me inquit de ma-
nu peccatoris. de manu legem
ptereuntis z inimici. Si autem
queris quomō se uelit erui. ite
de quod sequit. qm tues patria
mea. Ubi est ista pusillo. ubi est
ista confessio. ut qui gloriatur
in dno glorietur. Nemo utiq;
psumat de corde suo cum pfert
sermone. nemo de uiribus cum
sufferet temptatione. quia z ut
bona loquam. ab illo e mea supa.
z ut mala sufferamo ab ille est
mea patia. Verum est uelle. sed
no vocati erigim. ut uelimo.
Verum est petere. sed destimus
quod petamo. Verum e atque. ſ
quod attigimo si habemus. Verum
e hoc. sed quod habemo qđ no
attigimo. Ꝙmde qui glorietur
in dno glorietur. Dignus e mar-
tir vincentius a dno cōnat mq;
elegit z p sapientia. z p patiē
gloriari. Dignus sollepm cele
britate. Dignus etiā festiuitate.
pro qua adepscenda leue duxit
quicqđ inanissimo uidet terruit.
quicqđ carnifex crudelius iflixit.
Transactu est quippe qđ ptulit
no tristitiam e quod accepit. Cer-
te em sic uexata sunt membra
sancti uiscera cruciata tui crebra

et tam crudeliter repetita tormenta. Sic sic quę admodum facta sunt ipsa cęcam si fierent multo grauiora. nō sunt tamē condigne passiones hui⁹ temporis ad futuram gloriam quę reuelabitur in nobis. Item Sermo beati Augustini epi d eodem die

Mercedes si adhuc aliquid cruciatus audire. pro tanta quippe quę nobis modo lecta est martyrij passione. et superfluus est doctor. et fastidiosus auditor. Legebatur etenim modo nobis uidere ferrum. tortor crudelis. et martyr iustus. In cuius corpore pene uerbis exarato. ita tormenta defecerant. et adhuc membra diuidebant. Tot quanta miracula persistebat impietas. tot recreata. supplicijs non cedebat infirmitas. Agnoscitur optata diuinitas. Quando enim corruptibilis pulueris. tot tanta tormenta durarent. nisi in eo xpus habitaret. Ego certe dicam. pro tanto spectaculi quod meritis meis fecerit deitas exhibuit non commutarem uerbis auribus sermonem meum ut qd laudem dñi loquet⁹ os meum. In hijs ergo omnibus. ille agnoscendus. ille glorificandus. ille laudandus est qui et prima martyrę dedit fidem et in suprema passione uirtutem. Vultis nosse quia utrumque donatum est audite aptum paulum. Vobis inquit donatum est ergo non solum ut credatis in eum. uerum etiam ut patiamini pro eo. Accepit hoc utique uincendo accepit. ideo habebat. Si enim non accepisset quid haberet. Habebat infirmo fiducia. Habebat in passione tolerantia. Exemplum dñm xpm sues euangelio discipulos admonentem. retulit martyrum regem. cohortes suas armis spiritalibus munientem. bella monstrantem. adiutoria mittentem. pia pollicentem. premia polliscentem. Cui cum diceret discipulus suus. In hoc mundo pressuram habebitis. mox ut deterritos consolaretur adiecit. sed confidite quia ego uici mundum. Quid ergo miram⁹ fecisse hominem. si in illo uicit unicum. a quo victus est mundus. In hoc mundo pressuram habebit. et si premit non opprimit est si oppugnat non expugnat Femina autem mundus potuit membrum xpi. Blanditur enim ut decipiat. Terret ut frangat non timeat uoluntas propria. et non terret crudelitas aliena. Audistis auditus xpus obtinuit. et non uincitur propriam. Si consideret mixta passione humana uirtute fecit. incipit infidelitatis esse. si agnoscat diuina fuisse. agnoscat mirabilis esse. Tanta grassabat crudelitas in martyris corpore. et tota tranquillitas proferebatur uoce. tot penarum asperitas seuiebat in membris. et tota securitas sonabat in uerbis. Verum inmundum putaremus uincendo parcere. aliud loqui. aut certe aliud uincendo loquendo torqueri. Et ne fieri ita esset. peruersus ita est alius loquebatur. et permisit ei et hoc

testibus xpus. Audistis modo in
euangelio loquelutur. & dicebat
suis. quos ad hmoi certamina ppa
rabat. Volute pmeditari quomodo
aut quid loquamur. dabitur em vo
bis in illa hora quid loquamini. no
em vos estis qui loquimini. sed
spus patris mei. qui loquit in nob.
Caro em pacebatur spui loqbi
et loquete spu. no solu quia ebi
mpietas. sed etiam confortabatur
pietas. Furiore nobis martire
tormeta fiebant. multiplicia uul
nera. Quietate confessus no defe
cit pugnam sed arcus utebatur
Duta quod eum mouueret fla
ma no uideret. & tamq figuli
fornax. lutu molle sustinens
duram redderet eam. Poterat
martir me dice daciano. Tam no
uerat ignes tuos cab mea. qua
ecurrit uelud testa uetus mea.
qua ueraciter scriptu e. uasa
figuli probat fornax. & homes
iustos teptacio tribulacionis. pro
batus atq decoctus e illo igne
vimenaq. Dacianus uero arsit
& exuit. Si em no ardebat.
unde fumabat. Quid erat ibi
nascentis. Ergo martiri nedu
ifrigerat in corde habenti. fla
mas extrinsecus admonebat. sed
ipe faucibus fumoris attensus.
taq ebullamus intus ardebat
& habitatore suu diabolu itro
mittebat. Furiosas em. quas
audistis daciani voces. ptru
cis oculos et minacis vultus
turbulentos totus corpis mot
ille habitator eius interior se mo
nebat. per het signa uisibilia.
tamq p sui uasculi. quod imple
uerat cepantes emulas pdi
bat. Non tame ceuabat mecu
flamma. q tum illu uastabat
infamia. Sed iam frigi illa ora
transierat. & ira daciani. et pe
na martij. manet aute pena
daciani. corona uero martij. Denq
ut preter missis interi future
tribulacois similib. etia in hac mun
dana etate demonstremus. que
hodie legio. que p uitia trans
marina. quousq uel Romani
imperii. uel nome extenditur.
natale no gaudet celebrare mi
cenij. Cruus aute uel hodie no
men daciani audisset. nisi ista
passioe legisset. Quod uero tanta
cura seruauit dns sicut audis
martiris corpus. q̄d aliud de
monstrauit. nisi se gubernasse
uitaetem. quae no reliquid exa
minem. Uiuat ergo daciani vi
uens martius. Uiuat & mortu
us. Uiuens tormeta calcauit.
moriens maria transnauit. Et
ipe inter undas gubernauit.
tadauer extimetu. q mr uigilat
man aim dormiat fluctu. Non
flexit genua tortoris cor eius.
no merguit aqua maris corpo
eius. Et xpus omnib mchil e
eius nisi q prosit e in conspcu
dni mors sctor eius. In commu
nione sancti Paulli apti et mo
beati Augustini epistopi in

Hodie lectū de actibus apl̄oz
hec p̄mittata ē. ubi apl̄s
paulus ex p̄secutōe xp̄ia
nozz āmulator factus ē xp̄i. p̄
cucies eum z sanās. occidens et
viuificans. ostīsus ē gyrus a
lupis. ut faceret agnos de lupis.
Ista em̄ z iam in p̄figura ꝓphet
ta ē. cū Iacob patriarcha benedicet
filiis suis. p̄sentes tangēs futa
ꝓspiciens. p̄dixit eā. quos i
paulo conuertit. Erat hic paulꝰ.
sicut ipe testatur de tribu beniā
min. Cum aut̄ Iacob benediceꝝ
filos suos uenisset ad benedicendū
beniamin. ait de illo. Beniamin
lupus rapax. Quid ergo. lupꝰ
rapax semper. Absit. Sed quid.
Mane rapiet p̄dā ad uesp̄am
diuidet esas. Hoc mystꝫ paulo
completum ē. qm̄ z de illo dictum
erat. Iam si placet audiamꝰ illū
mane rapientē. z ad uesp̄z esas
diuidentē. Mane et uesperum
sic posita sunt. ac si diceret p̄
posteā. Sic ergo accipiamus prius
raptor. postea diuidet esas. Atte
dite raptorē. Saulus. q̄uid accep
tis lr̄is a p̄ncipibus sacerdotū.
ibat ut ubicūq; inuenret dei sa
ctōes attraheret z adduceret.
utiq; p̄mendos. ibat sp̄irans
z anhelans cedes. Hic est mane
rapiens. Iam z quando lapida
tus ē stephanus ꝓthomartir
p̄nouē xp̄i. euidenter erat. et
saulus. z sic aderat lapidātibꝰ
ut no ei sufficeret si tantū suis ma
nibꝰ lapidaret. ut ei essꝫ i omn
lapidantiū manibus. ipe omniū
uestimenta seruabat. magis seuiēs
oīb; admōndo. qua suis manibus
lapidando. Audiuimꝰ mane rapiet
uideamus ad uesp̄rum diuidet spo
lia. Voce xp̄i de celo prostratus
et attonitus desiꝰ medicinam
seruendi recēdit in fidē sua. p̄us
p̄sternendus postea erigendus.
p̄mus p̄uocandus postea sanandus
Non ei m̄ illo postea xp̄us uiuēt.
nisi occideretur in eo. quod male
antea uixisset. Quid ergo p̄secutꝰ
audit. Saule saule quid me p̄
sequeris. Durū ē tibi stimulum
dei calcitrare. Et ille quis es dñe
Et ego dñs. Ego sū ihūs
nazarenus quē tu p̄sequeris. ex
breuis adhuc materia positus. ia
raptor m celo clamat. z nō dicebat.
quid p̄sequeris fideles meos.
sed quid me p̄sequeris. Et ille.
Quid me iubes facē. Iam pa
ratus se ad obediendum. qui p̄
secutus ad p̄sequendum. ia for
matus ex p̄secutōe p̄dicatōe. ex
lupo ouis. ex hoste mihi. Au
dit quid facere debeat ceteris fr̄ib;
Sane ut mysteriū luce fulgeret
tor eius. exterior lux ad tempus
subtracta est persecutōi. ut red
deretur p̄dicatori. Et eo tamē
tpe quo cecā no videbat. ihm
xp̄m uidebat. Et ita p̄ eius
cecitate informabā mysticum ce
decim. qua qui credit in xp̄m
xp̄m mutuei debz. ceteris nec nata
computāe. creatura uilescat ut
creatore diligat. Videamus
ergo. Adductus ē ad damascū

z dnamas mꝑratur ouis. Ecce
lupus rapax adducitur ad ouē
sequendam nō rapiendam. Sed
ne repentinū ouis expauescēt
lupum. Ipse pastor de celo q̄ oīa
fugabat nutrauit lupū ueturū
ouī. sed non seruaturum. Et
tamē tam dnamis fama lupū
illum p̄tesserat ut nō posset
ouis audito eius nomine nō con
turbari. Nam cum dūs ihūs
eidem dnamie mutasset saulum
p̄misse iam ut crederet. z ad eum
dnamias ire & bruisse. ait dnami
as. Dne audiui de isto homine
quod multa mala q̄ratus sit sanc
tis tuis. z hic litas accepit a pn̄
cipibus sacerdotū ut ubiq; nue
rit tui nomē sectatores p̄hibeat
Dns autē ad illum. Vade. ego
ostendam ei q̄nta illum oporteat
pati pro nomine meo. Magna
res q̄ritur. lupo sentia medi
tatur. Lupus ad ouē captiuus
deducat. Tanta eū p̄tesse
rat fama lupi raptoris ut ei
nomē audito tremeret ouis
etiā sub manu pastoris. Cohor
tatur ne iam putet se securam
ne timeat timere. z agno pro
ouibus mortuo sit ouis secura
de lupo. Ego inquit illi ostēdā
quē illum oporteat pati p nomine
meo. Vbi terror ibi salus. qui
fugabat p̄ xpi nomē p̄mittit
pati p xpi nomē. O sentia
misericordie. Vides illud ꝑdē
secerim sectatorē. & nō pertinā
cuerat̄q; nō ecclesiarū. xpus
dicebat. ego illi ostendam que
illum oporteat pati pro nomine
meo. Sed quo fine. Ipm qui
paraturus audire. Nō sunt
condigne passiones huius tpis
ad futuram gl̄iam que reuelabi
tur in nobis. Ac si dicat. Sentat
mundus. fremat mundus. insepet
lugubris torqueat armis quidq;
p̄ furiat. quid faciet ad id quod
accepturi sumus. Appendo q̄ para
re tont id quod patior spero.
hoc sentio illud credo. Et tam
plus est quod credo. quā quod
sentio. Quidq; ergo sentit p
nomē xp̄i si pt tollat illum tolle
rabile est si non pt tum mi
grare hinc faciat. nō detinent si
accelerat. Quid accelerat. Ipm
p̄mit. ipsam dilectionē. qui tam de
mit sine fine est. Opus ad finē
mereres sine fine. Quam z opans
defecerat mina nisi attenderet
quid acceptura esset. Cum eā
attendetis. qua sub acceptura
omnia tibi erunt vilia. que pate
ris. nec digna est tribulatio p̄ quibus
illud accipias. miraberis tantū
dari pro tantillo labore. Via una
xp̄us est. xpm attendite. pati
uerunt sed glorificati contempse
runt etiam exultauerunt. mori sed
etiā resurgere. Ista cogitantes
facile hinc nō desperemus. qua
z si peccatores sumus. magnum mal
cum habemus. Non uenit nos
vocare iustos. sed peccatores

ad penitentia. Vtilitas ei rei geste
hmg hec est. Aptus ppe comederunt
m eptis suis. Dicat em ad hoc sibi
vema dicam om pretez fuez. ut
nemo de se desperet si fuit mag
me prius mnolutg z magnis sce
leribo rectitus. qi vema non sit
accepturo. si conuersus fuit ad
eum. qui pendeb m cruce. pro
psecutoribg orauit dicens. Pr
ignosce illis qua nesciut quid
faciut. Fuctus ille ex psecutore
pdicator. z doctor gentiu. qui
prius fuit mquid blasphemg et
psecutor. z miloquus. sz miserat
dia conspectug sum. Hec misei
cordie dona fuerit non debita.
meritor. Vt ergo eum dns sic
uocaret que mita eius preesset
Non dico quid proesserat dnadu
sed quid no dimadum. Cerue
psecutore. scrat paulus pdicatore
Cerue fores cui pena debebatur
corona dabat. Qui mgp fuit blas
phemus z persecutor z miloquus
Vides mitum. pena debebatur
Ergo pena no reddit. mpsecutor
diam ppena consequit. Quia
em salu efficiu. a prius malis m
quibg exercetamo largiente npo
dno mo. qui vi. z r. ms. s. ame

Item de eod S. beati Maximi epi

Paulus Judeus. qui exspe
tabat. ut paulus fiet
xpianus dum psequit. q erat
futurus merut ut esset aptus
Hic ergo a seniorib suis mittit
ad eum. quo erat pena saluado
mittit excrtandus. Erat ergo
ut videret viam veram. que no
fallit oculos. sed dirigit gressus
Cecatur carne. illuminatur mente
ut oculi cordis illuminarent et
carnis. Paulus ergo ut que
psequebat paulus. recedet pau
lus. Mutebatur mse. ut que
ret se. excalbat secum viator
ignarq. z no se inuenebat q
via in serpo ppederat. Ideo au
diunt vocem dicente sibi. Saul
me psequeris. Id e saule. quid
psequeris paulum. Meus e
em que tecum hes z no vides.
quia octos habes fidetes non
videntes. Hoc est no credis tui
creditore es. z psequeris que
ens postmodu predicatiuo. Cor
rige itaq; corrige pedes tuos
ab itmeribg saulo. ut inuemas
fidem p paulo. Exue paule tu
nica cecitatis z stolam tandem
indue saluatoris. q dic quod
es ut possis esse quod no es. No
e em pena cecitas tua. sed ceci
tatis est causa. Ostendere em
tibi volui in carne quid habes
in corde. ut quod no videbas vi
deas. ne similis esses illis qui
oculos habent z non vident
aures habent z no audiunt
Dustinebam te emulatore legis
ut in fatuis ac mediocrib Sy
nagoge seniorib armaretis
Ideo utilitate tua ostendere tuo
lui fluctuatem. ut admittes
tom amplius certame. Recedat g
ai supflua eptis saulus ut se
but ecclesijs necessarias eptas

paulus · Redeat ad ecclesiasticas tentationes · saulus ut profiaat credentibus lumen pauli · Vade saule · vide paule · vade ad anamam papulum meum ubi reddas que debes aptius · Vade quid cessas reddere · quod necesse est pena tua persequi · Vade ad anamam ubi habes fontem · ubi delectationem · Et ideo saule tua vide as viam ut ad priam celeste paulus perducas · Ubi es vanitas q me persequebaris · ut teneas multitudinem meum · Ecce dissat me qui me nesciebat · ecce amat qui nescies odierat · Hic uas electionis · qui fugiat armaturam iniquitatis Ecce · siloa est · Saule leua oculos tuos · ecce fons · paule repara oculos tuos · Tu saule lauat lutum · Tu paule vide xpm · Ambo lauate · ambo videte · ut et tu saule videas · quia es multo · et tu paule · quia regnas in xpo · Nunc quid uos interrogate remotos saulum cecitas caligines ire · quis eum fecerat paulum lumine sui · Quis te fecit paulum · Quis me fecit paulum · Vultis audire · Homo qui dicitur xpus · Quomodo te fecit · Lutum fecit · Quid est lutum Mediatorem carnis · quia inde oculos meos unxit · et dixit mihi Vade ad siloam natatoriam et lauat et vides · Fui et laui et video · Sed quid timeam · Et me fecit ipse me refecit · Unde fecit · inde creauit · Unde peccauit inde mundauit · Ergo veni paule et cerne saulum · quia non est longe ut inuenire mereatis pectorum · Veni tanquit te anamas et iam non timeat xpianus lupus sed trifices iudeos aptius · Tange anama saulum et da nobis paulum · expelle persecutorem · et mitte predicatorem / in quo non timeat agmen sed gaudeant oues xpi · Tange lupum qui rapiebat xpo · ut pascat oues cum petro · ut qui polebat crudelis perdere dissat clemeter acquirere · Computet luarius · dupna que fecat non mala sua · Mitte uas mitem · quod erat ex omni parte constitutio · decreta figuli redeat reformato · qui fuit mitis constitutus · Sed dutus qui peccauit · qui persecutor agebat · quando in malis suis in alieno bono gaudebat · quo spiritum nomen sui mutauerunt occulto · quando suauere voluit cecidit in mitis popi · Fugiat fugatare · timeat persecutor amet que timebamus · ut doctorem pacis teneamus · Naufragetur tedatur flagellet verberetur ut per penas carnis meatur stam crucis · Venite · videte dudue qui habitatis terra in loco stantiam cruce ee paulum in ciuitate letanciam · Videte opa dei · paulu timore papule · spoz ta fugitiui de forme · deponi p mutz predicatore xpi que oderat mut lupu iudeoz oue xpianoz

hedē de synagogis ejicere · etiā
agnes efficē · psuadere carnsfi
pietatē · noxio vēnā pollucri ·
miti paganā · gentili gratiā · Judeo
concordia · Videte ccdi pro xpō
2 nō defuere mxpō · Ceditur et
preditur · ut luxuriē necessaria ·
pena conquirat · Naufragat
2 ut portus est · eget 2 pastu ·
Egrotat 2 sanat · Ecce qi pctōr
liberat peccatores · Morsu eni
vipio pctōr iudicabat · cum pro
patribus moriēdū · Sed nisi ei
serpens momordisset manū · nō
imponet manū · Sed nūc inter
paulū 2 petrū subiectū videte dy
abolum · videte 2 coronā mūdi
sub pedibus petri · iqua gloriabā
paulus · qñ · nesciebatur paulus
qua debeba illi ad collegiū petro
nō merito debiti · sed gratiā ihu xpō
sme qua missus ordinerat · trucī
dat · perdebat · nunc ucō reducit ·
soluit · acquirit · quibo apiat
petrus · sū sapiat xpūs gauda
at paulus

In purificatōe ste Marie virginis s. b. augustini epi

Exultent virgines virgo
peperit xpm Nichil mea
quod uouit putet extimatum ·
masit virgo p̄ partū · Exultet
vidue nsīmtē xpm vidua dimā
cognouit · Exultet q̄ugate · nas
cituz xpm nupta ptēsumut · Nullo
gradus pter missus ē · de quo nō
habēt testimoniū salus omniū ·
Nunq̄ cm sole virgines ad regnū
celoruū puenit · puenit 2 vidue
Sancta anima adnegmitate sua
septē annis vixerat cum viro
suo · Quo defuncto usq; ad se
mlē etatē puenerat 2 senectute
sancta exspectabat nsīmā sal
uatoris · ut parui uideret ano
sā · parui cognosceret · anicula
mtratem īnuidū saluatore vide
ret utuā · Et īmasculino ymē .z.
teia illa gnā admendata sunt
Ipē xpūs puer natus ē · exultet
puer q̄tmeritō uouetes puero ·
Ipē uero integritatē puerilē
consecranit · qui sue mēd · fecū
ditatē attulit · virginitatē nō
abstulit · Symeon ille senex
diu uixerat cuius etas compa
rāme · 2 audierat exspensum
quod nō esset visurus mortem
nisi vidisset xpm Intelligite
fres · quantū desiderū ha
bebant antiqui sti vidē xpm
Videbant illum venturū esse
et omēs qui tupiebant dicebat
O si hūc meruemat illa natitas ·
o si quod credo nsīptuis dei · ui
deam octus meis · Et ut nouit .3.
quatum desiderū habebat sti ·
qui de sīptuis nouerant vir
ginē pariturā · sicut audistis
tum ysaias legeret 2 Ecce virgo
in utero ~~concipiet~~ accipiet 2 pa
et filium 2 uocabis nomē eius
emmanuel · Emmanuel quid sit
quid sit ewāgelū nobis apiat
dicēs quod mīpretā nobiscum

deus Non tibi ergo sit quecuq; infidelis anima. non tibi videatur impossibile. ut virgo pareret. Virgo pareret pmaneret. Intelligite natiuitatem & nō miremini virginis partum. Vt ergo nouerus antiquos patres & iustos optasse uidere quod contigit hunc senem Symeonem dns ihus xpus ad discipulos loquens ait. Multi iusti & pphe voluerūt videre que uos videtis & nō viderunt et audire que audistis & non audierunt. Multi senes iste fuit ad audiendū serus sed ad uidendū maturus. Non expectauit ut xpm videret lege latorem qui natus infantē. Et hoc illi cōtigit. Erat ei reuelatum & desiderata & suspirata & diuina contingere oculis suis. Et pro desiderio suo accepit responsū quod nō gustaret mortē nisi videret xpm dm. Festabat enim mala mater eius infantē vidit ille & agnouit; vbi nouerat quod agnouit. Intus est reuelatus. qui foris & natus vidit & agnouit. Agnouit Symeon infantē tacentē & audiuit iudei iuuenē maculā fatentē. Cum ergo agnouisset accepit eum in ulnas suas & hoc est in brachia sua amplexatus & eum benedixit a quo portabat. Ipse & eum xpus sapientia dei attingens a fine usq; ad finē fortiter et disponens omnia suauiter quantus ibi erat. & qua magnus qua parvus factus erat parvus factus parvos quærebat. Id est

.4.

.5.

.1.

Quando veniet. et quis manifestetur. Cū videbo. Putas me hic inuenies. Putas isti oculi videbūt per quos tot dies oculi veteres labūtur. Dicebat ista ad oratorium ombg suos

puos quærebat. Non superbos. sed humiles collegerat. In presepe dicitur est poni ut esse putet tabernaculum inuentor. Accepit ergo eu Symeon in brachia sua et dixit. Nunc dimittis seruū tuū dne in pace. Dimittis in pace. quia video pace Quare ergo dimittis in pace. Quia viderunt oculi mei salutare tuū. Salutare dei dominū ihūm xpum. In natiuitate diem ex die saluatore eius habet ergo puer puerum xpm. sancti senes senem Symeonem. Si aut queritis ut et ego iungatur aliquis ut testimonium phibeat & zacharia sedente. In manus suas Symeon infantē accepit sed maiestatem matris agnouit. Nemo optinuit natum. si uult esse renatus. Ad illum timuit propter nos nasci. Ad nos time at in illo renasci. qui uenit huic mundū pitorum saluos facere ihs xpus dns nr. Cui est gla & potestas in secula seculorum Amen Item de eode

.6.

Sermo bti Ambrosii epi

Et ecce homo erat in hrlm cui nomē Symeon. & hō iste iustus & timoratus. exspectans consolationem. Non solum ab angelis & pphis & pastoribus & pene nato sed & a senioribus & iustis generatus dm accepit testimonium. Omnis etas & uetus seruus euentorum in macula fidem astruit. Virgo generat sterilis parit mutus loquitur elizabeth pphetizat. Magnus

adrat. utero clausus exultat.
Vidua constituitur. iustus exspectat. Et bene iustus. qui no[n] sua
sed ppli gram requirebat. a pri[n]
pio corpore vinculis fragilitat[is]
absolui. sed exspectans videre
promissum. Debebat enim. qua bti
oculi. qui viderent. Nunc mquid
dimittis seruu[m] tuu[m]. Videre usu
uelut corpore tarde molus ido
sum uelle desolui. ut morior
esse cum xpo. Desolui enim esse
cum xpo multo melius. Sed qui
uolt dimitti venat ad templum.
venat in relm. exspectet xpm
dn[m]. Arripiat et manibo uerbum
dn[m]. complectatur uelud quibo[dam]
fidei sue brachijs. tunc dimitte[re]
ut videat mortē. qua viderit
vitam. Videt uberem in omi[bus]
gram dn[m] generatōes mfusa
et ppheciam mtredulis negatum
ee no[n] iustis. Stre et symeō pphe
tizat in ruina et resurrectōne
plu[rim]or uemisse omm ihm xm
ut ustor. in quor qp merita dis
cernat. et pro mor qualitate
fructor. Judex uerus et iustus
aut supplicia dēnat aut prmia
Et tuam ipius aiam ptransibit
gladius ut reuelent ex multis
cordibus cogitatōes. Nec tra
net hystoria docet ex hac vita
maria corporalis meatu passione
migsse. Non em anima et corpo
materiali gladio trans[f]ixa[re]tur
et ideo prudenta[m] mauit hanc
ignaram mysterij celestis offendi

Vium etem verbum dei et validu
et acutum omi gladio acutissio
penetrans usq; ad divisionē aie
et spūs artuūq; et medullar co
gitatōes cordis et secreta secuti
mor. quia nudamētu. et apta
sunt omnia dei filio. que ostat
secreta no[n] fallunt. pphetauit utiq;
firmet. pphetauerat copulata
coniugio. pphetauerat uirgo. debuit
etiam vidua ne quat aut pfectio
deesse aut sexus Et ideo anna
et stipendijs viduitatis et molly
talis induit ut diuina plana
fuisse credatur. que receptor
uemisse omm mitaret. Cuo mita
tum alibi destrapserm[on] ai vidi
as hortaremur hor loco qm ad
alia properam[us] no[n] putamo utenda. Non otiose tame[n] animos
octogima quatuor viduitatis
eius expressit. quia et septem
duodenas et due quadragesie
sacrum uident[ur] mimer designe
Illo tp. postq; Secdm legem
mpleti sunt dies purgatōis
eius secdm legem mosi tulerūt
illum relm ut sisterent eu dn[o]
sicut scriptum est in lege dn[i]
Et helig Dnē bene bede pbri

Sollempnitate nobis hodi
erne celebritatis. qp qua
dragesimo dnice nativita
tis die debitis uenerand[e] offlos
maxime eiusdem dn[i] saluatoris
nri, simul et inter merare gemu[s]
eius hostiatē dedicata, fac eua
gelij lectio designat exponere cor
qui legi nichil debebant splendo

se legalibus ꝙ omiā subduxisse dēc̄tis. Sicut em̄ modo cum legeret
audiuimꝰ. ꝓ Postquā impleti sūt
dies purgationis eius videlicet
matris illius sc̄dm legem moysi
tulerunt illum in templum. ut sisterent eum dño. sicut scriptum
est in lege dñi. quia omne mas
culinum adaperiens uuluā scō
dño vocabitur. ꝓ Precepit namq;
lex ut mulier que suscepto semē
peperisset filiū imunda esset septem
diebus. et in die octauo circumci
deret infantulū. nomenq; aptaret
Deinde etiā alios triginta tres
dies ab ingressu templi. ac vi
thoro abstineret. donec quadra
gesimo natiuitatis die filiū ei
hostiā ad templū dñi deferret
primogenitū aut omne masculi
ni sexus. sanctū dño vocari. atq;
ideo munda quoq; offerri deg. i
munda autē mundis mutuū ut
ocudi. et hominis primogenitū
quoq; siclis argenti debere re
dimi. Si autem femina pepe
rerit mulier. immunda fieri iussa est
quatuordecim diebus. et sexagināta
et sex diebus aliis a templi ingressu
sui suspendi. donec octogesimo
natiuitatis die que dies purga
tionis vocabat illo se suaq; sobo
lem hostiis sanctificatura veniret
Ac si dicat ad thoream vrei libera
tionem deberet. Intueamur pietatis
tam diligentiaꝫ viri legis q̄ pro
simumq; et videbimus aptissime ꝙ
beatissima dei genitrix et perpetua
virgo maria simul cū filio quē
genuit ab omni iuris legis subiec
tione liberrima. Cum em̄ dicat
lex. mulierē que susceptoꝫ se
mine peperisse immundam decer
nit et longa tempa simul cū pue
rula genuisse oblatus. putamus
debere mundari. patet profecto
quia illam que sine coitus
susceptione seminis virgo pepe
rit una cum filio qui natus est ei
neq; immundam detrahit. nam et
hostias salutares doceat esse
mundandi. Sed sicut dñs ac sal
uator mē qui diuinitatē legē
dedit apparens in homine fieri
voluit subiacere. ut eos qui sub le
ge erant redimeret. ut adoptio
nem filiorū perciperemus. Ita etiam
beata genitrix illius que singulari
priuilegio sup̄ legem fuit. ꝙ osten
dendo tamē humilitatis exemplo
legalibus subdi nō renuit institu
tis. iuxta illud viri sapientis.
Quanto magnus es humiliare
in omnibus. Et ut doceat nos hos
tias scdm quod dictū est in lege dñi
pro turture. aut duos pullos
columbarū. hostia hec paupe
rum erat. ꝙ Precepit quippe dñs i
lege. ut qui possunt agnū p
agno filio et filia simul et turtu
rem siue columbā offerrent
Qui uero nō sufficeret ad offeri
dum agnū duos cum turtures
et duos columbe pullos offerret
Lege dñs mē ꝙ omnia iuxta
salutis nō solum homo fieri

cum esse deus · sed etiã cum diuer
esse pauper factus dignatus est p nob
ut nos sua paupertate simul z humi
tate z diuitiaz z diuinitatis
sue ditaret ee participes · Sed
libz paulisper mtuere tue hee
marme uolugres mhostia om
iuberet offerri · Ita et Abraha
patriarcha tanto quue lege tempoe ·
has mholocaustu dñi legitur ob
tulisse · z mplerisq; legis termo
nis qui mundus esse · p has ai
bebatur imundi fieri · Columba ergo
simplicitate maxime · turture medi
tat castitate · qua z columba sim
plicitatis et castitatis amator est
turtur · Ita ut si quinge casu pdide
rit · nõ aliam ultra querẽ curet ·
Vnde mlaudibz etiã loquit dns ·
Pulchre sunt gene tue sicut tur
turis · Et iterz · Ecce tu pulchra
es amica mea ecce tu pulchr oculi
tui columbaz · Genas quippe
utr turturis hz · que ab omi i
pudicaae pestẽ tristã se custodit
et immunẽ · Oculos hz celibatu
que nulli nocẽ desiderat · z etia
finitos simplici amorẽ contuet ·
Sed utiq; anis meditatu · qz gemi
tum pro cantu edere soler · significat
m hoc seculo designat ploratu
de quo oms memorat dicens ·
Amẽ amẽ dico vobis · quia plo
rabitis z flebitis uos · mundus
autẽ gaudebit · uos autẽ cotris
tabimini · Sed tristicia vra uertetur
in gaudium · Et iterum beati
lugentes · qm ipi consolabim ·
Merito ergo turtur z columba
dño offerunt m hostia qz mmu
simplex z pudica fidelium ousatio
gratum et illi sacrificii ustrue
qã qui laborat in gemitu suo · q
lacrimis stratum suu singulas p
noctes ablauit acceptissima dño
pressus victima mactat · Cum
vero utraq; anis ista preter con
suetudinẽ gemendi · pntes simul
luctus z desideria supna desiderz ·
Hoc tamẽ differunt · quod tur
tur solitarius · columba aute
gregatim gemere consuescit · z
ob id iste secretas oro mi lacrimas
illa publicas etiã frequentio ostendit ·
Gene autẽ puer ihus
p mo circumcidit ar si mtpose
debus dñice cruoris tam hostia
de fertur · qua z ipe iam inuetis
prius omnẽ carnis corruptiõez
moriẽdo ac resurgendo calcauit
Ar deinde mtpositus diebo cum
ipa carne iam immortali · qp pro
mra salute hostia deo fecerat
ad gaudia supne ciuitat ascẽ
dit · Et omnisquisq; nom · p
aq' baptismi a peccatis omnibus
quasi uera circumcisõe purgat
Ar sic pfruente gra nouo tuas
ad altare stm salutat hostia do
mimi corporis · z sanguinis ingre
crandus ingreditur · Ita z ipa
singulariter simplex z casta mes
salutaris hodiernas · que oblata
e pri pro nobis · nõ m abgrue
p immolatam columbe sue
turturis pt singulariter expmi
Sed et oms in fine mundi etiã
pmo comunem resurrectiõe auctu

terrene labem mortalitatis z corrup
cois qeuet. At demceps i regnū
celestis ierlm bonoz victimis opm
dnō cōmendata trāsferetur.
Quod aute symeon z anna p
uente udelicet etatis unc z femā
deuotis cōfessionū officijs dm
que corpe parui inuet. Sed
magnus diuinitate mtellugut
exripuit illa pfecto ppli iudeoz
synagoga figurate denutuit
que longa m tenebrosis eius
exspectacōe fatigata. ptinus illum
mor ut audiuit adiuenit z prec
ulms accōnū. z fidei non ficte uo
tibus exaltāe ac magnificāe stu
duit acclamās illi z dicēs. Dnūge
me ueritate tua. z doce me. qa
tu es deus salutaris meq z susti
mi tō die. Sed z hoc dicendum.
qua merito uteraq; sexus ei ft
tulabundus obtulerit. qui ut
usq; redēptor apparebat. Mag
sane metu fides mei audienda
sunt verba. quibo idem sym eo
de dnō pphetizans mozt eius
allequitur. Ecce positus e hic
i ruinā. z i resurrectōne multoz
m isrl et m signū cui ptradic
et tuā ipius quā ptransibit
gladius. ut reuelent ex mult
cordibus cogitacoes. Desidera
ter namq; multū auditur quod
positus dicatur dns i resurrec
tōne multoz. quia sicut i adā
omes morimur. ita et m xpo
omes vivificabimur. qua z
ipe dicit. Ego sum resurrectio
et vita. qui credit in me etiam
si mortuus fuit uiuet. Et oīs
qui viuit z credit in me non
morietur in eternū. Sed nō in
nus terribiliter sonat. quod
p̄mittit. Ecce hic positus est
in ruinā. Infelix namq; ruit
est. qui agnita resurrectois
gra deserens cadit. qui visa
luce veritatis ignorabo per
tatoz nebulis obtectat. Vnde
cauendum nobis sūmoze est
ut recta que cognouimo opi
do semp excecet meminerimo
ne de nobis dicat illud Apli pe
tri. Melius erat eis viam
veritatis nō agnoscere. qp po
agnitōne retrorsum conuerti
ab eo quod traditū e illis. hoc
est sancta mādata. Et in signū
cui contradict signo dominice
crucis multi sepe indeoz exti
multi gentiliū. nil
ti quod est grauius falsi fides
hoc interius pfessionis supplī
cio secunt. Et in ueritate pe
pue actionis minime pscant
dicentes se nosse deū. factis
aute negantes. z tuam ipius
animā ptransibit gladius. Gla
dium appellat affectū dominice
passionis. z mortis qn cruce.
qui marie animā ptransiuit.
Et tua nō sine acerbo dolore
potuit crucifixum moriente
vide. que licet resurrectura a
morte cū deum nullatenus ambi
gebat. quasi sua tamē e carne

precatum. mori pauida dolebat
Vt reuelentur ex multis cordibꝫ
cogitationes. ante natiuitatẽ
dñicam. Relate erant cogitatio
nes multorꝫ. nec late patebat
quis ethoꝛ amoꝛ flagraret qꝫ
celestibꝫ bonis tpalia mete pferet. Sed nato celi rege mtem
confestim pius quisq; gaudebat
Herodes aute turbat̃ ẽ z omis
ierosolima cum illo. pdicte
z miracula facte oms turbe
z timebant z glorificabant
deum nr̃m. polquãm aute et
scribe. dicta ac facta eius salu
tatia tepido ore carpebant.
passe mentis impij letitia leti
tia stulta pij tristitia iusta re
plebuntur. Sed resurgente a
mortuis z astendente mundum
hoꝛ letitia merore illoꝛ est
mestitia gaudio mutata permi
Quãꝫ uãe ꝓpitiam beati fr̃m eo
mis apparente mentes dñi
reuelate sunt ex multis cordi
bus cogitationes. Non het aute
disparum reuelatiõ cogitationꝫ
tũ solum acta m Iudea. z non
etiam nũc apud nos credenda
ẽ actibꝰ. Et nũc em domino
appte reuelant̃ ex multis
cordibus cogitationes. cũ lecto.
tũ predicto uerbo salutis alij
audietiũ libent̃ assultat gaude
tes pfectis actu que auditu didi
cerunt. Alij fastidietes. que
audiũt nõ ꝯ agendo patrare

Sed ipsis pocius insultando nitu
tur contraire. Vnde optet fieꝛ
ut quotiens verbum doctrine
celestis aliquid contrii. a dur
auditoribus pati sensermus inji
temur tristitia cordis eoꝝ. q
passim mentes. dei uerbi
digno dolore compassionis tene
rent. Quotiens uero idem
verbum in auditoꝛ fidelium
mente p dilectionem resurgere
atq; ad gtiam conditoris nri
plena opa pficere nouerimus
Gaudeamꝰ cum eis. qui xpm
resurrexisse a mortuis. atq;
ad celos astendere uotis pfice
re fidelibꝰ. Tame qm cristas
simplices z gemebimdas aues
dño offerri consuemisse cognoscimꝰ. quibus mã sobrietas
simplicitas z compunctio cordis
auctori nro semp offerendi sacrifitie oportet omnibꝰ diligẽter
qua nõ fraustra dño tũ tubes
aut duo pulli columbe. z vnꝰ
ex ipsis pro pctõ. alter in holocaustum offerri debere ꝓpitiꝰ
Duo sunt genera ꝓpitiationis
quibꝰ semetipsos. dño fideles
in area cordis pmmolat. quia
mimꝝ sicut ex patre dãs ac
primo dñs faciens aiã. p timoꝛ
oprimit z. poꝛea amoꝛ. premit
eum se se in lacrimis afficit. qꝝ
dum malorꝝ suoꝝ recolit pro
ipsis ꝓpeti eterna supplicia pti
mescit. quod z vnꝰ turturem
siue pullum pro pctõ offerre
Ac dum longa fuerit meroꝛis

anxietate formido consumpta gau
dium de psumptione uenie gran
tas nascitur. z in amore celestiu
gaudior animo inflamat. Et
qui prius flebat ne ducetur ad
supplicia. postmodu flere amaris
sime incipit. quia differt a reg
quod est maltō tuetur sue.
pullo columbino holocaustum
facē. Holocaustum naq; totum
incensum dicit. Et holocaustu
se ipē dnō facit. qui spretis sibi
ciemis. solo supne beatitudinis
desiderio estuare. solam hāt
p luctum ac lacrimas quereree
dulte hz. Contemplat etem
mens. qui sint illi angelor chori
que sola sanctis beator spūum.
que maiestas etne visionis di
Et amplius plangit. quia a bonis
phemibus de est. qm flebat p
cium malla etna metuebat. Utiq;
aute mee oppugnatoris hostia g
tanē atque dignetur. Qui z p
pcō lugentibus atq; afflictis
clementer etnita dmittit. et
pro mgressu vite celestis tota
metus mtentione feruentes et
ne sue visionis luce refiat.
ihs xpūs dns mr. Qui vivit
z regn. cū pēmbmitate s. s. de
per omnia secula seculor. Amen

in cathedra sci petri S. Augo. epi

Institutū sollempnitatis hodierne
a temporibus nris cathedre nom
accepit. Ideo quo primo Apl
petrus hodie cathedrat sedē susti
pe reperatur. Recte ergo etne
natalem sedis illius colunt quam
Aplus pro etnar salute susceptit di
cente xpō. Tu es petrus. z super
hanc petrā edificabo ecclam meā.
Petrum utiq; fundamtū ecclie
dns nominauit. Et ideo digne
fundamētum ecclie colit. sine qō
ecclastica edificij altitudo consurgit
Unde eduemur psalmus qui ludis
e dicit. Exaltent cum in ecclia
plebis. Et reliqua. Bene ei deo
exaltari in ecclia precipit. quia dig
nū est. ut fundamētū hoc i ecclia
honoretur. per quod ad celum ascē
ditur. Quod natalis ergo cathe
dre hodie colitur. sacerdotale hono
ratur officiū. Sibi nāq; ecclie prestat
quia tanto necesse e. plus habet
ecclie dignitatis. quanto sacerdotale
officium plus honoris. Sed am
sollempnitate hanc merito religio
sa obseruand introduxerit. mirer
tur apud quosdam infideles. hodie
tam pricosus error inuenit. ut
sup tumulos defunctor. cibos z
vina referant. quasi expresse cor
poribus anime. carnales cibos
requirant. Expulsus em z refici
nes. cauo tactu repulit. Spūs em
z anima. hmōi no indiget. Nunc
aliquis caris suis dicat. quid ipē
demonet. quod prestat uenire
deputat pietati. Cessate ergo
fres. ab hoc gentili infidelitate
errore. Anime em fidē. que nīs
seculo. aut per vite innocentia
pure sunt. aut penitentie fructu
fronte purgate. a saluatore mō
repiunet. z cum fide credende fuit

secundum apli dictum / Cupio dissolui et esse cum xpo · Animie ergo fratres paretumq; mee / minime cibis carnalibus delectari. Offendi hys magis possunt / qui delectati cum illis in sacris sedibus manent / nos eas intra ee credatis · Cessate ab hys erroribus / et stat scriptum e / que sursum sunt sapite · no que sunt sup terram / ut superstitiones fidei mee extras / repudiantes · Dum ea que deo placita sunt facitis / etiam nos cum xpo dno regnare esse possitis / quod ipe prestare dignet qui vivit et regnat deus p omnia secula seculorum Amen.

Sermo de eod beati Leonis pape

Honorabilem igitur diem / hodiernum dilectissimi fecit divina dignatio · Que dum humilitate mea sublimia gratia peregit · quod nemine sucessore teneret demostravit · Unde et si necessarium e trepidare de muto / religiosum tamen e gaudere de domino / qm qui mihi onerosus auctor / ipe est administrationis adiutor / Et me sub magnitudine gradus suscipientibus misericordia / adiuvet virtute · qui contulit dignitate · Et post paucum · Qui mihi ut multum a me diligeretur multa dimisit / et ut mirabile faceret gratiam sua / et cum / munera sua contulit / in quo meritorum sufficientia non minuit · Quo ope suo · dns qui cordibus nris / spiritum · qui deus commendat / nisi ut de iustitia sua nemo presumat / et de ipius misericordia nemo diffidat · Que ut eligendamus primitus / quando peccatores sanctificat / et abiecto erigitur · Neq; enim de qualitate meritorum pendet celestium mensura donorum / aut in isto seculo in quo tota vita temptatio e · hoc venturis retribuit / quod meruit · Ubi si iniquitates dns seruaret / nullus iudicium sustinet · Denique tum huius divini sacerdotii sacramenti / ad humanas venit substantias / Non p generationem transmutatum / nec quod eius et sui unus dictauit euangelium / · Sed testimonio privilegio patris et familiaris ordine premisso / eos tractus etiam accepit / quibus spiritus sanctus ipsum adoptionis dei / augmentis sacerdotalis atq; regalis est / non prerogatiua tocius originis optimens unitione / et dignatio celestis gratie gubernat ministerio · Quamus et dilectissimi ad explenda officii mei seruitutem / et misericordiam sucipiamus / et segnes / diligenter quod deuote agimus · si quid strenue agere cupimus / prius te dationis mee fragilitate tendam /

habentes tamē mansuete ꝓpitiationem · omnipotentis z ꝑpetui sacerdotis · qui similis nr̄i ei⁹ lis pr̄i/ diuinitate usq; ad hūana sumsit · humanitate usq; ad diuina puexit / digne z pie de ꝑpūs constituit cauē gaudeam⁹. qm̄ z si multis pastoribus cura diuini delegauit · ipe tamen custodia dila gregis nō regimi ne reliquit · De cuius pncipa li/ eternoq; psidio · etiam aplica opus minimen acepimus / quo utiq; ab ope suo nō vacat / z cui firmitas fundamēti totius ec clesie sustinet · z altitudo m illa tumbent sibi templi mole lasciscit · ¶ Feliditas ei illius fidei / que m aplor̄ principe laudata / ꝑpetua ē · ¶ Et sicut pmanet quod in xp̄o petrus credidit / ita pmanet quod petro xp̄us instituit · ¶ Cum em sicut euangelica lōne re citatum est / interrogasset dns discipulos · quē ipm multis quecta opinantibus accederet · Respondisset; beatus petro dicens / Tu es xp̄us filius dei viui · dns aut z beatus es simō bariona / quia caro z sanguis nō reuelauit tibi / sed pater meus qui est in celis ¶ Et ego dico tibi · quia tu es petrus / z sup hanc petrā edificabo ecclām meā z porte inferi nō prevalebunt ad ei dus eam / z tibi dabo claues regni celor̄ · ¶ Et quodcunq; ligaueris sup̄ terrā erit ligatum z in celo · ¶ Et quodcunq; solueris sup̄ terrā erit solutum z in celo / manet ergo dispositio ueritat / z beatus petrus suscepta for titudine ꝑseueras / sustepta eccl̄e gubernacla nō reliquit · Sic em est pre cetis ordinatus · ut dum petra dicitur · du fi dei metum p̄muniat · du regni celor̄ ianitor constituit · dum ligandor̄ · soluendor̄q; arbit manus ligandi · etiam noctis iudicē diffinitor ꝑ sitiuē · qualis ipe tum xp̄o esset sanctus · p ipa appellatione misteria nostere mus · ¶ Qui nūc plenius et potencius / ea que sibi cōmissa sunt pagit · z omē partes of ficior̄ atq; curarū · cum ipo z in ipo · per quē ¶ gloificatus exsaquitur · Si quid itaq; aliob rette agitur / rette decernitur · si quid a misericordia dei totidi anis supplicādo obtinetur · illius ē opus / atq; meritor̄ / cuius in sede sua vnuit potestas / ex cellit auctoritas · ¶ Hoc ei obti muit dilassim illa confessio q̄ a deo prē aplico mspirata cor di omnis humanar̄ opinionis incerta trānscendit · z firmita te petri · que nullis impulsio nibus quateret · accepit · ¶ Ini uersa nāq; ecclā / tu es xp̄us filius dei viui · cottidie petrus dicit / omnis lingua q̄ dnm confitet

magistio huius uoluntas imbuitur
Hec fides diabolum uincat. et
captiuos eius uinculis dissol
uit. Hec errantes mundo insert
celo. et porte inferi prualere
aduersus eam non possunt.
Tanta enim diuinitus soliditate
munita est. ut eam nec hereticus
uanis perimpere temptibus. nec
paganus superare possit perfidia.
Hinc ergo modus celebrandi
annualis obsequii celebratur
hodierna festiuitas. ut in ipsius
humilitatis meritis illis intelli
gatur. ille honoretur. in quo
et omnium pastorum sollicitudini ad
medita. omni custodia prospexit.
et cuius dignitatis etiam indigno
heredi non defuit. Nam licet
omnes ecclesias que in toto orbe ter
rarum. sanctus optet uniuersus
florere. Nos tamen precipue in
ceteros apostolos. meritis decet pie
tatis excellere. quos in petra apo
stolice arcis fundatos. et dominus ihe
sus pro omnibus quos redemit. et
cunctis petrus apostolus pro omnibus..
credidit. Tamen de toto mundo
unus specialiter petrus eligitur
qui et uniuersalis ecclesie totius
mi. et omnibus apostolis. sanctus
ecclesie patronus promittit. et qui
us in regno dei multi sacerdotes
sunt. et illius pastores et omnes
tamen gregis regat petrus. quos
principaliter regit et regibus et mag
nis et mirabiliter excellentissimus unus
non offendit potestate sue tribuit
diuina dignatio. Et si quid cum
ceteris communiter uoluit esse
principibus. Non nisi qua primi
dedit. quidquid aliis non negauit
Et demandat. Et ego inquit di
co tibi. hoc est. sicut tibi pater
meus manifestauit diuinitatem
meam. Ita et ego tibi notam facio
excellentiam meam. qua tu es pe
trus. id est cum ego sum petra.
ego lapis angularis. qui facio
utraque unum. ego fundamentum.
preter quod nemo potest aliud po
nere. tamen tu quoque petra es.
qua mea uirtute solidaris.
ut que mihi potestate sunt propria.
sint tibi mecum participatione com
munia. et super hanc petram
edificabo ecclesiam meam. Et por
te inferi non preualebunt aduersus
eam. Super hanc inquam fortitu
dinem. et firmissimam excelsam templi.
et ecclesie mee celo preferenda sub
limitas. in huius fidei firmita
te consurgit. Hanc confessio
ne porte inferi non tenebunt.
mortis uinculum non lugubunt.
Vox enim ista uox uite est. et
sicut confessores suos celestia
[illegible] ducit. Ita negatores
ad infernalia demergit. Propter quod
dicitur beatissimo petro. Tibi
dabo claues regni celorum. et
quecumque ligaueris super terram.
erunt ligata in celo. et quecum
que solueris super terram erunt solu
ta et in celis. Transiuitque
in alios apostolos uis iste potestatis

fuit z ad oms ecie pncipes de
ecti hmo constituco comcauit.
Sed no forte eum comendauit
quod oibo mima. ꝓtro em
hoc singulariter dictum credit
qua cunctis ecie rcdrebo petri
forma ꝓponitur. Manet ergo
petri ꝑilegiu ubiumq; ex
pius feretur equitate iudicu
Ter mmia e tat secuitas. tat
remissio ubi michil luguti mich
solutum misi quod beatus petr
aut luguit aut solui. Iustat
te aute passione sua ons. qa
discipulor erat turbatura co
stantia. Sermon mch sermon
ecie sathanas expetiuit uos
ut cribraret sicut tritic ego
aute pro te rogaui ut no defi
ciat fides tua z tu aliquando
conuersus confirma fres tuos
ut no intretis intemptatone
Commune erat omibo apls
piculum de tpatone formi
dine. z diuine ꝓtectois amo
nio pariter mdigebant qm
dyabolus ois cupiebat elide
et tame a dno ꝓcipalis pe
cura susupitur. z p fide petri
ꝓprie suplicatur tacp alior sta
tus certior sit futuro. si mes
pncipis ficta no fuit. In pe
oim fortitudo inuit z diuine
pce ita ordmat auxiliu ut
fidmitas que per xpm pe
trabuit p petr apls offerat
Cum itacp tm tantu nobis
ndeamus pfidu diuinitus
mstitutum iuste iudicus nro
meritis z dignitate letamur
tias agentes sempiterno regi
redemptor nro ihu xpo. qui
tanta potema dedit ei que
totius ecie pncipem fecit ut
si quid etiam nris tempibus ce
agitur. recte dispontum illuc
oribus. illius sit gubernatus
deputandum. cui dm e. z tu
conuersus confirma fres tuos.
Et cui po resurrectone sua
dns ad tua etnia mois pfessio
nem mistica insinuate. ter dic
pasce oues meas. Quod nic
ꝓtulubio fuit z mdatu dm
pius pastor exequitur. confir
mans nos cohortando mbo suis
z pro nobis orare no cessans
ilt nra temptate supem sa nra
etia celebratone spus inuidos
fugans. Sed aute pcedentis sue
tuca om ꝓpto dei sicut credidi
dubitacp pretendit quatomag
nobis alumpnis suis qui in
ede sancta magistro xpo z spe
cali nomine dilectis discipli
petri confederati indedicata
inesse inter militamo z conf
macte pcum eius edia p reli
quias ꝓprius pntiu nob uene
ratone mdubitanter suspiciu
qua ipe mouet omibo nobis
conferat Cui ci pce z spi
sco uiuit z regt mns. Amen
Item de eod sermo bti augi xpi
Ite quod qui lugendus e qui festiu
beati petri continuat celebrant
insted Quadragesima

Optamus sollempnitatis festiuitatis hodierne a nobis merito honoretur fres lim· qua dum natalē cathe dre colimo eptm petri apli uenerantur· tamē hor animo cū int qua draymta dies hec sol lempnitatis venerit fide eam nobis dely sanctor diez· reue rentia gratiore· Bene emm natalē cathedre· mt rpd tem mez· sta nobis deus pstitut ut dies que erut ptimus i temp ante· mit sit sobrietatis· que erit ptā sit sanctitatis· q eat gule· sit abstmētie Et q tre dili homines videntur ad sup stitiōnē hui spetie caritatis attēti ostendam eis· q ratōne alias delictor suor uiuā utilius possint· Orent cottidie pro tarcis suis· mt pellent dnm fle bili voce· pretentur p eis er tor vena· Lapsum vermsor pcstant esurientes· uestiat nudos· ut si quid delictor ne gligentia minus factū e fide uincula implicatur· Adhibeat quoq vnusquisq p caris suis sor pces· sacrificia offerat et sacerdotali eos pfectōne dno cōmendet· Quodquide a nobis ctē forte dictā· tamē· tal hor nō mā doctrina sit· ꝑ ecclie Et si eruditi utiq· i dei qua magistre ecclie e omn dō Hec sunt que tarcis suis iuuā possint· Hec sunt refugiū questenciū· Hec remedia delic tor· Cibi cui i pocula q sepul chris supponūtur· si qua ad de functor supstitōnis illius cui pmeret· i edi his magis q delitari possent· Huic aliquis vinū offert· quem stat pro vini et gule nimietate torquer cōtumelia hor magis e· quam humanitas· ex probrand eminis nō officium caritatis· Ista sit ut videantur defunctis p cōtribuo taris suis· nō tam amoris sola tia tribui· qua tristicie tormēta cumulāt· Hec de pcōtribuo dix imo· Si aute sancto e cui hec pderant mēti quide ad eum ptinet· Sed illud vnusquisq· vrem agat· quod supius duri mus· ut p ōnes i elemosias p satisfia· p oblatōnes· ut de functis suis prosit· i sibi ipsi id tut si prior e i mortuus p quo hec agit abluant i petā eius· Si em sanus· pro quo sac fia deo offert i etnū cui sanc ce mereat· postante dno nro xpō cui est honor i gla i sta sculor· Amen

Dñs scō Mathi apli

Quum preclara beati aplī Mathie festivitas per dnm curstus revolutōne se repsentat· maxime iocunditat gaudia meito nobis multipliat Cui em homo· detrectet gaudē cui tanta sue pfectōne· p mirā mediatōis dei i homim cog nostat m celo collocā· In hac siquide die scī Mathias aplus

carnec habitacoms ex gra stulo soluto
m celestis regie aulam letamabus
angelis · feliciter est susceptus · Ho
die mr vocē psalmiste · In pace fac
est locus eius · et habitacō eiꝰ m syō.
Demq; ut aplorꝝ actuū edoceat
scripta · postq; iudas penā suis
sceleribus digna se suspendendo
susceptt · ne apli m̄ vndenarij nr
ferrē nelint decalogi trāgressores
remanerēt · barsabam z matthiā
eligentes i medio statuerūt · atq;
fusa ad dñm pce sortē sup eos
dederunt · Legimꝰ i veti testamto
iona ꝓpham · cum mallet fugē
ꝑ timine subuersionē ꝑdicare ·
ob marine tempestatē periculum
sortis deprehensum agitatē · Cō
stat diuina dispensatiōe spemus
tolerasse nō tamē trahē debemus
m exemplū · quod a vnis gētilibꝰ
constat pactum · Jonas vero qui
interpretat columba · que suo pce
figurauit exemplo · dns docuit
euangliō Sicut fuit ionas in ceti
venire nr · ita erit filius
hominis in corde terre · Sed
et in lege summo sacerdos sorte
querebatur · sicut de zacharia
dicit · sedm consuetudinē sacdo
tij sorte exijt · ut incensum pone
ret · Cui a nr typice mōstra
tatur · vez sacerdotē semp esse
querendū · donec ille veniret
in carne · qui ut aplis aut · no
n̄ sanguine hircorꝝ · aut vitulorꝝ
Sed per ꝓpriū sanguinē i sancta
semel in sancta eterna redēptōe
inuenta · Et qua saluatore nō venit
legem soluere · sed adimplē apli
non debuerant subito a mandā
ueteris legis discrepāte donec radi
ante p orbem lumine euangelice
prdicacōis paulatim euanesceret
vmbra veritatis · ut fiant magis
sua transfiguratione · ac legalibꝰ hostis
pro se deo oblatis veteri legi at
transtulit · Ita discipuli hac re
fine ponerent antiqꝝ sortium
inquisitiōi · Hinc e quod postmo
du septem diaconi nequaq; sorte
ad ejus ministerij venisse legim⁹
Sed tantū aplorꝝ oratōe pater
z manuū impositōe venerabiles
ordinant · Et nō eo delassimi
pferre digni duximꝰ · ne simpli
ciores exemplo aplorꝝ ac ꝓphar
plurent · denm sortibꝰ hoc tempe
consulendum · cū magos ariolos ·
sortileges · sacre scripture aucte
ritatis certissime stamus eē damna
dos · q; quā z prudentiā sanctaq;
sortes mundissime meditantur
preces · aliquod diuine clemēcie
iudiciū · de re dubia postulātes
Cuius sortis gratiā Matthias
electus aplorꝝ collegio e sociatus
Matthias namq; dei plenus mēte
tatur · Cum audieris plenum
nō corpis qualitatē · sī moris
attende qualitatē · Dei plenus
humilis meditat et quietus
Vnde z dns in euangelio sapi
dicens · Discite a me · q; mitis
sum z humilis corde · z inuenietis
requiē animabꝰ vrīs · Et alibi
Dimitte paruulos venire ad me

talui est em regni celor. Hanc
vocem dei puus auditu intelligẽs
atq; actu mtellectuq; p ficies imple
duodenarii. stupbi apostate mu
tilatum; abiectõe supplevit. ut
ppri; tunc p̃spiceret mte qõ
olim pduxerat dauid in spe. Fiat
mq; habitacõ eius videlicet inde
traditois deserta. z nõ sit qui
habitet in ea z episcopatum eius
accipiat alter. Quid iste sanctus.
sustinens obediendo. honorifi
re detrectant euangelizando. Non
vacat a misterio duodenus apostole
dignitat ordo. Duodenarii igr
sanctus que ternis ac quaternis
fuit multiplicat. successit
sue em terna p quaternos. sunt ut
quaternos p tm multiplices eade
duodenarii forma p̃cedat ad
ptines signifikat fide scē trini
tatis. p quos quatuor euangelie
listar. atq; eorumdē apostoloꝝ
p latitudinē p̃dicandi orbis
p̃dicanda. Quigne utiq; hodie
iste sanctus in medio laudis celebr
promo. quando suo dño talentu
reportavit cū lucro. Hic olim
mt; coruptos constitutus audie
merevit z beati qui vident q
nos videtis. Hodie multo bea
tior cum tetis sanctis. exultare
feliciter potuit. Sicut audimꝰ
sic vidimꝰ. in civitate dei
nri in monte sco ei. Vere felix
ac beatus. qua ut ide recumbit
ipsa z beati qui habitat in domo
tua dne in secula seculoꝝ laudabũt
te Igitur altissime sic ad hanc hie
rusalē domus dñi volumꝰ ppitio
successu pervenire. interim dum
in hac tabernacule tonsalle lacrimaꝝ
fluvio bonis operibus effici curemꝰ
nos exhortor. Sic em ire debemus
atq; confidimꝰ mt; labores oms
istius vite ad optmenda misericordiam dei supni nos sti Matthie
apli oratiõibus adiuvabũr ut
quitum pp̃ris petitis dep̃rimꝰ
tantis eius meritis meritis eri
gamꝰ. Et qui dnm p nris supplicationibus maturamus nos ad ei
suffragia cõmendemꝰ cuius mer
itis z p̃cibus credimꝰ adiuvandos
ut misericordi deo nro devocius
placeamus. Amen. Sancti Mi
chaelis vicesimus Sancti hui maximi Epi

a Adest nobis dilectissimi sacra
tissima dies dñice nativita
tis in qua humana nã
in ppa primordii sui radice vitiata ce
pit nitu sue reparatõis qm ta
to festinius celebrius z honorate
debemꝰ quanto noꝫ salutis exor
dium in ea nos suscepisse gaudemus. Hodie namq; cepit implei
quod in ppo mundi primordio de
futuro mulieris semine said ostẽ
sum est capiti serpentis dem tradi. Hodie cepit
ostendi quod divinis oraculis
z ppetaꝝ p̃fagiis ante legi.
z sublegi p̃signatum est quando
p totu mundu rore gre distillã
tes mellifluu fecti sunt celi et
supnumente spu sco in vterum

Vrgines descendit filius dei descendit itaq; de celis missus ab arce patris intrauit p̄ aure virginis regionē mētis induitus stolam p̄ puream et exiuit p̄ clausum ezechielis portam lux et deus omnipotens fulgure mundi Vnigenitus et filius et verbum dei Ad hoc demū pro opus luridissima et p̄missima virgo regie stirpis eligitur de qua p̄ virginem dei ad reparationē veteris hominis sine viri actactu nouus homo nasceret Ista ea obumbrante uirtute altissimi ut sine ulla concupiscentie nota posset attingi Nec uero nra virgo p̄ priestitutis ostia et diuine aspersionis ignara ad insolitos virginee concepcionis turbaretur euentus quod in ea diuinitus gerendum erat de celis ad ea missus edocet angelus Introit celestis fulgurati p̄tus lumine pudibunda virginē insolitata salutatore alloquitur et quod de salute mundi mandatis aperat obsequiosa sedulitate prosequitur Ave inquid gratia plena dns tecum Benedicta tu in mulieribus Quam diabolus p̄ serpentē blanda decepcionis verba p̄me suggessit mulieri Ita spūs sanctus p̄ angelum verbum salutis mittit p̄petue virgini Sed illa inpuida et rudis nō aduertebat sp̄ ericialis et noxia talis esse consubulacio et ista circumspecta et prudens cogitabat qualis esset ista salutacio Cui aduerba sp̄entis summisit maria ad uocē angeli insoluta mutatis extimuit Turbat virgo et timet ne seducat sicut eua seductam vetor dicitur Turbat et timet ne decepta amittat quā deo uouit p̄petuā virginitatem sicut illa amisit incorruptam Ave inquid gratia plena Impletur gratia et enarratur culpa Vere gratia plena est p̄ quā nobis uenit gratia et veritas que p̄ ihm xpm facta e Ne plena e gratia que nobis facta e gratia tua et de plenitudine eius gratia progratia mundus accipiat et venientem ad se p̄ clausam portā salutet letus exultet Ave gratia plena dominus tecum Tecum in mente tecum in utero tecum in auxilio Gaude maria virgo cui puer rex de celo suo in uentre tuo de sua pace incorporeis Benedicta tu in mulieribus Maledicta eue in benedictionem mutat maria et sine in mulieribus benedicta es que cruce et mulieribus benedictione plantura es Mater quia nri morte intulit mundo gemitū dominum uitam attulit mundo et auctrix pacis eua et auctrix iustitie maria Eua occidendo

obfiut / mariá viuificando pfiut /
Et quod illa pauffit / ista sanauit
Ego pst illud angeli benedi
bile plagium / dum tactu sed
virgo metus ultrone pmat /
qualis ect illa salutacó · Angls
interim celesti psequit oracto /
Ne timeas maria / inuenisti
gram apud dnm / Ne meo as
spu cocaris / ne ut te decipia
verearis / quiá cceptoms tue
mutus aduenit / nó ut te decipia
mtuet · Spe me misit ad te / qui
nascturus ē ex te Concipies
ex paries filium / nó cuiuslibz
mti homes / sed totius mudi sal
uatorē · Hecole maria / quod m
libro vsare ppbe / virgme pue
tura legisti / z gaude / z exulta /
qá tu esse mer misti · In ibi p
mutata es virgo paitura / tu
ecce concipies m vtó / nó de hó /
sed de spu sancto grauida eis /
z incorrupta pmanebs / pa
es quidem filium / z virginitat
nó paueris detrimetu / Efficeis
grauida / z eis me semp tacta /
Genaes ponderá uentres /
z nó amittes sigillum virgita
tis / Ne tmeas maria / ne
uerearis / nc expauescas / sed
letare / exulta / z gaude / qz pce
ois gnationes sctoz eis / luu
de · Inuenisti graz apud dnm /
Ecce plena es / qua apud dnm
meruisti / z hanc qz tm mu
dum diffundere meruisti · Qz
eni inter omes mulies pma
obtulisti deo votum pretue dñ
gnitat / Ideo ultra oms mu
lieres / pma inuenisti gram et ne
feliatatis / z sup oms mulies /
nó pma / sed sola / accepisti plue
gia supne dignitatis / ut et
virgo pmaneas sicut voluisti /
z me fias / qp nó cognouisti cogi
tasti · Virgo concipies p aurē /
virgo paries deu z hominē / leta
beris te ee mrē / z virginē / pau
es quide filium / z vocabis nom
eius ihm · qz ipe saluu faciet pplm
suu a pctis eoz / Itaqz pq glosa
laudate salutacois mis allegat / pq
salutifera tate pmissois mistid /
uirgo nó diffidens / id quod agls
mandabat / deo te possibile / qz qp
pmittit potes ē / z facē / tamen
sue integritatis q̄stiā / z ad hui di
uine dispositois ignara / qrit tra
tone quo ordine debeat fieri /
ut virgo q̄ natuz concipies / pau
at sine admixtoe viri · Quod
qp fiet istud / qm uirū nó cognosco /
Et angls ad eā / Spūs scē supue
niet in te / z virtus altissimi ob
umbrabit tibi / ut estu carnalis
concupiscentie / nó possis admitti · Vi
tata quide est natura · Sz hoc
vitiū quia natalis nó pt / diuina pote
excludit / quia quod nascetur
ex te / sanm vocabit filius dei · Ecce
audisti quid fiet hoc / Respōde
uerbum / z suscipe filium / da fide /
z accipe virtutē / qz spūs scs supue
niet in te / ut prole gignas / z
virginitatē nó amittas / filium pau
as / z pq partum intemerata p
maneas / Igitur ubi audiuit
maria / quod de supuentu spūs

sancti ⁊ de virtute altissimi ⁊ novi pto
ei ꝓmuti⁹ efficientia ⁊ mox ad effm
tante ꝓmissionis ⁊ arcani ⁊ corpis ꝓpat
ꝓmpta obedientia ⁊ Ecce ancilla dñi ⁊ fiat mihi ꝯm verbum tuum ⁊
Discedat a concepcionis nr celi ⁊
⁊ a contactu virili libera ⁊ tamen
dñi ancilla Et ideo me nō ꝓpter vo
luntati ꝯmittor sed divine dispō
sacōm submitto Fiat m̄ ꝯm verbum
tuum ⁊ ut mittat in me dñs vbū
suum ℣ Et hec concepit ⁊ mirum ⁊
virginale thalamum ingreditur xp̄s ⁊
Virgo confestim impgnat ⁊ nō dispo
pudoris violatur ⁊ Concepit ad
credulitatē verbi ⁊ fecundata semē
fidei ⁊ Erat virgo ⁊ concepit ⁊ virgo
gīuda ⁊ virgo in partu ⁊ virgo post
partū ⁊ ꝓclara gr̄a ista virginitas ⁊
gloriosa fecunditas ⁊ O felix obedia
o insignis gra ⁊ q̄ dū humilit fide
dedit celi ⁊ se opifici ⁊ corporaliū
fuscepit ⁊ Exultat mala ⁊ leta mi
ra se mecū que se nescit ipsorem ⁊
Felix mango sac virgo maia ⁊ omi
laude dignissima ⁊ q̄ dū despōsaretur
filio celi nupsit architecto ⁊ ꝓ
mitti ei filius ⁊ p̄ visitatōē sti spūs ⁊
q̄ illa audies leta ⁊ se mecū effla
gratulat ⁊ Quod ut mirū si sine
corruptōe nasit ⁊ q̄ de stirpe vē
scribitur Ille ei decebat ut ille q̄
singulari natiuitate nobis affere
bat salute mei precepit virgi
tate fide gaudz maia dū cepit ⁊
leta dū sine dolōe dñm parit ꝓb
illa nō attigit illud ipsi natat⁹ clo
riū quo dicī eue In dolōe pāres
filios ⁊ maia ⁊ letitia ꝓcepit ⁊ pe
pit dñm ⁊ Eua luxit ista exultant ⁊
eua dolōe maria gaudiū ⁊ luctū
ptulit ⁊ illa pēnā ⁊ ista cōdit
saluatore ⁊ Virgo quippe genuit ⁊
mora

qua virgo concepit ⁊ Inviolata
pepit ⁊ q̄ in conceptu libido nō fuit
ut sit in vtroq; miraculū ⁊ ꝯceptu
sine corruptōe virgo grauida ⁊ in
partu sine dolōe virgo puerpera
Gaude maria virgo cunctas hēses
sola interemisti ⁊ que gabrielē archā
geli dictis credidisti ⁊ q̄ de p̄ma
tuas ⁊ angelica salutacōe benedictionem
infundes ⁊ maledictōne exclusit ⁊ q̄
p̄ amen eue diabolica decepit morte
mundes ⁊ ex oī sexu mundo fudit
Tu ergo sanctissima ⁊ clementissima
q̄ totius mundi gemitus saluatrix ⁊
totius mundi miserie misericordia ⁊ dolo
re ⁊ p omnibus misericordit miserā
q̄ omnibus facta es Iamia misericordie
Mama quod dolemus ⁊ ex causa q̄ time
mus ⁊ ubi nō valz exclusio ibi va
leat deprecatio Esto mihi ꝓtectrix
⁊ precibus meis portu celi ⁊ q̄ porta
patefacta ⁊ clausa p̄ma ⁊ ostia fidei
⁊ ostium filij dei ut p te nobis
ad eum patefiat accessus ⁊ q̄ fuit abs
condita diuine Nativitatis
arcana Ad nos ei patuit ostium
Primum virgo deū ⁊ hominē genuisti
⁊ post partum virgo inviolata permā
sisti Cui eni angelica famulat⁹ exercitus
preibus et malis erat virginitas digna
nata ⁊ p̄mogenito omnis ⁊ ꝯditōis
p̄ce in fine seculoꝝ ⁊ sinus virginis
meis tpalitez fruis ⁊ singulari na
tivitate virginitatem ⁊ ⁊ multis adop
tionis fetibus primogenito ihs xp̄s
dñs mē Cui cum p̄re ⁊ spū
sancto vivit ⁊ regnat deus per
omnia secula seculoꝝ Amen

Item alia Sermo beati maximi
epi de beata virgine maria

Adest nobis dilectissimi fres dies valde venerabilis⁹ omni⁹ ⁊ oīm ſtor⁹ ſolempnitates ꝓcellens. Ad eſt īquia dies preclara ⁊ dies nitida ⁊ dies īquia ei⁹ de mundo migrauit ⁊ cessit ī ꝓpriā. ⁊ Et ideo ait ſima exultatione laudes īmonet hec muſa terrena tante virginis illustrata egressu ¶ Quia īdignū valde ē. ut illius ſollempnitat⁹ recordatio ſit apud nos ſine maximo honore ꝓ qua meruimus ſuſcipere hinc auctore. facta ſit ꝓpositi⁹ īdirectū ē. ut cum sanctor⁹ celebramo victorias martyr⁹ illius non preferamo. q̄ hui⁹ mundo edidit principem martyr⁹ ¶ Hac ſiquide die ꝓpetenter ſpons illi celesti. proclamat virgo maria. ¶ Demuſti manū dexteram tuā ⁊ in uoluntate tua de duxiſti me. ⁊ cum gloria ſuſce piſti me. ⁊ hodie mihi ⁊ ipſa a ſponſo filio ⁊ domino congaudet ¶ Iam hyemps tranſiit. imber abiit ⁊ receſſit. ſurge proxima mea. ſponſa mea. colum ba mea. ⁊ veni. ¶ Hec ideo dixi mus fres. quia ſicut ia ſcā reſurrectionē xpi ſuſcepit ecclia. ita hodierna die ad celos aſſum pta fuiſſe creditur virgo maria ¶ Sed quo ordine hinc ad ſupna tranſierit regna. nulla catholica narrat hyſtoria. ⁊ ideo ſunt no nulla ſine auctor⁹ noīe. de eius aſſumptione oſcripta. que ut dixi ita ca uenitur ad confirmādā dei uer itatē. Legi minime permittant. ¶ Hinc ſane pulſantur nōnulli. quia nec corpus eius īuenit ſue mitur. nec aſſumptā eius cum tumba. ut in apocrifis legitur in catholica hyſtoria repitur. ¶ Quibz dicendum ē ¶ Quia ſi mortis corpus ab homine non ſuerit īuentū. cū quo locutus ē deus facie ad faciē. illuſ glē demerite ē. ꝓ qua idem maieſtat deus incarnatus effulſit ī tris ¶ Nec enī dignū ē de corpis eius notitia ſollicitum quēpiā eſſe. q̄ nō dubitat ſup angelos exaltatam cum xpo regnare ſuf fitere tamē debz. notitie hūane ¶ Aut uere fatere regina celoz. ꝓ eo q̄d regem peperit angelor⁹ ¶ Sed nec inuenitur apud latinos aliquis tractator. aliquid de eius morte apte dixiſſe. ¶ Ita cum illū euangelij ꝓſequtum quo ſymeon dixit ad dīm meum ⁊ tuā ipſius animā ꝑtranſibit gladius. hec recordatione tra tauit ambroſius ſait. ¶ Nec hiſ toria nec lex docet mortem gladio ſuam finiſſe. ¶ Hinc ⁊ iſidor⁹ ¶ Incertū ē inq̄ per hoc dīm. utr⁹ gladii ſpūs an gladius dixit ꝑſecutores. ¶ Sed de hīs que loquor. quid dicā. cum nec ipe qui hec ante cecinit dominū acceptit in ſua. ¶ Sed ¶ Johannes euāgeliſta

de posteris aliquid retinendum
scriptis mandauit. Nullus enim
hoc fidelius narrare potuit. si
illud deus manifestari voluisset.
q̄ ille utriq; qui hanc nutrienda
susceperat. nec cōis more filius
nrēq; reliquid manifestat ergo. ut
homo medacitez nō fingat aptu
quod deus voluit manere occl'
tū Vera autē de ea assumptāe
sententia hec ēe pbatur. ut sciz
aplm. sive cum corpe sive extra
corpus ignoratez/assumptam
sup angelos credamo. His itaq;
pmissis loquamur aliquid in
laudibz sanctissime virginis
Sed quid nos tantilli. quid ad tāe
pusilli. Quid in eius laudibz
referam. ai cuncta si oīa mea
membra verterent in lingnas
eam laudare sufficeret nullus
Altior enim celo ē. de qua loq̄ste
dimo. Abysso profundior. cui lau
des dicere conam. Deum enim
q̄ omnis creatura nō capere ima
culato utero clausum gestauit
Hec enim ē que sola meruit me
z sponsa vocari. Hec pme meis
dapnia resolut. Hec homi pdito
rē de pacione adduxit. Mat ei
tymis mei pena mauult mūdo.
gemēte dñi mei salute edidit
mūdo. Auctē pari culpa. auctrix
meriti maiā. Illa occidendo obfuit.
maria uiuificando pfuit. Illa
pertussit. ista sanauit. Hec
enim nmerabili z estimabili modo
omniū rerum. z sui repit salua
torem. Quis enim hec virgo est
tam sancta. ut ad eam deme
digneretur spūs sanctus. Que
tam speciosa ut sibi eam deus
eligeret sponsam. Que tā casta
ut ēe posset virgo pparitura
Hec est dei templū. fons ille
signatus. z porta in domo dñi dau
tā. ad hanc namq; ut dixi spūs
sanctus descendit. Huic uirgi
altissimi obumbrauit. Hec est
imaculata coitu. fecundi ptu.
virgo lactans. angelorū z hom
inum nutriens. Merito itaq;
beatā singulari a nobis prono
cetollitur. que singulāe cōm
tium mūdo pbuit. Denīq; ta
tum se ad celi fastigia sublē
uauit ut uerbū in principio a
pud deū. de supna celi arce
susciperet. O felix maia z oīm
laude digniissima. O gemina
gloriosa. o sublimis puerpe
rium iusticiby auctor celi tibi q̄
cōmitti. O felicia ostula lacte
tis labris impssa. cui mē celi
indicia reptare. ymaginē ut
pote verus ex te hominis fi
lius tibi mri alludet. ai uero
ex patre dns dei virgenem
imparet. Nam auctore tuo
grapies edidisti in tpe pubere.
que habebas ante tpa genitez
O felix puerperium. letabile
angelis. optabile stis. nīcīm
poteris. congreum profligatis
q̄ui pro multis assiste cur

nus fluctus · z ad ultimū uerbe
tus flagris · potatus felle / affixo
patibulo / ut te uerū mrē ostendet
uerum se homine paredo nostru
ut · Sed de te quid dicā pauper
nigenio · cū quadp dicō minor
laus ē · quā dignitas tua mer
ri celum uocē · Maior es · si mrē
genaū dicam predis · Si formā
dei appellē digna erisis · Si do
minā angloz uocē · p omia ce
probus · Quid ergo de te dig
dicā · Quid referā cū nō sufficiā
at ligua carnis / tuas enar
rāe uirtutes · Has uteri lau
des silcat ligua carnis · quas
semp ardent mto pfert animo
Cunt neas peto ut aures dcē
nas tuaz demulceas ozgānis
plaudant mūt tympanis ste
mmus · z mī ueloces artiu
los armonia puerpe cōcrepet
cōsonāt letantes chori · z alt
nātibo modulis dulcisona car
mina miscebant · Audiamus
fice dilectissimi audiamo / pio
metis affati · audiamo quēad
modū tympanistria mā / doct
nis cōcrepet vnde maia · Au
diamo mp et huic armonie
morbis nostris cōsonamo · Nemo
em hec mulier beatissima ab a
gelo iam salutata · spū scō repleta
plenitudine diuinitat afflatu
ad domū elizabeth cognate uenis
se · post exultatōne johannis in
vtero mris / pp exultatōne eliza
beth de aduentu eiusdē domi
mris / Hoc domino decantauit
canticum Laudis / Magnificat

anima mea dnm · z ceta · Omnium
igitur hoc in loco querēdum est
quid sit magnificare dnm · neqz
em magnus fit a creaturis creā
tor · Sed secundum nos ē · duobz
modis dici magnificare · id ē aut
magnū facē · aut magnū adorare
z magnū admirari · Magnificat
em deus a nobis · cū magnificari
dignatur nobis · Sz numqd in nob
sicut in maia · Unde carnē assumpsit
p nobis · Ad quemqd ad eam angl
gratia plena dns tecū · benedicta tu
mulieribus · Spūs sanctus superue
et virtus altissimi obum
brabit tibi · Quicqz tamē aia
sancta · dei verbum concipe pt vide
credendo · parē / pduando · magnifi
cāe amando · Unde z david pphā
dicit · Magnificate dnm mecum
z nonnimis eius pconia magnifica
voce attollite · Hinc item dicat
Domine deus meus magnificatus
es uehemēter · Unde autē magnifi
ficetur in nobis / idem pphā insinuat
dicens · Magnificata est usqz ad ce
los misericordia tua · Sic namqz
optandum ē in singulis anime
nris · ut magnificet dnm · concipiat
dei verbum · pariat z mi
triat · recordetur salutatoris
sue pia cōmercia · quo / nullis suis
meritis precedentibz fit ab iniqui
tatibz / saluatus · Sed sola dei gra
tuita benignitate xpo sanguine
sit redempta et dicat / Magnifi
cat aia mea dnm · Hic em deus
dilexit nimium · ut filium suum
vnigenitū daret · Hinc apls · Qui
pprio nō filio non pepcit ~~non pepcit~~
sed p nobis omnibus

tradidit illum. ſo mire pietatis affectus. o eſtimabilis arbor caritat
Quis ante tante pietatis diuinas nō obſtupeſcat. Quis ante tam
ſenſibilē pietatem nō cōtremiſcat
Quis unquā poſſit ſperare. ut
ex deo ante tempa natꝰ/naſceret
p hominēꝫ in tempe. ex femina
homo factus. Vnde ſcriptū ē. Cū
uenit multitudo tpis. miſit deus
filium ſuū factum ex muliere
factū ſub lege. ut eos qui ſub lege
erant redimeret ut ad adoptionē
filiorū dei reciperemus. Quis igr
poſſit eſtimare. ut portaret ma
nibo femineis. portator orbis.
Adams angelorū ale̅tur. Virtus
celorū infirmaꝫ. ⁊ vita omī
moreretur. Magnificet ergo
in hijs aīa mea dñm. magnifi
cet ⁊ mea. admirem. ꝯditorem.
Amemus. laudemꝰ. adoremꝰ
gratias illi agimus/agamꝰ/qm per
eandē redemptorem mī mortem
de tenebris ad lucem. de morte
ad uitā. de corruptōe ad incorrup
tōnē. de exilio ad patriam. de ter
ra ad celeſte regnū uocati ſumus
Quecumq; igr ſtra aīa talibꝰ
fuit incitamēt corrupta/mihi
cōtupiſcat terrenū. mihi tñ ſit
tuū. quod ⁊ ad tpus arridet.
mihi q̄ ad pns delectat/que
riſum luctum deputat ⁊ gau
dium in merore cōmittat. Cui
mundus cuncta. celum nō hita
eſt. cui exultacō in pnibus
nulla ē. quia in illo tanꝫ gaudē
appetit qui ſuꝰ oīs eſt. Vnde in
ſancto cantico cum dicit vngo.
gloriosa. Magnificat aīa mea
dñm. ⁊ exultauit ſpūs meus.
Signanter addidit in deo ſaluatō
meo. Ac ſi apte diceret. Anima
mea. que dñm magnificat. nō
ſi quolibz alio ſed in deo tanti
exultat. que amando magnifi
cat/ nouerat aute ē alia uitu
palem exultacōnē. quam nūq̄
gaudē dicitur. tendens ad lucra
de quibꝰ ſalomon ait. Letatꝰ
cum male fecerint. ⁊ exultant
in rebus peſſimis. Hinc ⁊ apls
Non quodlibz gaudiū in ſancto
cordibz ē de ſcriptura. ſed in ſpō
ſancto. Hinc dauid cum dicit.
gaudet iuſti. ſubiūxit in dño
Hinc cum dñs dicit gaudebt
labia mea. dum cantauero tibi. Hinc ait exultacō nullo
loco exultat. quāꝫ de terrenis
tantum gaudet. ⁊ celis bonis
inēſſe non cōtupiſcat. Cui celeſtia
pria ē credenda. ⁊ mors vita
eſtimat. Qui deū ſuū ſuetor eſt.
⁊ natus non i moribꝰ. ſed in
cunctis ē. Cui cui laudatur
extollitur. ⁊ cum blandit⁹
fuit ꝯcupiſcit ſtimulis agitā.
Qui cū manſuet⁹ nō ſtultꝰ.
ſed inſuꝑbie factibus ceteros
ceteroꝝ quaſi exalto mont
ſuperbo ⁊ tremula. Sed quibꝰ
ad plenū ita pt caritate. ut
ab hac exultacōe hiſde nūqꝫ
interpellatibꝰ nr̄ admonitū

se accidat posse abstrahi. ai sepi
mundi. corpus quod corrumpit
aggrauat animam. z deprimit ter
rena inhabitatio sensum multa
cogitantē. Gemistorus o anīa sti
quecumq; in dño exultas. quāo
te ab hac exultatione abstractam
e videris dicato. Ne proiicias me
dne a facie tua. z spm scm tuū
ne auferas a me. Redde mihi
letiam salutaris tui. z spu pri
pali confirma me. Hic autē
tuus mutare. qua exultatoz
petierit. quod ei hebraice ihs z
hoc latine salutaris dr. Quae
em hec letitia e mihi. nisi co
templatio eius. qualis uentu
rus est migta sua. Facendum
ve est quia illi timet hec cla
tate potiuntur. qui hic positi
receptoris sui uestigia imitā
tur. Et quide dimittim legi
mus doluisse flemisse. exti
ne fatigatum finisse. obpp
bria z cruciatus sustinuisse.
sputa flagella acute fuste
pisse. nuqua tamē legimus
eum. ei fisse pspectum in
pti fuisse. hinc plane. hic
spe gaudent omis eccia. cum
cernunt mundi aduersitatibus
fatigari. z nullus eoz psperitati
bus fallaciter decipi. sanctes
paucitibus. alia via ne supe
p qua possint celos penetre
hinc e quod de dño aut discī
pulus suus. Beati estis cum
uos maledixerint homines. et
psecuti uos fuerint. z dixerint
omne malū aduersum uos
mentientes propter nomē meum
z exta. sed in his pressuris atq;
angustijs. nequaq possent sub
sistere. z quod his uerbis z gau
dere. nisi veritatē in cōspectu dī
z hominū. humiles essent. quibus
dns ecce aut. Discite a me qa
mitis sum. z humilis corde. et
inuenietis requiē aīabus ue
hinc utiq dicit. Beati mites
quoniā ipi possidebunt terram
hinc etiam hec virgo gloriosa
beatam se dicī ab omnibus gnāo
nibus manifestat. z quod eius
humilitatē. deus respexit
Nam subdit. Quia respexit
inquid humilitatē ancille sue.
O uera z bta humilitas. que dñm
hominibus peperit. Vitā mortali
bus edidit. Celum mouauit.
nūdum pnūficauit. paradisum
aperuit. z homini aias abiectas
libauit. O uere ip gloriosa
mater humilitas. que porta
paradisi efficitur. Scala celi co
stituitur. Facta e certe humi
litas marie scala celestis. p
qua descendit deus ad terreas.
Quia respexit humilitatem
ancille sue. Et quid e dicē
respexit nisi approbauit. pla
cuit ei humilitas mea. hinc p
ffetam dns dixit. Ad quē respi
ciam. nisi ad pauperculū z spi
ritalem. z tremētem sermones
meos. hinc dauid dns dicit

Tua respexit humilitate mea. Multa fecisti de ea tibi quam mea. Multi siquide uidentur coram hominibus humiles esse ut ab eis beatificentur. Sed eorum humilitas a deo non respicitur. qui falso. et non vere de humilitate gloriantur. Si enim vere humiles essent. deum de omnibus et non ab hominibus se uellent laudari. Nec in hoc mundo eorum spes exultaret. sed in deo salutari suo. Sequitur in sexto cantico. Fecit mihi magna qui potens est. et sanctum nomen eius. Fecit tibi magna quoque gloriosa virgo. ut diu beata mereris. Quod enim humiliter credis. ut creatura debes creatori. famula dominum gignere. ut per te deus mundum redimeret. per te illuminaret. per te ad uitam reformaret. Hucusque o virgo beata de te ipsa. que nos admonere antecedenter fideliter potuisti. ea nunc que sequuntur humanum propheta. Meum autem votum extitit ea tantum inde transcurrere. que ad tui nominis laudem pertinerent. Sed licet quod de te ipsa narrasti. neque ut dignitas tua metuit dicere potuisti. Quas ergo tibi laudes fragilitas humana non ualuit. que solo tuo contacto recuperari aditu meruit. Accipe itaque inperfecta et exiles. quasi summe meritis tuis impares gratias actiones. et cum suscepis uota cultus meis omnibus excusa. Admitte mala preces. mee sacrarium deuotionis. et recepta nobis gratum. redde laudem. Sit per te excusabile. quod per te ingerimus. sit impetrabile. quod fiducie possimus. Denique quod offerimus impetremus per quem rogamus. excusa quod timemus. quia nec potest meritis suffragari. ad placandam iram iudicis. quod te quod meruisti. me exorare eiusdem redemptoris et iudicis. Succurre ergo miseris. pusillanimes refove flebiles. Ora pro populo. intercede pro deuoto femineo sexu. sentiant omnes tuum leuamen. qui cuncti celebrant. tuum natalem. Sit tibi compassio super afflictis. sit pius affectus super celorum regnis. et cum te semper aspicientes letantes. fletus meos. precesque nostras ad dominum per te admittas. atque ut per eum filium per nobis misereatur. Nos enim adhuc in hac terra afflictionem patimur. et sequimur. lacrimis. obprobriis affligimur. esurimus. sitimus. et penuria patimur. Carne retinemur. tu uero celestibus regnis platearis. cuius uestigia chorus angelicus. Tu agnum. cuius memoria precesserit sequeris. Tu virgineos choreas et ab inmaculate carnis illecebris alienos. per alba lilia. Rosasque uernantes ad fontem plenitudinis uite potentes. Tu in illo beatorum felicissimo

regno primi ordinis dignitate
adepta / plantis vestigiis obe
tunis inter paradisi amenitate
gramineos stet choros tenero pu
lice pgis / felicitq palmia uiolas
immarcessibiles carpis · Tu con
tinuis simul cum choris coniuncta a
gelicis · Archangelisq sodalita
mde fessa uoce · sancto psalmate
non cessas · Tu margaritis gem
mis z margaritis ornata
assistis · Tibi thronus regis
ab angelis collatus in aula
eterni regis · teq; ipse rex re
gum · ut miles uerus · z decora
sponsum · p omnibus diligens
amoris amplexu sibi assocat
Per miz · ut dignet z ad te gau
dere tibi deus regnans in celis ·
que tu puerulu exte homez
natu tonens osculata es Ter
nus ergo tuas felicitates
possidens / coniuncte te ad nuz
misericordiam · salute · Ant her ge
fferes tam toto metus affu
beatissime virginis mitesco
mbo nos committamo omis
cuius patrocinia omni nisu
implorem · ut dū nos sup
plici cam obsequio frequē
tamo · intus ipā nos sedula
pce commendare dignet · celis
teq; cū dubiū · q; merut
pliberandis pferre piuny /
posse plus sanctis omnibz
liberatis impedē suffragiu ·
Sed quid nobis pdest · hec
me pellac uerbis / nisi eta
humilitatis eius exemplu

teneamus · Quoniam gl dilassim ·
fres / ut cum hmo dei festinitate
messe cupimo / festimentis humili
tatis atq; tacitatis induti appa
reamo · Nos inuidia aliene
felicitatis torqueat / no ira usq;
ad diuisione dilamet / no immū
dicia polluat / no cupiditas xpi
a nobis excludat / no sterilis essi
tia deiciat / no despectus eius
meaute decipiat / no lucrū ri
net · no elatio torrumpat / no
superbia mflet / ut cum nos uir
tutibo ornatos · caritate quie
tos · humilitate fundatos / Beata
me dei sue nos messe festi
nitati pspexerit / ardentius
nobis subuenire festinet / apd
filium suū · z dnm nrm ihm xpm
z saluatorē mrm · Qui cum
phemmis ygie claudicat gres
suos · z est etna laus · z exspe
tatio omnibo elatis suis · ypi ygia
uirtus · ptas · et mitis · z mul
z pl mortalia stia sectoz Ame
Stillo t; Detollor Item lucam
queda uocem de turba dixit ad
ihm Beatus uenter qui te
portauit · z ubera que suxisti ·
Et Reliq Omelia uenerabi
lis Bede pbri de eade lcone
Magne deuotois z fidei
mulier ostenditur / que
strabis z phariseis dnm tep
tantibz · simul z blasphemati
bus / tanta eius in cuncta homem
p omnibo sinceritate cognoscit / ta
ta fiducia confidet · ut z psentiu
peccata culpmā / z futuroz
ostendat hereticoz p pfidiam ·

Nam sicut tunc iudei spūs sc̄i opa
blasphemando · uerū consubstantia
lem q̄ patri · dei filium negauerūt ·
sic hereticis postea negando ma
triam semp̄ virginē · sc̄i spūs opa
te · p̄tute nascitur ex quadam
membris vmgento deo / carnis sue
materiā ministrasse · uerū consub
stantialē q̄ patri filiū hominē · fa
teri non debē dixerunt · Sed si
caro uerbi dei sicut carne nasce
tis · a carne virginis meā z̄ nu
catur exēplū · sine causa uen
qui eam portauit · ubera q̄ lactau
sent bti fiant · z̄ ua ei con
sequētia eius laute credut · mu
tus · cuius semine negat · ee con
ceptū · cum ex uno eiusdemq̄
fontis origine · sicut physicus ·
utiq̄ liquor emanare debet · nisi
forte putanda e semetipsa sue
carnis materiā nutriendo sibi
ne dei filio suggerē potuisse ·
Affirmando aute quasi maiori
z̄ inusitato miraculo minime
potuisse · Sed huic opinioni
obstat apls dicens · Cū misit
deus filium suū / factū ex mu
liere · sublege · (Ideq̄ ei audie
di sunt · qui legendum putant ·
natū ex muliere · factū sub
lege · q̄ factum ex muliere ·
in utero virginali · carnē non
de nichilo · nō aliunde · q̄ ma
terna traxit ex carne · Aliqn
net ue filius hominis dicet ·
qui origine nō habet ex hoīe ·
Et nos igitur his q̄ euituen

factū sub

dis extollamus uoce ei ecclia ca
tholica · cuius hec mulier typum
gessit / extollamus · z̄ mente deme
dio turbas · dicamusq̄ saluator ·
Beatus uenter qui te portauit
z̄ ubera que suxisti · Vere em
bea parens · que sicut quidā
ait / emanē puerpa regē · qui
celu terraq̄ tenet p̄ fila · cuius
nome z̄ eternū completens
omnipotens imperiū sine fine ma
net · que uentre beo gaudia
matris habens · cū virginitatis
honore · net prima similē visa
e · nec hec sequetem · Ait ille
dixit (Quin imo · Beati qui
audiūt verbum dei z̄ custodi
unt illud · p̄ pulchre saluator
attestatōm mulieris emunt · no
eam tantūmodo · que verbum
dei corpaliter generis meru
erat · Sed z̄ homines qui deiuer
bum spiritalit · auditu fidei re
cipere · z̄ bonis operib custodia · ut
in suo ut in proximor corde pa
rere · z̄ quasi ale studuerint
assequi · Et quia
per eade dei genitrīc · z̄ inde q̄
dem beata · quia uerbi materna
ministra facta e temporalis
Sed inde multo beatior quia
eiusdem semp̄ amadi custos
manebat eterna · (Cui ua sente
tia sapientes iudeor · clamp
tauit · qui uerbi dei nō audiē
z̄ custodiē · q̄ negauere · z̄ blasphe
mare que rebant · (Ergo fide
lium uenerabile gloriosē semp̄

virginis marie assumpcionem diem
congruo celebremo honore de q̃
verba sancti euuingelij modo lau
audiuimo. ℣Quis em digne ut
mente comple: aut uerbis explic
aut magna excellet emq; glam
intemerate virginis potes/que
nube serena angelos sideraq;
ingrediens/verbum dei in suo
digna e sinu complecti. ℟Vere
namq; de ea mulier illa que
dm audiuit uerba inquid Beat
uent qui te ptaut. ℣Vere be
atus. gradq; plenus uentre
tui dnio mune collatu est/
ut creatore om creaturaz
me hospitium sui corpusculi
sustinet. ℟Unde ei p angelu
dicitur Ave gra plena dns
tecum. ℣Vere gra plena exau
tui ipm ihm xpm. p que gra
z veritas facta sunt genere
donatu e. ℟Unde z apte subiu
gitur. Benedicta tu in mulieribus. ℣Vere itaq; benedicta
in mulieribo dicitur/que sine
mulebris exemplo conducibis
ad decus virginitat honore e
gaudia pcreatis/ quia nul
lata virginitas adeo pcreata
nescivit substantia ministr
ut. ℟Assumpta e de mere do
mini naturaq; no culpa. ut
humani seminis cessante cotagio
ne/nouo hom z puritas in
ect z veritas. ℣Una p elizabeth
de benedicta mre dr. ℟Benedicta
tu inter mulieres. z benedictus
fructus uentris tui. ℣Benedicta e
cui in compabilis/ que z dnum q
minime susceptu glam/z honore
integritatis seruauit. ℟Merito vir
ginee integritati mebra corrupto
nus intulit partus salutis/quia
custodia fuit pudoris edito uel
tatis. ℣Quere beata inter mulieres
p cuius virginei ptus/cessat nu
lieris maledictio pme mortis exclu
sa est. ℟Benedictus z fructus uentris
illius. per que z seme maledictis. z sempne hereditatis. q
poduimo in adam fructu recepi
mus q. ℣Qualis z quanta fuit
beata virgo maria. que potuit
dnm portare. que no potuit ptue
celum inclusa. ℟Sed celis terris mr
missq; terribile dnm/ nobis tame
illa meruit. suscipe ppitiu. ℣Vere
regnator celi has dedignatur
angustias. cui fuit virgineus
uenter ydoneum habitaculum
℟Honorem ergo a nobis dilectissimi
sollempnitas ista. q quia assumpc
templu dni redemptoris. p quod
nobis impressus patefactus est semita
eterne habitacionis. Domum no
manufactam. sed eternam melius
habemus. ℣Eius sedulis flagite
mus auxilium/ut nobis miseris
specq; peccatoribo. ope sue me
cessiois adiuctur subuenire
quibus districtis induce misericor
dem clemetemq; nobis aspice
possimo. que in suo utero humile
susceptu. ℟Unde namq; beatus
apls de incarnacone dni ma

nō enim nquid apprehendit
angelos. sz semē Abrahe. Nō
enī p angelum ad humanam gnīs
redemptōne. sed p semē Abrahe.
id ē p btam mariā nasti ihū
nundum dignatus ē. Unde rege
gia abrahe dauitica stirpis eli
gitur. que sacro erat ꝓfundi fe
tu. ut diuina humanaq; plem
conciperet. ⁊ ad nram ꝓferret
salutem. Deoq; illam. qua thore
supiore credim⁹. sup stos oīs
venerāi debemus. Unde ⁊ ipsal
mo canit. Astitit regina a dex
tris tuis ꝛuestitu de auricato ⁊
circūdata varietate. quidā nanq;
ipsum versum ad ecclām. que spō
sa regisq; xpi nominatur mi
pretari uolunt. Nos tamē debe
mater. que thalamū ē. etenī vbi
dei. de quo in alio loco legitur. In
sole posuit tabernaculum suū ⁊
ipe tanq; sponsus de thalamo
suo. possumus intelligē dictum.
tanq; enī de thalamo btē matis
xpus processit exutus. Qua rē
regina ꝛuestitu astitisse dicim⁹
qr mē ē regis erat. quia decora
tur auro pretiosabili siue aduerso
quid speciosius aut quid nobi
lius dei mice. Quid castius ea.
que corpus sine corpus q tanq;
generauit. Basilianus ei dñm
mē suū corpus. ⁊ nō sensit or
nō omnis. quia lux nō hz podꝫ
Sicut xpus natus ē solus me
mortuos iuxta. Sic ipsius ex
natus ē ꝓcedē mris pudo. so
lus est integre. qr ego virgines

genuit ⁊ sic virgo permansit
Nos ergo fideles ihū toto corde qui
ad dñm. ꝓnus humiliter peramo
clemētiam. ut medicā tē male
congruis peccatis curemur officijs.
ut ad tutam ueram. que lux ē
homi. ⁊ in tenebris lucet. ea q
tenebre nō possint cōprehēde
possimus peruenire. hec ē uera
lux que illuminat oēm hominē
credentē in se. Ihs xpus dns
nr. cui ē honor ⁊ gloria. cum
pre Unitate spū sancto. per
omnia secula seculo ⁊ amen

Sermo bti Ieronimi ad paulam
⁊ ad virgines eius de assumptione
ste marie. sancte matris dñi nri

Audiui me o paula. ⁊ eu
stochiū. immo audiuit te
compellit. qui uobis dudum tra
ctibus loqui cōsueram. ut nouo loqui
genere. sanctis que uobiscum
degunt virginibus. latino uer
eloquio. ex hortatorijs greci ser
mone facta. de assumpte bte
⁊ gloriose semp virginis matre.
mee cōr qui declamatorie in
ecclīs solent loqui ad populū
Quod utiq; gemus euitandi.
nō dum attigerā. Sed qr negu
re nequeo q̄d ingenijs minima
uera. deuinctus dilectione. opere
tur que hortantium affectu
infirmitas mee balbutientia
qui quecūq; audierint fari
gestiunt. ⁊ cū nec dū ad plenū
verba possint. formare. magne
quia ꝓpter simplicitatem questi
ōnē me deprome. appellit. ut
habeant sermōē latino. quibus

se occupent laudibus · quibusue
rarent diuinis locutionibus · psertim
cum et eadem · multis festiuita
tibus mlter · sue patre studia
mro · audierint eloquio · que de
hac queda uberius · ubique sparsis
diuinis preclarata legunt · Quid
em aliud sonat euangelia · misi
nascente dño · ex maria virgine ·
& oia eius mirabilia · quo usq;
fuit · mundo · diuerse diuinis
efferunt promissa · Porro ab ex
ordio sancti euangelij · gabrie
lem archangelu colloquentem
cuncte audistis · & deinceps re
liqua oia plenius legistis ·
Ad presepe quoq; o paula te pes
te nato puero · multitudine an
gelor · inchoantes nouu psalm
& querelas nescio ploratu · p fes
centibus · gla · in excelsis deo ·
in terra pax hominibus bone volu
tatis · tantumne audisti · & radia
tem stellam uidisti · pastoribus
insup euangelizantibus credidi
sti · preterea magos tria munera
deferentes · suis hoc bis oculis
conspexisti · Ipa eadem munera
bene intelligendo · vatis · omnibus fide
ac obtulisti · Nam & cu eisdem
magis · deum puerum in presepi
adorasti · Sed forte coquesta me
delatore · quo te putaueri clama
bis · Ad quod ego si · relatu ee
uolebas · teste oculorum narrare
un presepiu · ubi plurimu lac
maculata es non debes · Quod ut
verum fatear · cepi precordia · etia
si uoluero · admiratus · neq; tuas
laudes omo tacere queo · Dicito
tue te interrogent filie · quas
lacte nutristi · tu melius ea reseda
bis · que nescio · si p speculu aliq ·
terte aut in spu uidisti · Unde uos
o filie · pulsate patrem · pulsate
ad ostium · luctantis amici · si
quomo tande uobis aperiat ·
que reserata sunt mei · Verum
tamen de his · quid plura dicam ·
oia saluatoris gesta · & bte
marie obsequia · recenset vite
actus · ex euangelio didicistis
Et ne quid sup sit · ut ab alio
doctore requirat · De assump
cione tamen eius · qualiter
assumpta e · quia id uerbi de
posse meo · penna abstet scri
bere · uobis curaui · q absentia
pnti · deuoto obtuli · ut beate
sanctu collegiu uestm · in die
tante sollempnitatis · mung
latini · munus · quo distat
tenera infantia · Lactis optimi
dulcedinem · & de exquisitis
eximia corporis · quales fame
te deo · p singulos annos tota
hec dies expendatur · plaudet
et cum gaudio celebretur · ne
forte si uenit in uetus manu ·
illud apocryphum · de cuiusdam aparcium
eiusde virginis · dubia p certis
reapiat · Quod mihi latioz
pietate animo · studio legendi
tacitus amplectat · p sum · cu
ex his aliud michi experiri
pt · precor · quod hodierna ·

die · gloriosa migrauit a corpore
Monstratur autem sepulchra eius
cernentibus nobis usq; ad pses
Nullus Xostiphat medio · Nullus
Et mte mōte syon · Et mōte oliueti
posita · qua Et tu o paula oculis
aspexisti ubi in eius honōe fabri
cata Et ecclia / mirco lapideo tabula
tu · in q sepulta fuisse · ut sicut
potestis / ab hominibus ibidē pdicta
sed mut vacuū de cernentibus osten
ditur · Her ideo dixeri qm multi
mox dubitant / utr assumpta
fuit simul cum corpe · an obiecto
relicto corpe · Et nō aute · ul tpe
aut a quibus psonis / sanctissimum
corpus eius / inde ablatū fuerit
ut ubi tūpositū / utr ue surrexe
rit nescitur · quauis nonnulli
astruere uelint / eam iam resur
rexisse · Et btā cum xpō i mortalitate ·
celestibus uestiri · quod Et de btō
Johanne euāngelista eius / mis
tico · tui / uirgīm a xpō virgo cō
missa Et · pluriū asseuerant · q
i sepulchro eius ut ferūt nō nisi
mana inueniāt · quod Et statuimus
cūt · Verumptn quid horum ue
rius censetur ambigimus · melio
tamē deo totum / cui nichil impossi
bile Et cōmittimus · quia aliud te
mere definire uelimus auctoritā
te mea · quod nō plurimum · sicuti
Et de hīs · quos cū dnō teste euā
gelio resurrexisse credimus · Ex
utr uidierint interire plurimum
certū nō habemus · nisi q
legimus · quia multa corpa sanc
qui dormierāt surrexerint at
uenerint in sanctam ciuitatem
sanctā · et apparuerūt multis
De quibus profecto nonnulli doctor
senserūt · etiā in suis reliquerūt
scriptis · scripturis quod ita in illis
spetua sit cōpleta resurrectio · fa
tent enim · quod uere testes non
essent / nisi Et vera essent eorum resur
rectō · Unde Et btus petrus dixit
se legitur / cū de dauid loqueret ·
testimonium · Et sepulchrum mēs
eius Et apud nos · usq; in hodiernum
diem · quod spē aut corpus
eius apud nos est · Sed tantū
sepulchrum / quo conditus fuerat ·
Hīc aiunt resurrexisse · et spm
cum cetis sanctis · et ideo vacuum
remansisse monumentum / uti mul
tis male cōmit · Et de same fam
et · et de aliis quibuslibet locis simi
tonantur firmare · quod hīs
cum xpō regnent sustituti · cete
na societate · Quod quia deo nō
impossibile Et · Nec nos de btā ma
ria factum abnimus · q q sal
ua fide / pio magis desiderio opi
nari oporteat / pter cautelam q
modūlibet definire quod sine
piculo nescimus · Unde de hīs
De quibus certissimo tantisper
loquamur · ad exhortatiōne utrum
qualetumq; sermone · ad edi
ficatiōem · et laudem nominis dei ·
ut et religio conseruetur pro
famulatu · et deuotō augeatur
q affectu · quin hec Et virgo · que
sola et intemerata pmansit hec
tam preclarate · Sola sit pa
dim · que nos confirmet · in

omni veritate · sluſq; cōmendet
meritis · z pbus auxiletur/ut
z ꝓpi digni iueniam in eo laudi
bus · ℚ Quod si quereꝝ ꝑ q̄ ſtreſioz
dm quid egēt · ℣ mi procto e · q̄
virgo ſancta/corpe ac mēte per
manſit · ℚ Qua/ſane angelus
gabriel · ac ſi teleſtus paranym
phus intacta cuſtodiuit · z ℣ ioha
nes/apls ac euangeliſta/cui x̄s
eam de cruce cōmſit · virgo vir
gine ſeruauit · ſiuſq; deſeruiunt
obſequijs/nō quod ex ipm̄/ille
ſtēz chorus aptioz ea deſeruie
rit/int quos ꝓ reſurrectionem
ſtrans z exiens/familiarius cō
tulit/de xpi incarnatōne · ℚ Ato
ſiquide uerius · q̄ lib ſuo plenio
p ſpm̄ ſtm̄ cuncta ediderat/et
ꝑſperit oculis vniuerſa · Lucet
z apti p eundē ſpm̄ ſtm̄ oma
cognouerint/z in oniem edocti
puenerūt ueritatē · ℚ Qua ſane
btam̄ virginē/z ſi oms ueneran
ſint diſcipuli/ergz famulabat
officio alterōs/℣ ohannes tame
amplio/ac ſpeciali9 uſq; ad fine
vite/qui ſibi omiſſam ecrepit
in ſua · quaſi meam filius/cui be
nignus magiſter/de cruce/mu
lier ecce filius tuus · Ad diſcipu
lū aute ecce mr tua/ut virgo
virgim cohereret · ut deſuiz
officioſiſſime tuis adoptoms/
℣ con cui pudiſſima vginitas/
alterū diſcipulo ꝓ trans/q̄ vir
gini cōmendatur/ut eſſz adiuice

grata ſoetas z floridus aſpirus/
netno z uemiſtus querſandi uer
nans/alternatim pudicicia ſple
dor decoratus · ℣ na ſiquide ūtus
virginitatis in ambobz/ſed alta
ꝓpter ꝑ maria · Alta quide · quia
fecundi/z ſi ꝓpi · ꝓpi uer ſed alta
ℚ Qui a z ſi ꝓpi eademq; ſurrecup
cio/tame fecunditatis integritas
longe gloriofior q̄ virginitas
℣ dcto z fcā ditas ꝑ illa/tota dei
ficta eſt z virginitas · Aliaq̄ mul
q̄ ſtm̄ naturā naſcendi/virgi
nitas/ubi fecunditas preclaturz
neq; fecunditas ubi virginitas
integra cōſeruatur ℣ deq; totū
ſupexcellit · quod dicitur de illa/
qua e diuinū atq; ineffabile ℣
virginitas z fecunditas preclu
ſupemmes uoluptas e/q̄ qua hu
manū creatur ex carne · quod
naſcitur · ℣ ecriptū z ſi magnū
creatur multum/virginitas in
maiā eſt/ꝓpt̄ diuine gre excelle
tia · ℣ na tame integritas carnis
z vna uirtus/que adiute ſpi
cognitu ſeruatur · ℣ hinc queq;
℣ ohannes q̄ ſ̄ e quod maria
gemuit/euangeliz cmdo ſuo cō
mendat eloquio · ℣ n̄ principio erat
verbum z verbum erat apud
deū z deo erat vbū · ℣ hoc q̄ſſe
verbum quod erat in principio
z apud deum erat/z deus erat
verbum/ipm̄ gemuit beā z glo
ſa virgo maria/ex ſe caro fm̄
℣ dcto z virginitas lohe ſacrata
ore z fecunditas · ut uta dicam
mitto ineffabilioz quia ſuo potuit

ille explicare eloquio. Verumptn
quanto virginitas cognatas uir
ginitati. tanto brus euangelista
ceteris excellentior z victrior ubo.
Ideo quodp & quod uirgo gemit
totum put potuit homo per
spm sanctu nobis reseruauit ma
nifestius z docuit. Cetez ad ex
emplu humane vite qusdo eius
post ascensione xpi gradatim
tum aptis fuit. quousq; dispe
guntur. sicuti lucas memit di
cens. quod egressi quide a monte
oliueti. reuertebantur hierosolyma
et ascenderunt in cenaculu. ubi ma
nebat petrus. z andreas. iohannes
z iacobus. philippus. z thomas. bar
tholomeus z matheus. iacobus
alphei. z symon zelotes. z iudas
iacobi. hi omnes erant
pseuerantes vnanimiter. oratione
cum mulieribus. et maria matre
ihu. z fratribus eius. Ite ascen
dente ihu. cum quibo virgo sola
vacat in scola virtutu. z meditat
in lege mandator dei. ut z ipa
sit forma discipline xpi. z exem
plum p fectoris vim virginibz.
Commendatur aute ai testibus
sancte resurrectionis. z pa test.
conuersatur ai senatoibo celi. in
curia paradisi. sub sancto spu
disciplina z magisterio totius
diuine maiestatis. suscipit. pma
nit primos sumi regis principes.
quez vita no erat iam de terris.
quibo xpus placuit. z de cel
hinc ascendisse legunt. in ce
naculum. quo paschia dimisse
celebratur. Ibi quippe manebant
cum maria mre ihu vnanimiter
aspirati in caritate. pseuerantes
in oratione. donec induerent uir
tute excelso. Ceperant enim
iam orare. qui dudum cu dno
discipulantes. virtutibus. z miracu
lis pascebantur. Et bene pse
uerantes oratione nichil hesita
tes donec accipent munera spi
ritus. que poterant. Quos z
nos o filie imitam. que sola
xpi primane uouistis. pseuerate
in orationibus vnanimiter vigiles
quousq; intrare possitis gaudia
vite eterne. quo beata virgo feli
citer hodie introiuit. Altan
tibus ymnidicis angelor choris. in
fera pastua eterne viridi
tatis. ubi una societas omniu
supnor. ubi dulcis sollempni
tas angelor. Vbi post labores z
erumpnas felix z suauis refer
cio animar. Hodie namq; gloi
osa semp virgo celos ascendit.
virgo gaudete. quia tui ita fi
erat. ineffabiliter sublimata.
cum xpo regnat metim. Regi
na mundi. hodie de terris. z de
presenti seculo rapta creditur.
Ite duo gaudete. quia secum
de sua z mactissibili gloria. ad
celos iam ruent. Exultate
iqua ait gaudete. z letet omis
orbis. quia hodie nobis ombo
eius interuentibo meritis
salus aucta e. Vobis quoq;

diligenabus eam honor & virtus.
vna cum reliquis virginibus sacris.
amplior prestatur & grā. Jd circo
dilectissime letemur & laudate.
Quia si den ore prophetico laudā
re iubem multo magis eum in
hac celebritate beate virginis
matris eius eius oportet animos
& cantibus diligenaus & e
tollere & digmis deo iubilāe p
conijs ac mistias honorare
numeribus. Nulli dubiū quin
totū ad glām laudis eius pti
at. quādō digne ge mitten
sue impensum fuit. ac sollep
mter. Et quo timeo satis &
uallē ptimesto. dum uris ca
pio placere ~~pue~~ p fettibo ne
forte sicut & reprobus. ita et
indignus lauditer iaciar.
profecto cum nec sanctitas
sit facundia suppeditet. ut be
atam & gloriosam virginem
digne laudē queā. qm ut ver
fatear. Quādō hūanis dicti pt
uerbis minus & a laude cel
qua diuinis & & angelicis
excellentius pdicata & laudata
promis. a prophetis quide pmu
tata. a patriarchis figuris. et
enigmatibus ~~prefiguratum~~ p
signata. ab euangelistis exhi
bita & monstrata. ab angelo ue
nerabiliter. atq; officiosissime
salutata. Poretea. qualis &
quata esse. ab eodem diuinitus
declaratur cum ait. Aue
maria gra plena dns tecū
& benedicta tu mulieribs. Talibs
namq; decebat virginē oppig
norare numeribs. ut esset gra
plena. que dedit celis gliam.
terris deū. pacemq; fudit. fide
gentibs. fmē vitis. vite oedie
noibus disciplinā. Et bene
angls ad virginē mitti. quia
senig angelus ~~eius~~ & cognata
virginitatis. Profecto in car
ne. nō pter carnem viuere
nō terrena vita & sed celest
Vnde in carne angelica gliam
acquire. maius est. quā mor
tis eam habē. Esse em angli
felicitatis & esse uero virginē
virtutis. Dum hoc obtinere ni
tim uiribus cum gra. quod hi
angelus ex natura. Verumq;
tamē & esse virginē ut angli
diuinū numeris & nō humani
officium. Aue mquid gra ple
na Et bene plena. quia retis
per partes pstatur. maie vō
fmē se tota infudit plenitudo
gre. Hoc quippe & quod dicit
tamit. Descendit sicut pluuia
in uellus. Vellus utiq; cum fit
de corpe nescit corporis passio
ne. Sic & uirginitas cū sit &
carne vita corpis nescit. Ce
lestis plane imber. uirgineū
uellus. placido se infudit lapsu
& tota diuinitatis vnda. se con
tulit in carne. quādo verbum
caro factum & Ut de mde. per
cruces patibuli expressum
cecis omibs pluuia salutis

infudit · stillauit grē hūanis
pstitit mētibus ds̄ terrā ip̄
mira res · ¶ Erat uero cū ingyme
qui ad uirginē nūtebat angl̄m
et presſit mētē suā deus · ꝛ
ad a deo ꝛ recessit · ¶ Ver tenere
potuit locus · qui oīb⁹ het
m̄ locat · ꝛ totus ubiq; ē · sine q
mchil totum · ¶ Ergo verbum
pris mag̃ a prē dissidens ꝛ
homo ppter fieri dignus est ·
secreto suo mistio · quo ppē no
uit · ¶ Cui quid totum sustē
pit quod ē homine · hō toto
ē · ꝛ totum accipies quod dei
ē · omino aliud quā deus
qui natus ē ex maria ee non
potuit · ¶ Erat oīa deus ꝛ pt
ꝑ ea quia uta ē · sanat se et
potuit mūdo virginis sine cō
corruptōe misceri · atq; unicū
sūus esse xp̄us · deus ꝛ hō
una ꝑsona unaq; substātia ·
Ob quod dei genitrīx · electa et
preelecta iure ab angelo grā
salutat̄ ꝛ pēdit natiue plena ·
Vere plena · quia p illum
lucem sancti spūs umbre se
fusa est omis creatā ¶ Et ideo
salutis eam deuotissime p̄nūs
angl̄s uenerat̄ ꝛ salutat ·
¶ Creatura utiq; ꝛ ppē qualis
ꝛ quāta sit · quā salutat · No
em simplex fateor · tūc con
sueta fuit ista salutatio · ꝛ
oīm admiratōe dign̄ · Iugiter

pcreatiōis fiat delatio et ob
latio mūeris famulatus obse
quii ¶ Quia ꝛ si m pribꝰ ꝛ ppl̄e
tis grā fuisse creditur · non
tamē eatenus plena · m
maria vero totus grē · que ī
xp̄o ē plenitudo uenit · ꝑ quā
alitor · ¶ Et ideo inquit bene
dicta tu mt mulierē · id ē plo
benedicta · quā oīs mulieres
¶ Ac per hoc quidq; maledictiōis
infusum ē p culpam totum ·
abstulit benedictio maie, insup
ꝛ gratiam refudit xp̄i ortus · ꝙ
nō fuit prius oīs mūdo
¶ Patet quod nā fuit · usus
nesciuit · ignorauit ratio ·
mens nō capit humana · pa
uet celum · stupet terra · re
atina omnis · etiam celestis
miratur · ¶ Hoc totum ē · q
marie p gabrielē diuinitus
nūciatur · ꝛ per xp̄m ad im
pletur · ¶ Cuius de causa · de
tali tanq; loqui me diuinū
fateor · ¶ Sed ꝛ puto q nemo
psumat · nisi qui quanta sint
que prandit ꝛ penitus ignorat ·
¶ Tamen ꝛ si ad ꝑfectū nemo pō
deus sumitur uerbis omnibus
tessā de non debz · quibz etiam
potior a laudibz · quāuis explī
cāre nō queat · quod sentiat ·
Vnde recte dauid⁹ cū deū
cantōe agere in psalmis sacri
ficiū laudis inq̃ honorificā
bit me · ꝛ illic iter · quod ofte
dam illi salutare dei · ¶ Et si

patenter dicat Illuc iter ē laudis, ad eternam laudem sine fine mansurā. Sed nemo apprehendat illud nisi ego p̄mostrauero. Propterea hīc quia iter salutē in laudibꝫ ē saluatoris/hortor uos. z commoneo in hac fac̄ sollempnitate genitrīcis dei marie. nō cessare a laudibꝫ Quod si uirgo es. gaude. q̄r meruisti cē z tu. q̄d laudas. tantū cura ut sis. quod digne laudāe possis. Quod si cōtinens z casta es uenerāe et lauda. quia nō alīūde ostat ut possis cē casta. quā ex gra xp̄i. que fuit plenissīe in maria quā laudis. Quod si cōiugata. certe aut peccatrix es. mihi omniꝫ confitē z lauda. quod inde omnibꝫ misericordia p̄fluxit z gra. ut laudent Et q̄uis nō sit speciosa laus in ore peccatoris. noli cessāe. quia inde p̄mitti venia ut laudes. Vnde z ombo. aliqn̄ misi uix modicum ingemi mi. deum laudē in sanctis suis studeamus. quomodo cum psal. quod tamen uix mihi tuā magnitudīs eius laudē petimus. Omnino p̄ermittendū nō ē. q̄ impleturi sumus. Cōfitēbor quod dicitur. Beati qui habitant in domo tua dñe in secula seculoꝝ. Laudabitte Interdum uero. quia immensus ē. quod uoce nō possumus. nr facundia ualemus/exequam uotis. z medullis cordis. qa magnus z bonus ē atq; immensus/tantus. ac talis. quātus z qualis ipe nouit. ore z spū cōfiteamur. ad iustitiā et salutē. Hinc rogo omnes pariter festinitatē gloiose semp uirginis. marie deuotissime celebremus. Quia si ē dies p̄cipua. si qua meruit exaltari sup̄ choros angelorꝫ. z puerpere ultra qua nostre humanitat̄ sit nature licitum. ubi nō substantia collucet. sed gre magnitudo mostrat. ubi xp̄us pro nobis mirifice pontifex factus. metuit ad celi palatiū. Hec inq; dies in qua usq; ad thronū celsitudīs ome. temeritatē me/ac uirgo p̄cessit. atq; in regni solio. sublimata. post xp̄m gloiosa resedit. Fit itaq; illi cōfidenter sancta dei cāmit etnia. quod de nullo alio scriptū fas ē credē. ut ultra angelicum. aut archangelorꝫ meta tendere deceret. quia et si simultatis similitudo ꝑmutatꝫ sus. veritas non negatur. Hec quippe priuilegiū. nō nate est sed gre bte marie virginis. De qua natus ē ipe deꝰ et homo

Idcirco z ꝑpa plus ē mitis · z non natura · q̄ uirgo z homo · Unde z si cetere uirgines imitantur illam tuq̄ ad conceptum ꝑtus / z gabrielis nouę salutatiōnis ob sequium · dēmceps totum diuinū ē · quod operabit ī ea ut teste angelo · Spūs scūs z uirtus altissimi ob umbrabit illam · Ante hoc ꝑpm sane · uterus uirginis · q̄nis mundi · q̄nis mollitus / z alienus a cōtagione ꝑcti / q̄nis sanctius · tamē adhuc ullitate humanitatis mōnitur ut ita dicā · At si lama candidissima suoq̄ colore dealbata · ad quid cum accesserit · sane ssps scūs quasi ꝑpa eademq̄ lana · cum mflatur sanguine cōchilii · uel muricis · uestitur m̄ ꝑpurea uestē z ꝑpa sine cortice ī medio / ut nō sit iam admodū q̄ fuit · sed purpura uerissima admodum · z gemmis summi regis diuinitus aptissime dedicata / ut multi demceps ea uti usu femineo timuit nisi deo · q̄ ꝑpe ut ita loquar · beata z gloriosa uirgo maiō · eo modo quamus dictum ꝓpabilis esse uidetur / que sub celo sunt uigilet / ut deinceps posse in se sustipe diuinitus admixtam · salua utraq̄ natura / tamē tu gratia repleret · cum spū sco ꝑfunde tur · cum uirtute altissimi ob umbraretur · fit prosior me ritus / sublimior celsis fastigiis pulchrior sanctitate · gloriosi ore / ulor ꝑ progenitus meritor uta ut nullus iam usibus sit ꝑpa eademq̄ mamma · damni si diuinis · Unde uos o fōs sime uirgines · z si imitari optet / tanta ac talem uirginem · tamq̄ ꝑclaram uene rari nullum conuenit · z uīt angelicum · quodammodo dignitatem · quantum fas ē cum gaudio z laudibus dignisse confitei · que ut dicimus nō temere / ꝑ gratiam xpi · sup choros angelor̄ · exaltata deuotissime ꝓcedit hodie · quia ꝑfecit ea dns ac saluator mē / ex ea uera fide genitus / ad celestia ut ꝑpararet ei · sicut ꝑpe suis repromisit fidelibus / ethereus mansionibus locum · Hinc quoq̄ dauid ꝑpha · olim q̄ tulubinudus xpo canit · Ad sumo celo egressio eius · Et occursus eius · usq̄ ad summi eius · Ascendit ergo · eande gratiam resumpturus · Licet nō amiserit · q̄ ꝑcepus habuerit · amicus mundus fiet Ascendit z ꝑparatur huius sissime z gloriosissime uirginis · Locum ī mortalitatis ut cum eo regnare possit impetrauit · Et hec ē pmi dici festinitas q̄ gloriosa

et felix ad ethereum · quem
thalamū · Que pfecto festi
uitas · statui 2 virgo in oppabi
lis est cetus virginibꝫ · Ita et
oppabilis e ista festiuitas
oīm sctoꝝ festiuitatibꝫ 2 admira
da etiam virtutibꝫ angelicas
pter quod ex persona supnoꝝ
ciuiū in eius assensione ammi
rans spūs sanctus · aut sanctus
sanctoꝝ · Que e ista q ascendit
p desertum p quasi virgula
fumi ex aromatibꝫ · Et bene q
virgula fumi · quia gracilis et
delicata · quia cunctis extremi
tatibus disciplinis · 2 em coreema
ta mtus nil p loca ustum ex
desiderio · ut mundo prj amicos
2 ex affectu caritatis · Vt vir
gula mpmd fumi ex aromati
bus · mirerū · quia nullis re
pleta erat virtutū odoribꝫ ·
Et ex ea manans fragrabat
suauissimus odor ecia spūbꝫ
angelicis · Ascendebat autem
de deserto presentis seculi ·
virgula de radice resurgens fumi ex
orta · Sed mirabant electoꝝ
animę p gaudio q nia esset
q etiam meritoꝝ virtutibus
angelica vincet dignitate ·
De qua rursus ide spūs
sanctus in eadem tamen caritatis
aut · Que e ista que ascendit
quasi aurora consurgens ·
pulchra ut luna · electa ut sol ·
terribilis ut castroꝝ acies
ordinata · Admiratus autem
spūs sanctus · Quia omnē de assensu
huius virginis amicitiarum factū ·
que quasi noui diluculi aurora
nitidissimi ascensu suo respleu
dent · multis floribus 2 uallata
sctoꝝ agminibꝫ · Unde · Datur
terribilis ut castroꝝ acies
ordinata · Siquidē terribilis
suis fuerit uirtutibꝫ · ut cas
troꝝ acies admodum ordina
ta · Hinc inde sanctoꝝ angelo
rum fulta psidijs · Pulchra ut
luna · ymmo pulchrior quia
luna · quia sine defectu sui co
ruscat · celestibꝫ illustrata
fulgoribꝫ · Ut electa ut sol re
pleta fulgore uirtutū · quia
ipse elegit eam sol iustitie ·
ut nasceret ex ea · Ad cuius p
fectū exequias · q tu fuisti
tunc / simulabant angeli ·
2 vniuerse celoꝝ cohortes gratula
bantur curie · Nec mirū · qđ
matrem⁹ honor eius e · qui
est natus ex ea · quē omnis
celoꝝ ordo uenerantur 2 adorat ·
sup se elevatū · cum pre in
hoc maiestate dñi · Legimus
ergo quia sepe · ad funera ·
2 ad sepulturas quoꝝlibet
sanctoꝝ · angelos adfuisse
2 ad exequias eoꝝ obsequium
pstitisse · Nec mo 2 alias electoꝝ
usq; ad celos cum ymnis 2 laudi
bus detulisse · ubi 2 utriusq; chō
rus chori cōmemorans · exceptis
laudes audire permisse · Interea

et quod pspicatus ē multo no
nunqua lumē eosdem resplendu
isse sim sing adhuc viuentes ī cae
ne ibidem mīri odoris fragran
tiam diuinus psensisse ꝙ quod
si ad recreandam spem dilcois ꝙ
& corroborandam fidem mīdi
astantiū. saluator mē xps ob me
rita sanctor amplius gplanda
talia & tanta dignatus est exhi
bē. p suos celicolas ministros
ciuita defunctos. qnto magis ho
dierna die credendum ē milicia
celor cum suis agmibz festine
obuiam aduenisse genitrici dei
Cumqz cum fulsisse mgeti lu
mine ꝛ usqz ad thronū olim sibi
ante mīdi constitutione paratū ꝙ
cū laudibz & canticis spūalibus
pduxisse. Nulli dubiū qn om
ne illam celestem cetū ꝛ tunc
exultasse īeffabili letitia ꝛ tue
ritatis data ee inestimabili cari
tate. Tuncqz cum omi gtula
tōe iubilasse. qm festiuitas
hec que nobis hodie reuolui
tur annua ꝛ illis ombz facta
ē continua. Nec immerito ꝛ vi
detur eni. quod saluator om
ni gtum datur intelligi. p se
festinus totus occurrerit ꝛ
cū gaudio ea secum ī throno
collocauit. Alias aut quomo
mpleniisse creditur ꝙ quod in
lege ipe precpit. Honora igd
patrem tuū ꝛ et matrem tuam.

Dicto quod prem honorauit
ipe sibi testis ē. cum ad iudeos
aut Ego ytam meā nō quō.
ē qui querat ꝛ iudicet ꝙ sed
honorificio patrē meū. ꝛ
uos inhonorastis me. De ma
tre uero euangelista. ait re
diuerent uemens aut Naza
reth ꝛ erat subditus illis
Sed alia natura ē. qua deus
pater sibi se honorat. Alia q
idem parentibz subdit. Inuisq
tamē vnus idemqz xps recte
creditur ꝛ eo quod uerbum caro
factum ē ꝛ habitauit in nobis
Dic aut quippe vmane diuinita
tis ꝛ at humanitatis nro fusius
mdiuisamqz fides catholica ser
uat ꝙ qua sane intelligedo cog
nōstat. atqz secundū substantia
duarū vnus existat. ut neqz
conuersio ꝙ altius tra. duaz sub
stantiaz pariter recipiatur
neqz confusio. Fit namqz tēe.
honorare ē mrem dm ꝙ ꝛ dm
nobis gemuit. ꝛ hominē ꝙ neqz
hoiem sine deo. neqz sine hoīe
deum. Sed deum ꝛ hominē
vnū. ꝛ verum xp̄m ūm xp̄m
Aliogn dei genitrice dici no
posset. qd multi hereticoz
negare conati sunt. nisi deū
uere genuisset incarnatum
Et ppter duas in xp̄o tres
gsitem natiuitates. Vna
videlicet de pre sine initio.
ꝛ sine tempe sempiternam

et coeternam deo patri. Vere
de mē tum tpe. quādo mīsa
ōnem z miserēdia īduēs
spontanea voluntate ad nos
descendit/natus homo deus.
Ar per hoc mē ueritate. z ma
tris gestatione utero. eo quod
semp deus fuerit. Hinc
etiam theotocon ea veraciter
confitemur/dei uidelicz genitrē
nec xpotocon. nō quod di
vinum carnē secum detulerit. neqz
olim copulatus sit pfate car
ni. Sed tm qđ verbum cāo
factum est qđ carne virginis z
diuinitatis ac humanitatis sub
stancia in utero. sta cōfluisse vi
detur ut pfona sit deus. z ho
xpūs. Et qđ duabus natu
rīs sine cōfusione altius. non
nisi vnus reperitur ihs dns.
manens deus in forma dei. q
fuit et prius qđ in manuit. forma
serui accepit. manensqz ide
ipse in forma serui. quam
accepit. Totus quippe deus
in carne virginis de qua
natus est. z totus ho. Hinc
quoqz apls. in quo habitat
omis corporaliter omnis ple
nitudo diuinitatis. Quapp
o filie estote prudentes.
sicut serpentes. z simplices
sicut columbe. ut qđ pru
dencia pfecte intelligentie
cumulum fidei uere z magnifica

qđ qua oīa reliquistis integra
mundi hostia mqz seruetis/Ne do
lem simul z aream spūs si
quod absit perdatis. Diligē
eius itaqz precante. si quomo
do in nobis simplicitas columbe
q sint in nobis illesa mundaqz
custodiatur. De q salomon
in cantibus canticorū. qui in laude
eius. Veni inquit columba mea
immaculata mea. Iam hyemis
abiit. z recessit. Ar deinde ihs
veni de libano veni. Nō immeri
to ergo de libano venire iubet
quia libanus candidatio mi
pretatur. Beat em candida
ta multis meliorū uirtutibus.
z de albata niue candidius
spūs sancti munere verbo simpli
citate columbe in omnibus re
presentans. quoniam qđ deo
gratum et totum puritas z
simplicitas. totum veritas
z gratia sunt. totum mā et
iustitia que de celo descendit
Et ideo immaculata. qm
nullo corrupta/cum dedit
cum uiris mundo. sicut ihe
remias sanctus testatur. z no
aliunde accepit. Sanctificet nō
dns nouum super terram. z mu
lier circumdabit virū. Vere
nouum z oīm nouitatum/sup
eminens nouitas virtutum.
quando deus. que ferre non
potest mundus. neqz videre ali
quis. ut viuere possit. Sit
ingressus z hospitium vere

ut corpis claustra nesciret. Sic
q̄ gestatus. ut totus deus in
eo esset. et sic inde exiit ut ezechi
el fatetur omnino clausa. Unde
tamen in eisdem tantus de
ea. Ortus conclusus fons
signatus. emissiones tue pa
radisus. Vere ortus deliciarum
in quo consita sunt omnia flo-
rum/ et odoramenta virtutum.
Fons q̄ clusus. ut nesciat vio
lari meq̄ corrumpi. nullus ini
micarum frendibus. Fons utiq̄
signatus/ sigillo totius trini
tatis/ ex quo fons vite manat
In cuius nocte omnis videmus
lumen. Luna nox Johannem
ipe e lumen qui illuminat omnem hominem
venientem in hunc mundum
Cum q̄ profecto emisso utei. sup
nozz tenuum/ omne paradisi
De isto namq̄ ventus aquo.
patriarcha ysaac longe ado
rans. audebat dicens. Ecce
odor filii mei sicut odor agri
plem/ quem benedixit dns. Q̄
uis putent pauci intellegentes
quod p̄ces sancti. nimio de
xpo intellexerit. at mistium
mirabile comis. cui et xpi salua
ti sunt gra. Unde q̄ stat tps
no p̄ indicasse sacmetum vni
ti hominis ac dei. ita ut ita
esset in illo p̄ unitate psone.
ab initio seculi. qui nec dum
edit natus de maria v̄gine
quod multis scripturarum declarat
monstrat. Unde dns ad iudeos
aut. Antequam abraha fieret
ego sum. Quibus utiq̄ ver
bis ostendit se qui loquebat
in eo fuisse misterio. ut vni
tate commendaret xpi. Ante
Abraham inquit ego sum
Nam abraha antequam fieret hu
manitatis e bruitas. Ego
autem sum eternitas nature
declaratur. In q̄ nimirum eternitate
iam se fuisse qui loquebatur
p̄ sacramentum sue materna
tionis insinuat. Quod aplus
uolens diluidare ait. Chs
inquit p̄ptiu ex egipto saluauit
Secundo eos qui non credide
runt p̄didit. et alibi paulus
Neque temptemus xpm. sic
quidam eorum temptauerunt
Non quod iam esset chs aut
xpus natus ex maria. sed q̄
mente in illo vnico filio dei
ita vnitas p̄sone commendat
que occulti erant misterio
Quod et alibi euidenter. q̄
elegit nos inquit an ystitu
tione mundi in ipo qua pro
fecto. quod deus fecit ab ho
xpus fecit totum p̄ unitate
sacramenti. Et ideo in illius
erant in filio. qui p̄ptiu dice
bat. et xpus in eo. quod tem
tabatur. qui semp p̄ sacra
menti unitate in deo fuisse
non dubitabatur. Aliqui mis

ita credideris aut xpm̃ deum
omnino nō est · aut q̃ ꝑpiam
retens deus ee indebitum · Sed
ne talibus patreamur calumpnijs
strutande sunt scripture q̃ quib⁹
vnitas ī xpō cōmēdatur psone
que nō p̄iudicat tpī ne vnus
semp durat. Hinc quoq; beat⁹
petrus loquens de pribꝰ aut
per gram dñi nr̄i ih̄u xpi
credimꝰ saluari · que ad modū
z illi · Nam q̃ illos dñs solus
duc̄bat · z nō cū eis de
alienus · Vnde z nec nobis
tum deus retens · quia vnꝰ
idemq; t · qui z eor̄ ductor̄
fuit z nr̄ p passionē tenens
sue redemptor̄ · Vnus siquide
in sua carne vnus si sacram
to atq; vnus in spū · nec ad
mittit dīm · ut alius filius
hominis · Alius dei filius
intelligatur / qui nec tempe
pstribit / nec passioē sup̄at
Sed totus deus in xpō z xp̄s
in deū tūsit / ut quēdā in
carne xpūs ꝑtulit · id̄ deꝰ
ptulisse recte credat · Aliq̄n
si ad rationē respuas · z ad
humanos sensus · nequaquā
ita potuit conuenire inter
se deitas / z humana gesta
conuenerint tamē ī xpō
z vnus ex amborꝫ emanu
el · Vnde michi videt · quod
altitudinē tanti misteriī
diligenter intelligē quidam
z videre nō potuerunt · qui
aut duos filios certe aut alio
xpm̃ quā dei filium estima
uere Qua ꝓpter nr̄ horiē
deorsum tolimꝰ · quod fas nō
est · nec adoramus · sed magis
deum incarnatum · qui ꝑpri
um sibi corpus animatum
vnuit · ut ita deus uerbum
z caro fieret · z nō in alium
quēlibꝫ · sed ī semetipm̃ trade
ret vnitas · qui uerus et
vnus dei filius semp erat
Q̃ certo nō alium q̃ eundē
ipmq; dei filium z colimꝰ
z adoramus · qui michi ꝑ se
p assumpto homine ē locu
tus · michiq; ꝓverbiū cōdo
factum ē immutatus uel ·
immutatus Et ideo vnus
idemq; semp cum ꝑre deo
filius adoratur / nō nouus
nec retens ex tempe / nō
alius a natiuā tūt generē
Quod si tibi nouū videtur
quod pro te hominē sump
sit / noueris · quod hoc semp
tum eo · z in eius consilio
fuit · ut sic fieret · z nunc
ꝑdo plemtudo tpis venit ·
factum ē quod in xpō fuit
semp · Talibus quippe pres
sī diuinitus afflatis cantur
odoramꝰ · talibus inspi
rabant de xpō prefugijs

quod nasturcius esse dicunde
in quo est salus & benedictio
etne hereditatis. Iste sunt fi
dei uestes. iste quibus pares
sancti uestiebantur. Iste ge
rebecca primo spus sanctus
serum dom habuit quibo iduit
iacob filiu suu. Alias autem
no habuit nisi que esset ab
spu sancto dom seruata et
prolata. Quatum mihi odo
rem in eisdem pater ysaac..
haurret/uta ut diceret cum
sensisset uestimeto fragran
tiam. Ecce odor filii mei sicut
odor agri pleni/que benedixit
dns. Deo forsitan dicitus est
aliquis. quis adhibebit sps
sanctus ptmet cui multis in
locis pfone pro deo figurate
accipiantur. Verumptamen
& spus sanctus in hebreo fe
minino gne dicitur/no quod
sexus in deum monstretur/
primo ne forte suspicetur
quod sub regula trium linguar
spus sanctus diuerse accipia
tur hebreo stilus. ut dixi femini
no gne legitur. in greco neo
ne sexus in eo creditur pro
neutro sumit. & in latino mas
culino ee decernitur. Qui in
mis spus sanctus bene per
rebeccam intelligitur. Et ido
totum e in misterio. quod gelt
ut per uestimeto fragrantia
xpus diuinetur/quem nos
quacumq; baptizati sumo induimur/
in quo benedixit nos. nos quacumq;
deo omi. ut apls aut benedictione
spuali in celestibo. Unde & angls
male loqui mapiens/ihat benedic
exorsus ait. benedicat tu mihi
ceres. & benedicat fructus uteris
tui. Cuius profecto in spu longe
odore trahens pfatus ysaac be
nedicebat filium/in quo omnis
celestis benedictio mirifice efflorui
et nos inquid oms. deplenitu
dine eius accepimus gram pro
gra. Qua ppter obsecro uos
o filie tantam at talem gram ne
fructuu recipiatis/que est in xpo
ihu in quo e deus & homo/sit
vnitus. in una eademq; persa
ut legat/quia sepe in diuinis
libris homo deo coequus ppter
vnitone substantie. At de inde
videatur deus compassus homi,
cum nec passibilis sit homo nec
passibilis deus. Tamen sit vnitus
est deus suo corpi. ut nullam
patiatur fidei nre deum & hore
humana opinione distanc/ne
forte quod absit alius filius
hominis creditur. Proptm
qua scptura. sit commictit &
contorpat deu & homine. ut
nec in tpe ad modu homine
quis a deo nec in passione pos
sit ab homine deu discerne
Unde si ad tpis respiratis fuerit
es semp filium hominis tu filius
dei. Si ad passione fuerit

semper cum filio hominis eundē
filium dei uta vnitu et mdiu duē
quatum ad uoce scripture per
tinet · ut nec homo a deo sepa
tempe · nec ab homīe deus ua
leat passione / ¶ siquidē ut hō
apaus intelligatur ex ipius
xpi uerba discutiē . Nemo asce
dit nisi celum inquid · nisi q̄ desce
dit de celo filius hominis qui
e in celo . Quis quesō e qui loqt̄
xpus utiq; · Ubi rogo tunc erat
cum hec loquebā intica stabat /
Et quomodo se de celo ante q̄
nasceret descendisse testatur ·
Quam z loquitur z fatetur
in celo se esse eundēq; se filium
hominis dicit / cum utiq; de celo
nisi ds descendere no potuit /
z cum in eis loquēt̄ no nisi
vnus idemq; xpus fuit · Et
hec e una / z admirabilis no
uitas / primo omi nouitatum
supeminet nouitas vnitat
Quid nisi diligenter prudens
lector ab exordio sancti euan
gelij animaduertat / magis
errāe in oim scripturā uide
bers diuina · quia intelligē
ueritatē · Constat ergo vnm
eundēq; xpm secm vtraq;
formas operari / humanita
q; · ac diuinitat / z p hec in
ab exercuisse opationes · Ip
ata e em utriusq; forma ut
natura · al alterius gmuni
one q̄d proprium habuit · Verbo
siquidem operante · quod ubi e
z caro me operante · quod car
nis erant / cōmunicante sic
dem ei uerbo in eade opatoe
dum z idem deus utiq; homo
in una substantia ut psona
sine diuisione aut cōmixtoe
creditur / z propriata deitas
pdicatur · Verumtm̄ deus ubi
est / z non ado · quādiu carnem
rationabiliter animata assumpsit
hanc q; sibi vnione natura
li z sedm sanctam communit · si
multer z caro e animata z no
uerbum · Erat dei uerbo con
specta sit z iusta · Unde z Iohes ·
quod fuit ab initio / z q̄ audi
uimo inquid z vidimo ac per
spexim̄us / z manus mee con
trectauerut / de uerbo uite · q̄
fecte cum nemo / verbū dei ·
videre ac tractare / tractāe possit
mamq; / nisi p sacmētu sibi
uniti hominis · que nimirz
vnito / tam pnica e · ut destin
uequeat · Aliaq̄ quod fuit
ab initio verbum quo recte
dicit hoc totum ee quod apli
audierant · quod uiderant ·
quod manibo tractauert · nisi
quia xpus vnus idemq; erat
ut per hoc q̄ uiderat · z tracta
uerit uerbum uite erit z nō
aliud ex dualibus naturis q̄
vnam ipo sub stamata ut per
sona · Hoc e quod vnq; idēq;
manes filius dingenito / Inde
inse patus in vtriusq; naturis
consistat · q̄ sint vtriusq; substā

naturaliter operabatur. ſcdm eſſe
talem qualitate. ul' naturalem
ꝓprietatem vnicuiq; inſita/que
ſi natura habet ſingulare et
ſcdm eam no ageret utraq;
Vnum/aute emmanuel. dū vno
eſſe in eo xpo utraq; idē dei z hoc
que utriusq; nature ſut ueda
tor geſſit. ſcdm aliud z aliud
que geſta ſunt operans Ego
ſcdm quod deus idem xpc/que
diuina ſunt. ſcdm quod homo
idē xpc que humana ſunt/ſe
ipm uolens oſtendē/quod idem
xpc deus z homo ſit Et ideo idē
xpc ta que diuina ſunt agit.
qua que humana ſimilr z loqr
Et no alius quide mirabula op
atus e. Alius ꝓetrauit humana.
paſſiones; ſuſtinuit. Sed vno
idemq; xpus filius dei utq; ho
minis filius. qui z diuina ꝓfi
ſit z humana. Siquide inſep
abiliter atq; indiuiſe communes
xpi hui actiones. Sed intel
ligende ſunt ꝓpter opes gluta
tes. z contemplandū ſemper
ad que pueharur humanitas tar
mis/z ad que ipſemet altitudo
diuinitat. Ita ut p omes textu
ſancti euangelij uideat. nichil
carne ſine uerbo agere. neq; ver
bum ſine carne. quidquā effi
cere. Vnde quod coepit z pa
rat vnigo ſitat no ſine pote
ſtate uerbi e. Ita non ſine car
nis ueritate quod naſcitur
quod permoz fuſcus iacet/dolu
tus/z in ꝓſepio reclinatur. Por
ro quod ſtella duce a magis ado
ratur/ſicut deitatis e. Ita hu
manitatis e. quod in egyptum p
fugium ne capiat abducatur. Et
ita omi Virtute opat conſide
randa ſunt. ut reddamo deo
que dei ſunt/z hominiq; ſue
hominis. Quod ſicuti e vno
qui lazarum verbo potentie
ſue uocat. ſut excitat a momi
mento Sic idem xpc lamus e/
qui fleuit humanitatis affectu
Sic quippe cuncta optet conſide
rare/qtus z plena diuinitatis
in xpo intelligit hominem tu
ta/z plena humanitas in deum
aſſumpta. Licet ideo dicat ti
tus de fide nativitatis xpi
tame. Quia plures dietali
um efficiunt ſuis fabulis ob
uoluti nubilare uos uolunt
obſcuritatis eloquio. ut greco
turbine latina confunde pu
tate Sunt etem z prudetes
vnigenes/ſicut z ſcdm Et ideo
dilaſſime. imitum bti et
gloriosam vnigenite aug hode
mitis feſta colimo de qua
dicit Maria aute gſeruabat
omia uerba hec. que de eo di
cebant. conferens in corde ſuo
Conferte ergo z uos intellectibus
veris tame/que de xpo cedit
dno catholice diamt/ſit et
fidem integra ſuade poſſitis

qm a
ductis

et matrem eius debite uenerā/
qm̄ nullus alius honor eius mſi
cum ille iure honoretur qui nasci
dignatus ē ex ea/ ¶Veterim to
go quecumq; estis filie/ quecūq;
mecū/ cogitate attentius/ et
prendite diligentius/ quibus
afflictabatur bta/ z intemerata
virgo doloribus/ post xpm ad
celos ascensum. cui pleni⁹ cōfor
que de xpo erāt ab angelis
promissa. z a ppetis multifarie
multisq; modis pfigurata/ di
uinis declarata oraculis. virtu
tibus exhibita/ z que sunt/ os
tensa ex plagis humanitatis
queso si qua sit uisterā pietat
cōsiderate/ quo cruciabatur a
more/ quo ne desiderio estuabat/
hec virgo dum reuolueret
animo cuncta. que audierat.
que uiderat. que cognouerat
pauto quidē/ tardius est. qđ
metus. qtūcūq; virtutis humane/
si totum adhibeas/ nō sufficiat. ut cogitare queas. qđ to
tū desuper ardore amoris/ qđ⁹ mouebatur/ re
pleta spū scō celestium scīe
rum uicissitudines ¶Nā et si
dilexerit xpm ex toto corde.
ex tota anima. z ex tota vir
tute/ nouis tamē cottidie in
flammabat. absens presentia
desideriorū affectibus/ tanto
sīquidem ualidius quanto di
uinis illustrabat mētis visita
cōmbus ¶Qua totam repleuerat
spūs sancti gra. totam in tam du
erat diuinus amor/ ita ut mich
i ea esset quod mutamus vio la
ret affectus ¶Sed ardor ḡ timus
z ebrietas perfusi amoris
Nam xpus ab omnibus ē amādus
ex toto corde ex tota anima atq;
ex tota virtute/ querendus/ mag
me tamē ab ea ardentius/ quo
z dns erat z filius. fortassis
ergo primio amōe in loco in
quo sepultus erat. interdum
eam habuisse credim⁹. qui⁹
pijs pasceretur intimus amor
obtutibus ¶Sit namq; locus
medius ē. Hinc inde cōstituti
ut adire posset ascensiones ei⁹
uestigia/ z locum sepulture/ z
resurrectionis. ¶Seu omnia in
quibus passus ē uisitare lo ta
Non quod iam uiuēte quereret
cū mortuis. ¶Sed ut suis cōsp
iaretur affectibus. Hoc quippe
in pectoris amor habet/ quem
desiderat ut semp; suum esse
credat. Ignorat siquidē audiau
narratione multoties taceat.
modū nesciat. nec aliud cogitare
put/ quia quod diligit amor nō
accipit de impossibilitate pla
cati nec ex difficultate remedi
um ¶Que bta virgo quis ia
in spū esset. tamē dum carne
uiuit/ carneis mouebat sensib⁹
Et ideo sepe locorū reuocabat
uisitatiōnibus/ z que generat
metus completebat amplexi
bus Denuq; amor ppi desiderii

parebat. Desiderium nō ylaris
quasi nouis terre abut ardoribꝫ
intatum ut eodem nō mulqua
quod oma eaꝫ semet ipam
transtenderit. quia odno amor
ni placeb. quod amat nō pt
ꝑfrī vidē. Hmc ē hmē q omīs
sanctī oma que meruerunt
p partus dupē. si deū quem
amauerat nō uideret. Tanti
ꝫ venerabis btā maiā nō dū
dignū p munerib. ꝫ muniis
beneficijs. reddebat meredū
obsequiū sedulus. ai de bñfiō
meritis in terris posita non
poterat videre largitorem
Et ideo dilatissimꝫ. Dodie ma
ria uirgo celeuatur sup choros
angelor ut possit spetiosꝫ
tumꝫ videre saluatoꝛis que
amauerat ex toto desiderio et ꝙ cupiebat
cordis. Quod si gaudiū fit in
celo de quolibꝫ peccore quieto
multo magis putandū ē pro
tenue virginis exultatiōe et
gla. eo quod exultauit sit in su
pnis. aug mirnr festinitas
dim supnor ciuiū ē gratulando.
p̄sertim quia celebritas laus
ꝫ fauor ē saluatoris. Vnde
credim⁹ ut supdam ē. quod
nō hmt de tantū sollepnem
ductū p eius honōe animum
Vez etiā qtinuid zelū/ aīm
omni colunt turpidō amoris
ꝫ gaudij/ at ai toto obsequio
uenerationis Letaciꝫ ac de
uotionis. Vel meito q omīs
illa celestis curias congratulat
ꝫ veneraꝫ imen/ aug sup se
ad erat filium virgem/ an quem
trecmut ptates/ ꝫ turcuaqtur
omnē regem. De huiꝰ mimi
ad celos ascensione multo ante
ranus intuitu/ spectatoꝛ celestiū
qtemplatoꝛ in anteis. Vidi
inq̄ spetiosā astendere quasi
columbā desup riuos aquaꝝ
Et uere spetiosā quasi volu
lar/ quasi illius spetie columbe
ac simplicitate p̄monstrabat/
que sup oīm uenit ad ioh
Iohannem. Iesus ē qui bap
tisabatur. Et bene desup ri
uos aquaꝝ/ quia sup aquam
refectionis educauerat am
ꝫ nutrierat. Ex qua multa
multi deducti rui omē trā
uergent delitiaꝝ ꝫ ifimdū
cetum uoluptatis Ex quib⁹
totti die leta ꝫ pfusa. ista dei
gemīs/ astendit hodie spetiosa
ualde/ ꝫ admirabilis. aug odor
estimabilis erat inimis Et
ideo ineffabilis. qa ad eū odo
ris fragrantia. p̄fecto omīs
illa celestis curia letā deau
rat Quia circumdabat flo
res rosarum. ꝫ lilia quallū
eo quod omēs ante martirio
rubricate/ ad eternē dilectōis
to impletum amplexibus/
ꝫ virginitate splendide am
dudū/ at si lilia in valle hu
militatis cumulata abundat
eam uenerationis gra ob
sequentes/ inde ergo qm beata

dei genitꝛ 2 martꝛ 2 virgo
fuit quālis vitam in pace fini
erit. Hinc quoq; quod vere passa
sit symeon ꝓphēta loquens ad eā
2 tuam ipsius animā ꝑtransibit
gladius ex quo ostat. quia alij
namq; sancti passi sunt pro
xpō in carne, tamē in anima qꝛ
immortalis ē pati nō potuerūt.
2 Beata virgo dei genitꝛ, quia i
ea parte passa ē gladio passio
nis xpī plus quā martir fuit.
Vnde constat qm̄ plus omnibus
dilexit ꝓpterea 2 plus omnib⁹
doluit, intātum ut animā eius
totam ꝑtransiret 2 possidēt
uis doloris, ad testimoniū exi
mie dilectionis, que quā mente
passa plusq; martꝛ fuit. Ni
mꝛ 2 eius amplius dilectio
fortis quam mors, quia mor
tē xpī suam fecit. Nunc ante crudelit. ea
rosaꝛ flores indesinenter, eiq;
amirantes pulchritudinē mē mi
filias telm, in quib⁹ posuit rex
thronū suū, quia cōcupiuit
eius speciē ac decorē, sunt ei
plena caritate 2 dilectōe. Ꝺ Merito
sequitur ꝑ eā purpuratoꝛ
ꝗratus, 2 candidatoꝛ gregēs.
Ꝺ Quā si dilectionis aspectus,
nichil uirtutis ē, nichil speci
ositatis, nichil candoris glo
quod ex ea nō resplendeat. Et
idō bene ornandam eā floꝛib⁹
rosarum 2 liliā conuallium.
qꝛ uirtutes uirtutibus fulci
unt 2 formositas decore
castitatis auget. Ꝺ Nam cui

splendor 2 gla quanto illustꝛi
fulgore suo sublimius, tanto
apparet prestantioꝛ claritate
ac quoꝛlibz subiectoꝛ eminioꝛ
ꝑdicatur. Ꝺ Sic 2 bta dei genitꝛ
cuius plantatio ac si rose i ꝑ
richo speciosa refulsit. et
candor virginitatis splendꝛi
emicuit. Ꝺ Quam data officio
castitatis, submittit illi sanctoꝛ
claritas, ut eius amplioꝛ
gla ꝑdicetur, que sup angelꝛoꝛ
chorōs eleuata, iam beatissima
honoratꝛ. Ꝺ Nam angelꝛoꝛ natꝛ
q̄uis celsioꝛ sit, tamē nō gra
maioꝛ, quia 2 xpi gratuita
gra ne corrueret, fuit saluata.
Vnde dauid. Verbo inquid dñi
celi firmati sunt. 2 spū oris
eius omnis uirtus eoꝝ. Ꝺ Nō
si spū dei omīs uirtꝰ eoꝝ
constat. 2 bta 2 gloriosam
virginē inquā suscipiunt spūs
sanctus. 2 deus totus illapsus
portat. nouē mesibꝰ in utero,
ampliora ꝓmeruisse ututu
ꝑiuilegia certissimū ē 2 ꝓpius
se gratia angelis eaq; collau
datam. Vnde 2 si mabilis ē
eoꝝ uirtus 2 firmitas ꝓpter
tatis, mabilioꝛ tamē in maia
quā obumbrauit uirtus altis
simi. ut ultra omne vrtute
sit angelica. Ꝺ Qꝛ factū est
in ea 2 admirabile amat sacꝛ
sacramētū. Ꝺ Ac ꝑ hoc eam
angelis eo magis maioꝛ ꝑstat
gratia, cui instaurantur ab eo

oma que uenerant et adorant
sup sedem regem dñm natum
ego eadem vregine. Hunc tanta
ta cunctis tanto ue nerabilior
quanto grandiore et quasi tute
altissim extollitur ad sublimia tanto clarior resultat in
gla. Plena siquidem de ple
na grā plena virtutib no
re potest possidē plenitudi
nem claritatis eterne. quā
plenissime accepit ut mater
fieret saluatoris. quā viderunt
omes filie syon et beatam dixe
runt et regine laudaue
runt eam. Cum tantam
viderent ea quasi mulierem
rando explicabit mortalium
quatenus magis deum qui tale
ac tanta fecit eam. ut perficeret
per eam. Unde aiunt. et homo
natus est in ea et ipse
fundauit eam altissimus. Beata
ergo talis ac tanta nativitas
beata superne ciuitatis sanctas et
admirabilis claritas ecclie vnam
unitatis. Ubi nemo archangelorum
non dubitat virginis ma
tre uere neque aliam genitore
fluere gle. Sed totum i altero
vnusquisq; possidet. qđ gnus
pstat omnibus. ut de omnib
glorietur deus honoret et ado
retur ab omnibus. ubi no sexus
non etas. no dignitas gnis
sed meritor qualitas sola distinguitur. ubi plurimū stella ab
stella differt. claritate sexus
omis in suo ordine sint sublimata
di. Et si alia est claritas solis
alia lune alia claritas stellarum et
vna claritas est quas illustrat
omnia. Dicto beate dei genitrici
que adhuc tantis interim predicatur laudibus no immerito
accedit hodierna die exaltata
et glorificata. quidam nouit
ille qui eam elegit in sua sapientia et disposuit eam. Et si
in domo patris mansiones multe
sunt credim splendidiorem non hodie filium patris
fecerit qua sibi olim domum
edificauit. sublimpta columpnis septem. In q nimirum do
mo paratur nuptie eterne
dei et federant eternis re
gestis. In eo namq utero virginis sponsi immortalis vir
ginitas consecrat. ut sit totum
celeste connexum. Et ideo
time celebrate solleps mysteria
virginis festum. que celeste
nobis virtutem interius ostendit.
quia qui no rubent neque mu
bentur erunt sicut angeli
in celo. Neque mirū si angelus
comitatur virginitatis. que angelorum
domino fide copulat nuptias.
Et si quelibz virginitas talis
cognoscitur ut angelis copuletur.
Multo magis beata et gloriosa virgo que singulari commendatur
priuilegio et immerito dotatur
matrimonio. Dicto dilectissime
amate que colitis et colite que
amatis. quia tue eam vere
colitis et amatis si imitari ue
litis de toto corde. quia laudat

Hec namq; vita uobis de celo
fluxit · quã p fessi estis · sup
ustum natã · hec uita ẽ q̃ te
nens & ad de celo uenit sponsus
que sequi una cũ mte celetis
Vter merito inuendi usum de
celo quesistis · que uobis de celo
sponsum petistis · Ideo med co
uersacõ melius fit semp qñ
uerbum dei quod amat non
inuenit in sinu pris diuertitur
Luce ergo ubiq; totus fit &
no longe ab uno quoq; uerti
tamẽ nõ mst casto ruesus hu
tritur pectoe · Quapẽ ẽ em
inuẽ mortes in corde tuo et
in ore tuo · sed tantu cum que
sicris cor corde Vnigeniti ei
ep manitu ẽ · ppterea diligite
nomẽ eius animo · & stado
testimonio q̃ pro uobis essu
sum ẽ · Habetis namq; spo
sum virgine virginitatis
& castitatis amatore · q̃ mter
virgine ideo elegit · ut spa
omnibus esse exemplum cas
titatis que qñ splendo reful
get ex forma virtutis · Ha
betis ergo in ea magisteria
pbitatis exposita · quid primi
cligẽ · quid respuere · quid
sequi debeatis · Prima enim
uirtus ẽ fundametũ oim
virtutũ · & custos humilitas ·
spa demq; ostatur · quã respe
nisi humilitate amalle sue et
te em ex hac btam me duce
omẽ quãtumcnes · Ergo pñm
discendi materiam nobilitas
& mgrd · Deinde mercedis labo
ris optim fructus breuitas
Quid ergo splendus mtẽ
dñi · quid nobilius ea q̃ ele
gerunt patrem me ffle ex sple
dore · Quid castius & que corpo
xpi sine contagione corpis ge
neratur · & tamẽ in ea solam
humilitate respexisse dñm pfi
tetur que custos ẽ aterne rem
virtutũ · Collocauerat em
in tuto stadns portu sublimia
mentis sue · expecta Deoq;
diuinitus illustrat · Vnde dñs ·
ad quẽ respicã nisi ad humile
& quetu & tremẽtem sermones
meos · Erat em quod primicat ·
Respexitq; humilitate ancille
sue · Vnde & bta iam ab om
deculo dicitur · Ideo & nos o filie
ri nere virgines votis & sectantes
mi humilitatem · mercenq; dñi que se
ancillam vocat corde amoris mi
tad curate / que didicit ab spo
so / cui nos deuouistis humilitẽ q̃
nos ex se docuit · Unde aut idem ·
discite a me quia mitis sum et
humilis corde Ecata dei
genitrix a filio suo dño meo didi
cit celos fabricare / nõ angelos
tegere nõ miracula dictare
nisi gna opari / sed tantũ hu
liare / eterneq; virtutũ doctrine
me humilitatis custodiam
aggregare / Unde anima ea semp
singulaq; uirtutũ pudicicia
comes & remota mansit · qua
domo splendor indiuidug pre

virginitati esse debz sme quo vre
castitas vera seruari no pt. Nq
q3 ergo beat maia sme pudoris
sui custode pressit. Et ideo si
placet vobis hmoi talis ac ta
ta virgo, placeat z opus vr
tutis tuis puta cui disciplia
e tui mores instituta sunt
etnaz que pollet cunctis sup
eminet omnibus. ppter q3 quaz
virgo sibi ab ipo optat primu
z implorat auxiliu debz imitari
exemplum. Virgo nos o vir
gines. virgo z pudice imitamini
paulam meam pudica pce
exempla q3 metue z castitatis
inimicum custodiu. quod ha
beas vobiscum virginie et
forma pfecte integritatis. Ad
si minus e in illis. quam
mee dñe. immo quia e. ha
betis prolem fecunda. virgine
ppetuam. Quia sicut ipsa
deo ne dei nemo bonus. Ita i
comparatione meritoz dñi nulla iu
stitia pfecta quadam inutilibus
optima plectur. omnis e pe
ne qui iustus e. omnis et
virgo vna e z sor virginum
in maia cui vos omes ut vna
virgines reformetis interiorem
facie imprimi debet. in sculp
tam sancti spus. qui hortet
ortus conclusus fons signa
tus. puteus aquaz viventium
ad qua nulli potuerit dolo
se irrumpere. nazq ferrus limi
ti prualuit. Sed permansit
sancta mente et corpore intus
donoz priuilegijs sublimata
parto hanc imitatam moribus
sequimini castitate huius ple
tate auxiliu. Quod si me ut
uta loquar presumptoz velut
fluidoz alicuius arguat quod
vobis scripserim. arguat
caritatem ac dilectione iuuenu
virginum vobis vere hortatu
quin denegare nolimus
Malui cum eroube ruborem
pudoris quam non ex equi
iussione meam. Quare id
patribus no minus quam nre me
obedire iubetur. presertim
cum habeatis vobiscum qui
mittari virtutibus debetis
ac cui quibus diuine potestis
affectum potius quam magistri
um. ac quod ad laude huius
dei requiritis. Unde excu
sare non debui ppter obsequia
cum charitatis ne imputet
deuotorum vere que nichil affert
Quod si docere nequimus
saltem ad laude tante virgi
nis exhortari omnino curauimus
ut vos no deesse nobis que
dilectus in die tante festivi
tatis. sed congaudere pote
mus gratis. gratis mente
ad ea vobiscum clerice me
ac vices suffragatrices mit
ad que bte z intemerate
virgo maia pueniat. Ste
hedverna die ad illi pre
clarum z splendidi thro
ni dextri angelor spus per

humilitatē · p̄ mtegritatē carnis
astendit · Vnde p̄ m tempo
tam olim ep̄imos arrhan
gelo⁹ superbia dereiit · ¶ Qua
p̄pter gaudete mi⁹ · quia vobis
via patefta ē celoꝝ · ¶ Quamus
em nobis eade p̄mittantur
uobis tamē iam ꝑsto sunt
que ai angelis i coronā
patis · que licet ep̄hor mū
do stis fauente deo ia in
mūdo no estis quia ꝛ si stim
uos habere meruit · tenere
odno no potuit · ¶ Sta utaq;
maia hodie iam ab omnibus
gentibus longe lateq; pdita
ꝛ uobis que scrute estis exē
plum tante virginis brīdo
donatur celestis · qb; no ille
cebre pollutant corporis
no tollunio papitat volup
tatis no estus inflāmat ire
tme carnis · Immo ageluta
imitatō delitat m tēpis · q;
in futuro equalitas ip̄mitti
mr elis · ¶ Beate gr̄. estis filie
sōr ꝛ indue bre · q; celibem
uobistum mxpō durit vi
tam · quia stām aptm libe
rate a lege uiri sit p̄mā
serimt · ¶ Beator miqud
erit si sit p̄mā se erit sām
meū consilium · ꝑ Puto et
quod et ego spm dei hr̄e
euidenter exp̄imē uoleb
quod sit mr̄ eam q; adhuc
uiuita ē lege uiro · ¶ Et mr̄
eam q; ia soluta beator pdi
cator · ¶ Quod si nr̄q; beata
quia mxpō beator tamen q;q;
iam soluta ꝛ celestia sectatur
¶ Deo uidue semp̄ virginib; bene
copulantur · ut aut apl̄us Mulier
nupta ꝛ virgo cogitat que sunt
dñi · ut sit sancta corpe ꝛ spū
¶ Ad amnd cū magistrum me
ritis uidue gliscit ꝛ con
fortatur exemplis · que cum
viris tristum suauiter comulru.
docent mtegritatē magr̄ virgi
nib; deo guandā · ¶ Et quod ꝑpe
modū nō mferioris virtutis
ē a coniugio abstinē · quod alig
do delitauerit · quia quigis de
lītis meta nescire · ¶ In utraq; nāq;
gradu fortitudo laudā · ꝛ pre
dicatur celestis vite uirtus
¶ Deo cognatōne utr̄q; ordo iam
tum ꝛ sortitur · Vnde dns · Si
quis fecit uoluntatē p̄tris mei
qui m celis ē ipse meus fr̄ soror
ꝛ mr̄ est · Vbi no sexus · non
q;d ordo · no etas distrēmt · ¶ Sed
qui fecit miqud uoluntatem
p̄tris mei qui m celis ē · Vnde
quia libera facultas cunctis
p̄testā · estote b̄me ad quos
uos gra xpi uocauit · estote
mres xpi ac sponse · estote
sr̄e roris ac ꝑpmpne · quia q;d
carne no potuistis gra tri
donatum ē uobis · ¶ Et ido
dilecte mrem dñi que uobis
sponsum gemit mortalem
tuq; ꝛ uobistum soror ꝑpā est
q; uoluntatē p̄tris fecit · ut essi
mr̄ · ꝑpm; quide uobis non
carne sed spū ut vnitas cō

mendē ecclē et sanctas xpi·
corpis intelligatur · ex quo dns
uolo pater qua ego & tu vnū
simus ut & ipsi in nobis vnū
sint · Quę profecto vnitas per
vnū mediatorē dei & hominū
efficatur · Facite ergo uolūta-
tem patris uestri ut vnū cū pos-
sitis · Ornate lampades uras
occurrite sponso · qui ita ad os-
ium pulsat · & matrē si eam
dilexitis sequimini · nisi aut
parate & ornate lampades
uras · qua filie regis estis ·
Omnis ergo ista ubi ab inty
sit · & intus habete quod fo-
ris lucreat · ne foe forte nr
has sollemnitates prius q̄
ueniat sponsus extinguat
Nam celebritas huius diei · ni
accensis lampadibus nisi & for
nō rē solutus · Deo emendum
& oleum dū uadat ne dum
sponsus uenit · quod absit ua
que ueniamus · propterea q̄ sue
stum sumus sapite · ubi beata
puerit virgo nō que sup
terrā · qua ura quę sabbato ·
Si estis ita quod uoluistis in
celis foe delz · Illuc dirigi
te mentem · illuc abstondite
uitam uram donec furor
pertranseat dñi · qtte bta dei ge
nitrix hodie puerit · Ibi nāq
habetis sponsum · ibi pa-
tri-
tem · ibi omnia quecūq̄ que
sistis · illuc dirigite mentē
ut cum xpus filius virginis
apparuerit in fine seculi ·
cum ipso & suos appareatis
in gloria Amen

ad vmcula
sancti petri Sermo · b · augi epi

Sollempne obseruandum
huius festiuitatis diei / ab omnibus
gentilium superstitione & religionis
commutas / suscepit etiam dei / sic
& alia multa que ad hoc etiam as-
ciscis animalibus legimus imperata
ut sicut remunerabilia bonorum
gesta · diuinis legunt & grauiora
pie & uiuentibus psumunt ad ef-
fectacem / uita damnabilia pe-
uorum fata / eorum pena / eruditis
& puenias ad correctionē ne / Aut
namq; de causa / iniuncta etiam a p̄-
mitiua sui institutor / superstitiosa
& ritus gentilium · aut profanos
& execrabiles penitus respuens
condempnauit · aut exemplares
& sobrios populos religione in
melius commutauit · Sicut igitur
festiua commutatio / huius sacre dei
obseruantia · a superstitiosis ritibus
malis ritu augusti cesaris re-
ligiosam tulisset venerationem
euangelia prestitutis / ut lucis
constaret · quod sicut & contigit
salutaris xpi aduentus / ea suo
tpe potuit pace · ut eo ordine
describebatur vniuersus orbis
ita & huic collatis claudus
regni celestis / donauit gra /
pmatis totius eternitatis dignī
tatis · Quod autem superstitiosus
hic ritus qui augusto tpe tot
annis exhibebatur festiuis
kalendis in xpianam reli
gionē transferret / impetu
est audiri · ita tamen ut so

essē vrā
cōuersio

breuis auditor pātas contentus
3 sit. Interfecto in senatu iulio
cesare ob insolentiam morum
octauianus eius exsorore nepos
susceptit impiū. Qd cum duo-
decim annis cum anthonio z
lepido/bellicose animi strasset
anthonius repudiata ipius au-
gusti sorore regina egypti cleo
patram/duxit uxorē/qđ ei
execrabilis auditae fraū attulit
z finē. Nam opibus eius z copijs
adeo intimuit/ut nō solum
romane urbis/sed etiā toti
orbis dominacem sibi affec-
tare temptauit. Quod augu-
stus audies alexandriā calabrie
trāsijt in egyptum/ubi iam
anthonius omne atticum
occupauerat litus copioso
apparatu nauiū. Vbi uēo ad
pīum uentū ē. z augusti clas-
ses eius turbauere nauigiū.
z belluū contuere apparatū.
Roma dux fuge/regina au-
rata puppe. uelocē pruppu-
reo signū fuge in altū dedit
Moxq; eam secuto. anthoniq;
tum eade se/in alexandriam
p receptt. Augustus autem
utrimq; uestigio secutus/
anthonii desparatis rebus/in
ferrum compulit/z sic exer-
citibus ausis eius finē dedit.
Regina autē forme siue co-
silii. qua in duobus iā pri-
pibus imprudice erat expta.
celos augusti captare aggressa.
sed frustra. quia misera prudicaa
principis eius pulchritudo de-
specta redigitur. Illa uero ubi
desperauit/sedz triumpho seruari
cognouit. in mausoleum nuper
custodia/in regium se recepit
mausoleum. ibiq; regios tēptu
induta ailurus. in referto odoribo
conditorio. uipē sum se collocauit
anthonii. Admotoq; uberibo
aspide/sit in morte resoluta ē.
sicut soletur in sompnū. Tu
uictor augustus alexandria
cū tota egypto potitus/pul-
cres urbē agmilas ducibus cū
magna gloria reportauit.
et cum multiplici uictorie tri
umpho susceptt meruit. Quid
autē mea refert de fastis et
cronicis hunc trāscribere mihi
placem huius triumphi pom
pam/missi ad eruditionē eme/
et aptoz principis tpm. Nēs
uero huius triumphi magnifi
centia satis explicare queat/.
Quis captiuas egypti diuitias/que triumphant curreū
precelsum enumerare sufficiat.
Quidquid em diuitiaz ac pōsse supellectilis/in auro. gēmis.
ebore. uel purpura. a nostro
illo rubri maris pharaone/
usq; ad id in thezauris egypti
pharaonis et ptholomeoz
contulit magnificētia/qđ qđ a
famosissimo illo philippi ma
cedone. sua recepit alexādria/
totum hoc una die semel z sit

ante curruum tumphantis au
gusti/terrea mariq; cuncta recep
tes publica. In tantum autem
opibus alexandrie. auctu ditatu
tumq; legitime no modo publicu
erariu. sed etiam forum veri
uenalium. ut rebus mibi uenales q̃
haberentur. duplicia qua usq;
ad id pretia statuerentur. p̃ inde
ex senatus tosti dcretum e.
ut huiq victorie diem omnis
Romana nobilitas/oim cedniu
dignitas tquod annis festiuisse
celebraret sextilibꝫ kalendis.
et ut hoc deuotius fieri/firmiusq;
maneret omni ppto. festiuu dce
tur epulum. de publicis aphore
tis et horreis. hoc aute ritu
ꝑetim ut uidebatur assumpto/
animis singulis/ea qua pdxima
die/unuersa ciuitas coronata
sollempniz celebrabat. et in theatris
suis/cesari augusto/tam ad hui
uiuenti. qua post ut credebat
deificato/diuinos honores/
z triumphales plausus exhi
bebant. Ꝑ quoq; messis in amp
tupite hec pacta e victoria/amp
eadem die/quod annis ꝑpetua
batur memoria/antiquo more
nomie quod ei denoiatu erat/
a numero septimus/ei inditum/.
ꝑ sextus erat a martio ad ho
norem augusti deus e augusti/
qui primus ab aucta/publica
hoc suaꝫ nomen ꝓcepit. Itaq;
superstitiosus hic gentilium
ritus/nano adulantiu fauore
diuo augusto celebriter instituit.
longu posteritatis successione
ostendit. atq; etiaꝫ xpi amis de
bus/qui sub eodem augusto. or
to in eois sole iustitie xpo ihu
feliciter illuxerat. usq; ad mp
iu archadii z honorij aucto
ritate ex uetustate obtinuit.
Que udelicet errore. licet
Romani pontifices. p̃ successo
nes suas/semp exectarent.
et ut xpiana plus a gen
lium desisteret ceremonys
salubriter hortaret. Nulla
tame ecclia hoc potuit adhi
bere/quin studiosa mi
norum sedulitas. quod a maio
ribus suis. institutu acce
rat/studiose magis ꝓmoue
atur. qua salubriter retine.
Archadio aute de medio fa
cto. eudoxia augusta eius uxor
diuine uindicte uibratio des
tituit. regebat imperiu tu
torem in sceptra pueru
que ei genuerat theodosium.
Que cum ꝑfectissimo corpe
uirilem ~~genuerat~~ gereret
animu/eamq; pene nullum
ꝓfecisset uirtutis uestigium.
z habenas imperij similiter re
ut/nec tame a xpi religione
feriata/sancte mentis stu
dio ulterioris limina accessit. Ubi
cum pio uoto z regni negoti
is consuleret. z religiosa
intentione sanctoꝝ loca uisita
ret. gratuita dei pietas

et id quod gẽbat dexterum ferat.
z optatis potiora adhuc. ¶ Nã
am omis pñtatz magistꝝ
respectu romane maiestatis
ei exhibuissent reuerentiam.
nitamqz muneribus/z obsequiis
ferissent diligentia/tertio quida
iudeus mꝛcos/qui ei dona
offerebant. qꝝ pro mmerce
ferreas ornat athenas/sup
thopazium z aureũ obrizũ
prosas. ¶ erant aũt ille/qbꝫ
herodes petrum aptm iudeis
ꝓpassꝫ ad penas pduxit.
in carcere vinxit. ¶ Quas an
gelus dñi virtus sua fulgore.
z verbi sui clauie resoluit.
¶ has uenerabilis eudoxia ro
manis opibus salutares ad
didit gazas/que multo me
lius/multoꝫ felicius norit
uterius p fidem quas romane/
qꝫ aureũ uel lapis preciosus
exterius terrenas dignitates
ornare. ¶ Repta mqz pa
sium hmnt thesauꝛz/mussiꝫ
genaũ melius delectat ee
gendum. quã in ea urbe
ubi ꝑe petrus/in puluere
passionis sue dormiens.
nouissima exspectat tubã
ad resurgendũ. ¶ Videns aũt
anqua augusti cesaris vic
toria/sollempn toto totus
urbis apparatu. z diuis
honoribꝫ celebrari/ꝑmqz
sexti mensis caput quasi
ad honorem deflauti hominis.
ueteris triumphi/nouo deuade
mate ornari. ut tota erat xpi
amissima. ¶ her a xpianis fieri
uehemẽter mdolut. huiꝰqz
rei negotiũ. subtili cõsideratõe
retractans/romano pontifici
que animo cõcepit. aperuit/
sqz. si quomõ adimitare deo dãe
tur fieri/ut ritus hic sacrilegꝰ
mutari possit ad ytam xpi. ¶ Ille
uero salubribꝫ eius consiliis
accomodans aiam/dixit simꝫ
suam iam diu/diuqz esse i
xpm. sed nõ ex facili costare.
ut ãq antiqꝫ senatꝰ mutare
tur institutũ/z tam inueterata
in nouam religionẽ trãsiret
superstitiõ. ¶ Et quia hmõi impossibile
videtur/ꝑpter ptinaciã homi.
ut possibile fieret/a dño mo
muit ee petendum. ¶ Longa
igitur huiꝰ rei deliberatione
habita/tandem in hoc utilꝫ
conuenit/ut eadem obser
uantia eodem modo duraret.
sed meliori causa. z potiori
nomine militaret. ¶ Narratur
namqz apud greci philosophos de the
sauro quẽ ut uero solimis at
tulit. z simul quid de eo fieri
uellz innotuit dicens. ¶ Voluta
tem suam ee in eo. ut etiã
tanto numeri. z tanto no
mini congrua cõflagretur/
et eiusdem obseruantie/id. e
in capite kalendarũ sextilis

ad honorem xpi · z bti petri ap̄ol
sepeliretur · Hujus cathene quas
petrus in carcere tulit · z ipa ab
hierosolimis attulit · addigno
in loco reponeretur · z eadem
die diuinitus ab omi populo
saluteret · z deinceps eadem
uocaretur ecclia ad sam petri
ad uincula · Hujus singulis sep
tembribus kalendis fieri statuit
aptior processionis · Quare hor
ta saluet grea · ut sicut xpi
augusto ipa die · triumphi
lus fieri solebat pompa · p eo
quod rei publice contriuerit hos
tes · ita mit ad memoriā reuo
cetur · quomō a xpō p angelm
in petro deiectus sit ecclesie
publicus hostis herodes · qui
dum intrare uinctum teneret
pnāpe nascentis ecclie petri ·
ad iudeos gram post pascha
ad penas pduceret · mirabi
lem petrus absolutione · et
ip̄etuam meruit herodes
confusione · quia angelis dñi
dñi irrumpens cathenas ·
clausum aperuit carcerem ·
ut libera pateret petro via ·
ad saluandas gentes · tenebris
z umbra mortis sedentes Ro
manus ergo pontifex audi
ta huius potentissime mu
lieris · tam sancta intentio ·
z pro salute multorum · tā pia
sollicitudine diuinitus ispi
ratum · approbat consilium · z
instanter hortat · et monet ·
ut id quod augusta intendat
pducere ad effectum · Venera
bilis autē endoxia · consilium
z opus sum ex toto ad dñm
committit · et quod aio gerebat
utero · at sepius ad senatū et
ad pplm retulit · Sciens esse
difficillimū · ut ab inueterata
desisterent superstitione · nisi
allueretur ad hoc ignis · z sua
ui ordine · Ingreditur itaq;
industrij eroīne officium ·
z uirili constantia magnifi
ce actionatur · ad pplm laudi
bus ꝓsequens · tanā sacri se
natus sapietiam · z amplis
simā Romane nobilitatis
magnificentiā · applaus eoz
remuneabilem in xpi cultu
deuotionem · z religiosa in
mandatis dñi obedientiam ·
ducens · Quā si abdicat · ecce
tibi · in ea uellet ꝓsistere ·
uebe · asserebatur in senā
tu celestis aurie · Captata
igitur tali exordio auctor
benuolentia · paulatim accin
ad id · quod erat in causa ·
saluet · qđ nimis ipsum esset
xpiane religioni diuinos
exhibē honores · Erat suis
diebus excellentissimo tam
pagano hoī · eusq; victorie
celebrāe die · Quem uinet mor
te antonij · z cleopatre bel
lus ciuilibz impositurē finē ·
Et Romano orbi tpalem

pepit pacem/nō tamē asserebā
ēē potestē augusti. ¶ Sed magis
ompotestē benētus in carne
thu/quim potius hunc victōrē
triumphum deberi deo/z factu
eius. p quos triumphato dyā
ali sua egipto cunctis fidelibus
ad ptiam pacē regni celeste
patet ingressus/cuius quoq;
quod nulli sanctoz/tantopē
debeat roma hanc z omnem
honorificētiā. quā principi
aplōz/p quē romana etiā
totius ecclastice dignitatis/
adepta ē pmptum/tam/auc
toritate nūc luciis/melius q;
psidet oīuersō orbi diuina
religione. quā olim sub pā
te augusti domānaret² totū
orbis censuali descriptione
letetur etiā/ut hanc victo
rie augusti pompā/ad eam
xpi cōmeztat victoriā/qua
superata crudelitate/z feritia
herodis/cessata quoq; exspe
tatiē inducē plebis/petrum
a vinculis carceris/p angelū
sum absolui. ¶ Et ad saluā
das gentes. ad saluandam
urbem. urbium romanā li
berē ab ire premisit. ¶ Erit
preterea huius victorie medi
tia/mussia religiosius apud
q; posse celebrā/quā sēa
etiā/que kalendis sextilib⁹
dedicata eet. eius quas a
¶ Ipeio solimē attulerit cathedē

petri. ut ibi ipā veteris victorie
die/victoriam xpi/in absoluere
petri/ipē cathene testarentur.
et ad honorē dei z veneratiōnem
petri/ab oīm ppto salutarent².
Vt autē efficatius id quod fiebat
erat efficeret/exemplum post.
de beato alexandro. qui quintus
a petro fuit⁹ papat⁹ offi
cio. qui cathenam qua ipē pe
trus sub neronima tulit cus
todia/ad memoriā geste rei sa
lutandā. certa die z sua re
posuit etiā. ¶ Ita ergo sē ne
cessibilis femina/gūitate et
suauitate oīum. auctoritate
auguste manestatis/obtinuit
¶ cōtione assensum/bone vo
luntatis. oīuq; sententiam
eius amplexantur/z triūpha
les plausus augusti/in laude
xpi z veneratiōne petri/se cō
mutāe gratulant². ¶ Statuit
ergo aplicus pontifex/ex
senatus consulto/z totius
urbis assensu. ut hec dies
predicta/de causa nō solum
romane urbi/sed etiā ¶ roma
no orbi/annua reuolutione
celebris ¶ habeatur. z nō au
gusto deo thu xpo honor et
statuto/pro absolutione petri
exhibeatur/quos vniuersa
nouerit etiā/quod kalendis
augusti/sicut statuto aplicus p
tessionis/ad sēm petz ad vi
cula. ¶ Quia vero sollepne
erat. ut oīs qui triumphales

augusti plausus celebrarent de
publicis appotens/ z honoreb
festiuam capē attigeret. ¶ Eia
hoc Romanus pōtifex/ magni
nata cōmissione pmutauit/ z
ad quod corpi dilatur/ ut i
adipē z pinguedine/ anime uez
tereretur īstituit/ stultz ut
pōta die confluia ad etiam
xpianoz turba/ corpe xpi et
sanguine refoueret. ¶ Sic spūa
libus epulis sagmata/ z per
catoz vinculis absoluta/ an
gelim dñi am petro ad uita
eterna sequere. ¶ Eode die a
pud eppeum aurigabat cur
rum dei/ donatꝰ epūs/ magnitu
dine virtutū egregius/ qui
illis diebus/ extimpsit immā
ne. expuens mōs eius dra
conē/ quē uix/ quinq; iugu bou
trahere potuerunt ad ipen
diū locum. ne aere putredo
eius corpi perret. z pestē
patrie īferret. De quo
prius ē scriptū/ ut hoc
mostrum fiat/ ad nomine
tum fidelū expiauit/ anti
qui spentus īuidia z que ai
octauianus plausibꝰ a xpd
amis finibus venerabilis expult
eudoxia. ¶ Una uero hmoi
expulsionis occasio/ a iudeo
cepit. ¶ Qui uolente deo sbe
dte eudoxie petri cathedā
dedit. Diabolus q̄ iudeos
exacrsit īuidia ne/ si ipsene
mossi incerta eis appareret.
geminā fallacie sue facit
eis sponsione/ p mittes q̄ se
p deuce/ p medii maris sicco
pede liberum debeant habē
trasitum/ z fcliter ad ptam
terrā/ p̄missos se ducente
reditum. ¶ Qua pmissione.
ille dum eum itauti secutꝰ
plūmi eoz aquis p̄sorum
tibus sub mergunt. z relicꝰ
salui facti q̄ festim/ ad x̄ gram
gultunt. Ita diabolus qui
decapiebat decepto. z ppls
xpianus/ p̄ eccpīce petri.
a laqueis eius eruptꝰ e. ¶ Ere
dilassimi expōsiti nobis e
hodierne causa celebritatis.
ut alacriores/ z promptiores
simꝰ ad referendas gratias
et laudes omipotenti deo/ qui
ita mirabilis ē in sanctis suis.
de aiq; iudicio z abyssō/ hoc
z hmoi p̄deunt mirabilia.
arbitrio nutissime uolūtatis
eius/ ad salutē accedentiū
tribus famulatus. ¶ Oremꝰ
ergo promis meritis/ clemē
tiam i mese bonitatis eius/ ut
quado nos coniunxit/ de carce
corpis/ futuri ultiū sub pas
toris sui petri/ eripiat nos de
carcere mortis. Et sic ei eri
piat de manu herodis/ z de
omi expectatione plebis inde
oriat/ sic eripiat nos/ de manu
antigni hostis/ z aperiat nob
clauibꝰ petri/ ianuas regni
celoz/ ubi cū omnibꝰ sanctis feli
cit gaudētes/ laudemꝰ eum
in secula seculoz. Amen

Sequitur ſmo bti Augustini epi

Micat in celo botrus/clara ful
gens cōnexione stellarū/ꝙ
amplius hodie cum ma
tre splendet ecclā/de septē sideribꝰ
filiorū. Hic enī non vna stella
grandis fulgore. et altera tenu
is lumine. sed omnis fraterna lu
cent claritate. quia botrus ecclē de
saluatoris in cruce. Nulla hic stel
la dulcis fraternitatis transmutat fra
ternē/velud lumine fraude cui
nescientis/in temnē soluta ful
gore/qñ omnes mutuis reti
nēt confessionē/ne germana
desenerent caritatem. Fructus
ex utero/floris in martirio/ger
mani letabuntur in celo. Que
ē tunc beatam matrem. que steriles
peperit septem filiorū coronato
tripite/migrare ad retia cunctate
Quid dicamꝰ. Septē nobis cū
archangeli preciosa collegium
tatis consortio gloriat. filius
hominis graditur/et digredit
ꝰ medio septē candelabrorū
aureorū. i medio septē mar
tyrū beatorū. et mater cantat ꝑ
ium/cū legionibꝰ angelorū. Vbi
ē ibi vllum candelabrū argē
teū. nō ē ibi candelabrū plumbeū
pectatū ꝑmixtū/omnia aurea
sunt candelabra/de passionis
camino liquata. quibꝰ semp
ante thronū dei ardentibꝰ/atq;
lucentibꝰ celestis grandet ec
clesia/et mater illa beata. Que
nenter aureus. que angē
litus laudat exercitus. Diat
eubus dauid/citharae spiritalis
amena dulcedine/mē ardentes
ollas matre/spectante. qui fa
cit ꝙd sterilem in domo ma
trē filiorū letantē. Beatus ꝙꝫ
venter/qui nos portauit. et
ubera que suxistis. O lactis im
pietas/in quo nō est repta fra
terna germanitas. Letatur aqla
excelso in nidulo monticul. atq;
petrarū. de pyreneo tuta pul
lorū. nutrit ꝑ aquila. et rema
net. ut uidua. quādꝰ pulli p
volant ad cadauera cadaueta/
het ē aquila que pēnis suis
pullos suos caro tegebat um
braculo/et sup scapulas suas
imponebat/bonis psuasionis
eloquio. et cum pullis suis
volutabat in campo. et cum eis
in preata paradisi letabat
in celo. Vnus pullorū istorū
sub alarū tegmine maternā
que sunt cadauera mortuorū.
quia omnes intra sb continebat
spūs sanctus. Omnes spiritales
erant columbe/nestientes aida
ueribus incubare. Volebat de as
tra mus/sil vnus fuit eorum.
nestiere redire ad archam. et
omnes pēnis de argentatis/tolli
be suauiter gemuerūt. quia
cadauer/sicut erimus nō gsteri
Sed tamen purpureos/ore
tortuoso/ad dnm cum columba
matre portarent/Que sunt
ista cadauera/que pulli istius
aquile/ꝓposito templi primo
q tempserit. Tunc erant

mundę/are pollute/pollute
vasa mquinata. sed illi uasa erant
aurea/in camino pluta/septies
tantū post camini fulgentia.
Comedite mquid de carnibus
sacrificioꝝ nrōꝝ. Et illi aues
sumę mquiunt. nūde nō mun
de. Hebemus celestis prata.
dulcedinis/putridas carnes
nolumus temptatoris. Non co
uent columbis/esca cadauer
. sed campestrem germina cal
ta prauerꝝ. Insatiatur tyrannus/
et meis letat affectus. Abscī
dit mamus secure. zilli leuat
sensus mcure. Abstidit lin
gua/z fractexna resonant
organa. que tangebat mat
matystra. Frez spūs fermebat.
et olle ardentes de fragerabat.
sartagines. ignicabantur. et
fem dulau/azima coquebat.
Detralebatur cutis a capite.
z corona parabā in capite.
Vbi prexerat de caluatio/z
vedebant cōnati/ de ista cēo
pullis tastissimi ventris/vole
bat auceps vnū musicare la
queis ꝑpetue mortis. Sed ille
auferebat ad matrem dulce/re
pit nidum/z dissoluebas aue
pit spūs sanc. accipit mater
sub dula uelamēto alaz/ipm
septimū/tenerū etate/z auīby
corpis/imaturz/demulcet ubera/
z ostendit cara filio mutmita
fili mę noli fedare corona mea.
z fractexna noli violare gredia/
Coronam mea texat xpus/nō
detexeat ipmus. Solent mfā
tuli/corona sibi ex floribus fa
cere rubente z croceis tactis
motua capita coronare. z si fo
te alterius infantis manū
ipulsum. defluxerit folium.
quo modo ifantis pia anima
contorquetur/quato magis
ego/que nō flores habeo ca
pestres. sed flores teneo spi
tales. Noli noli fili/mi/coro
nam meā vna detracta gēma
fedare. duo erunt mala z te
absorbet gehenna/z ego nō
ero plenius cōnata. Iunxit
mater eloquis suis/ad gem
mas lapidem prosum/z fcat
septenarīū redemitalū/qđ
aim illa portauit ad celum.
omnis exercitus angelorꝝ. Cui
sufficit istam laudare nrez.
pē uterus testis e/Beaz ei
fuit talis uenter. qualis ipse
machabee meis/Mater filioꝝ
zebedei iacobum z johannem
obtulit xpō discipulos/septē
vero martyꝝ gemmas earū
memorat ordino uto processi
se. Bona nr̄ p̄misit pul
los. uolauit ut aquila de
mrē. z filius letetur cogre
gatio mea Sermo Augustini
epi (Natiuitas xpi z mrīs
Quia omn sanctorꝝ martyꝝ festa
rimi/natalem deuo
me celebrare debemus/
tamē p̄cipue eoꝝ sollemni
tas/tota uenerator audaē.

qui mās domicilys ꝓpul ſanguis
ne pfuderūt / Nam licet omnes
ſancti ubiq; ſint / z omnibus pſint /
ſpaluer tamē illi / pro nobis ſe
uenīt / qui ſupplicia p xpō ꝓtu
liſſe probantur · Martir em nō
patitur / nō ſibi ſoli patitur · ſz
ſimilibus · Sibi em pati ad ꝓmul
tiplicandū ad exemplum · Sibi pati
ad requiem / cumulo ad ſalutem
Exemplo em eor didicimus / xpm
credere · didicimus etiam eligere
vitam eternam quere / didicimus
morte nō timere · Debete ergo
quid martiribz debeamus · i quo
alius tortus ē · ut alius ſalua
retur · Alter carnificē ꝓtulit /
ut alius confeſſor xpm · Alt
morti addictus ē / ut alius vita
potiretur eterna · z ad extimū
ſanctus occiſus ē / ut peccator
euadat · Beati ergo martires
ſibi nō pepercerunt z mortui · exem
plum nobis reliquere bene
merendo comuersationis tolera
do fortit passionis · Ra idō
dns p totū mundū / diuersis pe
nis pati martires voluit / ut
tantis ꝑonei teſtes / nos pſe
ria quadā exemplo fidei / ſine
ꝰfeſſionis erigeret · ut humā
na fragilitas que predicatōm
dominice auditu longanimi cō
cedit / aut prīti oculor teſtimo
nio martirio credat · Cuncti
ergo martires deuotiſſime
celebrandi ſunt · Sed ſpaliter
hm colendi ſunt a nobis / q̄
reliquias poſſidemus / illi et

nos erumbo adiuuat · Iſti eam
adiuuat paſſione · Cum his
aute quedam familiaritas
nobis eſt · ſemp em nobiſcum
ſunt · hoc ē z in corpe viuentes
cuſtodiunt · z de corpe recedentes
exripiunt · Aut ne peccatoz
labes nos abſimuat · ibi ne iſ
mi horror fuadat · Nam ideo
a maioribz uiſum ē / ut ſepul
chris mīa corpora faceremus ·
ut dum illos tartarus metuit ·
nos pena non tangat · dū illos
xpus illuminat / a nobis tenebra
ligo diffugiat · Cum ſanct
ergo martiribz queſtentes / eua
demus inferni tenebras · Si nō
ꝓpriis meritis / at tamē con
ſortij ſanctitate · Sic em aut
petro dns · Tu es petrus z
ſup hanc petrā edificabo ec
leſiam meā · z porte infi
nō prevalebunt aduerſus eā
Si ergo dicto · z martiri petro
porta inferni nō ꝓualet / q̄ſq;
ſequatur martiri / tartarus non
tenetur · Martires em infi
porta nō poſſidet · quod eos pa
radiſi regnum ſuſcepit · Ra vide
mus eos hic utiq; iam poſſe
Extimo em ab hīs frequen
obſeſſos immundiſſimos demonib
hominēs liberari / ita ut celeſti
medicina captiua aia / de dya
boli laqueis eruat · z ꝑpe diabo
lus vinculis igneis alligatus /
ꝑdicatur de ſua captiuitate cap
tiuus / ut qui paulo ante ꝑcepat ·
ꝑpe ſubdatur in pēa · Det z alia

mirabilia per sanctos fiat omnibus notum est. et ideo fiat veneremur eos in hoc seculo. quod defendas hoc possimus in futuro et sicut animas ossibus precentium meritum gratia et eis fidei initiatore uigamur. In multo enim ab ipsis superari poterimus si quaerimur de lus tri religione qua corpe. quod non possunt separetur. qui vivit et regnat deus per omnia secula seculorum amen. In festo sancte trinitatis Sermo bti Leonis pape

Hodierne dilassimi dei festiuitas omnesq; venerabilis orbe terrarum sancta trinitas honorem ea ratione potissimum creditur introducta. ut sicut psonarum trium pro tempore pietate singulariter huiusq; acta sunt festa. Ut omnium per festinitas personarum sub tanto honorificentia trinitatis haberi no die tenuum et integro hominibus gaudio celebret. Cum enim ab omnipotentia patris et filii seu spus sancti trinitatis est inseparata maiestas. et una quidq; eorum dispensatore diuina omnium rerum misericordia moderatio dina mortalibus curata tuum cultui et honorificentiam psonarum ex totius uenit prudentia trinitatis. Una igitur trinitate benignitas misericordie una et censura iustitie. nec aliquid in actione diuinum. ubi mihil in voluntate diuisum. Que ergo illuminat pater. illuminat filius. illuminat spus sanctus. Cum alia sit psona missi alia mittentis. alia promittentis simul nobis et trinitatis manifestat et trinitas. ut essentia habens equalitate et non retinens solitudinem. et eiusdem substantie. et non eiusdem intelligatur esse persone. Quod ergo salua trinitatis misterialibus deitatis. quedam patet. quedam filius. queda spus sanctus exequitur. nec dispositio redemptionis nostre causa saluatis est. Si enim homo ad ymaginem et similitudinem dei factus. in tue nature honore mansisset. nec diaboli ta fraude deceptus a lege sibi posita et concupiscentia deuiasset. creator mundi creatura non fieret. neq; aut posset temptatus subiret. aut esset equalis deo patri filius deus formam serui. et similitudinem carnis peccati assumeret. Sed quia inuidia diaboli mors introiuit in orbem terre. et aliter solus captiuitas humana non potuit. nisi causam nram ille susciper. qui sine maiestatis sue damno et uerus homo fieret et solus pro omnibus non hoc deuisset

sibi opus nre redemptoris misteria
trinitatis. ut pater ꝑpetuaret
filius ꝑpetuaret. spūs sanctus
ꝑpetuaret. Optulit enim. ut
eam saluandi aliquid ꝑ se age-
rent. et diuersis ad redemptionem
ordibus. ab immia dnatione
discederent. quoma sit aplus
ait. Misit deus spm filij sui
in corda nra clamantem abba
pr. Vbi aute spūs dni ibi
libertas. Et nemo pt dicere
dnm ihm. nisi in spu sancto
Si igitur diue gre dilectissimi
fideliter sapere ꝙrimus. nostrumo
quid pri quid filio. quid spi
ritui sancto in reparatione
nra ꝑficium. quid ue omnia
sit ea que pro nobis humilit
et corpaliter gesta sunt. ita
procul dubio suscipiemus
ut michil mōstruū de una
atq; eadem trinitatis gloria
sentiamus. Quibus igit
nulla mens ad cogitandum
de deo imlla ad loquendum
lingua sufficiat. tamē qđ
tamq; illud e. quod humana
mtellectus de essentia pertine
deitatis attingitur. nisi unū
atq; idem e. cum ait de unige
nito eius ait de spu sancto
cogitatur. non pie saput
sed nimis carnalit caligat
et spm quod de pre congru
enter sentiri credebatur a
mittitur. quia de tota trinitate
recedituri si in ea unitas non
teneatur. Nulla aute racōne
vere e unū. quod aliqua est
in equalitate diuersum. Cū
ergo ad confitendum sicut e
patrem et filium et spm scm
atem metus intendimo paul
ab animo formas visibilium
rerum et etates temporum
naturaq; procul corpa locoq;
et loca corporq; repellamus.
Discedat a corde. quod spa
tio extenditur. quod finit con
cluditur. et quidq̄d non semp
ubiq; non totum e. Cogitatio
de trinitatis deitate cōcepta
michil per distantia mtelligat
michil per gradus querat. ac
si quid digni deo sentiat.
nulli ibi hoc audeat negare
persone. Habent aute fidem
non terrena sapientia reperit
nec opinio humana psuasit
Sed ipe vngentis docuit
ipe spūs sanctus mstituit
de quo michil e aliter. quā
de patre et filio sentiendum.
quia licet nō sit spūs pater
nō sit filius. non tamē est
a pre filioq; diuisus. et sicut
ꝑpriam hz intrinitate psō
nam. ita omnia hz in patre
et filij deitate sub substantia.
omnia implente omnia cti-
nente. et cum pre et filio
vniuersa moderante. Cū
tigitur ad intelligenda dignita
te spūs sancti octiq; mētis

mtendimus mtipl diuersum
ab excellentia prīs z filij cogi
temus · qua m nullo ab vnita
te sua discrepat diuine trinitat
essentia · ¶ Sempiternū ē pat
coeternū filij de genitore sempi
tum est filio nō tempalit a pa
tre esse progenitum · sempit
nū quoq; ē spūs sancto · spūs
ēt patris et filij · ut nūquam
sine filio pater · nūquā pater
z filius sinit sine spū sancto
z oībus coīsistentie gradibus
exclusis · nulla ibi sit psōna ā
terior nulla posterior · ¶ Imo ei
bē trinitatis īcōmutabilis ēri
tas vna ē īn substantia mdiuisa
m ope consors īuolumtate · par
īomipotentia equalis m gloria
¶ De qua cū sancta scptura sic
loquit · ut aut m factis aut in
verbis aliquō designet · quod
nō singulis uideatur cōuenire
psōnis · nō pturbatur fides
catholica · sed docetur · ut ppie
tatem · aut uocis aut oris ssi
nuetur nobis ueritas trinita
tis · z nō diuidat mtellectus q
distinguit auditus · ¶ Ob hoc
em quecūq; sine sub prīs sine
sub filij · sue sub spūs sancti
appellatōne ēnūtur ut con
fessio fidelium m trinitate nō
erret que cū sit īseparabilis
nūquā mtelligēt trinitas
dē · si semp inseparabilit dicetur
¶ Bene ergo ipā difficultas
loquēdi cor nrm ad itelligētiam
traxit · z per infirmitate nrā
celestis doctrina nos adiuuat
ut quia m deitate prīs z filij
z spūs sancti · nec singularitas
ē · nec diuersitas cogitanda uen
vnitas · z uera trinitas possit
quide mente sentiri · sed nō pos
sit simul ore proferri · fundata
dilatissimi hat fide m cordibus
uris · qua salubrit credimus
quod tota simul trinitas vna
vnitus ē · vna maiestas · vna fir
stantia m distincta ogatōne
sepabilis · dilatōne indifferēs
potestate simul implens oīa ·
simul ōtinēs vniuersa · quod
em ē pater · hoc ē z filius
hz z spūs sanctus · z uera deitas
m nullo pōt esse aut minor aut
maior · que sit mtibus ēdēfi
tenda psōnis ut solitudinem
nō recipiat trinitatis · z vnita
tem seruet equalitatis · ¶ Nō
ergo alia sunt prīs · alia filij
alia spūs sancti · sed oīa
que hz pater hz filius hz
spūs sanctus hz · ¶ Nec vniqua
m illa vnitate nō fluctuāt cō
munitatē · quia hoc ē ibi
omnia habere quod semper
existere · ¶ Nulla ibi tempora
nulli gradus · nulle differētie
cogitentur · ¶ Et si nemo dē
pōt explicare quod ē nemo
audeat affirmare quod nō ē
¶ Ineffabilium em ē de na
ineffabili nō eloqui digna q
definire fides · ¶ Quidquid
tractē de sempitria z īcōmu

tabuli ista prius pua possint
tredi tonape · hoc simul z de
filio z de spū sancto mseparabile
atq; indifferenter intelligant
Deo em hac vnam tamtatem
vnū confitemur deū · quia in
hiis tribus psonis nec substā
cie nec potētie nec voluntatis
nec operūs ulla ē diuisitas
Siquit ergo detestamur arrianos
qui inter patrē z filium aliq;
uolunt ee distantia · ita etiam
macedonianos pariter detesta
mur qui licet patri z filio
tribuant eq̄ualitatē spūs
tamē sancti missionis putant
ee nature · nō considerantes
cum blasphemia se madere
que neq; in psenti seculo neq;
in futō sit remittenda iudicio
dicente dnō · Quicūq; dixerit
uerbum ꝯ filium hominis remittet
ei Qui autē dixerit ꝯ spūm sanc
to non remittetur ei neq; in hoc
seculo neq; in futuro · Quomodo
namq; in hac pietate sine be
nia ē · qua excluſit a se omnē
p quē potuit ofitei · neq; vbi
puenit ad indulgentie remedia
diū qui patrocinatrīz sibi nō
hz aduocatū · Ab ipō em ē nō
strō patrē · ab ipō sumit lau
me penitētiā · ab ipō gemitꝰ
suppliciū z nemo pt dicere
dnm iesum nisi in spū sancto
Unus equalem cum patre
z filio omnipotentia vnamq;
deitatē · euidentissime aplus

pdicat dicens · Diuisiones
uero gratiarū sunt Idem autē
spūs · z diuisiones ministeriorū
sunt · Idem autē dnūs ·
et diuisiones operūm sunt
idem vero deus qui operatur
oīa in omnibus · Qui est
benedictus in scla sclorū Amen

D confessione peccatorū Sancti Iohannis Crisostomi

Confitemi deo quē habemus
est spūs sancti medela
purgendi factorum et
uerborum admissi delicti obtulit de
qualiter iram dei placaremus os
tendit Nam em vult causa qua
prestruat sanitatis Non vult per
culcatoribus inferre vindictā diui
dure querit confitentibus venia
Consulit qui medicina suggerit
vulneribus misereri cupit · qui
nos salutis consilia et vtilitatis
remedia tribuit Cetēm punire
non vult qui ad hoc prōmonet
ne arguatur Quia vult em abo
leri offensam si qui offendit ·
Dampnauerit culpam · Vult
confessione tam vtiliat q̄ pre
cepta contempsit ut peat et
pcm attulit mortem ei confessio
auferat sanitatē Confessio em
primū monstrat / prīmā satisfactio
ne offendit Satisfactio venia
sibi diuina pietate adquirat Nec
em potuit Indulgentia tribui ni
si dei posset confessione placati
O venerāda pietas dei Pec
tamq; parcit Delinquimꝰ z
ignoscit offendimꝰ et adhuc

plicatus q̄stit Vnde qualis
erga iustos sit monstrat dum
talem se erga pctatores ostendit
Vlct pctator iam poterit qui
sari qui confessionem per q̄
uema nascitur non ppetrauit
amplecti · quo possit reus deo
crimine detineri dum primo
legem contempserit ut delinq̄z
et confessionis remedia amplecti
noluit ut ꝓret Capitu q̄sq̄
pctatre es remedia · qui pctā
do diuina cōtempsisti precepta
Confessio auferat salutē cui cō
temptus attulerat mortē Vnc
remedijs qui mortuus fuerās
aliq̄do pcās Consilia ad salutē
data amplecte Pertinēta dīna
p nde Ac libenter admitte pc
tatorē Indulgentiā confessione
mstanti mittere Quid hor
res fatetī q̄ libenter ac ꝓprie
cōmisisti Cur cōfiderisdicē
q̄ non cōfusus es ꝓpetuē Cur
vereris dnō indicare q̄ veritus
non es nō presēte cōmittē
Aut nūquid eū putas cōmissa
nesciē msi a nobis que cōmi
simo agnoscatur Aut ignoraē
eū que secreto putas nisi nob
confitentibus dicatur Deus
est admissi penitentiaz spnere
q̄ monita dīna despicē q̄ dei
est dei offensam satisfactione
nolle placare · quam pctāo
dei bonitate offendē Et q̄nus
pctandi causa q̄uor videā
leuiter tamē frequēter q̄stit
dum confessione absoluitur
aut contumacia debite mortis
expungitur Dem̄ minute
confitentur 2 nnute sōmte
obscurantur 3 pereunt Nec
impedit suppliciū puocatū
confiteri · Nec vicinus mitto
non confitendo efficit abolei
filij nel quoacns pctant
hostibus tradunt̄ cōfiens
se pctasse fatentur de ꝓxi
manibus liberantur Nā enim
ullus xpianꝰ pctando cuasit
ut nullus confitendo indulgen
tiam dei nō mereatur Docēt
diuina monita si exempla de
cere non possint Confitem
nich dnō quoniā bonus es
Bonū deum hoc loco dicat nō
iustum ex qui bonū esse dr
confiteri persuadet pctore
em bonus absoluat redēptor
iustus Bonus indulgen
tiam tribuit Justus merita
pctoꝝ expungit Apud in
dicem bonū confessio mat
est indulgencie · Apud iusti
debitum pene Bonus consi
tenti tribuit Venia iusti
competentem infecti penā
Vnde fit fit ut qui etenim
scntire confitendo noluerit

instum sentiat reticiendo · et
quē confessio posſ abſoluere
eius crimiacaz posſ seueritas
iusti iudicis abolere Quare
consule tibi peccator dum licet
dū qui offensus est suadet dū
ad miserendum dns ipe ꝓparatꝰ
est Nam si qui contempto est
misereꝝ noluiſt rogari se nollet
tum ipe misereri desiderat · qui
offenditur regendo qui offendit
non despicat / Licet confiteri tui
peccare licuit / Licet venam pe
tere cui licuit contrahere culpam
Indulgentiaz postulet qui man
data contempſit Vemā eptet q̄
lesis iussa despexit Confessio
reddit q̄ prius detraxerat Curet
primā q̄ delictoꝝ macula sordes
dat Pœnitentiā cursus satisfac
antidoto curetur peccatū Venena
precum instantia depellitur
et dnm quē nobis delicti fere
runt nec cū dum reddat obsequia
digna placatum · et qui nobis
fuerat offensus peccatis con
fessione nobis misericors rēd
datur et pius Qui cū pre et
spū sancto · In vigilia Iohannis
baptiste Sermo sancti Leonis
pape · De sancta trinitate ꝛc

Sermo prima

Odierne dilectissimi diei
festiuitas omniū bene
tabilis orbe terrarū i toto

trinitatis honorem / ea maxime potissimū
creditur introducta ut sicut ꝑsonarū
trium par tempora ꝓpietate singula
riter huiusce acta sunt festa Sic
oīm pariter festiuitas personarū
sub totius honorificentia trinitatis ·
hodierno die cōmuni et integro ho
noris gaudio celebret Vnigenitus enim ab
omnipotentia patris et filij seu spūs
sancti trinitatis ē discreta maiestas ·
qua q̄quid ex dispensatione diuina
omniū rerum inspirat materia
tō diuina mortalitas / curata trium
cultum et honorificentiā personarū
ex toto ueneratur quidē trinitas
Una est g̃ in trinitate beneficentia
tas misericordie una est censura
iustitie / nec aliquid ē in actione
diuisum · ubi nichil ē in voluntate
diuersum Quae ergo illuminat pr̃ ·
illuminat filius · illuminat spūs scs ·
Cumq; alia sit persona mittentis / alia
mittentis / alia promittentis sil
nobis et unitas manifestatur et
trinitas / ut essentia habens eq̄
litatē / et nō rapiens solitudinē
et ~~unit~~ eiusdem substantie et nō
eiusdem intelligatur ee ꝑsone
Ex ergo salua ineꝑabili in se
parabilis deitatis / quedam pater
quedam filius · quedam ꝓprie
spūs sanctus exequitur / mre dis
pensatio redemptionis mre causa
salutis ē Dum enim homo ad ymā
ginē et similitudinē dei factus ·
in sue nature honore manssiſſet
nec diabolica fraude deceptus

Sermo. iij.

a lege sibi posita per cōcupiscentiaz
demasſi creator mūdi/ creatum nō
fieret/ neq; aut sempiternū temp
alitatem subiret/ aut equalis deo
pri filius deus/ formā serui z sinī
luti dimem taceris peccati assimeiz

lcō nij

Sed quia ſmidiā diaboli mors
intrauit in orbem terre/ z aliter
ſolui captiuitas humana non
potuit/ nisi causam meam ille susa
peret/ qui sine maiestatis sue dāp
no/ et verus homo fieret/ z solus
pcī cōtagium nō haberet/ diuisit
sibi opus nre repatōis miseri
cordia trinitatis/ ut pater ſpiaret
tur/ filius ſpiaret/ Spūs scūs ig
noſceret Oportebat em ut eciam
ſiluandi aliquid pro se agerent.
et conuersis ad redemptōnē cordibz
ab inimici dominatōe dyscederent/
quoniā sicut ipīs aut Visit de
spū filij sui in corda mā clamātē
abba pater Vbi autem spūs dñi/
ibi libertas Et nemo pt dicere
dnm ihm/ nisi in spū sancto Di
citur duc ycaca dilectissimū si
deliter sapienterq; nosramus/ quid
patri. quid filio. quid spū sancto i
repatōne mea ſpriū quidue cō
mune sit ea que pro nobis hu
militer et corporaliter gesta sunt
Ita procul dubio siſapiemus/ ut
nichil/ integrum de una atq; eadem
trinitatis gloria sencamus

Quamus/ nulla mēs ad cogitād
de deo Nulla ad loquēdū lingua
ſufficiat/ tamen quātūcūq; illud
est/ q; humano intellū de cēlesta
patene deitatis attingitur.
nisi dnū atq; idem e tū uel
de vmgento eius/ ul' de spūsco
cogitatur/ nō pie sapitur sed
nimis crenaliter caliginatur Et
ppm q; de prē congruebat sen
tiri/ videbatur amittit/ quia
de tota trinitate recedit ur/ si
ea vnitas nō teneatur Nulla
autē racōne uere est vnum.
q; aliqua e in equalitate diū
sum. Cum ergo ad cōſitend
sicut est/ prem et filiū. et
spm sanctum aue mētis ten
dimus/ procul ab animo forma
visibilium verum z etatis
tempaliū naturaz. procul co
pora locorum/ et loca corpz
repellamus. Discedat a cor
pore quod spacio extenditur.
q; fine concluditur/ z quod
nec semp ubiq; nec totū est
Cogitatio de trinitatis deita
te concepta/ nichil p distanciā
intelligat/ Nichil p gradus
querat Ac si quid digniꝰ
deo senserit/ nulli loc ibi au
deat negāe personē. Nam
autē fidem/ non terena sapie
cia repperit/ Nec omnino hu
mana persuasit/ Sed ipse.
vmgentus docuit/ ipē spūs
scūs instituit/ de quo nichil
est aliter quā de prē z filio
sencendū/ quia licet nō sit
spūs pater. non sit filius

non trinũ est a patre filioq; diui
sus/ et sicut gr̃iam hz̃ in trinita
te psonam ita vnam habet
in patris et filij deitate substã
tiam/ omnã implẽtem/ omnia cõ
tinẽtem/ 2 cum pr̃e 2 filio vnã
sa moderamẽ/ Cum igit̃ ad
intelligendam dignitatẽ spũs
sancti oculos mẽtis tendimus
nichil diuersum ab excellencia
patris et filij cogitemus/ Cum
nullo ab vnitate sua discre
pat/ diuine trinitatis cẽtacã
Sempiternũ est patri/ cui trinũ
esse genitore/ sempiternũ
est filio/ in tempalit a patre
esse pgenitum. Sempiternũ ẽt
est spũi sancto spm esse patris
2 filij. Vt nullus sine filio pa
tri nullus patre/ 2 filius fuerit
sine spũ sancto/ 2 omnibus ex
istencie gradibus exclusis
nulla ibi sit persona anterior
nulla posterior/ Vnus enim bt̃
trinitatis incommutabilis dei
tas/ vna ẽ in substancia nõ
diuisa in ope/ consors 2 co
luminis. par 2 omnipotencia
equalis in gloria. De qua cũ
sancta scriptura sic loquitur.
ut aut in partibus/ aut 2 verb
aliquid designet/ qd nõ singulis
indicatur conuenire psonis
nõ pertuchatur fides catho
lica/ sed docetur/ ut qd vnitati
tatem/ aut potius/ aut opis
insinuetur nobis veritas trini
tatis/ 2 non diuidat intellectus
qd distinguerit auditus. Ob hoc
enim quedam siue sub patris
siue sub filij/ siue sub scõ spũs
appellatione pponuntur/ ut cõ
fessio fidelium in trinitate non
erret/ que cum sit inseparabilis
nullaq; intelligeret trinitas
esse/ si semp inseparabiliter dicer̃
Bene ergo ppã difficultatis lo
quendi/ cor meum ad intelligẽcia
trahit/ 2 per infirmitatẽ meã
celestis doctrina nos adiuuat
ut qua in deitate patris et
filij/ 2 spũs sancti/ licet singula
tas est/ nec diuersitas cogitã
da/ vera vnitas/ 2 vera trini
tas possit quidem mente sentiri
Sed nõ possit simul oẽ proferri
Imbuta dilectissimi hac fide in
cordibus nris/ qua saluberrime
credimus/ qd tota simul trinitas
vna virtus ẽ/ vna maiestas
vna substancia/ indiscreta opa
tione/ inseparabilis dilectione/ indefi
ciens potestate/ simul impletis
omnia/ simul continens omnia.
qd enim est pater/ hoc ẽ et filius.
hoc 2 spũs sanctus/ 2 vera dei
tas in nullo sese aut minor a
maior/ que sic mentibus nr̃is confite
da personis/ ut solitudinẽ nõ
recipiat trinitatis 2 vnitate
seruet equalitatis

alia sunt p̄rie. alia sunt filij
alia spūs sancti Sed oīa quē hz
p̄r habz filius hz spūs sanctus
Nec vnq̄ in illa vnitate sunt
ista cōmunicatio. quia hoc est
ibi oīa hre/ q̄ semper existere
Nulla ibi tempora/ nulli gradus
nulle differencie cōtinentur/ z si
nemo de deo p̄t explicare q̄ t̄
nemo audeat confirmare q̄ nō
est Excusabilius enī est de
natura ineffabili nō eloqui/ diff t
q̄ definire contraria Quidq̄
itaq̄ de simplicissima z incōmutabili
gloria p̄ris/ pra possimus cogita
concipe/ hoc simil z de filio et
de spiritu sancto inseparabiliter
atq̄ indifferenter intelligamus
Hec enī hanc beatā trinitatē
vnū confitemur deum/ quia in
his tribus psonis/ nec sub
stantie nec potentie Nec voluta
tis/ nec operationis vllū ē diuisus/
Sicut ergo detestamur arrianos/ qui int̄ patrē z filiū aliq̄
volunt esse distantia/ ita etiā
macedonianos patrem detestamur/ Quia licet p̄r z filio
tribuant equalitatem/ spm̄
tamē sanctum inferioris pu
tant esse nature/ nō tā sce
ranter ea blasphemia se mode
que nec in p̄nti seculo nec in
futuro sit remittenda Iudeo.
dicente dño Quicumq̄
dixerit verbum q̄ filium
hominis remittetur ei.
Cui autem dixerit cont
spm̄ sanctū/ nō remittet
ei/ nec in hoc seculo nec in
futuro/ Germanes namq̄
in hac ipietate sue vemē
est/ quia exclusit a se/ eum p
quē poterat confiteri/ nec
omnino peruenit ad indulge
tie remedium/ qui precla
turum sibi/ non hz aduoca
tum ab ipō. eum est/ mise
racō p̄rie/ ab ipō sunt lac
me/ pentencie/ ab ipō ge
mitus supplicantis/ z nēo
p̄t dicē dñm ihm/ nisi in
spū sancto Cuius equalez
cum p̄re z filio omnipoten
tiam/ eiusdemq̄ deitatis eide
tissime aptis predicat dues
Diuisiones vō graiar sūt
idem aute spūs/ z diuisiones
ministeriorum sunt Ide autem
dominus/ z diuisiones operum
sunt idem vero deus qui
operatur oīa in omnibus
Cui est honor z imperium in
seculorum secula seculorum amen
Dñi amē Incipit lectio de
corpe vñ
Almensis diuine largitatis
beneficia/ exhibita ppto exp
cuno. festinabile ei offerunt

dignitatē. Neq; em ē aut
fuit aliquando tam grandis
natō que habeat deos appm
q̄tes sibi sicut adest nobis
deus nr. Emigremus siquidē
dei filius. sue diuinitatis uo
lens nos esse participes nāz
manā assumpsit. ut homi
deos faceret factus homo.
Et hoc mystic q de nostro
assumpsit totum nobis cō
tulit in salutē. Corpus
nāq; suum pro mā reconci
liatōne in ara crucis hos
tiam obtulit. deo pr sanguinem fundit i pretium
simul z lauacr. ut redepti
a miserabili seruitute a pec
catis oībus mūdaremur
Lcō ij Et ut tanti beneficij iugis
in nobis maneret memoria,
corpus suū in cibum z sangui
nem suū in potum subsb.
specie panis z vini sumēdū
fidelibus dēliquit. Quo nichil
z admirandum quidē salu
tiferum z oī suauitate
repletum. Quid ei hoc
diuinio pciosius ee potest
in quo nō carnes vitulorū
z hircorū. ut olim in lege
sed nobis xp̄us sumēdus
offertur. Verus deo. Quid
hoc sacramēto mirabilius?
In ipo namq; pauis z vinū
in corpus xp̄i z sanguinē substā
tialiter vertuntur. Deusq; xp̄s
deus z homo perfectus sub mo
dicis panis spē contin̄et. Man
ducatur utiq; a fidelibz. sed
minime lacerat. quinimo di
uino sacramēto integer sub qli
bet diuisionis particula p̄seue
rat. Accidentia etiā sine subiecto
in eodem existunt ut fides locū
habeat. dum visibile z tangibi
liter sumitur aliena spē occul
tatum z sensus a decepcione
munes reddantur qui de ac
cidentibus iudicant sibi notis.
Lcō iij Nullum etiā sacramētum est
salubrius quo purgant pcā.
mētes augentur z mens oīm
spūalium charismatum habundātia
impinguatur. Offertur in etiā
pro viuis z mortuis ut oībus pfit
q̄ est pro salute oīm instituti. Suauitatē denīq; huius sacrāmēti nulla
expedīre sufficiat. per q spūalis dul
cedo in suo fonte gustatur z recolit
memoria illius quā in sua passōe
xp̄us monstrauit excellentissime
caritatis. Unde ut arctius huius cōtacta
tis sacramēti vinculis cordibus infigatur
fidelium in vltima cena quādo pascha
tum discipulis celebrato transitum
erat ex hoc mundo ad patrē. hoc sacrā
mētum instituit. tamq; passionis
sue memoriale p̄hemes figuraz
ueterum impletiuis miraculoz
ab ipo factoz memoriam et de sua

cō tristicie absentia solacium singu-
lāe Comuent itaq; deuocōm fide-
lium sollempnē recolere instituer
tam salutifere/tamq; mirabilis
sacramēti/ut ineffabilem maiestatem
nūc pncie/m sacramēto visibili
ueneremur z laudetur dei potētia
que in sacramēto eodem tot mira
bilia operatur Necnō z dētam salubri
tamq; suauī beneficio expliuant
deo grās debite actiones Verum
etiam z si m die cene quando sūt
mentū predm nō fiatur institutū
mē missaz sollempnia de institu
cōne ipius spālis memoriā habeat
totum tamen residuū eiusdem
diei officiū ad xpī passionē prin
cipaliter eius uere ueneratorem ecclia il
lo tempe occupatur Unde ut inte
gre celebritatis ofiam institutoris
tanti sacramenti sollēpnitē vene-
leret plebs fidelis/romanus
pontifex Urbanus quartus huius
sacramēti deuocōne effectus/prestā
tuit pfate institucōnis memoriā
pōna fiā quinta post octauam
penthecostes a cunctis fidelibus
celebrāi/ut qui p totum annī
circulum hoc sacramēto diuinī
ad salutē/eius institutor illo-
tpe spāliter veneramur/quo spūs
sanctus discipulorū corda edocuit/
ad plene cognoscenda huius mystij
sacramenta Cum et in eodem
tempe cepit/hoc sacramentū
a fidelibus frequentāi legitur

lcō v

em m actibus apl̄orū q̄ cum
p̄severantes i doctrina apl̄orū
z cōmunicatōe fractionis pa-
nis z orōnibus/statim post
sancti spūs missionē Et aūt
predā quinta fiā/z octaue
sequentes eiusdem salutaris
institucōnis honorificentius
agantur medelā/z sollēpnitas
de hoc celebrior habeatur-
loco distributōnū materialiū
que in ecclīs cathedralibus
largiunt/ex istentibq canoni-
cis horis nocturnis paterq; diur-
nis/ Prefatus Romanus
pontifex eis qui huiusmodi
horis in hac sollempnitate
personaliter in ecclīs mē esse-
stipendia spūalia applicā
largitōne cōcessit/qtus p
hec fideles ad tanta festi
celebritatē/auidius z copio-
sius cōuenirent Unde cibz
vere penitentibus z cōfessis
qui matutinali officio huius
festi personaliter in ecclia
ubi celebraret adessent/ce-
tum dies Qui uero misse
totidem Illis aūt qui int
essent in primis ipius festi
vesperis similiter centum Qui
vero in secundis totidem/eis
quoq; qui prime tcie sexte
none de completorio adesser
officiis/pro qualib; horaz
hūi ipsaz quadraginta Illis

lcō vj

lcō vij

Dero qui per xpm̃ festi octaũ
m matutinalibꝫ de septimis.
missæ ac predict̃ horar̃ offic̃ia
pntes exhibeant singulis diebꝫ
octauarꝫ xpi centum dierũ
indulgentiam misericorditer tribuit
ppetuis temporibus duraturã.

Hoc sacramenti figura pre
cessit quãdo niam pluit de
patribus indefto qui cottidia
no celi pascebant alimento Unde
dicit̃ est panem angelorũ man
ducauit homo Sed tamẽ pa
nem illum qui manducauerãt
omnes in deserto mortui sunt

Ista aũt est cibꝫ quẽ accipitis ipse
panis vitæ qui de celo descen
dit vobis etẽ ipam ministrat
Et quotidie hoc facimus panem
manducauit nõ moriet̃ sẽtiã
qua corpus xpi ẽ Considera
ergo quãtã differentiã sit panis
angelorũ an caro xpi que
utiq; est corpus vitæ Manna
illud de celo hoc sup celum
Illud celi hoc dñs celorum
Illud corruptibile obnoxium si
in diem altera secundetur
hoc aliena ab omni corrup
tione Quicunq; religiose
gustauit corruptionẽ sentire
nõ poterit Illius aqua de
petra fluxit tibi sanguis
ex quo illos ad horam sacia
uit ag̃te sanguis diluit
determinã Iudeus bibit et
sitit tu cum biberis sitire
nõ potes Et illud in vmbra
hoc in veritate Si illud q̃ vmbra
vmbra est quanto ẽ istud
cuius vmbram mirabaris Audi qua
vmbra est que apud pres facta
est Videbant inquit de spiritali
esca quæ eos pascebat petra aute
erat xpus Sed non in plurib⁹
eorum complacuit deo Nam
prostrati sunt in deserto Hec aute
facta sunt in figura nostri
cognoscite prudentes potior
ẽ em lux qua vmbra veritas
q̃ figura corpus auctoris q̃
manna de celo Forte dicat aliq̃s
michi ideo quomodo tu michi asse
ris q̃ corpus xpi accipiam
et hoc nobis super est ut pro
bemus Quantas igit̃ vtimur
exemplis ut probemus hoc
nõ esse q̃ natura formauit
sed q̃ benedictio consecrauit.
Maiorem igit̃ vim esse benedic
tionis quam nature Quia be
nedictione etiã natura ipsa
mutatur Nam virga tene
bat moyses proiecit eam et
facta est serpens Rursus
apprehendit caudam serpentis
et in virgæ naturã reuertit
Video ergo ppheticã gratiã bis
mutatam esse nãq; et serpen
et virgæ Turbebat egipti
flumina puro meatu aquarũ
subito de fontibus veniens sangui
nis cepit eruimpere Non
erat potus in fluuiis Rursus

ad ꝓphete preces ceruꝰ fluminū
Alīa lēo. 1. ꝛessiuit aquaꝝ natura remeauit
Circumclusis vndiq; erat ꝑplis
hebreoꝝ hinc egyptijs vallatus
inde mari conclusus vnde fugā leua
ut moyses sepuiit se aqua et ī
maioꝝ speciem se congelauit atq;
inter vndas via pedestris appa
ruit Iordanis retrorsum cōsus
cont̄ natura in fīm fontis con
uertitur ꝯcordium Nomen vides
dat̄ nam̄ uel maritimoꝝ fluctuū
ill cursus fluuialis esse mutatam
Iuuebat ꝑpulus patrū tetigit
moyses petram z aqua de petra
fluxit Et cum̄ ꝺ̄ no ꝑter naturā
opata e gra ꝙ no habebat nā
lēo ij. Naaman fluuius amabilissimus
erat ut sitiens ꝑplis bibē no possit
Moyses misit lignū in aquam
z amaritudine suam aquaꝝ na
turā dulcedini restituit deposuit quā infusa
subito grā tempauit Ꝯ helisco
ꝓpha dñi ex filijs ꝓphetarum
excussum e ferrum de securi z
statim innatum e Reparauit he
liseus qui amiserat ferrum
misit etiam heliseus lignum
in aquam z ferrum natauit
Vtiq; hoc ꝑter naturā ferri
Alīa lēo. 1. ponimus Grauior est em
ferri species qua aquaꝝ liquor
Leuissimo vtiq; maiore esse
gram quam natura Et adhuc
tamen ꝓphetice benedictionis
munera nam̄ gram ꝙ si tam̄
valuit humana benedictio ut
naturā conuerteret ꝙ dubium
esse de ꝓpa consecratione diuina
ubi ꝓpa verba dñi saluatoris operantur Nam sacra
mentum istud ꝙ accipis
lēo iij. xpi sermone confit̄ Quod
si tantum valuit sermo he
lie ut ignē deponeret nō
valebit xpi sermo ut species
elemetoꝝ de toto mundi
opibus leuasti . Quia ipe
dixit z facta sunt ipe mā
dauit z creata sunt Sermo
igitur qui potuit ex nichilo
facere ꝙ non erat nō potuit
ea que sunt in id mutare
ꝙ non erant Non em̄ e min⁹
dare quam mutare nouas
naturas rerum Sed quid
Cum argumēta vtimur sine
exemplis In carne
dominica constituamus misterij
veritatem Numquid nature
cursus perstitit cum dñs
ihus ex matre nasceretur
Sed si hunc ordinē quem
nūc nouit femina grauis
Alīa lēo. 1. consuerat Licuit igitur
ꝙ ꝑter naturē ordinem
virgo generauit Et hoc
ꝙ conficimus corpus ex vir
gine est Quid hic quaeris
naturae ordinem in christi

corpꝛe tum preter naturā
sit xpꝰ deus ihus ex vnyme
natus Vera utiq; tāo xpi q
crucifixa / que sepulta est .
Vere ergo illius carnis sac
mentum est Xpꝰ clamat
dñs mr ihus hoc ē corpus
meum Ante benedictionem
verboꝝ celestiū alia spes
nominatur / post consecrāc
corpus xpi significatur Xpꝰ
dicit sanguinem suum ante
consecrationē aliud dicitur
Post consecrationem sanguis
xpi nūcupatur Audias
ame hoc est verum Quid
sermo sonat / affectus sciat
Panis est m Altari usitato
ante uerba sacrametoꝝ .
ubi accessit consecrātio de pa
ne fit tāo xpi Quomodo
aute pt qu panis ē esse
corpus xpi Consecratio q.
quibus verbis ꝛ quibus
sermombus ē dñi ihu Nam
per reliqua omā que dicūt
laus deo offertur / ordines
petitur . pro populo pro
Regibus pro ceteris Vbi aut
sacrametum conficitur ea
non suis ꝓmombus sacerdos
sed utitur sermombus xpi
Ergo sermo xpi hoc conficit
sacramentum Quis sermo
xpi . hic nempe quo facta
sunt omā celum tra mar
Vides ergo quam operatorius
sit sermo xpi Si ergo tanta
vis est m sermone dñi mri ihu
xpi ut maneret esse q erāt / qto
magis operatius est ut sint q erant
et m aliud cōmutentur Et sic p
erat panis ante cōsecratoꝝ iam
corpus xpi post consecratoem
est / quia sermo xpi creaturam
mutat . et sic ex pane corpus fit
xpi Et vinū cum aqua ꝛ calice
mixtum fit sanguis cōsecratr
verbi celestis Sed forte dicis .
Speciem sanguis nō video / sed
habet similitudinē Sicut em
mortis similitudinē accepistis
ita etiam xpi similitudiē sanguis
vemus ꝛ bibis / ut nullus hor
ror cruoris sit ꝛ pretiū tamen
redemptōis operetur . Audisti
qua corpus accipis xpi Vis scire
qua verbis celestibus conficitur
Accipe que sunt verba / dicit sa
cerdos fac nobis mquit hanc
oblationem / scriptam / rationabile
et ceteā Inde omā illa enumge
luste sunt usq; ad Accipe sine sine corpꝰ
sanguine . Inde verba xpi sunt
Accipite ꝛ bibite ex hoc omes
hoc est em sanguis meus . Ante
singula Qui pridie q patet
accepit mgr in sanctis manib
panem / antēq; consecret panis
ē Ubi aute verba xpi accesserit
corpus xpi est . Audi

dicentem Accipite & edite ex hoc
omes hoc est corpus meu Et
mte verba xpi calix ē vino &
aqua plenus Vbi aute verba
xpi operata fuerint ibi sang
uis efficitur qui plebem re
demit Ergo vide quapoot po
tens est sema xpi vmusa
tollere Demde ipe ihs testi
ficatur qp corpus sum & sang
ne sim accepimus De cuius fide
et testificatē dubitāe nō debe
xpus pamus & de quo qui mā
ducat vivit ēternū De quo
ipe met dicit Et pamus que
ego dabo caro mea est p mundi
vita Determinat quomodo fit
sit pamis nō solum secundu
verbum quo vivit omia Sed
secm carnē assumpta pro-
mundi vita & humana ei tāo
que erat pcto mortua/ torpu
mnde vita & corpata vnum
cum illa effecta/ vivit de spu
eius/ sicut vivit corpus de suo
spu Cui vero nō est de cor
pore xpi/ nō vivit de spu xpi
Corpus & sanguinem xpi dicimo
illud qp ex fructibus terre acce
tum & p verbi mistica cōsecratu
ree similimo ad salute spuale
& mediam dmice passionis Qz
cū p mamus hominis ad illa
visibilem formā perducat non
sanctificatur ut sit tā magnū

sacramētum nisi o pante &
uisibiliter sancto spu cui hec
omia que per corpales moto
m illo ope fiunt deus operatur
hoc est sacramentū pietat
et est signū vmtat & vin
culum cuitatis Qui volt
iuiē accedat & accedat m
corpe & hinc cibum & potu
sobrietate volt intelligi cor
poris & membroz suoz
qp est eccia Predestinatus
hoc est qd dicimo qd omibo
modis approbare ostendimo
sacrificiū eccie duobo cōsta
duobus constare uisibili de
metoz spē et inuisibili
dñi mei ihu xpi carne et
sanguine & sacrameto & re
sacrameti id ē corpe xpi
Sicut xpi persona cōstat
& consistitur ex deo & homi
tum ipe xpus verus sit
deus & verus homo qua
omne verb illaz & nam
& veritate mē continet
ex quibus constat Consti
tuitur aute sacrificiū eccie
duobus sacrameto & re sa
crameti id ē corpe xpi cu
po eius est qp forma pa
nis optam in sacramto
accipimus & sanguis eq
qp subvini spē et sapore

Alia fia lō
ma

lō ins

lō fm

11
pon

potamus Cão videlicet ẽ
carnis z sanguis ẽ sacmẽtu
sanĝnis Carne z sanĝne
utroq; inuisibili mtelligibi
li spiali significat visibile
corpus dñi nri ihu corpus
z palpabile plenu gra & vñ
tatis Sicut ergo celestis panis
qui vere caro xpi est suo
modo vocatur corpus xpi
illius videlicet q visibile q
palpabile mortale m ceue
est positum vocaturq; ipa
carnis immolatio q sacerdos
manĝ fit xpi passio mors
crucifixio no rei veritate sed
significante mysterio Sic sac
mentu fidei q baptismus
mtelligitur fides est Iterat
cottidie hec oblatio Licet xps
semel passus in carne per
uenit candemq; mortis
passione semel saluauit nul
lum ex qua nocte idem r
surgens ad vitam mors
illi vltra no dominabitur

Illo tempe dixit ihus
discipulis suis z turbis iu
deoz Caro mea vere ẽ cibꝰ
et sanguis meꝰ vẽ ẽ potꝰ
Et Reliq

Dm em abo z potu ap
petant homines ut no
esuriant neq; sitiant Hoc
vero non prestat nisi iste cibꝰ
et potus qui eos a quibꝰ sumit
immortales z incorruptibiles
facit id est societas xpi
ubi pax erit z vnitas plena
atq; perfecta Preterea quippe
sicut etiam ante nos hoc fieri
dixerunt homines dei dns me
ihus xpus corpus z sanguinez
suu in eis rebus commendauit
que ad vnu alup rediguntur
Ex multis namq; granis vnu
panis conficitur Et ex multis
racemis vinu conflatur Demq;
iam exponit quomodo id fiat
q legitur Caro mea vere ẽ cibꝰ
Et qui manducat meam carnem
z bibit meu sanĝnem in me ma
net et ego in eo Hoc ẽ ergo
manducare illa esse z illum
bibere potum Expo manere z illu
manentem in se hre Et per
hoc qui non manet in xpo no
manet xpus Et procul dubio non
manducat spiualiter eius carne
licet carnaliter z visibiliter
premat dentibus sacramenta
corpis z sanĝnis xpi Sed
magis tante rei sacramentu
quod iudicium sibi manducat
et bibit qui immundꝰ p̃sumit

Leō ix

ad xpi aīcrē sacamēta q̄ alīq
nō digne sūmit msi qui mūdꝰ
est de quibus dicitur Beati
mūdo corde q̄m ipi deum videbūt
Sicut me mīsit viuꝰ pr̄
et ego viuo ꝓpter patrem Et
qui manducat me z ipe viuet
ꝓpter me Non em filius ptinpa
tione patris fit melior q̄ est
natus equalis Sicut ptinpiatē
filij per vnitatē corpis z sāg
uinis cū illa manducatio potā
tioq̄ significat efficit nos me
liores viuimꝰ ergo nos ꝓpter
ipm manducantes cum id est
ipm accipientes vitā eternaz
quā non habemus ex nobis
Sūmit aūt ipe ꝓpter patrem
mīssus ab eo qui semetipm
exāmiuit factus obediēs usq̄
ad sigm crucis Sicut mīsit
me viuēs pr̄ z ego viuo ꝓpt
patrem Et qui manducat
me z ipe viuet ꝓpter me Ac
si diceret Et ego viuo ꝓpter
patrem id est ad ipm tamꝰ
ad maiorem referens vitam
meā Exāmitio mea fecit
q̄ me mīsit Vt aūt q̄sq̄
viuat ꝓpter me ptinpatio
facit qui manducat me Ego
aūt humiliatus itaq̄ viuo ꝓpt
patrem Ille rectus viuit ꝓpt
me Non de ea natā dicit qua
semp est equalis patri sed de
ea in qua minor factus pa-
tre de qua etiam supius
dixit Sicut pater hz vitam
in semetipo sic dedit z filio
vitam habere in semetipso
id est ex me mutuū filiū habeme
vitam in semetipso. Legēda
Gregorij Turonēsis de Justine

Ea autem persecutione
que p attilam humanꝰ
regem celesti iudicio xpianis
illata esse describimꝰ describit
contigit nobilissimā urbem
Moguntiacum ut ad huc res
probat finditus euersam et
cadisse et in blasphemiā hēta
pranitatis diuino permissu
ignibus cōflagrasse Cōgre-
hor beatus hieronimꝰ ꝑ epla
ad agerutiā exaratam de tes
nobilissima urbem Moguntiacum et igitur cuntis
quendam tulium qui tripti
tam gallia ac parte ger
manie determinio aeterno
subegit Deinde drusum
augusti priuignum aliosq̄
romanoꝝ pontifices huius
ne conditores hz possessores
Deum videlicet romanam tra
maq̄ victores hoc sibi
priuilegium sue asserebant
potentie ut quadamꝰ ge
tem uel regionē aerumnis
subigerent statim eo loci
municipia urbes ruerēt

fundarent. Deductisq; colonis
ad tuitionem regni p̄ romanas leges z̄ cerimonias
Inq; ligneam latrale indige
nas cogerent. Testantur
hoc urbes z̄ arces p̄ totam
rem/ per que tota gallia
ab ipō Julio uel ꝑius aut
oritate fundate/ videlicet
agrippina/ tuitia/ juliaq;
octauia/ q̄ z̄ tungros/ neme
tis que z̄ Spira/ Aliaq; p
plures quas pp̄ operis
compendiū z̄ quia nota
nota referre enumerare
longum est. De drufo
autē testatur drusilaciū
in eo qui speciosus dicit
monte situm/ cui eo nomē
inditum esse volunt q̄ sit
drusi labutum. habzq;
opimo cū ibi esse sepultū
homines quoq; regiones
a dicto drusingi antiqtus
vocabantur. Unde z̄ hinc
quidam moderno tempe
re ꝑio nomē drusingi mu
tuatur. Consentiunt
huic assertioni etiā fasto
tytuli/ qui principū nobi
z̄ gestus in ꝑpetuam mei
riam insculpti lapidibus
p̄ totum orbem inueniū
fracti z̄ defe defecti. hoc
etiam astruunt ad hinc
supstites theatri rume q̄ dicū
more ad ludos circenses z̄ theatra
spectacula constructum. Ipā et
Ciuitas sicut diuersis partibus
pro uarijs negotijs ad se cōflue
tes/ cuiuslibz lingue uel secte re
cipiebat homines/ ita multe
sectabatur errores/ z̄ cui erat
ptūs omnibus dnāti/ nō spnebat
oīm erroibus amallai. Hac re
etiam sacerdotem suū sanctissimū
fame uirtutum laudemq; ꝑa erro
res eius increpando redarguebat/ pontificali solio z̄ membz
tunc temporis deturbauit/ que
postea humore gladius cū sorde
cademq; sacra uirginis fusti
ne ultimatū xpō dnō ad celos
misit. Postea uero quando
manam celi distillauerit z̄ di
uina inserante grā a catholi
cis principibus redita pace
xpi ecclie requieuerit mutuo
loco supfluus rem/ a quo ꝑius
ducentis plus minus passibz
dispatabatur z̄ restaurata
Moguntia z̄ a fiemacz. Re
tibus maxmeq; a dagoberto
in prisinā ymmo multo
ampliorē dignitatē z̄ reno
tata. Caput fuisset effecta
regni orientalis francor. ac
Metropolis tgallie/ germanieq;
cimeteriq; urbiū ais alpmarū
est quia ab urbe moguntiaco
eo tempe primus veri solis
radius per sanctū Aurelium

p̄que magnū illum Romanū
gallie germanieq; illuxit & p fidei
tenebras luce & ueredice p̄dicatō
nis ꝙcludit tunctor assensu ad
iuditauit apl̄icus pontifex gre
gorius deinde Zacharias magn̄
Romanum & sedem illi tradita
p̄matus dignitate & pallij hōre
p̄petualit̄ insignivit & p totam
galliam germaniamq; omnib⁹
synodalib⁹ & ecclesiasticis cōuentibus
vice apl̄ica fungi. Unde & gesta
romanor⁹ legitur a mente p̄dō
Zacharia apud successores suos
tenarum ꝙrbem pippinū
magn̄ Karoli prem̄ uexit i
Regem. Deinde in locis & urbi
bus ubi competebat videlicet
in Moguntia & heistad epos
elegens & consecrans cathedrales
epales instituit in aliquibus
vero presules culpa exigente
damnatos apl̄ica vice & p̄mato
ptate deposuit. Qua videlicet
dignitate p̄matus p̄dicti Rome
sedis presules Gregorius et
Zacharias eidem memorabili
Romano & moguntine se
apl̄ica auctoritate cōsecrarunt
datisq; p̄uilegiis & scriptis testa
mentis p̄petua traditione fir
marunt. Met itaq; nobilissima
urbs opimatissimi illiq; Rem flu
entis. alij omniq; bonor⁹ & hor⁹
copia p̄fruitur ex omi gente
& natione confluentib⁹ hospitalis
& pretuosa tamq; patrisiale
p̄matum diuino apice qui p
Regum fastigia miserialis cul
mine gloriosa. situ iocunda
glebis fecunda salubris aere
delectabilis facie omniq; pre
terenata dignitate. Tu aut

Actmus epus seruus seruop dei ad pretiosi vei memoriam,
ineffabile sacramentū quod secundū pcessum xpus dns instituit quap
pcedribus subtrahere voluit sue mortis tpe nobis ut eo digne refectionis
unitatis xpiane participes simus in medicinale reliquid ghabuit corpus sangu
nis eius misterium papinus a fidelibus quolibz attentendum sore recon
gentes honoribus ac deuotissimis laudum studijs applectendum misteri
dispensatore tpe fauci fideles eosdem quod tam pcessum veneratiōm sac
menti sinceris affectibus digne obsequijs frequentare intendunt exci
tare satagimus ut hmoi in eis fructum meritis assecat illis celesti pa
bulo vegetatis xpiane institutis sacramenti prosit ingiter ad salutem Da
ne dudum felicis recordationis Urbanus ppa. iij. pdecessor me ad ei
tpodepe corroborationem et exaltationem fidei digne ac rationabiliter statuer
ut de tanto sacramento preter illam que eodem die in ecclia almatine
memoria pellegrinor ac spalior haberetur et ad celebrandum eius tā
epcalem tamq; glosum festum Crastinum post octauas penthecostes
fiam designans posset fideles ad colendum illud domus spualibz animar
volens simbus vocat pmutatibus et confessis qui in naturali offiao
festi eiusdem in ecclia in qua illud celebraret int essent Centum Qui
vero Masse totidem et qui in suis xpiane festi vesp similr centum
Qui autem in seculis totidem illis vero qui p me Tertie Sexte
None at Completorij horaz offijs pro qualibz quadraginta
Eis autem qui p octauas xpiane festi matutinalibus vesp̄tinis misse
ac predictaz horaz offijs int essent singulis xpiane octauas durāt
etatis Centum dies de iniunctis sibi penis misericorditer relaxamus Nos vo
qui huius curriculo nudi supplicijs hec essim fomitē querentes tunc
bimus Nemo pestis et alia que dictum ordine manifestius ut
formidine offensa cum frequentia calamitatū dispendijs finem precho
dolor adducere etiam possim delictores amplioribus spualis remedijs
tomus impendijs fideles eosdem de impacienda p renouatione sacmenti
hmoi et ut illud quo pascantur et saluentur xpiane corda perlustret pos
ora venerint et deuotius effecta fuerint supradicta singulis de eius
de penitentibus et confessis qui et quotiens in xpiane sacmenti pro festo
ieiunio ut loco illius aliud pium inde pecunia consilia tribuerint opa fecerint
Centum et qui pmisse in ecclijs quibus illa celebrari contigit offijs
int fuerint Nemo epus et alijs prelatis superioribus qui dicti offijs libere
int essent Sed quoniam eis in pdictis ecclijs nō esse possint pro confectio
dies suaz diocesanorum quibus et alibi legitime tunc impedimento
pro matutinalis diuinis et pro misse totidem de pro qualibet

ut supiores ecclastice cuncte munito tantis p̄fatis signaculis
exhibeantur fides plena fides adhibeatur & p̄cunde stet
ac si dce bulle essent exhibite ut ostensa Datum
Rome apud Sanctos apl̄os vij. kl̄as Junij pontificatus
nri Anno Duodecimo &c

Omnipotens Ep̄us famulus seruorum dei ad p̄petuam rei memoriam Cum pri longe
tras cōditoris hystoriam creaturis ad similitudinem suā creatum misericordie
pietate respiciens & collapsum fore p̄ inobedientie laqueum cōscientiis illum mors
detineret cōsilio reformanda ut filius dei unigenitus qd̄ erat a principio cum a
mortalib⁹ mortalis fieri voluit ex p̄fis p̄ris quamvis dilexit caritas tpe
uenit plenitudine vbi p̄m erat sub forma serui carnem nre humilitatis assumpsit
ut tandem mortem nr̄am moriendo deperderet ac damnatos sua gratia sit et ma
culam qui p̄ peccatum primi hominis grauis hyemis propitias meruisse inspexit celestis
thesaurus vbi bonitas abolere. Quapp̄ declarat scripture regia dantica spes electi
gitur & cum vtero mistico spiramine vbi p̄m erat sup̄ius vt ego dicere mysti
vbi p̄phetica regia de radice esse et flos de radice ascendere et cum de spirit
stus dñi sup̄ eam Profecto virgula inclusam in matre eligens q̄ tanto regi dig
fruit sui corpis thalamum quam de quo tam̄ sponsus p̄ filijs hominū p̄cederet
speciosus formosus locum in Nazareth que flos sine sanctitatis dote ad sua concepcio
elegit in quo p̄ angelum salutacionis eloquia spūs incarnati vbi misterium
mirabil fuerit sollempne celebrata Vbi cum nre salutis p̄mordia exordia
Vbi p̄mum dies sanctificacionis illuxit qui nobis de salute spem iubilei et de
ciuitate letitiam in hoc etenim tenue fecunditatis loco virgo venustissima gra
a deo reperta flos sanctitatis vas electionis gre mundissimum omni floridi
virtutum ornata cuius pulchritudinem sol et luna mirant redemptorem generis
virgo concepit et dum tota lucem gentib⁹ sub mortis caligine constitutas Sane ipa
virgula celoq̄ & cum p̄le clausit ingressum dei filius factus homo ex tanta ho
noris fastigio sibi p̄ angelum nuncium accepit et clarius assumpsit spiritu
& tam̄ ancilla humilis quam mater effi domini effecta humilitatis fue
qui respexit deus elegimus offerum quo magis abiit a matre tua ad elizabeth
cognatam suam quam vacabat sterilis iam semestre p̄gnatē cui festinacione et
quando ab angelo humilime salutacionis suscepit oraculum sic cum ipsam
Elizabeth humiliter salutauit Elizabeth vero vt salutacionem audiuit virginis
gloriose impleta spūs & incarnati vbi misterium in utero suo Baptista exultauit
magna exultauit et dixit benedicta tu inter mulieres et benedictus fructus
ventris tui Et unde hoc mihi vt veniat mater dni ad me Ecce enim vt

facta est vox salutationis tue in auribus meis / exultauit infans in
utero meo / Et beata q credidisti / quoniam perficientur in te q dicta sunt tibi a dño.
Ad quam virgo cum venerada / in humilitate spūs respondens illud mirabile ca
ticū decantauit / magnificat anīa mea dñm / Et exultauit spūs meus in deo
salutari meo / Quia respexit humilitatē ancille sue / ecce enim ex hoc beatā
me dicent omnes generationes / Quia fecit mihi magna q potens est. et scm
nomē eius / Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eum /
Fecit potentiam in brachio suo / dispersit superbos mente cordis sui / Deposuit
potentes de sede / et exaltauit humiles / Esurientes implevit bonis / et divites
dimisit inanes / Suscepit israel puerum suum / recordatus misericordie sue /
Sicut locutus est ad patres nros / abrahe et semini eius in secula / Gloria
patri et filio / et spūi scō / Sicut erat in principio / et nunc et semper / et in
secula seculorum / Amen / Hec est illa / de q sacra canit eulogia / Sole amicta. luna habet sub pedibus.
stellis coronari meruit diadema / Hec est illa que in suis castis visceribus
celi terreq; gestauit opificem / et sola cuncta meruit hospes / et pia portans
pplo. ut aduocata fidissima / et exorata puerpera ad vitā q genuit redit
Quis fidelis non audacter urbanū pp. vj. predecessorē nr̄m dignis laudibus et debitis /
ut fieri visitationis spūs mater beate virginis. quido ut pfert visitauit
Elyzabeth in dei ecclesia celebraret. q tripudians sancti suffultus euangelij
hymnos nequid verbis detraheret / ac detrudens. q laudes tante virginis
humana lingua nō sufficit explicare. Nec cuiā sanctorum et virginum / in cuius ille
q celi capere nō potuerat p̄ceptor arcta virginali dignis laudibus premiis replere
nec effari potuerat / Et q sidereus q exercitus dñi in sanctis suis laudare
inlitus / q tot magna in uenerabile beate Marie virginis matris spūs exultationibus
animus tollaudare et eius laudibus augendis titulos gratias referre / q genuit filius
deitatis / q cuiā exaltata supra sydera pallato resedit cum filio genitore. Nec
cuiā dñe visus fuisset visitare voluntati / q tam sibi vel aliis viris deuotis / ad
huiusmodi sanctā fraternitatis celebranda / ut precibus predecessor credidit dignata
fuat mittere suppetat. Deliberatione cuius super hac materia habita / de fratrū
suorum romane ecclie cardinalium / de quorum nutu tuc eram / a filio / ad exaltā
fidei catholice / digne et honorabiliter vrz. vj. de aprilis / pontificatus sui anno nō
decimo / statuit ut festa pfati / videlicet festum visitationis beate Marie virginis / qm ut
pfatur visitauit Elyzabeth. vj. kl̄s julij anniuersalis in dei ecclia cū celebri
tatis debita laudum canonica / letanie indubitabile cordis / q quidem sub duplici
officio pariter omissis celebrari / Quapropter cuiā et consuluit predecessor / ut spūs festi vigilia / ut virginis et natalitatis et assumptionis / predicte
virginis festiuitatum / cuiā in observatione seminij deuoti obseruare / Et mandauit
ab ipsis nō tunc dupl̄ officium absq; alicui / sed cum octauarum exceptis primis

vesp̃is aīm̃ Ortam̃ ap̃lor̃ Petri et pauli et Offras tocī/ducī/ Ortmuc cu
tōm̃ concurrat tanta cius̄ de manifestī/ per ppte sc̄ptes dieꝫ in di ecclia
tm̃ celebritate debita debeat. Ite cēa volens̄ ide pdecessor. x fideles
ad colendū festū dīgnus. et cēa celebrandū. domꝰ sp̃alibꝫ aīa. sposꝫ
militis de thesaurꝰ militantꝰ ecclie budrectoribꝰ nullꝫ cupidꝫ priuilegiꝫ/
Hudꝫ ꝑ penitētialibꝫ et cōfessis q̄ matutinali officio festi cius̄de/ in q. idem
celebrauer̄ interfuer̄t Centū/ Quib⁹ misse totidē. Q̄ in⁹ p̄mus vesp̄ris
p̄ similē Centū/ Q̄ui aut̄ sc̄ndus totidē/ Illis⁹ q̄ p̄me/ tc̄ie/ sexte/ none
et Completorij officijs p̄ quotidianis horis q̄ q̄ dragenta dies/ Illis autē
qui p̄ Ortas festi p̄dicti/ q̄ matutinalibꝫ/ vesp̄is/ misse/ ac p̄dictis horis
officijs interfuer̄t/ Centū dies singlis octauis q̄ q̄ diebꝫ de omnipotēt
di misericordia/ et bt̄oꝝ ap̃lorꝫ petri et pauli/ eius q̄ cōfessus/ de iniūct
sibi p̄nūs misericorditer relaxaut/ N. Ne aut̄ ꝓ eo q̄ p̄nus p̄decessorꝰ
supremū cōtigit obitꝰ/ hec ap̃lice sup p̄missis cōfecte minime exhibeant/ hmoꝰ
q̄ scripturꝰ dicti p̄decessoris fr̄i nr̄i effectu/ Volēs et ap̃lica auctte dēcretꝰ
p̄ hmoi q̄ scripturꝰ. a diuina dīe viz. vj. ꝑ. aplis/ p̄cipiendi sortiat effectū
ac sup ea. dicti p̄decessoris hec ap̃lice sup p̄missis cōfecte fr̄isset/ q̄ut
sup̄ enarrat̄/ Ex⁹ p̄tes hec. ad p̄bandū plene cōstitucꝰ hmoi vbiq
sufficiat/ nec ad id̄ p̄bationis alti⁹ admoniclū requirat/ Vniuersos q̄ christifidꝰ
archiepos/ epos/ et alios eccl̄ias p̄latos/ ꝓ honorē dei et reuerētia ap̃lor̄ eius
sēpta/ ac in virtute sancte obedie districte p̄cipiendo mandantes/ et ꝑ remissiōis
peccaminū hiis ꝓ q̄ tes/ q̄tus tam ꝓ gloriosum festū et celebre dominus singlis/ q̄ vota
relōis p̄dicti vt̄ p̄fecerit/ deuote ac sollempniter celebrent/ ac ecclesiā virginē
hmoi suadeant̄ augmentis meriti obseruare/ et faciat̄ p̄missis eccl̄ias
sueti⁹ cōmitatiū et dioc̄/ celebrari/ ac offertū ꝓ pagi sup̄dictis/ Nr̄a
eius de dīgnus nr̄ecclie q̄ fideles/ et hr̄a nr̄oꝝ p̄decessoꝝ/ et im futuꝝ
sempiterna cōsequi gaudia mereant̄/ N. Nulli ergo omīo hoīm̄ liceat
hanc nr̄am cōcessionis/ et remissionis paginā infringere/ vel ei ausu temerario
contraire/ Si quis aut̄ hoc attemptare p̄sumpserit/ indignationem omnipotētis dei
et beatorum petri et pauli ap̃lorum eius se nouerit incursurum/ Dat̄ Rome apud
Sctm̃ Petrum/ v. ꝑ. k. Nouembr̄/ pontificatus nr̄i anno p̄mo
Sub Anno dñi m° cc° xl°

Hospitale Ecclie Sancti Petri in Buttenbach

Handschr.
842
fol.

Inches
Centimetres
Farbkarte #13
B.I.G.
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black
0 cm